

رسالہ نور بتوہ اجزالرینی ایکی سنہ لکم انقرہ، لکم درزی محکم لری و اقل وقوفی تدقیقہ صورتہ،
لکم برائمتہ، لکم عموم رسالہ نور اجزالرینی بطائیمہ متفقاً قرار ویرم لرنہ بناء، نشر لرنہ بر
مانع یوقدر۔ بطا ویریلہ رسالہ نور دہ برسی بو مجموعه نک اجزالریدر۔
سعيد النوری

بسمہ سبحانہ [باسمہ سبحانہ] ---
وَأَنَّ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته ابدًا دائماً

عزیز، صدیقہ قرداسم،

مادام رسالہ نور مالکینہ ایدہ نعمت ایتامہ باشلامہ۔ و مادام فلسفہ و حکمت جدیدہ فی اوقویہ ملتہیلہ
و معارف ہوقولہ ایدہ رسالہ نورہ یایشیور۔ البتہ بر حقیقت بیامہ ایتامہ لازم طیسور۔ شویکہ
رسالہ نور ک شدتہ طوقا اور دغی و هجوم ابتدائی فلسفہ ایدہ، مطاہ دظدر۔ بلکہ مفرق سنہ در۔ ہونہ
فلسفہ نک حیات اجتماعیہ بشریہ و اخلاصہ و کمالات انسانیہ و صنعتک ترقیاتہ خدمت ایدہ
فلسفہ و حکمت قسمی ایدہ، قرآنہ ایدہ بارشیدر۔ بلکہ قرآنک حکمتہ فادہ۔ معارضہ ایدہ من۔
بوقسہ رسالہ نور ایلیمہ یور۔ اکتخی قسم فلسفہ، ضلالہ و الحادہ و طبیعت باتاقلغہ دوشورکہ
وسیلہ اولدغی کی، سفاقتہ و لہویات ایدہ غفلت و ضلالتی نتیجہ ویردگیندہ و سحر کی غارقہ لیلہ قرآنک
معجزہ کار حقیقتہ لیلہ معارضہ ابتدائی اچوہ، رسالہ نور آلہ اجزالرندہ میزانلہ و قوتی و برہانی موازنہ لیلہ
فلسفہ نک یولدہ ہیقمہ بوقسنہ ایلیمہ یور، طوقا تلایور۔ مستقیم، منفعتدار فلسفہ ایلیمہ یور۔ اوندک اچوہ
ملتہیلہ رسالہ نورہ اعتراضز جلیبہ یور کیریور و کیرملیدر۔

فقط کیزی منافقار، ناصلاہ برقم خواہ لری بتوہ بتوہ معارض و حقز بر طرز دہ، اهل مدرسہ نک
و خواہ لرون حقیقی مالی اولدہ رسالہ نور علیہندہ استعمال ابتدائی کی۔ بعضہ فلسفہ جیلرک
انانیت علمیہ لرنی تحریک ایدوب، نور علیہندہ استعمال ایتامہ اہمالنہ بناء، بو حقیقت عصای موسی
و ذوالفقار مجموعه لری باشندہ یازیلہ مناسب اولور۔
سعيد النوری

باسمه سبحانه

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

عزیز، صدیق، فردا شام،

اولاً، رسالہ نورک مالکینہ ایلہ و شیدی عمومی برائے تباہلہ و مرکزہ کی اہل و قوفاک تقدیری ایلہ دائرہ سی تام
کنیٹھ سندہ، البتہ لہر نوع اہل علم دقتہ باقہ بقار. اوندک اچندہ بدعہ لہر طرفاری و اناہیتکی و مثل پسند و تنقیدگی
قصدی اعتراضہ مالکینہ بقار. شیدی سزر [اوج اساس] اوندہ قارو بر جواب یا بار سز.

[برخی اساس] شیدی انساندہ کیم وارک، قصوری بولوناسیہ. مادام ہنات اگر سیٹانہ راج طسہ،
عفواید یار. البتہ بوقدر آغیر شرائط آلتدہ، کوز اولندہ بوقدر العادہ خدمت ایمانہ ایلہ یوزیشکار بیچارہ لری
شہرہ لردہ قور تارمہ، اولہ برہنہ درک، بیکار قصورانی عفوایتدیور.

[ایکجی اساس] دیر سزک، فردا شام سعید یاریم امی، یازسی نقصانہ، ہابوہ یازامیور. بوگر می منہ
غربتہ اکثر مزوی و تجرید اچندہ طور عہ مجبور اولہ سید، البتہ بعضہ سہولر و قصور بولونایار. حتی
اوج درت کوہ اچندہ بالاز اوہ ایکی ساعتہ تألیف ایدیلہ ذیل سز معجزات احمدیہ نک آخوندہ دیکسہ:

[حدیدارک و راویارک بیانندہ فطام وارہ، تصحیحی رہا اید یورم.] دیر اعلامہ ابتدگی حالہ، مستخارک
سہولری مستثنا اولارہ شیدی یہ قدر بالاز (۱۶) (۶۱) بوائی رقمہ ألف سہوا تقدیم ایلوب (اوہ آتی)
(آئسہ ب) ہوریلدیگی بر آمریقہ میسونز انجیل یوہنادہ کوسترسہ. لکم الہیتای سببارہ بناء بر قسم رسالہ لری

ہوم سرعتی یازیلیمسہ. حتی اوہ دقیقہ دہ و بر ساعتہ و آلتی ساعتہ الہیتای رسالہ لری تألیف، حتی طابارک تصدیق
درت، بہ کوہ ظرفندہ ذیل سز معجزات قرآنہ گرمی درت ساعتہ ظرفندہ تألیف ایدیلیمسہ. البتہ بعضہ سہولر بولونایار.

وہم بر جھندہ قصور صایہماز. لکم مستخارک ہونگی عربی او قومہ قرندہ، اوندک دخی سہولری بولونور. و مؤلفندہ
اسناد ایدیلار. ہونکہ بتوہ نسخہ لری او کو میور. و بتوئی کنیدی تصحیح ایتک قابل دگلدر. مادام شیدی اہل علم و فواید لری
دائرہ یہ کیور لری. بویورک خیرلی تصحیحی یاریم ایتک اوندہ بورچدر.

[اوجہنی اساس] معترضہ و خود فرو شار دیر بیار لری و دیر لک: رسالہ نوردہ، بالخاصہ سہ غیبیہ رسالہ سندہ
نور لری کرامتندہ و فوہ لعدہ لگندہ و یک ہونہ قیمتہ لگندہ بحث ایدہ ہونہ فقرہ لری وار. برانسانہ فضیلتی

اظہارِ ایتہ، برگزینہ اولور، مقبول دگل دینہ تنقید ایتہ کارے زمانہ دیر سارنہ: آتقرہ اهل وقوفنہ
 بونقطہ دہ کی فحیف و تصدیق طرانه تنقید لرینہ سعیدن و بردگی و اوانہ دخی قبول ایتہ کارے
 جوابک خلاصہ کی شود:

رسالہ نور، محافظہ سنہ ہائیں فی حقیقتہ بومملکت و عالم اسلام ہونہ علاقہ دار و محتاج اولہ سندہ،
 بیچارہ مؤلفنہ بیکار یار دگی و کتابار و رکی ثویقار و معاونتار لازم اولدنی حالہ.. بالعیس
 غایت انصاف نہ علیہندہ پرویاغاندہ لہ و قدشائرنہ قوہ معنویہ لرینی قیراجہ ظالمانہ تدبیر لہ
 قارشو، البتہ رسالہ نور کی قیمتی و کرامت لرینی بیابہ ایتک واجیدر و الزمدر.

برتنک عاجز آدم، بیکار ظالمون مادی لہجولرینہ قارشو، ضعیف آرقداش لرینی قاجمقدہ قور تارمہ نیتلہ
 الرامات الہیہ و عنایات ربانیرہ اظہار ایتک، دگل برقصور، بللہ بیون برصاحتدر.

سعید النوری

بو مجموعہ بیون بر باغیہ در. لہر آدم لہر حیلہ سن، لہر میوہ سن ایدہ ایدہ من.
 نہ قدر بیلہ طرددر. باشدہ کی قسمہ اهل علم و نصف آخردہ لہر کس نام
 استفادہ ایدہ بیلر. بتوتنی بیلہ عدم دینہ و از لیمہ. تدار ایلہ اوقو.

سعید النوری

• — ••••• ﴿ ذوالفقارک برنجی مقامی ﴾ • — •••••

رسالہ نور میزبانندہ
ایمانہ آخرت برہانندہ

• — ••••• ﴿ اونچی سوز ﴾ • — •••••

• — ••••• ﴿ سعید النوری ﴾ • — •••••

• — ••••• ﴿ افطار ﴾ • — •••••

شور سالہ تہیہ و تمیلاری عطیہ بر صورتہ یازدینہ سی، لکم تسہیل،
لکم عقائے اسلامیہ نہ قدر معقول، متناسب، محکم، متساند اولیغنی کوسر ملدہ.
عطیہ لکم معناری، صوگرندہ کی حقیقتدارہ۔ کنائیات قبیلندہ یاللہ
اوندرہ دلالت اید لر۔ دیمک خیالی عطیہ لر دگل، طوغری حقیقتدارہ.

۱۹۳ ﴿ یَا أَيُّهَا النَّاسُ ﴾^(۱) قیامتہ، آخردہ ﴿ فَأَنْظِرْ إِلَى ﴾^(۲) اہلبیہ، اولدہ

۱۹۳ ﴿ إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ ﴾^(۷) قیامتہ و ﴿ مَا خَلَقْتُمْ ﴾^(۹) بعثہ

۱۹۳ ﴿ الفدرن مجموعی ﴾

۱۹۳ ﴿ اونچی سوز ﴾

۱۹۱ ﴿ مؤلفی ﴾

۱۹۳ ﴿ بدیع الزمان ﴾

س ۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۞ فَانْظُرْ إِلَى آثَارِ رَحْمَةِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي

الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۖ إِنَّ ذَٰلِكَ لَحِجَّةُ الْبُغْيِ الْمَوْتِ ۖ وَتُفَوَّعَالَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝

برادر، هر دو آخرت بیست و عوام لایق و واضح بر طرز ده بیانی است به ک، اولیه ای، شوشی علی محمد

نفسم را برابر با حق، دیکه. بر زمان ایکی آدم، جنت کی کوزل بر حمله کیده سورلر. باقار لرکه، هرکس او،

خانہ، دکان قابولین آموہ یراقوب محافظہ سنہ دقت اتمہ یورلر. مال و پارہ میدانہ، صاہبزقالبہ.

او آمارده بری، هرایست دیکه شبهه اَلنی اوز اتیور. یا مالِیور، یا غصب ایدِیور. لکونه تبعیت ایدوب

لہر نوع ظاہری، سفالقی ارتطاب اید سور۔ اہالی دہ اول ہوہ المشور۔ دیگر آرقاشی اول دیدیکہ: نہ

یا سورک؟ خراجہ ملک. بنده باریہ صوفیہ. بومالدمیری مالیدر. بواہالی، ہولووہ ہوفغہ

عذر اولیہ۔ ویا مأمور اولیہ۔ شواہدہ سول اولیہ استخدام ایسور۔ اولیہ المحوہ طعوف

ایلیشه یورلر. فقط انتظام شددر. بادشاهک هررده تله فونی وار. و مأمورلری بولونور. جالوق

کَنتَ، دَخَالَتِ اَنْتَ دِیدِی. فَقَطَّ اَوْ سَرَّحَ، عَنَادَ اِدْوَه دِیدِی: نَوْحَ، مَرِی مَالِی دَظَلْ، سَلَّهْ وَ قَفَّ مَالِیدِ،

صاحبزادہ۔ لکھنؤ استعماری کی تصرف شدہ سلاطین۔ نوکوز شدہ ہم استفادہ و فوائده ملک لکھنؤ

سب کور سورم. کوز علم کور مرسم انانما اعم، دیدی. لکم فلسوفانه هووہ فسطاطی سولہ دی.

ایلیسی آئندہ جدی برضاظرہ باشدی. اولا و سرسم دیدی: یادشاه کیمدر؟ طانیام.

صوکره آرقداشی اولجا جواباً: برکوی مختار از اولماز. برائینه اوسته از اولماز، صاهبزه اولماز. بر حرف

طابقہ اولیٰ امام، یاسور سہ۔ ناصل اولیٰ پور کہ نہایت درجہ وہ منتظم شوملکت عالمز اولور؟ و بو

قد هوو روتله، لهر ساعده بر شخند و فر غائده صلرتی، قیمته، و صنف مال و طول و کله. براده

دو کولو تو، کدو سو۔ ناصل صاحبزادو؟ وھر رده کور ونه اعلا تمامه ل و ساتنامه ل و هره ما ل

اوستنده کورونهم طرّه و سده لری، طامغه لری و قهر کوشنده صاللان بار اقلد فاصل مالکسز اولاسلار؟

[ماضیہ] سنہ ۱۰ اشارت در اوت، بہار مخزن ازواج بر واغوندر، غائبہ طائر۔

سه آخلاشییورک، بر پاره فرنگی او قوشک. بوا سلام یازیدینی او قویایورک. لکم ده بیلندن
 صوریورک. ایسته کل، ان یون فرغانی ط او قویا بغم. او سرسم دوندی، دیدی: لهایدی پادشاه
 وار. فقط بنم جزوی استفاده م اوک نه ضرر ویره بیلیر؟ خزینه سنده نه نقصانه ایدر؟ لکم بوراده
 هیس عایس یوقدر. جزا کور و غیور. آرقداشی اوک هوا با دیدی: یا هوا شو کورون مملکت بر مانوره
 میداندر. لکم صنایع غریبه سلطانیه مک شهریدر. لکم موقت، تلمس ما فرغانه لریدر. کور صوریورک،
 لهر کوبه بر قافله طایر، بری کیده، غائب اولور. دائمی طور، بوشانیر. بر زحمانه صوره شو مملکت تبدیل
 ایدر مک. بوا لهای باثقه و دائمی بر مملکت نقل ایدر مک. آوراده لهرس خدمتیه مقابل یا جزا،
 یا مافات کوره مک، دیدی. یینه او فائ سرسم ترم ایدر ب: اینانعام. لهی محامیدرک، بو مملکت
 خراب ایدر لسه، باثقه بر مملکت کوچ ایتسه؟ دیدی. بوندک اوزرینه امیه آرقداشی دیدی: مادام
 بودرجه عناد و ترم ایدر مک. کل، حد و حسابی اولمایانه دلائل ایچنده [اون ایلی صورت] ایلر ط
 کوسره جگانه، بر محله کبر اوار. بردار مافات و احسان و بردار مجازات و زندان وار. و بو مملکت
 لهرکون بر درجه بوشانیدغی بی، برکوبه طیرک، بتوبه بتوبه بوشانوب خراب ایدر مک.

[برنجی صورت] لهی محامیدرک بر سلطنت، بافصوص بویل محکم بر سلطنت، همه خدمت ایدر طبعانه
 مافات و عقیان ایدر مجازاتی بولونماسیه؟ بوراده یوه کلنده در. دیک باثقه یرده بر محله کبر اوار در.

[ایکنجی صورت] بو کیدیشاته، اجرائه باقه. ناصل ان فقیر، ان ضعیفه طوت، تا لهرک مکمل،
 مکتف از زح و یریلیور. کیمه سزفته لره یوه کوزل باقیلیور. لکم غایت قیمته ار و شاهانه طعامدر،
 قاید، مرصع نشاند، مزین البهر، محکم ضیافت و اردر. باقه، سندک بی سرکارده باثقه لهرس
 وظیفه سنه غایت دقت ایدر. کیمه ذره به حدنده تجاوز ایتز. ان یون شخص ان یون بر طاعتیه،
 متواضعانه بر فوف و لهیت آتنده خدمت ایدر. دیک شو سلطنت صاحبک یک یون برکرمی،
 یک کنیه بر مرهمی وار. لکم یک یون عزق، یک جلالی بر هیئت، ناموسی واردر. هالوک کرم ایه،

انعام ایتک ایتے۔ مرحمت ایتے، احسان اولاد۔ عزت ایتے غیرت ایتے۔ حیثیت ایتے و ناموس ایتے، ابریزون
تأدیبی ایتے۔ حالوک شو عملکنده، او مرحمت، او ناموسه لایحه بیلده بری یا بیایما یور۔ ظالم عزتکنده،
مظالم ذلتکنده قلوب بوراده کو خوب کیدیور لر۔ دیمک بر محله کبرایه بر اقیلیور لر۔

[**اوجنی صورت**] باه، نه قدر عالی بر حکمت، بر انتظامه ایشر دوسیور لر۔ لکم نه قدر حقیقی بر عدالت،
بر صیرانه معامله لر کور و لیور لر۔ حالوک هکت علامت ایتے، سلطنتک جناح حمایه سنه التجایده
ملکیارک تلطیفی ایتے۔ عدالت ایتے، رعیتک حقوقک محافظه سی ایتے۔ تا علامتک حیثیتی،
سلطنتک هکتی محافظه ایدلیسه۔ حالوک شو بر رده، او حکمت، او عدالت لایحه بیلده بری اجر ایدلیسیور لر۔
سنگ کی سرکار، هوغی جزا کور عدله بوراده کو خوب کیدیور لر۔ دیمک بر محله کبرایه بر اقیلیور لر۔

[**در دخی صورت**] باه، هده صابه کلیمین شو سر کیده اولده مئاسز محوهرات، شو سفره برده اولده
امئاسز مطعون کوستیور لر لر، بویر لرک پادشاهنک هده بر سخاوتی، هابنر طولو خزینه لری واردر۔
حالوک بویل بر سخاوت و توننر خزینه لر، دائمی و ایستینه نامه هرشی ایچنده بولونور بر دار ضیافت ایتے۔
لکم ایستر لر، او ضیافتنه تلذذ ایدنر، اوراده دوام ایستینر۔ تا زوال و فراغه ایلر ائم هکمه سینر۔
هونر زوال الم، لذت اولدیفی کی، زوال لذت دخی المدر۔ بو سر کیده باه و شو اعلا نره دقت ایت
و بودلالره قولوه ویر لر، معجز نما بر پادشاهک آتیقه صنعتارینی تسایل و تشریف ایدیور لر۔ کمالاتی
کوستیور لر۔ مئاسز جمال معنوی سیان ایدیور لر۔ هسه مخفیسنک لطائفنده بحث ایدیور لر۔ دیمک اونک
یک هم، هیت ویریجی کمالات و جمال معنوی واردر۔ کیزی قصور سز مال ایتے، تقدیر ایدیجی، استحاله ایدیجی،
مائاء الله دیوب شاهده ایدیجی بیلرک بیلکنده تشریف ایتے۔ مخفی نظیر سز جمال ایتے، کورونمک و کورمک ایتے۔
یعنی کنده جمالی ایلر و جهله کورمک۔ بری، مختلف آینه برده بالذات شاهده ایتک۔ دیدر، مشاعره سیرجی
و متعیر استحاله ایدیجی بیلرک شاهده سیه شاهده ایتک ایتے۔ لکم کورمک، لکم کورونمک، لکم دائمی شاهده،
لکم ابدی اشهاد ایتے۔ لکم او دائمی جمال، مشاعره سیرجی و استحاله ایدیجی بیلرک دوام و بودیرینی ایتے۔

هونله دائی بر جمال، زائل مشاقه راضی اولماز. زیرا دونه مک او زره زواله محکوم اولسه برسیور، زوالک
 تصویرله، محبتی عداوته دوزر. هیت و حرمتی تحقیره میل ایدر. هونله اناسه یلمه یلمه سیئه و تیشیدگی سیئه
 دوشماندر. هالبوله شومافرخانه لردنه لهرس چابووه کیدوب غیب اولویور. اولمال و اولمالک برایشینی،
 بلله ضعیف برکولله سنی برآنده باقوب، طوماده کیدیور. دیمک بر سیرانطه دائی به کیدیلیور.

[**بشینی صورت**] باوه، بویشار ایجنده کور و خورک، او مشا زاتک یک یون بر شفقتی واردر. هونله
 لهر مصیبت زده نکه امدادینه قوشدیریور. لهر سواله و مطاوبه جواب ویریور. حتی باوه، ان ادنا بر هیت، ان ادنا
 بر رعیتده کورمه، شفقتله قضا ایدیور. بر هونانک بر قویونی، بر آياغی انجینه، یا مرهم، یا بیطر کوندریور.
 کل، کیده لم. شواطه ده یون بر اجتماع وار. بتوه مملکت اسراف اورداده طویل انشار. باوه، یک یون بر نشانی
 طاشیابه بریاد اکریم بر نظره او قویور. او شفقتی بادشاهنده بر شیار ایتیریور. بتوه اهالی، اوت، اوت،
 بزده ایتیریور دیورر. اونی تصدیقه و تأیید ایدیورر. شمدی دیشله، بویادشاهک سولیلی دیورر.
 ای بزی نعمتایله پرورده ایدنه سلطانمزا! بزه کوسردیقله نونه لرن و کولله لرن اصلایینی، منبعلینی کوسر.
 و بزی مقر سلطنتله جلب ایت. بزی بو هوللرده محو ایتیرمه. بزی هفوزیل آل. بزه مرمت ایت. بوراده بزه طایردیقله
 لذینه نعمتایلی اورداده ییدر. بزی زوال و تبعید ایله تعذیب ایتمه. کاشاقه و متاکر شومطیع رعیتای
 باشی بوسه بر قوب اعدام ایتمه، دیور. و یک هووه یا لوار یور. سهده ایتیدیورر.

عجا بوقدر شفقتی و قدرتی بریادش، لهج محامیدر که، ان ادنا بر آدمک ان ادنا بر مرضی الهیتله بیرنه
 کتیر سیه، ان سولیلی بریاد اکرمنک، ان کوزل بر مقصودینی بیرنه کتیر مسوه؟ هالبوله او سولیلینک مقصودی،
 عمومکده مقصودیدر. لهر یادشاهک مرضیسی، لهر مرمت و عدالتک مقصودیدر. لهر اوطا راحته،
 آغیر دگل. بومافرخانه لردنه کی موقت نزهتله هار قدر آغیر کلنز. حادام نونه لرنی کوسر مک ایچومه،
 بسه آلتی کومه سیرانطه هار بوقدر مصرف ایدیور. بومملاتی قوردی. البته حقیقی خزینه لرنی، کمالاتی،
 لهر لرنی مقر سلطنتده اولمه بر طرزده کوسره جک، اوله سیرانطه هار آجاققله، عقلاری هیتده بر قاقاوه.
 دیمک بومیدانه امتحانده اولانلر، باشی بوسه دگلر. سعادت سیرایلی و زندانلر، اونلاری بقله یورر.

[**اوتنجی صورت**] ایسته کل باق. بو محتم شمنه و فرر، طیاره لر، تهریزاتار، دیور، سرکیار، اجرآتار
 کوسریورلرک، پرده آرقمنده یک محتم برسلطنت و ^[هائیه] هلم اییور. بویله برسلطنت، کندینه
 لویه بر رعیت ایست. هالبول کوریورسک، بتوه رعیت بومافرخانه ده طویلانمار. مافرخانه
 ایسه، لهرکوه طوله بوشانیر. لکم بتوه رعیت مانوره ایچوه بومیدانه امتحانده بولونیورلر. میدانه ایسه،
 لهر ساعت تبدیل اییور. لکم بتوه رعیت، یادشاهک قیمتدار اهاناتک نمونه لرین و خارقه
 صنعتارینک آتیقه لرین سرکیارده تماشایتمک ایچوه، شوتشیرکده بر قاق دقیقه طوروب سیر اییورلر.
 شهرایه، لهر دقیقه تحول اییور. کیده کلن، کلن کیدر. ایسته بو حال، شوضعت قطعی کوسریورک،
 شو مافرخانه و شومیدان و شومهرلرک آرقمنده دائمی سرایلر، مستمر ملکنلر، شونونه لرک و
 صورتارک خالص و یولسک اصللریله طولوباغ و خزینلر واردر. دیمک بوراده هابه لامه، اولنر ایچوندر.
 شوراده هالیدیر، اوراده اجرت ویرر. لهرکک استعدادین کوره اوراده بر سعادتی وار.

[**هائیه**] مثلا، ناصل شوزمانده، مانوره میدانده، حرب اصولنده، صلاح آل، سونلو طاقه! امریلر قوجه بر اوردر
 باشدیه باشه دینلانی بریمه کله بزمه دیگه بی. لهر بریارام کوننده رسم کیت ایچوه، فورم لریانی طاقه نشانلریانی آصیلر
 امرین قارنو، اور دو ک سراسر، رنگارنک هیولک آچمه مزین بر باغچه یی تمیل ایته یی مللو. اولنده، روی زمیم
 میدانده سلطانه ازینک نهایتز انواع بنودنده ملک و جن و انس و هیوانلرکی شعورسز نباتات طائفی دخی،
 حفظ حیات جهاندنه امرکن فیانون یله مدافع ایچوه، سلاهلریانی و جهازلریانی طاقیلر امرالهی آل قلمری وقت،
 زمیمه باشدیه آلاغی بتون اوندکی دینلانی آغاچلر و نباتاتلر، سونلو بهارینی طاق قلمری زمان، عینا سونلو لرینی طاقمه
 محتم بر اور دو کله بزمه یور. لکم بهارک لهر کونی، لهر بر هفته یی، بر طائفه نباتاتک بر بریارامی کلنده اولیغی ایچوه،
 لهر بر طائفی دخی، کنده سلطانتک او طائفیه اهاسه ایته یی کوزل لهدیه لری تشریف ایچوه، اوک طاقیغی مرصع نشانلری
 بر رسم کیت طرزنده او سلطانه ازینک نظر شهود و اشهادینه عرصه ایته یی کلنده و اولم بر وضعیت کوسریورلرک،
 بتوه نباتات و اشجار کو صنف بتانیه مرصعاتی و هیولک و میوه دینلانه فطرت الیه نک نشانلریانی طاقیلر، هیقار
 آیلر! امر ربانی دیقلر یورلرک، روی زمیم دخی غایت محتم بریارام کوننده، شاهانه رسم کیتده، سورملی
 فورم لری و مرصع نشانلری بارلایان بر اور دو ک تمیل اییور. ایسته شورده هاکمکی و انتظامی تجهیزات و تزیینات،
 البته نهایتز قدیر برسلطانتک، نهایت درجه ده حکیم بر عالمک امریلر اولیغی، کور اولمایانلره کوسریور.

[**یذخی صورت**] کل، بر پایه گزیده لم. شونده فی اهلای ایچنده نه وار، نه یوه کوره لم. ایسته باوه، لهر برده، لهر کوشده متعدد فوطوغراف قورولش. صورت آلیور. باوه، لهر برده متعدد کابلر اوتورملر، برشید یازیور. لهر شئی قید ایدیور. ان اهمیت بر خدمتی، ان عادی بروق قوی ضبط ایدیور. ها، شویولک طاعده پادشاهه مخصوص بریون فوطوغراف قورولملر، بتوه یور برده نه جریان ایدر، صورتی آلیور. دیمک اوزن امریتملر، ملکنده جریان ایدر بتوه معاملده وایشار ضبط ایلیمه. دیمک اولیورک، اوزن معظم بتوه حاد قید ایدر، صورتی آلیور. ایسته شوق قوی حفظ و محافظه، البته بر محاسبه ایچوندر. شمدی، ان عادی رعیتک ان عادی معامله لری انحال ایتدین بر عالم حقیق، لهر محاسبه لری، رعیتک ان شویولکنده ان یول عمل لری محافظه ایتدیم، محاسبه ایتدیم؟ مطافات و مجازات ویرم سوه؟ حالولک اوزنک عزت و غیرته طوقناوه و شانه مرمتی لهر قبول ایتدیه جاک معاملدر، اویولکرده صدور ایدیور. بورده جزایه چاریمایور. دیمک بر محاسبه کبرایه بر قیاسور.

[**سکرخی صورت**] کل، اوندیه کلن بو فرمانی ک اوقویاغم. باوه، مدر و عید ایدیور و شدنی تعید ایدیورک: سزری اوردیه آلب مقرر سلطنته کتیره علم. و مطیعاری معود، عاصیلاری محبوس ایدیه جلم. اوموقت یری خراب ایدوب مؤبد سزایری، زندانلاری حاوی دیکر بر محکمت قویاغم. لکم او وعد ایتدیگی شیدر اول غایت اهدر. رعیتنه غایت مهملر. وعدنده خلفایه، عزت اقتدارینه غایت ضددر. ایسته باوه، ای رسم! سه یازخی و شمای، لهدیاخی عقلای، آلدیخی نفسای تعیدیه ایدیورک.

[**حاشیه**] شویولک اشارت ایتدیگی معنایون برقی، یذخی حقیقته بیانه ایلیمه. یاللز بورده پادشاهه مخصوص بریون فوطوغراف اشارتی و حقیقی، لوح محفوظ دیمکدر. لوح محفوظک تحقق وهودی یارمی آلتخی سوزده شویولک اثبات ایلیمه: ناهل کویک کویک جزدانلر یول بر کویک وهودی احساس ایدر. و کویک کویک سندلر بر دفتر لیرن بولونذیفی اشعار ایدر. و کویک کویک ترشحاتلر یول بر صومبعنی اشعار ایدر. عیناً اویلدیه، کویک کویک جزدانلر حاکمده، لکم بر کویک لوح محفوظ معناسنده، لکم یول لوح محفوظی یازان قلمده ترشح ایدیه کویک کویک نقطه لر صورتده اولمه بنی بشرک قوه حافظه لری، انحال لری میوه لری، میوه لری چار دکاری، تخماری، البته بر حافظه کبرای بر دفتر آبر، بر لوح محفوظ اعظمی احساس ایدر، اشعار ایدر و اثبات ایدر. بلکه کسلیه عقلانه کوسیر.

[**اونجی صورت**] کل، بکونه نوروز سلطانیدر. بر تبدلات اولاجو. عجیب ایثار حقایقو. شوبهارن
 شوکوز کونده، شوکوز حقایق اولده شوشیل صحرایه کیدوب بر سیاه ایدرز. ایسته باوه، اهلایده بو طرفه حایسور.
 باوه، بر سحر وار. او بنالر برده خراب اولدیر. باشقه بر شغل آلدی. باوه، بر معجزه وار. او خراب اولده بنالر برده
 بوراده یا ییلدی. عاداتا بو خالی بر هول بر مدنی شهر اولدی. باوه، سینام پرده لری کی هر ساعت باشقه بر
 عالم کوستیر، باشقه بر شغل آیر. بو طاققت ایتمه، اوقدر قاریشعه، سرعتی، کثرتی، حقیقی پرده لری ایچنده
 نه قدر ماکمل بر انتظام وارد کر، لهرشی رلی برینه قونولویور. خیالی سینام پرده لری دخی بوند قدر منتظم
 اولماز. میایونلر مالهر سحر باز لری دخی بو صنعتاری یا اعمار کر. دیمک بزه کوردنیز او یاد اهلک
 هوو یون معجزه لری واردر.

ای سرسم! سن دیور سک: ناهل بو قوجه محملت تخریب ایدیلوب باشقه یره قورولاجو؟
 ایسته کوریور سقام، لهر ساعت، سنک عقلک قبول ایتدیگی او تبدیل دیار کی هوو انقلابدر، تبدیل اولویور.
 شو طویلانجه، طایغانه وشو هالدرده آخلاشیلیسور کر، بکوردنهر سرعتی اجتماعار، طایغانه لر، تشکیلات،
 تخریب لری ایچنده باشقه بر مقصد وار. بر ساعتک اجتماع اچوس، اونه سنه قدر بر مصرف یا میسور. دیمک بو وضعیت
 مقصود بالذات دگلر، بر تمیلدر، بر تقلید در لر. اوزات، معجزه ایلر یا میور. تا صورت لری آلیسوب ترکیب ایدیلیمه.
 و نتیجه لری فقط ایدیلوب یا ییلیمه. ناهلله مانوره میدانه امتحانک لهرشی قید ایدیلور دی و یاز یلیور دی.
 دیمک بر مجمع آلبوده، معامله بوندلر برینه دوام ایدوب دونه جک. لهر بر شهر غفمه دائمی کوستیرلر جک.
 دیمک شو کچی، قرار سز وضعیتار، ثابت صورتار، باقی میولر ویریور لر. دیمک بو اوقات بر سعادت عظمی،
 بر محکمه کبر، یا ییلدیگنر علوی غایه لری اچوند.

[**هائیه**] بو صورتک رمزینی طوقوزنجی حقیقته کوره جک. مثلا نوروز کونی، بهار موسمه اشارتدر.
 حقایق شیل صحرا یه، بهار موسمه کی روی زمیندر. دگیشه پرده لر، منظره لری، فصل بهارن ایتداندیه
 یازک انترا سنه قدر صانع قدیر ذوالجلالک، فاطر علیم ذوالجلالک کمال انتظام ایلر دگیشیر دگی و کمال رحمت ایلر
 تازه لندیر دگی و بر بری آرقسند کوندردگی موجودات بهاریه طبقاته و مصنوعات صیفیه طایفه لری و ازاره
 حیوانیه و انسانیه مدار اولده مطبوعه اشارتدر.

[**اون برنجی صورت**] کل، ای معنہ آرقدا سہ! بر طیارہ یہ، یا شرق و یا غربہ، یعنی ماضی و مستقبلہ کیدہ بر شمند و فرہ بینہلم. شو معجزہ کڈانک سائر پروردہ نہ عیشید معجزہ کر کوستردیانی کورہلم. ایستہ باعہ، کور دیگرنز منزل و میدان و مشربکی عجائبہ، ہر طرفہ بولونویور. لکھ صنعتی، صورتیہ بر بندہ آریدہ لر. فقط بوطا ای وقت ایستہ، او بناتر منزلدہ، او دوامز میداندہ، او بقاسز مشہروردہ نہ قدہ ہا ہر حکمتک انتظامی، نہ درجہ خضر بر عنایاتک اشاراتی، نہ مرتبہ علی بر عدالتک اماراتی، نہ درجہ واسع بر مرحمتک ثمراتی کور و نویور. بصیرتسز اولمایاہ لھرکی یقیناً آحادک، اونک حکمتسز دھا اکل بر حکمت و عنایتسز دھا اهل بر عنایت و مرحمتسز دھا اشمل بر مرحمت و عدالتسز دھا اهل بر عدالت اولاماز و تصور ایریلہ مر. اگر فرضنا تو لم آیتدیقل کی، دژہ مملکتسزہ دائمی منزلدہ، عالی مطاند، ثابت مقامار، باقی مکتار، مقیم اھالی، سعود رعیتی بولونمازہ. شو حکمت، عنایت، مرحمت، عدالتک حقیقتایرنہ شو بقاسز مملکت مظہر اولامدیغی معلوم. واوندہ مظہر اولوجہ بائقہ یردہ دہ بولونمازہ، او وقت کونڈوز اورتہ سندہ کونک ایستغنی کور دیگرنز حالہ کونشی نظراتیمک درجہ سندہ بر اھمقلقلہ، شو کوزیمز اولندہ کی حکمتی نظراتیمک و شو مشاہدہ آیتدیگرنز عنایتی نظراتیمک و شو کور دیگرنز مرحمتی نظراتیمک و شو یک قوتی اماراتی، اشاراتی کور و نون عدالتی نظراتیمک لازم حایر. لھم بو کور دیگرنز اجرائات حکیمانہ و افعال کریمانہ و امانات رحمانہ کونک صابنی، ہا، ثم ہا! سفیہ بر اونجی، غدار بر ظالم اولدیغی قبول ایتیمک لازم حایر. بواستہ حقیقتکون ضدلینہ انقلابیدر. حالبولک انقلاب مقائقہ، بتوہ اھل عقلک اتفاقا ہمالدر، محاسبہ دگلدر. یاللا لھر شیک و جودی نظراتیدہ سوفطائی ابلہار خارجدر. دیمک بو دیردہ بائقہ بر دیار وارددر. اوندہ بر محکمہ کبرا، بر مقدلہ علیا، بر کرمہ عطا واردہ، تا شو مرحمت و حکمت و عنایت و عدالت تماماً تھ لھر ایتیمک.

[**اون آلتنجی صورت**] کل، شمدی دونہ گلز. شو جماعتکون رئیسایرلہ و ضابطایرلہ کور و شہ گلز. و تھیزاندینہ باقا جھزلہ، او تھیزات یاللا او میدانہ کی قیصہ بر مدت ایچندہ کینک ایچونجی ویریلشد؟ یا فود بائقہ یردہ اوزونہ بر سعادت حیاتی تحصیل ایتیمک ایچونجی ویریلشد؟ کورہلم. لھرکے و لھر تھیزانہ باقا مایر. فقط نمونہ ایچونہ شو ضابطک جزدانہ و دفترینہ باقا جھزلہ. بو جزدانہ ضابطک رتبہ سی، معاشی، وظیفہ سی،

مطابقتی، دستور حقی وارد. باوه، بورتبه بر قاج کونله ایچوه دگل، یک اوزومه بر زمايه ایچوه ویریلیر.
 شومعاشی خزینه، فغان نایخده آد بقیه یازیلیر. هالوک، اوتاریخ یوه زمايه صوکره و بو
 میدان قیاندقه صوکره طیر. شومظیفایه، شوموقت میدان کوره دگل، بلکه پادشاهک قریبنده دائمی بر
 سعادت قرانجه ایچوه ویریلیر. شومطابوتایه، بر قاج کونله بومسافر خانه ده کینله ایچوه اولماز.
 بلکه اوزومه و معودانه بر هیات ایچوه اولیلیر. شودستورایه، بتوه بتوه آمیغه ویریر، جزدانه
 صاحبی باشقیره نامزددر، باشقه عالمه هالیشیر. باوه، شودفتر کرده آلتد تهریزاتده صورت استعالی
 و مسئولیت وارد. هالوک، اگر یاللد بومیدانده باشقه عالی، دائمی بر بولونماز، شومحکم دفتر،
 اوقطعی جزدانه بتوه بتوه معناسر اولور. لقم شومحترم ضابط و لقم قومندان و معزز رئیس، بتوه
 اهالیسه آشغی، لقم کسده دها بدخت، دها بیچاره، دها ذلیل، دها مصیبتی، دها فقیر،
 دها ضعیف بر در کله یه دوشر. ایسته بوط قیاس ایت. هانای شیئه دقت ایتد شهادت ایدر،
 بوفانده صوکره بر باقی وار.

ای آرقاسه! دیمک بوموقت مملکت بر تارله هانده در. بر تعلیمک هدر، بر بازار در. البته آرقاسنده
 بر حکمت کبر، بر سعادت عظمی حله کدر. اگر بونی انظر ایتد، بتوه ضابطارده کی جزداندی، دفتر کی،
 تهریزاندی، دستور کی، بلکه شومحکمته کی بتوه انتظاماتی، حتی حکومتی انظر ایتله مجبور اولور.
 و بتوه واقع اولاه اجرائتد و بودینی تلمذ ایتد لازم طیر. اودقت ط انسان و ذی شعور دینیاخر.
 سوفطایلدده دها عقاسر اولور.

صافییه ظن ایتد، تبدیل مملکت دلیله کی بواوه ایکی صورته منحصر در. بلکه مد و حسابه کلیمز اماره کی،
 دلیله وارک، شوقرارس، متغیر مملکت زوالر، مستقر مملکت تحویل ایدر کدر. لقم مد و حسابه کلیمز
 اشارتد، علامتد وارک، بواهای شوموقت مسافر خانه لردده آیناچوه. سلطنتد مقر دائینه کوندر یلجک.

بافصوص کل، ط اون ایکی صورت قوتند دها قوتی بر بران دها کوسره کلیم. ایسته کل، باوه. شواوزاقده کی
 کورونه جماعت عظیمه ایچنده، اول آله ده کور دیمز بیون نشانه صاحبی یاد اکریم بر تبلیغاته بولونویور.

کيده لم، ديقلم لم. باوه، او يارلوقه يورالقم، باوه او يولسكده تقابله ايديلمه فرما اعظمي اهالي يلد يور
 وديوركه: هاندرلنلر! باشقه دائي بر مملته كیده گلشن. اويلر بر مملته، بو مملت اوكل نسبتا بر
 زندانه هانده در. پادشاهلر مقرر لطفته كيدوب مرحمت، اهاندرينه مقرر اولدوقلشن. اگر كوزلجه بو
 فرماني ديقلم يوب اطاعت ايتلشن. يوقه عصيان ايدوب ديقلم مزه كن، مدهمه زندانده ايتلا بقلشن
 كي بليفانده بولونيور. سه ده كويور شقه، او فرما اعظمده اويله اعجازكار بر طره وارله، لهج بر
 وجهه قابل تقليد گل. سنده كي سمرده باشقه هرلس، او فرمان، پادشاهك فرماني اولدوغني قطعي يلد.
 و او يارلوقه يورالقمده اويلر نالند وارله، سنده كي كور كورده باشقه هرلس، او ذاتي، پادشاهك يوك طوغري
 ترجمان او امر اولدوغني يقينا آخلار. عجباً او يارالقم او فرمان اعظمه برابر بتوه قوتيله دعوا ايدوب تبليغ
 ايتدكري شو تبديل مملت مسلهسي، لهج قابليدركه، اعتراضه قبول ايتسه؟ اون، قابل دل. الاله،
 بتوه بو كور ديانر هرشي انظار ايدسه.

شيدى ار اقداسه! سوز سنلدر. سويله، نه ديورسه ش دي!! بن نه ديه گلتم؟ داهل بوكل قارو برشي
 دينيله يلدري؟ كوندوز اورتهمنده كونه قارو سوز سويلنيرمي؟ ياللز ديرمده: الحمد لله! يوز ييك دفعه
 شدر اولونله، و هم و هوا تحمندنه، نفس و هوس سارتمده قور تولوب دائي هيس و زندانده خلاص اولدم.
 و ايناندمه، بو قارمه قايشوه، قرار سنر مافغانه لورده باشقه و قرب شاهانه ده بر ديار سعادت
 واردر. بنده اوكل نامزدنر.

ايتنه هر و آخرتمه كنايه و عبارت اولدم شو مطايه تمثيليه بوراده تمام اولدى. شيدى
 توفيق الهى ايله، حقيقت عليايه كچه گلن. كجه اومه ايكي صورته مقابل، [اون ايكي مساند حقيقت] ايله
 [بر مقدمه] بيان ايديه گلن.

[مقدمه] بر قاچ اشارته باشقه يلد، يعنى يرعى انجى، اومه طوقونجى، يرعى آلتنجى سوز لورده ايضاح
 ايديله بر قاچ مسليه اشارت ايدرنر.

[برنجی اشارت] مطایه ده کی سرم آرمک او ائیه آردائیل [اوج هقیقندی] وار. [برنجی]
 نفس اماره م ایله قلمدر. [اینگلیسی] فلسفه شاردی ایله قرآنه هلم تلمیز لیدر. [اوج هنجی] ائت
 اسلامیه ایله ملت کفریه در. فلسفه شاردی و ملت کفریه و نفس اماره نک ان مدله صلاتی،
 جناب حق طایماصده در. مطایه ده ناصل ائیه آدم دیمدی: بر حرف طئسز اولاز. بر قانون حالسز
 اولاز. بزده دیرز: ناصله بر کتاب، بافصوص اوله بر کتابله، هر طمسی ایچنده کوچه قلمه بر کتاب یازیلیمه،
 هر حرفی ایچنده اینجه قلم ایله منتظم بر قصیده یازیلیمه. کائسز اوله صول درجه محالدر. اوله ده، شوکانات
 نقاشسز اوله، صول درجه محال اندر محالدر. زیر بوکانات اوله بر کتابرک، هر صیفه کی حوصه کتاردی نقشه ایدر.
 حتی هر طمسی ایچنده بر کتاب واردر. هر بر حرفی ایچنده بر قصیده واردر. بر یوزی بر صیفه در. نه قد کتاب
 ایچنده وار! بر آغاج بر طمدر. نه قد صیفه کی واردر! بر صوف بر حرف، بر عکردن بر نقطه در. او
 نقطه ده قومه بر آغاجک پروغرامی، خمرستی وار.

ایسته بویله بر کتاب، اوصاف جلال و جمال، نهایت قدرت و حکمت حالک بر ذات ذوالجلالک نقشه قلم قدرت
 اولدیلار. دیمک ملک شهودیلر بویان لازم طیر. الا له، ضلالتنه سرغوسه اولش اولد. لکم ناصله
 بر خانه اوسته سز اولاز. بافصوص اوله بر خانه له، فارقه صنعتلرله، عجیب نقاشلرله، غریب زینتلرله
 تزین ایدیلیمه. حتی هر بر طاشنده بر سزای قدر صنعت درج ایدیلیمه. اوسته سز اوله، لکم بر عقل قبول ایدر.
 غایت ماهر بر صنعتار ایدر. بافصوص او سزای ایچنده سینماه پرده لری کی، هر ساعتده هقیقی منزللر
 تکیل ایدیلوب کمال انتظامله ائیه دگیشدیردگی کی دگیشدیرور. حتی هر بر هقیقی پرده ایچنده، متعدد
 کوچه کوچه منزللر ایجاد ایدیلور. اوله ده، شوکانات نهایت حکیم، علم، قدیر بر صانع ایدر. چونکه
 شوکتیم طکانات اوله بر سزایدرک، آی، کونش لایحه لری، ییلدیرلر موملری، زمان براب بر شریندرک،
 اوصاف ذوالجلال هر سنه بر باشقه عالمی. او طاقوب کوسریور. او طاقیدنی ملک ایچنده اوج یوز ائیمه
 طرزده منتظم صورتلری تجدید ایدیلور. کمال انتظامله و حکمتله دگیشدیرور. بر یوزی بر سفره نعمت
 یایمده، هر بهار موسمنده اوج یوزیلر انواع مصنوعیه تزین ایدیلور. حد و حساب طمیز انواع اماناتیه
 طولدیرور. اوله بر طرزده که، نهایت افتدای ایچنده و قایشمه اولدقری حالده، نهایت درجه ده

امتیاز و فرقه بر پرورنده آریسیور. باشقه جتهاری بولا قیاسایت. ناصل بویه بر سراید صانعنده
 غفلت ایدیله ییلر؟

لهم ناصله بلوطز کوندوز اورتیمنده کونشک دزیوزنده، بتوه قبار بقار اوستنده و قرده ده
 بتوه یار لوه شلارده و قارن بتوه یار چه لرنده جلاوه سی کوروندیگی و عای شاهده ایدیلدیگی هالده
 کونشی انظار ایتک، نه درجه عجیب بر دیوانه لک هذیانیدر. هونته او وقت برته کونشی انظار و قبول ایتمه مقام،
 قطرات صابین، قبار بقار مقدار نجه، یار چه لر عد نجه حقیقی و بالاصاله کونشکاری قبول ایتک لازم میسور.
 لهر ذره جلده - که آنجه بر ذره صیف شایلدیگی هالده - قوجه بر کونشک حقیقی ایچنده قبول ایتک
 لازم طریقی بی. عیناً اویدر ده، شوصیره واری ایچنده لهر زمان حاکمه دلیشه و دوز کونشک ایچنده
 لهر وقت نازه لنه شومنتقم کائناتی کوروب فالعه ذوالجلال اوصاف لایله تصدیق ایتمه لک، اوندی دها
 برباد بر ضلالت دیوانه لیدر، بر مجنونانه هذیانیدر. زیر اهرشیده، حتی لهر بر ذره ده بر الوهیت مطلقه قبول ایتک
 لازمدر. هونته ملا، لوانک لهر بر ذره سی لهر بر عیون اید لهر بر سیوه یه، لهر بر یار غه کیر و ایشله ییلر.
 ایشته شوزره الر مأمور اولازسه، بتوه کیره ییلدیگی و ایشله دیگی مصنوعاتن طرز تشکیلاتی و صورتداری
 و لقیاتداری بیلک لازمدر. تا ایچنده ایشله ییلر. دیمک محیط بر علم و قدرته مالک اولمیلر، بویه یاسیه.

مثلاً طویرا ده، لهر بر ذره سی قابلدر که، مختلف بتوه تخوملر و چار دکره مدار و عنفا اولسوه. الر مأمور
 اولازسه، لازم میسور که، اوندی و آنجا هر عدد نجه معنوی جهازات و مالکینه لری نفس ایتیه. و یا فور
 اوندک بتوه طرز تشکیلاتی ییلر، یا یار، بتوه اوندی کسیدیر لیه صورتداری طایر، دیکه ییلر بر صنعت
 و قدرت ویرمک لازم طایر. دها سائر موجوداتی ده قیاسایت. تا آشکایا بقضه، لهرشیده آشکاره
 و هذیانیک هوه دیللدی وار.

اوت، برشیده لهرشی یایمه و لهرشی برته شی یایمه، لهرشیته فالقنه خاص بر ایدر.
 [وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ] فرمان ذی شانه دقت ایت. دیمک واحد اهد قبول ایتمه ایدر، موجودات
 عدد نجه الهاری قبول ایتک لازم طایر.

[**ایکٹی اشارت**] عطا یہ دہ بریاور اکرمہ بحث ایدیلسم و دینیمشام: کور اولمایاہ لہرس اوندک نشانین
کومقد آملدکم، اوزات یادشاهک امریہ حرکت ایدر. و اوندک خاص بندہ سیدر. ایستہ اویاور اکرم
رسول اکرم.

اوت، مویہ مزین برکاتماندک اویہ مقدس بر صانعہ بویہ بر رسول اکرم، ایشیق شمسہ لزومی درجہ بندہ
اکرم. چونکہ ناصل کونش ضیا ویرکزیہ ممکنہ دگر. اویہ دہ، الوہیت دہ پیغمبر لری کوندر عقلم
کنین کویترکزیہ ممکن دگر.

لهم لھج ممکنہ اولور میلد، نہایت کمالدہ اولامہ بر جمال، کویترجی و تعریف ایدی بر واسطہ ایلہ کنین کویترمک
ایستہ مہ سو؟ لهم ممکنہ اولور میلد، غایت جمالدہ بر کمال صنعت، اوندک اوزرینہ انظار دقتی جلبایدہ بر دلال واسطہ
تشریایستہ مہ سو؟ لهم لھج ممکنہ اولور میلد، بر ربوبیت عامہ ندک سلطنت طلبی، کثرت و جزویات
طبقاتدہ وحدانیت و وحدت، ذوالجنہین بر مبعوث واسطہ ایلہ اعدائی ایستہ مہ سو؟ یعنی اوزات
عبودیت طلبہ جھنبد، کثرت طبقاتدہ درگاہ الکویہ الیسی اولیرغی کی، قربیت و رسالت جھنبد درگاہ
الہیند کثرت طبقاتہ مأموریدر.

لهم لھج ممکنہ اولور میلد، نہایت درجہ دہ بر مہ ذاتی صاحبی، جمالدہ محاسنی و مستند لطافتی آیینہ نوردہ کورمک
و کویترمک ایستہ مہ سو؟ یعنی بر حبیب سور واسطہ ایلہ کم، لهم حبیبدر، عبودیتیلہ کنین اویا سودیر،
آیینہ دارلوحہ ایدر. لهم رسولدر، اونی مخلوقاتہ سودیر، جمال اسمانی کویتر.

لهم لھج ممکنہ اولور میلد، عجیب معجزہ لرل، غریب و قیمدار شیلایلہ طولو خزینہ لر صاحبی، صراف بر تعریف ایدی
ووصاف بر تشری ایدی واسطہ ایلہ انظار خلقہ عرصہ و باسارندہ انظار ایتقلہ، کیزی کلماتی بیان ایتام
ارادہ آیتہ سوہ و ایستہ مہ سو؟

لهم ممکنہ اولور میلد، بوکلماتی بتوہ اسمانہ کلماتی افادہ ایدہ مصنوعانہ ترنیمہ ایدرک سیر اچوہ غریب و اینجہ
صنعتلرہ سوسنیلسم بر سرایہ بازتسودہ، لہر بر معلوم تعسیر ایتہ مہ سو؟

لهم لھج ممکنہ اولور میلد، بوکلماتدہ صاحبی، شوکاتماندک تحولتشدہ کی مقصد و غایہ نہ اولیرغنی معطر طعم مقلقی،
لهم مہوداندک زہ دہ؟ زہ یہ؟ نہ جیک؟ اویچ سوال مقلک معناسی بر الہی واسطہ ایلہ آیدر مہ سو؟

لحم لَحْمِ مَحْمَدٍ اولورمید، بو کوزر مصنوعات ایله کندی ذی شعوره طایفه دیرانه و قیمتی نعمتدیر ایله کندی
 سودیره صالح ذوالجلال، اوندک مقابله ذی شعوره مرضیات و آرزولری نه اولیغنی بر ایلی واسطه سیه
 بیلدیرمونه؟ لحم لَحْمِ مَحْمَدٍ اولورمید، نوع انسانی شعورجه کثرت مبتلا، استعدادجه
 عبودیت طایفه مهربا صورتنده یارادوب، معلم بر لهر واسطه سیه اولری کثرتده و هدیه
 یوزلرینی هورمه ایسته مونه؟

داها بوندکی هوره وظائف نبوت و ارک، لهر بری بر بهایه قطعیدرک، الوهیت رسالتی اولاماز.
 شیمی عیبا عالمده محمد عربی علیه القده و السلامه بیله اولون اوصاف و وظائف داها اهل و داها جامع
 کیم ظهور ایتسه؟ و رتبه رسالت و وظیفه تبلیغه اوندن داها ایله، داها اوفه لهر زمان کوسر شحیدر؟
 غیر، اصلا و قطعاً بله او، بتوه رسول الله سیدیدر. بتوه انبیانک امامیدر. بتوه اصفیانک سروریدر.
 بتوه مقربینک افریدر. بتوه مخلوقاتک المیدر. بتوه مرشدک سلطانیدر. اوت، اهل تحقیقاتک اتفاقیه
 شوق قر و یارماقدنمه صواقفی بی یکه بالغ معجزاتده، هد و هابه طائر دلائل نبوتده باشقه،
 قرآن عظیم کتبه بی بر محققان و قرقه وجه معجزه اولده معجزه کبر، کونسه بی رسالتی کوسر مده کافیدر.
 باشقه رساله رده و بالخاصه یلری شنجی سوزده قرآنک قرقه قریب و هوه اعجازنده بحث ایتدیمزده،
 بورده قیسه کیوز.

[[اوتنجی اشارت]] خاطره علمه سونک، بو کو هوک انسانک نه الهیتی وارک، بو عظیم دنیا اوندک
 محاسبه اعمالی ایچمه قیاسونه، باشقه بردائره آمیلیسه؟ هونک بو کو هوک انسان، جامعیت فطرت
 اعتباریه، شومهودات ایچنده بر اوسته باشی و بر دلائل سلطنت الهیه و بر عبودیت طایفه مظهری اولدیغنده،
 یوله الهیتی واردر.

لحم فاطمه علمه سونک، قیسه هوه بر عمرده ناصل ابدی بر عذاب مستحبه اولور؟ زیرالفر، شومکوتون صمدانیه
 درجه سنده و قیمتنده اولده طائاتی معنائز، غایه سز بر درکله یه دوشوردی ایچومه، بتوه ثباته قارو
 بر تحقیر اولدیغی بی بو موهوداتده جاوه لری، نقاشی کورونه بتوه اسمای قدسیه الهیه بی نظر ایله رده.

و جناب حقّه عقانیت و صدق کوسره غیر متناهی بویه دلیله اینی تکیب اولدیفنده، نهائسز بر جنایتده،
نهائسز جنایت ایسه، نهائسز غذای ایجاب ایدر.

[**در دخی اشارت**] ناصله، عطایه ده اونه ایکی صورت ایلر کوردکله، لهج برجهده مملکه دگل؛ اولر بر
پادشاهک اولر موقت مافرانه بی بر مملاتی بولونسوده، مستقر و عیثنه مظهر و سلطنت عظماسنه
مدار دیکر دائمی بر مملاتی بولونماسوده.

اولر ده، لهج بر وجهه مملکه دگلله، بوفانی عالمک باقی خالق بونی ایجاد ایتسوده، باقی بر عالمی ایجاد ایتسوده.
هم مملکه دگل، شوبیع و زائل کائناتک سرمدی صانعی، بونی فاعله ایتسوده مستقر و دائمی دیکر بر کائناتی
ایجاد ایتسوده.

هم مملکه دگل، بومشهر و میدانه امتحانه و تارله حکمنده اولسه دنیانک حکیم و قدیر و هم اولسه فاطری،
اونی یار ایتسوده، اوندک بویه غایه لینه مظهر اولسه دار آخرتی فاعله ایتسوده.

بو حقیقه [اون ایکی قاپو] ایله کیرییر. [**اون ایکی حقیقت**] ایله او قاپولر آمییر. ان قیسه و
بیطسه باشلار.

[**برخی حقیقت**] باب ربوبیت و سلطنتکله، اسم ربک جلاوه سیدر. لهج ممانیدرکله، شأنه ربوبیت
و سلطنت الوهیت، باخصوص بویلر بر کائناتی کمالاتی کوسرمله ایچوسه غایت عالی غایه لر و بولسک مقصد لر ایلر
ایجاد ایتسوده، اوندک غایات و مقاصدینه قارشو ایمانه و عبودیتله مقابله ایدر مؤمناره مضافاتی
بولونماسیه؟ و او مقاصد رد و تحقیر ایلر مقابله ایدر اهل ضلالت مجازات ایتسوده؟

[**ایکینجی حقیقت**] باب کرم و رحمتدکله، کریم و رحیم اسمک جلاوه سیدر. لهج ممانیدرکله،
کوسردیک آثار ایلر نهائسز بر کرم و نهائسز بر رحمت و نهائسز بر عزت و نهائسز بر غیرت صاحبی اولسه
شو عالمک ربی، کرم و رحمتنه لایحه مضافات، عزت و غیرته شایسته مجازاتده بولونماسیه؟

اوت، شو دنیا کیدی شانه باقیله کور و لوپورک، ^[هاشیه ۱] ان عاجزه ان ضعیفه طوت، تا ان قوی قدر له جانلی به یوم
بر زره ویرلیور. ان ضعیف، ان عاجزه ان ای رزه ویرلیور. له دردلی به او عادی برده در ماه
یتیرلیور. اویله علوی بر کرمه ضیافتار، اگر مار اولونورک، نه تیز بر کرم ای، ایچنده ایله دینی
بدهتا کوسریور.

مثلا، بهار موسنده جنت هوریلری طرزنده بتوه آغاچلری سندس مثال لیسار ایله کیسیروب، هیک
و میوم لرن مرصعاتیه سولندیروب خدمتکار ایدرک، اوندک لطیف الاری اولاره دالایله، هید هید،
ان طانی، ان مصنع میوه لری بزه تقدیم ایتک. لکم زهرلی بر سینک ایل شفا، ان طانی بالی بزه
بیدیر مک. لکم ان کوزل و یوموشافه بر لباسی ایز بر بوجک ایل بزه کیسیر مک. لکم رحمت یول بر
خریزنی کومک بر کردک ایچنده بزم ایچوم صافدوم، نه قدر جمیل بر کرم، نه قدر لطیف بر رحمت اثری اولدیغی
بدهتا آحلاسیار.

لکم اناسه و بعضه هانا ورده باشه، کونش وای وار ضمه طوت، تا ان کومک مخلوق قدر لهرشی، کمال دقتله
وظیفه سنه چالیشی، ذره به عدنده تجاوز ایتمی، بر عظیم لهبت تحنده عمومی بر طاعت بولونمی، یول بر جلال
وغزت صاحبک امرله حرکت ایتدک لرین کوسریور. لکم کون بناتی و کون هیوانی و کون انسانی بتوه ^[هاشیه ۲] والده لرن

^[هاشیه ۱] رزه هلال اقتدار ایله آئیندیفنه، بده افتقاره بناء ویریلدینه دلیل قطعی، اقتدار زیاور و لرن همه
معیتی و مقدر هانا و لرن ضیوع معیتی، لکم ذکاوت بر با یقارک سیرگی و ذکاوتی، هیدلی تیلای و طایفک دردمعینه
وجود به ضعیف لیدر. دیمک رزه، اقتدار و اختیار ایدر معکوساً متناسبدر. نه درجه اقتدار و اختیار نه کون،
اودرجه دردمعینه مبتلا لور.

^[هاشیه ۲] اوت، آچ بر آسلاسه، ضعیف بر یا ورونی کندی نفنه ترجیح ایدرک، الهه ایتدیگی برائی یمه یوب
یا ورونی ویرمی. لکم تور قافه طاد و صه، یا ورونی حمایه ایچوم ایته، آسلاسه صالدرمی. لکم انجیر آغاچی،
کندی هامور یییرک، یا ورونی اولاره میوم لرینه خالص سوت ویرمی، بالبداهه نه تیز بریم، کریم، شفیه بر ذکاوت
هسابله حرکت ایتدک لرین کور اولمایانه کوسریور. اوت، نباتات و بهیمات کی شعور سز لرن غایت درجه ده
شعور طرانه و مایمانه ایشد کورمی، بالفزوره کوسریورک، غایت درجه ده علیم و حکیم بری وار درکه،
اوندی ایشلندیر یور. اوند، اوندک نایله ایشد یور.

اور هم شفقنايلم وسوتكي اولطف غذايله او عاجز وضعيف ياورولون تربيسى، نه قدر كنيسه بر حمتك
 جلوه ي ايله دلي بدهنا آخلايلير. بو عالمك متصرفك مادام خيا تيز بويل بر كرمي، خيا تيز بويل بر حمتك،
 خيا تيز بويل بر جلال و عزت و ار در. خيا تيز جلال و عزت، اديز لرون تادي يني ايتير. خيا تيز كرم، خيا تيز
 اكرام ايتير. خيا تيز رحمت، كنيزنه لايوه اهان ايتير. هالبولر بوفاني دنياده و قيصه عموده دكزده بر
 طامه لبي ميلونلر جزوده آنجه بر جزوي ريش و تجلي ايدر. ديمك او كرم لايوه و او رحمته شايسته
 بردار سعادت اولاجقدر. يوقه كوندوزي ايشيفيله طولديرانه كونشك و جوديني انظار ايتك ببي، بولورونه
 رحمتك و جوديني انظار ايتك لازم كلير. هونكه برداها دونمه مك اوزره زوال ايه، شفق مصيبتيه،
 محبي حرقه و نعمتي نغمه و عقي مشوم بر آله ولدق آله قلب ايتير مقله، حقيقت رحمتك انتقاسي
 لازم كلير.

لهم اوجلال و عزته اويغونه بردار مجازات اولاجقدر. هونكه آلتيا، ظالم عزتنده، مقاوم ذلتنده قالب
 بوراده كويوب كيدير. ديمك بر محكمه كبرايه يراقيلير، تأخير ايديلير. يوقه باقيلمايور دگل.
 بعضا دنياده دغي جزا وير. قروسه سالفده جريانه ايدير، عاصي و عتدد قوماره كله غذايلر كوستريوركم،
 اناسه باشي بوسه دگل. بر جلال و غيرت سيله سنه له وقت معروضدر.

اوت، لهج ممانيدرك، اناسه عموم موجودات ايچنده اهميتي بر وظيفسي، اهميتي بر استعدادي اولسوده،
 انسانك ربيده اناسه بو قدر منتظم مصنوعات كنيزني طانيتيريه، مقابلنده انسان ايمان ايله اوني طانيتيريه..
 لهم بو قدر رحمتك سوساي ميوه لير كنيزني سويريه، مقابلنده انسان عبادت كنيزني اوك سويريه..
 لهم بو قدر بودر لو نعمتايلم محبت و رحمتي اوك كوستيه، مقابلنده انسان شكر و حمد اوك حمت ايتيه،
 جزا سز قالسيه، باشي بوسه يراقيليه؟ او عزت، غيرت صاهي ذات ذوالجلال، بردار مجازات
 حاضرلا ماسوه؟

لهم لهج ممانيدرك، او رحمن رحيمك كنيزني طانيتيريه مقابل، ايمان ايله طانيتيريه و سويريه مقابل،
 عبادت سوك و سوير مقله، در حمتك مقابل، شكر ايله حمت ايتيريه مقابل ايدير مؤمنلره بردار مطافتي،
 بر سعادتي ابديه ي ويره سون؟

[حاشیه]

[اوتنجی حقیقت] باب حکمت و عدالت اولوب، اسم علم و عادلک جلاوه سیدر. ^[حاشیه] هیچ ممکنیدر که، ذره کومه کوشده قدر جریانه ایدر حکمت و انتظام عدالت و عزتله ربوبیتک سلطنتی کوشته ذات ذوالجلال، ربوبیتک جناح حمایه سنه انجایده و او حکمت و عدالت ایمانه و عبودیتله توفیق حرکت ایدر مؤمنلری تطفیف ایتیه سیه؟ و او حکمت و عدالت کفر و طغیان ایلر عصبیه ایدر اُیسنلری تأدیب ایتیه سیه؟ هالبوکه بو موقت دنیا ده او حکمت، او عدالت لایحه بیلده بری انسانده اجرا ایدر ایسیور، تأخیر ایدر ایسیور. اهل ضلالتک هونجی جزا ایدر، اهل هدایتک ده هونجی مافات کورمه بورا ده کویوب کیدیور لر. دیمک بر محله کبریه، بر سعادت عظمیه بیر اقبالیور.

اوت، کور و نیورک، شو عالمده تفرق ایدر ذات، نهایت بر حکمتله ایسه کور و یور. اولا بر هانمی ایتدک؟ هر شیده مصلحت و فائده که رعایت ایتد سیدر. کور و نیور میثاق، انسانده بتوه اعضا، کمیکار و طهارت کورده. حتی بدنک محیرتده، هر پرینده، هر جزونده فائده لر و حکمتلر کوزتیلر. حتی بعضه اعضاسی، بر آغاجک نه قدر میوه لری وار، اودرجه او عضوه حکمتله و فائده لر حاقمی کور و نیورک، نهایت بر حکمت ایلر ایسه کور و یور. لکم هر شیدک صنعتنده نهایت درجه ده انتظام بولونسی کور و نیورک، نهایت بر حکمت ایلر ایسه کور و یور. اوت، کوزل بر هیچک دقیره پروغرائی کویوبک بر تخومنده درج ایتد، بولک بر آغاجک صحیفه اعمالی، تاریخیه حیاتی، فهرسته جهازاتی کویوبک بر کلر کورده معنوی قدر قلمیلر یازمه، نهایت بر حکمت قلمی ایسه دینن کور و نیور. لکم هر شیدک خلقتنده غایت درجه ده همه صنعت بولونسی، نهایت درجه ده حکیم بر صناعت نقشی اولرغنی کور و نیور. اوت، شو کویوبک انسان بدن ایچنده بتوه طائفه فهرسته سی، بتوه خزانة رحمتک آناختار لری، بتوه اسمالرینک آینه لری درج ایتد، نهایت درجه ده بر همه صنعت ایچنده بر حکمتی کور و نیور.

[حاشیه] اوت، هیچ ممکنیدر که شو جمله هونجی تکرار ایدر ایسیور. هونجی مهم بر سوزی افاده ایدر. شو یولک: اکثر کفر و ضلالت استبعادده ایلر کایر. یعنی عقلمده اوزانه و محال کورور، انظار ایدر. ایسته هر سوزنده قطعاً کور و نیورک، حقیقی استبعاد، حقیقی محالیت و عقلمده اوزاقلمه و حقیقی معیبت، حتی امتناع درجه سنده مشقات، کفر بولنده در و ضلالتک سلکنده در. و حقیقی امکان و حقیقی معقولیت، حتی و جوب درجه سنده سهولت، ایمانه بولنده در. و اسلامیت جاده سنده در. [الحاصل] اهل فلسفه استبعاد ایلر انظاره کیدر. اوتنجی سوز، استبعاد هانکی طرفه اولرغنی او تعبیر ایلر کور و نیور. اولدرک آغیز لری بر شامار اورور.

شيدى لهج ممانيدركه، شويده اجراآت ربوبيته عالم برعلت، اور بويتك قندينه التجايدنه و ايمانيله اطاعت
ايدنلر تلطيفي ايسته موده و ابدى تطفيف ايمه سوره؟ لکم عدالت و ميزان ايله ايسه كور و ليدنه بر لهانمي ايستركه؟
لهرشيئه هئاس ميزانلر، مخصوص اولورلر و هود و يرملك، صورت كيبيد يرملك، يولي يرينه قويمه، نهايتسز
عدالت و ميزان ايله ايسه كور و ليدني كوستير. لکم لهر هوه صاحبه استعدادي نبتده هقي و يرملك، يعني و هودينك
بتوه لوازماتني، بقاسنك بتوه جهازاتي ان مناسب بر طرزده و يرملك، نهايتسز بر عدالت اني كوستير.
لکم استعداد لسانيله، احتياج فطري لسانيله، اضطراب لسانيله سؤال ايديله و ايسته نيله لهرشيئه دائمي هواب و يرملك،
نهايت درجهده بر عدل و هاکمني كوستيرور.

شيدى لهج ممانيدركه، بويله ان كوهك بر مخلوقه ان كوهك بر هاجتنك اعددينه قوشاه بر عدالت و هاکمني،
انسان كي ان يول بر مخلوقه بقاكي ان يول بر هاجتي مهمل يراقيله؟ ان يول استعداديني وان يول سؤالي هوابسز يراقيله؟
ربوبيك هشتي، عبادينك هقوقي محافظه اتقله محافظه ايمه سوره؟ هالبولله، شوفاني دنياده قيصه بر هيات كيريه
انسان، اوليه بر عدالتك حقيقتنه مظهر اولماز و اوليور. بلكه بر محكمه كبرايه يراقيلور. زيرا حقيقي عدالت
ايتيرك، شو كوهومك انسان، شو كوهومقللي نبتده دگل، بلكه جنائتك يوقلاي، ماهيتنك الهيتي
و وظيفه نك عظمتي نبتده مكرات و مجازات كور سوره. مادام شوفاني، كيجي دنيا، ابد ايجوره خلوه اولونا
انسان فخر مننده اوليه بر عدالت و هاکمني مظهرينده هوه اوزا قدر. البته عادل اولسه او ذات جليل
ذوالجلالك و هليم اولسه او ذات جليل ذوالجلالك دائمي بر جهنمي و ابدى بر جهنمي بولونا بقدر.

[درنجي حقيقت] باب هود و جمالده. اسم هود و جميلك جاوه سيد. لهج ممانيدركه، نهايتسز هود و
سخاوت، توكنز ثروت، يتمز غرينلر، مئاسز سرمدى جمال، قهورسز ابدى كمال، بردار سعادت و محل ضيافت
ايچنده دائمي بولونا جه اولسه محتاج شاكلري، مشافه اينه دارلري، متجرب سربيلري ايسته مودلر؟ اوت، دنيا
يوزيني بو قدر مزين مصنوعات سولنديرملك، آي ايله كوشى لاجبه ياييمه، يريوزيني بر سفره نعمت ايدرك
مطلوباتك ان كوزل هيدريلر طوليريمه، ميوه لي آغايلري بر قاي ياييمه، لهر موسمه بر هوه دفعه بر تجديدايتك،
هدسز بر هود و سخاوت كوستير.

بویله نهایت بر جود و سخاوت، اولی توکنز غزینه و رحمت، لکم دائمی، لکم آرزوایدیله لهری ایچنده بولونور
 بر دار ضیافت و محل سعادت ایست. لکم قطعی ایست، اوضیافتنه تلذذ ایدنار، او محل سعادت و دوام ایستونر،
 ابدی قالوندر. تازول و فراقله اُم قلمه سوندر. یونله زوال اُم لذت اولدیغی بی، زوال لذت دخی اُمدر. اولیله سخاوت،
 اُم قلدیرمک ایستنه مز. دیمک ابدی بر جیتی، لکم ایچنده ابدی محتاجاری ایست. یونله نهایت بر جود و سخا، نهایت
 احسان ایتمک ایست، نعمتلندیرمک ایست. نهایت زامانه و نعمتلندیرمک ایست، نهایت منتدالعه، نعمتلندیرمک ایست.
 بویله احسانه مظهر اولره شخصک دوام و جودینی ایست. تادائی تنعمله او دائمی انعام قاشو شاد و منتدالغنی
 کوستونه. یوقه زوال ایله آجیلداشانه جزوی بر تلذذ، قیصه جوه بر زمانده اولیله بر جود و سخاوت
 مقننایله قابل توفیقه دگدر.

لکم دخی مشرر صنعت الیه اولان اقطاع عالم سرکلیرینه باقه. بر یوزنده کی نباتات و حیواناتک الدنده اولره
 اعلات ربانییه ^[ماشیه] دقت ایست. محاسنه بر بویته دلالتی اولره انبیا و اولیایه قولوه ویر. ناصل متفقاً
 صانع ذوالجلالک قصور سز کمالاتی، فارقه صنعتلرینه تشریله کوستریورلر، بیان ایدیورلر. انظار دقتی جلب
 ایدیورلر. دیمک بو عالمک صانعک یک مهم و هیرت ویرجی و کیزی کمالاتی واردر. بو فارقه صنعتلرله اولاری
 کوسترمک ایست. یونله کیزی قصور سز کمالات ایست، تقدیر ایدیجی، استحسانه ایدیجی، ماشاء الله دیرره
 مشاهد ایدیجیلرک باشکونده تشریریست. دائمی کمالات ایست، دائمی تفهیر ایست. اویله، تقدیر و استحسانه
 ایدیجیلرک دوام و جودینی ایست. بقاسی اولایانه استحسانه ایدیجیلرک نظرده کمالاتک قیمتی سقوط ایدر.

لکم دخی کمالاتک یوزنده سربلسمه اولره غایتله کوزل و صنعتی و پارلاوه و سوسلی شو موجودات،
^۱ ^[ماشیه] اوت، کیمک کی بر قور و آغاجک اوچنده کی تل کی اینجه جک بر صایده، غایت منقسه، مزین بر هیله
 و غایت مصنع و مریض بر مریض، البته غایت صنعتیور، معجزه کار و حکمدار بر صانعک محاسنه صنعتی
 ذی شعوره اوقوتدیرانه بر اعلاننامه در. ایسته نباتات و حیوانات دخی قیاس ایست.

^۲ ^[ماشیه] اوت، ضروب امثالندیرک، بر دنیا کوزلی، بر زمانه کندیخه مفتوحه اولش عادی بر آدمی حضورنده
 طرد ایدر. او آدم کندیخه تل ویرمک ایچونه، توه، نه قدر چرکیندر، دیر. او کوزلک کوزلانی نفی ایدر.
 لکم بر وقت بر آیی، غایت طمانی بر اوزوم آصه سی آتیه کیرر. اوزوماری ییمک ایست. قویار مغالی تیشمر. آصه یوده
 هیقاماز. کندی کندیخه تل ویرمک ایچونه کندی لسانیه، آئیدر دیر، کومار کیرر.

ایشوه کونشی بیلدیردیگی کی، مثلاًز معنوی بر جمالک محاسنی بیلدیرر. و نظیرسن، ^[ماشیه] فقی بر حسنک لطائفی
 اشعار ایدیور. اوغزه حسه، او مقدس جمالک جلاوه سنده، اسمالوده، بلکه لهراسمه هووه کیزی دینه لر
 بولونیزی اشارت ایدر. ایسته شودرجه عالی، نظیرسن، کیزی بر جمال ایه، کندی محاسنی بر مرآتده کورملک
 و حسنک در جاتی و جمالک مقیاسلرین ذی شعور و مشاقه بر آینه ده. شاهد ایتک ایسته دیگی کی،
 باشقه لرینک نظیرلرینه سولای جمالنه باقمه احموره کورونمک ده ایست. دیمک ایلی و جهله کندی جمالنه باقمه..
 بری، لهربری باشقه باشقه زکده اولاره آینه کرده بالذات شاهد ایتک.. دیکری، مشاقه اولاره سیرجی و متحیر اولاره
 استخایجلرک شاهد سیه شاهد ایتک ایست. دیمک حسه و جمال، کورملک و کورونمک ایست. کورملک،
 کورونمک ایه، مشاقه سیرجی، متحیر استحضاره ایدیجلرک و جودینی ایست. حسه و جمال ایدی، سرمدی اولدیغنده،
 مشاقلرک دوام و جودلرینی ایست. هونکر دائمی بر جمال ایه، زائل بر مشاقه راضی اولاماز. زیرا دونمک اولاره
 زواله محکوم اولاره بر سیرجی، زوالک تصویریه محبتی عداوته دوز. هیرتی استخفاف، حرمی تحقیریه میل ایدر.
 هونکر خودکام اناسه، یالمدیگی شیئه دوشمنه اولدیگی کی، یتیمدیگی شیئه ده ضددر. هالبولک نهایتس بر محبت،
 هدس بر شوه و استخایله مقابله لایحه اولاره بر جماله قارشو، فنما بر عداوت و کینه و نظار ایله مقابله ایدر.
 ایسته کافر، اللهک دوشمنای اولدیغنک سرتی بونده آهلا سیلیور.

مادام او نهایتس سخاوت جود، او مثلاًز جمال حسه، او قصورسز کمالات ایدی متشکرلری، مشاقلری،
 مستحساری اقتضای ایدر لر. هالبولک شومافرهانه دنیاده کویورسن، لهرکس هابویه کیدوب غائب اولیور.
 او سخاوتک امانتی آنجه آذربیارجه طادار، اشتهاسی آمیلیر، فقط یمنز، کیدر. او جمال، او مالک
 دخی آنجه بر آزیغنه، بلکه بر ضعیف کوللر سنه بر آنده باقب طومعه کیدر. دیمک بر سیرانطه دائمیه کیدر سیلیور.
 الحاصل: فاضله شو علم، بتویه موهود ایتله صانع ذوالجلالنه قطعی دلالت ایدر. صانع ذوالجلالک ده
 صفات و اسمای قدسیسی دار آخرته دلالت ایدر و کوستریر و ایست.

[ماشیه] آینه مال موهوداتک بربری آرقه سنده زوال و قائلرله برابر، آرقه کونده کلنلرک اوستنده
 و یوزلرنده عیمه حسه و جمالک جلاوه سنک بولونسی کوستررک، جمال اولنلرک دغل، بلکه او جمالک بر همه غزه
 و بر جمال مقدسک آیاتی و امارتیدر.

[**بشنی حقیقت**] باب شفقّت و عبودیت محمدیه در اسم مجیب و عیون جلاوه سید. لهجی قانیدرکم،
 آن آدنا بر حاجتی آن آدنا بر مخلوقند کوروب، کمال شفقته او محاذی یوده اعاف ایدنه. و آن کیزی برسی
 آن کیزی بر مخلوقند ایشیدوب، اعدا ایدنه. لسمه حال و قال ایل ایسته نیلیم لهر شیئه اجابت ایدنه، لهجی شبر شفقّت
 و بر مرگت صاحبی بر رب، آن یولک بر عیدنده، آن سولای بر مخلوقند آن یولک حاجتی کوروب سیرمه سوه؟
 اعاف ایسته سوه؟ آن یولک دگای ایشیدوب قبول ایسته سوه؟ اوت، ملا هیواناتک ضعیفایینک و
 یاور و لریک رزوه و زیره کور فصوصنده کورونه لطف و سهولتی کوستیورکم، شوکائاتک مالک لهجی شبر
 بر رحمت ایل ربوبیت ایدنه. ربوبیتده بودرجه ایمانه بر شفقّت، لهجی قابلمیدرکم، مخلوقاتک آن افضلک
 آن کوزل دعاسی قبول ایسته سوه؟ بو حقیقتی اونه طوقوزنجی سوزده ایضاح ایستیم و جهله، شوراده دخی
ماکر آشویه بیانه ایدنه لم:

ای نفسله برابر بنی دیکلین آرداسه! خطایه تمثیلیه ده دیمشک: بر آطوره بر اجتماع وار. بر یاور اکرم
 بر نظره او قیور. اونک اشارت ایستیک حقیقت شویلدرکم: کل، بوزمانده تجریدوب فلأ عمر سعادته
 و خیالاً جزیره العربه کیدیورز. تاک رسول اکرمی وظیفه باشنده و عبودیت ایچنده کوروب زیارت
 ایدرز. باصه او ذات، ناصله رسالتیه، هدیته سعادته بدیهه سبب مصولی و وسیله وصولیه.
اونک کبی عبودیتیه و دعاسیه، او سعادته سبب و هودی و جنتک
وسیه ایجادیدر.

[**هائیه**] اوت، بیکه اوچ یوز الله سینه سلطنت سورمه و سلطنتی دوام ایدنه و اکثر زمانه اوچ یوز الله میلوینده
 زیاده رعیتی بولون و لهر کوره بتونه رعیتی اونقله تجدید بیعت ایدنه و اونک کالاتنه شهادت ایدنه و کمال اطاعتنه
 اوامرنه انقیاد ایدنه، ارطه نصفی و نوع بشر غمی، او ذاتک صبغی ایل صبغه لانه، یعنی معنوی رنگیه رنگنه
 و او ذات اوندرک محبوب قلوبی و مربی ارواحی اوله، البته او ذات، شوکائاتده تصرف ایدنه ربک آن یولک عبیدر.
 لکم اکثر انواع طائفات، او ذاتک بر میوه معجزه سی طائحه صورتیه، اونک وظیفه سی و مأموریتی آقیلاسه، البته
او ذات، شوکائات فالتک آن سولای مخلوقیدر. لکم بتونه انسانیت، بتونه استعدادیه ایسته دیکلی بقای
 بر حاجتیه، او حاجت ایه، انانی افضل سافینده اعلای علیینه میقاریور. البته او حاجت، آن یولک بر حاجتده،
و آن یولک بر عبودتک ثانیه اونی قاضی الحاجاتده ایسته یه جله.

ایسته باوه، اوزات اویله بر صلات کبراده، بر عبادت علیاده، سعادت ابدیه اچومه دعا ایدیورکه،
 کویا بوجزیره، بلکه بتوه ارضه، اوندک عظمکی نمازیه نماز قیلار، نیاز ایدر. هونکر عبودیتی ایشه،
 اولک اتباع ایدیه امتک عبودیتی تفتنه ایتدیگی کی. موافقت سرتلر، بتوه انبیانک سر عبودیتی تفتن ایدر.
 لهم اوصلات کبرای اولر بر جماعت عظماده قیلار، نیاز ایدیورکه، کویا بنی آدمک حضرت آدمه
 عصریمزه قدر، بلکه قیامت قدر بتوه نورانی و کامل اناندر، اولک تبعیتله اقتدا ایدوب دعاسنه
 آمین دیرر.

باوه، لهم اولر بقای بر حاجت عامه اچومه دعا ایدیورکه، دگل اهل ارضه، بلکه اهل سموات، بلکه
 بتوه مهورات نیازینه اشتراک ایدوب، لسانه حال ایلر، اؤخ، اوت، یاربنا ویر! دعاسنی قبول ایت. بزد
 ایسته یوز دیورر.

لهم باوه، اولر حزنانه، اولر محبوبانه، اولر مشاقانه، اولر تضرع طرانه سعادت باقیه ایسته یورکه، بتوه
 طنائی آغلا تیروب دعاسنه اشتراک ایتدیورر.

باوه، لهم اولر بر مقصد، اولر بر غایه اچومه سعادت ایستیوب دعا ایدیورکه، انسانی و بتوه مخلوقات
 اسفل سافلیه اولره فانی مطلقه سقوطده، قیمت زلکده، فائده زلکده، عبثیتده اعلای علییه
 اولره قیمت، بقایه، علوی وظیفهیه، مکتوبات صمدیه اوله سی درجه سنه
 هیقاریور.

[حاشیه] اوت، مناجات الحمیده، زمانده شمدیه قدر بتوه امتک بتوه صلاتی و صلواتی، اوندک دعاسنه
 بر آیه دائمی و بر اشتراک عمومیدر. حتی اولک کتیریلر لهر بر صلوات دخی، اوندک اودعاسنه بر آمیندر. و امتک
 لهر بر فردی لهر بر نماز اچینده اولک صلاه و سلام کتیرمک و قاصده صوکره شافعیلرک اولک دعایتمی، اوندک
 سعادت ابدیه فصوصنده کی دعاسنه غایت قوتکی و عمومی بر آمیندر. ایسته بتوه بشرک فطرت انسانیت لسانه حال ایلر،
 بتوه قوتیلر ایسته دیگی بقا و سعادت ابدیه کی اونیوع بشرنامه ذات الحمیده ایسته یور. و بشرک نورانی قسمی،
 اوندک آرقسند آیه دیورر. عجبا لهری ممکنیدرکه، شودعا قبول قریمه اولماسونه؟

باف، لهم اوله یولک بر فیزار استمدادکارانه ایله ایسته یور و اوله طائلی بر نیاز استمدادکارانه ایله یا لور یورک،
 کویا بتوه موهوداته، سماواته، عرشه ایستد یور، وجهه کتوب، دعا^[ماشیه] آمین، الله آمین! دیدر یور.
 باف، لهم اوله سمیع و کریم بر قیدره، اوله بصیر و عیم بر علمده سعادت و بقای ایسته یورک، بالمألهه الکنزلی بر
 ذی هیاتک الکنزلی بر آرزوسنی، ان فنی بر نیازنی کورور، ایستدیر، قبول ایدر، مرحمت ایدر. ساه حال ایله ده
 اوله اجابت ایدر. اوله صورت حکیمانه، بصیرانه، رحیمانه دیر و اجابت ایدرک، شیره بر اقاماز،
 اوتیریه و تدبیر، اوله سمیع و بصیره مخصوص، اوله بر کریم و رحیمه صادر. عجبای بتوه بنی آدمی آرقه سنه
 آلوب، شوارعه اوستده طوروب، عرشه اعظمه متوجهاً ال قالدیروب، نوع بشرک خلاصه عبودیتنی جامع
 حقیقت عبودیت احمدیه^ص ایچنده دعا ایدر، شورشف نوع انسا و فرید کون و زمان اوله فخر طائعات^ص
 نه ایسته یور؟ دیکله یلم.

باف، کندینه و امتنه سعادت ابدیه ایسته یور. بقای ایسته یور. جنت ایسته یور. لهم موهودات آینه کونده
 جمال دینی کوستره بتوه اسمای قدسیه الهیه ایله برابر ایسته یور. او اسماده شفاعت طلب ایدر، کور یورک.

[ماشیه] اوت، شوملاک متصرفی، بتوه تصرفاتی، بالمألهه شعورانه، علیمانه، حکیمانه اولدیفی هالده،
 لهج بر جهته محاسبه دگرک، اومتصرف، کندی مصنوعاتی ایچنده ال ممتاز بر فردن حرکاته شعور و اطلاع بولونمیه.
 لهم لهج بر وجهه محاسبه دگرک، اومتصرف علیم، اوفر ممتاز حرکاته و دعواته اطلاع بولونمیه هالده، اولا
 قارشو لاقید قالیه. اهمیت و یرمه سون. لهم لهج بر جهته محاسبه دگرک، اومتصرف قدیریم، اوله
 دعا لرینه لاقید قالدیفی هالده، او دعا لری قبول ایتیه.

اوت، ذات احمدیه^ص نوریله عالمک شقای دگیشدی. انسا و بتوه طائتک ماهیت حقیقه لری، اوتور، اوضیا ایله
 انکشاف ایتدی و کوردنیزک، شوملاک موهوداتی اسمای الهیه اوقوتا بر حلتوبات محمدانیه، بر موظف مأثور و بقایه مظهر قیمدار
 و معنیدار بر موهوددر لر. اگر اوتور اولاس ایدی، موهودات فنای مطلقه محکوم و قیتمز، معناسز، فائده سز، عبث،
 قار قارشییه، تصادف اوتوبخانی بر ظلمت و اهام ایچنده قالدیردی. ایسته شوسردندرک، انسا نه ذات احمدیه^ص دعا سنه
 آمین دیدر کی، عرشه و فرسه و ثراده ثریایه قدر بتوه موهودات اوله نوریله افتخار ایدوب علاقه دار لوه کوستر یور.
 ذاتا عبودیت احمدیه^ص روحی دعا در. بالله طائتک حرکی و فغاتی، بر نوع دعا در. ملا بر جهته دگرک، خالقنده
 بر آغاچ اوله سنه بر نوع دعا در.

اگر آخرتک حساب از اسباب موجهه سی، دلزل و هودی اولاسه ایدی، یاللا شوزاتک تک دعاسی، بهاریمز
 [ماشیه] اجمادی قدر خالنه عیمک قدرته ففیفه شوبتک بناسنه سبیت ویره بکدی.

اوت، بهاریمزده یر یوزینی بر محترایده، یوزیک هشر نمونلرینی اجمادیمده قدر مطلقه، جنتک اجمادی ناصل انجراولریلر؟
 دیمک، ناصلله اوندک رسالتی شوزار امتحانک آیهلمه نه سبیت ویردی. [لَوْلَاكَ لَوْلَاكَ لَمَّا خَلَقْتُ الْاَفْلَاكَ] ^(۱)
 سینه مظهر اولدی. اوندک بی عبودیتی دخی، اوتکی دار عادتک آیهلمه نه سبیت ویردی. عجباً ^(۲) لاهی محامیدرک،
 بتوه عقلاری هیرته یرقانه شواتنظام عالم وکنیه رحمت ایجنده قصور سز همه صنعت، ماسز جمال ربوبیت،
 اودعایه اجابت ایتمه مقله بولر بر حرکینلای، بویله بر محترزلای، بویله بر انتظامزلای قبول ایتموه؟ یعنی ان جزوی،
 ان الهیتز آرزولری، مساری الهیتده ایستوب ایفایتیه، یرینه کتیریه. ان الهیتای، لزومای آرزولری الهیتز
 کوروب ایستیه، آهلا سوه، یا پاماسوه؟ هاشا و هلا، یوزیک دفعه هاشا! بویله بر جمال، بویله بر حرکینلای
 قبول ایدوب حرکیه اولاماز. [ماشیه] دیمک رسول اکرم علیه الصلا و السلام رسالتیه دنیانک قاپوسنی آهیدغی بی، عبودیتیه ده
 آخرتک قاپوسنی آهار.

[عَلَيْهِ صَلَوَاتُ الرَّحْمَنِ مِنَ الدُّنْيَا وَدَارِ الْجَنَّةِ اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ ذَلِكَ الْخَبِيبِ الَّذِي تَهْوِيهِ الْكَوْنُ
 وَخَرُّ الْعَالَمِينَ وَحَيَاةُ الدَّارَيْنِ وَوَسِيلَةُ السَّعَادَتَيْنِ وَذُو الْجَنَاحَيْنِ وَرَسُولُ الثَّقَلَيْنِ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ
 وَعَلَى اخْوَانِهِ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالرُّسُلَيْنِ آمِينَ] ^(۳)

^۱ [ماشیه] اوت، آخرته نسبتاً غایت طار بر صیفه هکمنده اولاره روی زمینده، هد و هابه حکمیرین خارقه صنعت نمونلرینی
 و هشر و قیامتک مثالرینی کوسترک. و آویج یوزیک کتاب هکمنده اولاره منتظم انواع مصنوعاتی اوندک صحیفه ده
 کمال انتظام ایله یازوب درج ایتمک، البته کنیه اولاره عالم آخرته لطیف و منتظم جنتک بناسنده و اجمادیمده دهاا مشقده. اوت،
 جنت بهاریمز نه قدر یوکسک ایه، اودرجه بهار باغی لرینک خلقتی، اوجنتیمده دهاا مشقده و هیرتقزدر، دینیم بیلر.

^۲ [ماشیه] اوت، انقلاب هقائقه اتفاقاً محالدر. و انقلاب هقائقه ایجنده محال اندر محال برضد، کندی ضدینه انقلابیدر.
 و بو انقلاب اضداد ایجنده، بالبداهه بیک درجه محال شودرک، ضد کندی ماهیتنده قاطعه برابر، کندی ضدینک عین
 اولوه. مثلاً هاتر بر جمال، حقیقی جمال ایلمه، حقیقی حرکینلک اولوه. ایسته شومالزده مشهود و قطعی الوجود اولاره
 بر جمال ربوبیت، جمال ربوبیت ماهیتنده دائم ایلمه، عیمه حرکینلک اولوه. ایسته دنیاده محال و باطل مثاللرک ان عجبیدر.

[آلتنجی حقیقت] باب هشتم و سمریت اولوب، اسم حلیل و باقی جاوه سیدر. لصح ممخند رک، توه موهوداق کونشردنه، آغا هاردنه، ذره لره قدر امر برنفر هاننده نخیر و اداره ایدنه برهشت ربوبیت، شومافر خانه دنیاده موقت بر هیات کیمه پریشان فانیار اوستنده طور سوه. سردی، باقی بردرئه هشت و ابدی، عالی بر مدار ربوبیتی ایجاد ایتیمه؟ اوت، شوط نمانده کورونه موسمارک دیشمه کی هشتای اجرات. وسیار آنک طیاره مال حرکتی کی عظمتی حرکات. واضحی انسانه بشیک، کونشی فلقه لایه یا عوه کی دهشتای نخیرات. وئولمه، قورومسه کره ارضی دیر یاتک، سولاندیر مک کی کنیه تحویلات کوستیورک، پرده آرق سنده بویل معظم بر ربوبیت وار، محشم بر سلطنته عالم ایدیور. بویل بر سلطنت ربوبیت، کنینه لایه بر رعیت ایت و شایسته بر مظهر ایت.

هالولک کوریورسک، ماهیجه ان هلم و مهم رعیتی و بنده لری، شومافر خانه دنیاده پریشان بر صورتده موقتا طویل غمار. ما فرخانه ایه، لهر کوره طولار، بوشانیر. لهم توه رعیت، تجربه خدمت اچومه شومیدانه امتحانده موقتا بولونیور. میدان ایه، لهر ساعت تبدل ایدر. لهم توه اور رعیت، صانع ذوالجلالک قیمتدار احساناتک نمونه لری و خارقه صنعت آتیقه لری چار شوی علم سرکیارنده تجارت نظرنده تماشا ایتک اچومه، شوتشهر طرکده بر قایق دقیقه طروب سیر ایدیور. صوکره غائب اولویور، شومشهر ایه، لهر دقیقه تحول ایدیور. کیدنه طرز، کلمه کیدر. ایسته بومال و شو وضعیت قطعی کوستیورک، شومافر خانه و شومیدانه و شومشهر لری آرق سنده، او سردی سلطنته مدار و مظهر اولوم دایمی سرایار، مستمر مکنار، شودنیاده کوردیلر نمونه لری و صورتک ان خالص وان یولک اصلایلر طولو باغ و غزینه لری واردر. دیمک بوراده چابه لامه اوند اچوندر. شوراده چالیدیر، اوراده اجرت ویر. لهرک استعداینه کوره اگر غائب ایتیمه، اوراده بر معادق واردر. اوت، اویل سردی بر سلطنت محالدرک، شوفانیار و زائل ذیلار اوستنده طور سوه.

شو حقیقه شومثل دورینیه باقله؛ مثلا، سه یولده کیدیورسک. کوریور شقه، بول اچینه بر خان واردر. بر بول ذات، او خانی کنینه طله مافرین یا عیه. او مافر لری بر کیجه تنزه و عبرتلی اچومه او خانه تزیناتنه میایوند آتوندر صرف ایدیور. لهم او مافر، او تزیناتنه یکه آزینه، آزر بر زمانه باقوب، اونمکلردنه یکه آزر بر وقته آزر بر شئی طادوب، طویلده کیدیور.

فقط لهر مسافر، کنینه مخصوص فوطوغرافیه او خانه کی شیاره صورتی آیسور. لهر اویون ذاتک خدمتکاری ده
 مسافرون صورت معامله برین غایت دقت ایله آیسور و قید آیسور. لهر کور یور شقه، اوزان، لهر کونده
 اوقیمده تزییناتک هونری تخریب آید. یاک حله جک مسافرونه یاک تزییناتی ایجاد آید. بونی کور دکنه صوره
 لهر شهره کالریه، بویله بوفانی یایله ذاتک دائمی، یاک علی منزلدی، لهر توکنز یاک قیمتی خزینه لری، لهر
 مستر یاک یون بر سخاوتی وارد. شو خانه کور دگی آرام ایله، مسافر برین کنده بولونان شیاره
 اشتها برین آیسور. و اوندک حاضر لاری هدی لره رغبت برین اویاندر یور. عینا اوندک بی، شو مسافر خانه
 دنیاده کی وضعیتی، سرفوسه اولماده دقت ایتمک **[طوقوز اساس]** آشلار سک.

[برنجی اساس] آشلار شقه، اوفان کی بودنی دخی کنده ایچمه دگل. کنده کنینه ده بوصورتی آلمی محالدر.
 بله قافله مخلوقاتک طلب قوغه و کوجک ایچمه طلب بوشانامه، هاکمه یایلمه بر مسافر خانه سیدر.

[ایکنجی اساس] لهر آشلار شقه، شو خانه ایچمه اوتور اندر مسافر در. اوندک رب کریمی، اوندی
 دارالسلامه دعوت آیدر.

[اوتنجی اساس] لهر آشلار شقه، شو دنیاده کی تزیینات، یاللا تلند ویا تنزه ایچمه دگل. هونر بر زمان
 لذت ویرم، فراقیله برهوه زمانه آلم ویرم. طحاندر، اشتها کی آهار، فقط طوبورماز. هونر
 یا اوندک عمری قیسه، یاسنک عمری قیسه در. طویغه کافی دگل. دیمک قیمتی بولک، مدتی قیسه اولمه شو
 تزیینات، عبرت ایچمدر. شکر ایچمدر. اصول دائیمه توبه ایچمدر. باشقه غایت علوی غایر ایچمدر.

[هاشیه] اوت، مادام لهر شیک قیمتی و دقائمه صنعتی غایت بولک و کوز اولدی هالده، مدتی قیسه، عمری آذر.
 دیمک اوشیار نمونه در. باشقه شیار صورتاری هاکمه در. و مادام مشربلر نظر برین اصل برینه هویر یور کی
 بروضعت وارد. اوله آیه، البته شو دنیاده کی اوچید تزیینات، بر رحمن رحیمه، سودی بلینه حاضر لاری
 نعم جنتک نمونه لیدر، دینیه بیلر و دینیه وار وایله در.

[در دینی اساس] لهم آثلامر سقلم، شو دنیاده کی مزینان ایسه، ^[ماشیه] جنتده اهل ایمانه ایچومه رحمت رحمانله اذخار اولونان نعمتلرک نمونه لری، صورتلری حکمنده در.

[ماشیه] اوت، لهر شئیک و بودینک متعدد غایتلری و هیاتلک متعدد نتیجہ لری واردر. اهل ضلالتک توکلم ایتدکلری کی دنیایه، نفسلرینه باقانه غایه لره منحصر دگلدر. تا عبثیت و هکمتنزلک ایچینه کیره یاسیه. بلکه لهر شئیک غایات و بودی و نتائج هیاتک **اوج قسمدر.**

[برنجیسی] وان علویسی صانعنه باقارک، او شئی طاقیق فارقہ صنعت مرصعاتی، شاهد ازلینک نظرینه رسم کیت طرزنده عرصه ایتمکدرک، اونظره برآه سیال یا شاموه کافی طیر. بلکه و بوده حکمنده، بالقوه نیت حکمنده اولده استعدادی یینه کافیدر. ایتنه سریع الزوال لطیف مصنوعات، و بوده کلیمین، یعنی سنبل و یرمین بر فارقہ صنعت اولده حکمدکلر، تخوملر شو غایه یی بتمامها ویرر. فائده سنلک و عبثیت اولده کلیم. دیمک لهر شئ، هیاتله، و بودیله صانعنک معجزات قدرتی و آثار صنعتی تشریایدوب، سلطان ذوالجلالک نظرینه عرصه ایتمک برنجی غایه سیدر.

[ایکنجی قسم غایه و بود و نتیجه هیات] ذی شعوره باقار. یعنی لهر شئ، صانع ذوالجلالک برر مکتوب حقائو نمنا، برر قصیده لطافت نمنا، برر کلمه حکمت ادا حکمنده درک، ملائکه و جن و هیوانک و انسانک نظارینه عرصه ایدر، مطالعیه دعوت ایدر. دیمک اوکا باقانه لهر ذی شعوره عبرتناما بر مطالعہ کلهدر.

[اوجنجی قسم غایه و بود و نتیجه هیات] او شئیک نفسنه باقارک، تلذذ و تنزه و بقا و راحتله یا شاموه کی جزوی نتیجہ لردر. مثلاً، عظیم بر سفینه سلطانیده بر فرد متطوکل دومنچیلک ایتدکلک غایه سی، سفینه اعتباریلر یوزده برسی کندینه، اجرت جزئیهنه عائد، طقاصه طوقوزی سلطان عائد اولدیغی کی. لهر شئیک نفسنه و دنیایه شئ غایه سی برایه، صانعنه عائد طقاصه طوقوزدر. ایتنه بو تعدد غایاتندرک، بر برینه ضد و منافی کورونه حکمت و اقتصاد، بود و سخا و بالخاصه نهایتر سخا ایلر سر توفیق شوردک؛ بر غایه نقطه نظرنده بود و سخا حکم ایدر. اسم جواد تجلی ایدر. میوه لری، جوبلر، اوتک غایه نقطه نظرنده بغیر هابدر. نهایتر بودی کوسریور. فقط عموم غایه لر نقطه نظرنده حکمت حکم ایدر. اسم حکیم تجلی ایدر. بر آغاجلک نه قدر میوه لری وار، بلکه لهر میوه نلک او قدر غایه لری واردرک، بیامه ایتدیلمز [اوج قسمه] تفریبه ایدیلر. شو عموم غایه لری، نهایتر بر حکمت و اقتصادی کوسریور. ضد کی کورونه نهایتر حکمت، نهایتر جود ایلر، سخا ایلر اجتماع ایدیور. مثلاً، علم اوردوسنک بر غایه سی تأسیه آسیدر. بو غایه یه کوره نه قدر علم ایسترسک وار. وکلم یلک فضلدر. فقط حفظ حدود و مجاهده اعدا کی سائر وظایف لریچومه بوموجود آنجه کافی طیر. کمال حکمتله موازنه دردر. ایتنه ماکومتک حکمتی، همت ایلر اجتماع ایدیور. او حالده او علم لکله فضل لره یوقدر دینیله بیلر.

[**پنجي اساس**] هم آخدار شقه، شوقاني مصنوعات، فنا ايجوه دگل، برپارمه کورونوب محو اولوه ايجوه ياراديلما شدر. بلله وجودده قيصه بر زمانه طويلا نوب، مطلوب بروضعت آلوب، تا صورتاري آينسوه، تمثالاري طوتولسوه، معناري بيلينسوه، نتيجه لري ضبط ايدليسوه. مثدا، اهل ابد ايجوه دائمي منظره لر نج ايدلسوه. هم عالم بقاده باشقه غايه لره مدار اولسوه.

اشيا، بقا ايجوه ياراديليفي، فنا ايجوه اولديغي، بلله صورتاً فنا يوده، تمام وظيفه و ترفيع اولديغي بونقله آخلاشيورکه، فاني برشي برجهته فنا يه کيدر، هوه جهته لره باقي قابله. مثدا، قدرت علم لرنده اولوه شوميه باقله، قيصه بر زمانه او هيله تبسم ايدوب بزه باقار. **دَر عَقَبِ** فنا پرده سنده ماقلا نير. **فَقَطَ سَنَكْ** آغز لده حيقانه کلمه بي او کيدر، **فَقَطَ** بيقار مثالريني قولاق لره تودج ايدر. **دَيَقَلَه يَن** عقلار عددنجه معنارين عقلارده ابقا ايدر. هونله وظيفه سي اولوه افاده معنا بيته لده صورته کنديسي کيدر. **فَقَطَ** اوني کورسه **لَهَر شِيَكْ** حافظه سنده خه لهر صورتني و لهر بر تخومنده معنوي مالفيتي يراقوب اولمه کيديور. **کُويَا** لهر حافظه ايله لهر تخوم، هفت زينتي ايجوه بر فوطوغراف و دوام بقاسي ايجوه بر منزلدر لر. **اَلْ بَسِيْطُ** مرتبه حياتده اولون مصنوع بويله ايه، **اَلْ يَوَلَسْ** طبقه حياتده وارواح باقيه صاحب اولوه **اَنَسَ**، نه قدر بقا ايله علاقه دار اولديغي آخلاشيير. **هَيِّقَايْ** و **مِيوَه لي** قومه نباتاتک برپارمه رومه بازه يَن لهر بينک قانونه تشداتي، تمثال صورتني، **دَرّه** هقلارکي تخومارده کمال انتظامله، دغدغه لي انقلاب ايجنده ابقا و محافظه ايديلميله. **غَايَتْ** جمعيتي و **يَوَلَسْ** بر ماهيته مالک، خارجي بر وجود کيديريلمه، **ذِي شعور**، نوراني قانونه امر اولوه **روح بشر**، نه درجه بقا ايله مربوط و علاقه دار اولديغي آخلاشيير.

[**آلتنجی اساس**] هم آخدار شقه، انسان اي بوغازينه صاريلوب، ايتنه دياي يرده اوتلاموه ايجوه باشي بوسه يراقيلما شدر. بلله بتوه عملارينک صورتاري آينوب، يازيلير. و بتوه فعلارينک نتيجه لري محاسبه ايجوه ضبط ايديلير.

[**یدنجی اساس**] لَمَّ أَشَدَّ شَقَّةً، کوز مومنده، یاز، بهار عالمک کوزل مخلوقا نیک تخریبانی اعدام دگل، بلکه وظیفه لرینک تمامیلہ ترخیصاتیدر۔ ^[**هائیه**] لَمَّ یَکْ بهارده کلجک مخلوقاته یربوشا لیمو ایچوه تفریغاند۔ تا یلی وظیفه دار لر کلوب قونا جو و وظیفه دار موبوداتک کلکنه یربو اضرالعقد و اضاراند۔ لَمَّ ذی شعوره وظیفه نی اونوتیرانه غفلتده و شایرینی اونوتیرانه سرفوشلقدہ ایقاتات سبحانیه در۔

[**سکرنجی اساس**] لَمَّ أَشَدَّ شَقَّةً، شوفانی عالمک سرمدی صانعی ایچوه باشقه و باقی بر عالمی وارک، عبادینی اورایه سو و اوکا تویه ایدر۔

[**طوقوزنجی اساس**] لَمَّ أَشَدَّ شَقَّةً، اولیه بر رحمن، اولیه بر عالمده، اولیه فاضل عبادینه، اولیه آرامداریه کلک، نه کوز کورمه، نه قورده ایشتمه، نه قلب بشره فطور ایتدر! آمنا۔

[**یدنجی حقیقت**] باب حفظ و حقیقت اولوب، اسم حقیق و رقیبک جاوه سیدر۔ هیچ ممکنیدر که، کولده، برده، قره ده، دکرده، یاسه قورو، کوپوک یوک، عادی عالی قهرشی، کمال انتقام و میزان ایچنده محافظه ایدوب، بر دورلو محاسبه ایچنده نتیجہ برینا الهین بر حقیقت، انسا که بی یوک بر فطرته، خلافت کبرائی بر رتبه ده، امانت کبرائی یوک وظیفه سی اولیه بشرن ربوبیت عالمیه تماس ایدر عملاری و فعلاری محافظه ایدیلیمه سیه؟ محاسبه الکنده کجیر لیمه سیه؟ عدالت ترازوسنده طارینما سیه؟ ساینه جزا و مکافات هکله سیه؟ خیر، اصلا!

[**هائیه**] اوت، رحمتک ارزاقه غزینه لرندہ اولیه بر شجره نکه اوچلاندہ و دالترینک باشلاندہ کی موه لر، حقیقده، یایراقدر، اختیار اولوب وظیفه لرینک فتامه یرمیلہ کتیلیدر۔ تا آرقه لرندہ آقوب کلندره قایوقایانما سیه۔ یوقه رحمتک وسعتنه و سائر افواندینک خدمتنه سهیلیدر۔ لَمَّ کندی کنجک زوالیه لَمَّ ذلیل، لَمَّ پریانه اولور۔ ایسته بهار دخی، محشر نما بر موب دار آغاچدر۔ لَمَّ عصرده کی انسا عالمی، عبرت نما بر شجره در۔ ارصه دخی محشر عجائب بر شجره قدرند۔ حتی دنیا دخی، موب لر آخرت یازارینه کوندر یانه بر شجره هیرتمادر۔

اوت، شوگانای اداره ایدیه ذات، لهرشی نظام و میزانه ایچنده محافظه ایدیور. نظام و میزان ایه، علم ایدیه حکمت و اراده ایدیه قدرن تفهه ایدیه. هونده کوریورز، لهر مصنوع، وجودنده غایت منتظم و موزونه یار ایدیور. لهر حیاتی مدتیجه دلیشدیریگی صورتلارخی، بر انتظامی اولیغی حالده، لهیت مجموعی ده بر انتظام تحتنده در. زیر کوریورزله، وظیفه نکه یتمه سیدل عمرینه نهایت ویریلره و شو عالم شهادتیه کویوب کیده لهرشی نکه، حفیظ ذوالجلد، برهوه صورتلارینی الواع ^[ماشیه] محفوظه هکنده اولاسه حافظه لرده و بردور لومالی اینه لرده حفظ ایدوب، اکثر تاریخیه حیاتی هکاردگنده، نتیجه سنده نقش ایدوب یازیور. خطره و باطه اینه لرده ابقا ایدیور. مثلاً بشرک حافظه سی، آغاجک میوه سی، میوه نکه هکاردگی، هیچک تخومی قانونه حفیظیتک عقلت احاطه سی کوستیریور. کور میور میقله، قوجه بهارک لهی هیچکای، میوه لی بتوه موهوداتی و بوندلر کنیدرینه کور بتوه صحائف اعمالی و تشکیلاتک قانوناری و صورتلارینک تمثالاری، محدود بر مقدار تخومچقار ایچارنده یازارجه محافظه ایدیور. اوتنجی بر بهارده، اولاده کوره بر محاسبه ایچنده صحیفه عمللارینی نشر ایدوب کمال انتظام و حکمت ایدیه قوجه دیکر بهار عالمی میدانه کتیرمقله، حفیظیتک نه درجه قونای احاطه ایدیه جریان ابتدائی کوستیریور. عجبا کچی، عادی، بقاسز، اهمیتز سیدلده بویله محافظه ایدیرسه، عالم غیبده، عالم آفرنده، عالم ارواحده، ربوبیت عامه ده مهم ثمره ویره بشرک عمللاری حفظ ایچنده کوزیتلرک صورتیلده اهمیتله ضبط ایدیلر می قابیلدر؟ غیر واحد!

اوت، شو حفیظیتک بوسورنده تجلیسنده آغلاشیلیورک، شو موهوداتک مالکی، ملکنده جریان ایدیه لهرشی نکه تضباطنه یون بر اهتمامی وار. لهر مالیت و وظیفه سنده نهایت درجه ده دقت ایدیه. لهر ربوبیت سلطنتنده غایت اهتمامی کوزتیر. اولدرجه کله، ان کویله بر عاده یی، ان اوفاقه بر فدی یازار، یازدیر. ملکنده جریان ایدیه لهرشی نکه صورتی متعدد سیدلده حفظ ایدیه. شو حفیظیت اشارت ایدیرک، اهمیتل بر محاسبه اعمال دفتری آیدیلر. و باطامته مایه نتیجه ان یون، ان ماکرم، ان مشرف بر مخلوقه اولاسه انسانک یون اولاسه عمللاری، مهم اولاسه فعللاری، مهم بر حساب و میزانه کیره جک. صحیفه عمللاری نشر ایدیلر جک. عجبا لهی قابیلدرک، انسانه خلافت و امانتله ماکرم اولسوه، ربوبیتک حکایات شؤنه شاهد اولدرجه کثرت دائره لرنده

وهدایت الهیه نه دلالتی اعلامه ایتمه، اکثر موجوداتک تسبیحات و عبادتارینه مدافله ایدوب ضابطه
و مشاهده ک درجه سنه هیقوسه ده، صوکره قبره کیدوب راحته یاتوسه و اویاندریلماسوسه؟
کوهلک یون لهر عملارنده سؤال ایدیلیمسوسه؟ مشره کیدوب محکمه کبرای کورمه سوسه؟ غیر واحدا!

لهم بتوه حکمک زمانه اولسه ممکناته قیدر اولدیغنه، بتوه لمحسه زمانه کی معجزات قدرتی اولسه وقوعاتی
شهادت ایدیه و قیامت و مشره یکه بزمه سیه قیسه ایله بهاری لهر وقت بالمأشاهده ایجاد ایدیه برقدیر
ذوالجلالده، انسه ناصل عدم کیدوب قایمیلیر؟ طویراغنه کیروب صاقلانیلیر؟ مادام بودنیاده اولو لایحه محاسبه
کورولوب حکم ویریلیر. البته بر محکمه کبرای بر سعادت عظمایه کیده بکدر.

[حاشیه] اوت، زمان حاضرده تا ابتدای خلقت علامه قدر اولسه زمانه ماضی، عموماً وقعاتدر. وجوده قلمه لهر کونی،
لهر برسنسی، لهر بر عصری بر سطر در، بر صحیفه در، بر کتابدر، قلم قدر ایلم تسم ایدیلیمدر. دست قدرت، معجزات آیاتی اوندده
کمال حکمت و انتظام ایلم یازمدر. شوزمانده تا قیامت، تا جنته، تا ابدده قدر اولسه زمانه استقبال، عموماً امطناندر. یعنی
ماضی وقعاتدر، استقبال امطناندر. ایته اوایک زمانه ایکی سلسله بر برینه قارو مقابله ایدیه، ناصله،
دونک کونی فاعله ایدیه و اوکونه مخصوص موجوداتی ایجاد ایدیه ذات، یارینکی کونی موجوداتیه فاعله ایتمه مقتدر اولدیغی هیچ
وجهله شبره کیرمز. اولمده شبره یوقدرکه، شومیدانه غرائب اولسه زمان ماضینک موجوداتی و خارقهری، برقدیر ذوالجلالک
معجزاتیدر. قطعی شهادت ایدرکه، اوقدیر، بتوه استقبالک، بتوه ممکناتک ایجادینه، بتوه عجائباتک اظهارینه مقتدردر.
اوت، ناصله بر المای فاعله ایدیه حک، البته دنیاده بتوه المای فاعله ایتمه و قوه بهاری ایجادیتله مقتدر اولمهرکدر. بهاری
ایجادیتیر، بر المای ایجاد ایدیه مز. زیرا اولما اوتزاکهده طوقونویور. بر المای ایجاد ایدیه، بر بهاری ایجاد ایدیه بیلیر. بر الما
بر آغاجک، بلکه بر باغچه نه، بلکه بر کائناتک مثال مصغیردر. لکم صنعت اعتباریه قوه آغاجک بتوه تاریخ حیاتنی طاشیا
المانک قدرکی اعتباریه اویله بر خارقه صنعتدر، اونی اویلمه ایجاد ایدیه، هیچ برشیده عاجز قالماز. اویله ده، بوکونی
فاعله ایدیه، قیامت کونی فاعله ایدیه بیلیر. و بهاری ایجاد ایدیه حک، مشون ایجادینه مقتدر ذات اولیلیر. زمانه ماضینک
بتوه عالمترین زمانه شریذینه کمال حکمت و انتظام ایلم طاقوب کوستره، البته استقبال شریذینه دخی باشقه کائنات
طاقوب کوستره بیلیر و کوسته بکدر. قاچ سوزدره، بالخاصه یلدری اوتنجی سوزده غایت قطعی اثبات ایتمزکه، لهر شیئی
یا با حاییه هیچ برشیئی یا امار. و برتنه شیئی فاعله ایدیه لهر شیئی یا بیلیر. لکم اشیانده ایجاد برتنه ذاته ویریه، بتوه اشیاء
برتنه شیئی قولی اولور و سهولت پیدا ایدر. اگر متعدد اسبابه ویریه و کثرته اسناد ایدیه، برتنه شیئک ایجاد
بتوه اشیانده ایجاد قدر مصلحتی اولور. و امتناع درجه سنده صعوبت پیدا ایدر.

[**سکرنجی حقیقت**] باب وعد و وعید در. اسم جمیل و جلیلک جلاوه سیدر. لهج ممانیدرک، علیم مطاوع و قدیر مطاوع اولده شو مصنوعاتک صانعی، بتونه انبیانک تواترله فبر و یردکاری و بتونه صدیقین و اولیانک اجماع ایلر شهادت ایتدکاری حاکم و وعد و وعید الهیسی یزین کتیرمه یوب، هاشا، عجز و جھلنی کوسترسونه؟ مالکونه وعد و وعیدنده بولونیزی امری، قدرتنه لهج آغیر صمنز. یک خفیف و یک قولی. کچمه بهارک حسابز موهوداتی، حله جک بهارده قسماً هاشیه هاشیه عیناً، قسماً مثلاً اعاده سی قدر قولیدر. ایفای وعدايه، تم بزه، تم لهرشیئه، تم کندینه، تم سلطنت ربوبیتیه یک هوره لازمه. خلف الوعدايه، تم عزت اقتدارینه خنددر، تم اطاعت علمیه سنه منافیدر. زیرا خلف الوعد، یا بجهله، یا عجزده صلیر.

ای منکر! بیایر میقله، کفر و انظار ایلر نه قدر احقجه بر جنایت ایله یورسقله، کند یالانجی و هکلی، لهذا یانجی عقلی، آلداتیجی نفسی تصدیق ایدوب، لهج بروجهله خلف و خلافه مجبوری اویان و لهج بروجهله خلاف اولدک عزتنه و هیئیتینه یا قسما یا به و بتونه کورونه شیدر و ایشلر صدقنه و حقانیتنه شهادت ایدوب بر ذاتی تلمذیب ایدورسک. هایتز کومقلک ایچنده هایتز یون جنایت ایله یورسک. البته ابدی یون جزایه مستحقه اولورسک. بعضه اهل جهنمک بر دیشی طاع قدر اوله سی، جنایتک یومقللنه بر مقیاس اولدور فبر و یریللمه. مثلاًک شو یولجیه بازدرک، کونلک ضیاسنده کوزینی قایار، قفاسی ایچنده کی فیالنه باقار. و همی، بر ییلدیز بوجلیکی، قفا خارینک ایشغیلده دهشتی یولنی تنور ایتدک ایتدور. مادام شو موهودات، هوه سویلین صادقه کلمه بری. شو حادثات طائفات، طوغری سویلین ناطقه ایتدکی اولده جناب هوه وعد ایتتمه. البته یا با بقدر. بر محامه کبرا آها بقدر. بر سعادت عظمای و یره بکدر.

[**طوقوزنجی حقیقت**] باب اهایا و امانت در. اسم حی قیومک، محی و ممیتک جلاوه سیدر. لهج ممانیدرک، ٹولش، قورومسه قومه ارضی اهایا ایدوب. و اواهایا ایچنده لهربری، بشره شریکی عجیب، اوچ یوز ییلدیه زیاده انواع مخلوقات هسرو نسر ایدوب قدرتنی کوسترسونه. اوشرو نسر ایچنده، نهایت درجه ده قاشیوه و اقتلاط ایچنده، نهایت درجه ده امتیاز و تفریق ایلر اطاعت علمیه سنی کوسترسونه. و بتونه سماوی فرمان ایلر بشره شریکی وعد ایتقله، بتونه عبادینک انظارینی

۱ [هاشیه] آغاج و اولدک کوکری کی. ۲ [هاشیه] یاراقدر و یوه لر کی.

سعادت ابدیه هویره. و بتو مهربانی باسه باشه، اوموز اوموزه، آل اله ویردیروب، امر و اراده سی دائمه سنده
دو نیروب، برین یاریمچی و سخر قیامقله عظمت ربوبیتی کوستره. و بشری، شجره طائتک ان جمیع وان نازک وان
نازیه، ان نازدار وان نیازدار بریموس یار توب کنینه مخاطب اتخا ایدرن، لهرشی اوطا سخر قیامقله، انسان بوقدر
الهیّت ویردینی کوستره برقدیریم، برعلیم علیم، قیامت کتیرمه؟ لهری یا پاماسوه و یا پاماسوه؟ بشری ایا
ایتمه و یا ایدمه؟ محکمه لبرای آیماسوه؟ جنت و جهنمی یار ادماسوه؟ هاشا و هلا!

اوت، شو علمک متصرف ذیسانی، لهر عصاره، لهر سنده، لهر کونده، بو طار و موقت روی زمینده، هشر آلرن و
میدان قیامتک یک هوه امثالی و نمونرینی و اشاراتی ایجاد ایدیور. از جمله، هشر بهاریده کور یوزرک: بسه آلتی
کوره ظرفنده، کومک، بیون حیوانات و نباتاتده اوج یوزیلکده زیاده انواعی، هشر ایدوب نسر ایدیور. بتو
آغا لرن، اوتدن کوطرین و برقم حیواندی عینا ایا ایدوب اعاده ایدیور. باشقهرینی عینیت درجه سنده
بر مثلیت صورتده ایجاد ایدیور. هالبوکه ماده فرقاری یک از اولده تخومقله، اوقدر قایشمه ایله، کمال
امتیاز و تخصیص ایله، اوقدر سرعت و وسعت و سهولت ایچنده، کمال انتظام و میزان ایله، آلتی کوره و یا آلتی هفتده
ظرفنده ایا ایدیور. لهر قایلیدرک، بویا لری یا پامه ذاته برشی غیر کلمه یا سوه؟ سموات و ارضی آلتی کونده
فلحه ایدمه سوه؟ انسانی، بر صیحه ایله هشر ایدمه سوه؟ هاشا!

عجبا معجز نما برکت بولونه، حرفاری یا بوزولسه و یا محمولسه اوج یوزیلک کتابی تک بر صیفه ده، قایمدر مقزیه،
غلطن، سهوسن، نقصانسن، لهرینی برابر غایت کوزل بر صورتده بر ساعتده یازارسن، برسی طایفه:
شوکات، کندی تألیف ایتدیگ سنک صویه دوکمه اولده کتابی، یلیده بر دقیقه ظرفنده حافظه سنده
یازامعه. سه دیریم یلمیقله: یا پاماز و یا ناغام.

ویا فود بر سلطان معجزه کار، کندی اقتدارینی کوسترمک اچومه و یا عبرت و تنزه اچومه، بر اشارتله طاعلری قالدیر، مملکتدی
تبدیل ایدر، دکرری قره لره هویردینی کوردیقله هالده، هورکه کورسه طله، بیون بر طاسه، دره یه یو وار لغمه. اوزاتک
کندی ضیافتده دعوت ایتدیگ مافرلرن بولنی کسمه، کچم یورر. بری طایفه: اوزات، بر اشارتله اوطاشی، نه قدر بیون
اولورسه اولسوه قالدیر اچومه و یا طاعیده اچومه. مافرلرینی بولده بیر اقاما اچومه. سه دیریم طله: قالدیرماز و یا قالدیرماز.
ویا فود بر ذات، بر کونده یلیده بیون بر اوردوی تشکیل ایتدیگ هالده، بری دیر: اوزات، بر بور و سیله

افرادى استراحت ايجوه طاغيامه اولده طابورلى طوبدار. طابورلى نظامى آلتنه كيرير. سه ديه شله: اينانام. نه قدر ديوانه جه حرلت اينديقلق آتدارك.

ايشه شواچ تمىك فهم ايندك ايه، باوه. نقاسه ازلى كوزيمزك اولنده قيسك بياصه صيفه سنى ميويوب، بهار وياز ييل ياراغنى آهوب، روى ارضك صيفه سنده اوچ يوز ييلده زياده انواعى، قدرت و قدر قلميله ايه صورت اوزره يازار. بربرى ايجنده، بربرينه قارشى ساز، برابر يازار. بربرينه مانع اولماز. تئلياجه، صورجه بربرنده آيرى، لهج شائيرتاز، يا طليسه يازماز. اوت، ان يول برآغاچك روح پروغراش بر نقطه بى ان كوهك بر چاكر دكه درج ايدوب محافظه ايدنه ذات هليم هفيظ، وفات ايندك روهارينى ناصل محافظه ايدر، دينياري؟ وكره ارضى بر صاياه طاشى كى ميويوبه ذات قدير، آفرينه كيدنه مافررينك يولنده، ناصل بواضى قالدير ايه ويا طاغياجوه، دينياري؟ لهم لهيمده، كيدنه بتوه ذى هياتك اوردولرينى، بتوه جدريك طابورلنده كمال انتظام ايله ذراتى **[آفرينكى فيكون^(۱)]** ايله قيد ايدوب يرلديره، اوردولر ايجاد ايدنه ذات ذوالجلال، طابورشان، همدك نظامى آلتنه كيرمقله بربريله طائشاه ذرات اساسيه واجزاي اصليه سنى، بر صيحه ايلم ناصل طوبد ياييلير، دينياري؟

لهم بوبهار عشرينه بئزه سيمه دنيانك لهر دورنده، لهر عصرنده، هتتى كچه كوندوزك تيريلنده، هتتى هولكوده باوطارنك ايجاد و افنا سنده، هشره نمونه و مثال و اماره اولوبه نه قدر نقشار ياپديغنى كوزمقله كوييورك. هتتى اگر فياللا بيلك سنه اول كنديكى فرصه ايتك، صوكره زمانك ايكى جناحى اولده ماضى ايلم مستقبلى بربرينه قارشىلاشديره، عهصرلر، كوندر عددنجه، مثال هشر و قياتك نمونه رينى كوره جلك. صوكره بوقدر نمونه و مثاللى شاهده اينديقلق مالمده، هشر جسمانى عقلده اوزاچه كوروب، استبعاد ايتمقله انظار ايتك، نه قدر ديوانه لك اولديغنى سه ده آتدارك.

باحه، فرمان اعظم بجا اينديلمز حقيقتنه دائر نه ديور؟ **[فَانْظُرْ إِلَىٰ آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ ذَٰلِكَ لَحِجُّ الْمَوْتِ وَلَهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ^(۲)]**

[الحاصل] هشره مانع، لهج برشى بوقدر، مقتضى ايه لهر شير. اوت، محشر عجب اولده شوقومه ارضى، عمارى برهوان كى امانه و اميا ايدنه. و بشروهيوانه غوسه بر بشيك، كوزل بر كلى ياييه. وكونش، اوزره شومافر خانه ده ايشوه ويريجي

وایسندیری بر لایحه ایدم. و سیاراتی ملکانه طیاره یا پاسبانانک، بودرجه محترم دسردی بویتی و بودرجه
معظم و محیط عالمی، البته بویله کیمی، دامن، برقرار، الهیت، متغیر، بقاس، ناقص، تاملان امور دنیا
اوزرنده قورولماز و طورماز. دیمک اولاشایسته، دائمی، برقرار، زوالن، محترم بر دیار آخروار. باشقه
باقی برحکمتی وارد. بزی اونک ایحویه هالیسیدیر. اورایه دعوت ایدر. و اورایه نقل ایدر هیلنه، خضرده
حقیقه کیمه و قرب مفورینه شرف اولده بتوه ارواح نیره اصحاب، بتوه قلوب منوره اقطابی، بتوه عقول نورانیه
اربابی شهادت ایدیر. و بر معطافات و مجازات انضام ایتدین، متفقاً فبر ویریر. و ملکاً ایلک قوتی وعد
ویک سدتای تهدید ایدر دیمه نقل ایدر. خلف الوعدایه، لهم ذلت، لهم تذللدر. لهج بر جهته جلال قدیسته
یا ناساماز. خلف الوعدایه، یا عفوده و یا عجزده صیر. هالبوکه کفر، جنایت مطلقه در. ^[هاشیه] عفو قیل دگل.
قدیر مطاعیه، عجزده منزه و مقدس. شاهدر، محبرایه، ملکانده، مشربانده، مذهباند
مختلف اولدقاری مالده، کمال اتفاقله شومئله نکه لاسنده متحد در. کثرته تواتر درجه سنده در.
کیفیتجه اجماع قوتنده در. موقعیه لهربری، نوع بشره بریلدیری، بر طائفه نکه کوزی، بر ملک عزیزیدر.
الهیته شومئله ده لهم اهل اقتصاص، لهم اهل انبات در. هالبوکه بر فنده و یا بر صنعتده ایکی اهل اقتصاص،
بیکار باشقردده مرجح در. و انبارده ایکی مثبت، بیکار نافیه ترجیح ایدیر. مثلاً مضامه هالانک
شوتی انبار ایدم ایکی آدم، بیکار مندرک انظارین لهیه آثار.

الحاصل: دنیاده بونده دها طوغری بر فید، دها صاعلام بر دعوا، دها ظاهر بر حقیقه اولدماز.
دیمک شهره سز دنیا بر مزعمه در. محشر ایسه بریندردر، بر خرماندر. جنت و جهنم ایسه،
بر مخزن در.

[هاشیه] اوت، کفر، موجودات قیمتی اسقاط و معناسزلقه اتهام ایتدینده، بتوه طائانه قار شوب تحقیر و موجودات
آینه لرنده کی جلوه اسمای انظار اولدیغنده، بتوه اسمای الهیه قار شوب تزییف و موجوداتک وعدانیه اولده شهادتین
رد ایتدینده، بتوه مناقاته قار شوب تکذیب اولدیغنده، استعداد انسانی اولیه افاد ایدر که، صلاح و غیر قبول
لیاقتی قالماز. لهم بر ظلم عظیم در، عموم مناقاته و بتوه اسمای الهیه نکه حقوقنه بر تجاوزدر. ایسته
شومقوقه محافله و نفس کفر، غیره قابلیتزگی، کفر عدم عفونی اقتضا ایدر. [ان الشیء لظلمه عظیم] ^(۱)
شومعناي افاده ایدر.

[اوتنجی حقیقت] باب حکمت، عنایت، رحمت، عدالت، اسم حکیم، کریم، عادل، رحیمک جاوه سیدر،
 لهج ممانیدر که، شو بقاسز مافغانه دنیاده و شود وامز میدانه امتحانده و شوبانز تشریطه ارضده،
 بودرجه بالهر بر حکمت، بودرجه خضر بر عنایت و بودرجه قاهر بر عدالت و بودرجه واسع بر رحمتک آثارینی
 کوتره مالک الملک ذوالجلالک دائره مملکتده و عالم ملک و ملاوتنده دائمی مکنار، ابدی سالار،
 باقی مقامار، مقیم مخلوقر بولونمایوب، شو کورونه حکمت، عنایت، عدالت، مرحمتک حقیقتاری
 لهجه اینیه؟

لهم لهج قابمیدر که، اودات حکیم، شوانسانی بتوه مخلوقان ایچنده کنینه حکای مخاطب و جامع بر آینه یایوب،
 بتوه خزان رحمتک متمدنی اول طایر سوسه، لهم طایر سوسه، لهم طایر سوسه، کنینه بتوه اسمایله
 اول بیلدیر سوسه، اونی سوسه و سودیر سوسه، صوکره او بیچاره انسانی او ابدی مملکتده کوندر سوسه؟
 اودائی عادتکاه دعوت ایدوب معودایته سیه؟ لهم لهم معقولیدر که، حتی چاردر قدر هر بر موجوده
 بر آغاج قدر وظیفه یولی بوکر سوسه، هیچکاری قدر حکمتاری یندیر سوسه، ثمره لری قدر مصلحتاری
 طا قوسوده، بتوه اوظیفه یه، او حکمتاره، او مصلحتاره، دنیا به مقوم یالار بر عکسدر قدر غایه
 ویر سوسه؟ بر خردال قدر الهیتی اولایا به دنیوی بقاسنی غایه یایوسه؟ و بوناری عالم معنایه چاردر دگر
 و عالم آخرته بر مزرعه یایما سوسه، تا حقیقی ولایه غایه لری ویر سوسه؟ و بو قدر مهم اختلافات مهمی
 غایه سوز، بوسه، عبث بر افسوسه؟ اولارک یوزینی عالم معنایه، عالم آخرته هور سوسه، تا اصل غایه لری
 ولایه مویه لری کوتر سوسه؟

اوت، لهم ممانیدر که، بوشلاری بویه خلاف حقیقت یا بمقلد کنیدی اوصاف حقیقیه سی اولسه حکیم، کریم،
 عادل، رحیمک ضد لری، هاشا، ثم هاشا، متصف کوسر ووب، حکمت و کرمه، عدل و رحمته دلالت ایدیه
 بتوه کائناتک حقائقن تلیذ ایتوسه؟ بتوه موجوداتک شهادت لری رد ایتوسه؟ بتوه مصنوعاتک
 دلالت لری ابطال ایتوسه؟ لهم لهم عقل قبول ایدر میده، انسانک باشنه و ایچنده کی هواسنه صاحباری عددنجه
 وظیفه لری بوقل سوسه ده، یالار بر صلیح حکمتده اولار بر اجرت دنیویه ویر سوسه؟ عدالت حقیقیه سینه
 ضد اولاره و حکمت حقیقیه سینه منافی، معناسزایه یایوسه؟

لهم نعم مکنید که، بر آغاجه طاقیغی شجره، میوه بر مقدار خجّه لهر بر ذی هیاته، بلکه لسانه کی لهر بر عضویه،
 بلکه لهر بر مصنوعه اودرجه حکمتاری، مصلحتاری طاققله کنیدنک بر حکیم مطالوع اولیغی اثبات ایدوب کوسوسوه.
 صوره بتوه حکمتارک ان یوگی و بتوه مصلحتارک ان مهمی و بتوه شجره برک ان ازمی و حکمتی حکمت، نعمتی نعمت،
 رحمتی رحمت ایدیه و بتوه حکمتارک، نعمتارک، رحمتارک، مصلحتارک منعی و غایبی اولاده بقا و لقای
 و سعادت ابدی بی ویر میروب ترک ایدرک، بتوه ایشارنی عبثیت مطلقه در که منه دوشورسوه؟ و کنیدن او
 ذات بآز تسوکر، اولیه بر سرای یابار، لهر بر طاشنده بیچار نقار، لهر بر طرفنده بیچار زینتار و لهر بر منزلنده
 بیچار قیمتدار آلت و لوازمات بیتیه بولوندرسوه ده، صوره اولک طام یا پاماسوه، لهرشی هور و سوه،
 بیپوده بوز و سوه؟ هاشا و کلا! غیر مطلقه غیر طایر. جمل مطلقه کوز لک طایر. حکیم مطلقه
 عبث برشی طایر. اوت، لهرکیم فدا تارخه ینوب ماضی جهتنه کیسه، شوزمانه هاضره کور دیگن منزل دنیا،
 میدانه ابتدا، مشر ایشاکی، سنه لر عدنجّه وفات ایتمه منزلر، میدانر، مشر لر، عالمار کوره جک.
 صورته، کیفیتیه بر بندنه آری اولد قاری هالده، انتظامیه، عجایبیه، صانعک قدرت و حکمتی کوسرملیه
 بریرینه بلنر.

لهم کوره جقه، او ثباتر منزللرده، اودا و امز میدانرده، اوبقاسر مشرلرده اوقدر بالهر بر حکمتک
 انتظاماتی، اودرجه خجّه لهر بر عنایتک ایشاراتی، اومرتیه قاهر بر عدالتک اماراتی، اودرجه واح بر رحمتک
 عمراتی کوره جک، بصیرت اولامو شرطیه یقیناً یله جقه، اوهکمتیه دها اکل بر حکمت اولاماز. و او ایشار
 کورونه عنایتیه دها اعمل بر عنایت قابل دغل. و او اماراتی کورونه عدالتیه دها اهل بر عدالت
 یوقدر. و او عمراتی کورونه مرهمتیه دها اشمل بر رحمت تصور ایدیلنر.

اگر فرصه محال اولاده، شوائلاری هویسه، شومافرری و مافرانه لری دگیشدیره سلطانه سرمدینک
 دائره مملکتنده دائمی منزلر، عالی مکارنر، ثابت مقامار، باقی مکنار، مقیم اهالی، معود عبادی
 بولونمازیه، ضیا، هوا، صو، طویراوه کی قوتلی و شمولی درت عناصر معنویه اولاده حکمت، عدالت،
 عنایت، مرهمتک حقیقتارینی نفی ایتک و او عناصر ظاهریه کی کورونه و جودارینی انظار ایتک لازم طایر.
 چونکه شوبقاسر دنیا و مافیها، اولنلک نام حقیقتارینه مظهر اولامیغی معاومدر. اگر بامقهر یرده دخی

اونده نام مظهر اولیّه مطهر بولوناز، او وقت کوندوزی طولیدرانه ضیائی کوردیای ماله کونشک
 و بودینی انظار ایتکه درجه سنده بر دیوانه لقله، شوهرشیده بولونان کوزینز اولنده کی حکمتی انظار ایتکه،
 شوهرشیده و اکثر اشیا در وقت مشاهده ایتدینز عنایتی انظار ایتکه و شوهرش قوتی اماراتی کوردونه
 عدالتی انظار ایتکه و شوهرش کوردینز مرتبتی انظار ایتکه لازم صلیبی بی شوهرشیده کوردینز اجرات هلیمانه
 و افعال کربانه و امانات ریماننک صاهینی، هاشاتم هاشا، سفیه بر اوینجی، غدار بر ظالم اولدینق قبول ایتکه
 لازم طایرک، نهایتنر محال بر انقلاب عقائد قدر. حتی شهرشیدک و بودینی و کندی نفسک و بودینی انظار ایدیه
 احوه سوفطایلدی بونک تصویری قوی قوی یاناشامازر.

[الحاصل] شوکوردونه شئون دنیاده کی و معنی اجتماعات هیاتیه و سرعتی افتراقات موتیه و همتی
 طویلنمه و جابو طغیانله و عظمتی اختلافات و بیون تجلیات ایل و اوندرک بولمه عائد، بودنیای فائده،
 قیسه بر زمانه، معلومن اولده ثمرات جزئیله، الهیتنر و موقت غایه لری مایینده لقم مناسب اولدینقندیه،
 عادتا کومک بر طایفه بر یونک طایف قدر حکما، غایه بر طایفه، بر یونک طایفه بر کومک طایفه کی موقت بر غایه
 جزویّه ویرمه بزرک، لقم بر عقل و حکمتیه او یقویه حکمیز. دیمک شوهرشیدان و شئون ایل و دنیایه عائد
 غایه لری اورت سنده بودرجه نسبتنرک، قطعیا شهادت ایدرک، بوهرشیدانک یوزلری عالم معنایه
 متوجهدر. مناسب صوره لری اوردیه ویریور. و کوزلری اسمای قدسیه دقت ایدیریور. غایه لری اولمه
 باقیور. و کوزلری دنیا طور اخی آلتنده، سنبلاری عالم ماله انکشاف ایدیریور. انابه، استعدادی نسبتنده
 بوراده الیور و الیسیور. آخرنده محمول الیور.

[مأشیه] اوت، عدالت ایلی شقدر. بری مثبت، دیکری منفیدر. مثبت ایه، هو صلیبیه حقنی ویرمدر.
 شوکم عدالت، بودنیاده بداهت درجه سنده امارتیه واردر. هونک اوینجی حقیقتده اثبات ایدیریولی، شهرشیدک
 استعداد لایله و احتیاج فطری لایله و اضطراب لایله خاطر ذوالجلاله ایتدیای بتوه مطابقتی و وجود و
 هیاتیه لازم اولده بتوه حقوقی مخصوص میزانلر، معینه اولورلر بالمشاهده ویریور. دیمک عدالتک شوکم، وجود و
 هیات درجه سنده قطعی واردر. ایلنجی قسم منفیدرک، حقزوری تربیه ایتمدر. یعنی حقزورک حقنی، تعذیب و
 تجزیه ایل ویریور. شوهرشیده، هندیه تمامیه شوهرشیده تفصیل ایتیریور. فقط او حقیقتک و بودینی احساس
 ایدیه ک بر صورتده حدس اشارات و امارات واردر. از جمله، قوم عاد و ثمودیه طوت، تا شوزمانک متمرّد قومارینه
 قدر قلعه سیله تأذیب و تازیانه تعذیب، غایت عالی بر عدالتک هکیمیه اولدینق حدس قطعی ایل کوستیریور.

اوت، شواشیانک اسمای الهیهیه و عالم آخرت متوجه یوزلرینه باقره، کوم جلقده، معجزه قدرت اولده
 لهر بر جلدک بر آغاج قدر غایه سی وار. ^[عاشیه] کلمه حکمت اولده لهر بر جلقده بر آغاج جلقده قدر معنای
 وار. و او خارقه صنعت و منظومه رحمت اولده لهر بر معنایک بر آغاجک میوه لری قدر حکمتاری وار.
 بزمره رزق اولسی ایسه، او یقار حکمتارنده بر تک حکمتارک، وظیفه سی یت، معناسی افاده ایدر،
 وفات ایدر، معده مزده دفعه ایدر.

مادام بو فانی اشیا باشقیرده باقی میوه لر ویرلر. و دائمی صورتلر یاریر. و باشقیرده ابدی معنای
 افاده ایدر، سرمد تسبیحات یار. و انسان ایسه، اونلرک شو جھتیه قائم یوزلرینه با قلم انسان اولور. فانیده
 باقی یه یول بولور. دیمک، بو هیات و موت ایچنده یو وارلر، طوبی و نوب طایفه مو جودات ایچنده باشقیر
 مقصد وار. تمثیلده قصور یوقدر. شو احوال، تقلید و تمثیل ایچونه تشبیل و ترتیب ایلمه احوال بئزر.
 ناصل یون مصرفله قیسه اجتماعار، طایفه لر یاییلور. تا صورتلر آلیسونه، ترکیب ایدیلمه.
 سینامده دائم کوسریلمه. اونلک کی بودنیاده قیسه بر مدت خرفنده هیات شخصی و هیات اجتماعیه
 کیرمک بر غایه سی شودرک، صورتلر آلیسونه ترکیب ایلمه. نتیجه عمللری آلیسونه فقط ایلمه. تا بر
 مجمع آلبده محاسبه کور و لوسه. و بر شهر عظمده کوسریلمه. و بر سعادت عظمایه استعداد کوسریلمه.
 دیمک حدیث شریفده، دنیا آخرت مزرعه سیدر، دیمه بو حقیقی افاده ایدر.

مادام دنیا وار. و دنیا ایچنده بو آثار یله حکمت و عنایت و رحمت و عدالت وار. البته دنیانک
 و جودی کی قطعی اولور و آخرت ده وار. مادام دنیاده لهر شی بر جھتیه او علمه باقیور. دیمک اوریه کیدیور.
 آخرتی نظار اتمک، دنیا و مافیهای نظار اتمک دیمک. دیمک، اهل و قبر انسان بقا دیمک کی،
 هنت و جهنم ده انسان بقا دیمک و کوزلور.

^[عاشیه] سؤال؟ اگر دینیه: ندیمه الهموه مائلری میجلمه و چار دکره و میوه ده کتیریورک؟
^[الجواب] چونده اونلر، لقم معجزات قدرتک ال آتیقه لری، ال خارق لری، ال نازنینلریدر. لقم اهل طبیعت
 و اهل ضلالت و اهل خلفه، اونلر ده کی قلم قدر و قدرتک یازدیغی اینجه فطی او قویا مدخلری ایچونه
 اونلر ده بو غوللر. طبیعت با ناقلمنه دو شملر.

[**اَو برنجی حقیقت**] باب انسانیت در اسم عقله جانوه سید. **لحم** میخیزد که، جناب هو و معبود باحوه، انانی شوطانات ایچنده ربوبیت مطلقه سنه و عموم عالمه ربوبیت علامه سنه قاشو ان اهمیتای بر عید و فطایات سبحانیه سنه ان متفکر بر مخاطب و عظمت اسمانه ان جامع بر آینه و اونی اسم اعظمک تجلیسنه و هر اسمده بولونا اسم اعظمه مرتبه سنک تجلیسنه مظهر بر اسمه تقویده ان کوزل بر معجزه قدرت و غنائم رحمتک مشعلاتی طارنوه، طایفه ایچویه ان زیاده میزانه و آئنده مالک بر مدقوه و هایتز نعمتارینه ان زیاده محتاج و فسادنه ان زیاده متالم و بقایه ان زیاده مشاوه و هیوانات ایچنده ان نازک و ان نازدار و ان فقیر و ان محتاج و هیات دنیویه به ان متالم و ان بدبخت و استعداد به ان علوی و ان یولک صورتده، مالهینده یار اتسوده، اونی مستعد اولیری و مشاوه اولیری و لویه اولیری بر دار ابدیه کوندر میوب، حقیقت انسانیه ابطال ایدرن، کندی حقانیتنه طبانه **ضد و حقیقت نظرند** حرکیه بر عقلو اینیه؟

لحم قایلید که، عالم باحوه، رهم مطاوه، انسانه اولیه بر استعداد و یروب، بر ایله کوکلر و طاغر تحملنده هکیندیگی امانت بر ای تحمل ایدوب، یعنی کوچهک جزئی تو طیاریل، صنعتجاریله خالقنک محیط صفتارینه، کلی شوناتی، هایتز تجلیاتی تو طیرن بیلوب، **لحم** یرده ان نازک، نازینه، نازدار، عاجز، ضعیف یار ادوب، هالبولک بتوه یرک نبات و هیوانی اولده مخلوقاتنه بر نوع تنظیمات مأمور یایوب، اوندن طرز تسبیحان و عبادتارینه مدافله ایتدیروب، طائفانده کی اجرائات الهیه به کوچهک مقیاسده بر تحمل کوستروب، ربوبیت سبحانیه فی فعل و قالد طائفانده اعلامه ایتدیرمک، ملاحظارینه ترجیح ایدوب خلافت رتبه سی و یردیگی هالده، اوطا بتوه بو وظیفه لرینک غایبی و نتیجه سی و ثمره سی اولده سعادت ابدیه ی ویرمه سوسه؟ اونی بتوه مخلوقاتنک ان بدبخت، ان بیچاره، ان مصیبتزده، ان دردمند، ان ذلیل بر در که یه آتوب، ان مبارک، نورانی و آلت تعبد بر هدیه هکلی اولده عقی، اویچاره یه ان مشوم و ظالمانی بر آلت تعذیب یایوب، هاکت مطلقه سنه بوس بتوه ضد و مرمت مطلقه سنه کلیاً منافی بر مرمتنک اینیه؟

شای و کلا!

[الحاصل] ناصل عطایه تمثیلیه ده برضابطه جز دانسته و دفترینه باقوب کورمه ایدمله، لکم رتبه سی، لکم وظیفه سی، لکم معاشی، لکم دستور حرکتی، لکم چهارانی بزه کوستردیکه، اوضابطه، اوموقت میدانه ایچومه دگل، بلکه مستقر بر مملکت کیده جکه ده اوکا کوره یالشیور. عیناً اوندک کی، انسانک قلب جز دانسته کی لطائف و عقل دفترنده کی هواس و استعدادنده کی جهازات، تماماً و متفقاً سعادت ابدیهیه متوجه و اوکا کوره ویریلیمه و اوکا کوره تجهیز ایدیمه اولدیغنه، اهل تحقیق و کشف متفقدر بر. از جمله، مثلاً عقلک بر خدمتکاری و تصویر عیسی اولده قوه خیالییه دینیه که: کما بر میلیونه سنه عمر ایله سلطنت دنیا ویریلجک. فقط آخرده مطلقاً هیچ اولاجیکه. توکم آلتامومه، نفس قایمومه شرطیده، اوج یرینه، آه دیدیک و تأسف ایدیک. دیمک انیون فانی، ان کوهک بر آلت و جهازات انانی بی طوبور اییور. ایسته بواستعداد دندیکه، انسانک ابدیه اوزانیمه املاری و کائناتی املاطه ایتیمه افکار لری و ابدی سعادت لریک انوعنه یاییسمه آرزو لری کوستیریکه، بوانسان ابد ایچومه فاعله ایدیمه و ابدیه کیده جلد. بودنیا اوکا بر مسافر فانه در. و آخرته بر انتظار صالونیدر.

[اون ایکنجی حقیقت] بَابُ الرِّسَالَةِ وَالتَّنْزِيلِ. **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ** ک جاوه سیدر. هیچ حکم نمیدیکه، بتوجه انبیا، معجزه لرینه استناد ایدرک سوزینی تأیید ایتدیکری. و بتوجه اولیا، کشف و کرامت لرینه استناد ایدوب دعوائی تصدیق ایتدیکری. و بتوجه اصفیا، تحقیقاتنه استناد ایدرک مقاماتنه شهادت ایتدیکری رسول اکرم صلی الله علیه و سلمک تحقیق ایتیمه بیک معجزاتک قوتنه استناد ایدوب بتوجه قوتید، لکم قومه وجهله معجزه اولده قرآن حکیم، بیکار آیات قطعیه سنه استناد ایدرک بتوجه قطعیتله اید قلمی آخرت یولنی و کساد ایتدیکری هبت قاپوسنی، سینک قنادی قدر فوق بولونمایانه واهی و لعلر، نه مدی وارنه قیاد ایلیمه؟

کجه حقیقتلرده آقا شایلدیکه، هر مسئلہ سی اولده راسخ بر حقیقتدیکه، کره ارضی یرنده قالدیر ایهو، قیوب آناهو بر قوت او حقیقی صامان. زیرا او حقیقی جناب هو، بتوجه اسما و صفاتک اقتضایله تثبیت ایدیور. و رسول اکرم، بتوجه معجزات و براهینیه تصدیق ایدیور. و قرآن حکیم، بتوجه مقام و آیاتله اونی اثبات ایدیور.

و شُكَا ئَات، بَتَوَّه آيَات تَكْوِينِيَه وَ شُكَا ئَات حَايَا نَه سِيَلَه شَهَادَت اِيْدِيوَر. عَجِبَا لَهِيْج مَحْمُودِيَه، هَشْر
مُتَلَسِّنْدَه وَ اَجَب الْوُجُوْد اِيْلَه بَتَوَّه مَوْجُوْدَات [طَافِر مَسْنَا اَوْلَا دَرِه] اَتَقَا نَه اِيْتَه اَوْلَسُوْه،
قَبْل قَدَر قُوْی اَوْلَا يَا نَه شَبْرَه لَر، شَيْطَانِي وَ مَوْسَر، اَوْ طَاغُ بِي حَقِيْقَت رَا سَخَه عَالِيَه يِ حَا رَسُوْه،
يَرَنْدَه قَالِدِي رَسُوْه؟ هَا شَا وَ كَلَّا!

صَاقِيَه ظَن اِيْتَه، دَلَالِ هَشْرِيَه، بَحْث اِيْتَدِيْلَر اَوْن اِيْکِي حَقِيْقَتَه مَخْمُودِيَه. فَيَرْ، بَلَدَه يَالَلَز قَرَّانَه عَلِيْم
کِيَه اَوْن اِيْکِي حَقِيْقَتَارِي بَزَه دَرَس وِرِيْدِيْکِي بِي، دَا هَا يِقَار وَ جُوْهَه اَشَارَت اِيْدِيوَب، لَهْر بَرُوْجَه
قُوْی بَرَا مَارَه دَرَلَه، خَالَقِيْز بِي بُوْد اَر فَا نِيْدَه بَر دَا رِ بَا قِي يَه نَقْل اِيْدِي هَلْدَر.

لَهْم صَاقِيَه ظَن اِيْتَه لَه، هَشْر اِقْتِنَا اِيْدِيَه اَسْمَا اِلَهِيَّه، بَحْث اِيْتَدِيْلَر بِي يَالَلَز [عَلِيْم، کَرِيْم، رَحِيْم، عَادِل،
حَقِيْقًا] اَسْمَا رِيْنَه مَخْمُودِيَه. فَيَرْ، بَلَدَه طَا ئَاتَه تَبِيْرِنْدَه تَجَا اِيْدِيَه بَتَوَّه اَسْمَا اِلَهِيَّه آخِر قِي اِقْتِنَا اِيْدِيَه.
بَلَدَه اَسْتَا نَام اِيْدِيَه.

لَهْم ظَن اِيْتَه لَه، هَشْرَه دَلَالَت اِيْدِيَه طَا ئَاتَه آيَات تَكْوِينِيَه سِي شُو کِيَه بَحْث اِيْتَدِيْلَرَه مَخْمُودِيَه. فَيَرْ،
بَلَدَه اَلَر مَوْجُوْدَاتَه، صَاغَه صَوْلَه اَمِيْلَر پَرْدَه لَر بِي وَ جِهَه وَ کِيْفِيَّتَارِي وَ اَر دَر لَر، بَر وَ جِهِي صَا نَعَه
شَهَادَت اِيْتَدِيْکِي بِي، دِيْلَر وَ جِهِي دَه هَشْرَه اَشَارَت اِيْدِيَه. مَثَلًا، اِنْسَانَه اَمِه تَقْوِيْمَه کِي هَسَه مَصْنُوعِيَّتِي
صَا نَعِي کُوْ سَتَرِيْکِي بِي، اَوَا مِه تَقْوِيْمَه کِي قَابِلِيَّت جَا مَع سِيَلَه قِيَصَه بَر زَمَانَه زَوَال بُولِي، هَشْرِي
کُوْ سَتَرِيَه. بَعْضَه کَرَه بَر وَ جِهَلَه، اِيْکِي نَظَرَه بَا قِيْلَه، لَهْم صَا نَعِي، لَهْم هَشْرِي کُوْ سَتَرِيَه. مَثَلًا، اَلَر
اَشِيَادَه کُوْ رُوْنَه حَا کِتَه تَقْطِي، عَمَالَه تَرِيْنِي، عَدَالَتَه تُوْزِي وَ رَحْمَتَه تَلَطِيْفِي، نَا صِلَلَه حَا هِيْتَارِيْنَه
بَا قِيْلَه، بَر صَا نَعِ عَلِيْم، کَرِيْم، عَادِل، رَحِيْم دَسْت قَدَر تَنْدَه هِيْقِيْدِيْنِي کُوْ سَتَرِيَه. اَوْنَه کِي، بُوْنَدَه
قُوْی وَ هَدِيْز لَقَا رِيْلَه بَر اَبَر، شُوْنَدَه مَظْهَر لَر اَوْلَا سَه شُو فَا نِي مَوْجُوْدَاتَه اِهِيْ سَتَر وَ اَز يَاشَا مَه سَنَه
بَا قِيْلَه، آخِرَت کُوْ رُوْنَه. دِيْمَقَلَه هَشْرِي، لَسَه هَا اِيْلَه [اَمَنْتُ بِاللّٰهِ وَ بِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ] (۱) اَوْ قُوْیوَر

وَ اَوْ قُوْیوَر يُوْر.

کجه اونه ایلی حقیقت برینی تأیید ایدر. برینی تکمیل ایدر. برینه قوت ویرر. بتونه اوندلر برده اتحاد ایدرلر نتیجه یی کوستریر. لهانکی و هلمک هدی وار، شود میرکی، بلکه اُلماس کی اونه ایلی محکم سورلری دلوب کیم یلسونه؟ تا همن همنده اولده هشیماخی صا صونه؟ [مَا خَلَقَكُمْ وَلَا يَعْزُبُ عَنْكُمْ الْإِكْتِسَابُ وَاحِدَةً] (۱) آیت کریمی افاده ایدر کی: بتونه انسانلر خلوه اولونسی و هشیما یلسی، قدرت الهیه یه نسبتاً برتک انسانک خلقی و هشیما کی آسندر. اوت، اویله در. (نقطه) نامنده بر رسالده، هشیما حشده شوائتک افاده ایندیگی حقیقی تفصیلاً یازشم. بوراده یاللاز بر قسم تمثیلاتیه خلاصه سنه بر اشارت ایده جانر. اگر ایسترسه، اون نقطه یه مراجعت ایت.

مثلاً، (وَلِلَّهِ الْمَثَرُ الْأَعْلَى) (۲) تمثیلده قصور یووه، ناصله نورانیت سربله، کونشک جاوه کی کندی اختیار یله اوله، بر ذره یه سهولتله ویردیگی جلوه یی عینه سهولتله مدنز شفافانه ده ویرر. لکم شفافیت سربله، بر ذره شفافنک کویله کوزیگی، کونشک علانی آلهنده، دکرلر کنسه یوزینه ماویدر. لکم نظام سربله، بر هوبه یار ماغیله کمی صورتنده کی اویونجاغنی هویردیگی کی، قوجه مان بر دیریند ناوطلی ده هویرر. لکم امتثال سربله، بر قوماندان برتک نفری بر آسه امر یله تحریک ایندیگی کی، بر قوجه اوردوی ده عینه صله ایلر تحریک ایدر. لکم موازنه سربله، هوفضاده بر ترازو، اویله حقیقی هاس و او درجه یوک فرصه ایده لاه، ایلی هویز ترازونک ایلی کوزینه قونولسه هس ایدر. و ایلی کونشی ده استیعاب ایدوب طار تار. و ایلی کفه سنده بولونه ایلی هویزی، برینی سماواته، برینی یه ایندیره عینه قونله، ایلی شمس بولونه، برینی عرشه، دیکرین فرشه قالدیرر، ایندیرر.

مَادَامَ سُوْعَادَى، نَاقِصٌ، فَانِ مَمْلُوءَةٌ نَوْرَانِيَّتٍ وَشَفَافِيَّتٍ وَاتِّقَامِ وَاحْتِمَالِ وَمَوَازَنَةِ سُرُورِيَّةٍ،
 اَلْهَيَوْنُ شَىْءٍ اَلْكَوْهِيَّةِ شَيْءٍ مَادَى اَوَّلُوْر. هَدَنَ هَابِزْشِيَارِ بَرْتَكِ شَيْءٍ مَادَى كُوْرُوْر. اَلْبَتَّةَ
 قَدِيْرٌ مَطْلَقًا ذَاتِي وَهَائِزٌ وَغَايَتُ كَمَالِهِ اَوَّلُهُ قَدَرْتَنَ نَوْرَانِي تَجَلِّيَاتِي وَمَلَكُوْتِي اَشْيَانِكَ شَفَافِيَّتِي
 وَهَمَّتِ وَقَدَرُ اتِّقَامَاتِي وَاشْيَانِكَ اَوَامِرُ تَكْوِينِيَّةٍ كَمَالِ امْتِنَانِي وَمَمْلُوءَتِكَ وَهُدُوْرٍ وَعَدَمَتِكَ
 مَسَاوَاتِنِهِ عِبَارَتِ اَوَّلُهُ اَطْمَازَنَدَه كِي مَوَازَنِي سُرُورِيَّةٍ اَزْهَوُوْر، يُوْنِ كُوْهِيَّةٍ، اَوَّلُ مَادَى اَوَّلِيَّتِي بِي.
 بَتُوْهٍ اَنَسَانِي بَرْتَكِ اَنَسَانِيَّةِ بِي بِرُصِيَّةِ اِيْلَهٍ عَشْرَه كَثِيْرَه يِيْلِي. لَهْمُ بَرِيَّتِكَ قُوَّتٍ وَضَعْفِيَّةٍ مَرَاتِي،
 اَوْشِيَّتِكَ اِيْجِهَ ضَدِّيَّتِكَ مَدْخَلِيْدِي. مَثَلًا، حَرَارَتِكَ دِهَاتِي، صَوْغُوْنِكَ مَدْخَلِيْدِي. كُوْزِلَلَقَّكَ مَرَاتِي،
 حَرَكِيْنَلَقَّكَ مَدْخَلِيْدِي. ضَيَانَتِكَ طَبَقَاتِي، قَرَاخَلَقَّكَ مَدْخَلِيْدِي. فَقَطْرُ بَرِيَّتِي ذَاتِي اَوَّلُهُ، عَارِضِي
 اَوَّلَانِسِهِ، اَوْنَكِ ضَدِي اَوَّلُ مَدْخَلِيْدِي مَز. هُوْنَدِ جَمْعِ ضَدِّيْنِ لَازِمِ طَايِر. بُوَايَسِهٍ مَحَالِدِي. دِيْمَكِ اَصْلِ
 ذَاتِي اَوَّلُهُ بِرَشِيْدَهٍ مَرَاتِي يُوْقَدِي.

مَادَامَ قَدِيْرٌ مَطْلَقًا قَدَرِي ذَاتِيْدِي. مَمْلُوءَاتِي عَارِضِي دَغْدَغِي. دَكَمَالِ مَطْلَقَدَه. اَوْنَكِ ضَدِي اَوَّلُهُ
 عَجَزِيَّةٍ، مَحَالِدِي كِه تَدَاخُلِ اِيْتِيْبِهِ. دِيْمَكِ بِرُهَارِي هَلُوْ اِيْتَمَكِ، ذَاتِ ذَوَالْجَلَالِنَه بِرُحِيَّةٍ قَدَرِ اَلْهُوْنَدِي.
 اَلْاَسْبَابِيَّةِ اَسْنَادِ اِيْلِيَّةٍ، بِرُحِيَّةٍ بِرُهَارِ قَدَرِ اَغِيْرِ اَوَّلُوْر. لَهْمُ بَتُوْهٍ اَنَسَانِي اِهْيَا اِيْدُوْبِ هُرَا اِيْتَمَكِ، بِرُفْلِكَ
 اِهْيَا سِي بِي قُوْلِيْدِي.

مَسْأَلَةُ هُرُوكِ بَاسْتِنَدِهٍ بُوَايَسِهٍ قَدَرِ اَوَّلُهُ تَمَثُّلِ صُوْرَتِيْنِهٍ وَهَقِيْقَتِيْنِهٍ دَاوْرِ اَوَّلُهُ بِيَانَاتِي، قَرَأَتِهٍ عَلَيْمَكِ
 فَيَضْنَدِي. نَفْسِي تَلِيْمِهٍ، قَلْبِي قَبُوْلِ اَمْتِنَانِدِهٍ عِبَارَتِي. اَصْلِ سُوْزِيْسِهٍ قَرَأَتِيْدِي. زِيْرَ سُوْزِ اَوْدِي.
 و سوز اوند، ديقلمه لم:

[فَيَلِلُهُ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ ^(۱) ۞ فَانْظُرْ إِلَى اَثَارِ رَحْمَتِ اللّٰهِ كَيْفَ يُحْيِي الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ اِنَّ ذٰلِكَ لَمُحْيِ الْمَوْتِ
 وَلَهُ عِلْمُ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ^(۲) ۞ قَالَتْ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيْمٌ ^(۳) ۞ قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي اَنْشَاَهَا اَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ
 بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيْمٌ ^(۴) ۞ يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ اِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيْمٌ ۚ يَوْمَ تُرَوُّنَهَا تَذَهَلُ كُلُّ مَرْضِعَةٍ
 عَمَّا اَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتٍ حَمْلًا حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَارٰى وَمَا هُمْ بِسُكَارٰى وَلٰكِنَّ عَذَابَ اللّٰهِ شَدِيْدٌ ^(۵)]

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْزِيَكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا ^(۱) إِنَّ الْأَبْرَارَ
 لَفِي نَعِيمٍ وَإِنَّ الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ^(۲) إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ^(۳) وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ^(۴)
 وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ^(۵) يَوْمَئِذٍ تُخَدِّثُ أَخْبَارَهَا ^(۶) إِنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ^(۷) يَوْمَئِذٍ يَصُدُّ النَّاسُ
 أَشْتَاتًا لِّيرَوْا أَعْمَالَهُمْ ^(۸) فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ^(۹) وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ^(۱۰)
 الْقَارِعَةُ ^(۱۱) مَا الْقَارِعَةُ ^(۱۲) وَمَا أَزِيكَ مَا الْقَارِعَةُ ^(۱۳) يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ^(۱۴)
 وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ^(۱۵) فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ^(۱۶) فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ^(۱۷) وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ
 مَوَازِينُهُ ^(۱۸) فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ ^(۱۹) وَمَا أَزِيكَ مَا هِيَ ^(۲۰) نَارٌ حَامِيَةٌ ^(۲۱) وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
 وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ ^(۲۲) إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ^(۲۳) دَهَا بُونَدَرَبِي آيَاتِ بَيِّنَاتٍ
 قَرَأْنِي دِيَهْدِي بِيوب اَمَنَّا وَصَدَّقْنَا دِيَهْدِي.

اٰمَنْتُ بِاللّٰهِ وَمَلٰئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَبِالْقَدَرِ خَيْرِهٖ وَشَرِّهٖ مِنَ اللّٰهِ تَعَالٰى
 وَابْعَثْ بَعْدَ الْمَوْتِ حَقًّا وَاَنَّ الْجَنَّةَ حَقٌّ وَاَنَّ النَّارَ حَقٌّ وَاَنَّ الشَّفَاعَةَ حَقٌّ وَاَنَّ مُنْكَرًا وَنَكِيرًا حَقٌّ
 وَاَنَّ اللّٰهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا رَّسُوْلُ اللّٰهِ
 اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى الطَّيِّفِ وَاَشْرَفِ وَاَكْبَرِ وَاَجْمَلِ ثَمَرَاتِ طُوبَاۗءِ رَحْمَتِكَ الّٰذِى اَرْسَلْتَهُ رَحْمَةً لِّلْعٰلَمِيْنَ وَوَسِيْلَةً
 لِّوُصُوْلِنَا اِلَى اَزْوٰجِنِ وَاَحْسَنِ وَاَجَلٰى وَاَعْلٰى ثَمَرَاتِ تِلْكَ الطُّوبَاۗءِ الْمُتَدَلِّيَةِ عَلٰى دَرَجَاتِ الْاٰخِرَةِ اَيُّ الْجَنَّةِ
 اَللّٰهُمَّ اَجِرْنَا وَاَجِرْ وَلَدَيْنَا مِنَ النَّارِ وَاَدْخِلْنَا وَاَدْخِلْ وَلَدَيْنَا الْجَنَّةَ مَعَ الْاَبْرَارِ بِجَاهِ نَبِيِّكَ الْمُخْتَارِ اٰمِيْنَ ^(۶)

ای شورسادی انصاف این مطالع ایدیه فرداسه! دیمه، نه اچومه بو اوتخی سوزی برده تمامیه آخدا میسورم؟
 و تمام آخدا مدیفک اچومه صیقیلما. هوند ابن سینا کی برداهی هامت (الحشر لیس علی مقایس عقلیه) ^(۷)
 دیمه. عقل بو بولده کیده مز دیمه علم ایتد. لهم بتونه علمای اسلام (عشر بر مسئله نقلیه در. دلیلی نقلد.
 عقل اید او کایدانز) دیمه متفقاً علم ایتد علمای هالده، البته او قدر دیمه و معنایک بولسک بر بول
 بر دیمه بر جاده عمومی عقلیه هالنه کیه مز. قرآیه علمیک فیضیه و خالنه رحمتیه شو تقلیدی
 قریبیه و نسیمی بوزولسه عسوده، او دیمه و بولسک بولی شودرجه احسانه ایتد لندسه، بیک شه

ایتمای ییز. چونکه ایمانمزه قور توله سنه طافی طیر. فهم ایتدیگنم مقدارینه ممنون اولوب، تدار مطالعایله ایزدیادینه
 هایشمه لی ییز. هشره عقل ایله کیدیلیم منک برسی شودر که: هشر اعظم، اسم اعظمک تجلیسید اولدیغندیه،
 جناب حقک اسم اعظمک و کهر اسم اعظمی مرتبه سنده کی تجلیسید خضر اولده افعال عظیمه یی کورمه
 و کوسر عقله، هشر اعظم، بهار کی قورای اثبات و قطعی ادعاه و تحقیقی ایمانه ایدیلر. شو اوتنجی سوزده
 فیصه قرآنه ایله اویده کور و لو یور و کوسر یلیور. یوقه عقل طار و کوهک دستور لرله کندی باشنه قالسه،
 عاجز قالیر. تقلیده مجبور اولور.

اوتنجی سوز کرامت طارانه لطائف توافقیه سنده رکه، مطبوع نسخ سنده اثبیت مطلقه ایله صحیفه لرک الف
 عددنده توافقی اولدیغی کی. برابریه مستثنا اولار و متباقیسی مدار توافقه اولار (اوج، درت، بیه، آتی) ^[ماشیه]
 عدد لر دخی یینه معنیدار اولار و، هر یی بر بیه اوم اوهدده توافقه ایتدیگن مثلاً هوو سر لر دار. بوکره
 او مطبوع نسخ دیه، هیچ بر توافقی تعقیب ایتیه رکه، حافظ علی رحمت الله علیه یازدیغی اوتنجی سوزده
 کندی کندینه کلمه صحیفه لرک سطر لر باشنده کی الفار (یا الله برتده صحیفه مستثنا اولار و) بئو صحیفه لر
 بر برینه توافقه ایتیه ایله برابر، الفارک مجموعی (یوز طقاه اوج) ایدرک، فهم بو اوتنجی سوزک اسمی اولار
 اوتنجی سوز عدد اجدیسنه نام تامنه توافقه ایتدیگن کی. اوتنجی سوزک مؤلفنک ایتنجی اسمی اولار بدیع الزمانه
 اسمک بر فرم ایله عدد اجدیسنه توافقی کوردن. و بو توافقه معنیدار اولدیغنه لطیف بر عماره سده
 شودر که:

رساله نورک ایکی طلبه سی، بوسر تضرع هر ایتمزده اول، عجا بو الفارک عددنده بر معنا وارمی؟ دییه
 دو شونور که، هر ایتنک قلب لرنده لساندینه، اوتنجی سوز کلمه سی، برده عیبه آنده کلمه سی ایله، ایکی قلبک
 و ایکی لسانک توافقی، بو توافقی تقویه ایدیور. بو (یوز طقاه اوج عددینک) ایتنجی معنیدار توافقی ده
 شودر که:

[ماشیه] مرهوم حافظ علینک نسخ منک مدار توافقی (بر، ایکی، اوج، درت، بیه) ده غالبدر.

هشتمی درس ویره باشده کی **[فَانْظُرْ إِلَىٰ آثارِ رَحْمَتِ اللَّهِ^(۶)]** الحزه. آیتک و آخرنده قیامت و قیامتک دهشتنی درس ویره **[يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ^(۷)]** الحزه. آیتک قدسی عرفینک مجموع عددی اولده (یوز طقسه اوج) عددینه، بو (یوز طقسه اوج) الفک توافقی، البته تصادفی دلد.

لطیفدرک، **[وَالْبَعْثُ بَعْدَ الْمَوْتِ حَقٌّ^(۸)]** کن ایمانینک اولی اولده دنیانک ثولنی، آخری آیت خبر ویریور. واورکنک آخری اولده اهیای امواتی، برنجی آیت خبر ویریور. اولده ده **[الْبَعْثُ بَعْدَ الْمَوْتِ حَقٌّ]** جمله سنده عیناً اول طلمه آخری، آخر طلمه اولی کوسریور. لکمینه هشی و اهیای درس ویره و خاتمه مذکور اولده **[مَا خَلَقْتُمْ وَلَا بَعَثْتُمْ إِلَّا لِنَفْسٍ وَاحِدَةٍ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ^(۹)]** آیتیه و قیامتک زلزله کبرانی درس ویره و آخرده، لکم اوتنجی سوزک، لکم یدمی طوقوزنجی سوزک آخرنده ذکر ایدیلر **[إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا^(۱۰)]** سوره سنک ملفوظ قدسی عروفا سنک عددی اولده (یوز طقسه درت) ده، برتک فرجه ایلر بو الفارک (یوز طقسه اوج) عددینه توافخه ایتسی، سابعه توافقه تام توافخه ایتقله، لکم اوندی تأیید ایدیور، لکم ده اوندی تأیید ایدیور.

ینه بو سوزک توافقات لطیفه سنندرک: ألفار ایلر سطرلرک مجموع عددی اولده (طوقوز یوز طقسه سنز) **[رسالت النور]** شده لی نون ایکی نون صاییلحه شرطیه عیناً (طوقوز یوز طقسه سنز) ده توافخه ایتدیگی کی.. بو ایکی توافخه، مشهور بر سر عظیم بسمه سنک مقام اجمیسی

[هائیه] اوت، ان اول نازل اولده سوره علقه باشنده **[اقْرَأْ بِاسْمِ^(۱۱)]** امرینک دلالتیه، قرآنده کی بنویه **بِسْمِ اللَّهِ** نون قاعده صرفیه متعلق **[اقْرَأْ]** حکم سیدر. بو **[اقْرَأْ]** **[هائیه]** امری، قرآن اعتباریلر ده. بز **بِسْمِ اللَّهِ** دیهک، **[اقْرَأْ]** حکم منی **[اقْرَأْ]** **[هائیه]** اولده **مُتَعَلِّمٌ وَفَدَهُ صَيْغُهُ سِيدَهُ** اوقویا هفز. اوقومر ایتنده لکم بسمه سنک باشنده، بو **[اقْرَأْ]** معناسی مقدر در. ایتیه بسمه شریفنک متعلقه مقدری اولده **[اقْرَأْ]** ایله و شده و غیر ملفوظ صاییلحه شرطیه مقام اجمیسی، سری و مشهور اولده (طوقوز یوز طقسه طوقوز)

اولادہ (طوقوز يوز طقان طوقوز) عددينہ برتک نقصانہ ایلہ توافق ^۱[ماشیہ] اوڻجي سوز نہ قدر يوتک
نقصانہ باقديغنی ايمایه يور. ^۲[ماشیہ]

سیالہ نورشی کردلری نامنه
رأفت رشدی خسرو ^{النورسی} سعید

[ماشیہ] لهم بواج توافقک غایت معیندار دیرایک توافقده شودرک: اوڻجي سوز قوتک حقانیت
کوسته [إِنَّ الْحَقَّ وَصِدْقٌ]^(۱) جمله سنک مقام ايجدی (طوقوز يوز طقان سز) اولی کی..
[اوڻجي سوز] باهر برهانه اولدی رکن ایمانی کوسته [إِيمَانٍ يَوْمِ الْآخِرَةِ]^(۲) ^[افطار] کلامک
مقام بفری، ینه (طوقوز يوز طقان سز) اولقله، لهرایی بواج توافق لطیفه ی
بسه توافق مبارک به ابلغ ایدی.

[ماشیہ] اعجاز قرآنیک يوز جزؤندہ برجزؤینک شعاعی، توافق صورتندہ قرآنک برتفسیری اولادہ
رساله نورک اجزالینہ ویرلگینک یک هوو اماراتندہ برکوهک اماره سی ده شودرک: ایلی صحیفه ده
نقصانہ تصدیقنامه ی، توافقده قلمی موفه بری دقله یازدیغی حالده، اوبه به یلرمی به قدر
توافق آنجه کوستدی. دیکری توافقده لهم حقّه سی نقصانہ، لهم دوشونز، لهم غایت سرعتله
یازدیغی بونصديقنامه ده طقان طوقوز توافق کوستمدر.

[افطار] "يَوْمٌ"^(۱) موصوف اوله، قاعده [الْيَوْمِ الْآخِرِ]^(۲) اولور. مضاف اوله، قاعده
[يَوْمِ الْآخِرَةِ]^(۳) اولور. [ة] وقفده [ه] اولور.

• — • [اوتنجی سوزن محم بر ذیالی و لافقه سنک برنجی پارچه سی] • — •

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۞ فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ۞ وَلَهُ الْحُكْمُ فِي السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ۞ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُمِيطُ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
وَكَذَلِكَ تُخْرَجُونَ ۞ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ ۞ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ
خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ۞ وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَالْوَأَنِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ ۞ وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَاقِبُكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ
لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ۞ وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُخْرِجُ بِهِ الْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ۞ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا
دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرَجُونَ ۞ وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَه قَانِتُونَ ۞ وَهُوَ الَّذِي
يَبْدُؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۞

ایمانده بر قطبی کوسره بوسماوی آیات کبرانه و هسری اثبات ایدیه شوقدی بر ایهه عظمایک بر نلته آبروی
و بر حجت اعظمی، بو طوقوزنجی شعاعده بیاه ایدیه جک.

لطیف بر عنایت ربانیه در کله، بونده اوتوز سنه اول اسکی سعید، یازدیغی تفسیر مقدمه سی محاملات
نامنده کی اثرک آخرنده (ایلنجی مقصد: قرآنده حشره اشارت ایدیه ایلی آیت تفسیر و بیاه ایدیه جک.
خَو ۱۳) بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) دیوب طورسه، دها یا زامامسه. فالعه ریمیه دلائل
وامارات هسریه عددنجه شارد و حد اولونله، اوتوز سنه صوکره توفیعه ایهسه ایلدی. اوت، بونده طوقوز
اوسه سنه اول، او ایلی آیتده برنجی آیت اولسه [فَانْظُرْ إِلَىٰ آثارِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُخْرِجُ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَحَيٍّ مُّوْتًى وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۞] فرما الهینک ایلی پارلاوه و هووه قوتی جتدی و تفسیر لوی
بولونه اوتنجی سوز ایدیه یلمی طوقوزنجی سوزی انعام ایدی. منکر لوی صوصه یردی.

لهم ایمانه شریکه لهجوم ایدیلر ایلی منیه قلعه سنده، طوقوز و او نه سنه صوکره ایلنجی آت اولره باشده کی
مذکور آیات کبرانه تفسیرینی، بوساله ایلله آرام ایدی. ایسته بو طوقوزنجی شعاع، مذکور آیاتله اشارت
ایدیلره [طوقوز عالی مقام] و بر اهیتی [مقدمه] ده عبارتدر.

[مقدمه] شرعیه سنده یک هوو روحی فائده لرندره و هیاتی نتیجه لرندره برته نتیجه جوامعده
اختصار ایلله بیان ایتکه. و هیات انسانییه، خصوصاً هیات اجتماعییه سنه هوو درجه لزومی و ضروری اولدیغنی
اظهار ایتکه. و بویماه شری عقیده سنده یک هوو حجت لرندره برته حجت کلیه بی اهمال ایلله کوسرمله. و او
عقیده شریه، نه قدر بدلی و شیره سز بولوندیغنی افاده ایتلمده عبارت اولره [ایلی نقطه] در.

[برنجی نقطه] آخرت عقیده سی، هیات اجتماعی و شخصیّه انسانییه کاس اساسی و سعادتیه و
کمالیه اساسی اولدیغنه، یوزر دلیل لرندره بر مقیاس اولره یالان [درت دان سنده] اشارت ایده گلر.
[برنجی] نوع بشرن لهم یارینی تشبیل ایدره هو بقدر، یالان جنت فاریله، اولره دهشتی و آغدیجی
کورونه تولوماره و وفاتره قارشو طیاناییلر. و غایت ضعیف و نازل و هود لرندره بر قوه معنویه
بولدییلر. و هر شیده هاووه آغدییه غایت مقاومتر مزاج روحا لرندره، اوجسته بر امید بولوب مسروره
یاساییلر. مثلاً، جنت فاریله دیر: بنم کوچه قدر اشم و یا آرقداشم تولدی. جنت بر قوشی اولدی.
منته کزر. بزده دها کوزل یاسار. یوقه، هر وقت اطرافنده کندیلر کی هو بقدر و یو حاکم
تولوماری، او ضعیف بیچاره لره اندیشه کی نظر لرینه چاریمه سی، مقاومترین و قوه معنویه لرینی
زیر وزیر لره کوز لرله برابر روحاری، قلباری، عقلاری کی بتوه لطائف لرینی دخی اولیه آغدیته بر احوه
ایدیک، یا محو اوله بقدری و یا دیوانه بر بدخت هیوا اوله بقدری.

[ایکنجی دلیل] نوع انسانده نصفی اولره اختیار، یالان هیات اخرویه ایلله یاقینارنده بولونا قبه قارشو
تحمل ایده ییلر. و هوو عداقدار اولدقاری هیات لرینده یاقینده سونه سنه و کوزل دنیا لرینده قیامتیه مقابل
بر تکی بولدییلر. و هوو حکمه کیمه سریع التاثر روحا لرندره و مزاجا لرندره، موت و زوالیه هیقانه
الیم و دهشتی مأیوسیه قارشو، آنجه هیات باقیه امیدله مقابل ایده ییلر. یوقه او شفقت

لویه محترم و ستون و استقامت قلبیه به هوش مناج و اندیشه لی بالار و آثار، اوپنچ بر او ویلای روی و دغدغه قلبی سر اید و فکر دیکر، بود دنیا او ندره ظالماتی بر زندان و حیات دخی قساوتی بر عذاب اولوردی.

[**اوپنچی دلیل**] انساندن حیات اجتماعی سنک ان قوتی مداری اولده کنج و دلیقانیلار، شدت غلبانده اولده حیاتی و افراط بولون نفس و هوایی تجاوزانده و ظلمانده و تخریبانده طور دیرمه و حیات اجتماعی سنک سه جرئی تأمیه ایدمه، یالار جهنم فلیدر. یوقه جهنم اندیشه لی اولارمه، [**الحکم الغالب**]^(۱) قاعده سیله، او سرفوسه دلیقانیلار و لهوساناری پشده قوشا کنج، بیچاره ضعیفانه و عاجزانه دنیای جهنمه هویه به قدری. و یولک انسانتی غایت سفلی بر هیوانتیته دوندیره به قدری.

[**در دخی دلیل**] نوع بشرک حیات دنیویه سنده ان جمعیتی مرکز وان اساسی زبرک و دنیوی عادت اچومه بر جنت، بر ملجا، بر تخصصگاه ایه، عائله حیاتیله، و لهوسان فانه سی کومک بر دنیا سیدر. و اوفانه و عائله حیاتیله حیات و سعادت ایه، صمیمی و هدی و وفادارانه حرمت و حقیقی و شفقتی و فداکارانه مرحمت ایل اولایلیر. و بو حقیقی حرمت و صمیمی مرحمت ایه، ابدی بر آقداشلمه و دائمی بر رفاقت و سرمدی بر برابرک و همدردی بر زمانده و همدردی بر هیاتده بر بریله پدرانه، فرزندانه، قرداشانه، آقداشانه مناسبتارک بولونسی فکرله و عقیده سیله اولایلیر. مثلاً، دیر: بو حرم، ابدی بر عالمده، ابدی بر هیاتده، دائمی بر رفیقۀ حیاتدر. شمدیلک اختیار و هرکیمه اولمه ایدمه، ضروری یوقه. چونکه ابدی بر کوزللی واء، کلمه جک. و بویله دائمی آقداشلمک خاطر ایچومه لهر بر فداکاری و مرعیتی یارم، دیررک او اختیاره قارینه، کوزل بر هوری کی محبتله، شفقتله و مرعیتله مقابل ایدیه ییلیر. یوقه قیسه هوشه بر ایکی ساعت صوری بر رفاقتده صوره ابدی بر فراق و مفارقت او غریابه آقداشلمه، البته غایت صوری و موقت و اساسی، هیوان کی بر رقت جنبیه معناسنده بر مجازی مرحمت و صغی بر حرمت ویره ییلیر. و هیوانانده اولدیفی کی، باشقه منفعتار و سائر غالب هسلر، او حرمت و مرعیتی مغلوب ایدوب او دنیا هشتی جهنمه هویر.

ایشته ایمانه هشرینک یوزر نتیجه گنده برسی، حیات اجتماعی انسانیه تعلوه ایدر. و بوند نتیجه نده یوزر جهنم گنده و فائده گنده مذکور درت دلیله، سائر لری قیاس ایلرله آقداشیلیرک، حقیقت هشرینک

تحقی و وقوعی، انسانیتک علوی حقیقی و کلی ماضی درجه سنده قطعید. بلكه انسانك معده سنده ك
 احتیاجاتك وجودی، طعامك وجودینه دلالت و شهادتند دها فخر در. و دها زیادہ تحقی
 بیدیر. اگر بو حقیقت شریهك نتیجه لری انسانیتند حقیقه، او قومو اهمیتای و یوسك و هیاتدار
 اولده انسانیت ماضی، مردار و میكروب یووه سی برلاشه حكمنه سقوط ایدہ گلی اثبات ایدر. بشره
 اداره و اخلاص و اجتماعیات ایدہ قومو علاقہ دار اولده اجتماعون و سیاسیه و اقتصادونك قول قری
 ینداسیه! كلینار، بو بوشلغی نه ایلہ طولیدر ایلیلر؟ و بودریم یاره لری نه ایلہ تداوی ایدہ بیلیرلر؟

[**ایکینجی نقطه**] حقیقت شریهك حدس برهانندہ و سائر اراطہ ایمانیدہ حکم شهادتلك
 خلاصه سنده حقیقه بربرهانای، غایت مختصر بر صورتده بیان ایدر. شویلہ: حضرت محمد علیہ السلام
 و السلام رسالتنه دلالت ایدہ بتوه معجزه لری و بتوه دلائل نبوت و عقانیتك بتوه برهانلری
 بردہ، حقیقت شریهك تحقیقنه شهادت ایدر اثبات ایدر. چونکہ بو ذاتك بتوه هیاتندہ
 دعواری، و هدایتندہ صوکره مشروده تمرکز ایدیور. لکم عموم مغیر لری تصدیق ایدہ و ایتدیرنه بتوه معجزه لری
 و مجتہدی عیم حقیقه شهادت ایدر. لکم [**و برشلہ** ^(۱)] حکم سنده حکم شهادتی بداهت درجه منہ
 هیقارنه [**و کتبہ** ^(۲)] شهادتی ده، عیم حقیقه شهادت ایدر. شویلہ:

باشدہ قرآن معجز البیانك عقانیتی اثبات ایدہ بتوه معجزه لری، مجتہدی و حقیقتلری بردہ، حقیقت شریهك
 تحقیقنه و وقوعنه شهادت ایدر اثبات ایدر. چونکہ قرآنك لکم اوحدہ برسی مشرودر. و الترقیصه
 سورہ لک باشدہ غایت قوتی آیدر، آیات مشرودر. قرآن، صریحاً و اشارتاً بقرآنیله عیم حقیقی خبر

ویر، اثبات ایدر، کوسیر. مثلاً، [**إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ** ^(۳)] [**يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ**

شَيْءٌ عَظِيمٌ ^(۴)] [**إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا** ^(۵)] و [**إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ** ^(۶)] و [**إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ** ^(۷)

[**عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ** ^(۸)] [**هَؤُلَاءِ نَحْنُ الْغَاشِيَةُ** ^(۹)] بی اوتوز قومه سورہ لک باشدہ، بتوه قطعیتندہ

حقیقت شریه، طئانك ان اهمیتای و واجب بر حقیقی اولدغی کوسر مقلد برابر، سائر آیتندہ

دخی او حقیقته حید حید دلیلمین بیان ایدر اقناع ایدر. عجا برنك آیتك برنك اشارتی،

کوزیمز اوکنده علوم اسلامییه ده متعدد علمی و کونی حقیقتلری میوه و بره بر کتابک بیقرار بویله شهادتلی و دعوالریله کونسه بی ظهور ایدیه ایمانه شری حقیقتز اولی محمانی؟ کونش انکاری، بلکه طغیانک عدی بی هیچ برجهت اطاف وارمی؟ و یوز درجه محال و باطل اولارمی؟ عجب بر سلطانک بر تنک اشارتی یالده اولامی احویه بعضاً بر آورد و حرکت ایدوب چاریشدیغی هالده، اویک جدی و عزتلی سلطانک بیقرار سوز لرینی و وعد لرینی و تهدید لرینی یالده بیقرار می، هیچ برجهتده قایلید؟ و حقیقتز اولی محمانید؟ عجب اوده اوچ عصرده فاصله سز اولار و حد سز روحلده، عقلده، قلبلده، نفاذه حقه و حقیقت دائره سنده حکم ایدیه، تربیه ایدیه، اداره ایدیه بو معنوی سلطانک ذیشانک بر تنک اشارتی بویله بر حقیقتی اثبات ایتله کافی آیمه، بیقرار تصدیقات ایل بو حقیقت شریه بی کوسر و با اثبات ایتدکده صوکره، او حقیقتی طاینبایانه بر اهل احویه احویه جهنم عذاب لازم کلامی؟ و عین عدالت اولارمی؟

اوت، بر زمانه و بر دوره حکم ایدیه بتوه سماوی صحف و مقدس کتابلردی، بتوه استقبال و عموم زمانه حکم ایدیه اولاره قرآنک تفصیلانده و ایضا هالده و تدار ایله بیانه و اثبات ایتدیگی حقیقت شریه بی، عذر لرینه و زمانلرینه کوم او حقیقتی قطعی قبول ایله برابر، تفصیلانده و پرده لی و مختصر بر صورتده بیانه ایدوب و فقط قوتلی بر طرزده ادعا و اثباتلی، قرآنک دعوانی بیقراره مضایلده تصدیق ایدیر.

بوجتک مناسبتیه رساله مناجاتک آخرنده [اِيْمَانٍ بِالْيَوْمِ الْآخِرِ]^(۱) کتسه سائر کتارک، خصوصاً رسل و کتابک شهادتی، مناجات صورتده ذکر ایلرله یکه قوتلی و خلاصه لی و بتوه اولهاملری ازاله ایدیه برجهت شریه عیناً بورایه کیسیور. شویله که، مناجاتده دیمه:

اَی رَبِّ هَبْ لِي سُلٰمًا رسول اکرمک تعالیمده و قرآنک حکیمک در سیده آتلا دملک، باشده قرآن و رسول اکرمک اولار و بتوه مقدس کتاب و پیغمبرلر، بو دنیا ده و هر طرفده نمونه لری کور و لسه جلالتی و جمالی اسمک تجلیلری دها بار و صوره بر صورتده ابد الابداده دوام ایدیه گلنه. و بو فانی عالمده ایمانه جلوه لری، نمونه لری مشاهده ایلرله اماناتک دها شععی بر طرزده دار معادته

استمرارینه و بقاسنه. و بوقیصه حیات دنیویه ده اولاری ذویه ایله کوره و مجتله رفاقت ایدمه
 متاقلره، ابدده دخی رفاقتارینه و برابر بولونمیرینه اجماع و اتفاقله شهادت و دلالت و اشارت
 ایدرله. لکم یوزر معجزات بالهره لرینه و آیات قاطعه لرینه استناداً، باشد رسول اکرم ^{صلی} و قرآن حکیم اولارجه
 بتوه نورانی روحلرک صاحبدری اولامه مغبرلر. و بتوه منور قلبلرک قطبدری اولامه ولیدر. و بتوه
 کاسبه نورلی عقللرک معدندری اولامه صدیقیندر، بتوه صحف سماوییه ده و کتب مقدسه ده
 سنک هوه تکرار ایل ایتدیقلک بیقر و عدلرلکه و هدیدرلکه استناداً. لکم سنک قدرت و رحمت و عنایت
 و حکمت و جلال و جمال کی آخرتی اقتضایده قدس صفایرلکه، شئایرلکه و سنک عزت جلالله
 و سلطنت ربوبیتله اعتماداً. لکم آخرتک ایزلرینی و ترشحاتی یلیدیره حدس کتبیاتدیرینه و مشاهدہ لرینه
 و علم یقین و عین الیقینہ درجه سنده بولونامه اعتقاد لرینه و ایماندرینه بناء سعادت ابدیه فی انسانده
 مرده لریورلر. اهل ضلالت ایحویه جهنم و اهل هدایت ایحویه جنت بولوندیغی خبر و یروب اعلامه ایدریورلر.
 و قوتی ایماسه ایدوب شهادت ایدریورلر.

أَیُّ قَدِیْمَیْمٍ وَأَیُّ عَمِّنِ رِیْمٍ وَأَیُّ صَادِقٍ لِّوَعْدِ الْکَرِیْمِ وَأَیُّ عَزَّتٍ وَعِظَمٍ وَجَدَلٍ صَاحِبِ قَهَّارٍ ذُو الْجَلَالِ!

بوقدر صادقه دوستدری، بوقدر وعدلرلی و بوقدر صفت و شؤناتکی یالانجی هیقارمه، تکذیب ایتکه.
 و سلطنت ربوبیتک قطعی مقتضیاتکی تکذیب ایدوب یا ایمامه. و سنک سودیقک و اولند دخی سنی تصدیقه
 ایدوب طاعت ایتقله کنیدرینی ط سودیره حدس مقبول عبادیتک آخرتہ باقاه حدس دعا لرینی
 و دعوا لرینی رد ایتکه و دیکلمه مک. و کفر و عصیان ایله و سنی وعدلده تکذیب ایتقله سنک عظمت کبریا له
 طوقونان و عزت جلالله طوقوندرامه و الوهیتک هیئتیه ایلشه و شفقت ربوبیتکی متأثر ایدمه اهل
 خدایتی و اهل کفری، شرک انکارنده اولاری تصدیقه ایتلمده یوز یقار درجه مقدسک. و حدس درجه
 منزه و عالیسک. و بویله هایتنس بر ظلمده و هایتنس بر هر کینللمده سنک اولهایتنس عدالتکی و اولهایتنس
 جمالتکی و اولحدس رحمتکی حدس درجه تقدیس ایدریورلر. و بتوه قوتلرک ایماسه ایدرزک، او یوز یقار صادقه
 ایلچیلرک و اولحدس طوغری دلالت سلطنتک اولامه انبیالر و اصفیالر و اولیالر، هوه الیقینیه، عینه الیقینیه،
 علم الیقینیه صورتده سنک اخروی رحمت خزینه لرلکه و عالم بقاده کی اهل اناتک دینه لرینه و دار سعادتده

تماميله ظهور ايدمه كوزل اسمائيشك خارقه كوزل جاوه لرينه شهادت ايدى، هو و حقيقتده. و اشارت ايدى
 طوغرى و مطابقده. و بشارت ايدى صادق و واقعه. و اولاد بتونه او حقيقتدن مبرعى و كوشى و هامي
 اولده هو اسكك ان يون بر شعاى، بو حقيقت ابره شريه اولدغى ايمان ايدى، سنك اؤمرك ايله سنك عبادت
 هو دئمه سنده درس و يورلر. و عيه حقيقت اولده تعليم ايد يورلر.

يارب! بونلر درس و تعليم اينك هقى و حرمى ايجومه، بزه و رساله نور طلبه لرينه ايمان ائلل و هسه
 خاتمه وير. و بزلرى اولارن شفاعت لرينه مظهر ائله. آمين.

لهم ناصلكم قرآنك، بلكه بتونه سماوى كتابدن حقانيتى اثبات ايدمه عموم دليلار و حجتار. و حبيب الله،
 بلكه بتونه انبيالرن نبوت لرني اثبات ايدمه عموم معجزه لر و برهانلر، طوريسيله ان يون مدالى اولده آخرتك
 تحققة دلالت ايدلر. عينا اولده، واجب الوجود و وجودينه و وحدته شهادت ايدمه ائله دليلار و حجتار،
 طوريسيله ربوبيتك و الوهيتك ان يون مدالى و مظهر اولده دار سعادتك و عالم بقانك و وجودينه
 و آييه سنه شهادت ايدلر. چونكه طهريك مقامانده بيايه و اثبات ايديله هلى كى، ذات واجب
 الوجودن لهم موهوديتى، لهم عموم صفات ايدى، لهم ائله اسمارى، لهم ربوبيت، الوهيت، رحمت، عنايت، حكمت،
 عدالت كى و صفات و شأنلرى لزوم درجه سنده آخرتى اقتضا و وجوب درجه سنده باقى بر عالمى استلزام
 و ضرورت درجه سنده مافات و مجازات ايجومه شري و نئرى ايسرلر.

اوت، مادام ازلى و ابدى بر الله وار. البته سلطنت الوهيتك سمدى برمدى اولده آخرت وار.
 و مادام بو طائانه و ذى حياتده غايت شمتى و حكمتى و شفقتى بر ربوبيت مطلقه وار و
 كور و نيور. البته او ربوبيتك شمتى سقوطده و حكمتى عبثيتده و شفقتى غدرده قورنار ابدى
 بر دار سعادت بولوناچمه و كيريله. لهم مادام كوز ايله كور و له بو حد سز انعاملر، احسانلر، لطفلر،
 كرملر، عنايتلر، رحمتلر پرده غيب آرقه سنده بر ذات رحمن رحيم بولونديغى، سونمه مش عقالده،
 ئولمه مش قلباره كوستير. البته انعامى استمرزاده و احسانى آلدنمقده و عنايتى عداوتده و رحمتى
 عذابده و لطف و كرمي اهانتده خلاص ايدمه و احسانى احسان ايدمه و نعمتى نعمت ايدمه بر عالم باقىده
 بر حيات باقىه وار و اولاقده.

هم مادام بهار فصلنده، زمینک طار صیفه سنده، فطاسز یوزیک کتابی بربری ایچنده یازانه بر قلم قدرت،
 کوزیمز اولنده یورولماده ایسه یور. و اوقلم صاهبی، یوزیک دفعه عهد و وعد ایتمک، بو طار برده
 و غایت قاییشوه و بربری ایچنده یازیلده بهار کتابنده دها قورای اولاروه، کنیسه بریده، کوزل و لایموت
 بر کتابی یاز اغم و زلرله اوقوتیر اغم دیم، بئوه فرماننده اولکابه به بحث ایسیور. البته و لهر حالده
 اولکابه اصلی یازیللمه. عس و نثر ایله هاشیه لری ده یازیللمه. و عمومک دفتر اعمال لری اولنده قید
 ایکیلک. هم مادام بو ارضه، کثرت مخلوقات جهتیه و مقادیراً دیشیه یوز یقار هید هید انواع
 ذوی الحیاتک و ذوی الارواحک مکنی، منشی، فابریقه سی، مشهری، محشری و الهی حیثیتیه، بو کائناتک
 قلبی، مرکزی، فلامه سی، شیمی، سبب خلقتی اولاروه غایت یون اولیده بر الهیتی وارک، کوجعلیلده برابر
 قومه سماواته قارشو دنگ طوتولش. سماوی فرمانده دائماً [رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ^(۱)] دینیسیور. و مادام بو
 ماهیتده کی ارضک لهر طرفه حکم ایسه. و اکثر مخلوقاتنه تصرف ایسه. و اکثر ذی حیات موهوداتی تخرید و حب
 کندی اطرافنه طویل تیرانه. و اکثر مصنوعاتنی کندی لهوساتک لهنده سیله و احتیاجاتک دستور لریله
 اولیده کوزجه تنظیم و تشریه و تزییه ایسه. و هوره آنتیقه نوعلرینی لیسه کی برر بر کرده اولیده طویل ایوب
 سوسلیررک، دگر یالانز انس و جنه نظر لری، بئله سماوات اهلنک و کائناتک نظر دقتلرینی و تقدیر لری
 و کائنات صاهینک نظر استخوانی جلب ایتمک غایت یون اهمیت و قیمت آله. و بو حیثیتیه بو کائناتک
 حکمت خلقتی و یون شیمی و قیمتی موهی و ارضک خلیفه سی اولیغنی قدر لیم، صنعتلریم کوستره.
 و دنیا جهتده صانع عالمک معجزه کی صنعتلرینی غایت کوزجه تشریه و تنظیم ایتمک ایچوه عصیان و
 کفر لیم برابر دنیا ده یراقیلده و عذاب تأخیر اییلده. و بو خدمتی ایچوه امهال اییلوب موفقیت کورسه
 نوع بنی آدم وار.

و مادام بو ماهیتده کی نوع بنی آدم، مزاج و خلقت اعتبار لیم غایت ضعیف و نازک و عاجز و غایت مجز و
 فقیر لیم برابر حد سزا احتیاجات و تألماتی اولیغنی حالده. بئوه بئوه قوتنک و اختیارینک فوقنده اولاروه
 قومه کره ارضی، نوع انسانه لزومی بولونما لهر نوع معدنیه مخزنه و لهر نوع طعاملره آتار و نوع انسانک
 فوشنه کیده جک لهر هید مالده بردگانه صورتنه کتیره غایت قدرتی و حکمتی و شفقتی بر مقصوف وارک،

بویل نوع انسانه باقیور، بسلامور، ایته دیلنی ویریور. و مادام بو حقیقته کی بررب، لکم انانی سور،
 لکم کنیزی انسانه سودیر. لکم باقیدر، لکم باقی عالماری وار. لکم عدالتنه هر ایسی کورور و علمنده هر ایسی
 یاسور. لکم بوقیسه هیات دنیویه ده و بوقیسه حیات عمر بشده و بوقیسه فانی زمینده او عالم ازینک
 همت لطفی و سرمدیت مالیتی برلش یور. و نوع انسانه وقوع بولسه و طئانه انتظامه و عدالت
 و موازنه لرینه و همه عالیه منافی و مخالف هویه یون ظالماری و عصباناری. و ولی نعمته و اونی شفقتنه
 بسلامینه قارشو اهانندی و انظاراری و کفراری، بودنیاده جزا سز قلوب، غدار ظالم راحته هیاتی
 و بیچاره مظلوم مقتدر ایچنده عمر لرینی خیر لر. عموم طئانه اثر لری کورونه شو عدالت مطلقه
 ماهیتی ایه، دیر یلمه مک صورتیه او غدار ظالمون و مایوس مظلومون و فانی ایچنده مساواتینه
 بتوه بتوه خنددر، قالدیرماز، ماعده ایتمز.

و مادام ناصطلاح طئانه صاحبی، طئانه زمینی و زمینده نوع انسانی انتخاب ایدوب غایت یون بر مقام،
 بر اهمیت و برمه. اولمده، نوع انسانه دخی مقاصد بویسته توافقه ایدوب و کنیز لرینی ایمانه و تسلیم ایلر
 اولم سودیرمه و حقیقی انسان اولمه انبیا و اولیا و اصفیای انتخاب ایدوب، کنیزنه دوست و
 مخاطب ایدوب، اولمه معجزه لر و توفیقار لر اکرام ایدوب، دو شماندیرینی سماوی طوقار لر
 تعذیب ایدور.

و بوقیمکی و سومیکی دوستارنده دخی، اولمک امامی و معجزی اولمه محمد علیه الصلوة و السلامی انتخاب
 ایدوب، اهمیت کره ارضه یارینی و اهمیت نوع انسانک بشده برینی اوزومه عصر لمرده اولمک نور لمر
 تنور ایدور. عادتا بو طئانات اولمک ایچومه یارادیللمه کی، بتوه غایه لری اولمک ایلر و اولمک دینی ایلر
 و قرآنیه تفه لمر ایدور. و اولمک هویه قیمتدار و میایونداسنه یا شایا هویه قدر حد سز خدمتارینک
 اجر تدرینی، حد سز بر زمانه آلهیه مستحقه و لایحه ایلر، غایت مقتدر و مجاهده لر ایچنده آلتیه اوج سنه کی
 قیسه همه بر عمر و یر یلمه.

عجبا لکم بر جهته لکم بر اطافی، لکم بر احتمالی، لکم بر قابلیت و ارمیه، اودات علیه الصلوة و السلام، بتوه
 امثالیه و دوستار لمر برابر دیر یلمه سیم؟ و شیمی ده روحا دیری و حی اولما سیم؟ اعدام ابدی ایلر محو اولسونلر؟

هائش، یوزیک دفعه هاش وکلا! اوت، بتوه کائنات و حقیقت عالم، اوندک دیر یلمنی دعوا ایدر.
و حیاتی صاحب کائناتده طلب ایدیور.

مادام یدنجی شعاع اولون آیت اللبار سالمنده، لهربری بر طایغ قوشنده اوتوز اوج عدد اجماع عظیم اثبات یتیمارک،
بو کائنات بر ائلهده هیکمه و برته ذاتک ملکیدر. و کمالات الهیه تک مداری اولاره وهدق و اهدیتی
به اهدله کوستمار. و وهدت و اهدیت ایلر، بتوه کائنات اودان و اهدک امر بر نفیری و مستر مأموری
کامنه کیور. و آخر تک کلمه سیه کمالاق مقولده و عدالت مطلقه سی مستهزانه غدر مطلقده
و حکمت عامه سی خفا هکط رانه عبیتده و رحمت و اهدی لاهیانه تعزیدده و عزت قدرتی ذلیلانه
عجزده قورتولور، تقدس ایدر.

البنه و البنه و لهر حالده، ایمانه باللهک یوزر نکر نرنده بو اونه مادامارده ک حقیقتارک مقتضایله،
قیامت قویا جه، هسروشر اولوجه، دار مجازات و مطلقات آمید اوجه. تاله ارضه مذکور الهیتی و
مرکزیتی و انسانک الهیتی و قیمتی تحقوه ایده بیاسیه. و ارضه و انسانک خالق و ربی اولاره مستتر عرف عالمک
مذکور عدالتی، حکمتی، رحمتی، سلطنتی تقریر ایده بیاسیه. او باقی ربک مذکور حقیقی دوستاری و
مشاققاری، اعدام ایدیده قورتولوسه. و او دوستارک ان یوگی و ان قیمتداری، بتوه کائناتی ممنونه
و منتداریده قدسی خدمتارینک مطافاتی کورسوه. و سلطانه سرمدینک کمالاتی نقص و قصورده
و قدرتی عجزده و حکمتی خفا هکط رانه و عدالتی ظالمده تنزه و تقدس و برتری ایتسیه. **الحاصل**، مادام الله
وار، البنه آخرت واردر.

لهم ناصله مذکور اوج ارطاه ایمانیه، اونداری اثبات ایدیور. و بتوه دلیلارله هسره شهادت و دلالت ایدر.
اولمده، **[وَمَلَأْنِيهِ بِالْقَدْرِ خَيْرٍ وَ شَرٍّ مِنْ اللَّهِ تَعَالَى]** ^(۱) اولاره ایکی کن ایمانی دخی، هسری استلزام ایدوب
قوتی بر صورتده عالم بقایه شهادت و دلالت ایدر. شویله که: مالدنک و هودینی و وظیفه عبودیتارینی
اثبات ایده بتوه دلیلار وهدر مشاهد بر و مطالع بر، طوایب سیه عالم ارواحک و عالم غیبک و عالم
بقانک و عالم آخرتک و ایدریه جن و انس ایلر شلندیریلجهک اولاره دار معادتهک، جنت و جهنمک و هودیرینه
دلالت ایدر. هونله ملطاف بو عالمی اذنه الهی ایلر کوره بیلیر و بو عالمه کیره بیلیر. و هسرت هیر ایلربی

انساندار کوروشه عموم مالدکه مقرین، مذکور عالمک وهودین واونار، اوندده کزدکلرینی متفقاً
 خبر ویریرلر. کورمدیلمز آمریقه قطعسک وهودینی، اوندده کلنلرک اقبایلر بدهی ییلدیلمزکی. یوز توار
 قوشنده بولونه مالدکه اقبایلر، عالم بقانک ودار آخرتک و جنت و جهنمک وهودرینه او قطعسده
 ایمان ایتک کرلر. واولده ایمانه ایدرز.

لهم یلمی آتنجی سوز اولده رساله قدرده ایمان بالقدر کنی اثبات ایدسه بتوه دلیلار، طوریسیله هشره
 ونشر صحنه و میزان ابلده کی موازنه اعمال دلالت ایدرلر. هونکر لهرشیک مقدراتی کوزیمز اولنده نظام و
 میزان لومه لرنده قید ایتک. و لهردی هلاک سرکنشت هیاتلرینی قوه حافظه لرنده و جلد دکلرنده و سائر
 الواح مثالیله یازمه. و لهردی روحک و فصوصاً انسانلرک دفتر اعماللرینی الواح محفوظه ده تثبیت
 ایتک و لحریمک، البته اولر محیط بر قدر و هلیمانه بر تقدیر و مدققانه بر قید و حفظانه بر کتابت،
 آنجه محکم کبراده عمومی بر محاله شیمسده، دائمی بر مکافات و مجازات ایحویه اولیلر. یوقه واطاطلی
 و اینجه ده اینجه اولده قید و محافظه، بتوه بتوه معاسر و فائده سر قایلر. هاکمه و حقیقته
 منافی اولور.

لهم هشر کلنر، قدر قلمیه یازیده بو کتاب کائناتک بتوه محققه معنایر بوز و لورک، لهج بر جهت اطافی
 اولماز. و اوا احتمال، بو کائناتک وهودینی نظر کی بر محال اولور. بلکه بر لهدیان اولور.
 [الحاصل] ایمانک سه کنی، بتوه دلیلایر هشر و نشر وقوعه و وهودینه و دار آخرتک وهودینه و
 آیهلرینه دلالت ایدوب ایتلر. و شهادت ایدوب طلب ایدرلر. ایته حقیقت هشرینه عظمته
 تام موافقه، بویه عظمای و صار صیلماز دیر طری و بکلادی بولوندیغی ایحوندکر، قرآن معجز البیانک
 لهم لهم اوعده بری، هشر و آخرتی تکیل ایدور. و اونی، بتوه حقائقنه عمل طائی و اسالاس
 یاسور. و لهرشی اوندک اوستنه بنا ایدور.

مقدمه نهایت بولدی.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ

• - • • • [ذیلک ایکٹی پارہ سی] • - • • •

بائندہ کی آیتک معجزانہ اشارت ایستداری طوقوز طبقہ برائیدہ شریعہ دائر (طوقوز مقامدہ) [برنجی مقام]

[فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ۝ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ۝

يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُمِيطُ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَلِكَ تُخْرَجُونَ ^(۱)] اولاد فقرہ دہ کی

فرمان شریعہ دائر، بورادہ کی کوستردیگی برہاسہ باہری وجہ قاطعہ سی بیان و ایضاح ایلیہ جہ ان شاء اللہ.

حیاتک یلرمی در دخی خاصہ سندہ بیانہ ایلیہ دکر، حیات، ایمانک آتی ارکانہ باقوب اثبات اییور و اوندک

تحققہ اشارت اییور. اوت، مادام بوکائناتک ان مهم شیمی و مایہ سی و حکمت خلقتی حیاتدہ. البتہ

او مہیقت عالیہ، بوفانی، قیصہ صہ، نقصانہ و اُلکی حیات دنیویہ منحصر دگدر. بلکہ حیاتک یلرمی طوقوز

خاصہ سیلہ مالہیتک عظمی آخال سیلہ شجرہ حیاتک غایہ سی و شیمی و او شجرہ نک عظمیہ لایم مویہ سی،

حیات ابدیہ در و حیات اخرویہ در. طاسیلہ، آغابیلہ و طور اخیلہ حیاتدہ اولان دار سعادتہ کی

حیاتدہ. یوقہ، بوعد از جہازات مہیہ ایلیہ تجہیز ایلیہ حیات شجرہ سی، ذی شعور مہقندہ، فہوضاً

انسانہ مہقندہ مویہ در، فائدہ در، مہیقنتر اولی لازم حکم جہک. و سرمایہ جہ و جہازاتجہ سر مہ قوشندہ،

مثلاً یلرمی در جہ زیادہ آیتہ و بوکائناتک و ذی حیاتک ان مهم، یوکسک و الہیتکی مخلوق اولادہ انسانہ،

سعادت حیات جہتندہ یلرمی در جہ سر مہ قوشندہ آشاغی و شوب، ان بدبخت وان ذیل بریجہ اولادہ.

لہذا قیمتدار بر نعمت اولادہ عقل دخی، کچمہ زمانہ عزتدینی و حکم جہک زمانہ قورقورینی دوشوغلہ ایلیہ

قلب انسانہ متعادیا انجستوب، بر لذتہ طوقوز اُل قاریشیر دیغندہ، ان مصیبتکی بر بلا اولور. بویہ

یوز در جہ باطلدہ. دیمک حیات دنیویہ، آخرتہ ایمان کتنی قطعہ اثبات اییور. و لہر بہار دہ حشر

اوج یوز بیلکدہ زیادہ نمونہ لیرینی کوزیمزہ کوستریور.

[مایہ] او مقام دہا یا زیلہ ماسہ. و حیات مہدی شریعہ مناسبتی ایچوہ بورایہ کیرمہ. فقط حیاتک آفرندہ

قدر کتنہ اشارتی، یک اینجہ و دریندر. لہر کس آظلاماز. مادام قرداشر یازملا، قالیبہ دیمہ ایلیشدم.

عجبا سَنک جسمکده و سَنک باغچه کده و سَنک وطنکده هیاتکده لازم و مناسب بتونه لوازماتی و
 چهاراتی، حکمت و عنایت و رحمتکده اعضاء ایدیه و وقتکده یتبذیره، حتی سَنک معدۀ شک
 بقا و یا شامه آرزو سیله ایتدیگی فصولی و جزوی اولیه رزق و دعاسی بیان و ایشیده و حد و لذت
 طعامکده او دعانک قبولی کوسته و معدۀ ی ممنونه ایدیه بر منتظر قدير، لهم عَمَّاعِدْرَه، سَنی
 بیلمه سیه و کورم سیه؟ و نوع انسانکده ان یون غایبی اولیه هیات ابدیه یه لازم اسبابی اعضاء ایتیه سیه؟
 و نوع انسانکده ان یون و ان الهیاتی و ان لایه و عمومی اولیه بقا دعاسی، هیات اخرویۀ سَنک انشاییه
 و جنتکده ایجادیه قبول ایتیه سیه؟ و طاعتکده ان هم مخلوقی، بکده زمینکده سلطان و نتیجۀ سی اولیه نوع
 انسانکده، عمری و فری هیندانه عمومی و عنایت قوتی دعاسی ایتیه یوب، کویکده بر معدۀ قدر الهیت
 ویرم سیه، ممنون ایتیه سیه؟ کمال هاکمتی و نهایت محنتی انظار ایتیه سیه؟

هاش، یوز بیک دفعه هاش!

لهم قَابِلِیدْرَه، هیاتکده ان جزو سَنک یک کیزی سنی ایتیه سیه، در دینی دِقَله سیه، در مان
 ویر سیه و نازینی چک سیه و کمال اعتنا و اهتمام ایدیه بیه سیه و اوک دفعته خدمت ایتیه سیه
 و یون مخلوقاتی اوک خدمتکار یاییه، صوکره ان یون و قیمتدار و باقی و نازدار بر هیاتکده کوله
 صداسی کی یوسه سنی ایتیه سیه؟ و اوندکده هوو الهیاتی بقا دعاسی و نازینی و نیازینی نظره آلاسیه؟
 عادتاً بر نفر کمال اعتنا ایدیه تجهیزات و اداره سنی یاییه، مطیع و محتمم اوردویه لهم باقما سیه؟
 ذره ی کور سیه، کونشی کورم سیه؟ سیوری سَنکده سنی ایتیه سیه، کون کور و لتوسنی ایتیه سیه؟
 هاش، یوز بیک دفعه هاش!

لهم لهم بر جهته عقل قبول ایدیه میده، حد و رحمتی و محبتی و نهایت درجه ده شفقتی و کندی صنعتی
 هوو سور و کندی هوو سودیر و کندی سوندی زیاده سور بر ذات قدير حکیم، ان زیاده کندی
 سوه و سوبی و سوبیه و صانفی فطرتاً برسته ایدیه حیاتی و هیاتکده ذاتی و جوهری اولیه روحی،
 موت ابدی ایدیه اعدام ایدیه، کندنده او سوبی محبتی و هبینی ابدی بر صورتده کوستور سوه،
 طاریلتیه، دهشتی رنجیده ایدیه سر رحمتی و نور محبتی انظار ایتیه و ایتیه سیه؟ یوز بیک دفعه

هائاً و هائاً! بو طائاتی جاوه سیده سولندیره بر جمال مطاوعه و عموم مخلوقاتی سونیدیره بر رحمت مطلقه،
 بویه عدسزه پر کینلده و قح مطلقده و بویه بر ظلم مطلقده و محنتزلده، البته وابته نهایتسز درجه
 مژده، مقدس.

[نتیجه] حادام دنیا ده هیات وار. البته انسانلده هیاتک سینی آخلایانده و هیاتی سوء استعمال
 ایتمینار، دار بقاده و جنت باقیه ده هیات باقیه عظم اوله بقادر. آمنا.

ولهم ناصلا یروزنده بولوناه پارلاجه شیارک کونک علسرله پارلامه لری و دکرلرک یوزلرکده کی
 قبار بقارک ضیانک طعلرله پارلاوب سونم لری، آرقه لرنده کله قبار بقارده و خیالی کونجقارده
 آینه دارلوه ایتمه لری، بالبداهه کوسریورک، اولم لری، یوکس برتک کونک جاوه انعطاسیدر لری. و کونک
 و هودینی مختلف دیلارله یاد اید یور لری. و ایشوعه پارماقیرله اولک اشارت اید یور لری. عیناً اولمده، ذات
 حی قیومک محی اسمک جاوه اعظمی ایل، برک یوزنده و بحرک ایچنده کی ذی هیاتلرک قدرت الهیه ایل
 پارلاوب آرقه لرنده کلنره یوریمک ایچمه یا حی! دیوب پرده غیبده کیزلنم لری، بر هیات سرمدیه
 صامی اولمه ذات حی قیومک هیاتنه و وهوب و هودینه شهادتد و اشارتد ایتمه کلری کی. عموم موهوداتک
 تنظیمده اثری کورونه علم الهی به شهادت ایلده بتوه دیلار و طائاته تصرف ایلده قدرت اثبات ایلده
 بتوه برهانده و تنظیم و اداره طائاته حکم فرما اولمه اراده و مستی اثبات ایلده بتوه حکم و حکام
 ربانینک و وحی الهینک مداری اولمه رسالتلری اثبات ایلده بتوه علامتد و معجزه لر و هکذا، یدی
 صفات الهیه به شهادت ایلده بتوه دلائل، بالاتفاقه ذات حی قیومک هیاتنه دلالت، شهادت و
 اشارتد اید یور لری.

هونک ناصل برشیده کورمک وار، هیاتی ده وار. ایشتمک وار، هیاتک علامتیدر. سولیمک وار،
 هیاتک و هودینه اشارت ایلر. اختیار و اراده وار، هیاتی کوسریر. عیناً اولمده، بو طائاته آثاریل
 و هودلری محقق و بدیهی اولمه قدرت مطلقه و اراده شامله و علم محیط کی صفتد، بتوه دلائلدری ایل
 ذات حی قیومک هیاتنه، وهوب و هودینه شهادت ایلر. و بتوه طائاتی برکونک سیده ایشقلاندیرانه
 و بر جاوه سیده بتوه دار آخرتی ذراتیلر برابر هیاتلاندیرانه هیات سرمدیه سنه شهادت ایلر.

لهم حیات، **مادئله ایمانه رکئنه** دخی باقار، رمزاً اثبات ایدر. هونجه مادام بو طائانه ان مهم نتیجه حیاتدر.
وان زیاده انتشار ایدر و قیمت الفی اجموعه نسخ لری تاثیر ایدر و زمیه مافغانه سی حلوب کجه فایده لریله
شنلندیر، ذی حیاتدر. و مادام کره اصره بوقدر ذی حیاتک انوعیده طولش و عمادیا ذی حیاتدن
انواع لری تجمید و تاثیر اتمک حکمتیه لهر وقت طولر بوشایر. و ان غسیس و هور و صیه حاده لرنده
دخی، کئنده ذی حیاتر غلوه ایدر بر محشر هویات اولیور. و مادام حیاتک سوز و صیه ان حافی
غلاصه سی اولده شعور و عقل و ان لطیف و ثابت جوهری اولده روح، بوکره ارضده غایت کثرتی
بر صورتده غلوه اولونیور. عادتاً کره اصره، حیات و عقل و شعور و ادواج ایدر امیا اولوب اویله
شنلندیرلیمسه. البته کره ارضده دها لطیف، دها نورانی، دهایون، دها هیبتی اولده احرام
سماویه نولو، جامد، حیاتر، شعور سز قالمی اطیه خارجهنده در. دیمک کوکری، کونشلی،
یلدیز لری شنلندیر، جه و حیاتر و ضعیفتی ویره جه و شجیه خلقت سماواتی کوسره جه و قطابات
سبحانیه مظهر اولجه اولده ذی شعور، ذی حیات و سماواته مناسب کئنه لر، لهر حالده سر حیاتر بولونیور کئر،
اوندرده مادئم کدر.

لهم حیاتک سرماهیتی، **سغبر کره ایمانه رکئنه** باقوب، رمزاً اثبات ایدر. اوت، مادام طائات، حیات اجموعه
یارادیمسه. و حیات دخی حی قیوم ازلینک بر جلوه العظیمه و بر نقش المیدر، بر صنعت اجملیدر.
مادام حیات سمدیه، رسولون کوندیرلیمسه و کتابدن ایندیرلیمسه کندی کوسریر. اوت، اگر اوت کتابر
و سغبر اولمازسه، او حیات ازلیه بیلیمز. ناصله بر آدمک سویله میله دیری و حیاتر اولدیفی اشلاییر.
اویله ده، بو طائانه برده سی آتنده اولده عالم غیبک آرقه سنده سویلیر، قونوشمه، امر و نهی
ایدوب قطاب ایدر بر ذاتک حکمتی، قطابات کوسره جه، سغبر اولدنده نازل اولده کتابدر.
البته طائانه ک حیات، قطعی بر صورتده حی ازلینک و جوب و جودینه قطعی شهادت ایتدیگی کبی،
او حیات ازلینک شعاعی و جلاواتی و مناسباتی اولده ارسال رسل و انزال کتب رکندیرنه باقار،
رمزاً اثبات ایدر.

و بالخاصه رسالت محمدیه^ص و وحی قرآنی، هیاتک روحی و عقلی حکمنده اولدیغندسه، بو هیاتک وجودی کج
 حقانیتاری قطعیدر، دینیله بیلیر. اوت، ناصلاک هیات، بو کائناتده سوزولش برخلاصه در. و شعور
 و حس دخی، هیاتده سوزولش هیاتک برخلاصه سیدر. عقل دخی، شعورده و حسده سوزولش شعورک
 برخلاصه سیدر. و روح دخی، هیاتک خالص و صافی برهوهی و ثابت و مستقل ذاتیدر.

اولده ده، مادی و معنوی هیات محمدیه^ص دخی، هیات و روح کائناتده سوزولسه خلاصه الخلاصه در.
 و رسالت محمدیه^ص دخی، کائناتک حق و شعور و عقلنده سوزولش ان صافی خلاصه سیدر. بلکه مادی
 و معنوی هیات محمدیه^ص، آثارینک شهادتیه هیات کائناتک هیاتیدر. و رسالت محمدیه^ص، شعور کائناتک
 شعوریدر و نوریدر. و وحی قرآن دخی، هیاتدار حقانیتک شهادتیه هیات کائناتک روحیدر.
 و شعور کائناتک عقلیدر.

اوت، اوت، اوت! اگر کائناتده رسالت محمدیه^ص نوری حقیقه کیتسه، کائنات وفات ایده جک.
 اگر قرآن کیتسه، کائنات دیوانه اولجه. و کره ارض قفاسی عقلی غائب ایده جک. بلکه شعور سز
 قالمسه اولسه باشی برسیاره یه چار یا جوه. بر قیامت قویار اجه.

هم هیات، **ایمان بالقدر کتنه** باقیور، رمز اثبات ایدور. چونکه مادام هیات، عالم شهادتک ضیاسیدر
 و استیلا ایدور. و وجود نتیجه و غایه سیدر. و فالو کائناتک ان جامع آینه سیدر. و فعالیت ربانیه^ص ک
 ان مکمل انخوژی و فهم سیدر. [تمثیلده خطا اولماسیه] بر نوع پروگرامی حکمنده در.

آلته عالم غیب، یعنی ماضی و مستقبل، یعنی کجسه و کله جک مخلوقاتک هیات معنوی لری حکمنده اولسه
 انتظام و نظام و معلومیت و شهودیت و تعینه و اوامر تلویحیه یی اقتضاله هر یار بر وضعیتده بولونم لری
 سر هیات اقتضای ایدور. ناصلاک، بر آغاجک هکدن اصلی و کوک و مشرسانده کی و میوه لرنده کی جلد دگر
 دخی، عیناً آغاج کج بر نوع هیاته مظهر در. بلکه آغاجک قوانیه هیاتیه سندسه دها اینجه قوانیه هیاتیه یی
 طایسور.

هم ناصلاک، بو حاضر بهارده اول کجسه کوزک بر اقدیغی تخوملر و کوکلر، بو بهار کیتد کدیوه موکره کله جک
 بهار لوده بر اقا جفی هر دگر و کوکلر، بو بهار کج جلاوه هیاتی طایسور. و قوانیه هیاتیه یه نابعد در.

عیناً آورده، شجره طائفاته بتو دال و بوداقرینده لهر برینده، بر ماغیسی و بر مستقبلی وارد. کچمه
 و طله جک طور لرنده و وضعیته لرنده متشکل بر سلسله ی بولونور. لهر نوع و لهر جزئیته علم الهیده مختلف
 طور لریله و متعدد و بود لری، بر سلسله و بود علمی تشکیل ایدر. و و بود خارجی بی، او و بود علمی دخی حیات عمومیته
 معنوی بر جلوه سنه مظهر در کمر، مقدّرات حیاتیّه او معنیدار و جهانی الواح قدریه ده آئینه. اوت، عالم
 غیبیک بر نوعی اولده عالم ارواح، عیبه حیات و ماده حیات و حیاته بود لری و ذاتی اولده ارواح اید
 طول و اونی، البته ماضی و مستقبل دینیه عالم غیبیک بر دیگر نوعی ده و اوتخی قسیمی دخی، جاوه حیاته مظهری
 ایست و استلزام ایدر. لهر بر شئیله و بود علمیسنده کی انتظام آلمی و معنیدار و وضعیته و جهانی
 میوه لری و طور لری، بر نوع حیات معنویه به مظهریته کوسریز.

اوت، حیات ازلیه کونشده ضیایی اولده بوی ملوه حیات، البته یاللد بو عالم شهادت و بوزمانه حاضره
 و بر و بود خارجی به منحصر اولماز. بلده لهر بر عالم، قابلیتینه کوم او ضیانه جاوه سنه مظهر در.
 و طائفات بتو علم لریله او جلوه ایلر حیاته و ضیاد در. یوقه نظر ضالانده کوردیگی بی، موقت و ظاهری
 بر حیات آئنده لهر بر عالم، یوک و مدله بر جنازه و قرآحلقی بر ویرانه عالم اولد بقدی.
 ایسته قدره و قضایه ایمانه کنی دخی، کنیه بر وجهه سر حیاته آحاد سیلور و ثابت اولور.
 یعنی ناصله عالم شهادت و موجود حاضر اشیا، انتظام لریله و نتیجه لریله حیاته لقای کور و نیور.
 آورده، عالم غیبیه حایللاه کچمه و طله جک مخلوقات دخی، معنا حیاته بر و بود معنوی لری
 و روحی بر ثبوت علمی لری وارد در کمر، لوح قضا و قدر واسطه سیده او معنوی حیاته اثری، مقدّرات
 نامیده کور و نور، تفصه لری ایدر.

[ذیلک اوتخی بارجه سی] هر مناسبیه بر سوال: قرآنده مکرراً [اِنْ كَانَتْ الْاٰیٰتِیْنِیَّ وَاحِدَةً] ^(۱)
 لهر [وَمَا اَمْرُ السَّاعَةِ اِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ] ^(۲) فرماندگی کوسریزور کمر، هر اعظم، بر آنده زمانز و بوده کلپور.
 طار اولده عقل ایدر، بود سز درجه فارق و امثال سز اولده مسئلی اذعابه ایدر قبول ایتنه سنه مدار
 اولوجه مشهود بر مثال ایست.

[**الجواب**] شده روحون جدره کلیمی وار. لهم جدره اعیاسی وار. لهم جدره اناسی وار.
[**اوج مسئله**] در.

[**برنجی مسئله**] روحون جدرینه کلیمه لینه مثال ایه، غایت منتظم بر آوردونک افرادی استراحت اچونه
هر طرفه طاعینسه ایلر، یونک صدالی بر بور و سید طویلانه لیدر. اوت، اسرافیلک بوروسی اولمه
صوری، اور دونک بور از انده کری اولدیغی کی. اُدر طرفنده و ذره لر عالمنده ایلر،
ازل جاننده کلن [**اَلَسْتُ بِرَبِّکُمْ**^(۱)] خطابی ایشیده و [**قَالُوا بَلٰی**^(۲)] ایله جواب ویرمه ارواها،
البتہ اور دونک نفراتنده بیکدر درجه داها مسخر و منتظم و مطیع درر. لهم دغل یاللز روحا،
بلکہ بتوه ذره لر دخی بر آوردوی سبحانی و امر بر نفر لری اولدیغی، غایت قطعی بر هاندلر اوتوننجی سوز
اثبات ایتشد.

[**ایکنجی مسئله**] جدره اعیاسنه مثال ایه؛ هویه یون بر شرده، شکلک بر کجده، بر تک مرکزده
یوزیک الکتریک لامبه لری، عادتاً زمانس، بر آنده جانلانم لری و ایشیق لانم لری کی، بتوه کره ارحه
یوزنده دخی بر تک مرکزده یوز میاسیوه لامبه لره نور ویرکد مکندر، مادام جناب حق الکتریک کی
بر مخاوقی و بر مسافر خاننده بر خدمتکاری و بر مومداری، خالقنده آلدیغی تریه و انتقام در سیده
بو کیفیت مظهر اولور. البتہ الکتریک کی بیکدر نورانی خدمتکار لرنک تمثیل ایتدکاری حکمت الهیه نک
منتظم قانون لری دائره سنده، هسراعظم طرفه العین ده و هوده کلیدیر.

[**اوتنجی مسئله**] امداد دفعه انشاسنک مثال ایه؛ بهار موسمنده بر قاچ کوه ظرفنده،
نوع بشرن عموممنده بیک دفعه زیاده اولمه عموم آغاچلرک بتوه یار قادی، اولای بهارک عینی کی
برده حامل انشا ایدیلر لری. وینه عموم آغاچلرک عموم حیقلری و میوه لری و یار قادی، کجه
بهارک محمولاتی کی برده سرعته ایجاد لری. لهم او بهارک مبدلری اولمه حدس تخومقلرک، حدسقلرک،
کوحلرک برده، برابر انتباهلری و انشافلری و اخیالری. لهم لمیکدرده عبارت اولدره آباقدہ طورانه
اموات کی، بتوه آغاچلرک جنازه لری، بر امرایه دفعه بعث بعد الموت مظهری لری و نشر لری.
لهم کوهجهک حیوانات طائفه لرنک حدس افراد لرنک، غایت درجه ده صنعتای بر صورتده اخیالری.

لَمْ بِالْخَاصَّةِ سَيَقْدَرُ قَبِيلَهُ لَمِنْكَ مُشْرِي. وَبِالْخَاصَّةِ دَائِمًا يُوْزِرُنِي، كُوْزِرُنِي وَقِنَادِلِرُنِي تَمِزْلَمْ مَقْلَمْ بَزَهْ اَبْدَسِي
وَنَظَافَتِي اَفْطَارَايِدَمْ وَيُوْزِرُنِي اَوْقَايَايَهْ كُوْزِرُنِي اَوَلَنْدَمْ كِي سِيْنَك قَبِيلَه سِيْنَك بَرْسَنْدَه نَشْرَوْلَه اَفْرَدِي،
بَنِي آدَمْ زَمَانْدَنْبَرِي مَكْنِ عَمُومِ اَفْرَادَنْدَمْ دَاهَا فَضْلَه اَوْلِيغِي هَالْدَه، لَهْرَبْهَارْدَه سَا اَرْقَبِيلَه لِرِلَه
بِرَابْرِ بَرِيحِ كَوْنَه خَرْفَنْدَه اَنَشَا لَوِي، اَهْيَا لَوِي، مُشْرِي، اَلْبَتَه قِيَا مَعْدَه اِمَادَانَايَه نَك اَنَشَا
بَرْمَنَال دَڭَل، بَلَدَه بِيَقْلَرْ مَنَالِدِرَلَر.

اَوَّلَه، دُنْيَا دَارِ اَلَمَتِ وَاَخِرَتِ دَارِ كَقْدَرَتِ اَوْلِيغَنْدَمْ، دُنْيَا دَه هَايَم، مَرِيْب، حَبِيْب، مَرِيْبِي كِي
هُوْنَه اَسْمَارَه اَقْتَضَايِلَه، دُنْيَا دَه اِمْعَادَا شِيَا بَرْدَرْجَه تَدْرِيحِي وَزَمَانْدَه اَوَلَمِي، هَلْمَتِ بَانِيَه نَك مَقْتَضَايِ
اَوَلَمِ. اَخِرْتَه اَيِسَه، هَلْمَتَه زِيَادَه قَدْرَتِ وَرَحْمَتَه تَفْهِيْمَلَرِي اِيْحُوْنَه، مَادَه يَه وَعْدَتَه وَزَمَانَه
وَبَقْلَه مَلَه اَهْتِيَا جِ بَرَقْمَدَمْ، بَرْدَه اَشْيَا اَنَشَا اَيِدِيلِيوْر. بُو دُنْيَا دَه بَرْكُونْدَه وَبَرْسَنْدَه يَايِيْلَه اَيِلَر،
اَخِرْتَه بَرَّانْدَه، بَرْمَحْدَه اَنَشَا اَيِدِيلِيغْنَه اَشَارَتَا، قَرَّانْ مَعْجَزَالِيَا، [وَمَا اَمْرُ السَّاعَةِ اِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ اَوْ هُوَ
اَقْرَبُ] ^(۱) فَرْمَانِ اَيِدِيوْر. اَرْمَشْرَه مَلَه جَلْنِي، مَلَه مَلَه بَهَارَه مَلَه جَلِي كِي قَطْعِي بَرْصُورَنْدَه اَشْهَامَه اَيِسَرَسَنْ،
مَشْرَه دَا اَوْتنجِي سُوْزَلَه يَغْرَمِي طَوْقُوزنجِي سُوْزَه دَقْلَه بَاوَه، كُوْر. اَرْمَشْرَه مَلَه جَلْنَه، بَهَارَه مَلَه جَلِي
كِي اَيَاغَا زَسَنْ، مَل، يَار مَآغَلِي كُوْزِيَه صُورَه.

[بَرْدَرْجِي مَسْئَلَه] اَوْلَانِ مَوْتِ دُنْيَا وَقِيَا مَتَه قُوْمَه سِي اَيِسَه: بَرَّانْدَه بَرْسِيَّارَه نَك دِيَا بَرْقُوْر وَقَلِي
يَلِدِيَزَه اَمْرَبَانِي اَيِلَه كَرَه مَزَه وَمَآ فَرْخَانَه مَزَه چَايَسِي، بُو خَانَه مَزِي خَرَاب اَيِدَه يِلَر. اَوْنَه سَنْدَه يَايِيْلَه
بَرْسَايَك، بَرْدَقِيغْدَه خَرَاب اَوَلَمِي كَبِيْدَر.

[ذِيْلَك دَرْدَنْجِي يَارِجَه سِي] [قَالَ مَنْ يَحْيِي الْعِظَامَ وَلَيْسَ رَمِيمٌ] ^(۲) [قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي اَنْشَاَهَا اَوَّلَ مَرَّةٍ
وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيْمٌ] ^(۳) يَعْْنِي اَنَسَا دِيَر: هُوْر وَهْ كِيَقْلَرِي كِيْم دِيرِلْتَه جَلَك؟ سَه دِي: كِيْم اَوْنَلَرِي
بَدِيئًا اَنَشَا اَيِدُوْب حَيَاتِ وَبَرْسَه اَيِسَه، اَو دِيرِلْتَه جَلَك. اَوْتنجِي سُوْزَلَه طَوْقُوزنجِي حَقِيَقَتَه نَك اَوْتنجِي تَمِيْلَنْدَه
تَصْوِيْر اَيِدِيلِيغْنِي كِي. بَرْذَات، كُوْز اَوَلَنْدَه بَرْكُونْدَه يَلِيْدَه سِيوَلَه بَرَاوَر دُوِي تَشَايِل اَيْتَدِيغِي هَالْدَه، بَرِي دِيَسَه:
شُوْذَات، اَفْرَادِي اَسْتِرَاحَتِ اِيْحُوْنَه طَاغِيْلَه اَوْلَه بَرْطَا بُوْرِي بَرْبُوْر وَاَيِلَه طُوِيْدَر. طَاوَر نَظَامِي اَلْتَنَه

کتیره بیلیر. سه ای اناسه، دیرک: اینانام. نر قدر دیوانه جه برانظر اولرغنی بیلیرک. عیناً اوندک بی،
 قییدیه، یئکیده اوردو مثال بتوه حیوانات و سائر ذی حیاته طابور مثال جدرینی کمال انتظامه
 و میزانه حکمتله او بدندرک ذراتی و طائفی امر (کُنْ فیکون^(۱)) اید قیدایهوب یرلشیریه و هر قرنده،
 حتی هر بهارده روی زمینده یوز یقار اوردو مثال ذوی الحیاته انواعلرینی و طائفلرینی ایجاد ایدیه
 بر ذات قیدر علیم، طابور مثال بر جدرک نظامی آتیه کرمقله بر برله طایفانه ذرات اساسیه و اجزای
 اصلیه ی بر صیه ایدیه، صور اسرافیلک بور وسیله ناصل طوبیایا بیلیر، استبعاد صورتده دینیایر می؟
 دینیاسه، ابلهجه سنه بر دیوانه لکدر.

قرآن کاه اولویورک، جناب حقک آخترده خارقه افعالرینی قلبه قبول ایتدیرمک ایچوه، احضاریه
 حکمتده و ذهنی تصدیقه مهیا ایتدک ایچوه بر اعدادیه صورتده دنیاده کی عجائب افعالی ذکر ایدر.
 و یا خود استقبالی و اخروی اولده افعال عجیبه الهیه ی اویله بر صورتده ذکر ایدرک، مشهود و جز اولده
 هوو نظیره لرله اوندک قنا عتیز علیر. مثلاً، [أَوَلَمْ يَرِ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ^(۲)]
 تا سوره نکه آخیرنه قدر، ایسته شوبنده هر مسئله سنده قرآن علیم هر سری اثبات ایچوه یدی سار صورتده،
 مختلف بر طرزده اثبات ایدر. اولاً نشئه اولی ی نظره ویرر. دیرک: نطفه دهه علقه یه،
 علقه دهه مضغه یه، مضغه دهه تا خلقت انسانیه قدر اولده نشئتلی کویور سار. ناصل اولویورک،
 نشئه اخرا ی نظر ایدر سار؟ او اوندک مثلی، بتله دها اهوئیدر.

لهم جناب هوو انسانه قار و ایتدی امانات عظیمه ی، [الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا^(۳)]
 حکم سیه اشارت ایدر دیر: سزه بویله نعمت ایدیه بر ذات، سزی باشی بوسه یراقمازک، قبره کیروب
 قالدقماوه اوزره یاتاسیلر. لهم مرزا دیر: توش آغا جلدرک دیریلوب یشیلاخه سنی کویور سار.
 اودوه کی کیمقارک حیات بولنی قیاس ایدیه مر یوب استبعاد ایدر سار. لهم سماوات و ارضی فاعله ایدیه،
 سماوات و ارضه میوم سی اولده انسانه حیات و محاشده عاجز قالیر می؟ قوجه آغا جی اداره ایدیه او آغا جلدرک
 میوم سنه اهمیت ویر مر یوب باشقه سنه مار ایدر می؟ بتوه آغا جلدرک نتیجه سنی ترک ایتقله، بتوه اجزاسیه
 حکمتله یو غرولش خلقت شجره سنی عبث و بیروده یایار می ظن ایدر سار؟ دیر: هر دهه سزی

ایجادیه ملک ذات اوید بر ذات کره، بتوہ کائنات اوکا امر بر نفر حکمنده در. امر کن فیکونه قارشو کمال
 انقیاد ایلد سر فرواید. بر بهاری غلوه ایتکه، بر صیحه قدر اوکا الهون کلر. بتوہ حیواناتی ایجاد ایتکه،
 بر سینک ایجاد قدر قدرته قولای صلیر بر ذات کره. اوید بر ذات قارشو [مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ] ^(۱) دیوب
 قدرته قارشو تعجیل ایلد میدانه اوقونماز. صوکره [فَسُبْحَانَ الَّذِي يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ] ^(۲) تعبیر ایلد،
 لهر شیک دیزلنی ائده، لهر شیک آفاکاری یاننده، کیجه وکوندوزی، قیسر ویزی بر کتاب صیغه لری کی
 قولیجه هویر، دنیا و آخرتی ایلد منزل کی بونی قایار، اونی آهار بر قدر ذوالجلالدر. مادام بویلدر. بتوہ
 دلانک نتیجه اولدره [وَاللَّهِ تَرْجَعُونَ] ^(۳) یعنی قیومده سزی ایجاد ایلدوب عشره کتیروب حضور کبر یاننده
 صاحبازی کوره جلد.

ایسته شواتر عشره قبولنه ذهنی مریا ایتدی. قلبی ده حاضر ایتدی. هونته نظائرینی دنیوی افعال ایلدره
 کوستردی. هم گاه اولویدر، افعال خرویه سنی اوید بر طرزده ذکر ایدر، دنیوی نظائرینی اهل اس ایتسیر.
 تا استبعاد و نظاره میدانه قیاسیه.

مثلا، [إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ] ^(۴) الخزه و [إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ] ^(۵) الخزه و [إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ] ^(۶) ایسته شو
 سوره کرده قیامت و هشده کی انقلابات عظمیه و تصرفات ربوبیتی اوید بر طرزده ذکر ایدر، انسا
 اوندک نظیره لری دنیا، ملا کونده، بهارده کوردیگی احوه، قلبه دهشت و رجوب عقله صیغما یانه
 و انقلاباتی قولیجه قبول ایدر. شواوچ سوره نکه مال اجمالیسه اشارت دخی یک اوزونه اولور. اوندک احوه
 بر نکه کلمه بی نمونه اولدره کوستره جلد.

مثلا، [إِذَا الصُّفُوفُ نُشِرَتْ] ^(۷) کلمه سیده افاده ایدر، هشده لهر کله بتوہ اعمالی، بر صیغه اچینده یازی
 اولدره نشر ایدر. شومسه کندی کندی نه هوجه عجیب اولدیفندیه، عقل اوکا یول بولماز. فقط
 سوره نکه اشارت ایتدیگی کی، شربهاریده باشقه نقطه لری نظیره سی اولدیفنی کی، شونشر صیغه نظیره سی
 یک ظاهر در. هونته لهر میوه دار آخاجک، هیج قای بر اوندک ده عملاری وار، فعلاری وار، وظیفه لری وار.
 اسماء الهیه بی نه شقلده کوستره رک نسیمات ایتسیر ایه، عبودیت لری وار. ایسته اوندک بتوہ بو عملاری
 تاریخ حیاتیله برابر عموم کلرد طرندیه، تخویج قارنده یازیلوب باشقه بر بهارده باشقه بر زمینه هیقار.

کوستردیگی شکل و صورت لسانیه غایت فصیح بر صورتده آتالریندک و اصللریندک اعمالنی ذکر ایتدیگی کی...
 دال، بوداوه، یار او، هیچک و میوه لریله صحیفه اعمالنی نشر ایدر. ایسته کوزیمزک اولنده بو هلیمانه،
 مفیضان، مدبرانه، مرتبانه، لطیفانه شوائبی پایه اودرک، دیر: **[اِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ^(۱)]** باشقه نطق لری
 بو ک قیاس ایدر. قوتده وارسه استنباط ایت. سطا یار دیم اچوه بونی ده سویله جهلر.

ایسته، **[اِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ^(۲)]** شو کلام، تکیور لفظیله، یعنی صار موه و طویل موه معناسیله یار اوهر بر
 تمثیله اشارت ایتدیگی کی، نظیرینی دخی ایما ایدر. **[برنجی]** اوت، جناب موه طرفنده عدم و اثر و سما
 پرده لرینی اچوب کونش کی دنیای اشیقاندیرانه بریر لفظه مثال بر لامبه یی خزینه رحمتده هیقاروب
 دنیایه کوستردی. دنیا قیانه قدسه موکره، او بریر لفظه یی پرده لرینه صاروب قالدیر اچوه. **[اِیْنَجِ]** ویا
 ضیا مانعنی نشر ایتک و زمینده قفاسنه ضیای ظلمتده مناوبه صار مقله موظف بر مأمور اولریغنی
 و هر اقام او مأموره متاعنی طویل تیروب کیزلتدیگی کی. طاه اولور، بر بلوط پرده سیله آلیسه
 ویریشنی آزیار. طاه اولور، آی اوندک یوزینه قار شور پرده اولور، معامله سنی بر درجه جلد، متاعنی
 و معاملات دفر لرینی طویل دیغنی کی. البته او مأمور بر وقت او مأموریتده انفصال ایده جلد.
 حتی لقم بر سبب عزل بولونمازسه، شمدیلک کوچه، فقط یومک یوز طومش یوزنده کی ایکی لکه
 یومقله، کونش یولک باشنه اذنه الهی ایل صار دیغنی ضیای امر ربانی ایله کری به آلوب، کونشک باشنه
 صاروب، هایدی، پرده ایستک قالدی دی. جهنمه کیت، طعبدات ایدوب، سنه کی بر مأمور سخری
 صد اقتسر لقله تحقیر ایدنری یاحه، دی. **[اِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ^(۳)]** فرماتی لکلی سیاه یوزیله یوزنده او قور.

[ذیلک. شنجی پارچه سی] اوت، نص صدیث ایل، نوع بشرک ال مختار شخصیت لری اولاره یوزیمز دیرت
 بیک انبیا، اجماع و تواترله قسماً شهوده و قسماً موه یقینه استناداً متفقاً آخرتک و جودنده و
 انساندن اورایه سوو ایدیلر جگنده و بو طائتده خالقنک قطعی وعد ایتدیگی آخرت کتیره جگنده فیر
 ویردکاری کی، اوندن ویردکاری فیری کشف و شهود ایل علم الیقینه صورتده تصدیقه ایدیه
 یوزیمز دیرت ملبیوه اولیاندک و آخرتک و جودینه شهادت ایدر. و بو طائتده صانع عالمک بتون

اسمائی، بودنیاده کوستردکاری جلوه لریله بر عالم بقای بالبداهه اقتضایند کلند، سینه آخرتک و بودینه دلتیلده و لهرسنه بهارده روی زمینده آیاقده طوره عد و حساب کلنن ئولس آغاچلرک بنانه لرینی امرکن فیکون^(۱) ایله اهیایدوب، بعث بعد الموته^(۲) مظهرایدیم و لهر و نثرک یوز ییقلر غونئی اولاریم نباتات طائفه لرندن و هیوانات ملکنندن اوچ یوز ییک نوعلری حشر و نثرایدیم حدس بر قدرت ازلیه نده و حسابسز و اسرافسز بر حکمت ابدیه نده و رزقه محتاج بنوہ ذی روحلری کمال شفقت ایله غایت خارقہ بر طرزده اعاشه ایتدیریم و لهر بهارده از بر زمانده عد و حساب کلنن انواع زینت و محاسنی کوستریم بر رحمت باقیه نده و بر عنایت دائمه نده بالبداهه آخرتک و بودینی استلزام ایتدیریم. و شوط ثنائتک ان مکمل میوهی و خالوہ طنائتک ان سودیک مصنوعی و طنائتک موجد ایتدیم ان زیاده علاقہ دار اولار انسانده کی شید و صار صیالحان، دائمی اولار عشوہ بقانده و شوہ ابدیتک و آمال سرمدیتک بالبداهه اشاراتی و دلالتیلده، بو عالم فانیده صورک بر عالم بقا و بردار آخرت و بردار سعادت بولون یغنی او درجه قطعی بر صورتده اثبات ایدر لرک، دنیانده و بودی قدر، بالبداهه آخرتک و بودینی قبول ایتمای استلزام ایدر لر.

مادام قرآنہ حکیمک بنه ویردیگی ان مهم بردس، ایمانه بالاخرتدر. و او ایمانه دخی بودرجه قوتلیدر. و او ایمانده اولر برجا و برتسای وارک، یوز ییک اختیار لره، برتک شخصه کلر، بو ایمانده کلر تائی مقابل کلر ییلر. بز اختیار لر، (الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كَمَالِ الْإِيمَانِ)^(۳) دیسوب اختیار لغزه سوینمک لی یز.

[**هائیه**] اوت، شوق بر امری اختیار ایتدک قول یغنی. و انظر و نفی ایتدک غایت مقل اول یغنی، بو تمثیلده کور و نویور. شویله ک: بری دیه: میوه لری موت قوسروہ لری اولر غایت خارقہ بر باغچه، بنوہ کره اصره اوزرنده واردر. دیگر دیه: یوقدر. اثبات ایدیم، یا اللہ اوندک یزینی و یا فود بعضه میوه لرینی کوستر مقله قول ییجه دعوانی اثبات ایدر. انظر ایدیم آدم، نفی اثبات ایتدک اچوہ، بنوہ کره اضی کور ملک و کوستر مقله دعوانی اثبات ایدر ییلر. عیناً اولر ده، جتنی اختیار ایدندرک «یوز ییقلر ترشحاتی، میوه لرینی و آثارینی کوسترد کلند» قطع نظر ایلی شاهد صادقله شوقه شهادت لری کافی کلرک. اوفی انظر ایدیم، حدس بر طنائتک و حدس بر ابدی زمانه تماشا ایتدکده و ائله دکره صورک انظارینی اثبات ایدر ییلر. وعدنی کوستر ییلر. ایسته ای اختیار قرداشلر! ایمانه آخرتک نه قدر قوتی اول یغنی آکلاییلر.

۔۔۔۔۔ [معجزات قرآنیہ رسالہ سی] ۔۔۔۔۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۞ قُلْ لَنْ أَجْتَعِدَ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى أَنْ يَأْتُوا

بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ

لِبَعْضٍ ظَهِيراً (۱) ۞ صَدَقَ اللَّهُ الْعَظِيمُ (۲)

مخزنہ معجزات و معجزہ کبری احمدیہ اولادہ قرآن عظیم معجز البیانک حدسز و ہوا عجازندہ فرقہ یاقیہ و ہوا عجازیہ ی
عربی رسالہ لرمده و عربی رسالہ النورده و اشارات الاعجاز نامندہ کی تفسیرمدہ و کچہ شو یلرمی درت سوزلرمدہ
اشارتہ ایتمسز۔ شجری اوناردہہ یالکز [بش و جہنی] بر درجہ بیابہ و سائر و ہواگی ایچلرندہ اجمالہ
درج ایدرن و بر [مقدمہ] ایلہ اونکہ تعریف و ماہیتندہ اشارت ایدہ جاز۔

[مقدمہ] ۱۱ اوچ جزؤدر۔ [برنجی جزؤ] ۱۲ قرآن نہدر؟ تعریفی ناصلدہ؟

[الجواب] ۱۳ اون طوقوزنجی سوزدہ بیابہ ایدیلدیگی و سائر سوزلرمدہ اثبات ایدیلدیگی۔ قرآن، شولتاب کیر
کائناتک بر ترجمہ ازبہ سی۔ و آیات تائوینیہی اوقویان متنوع دیلارینک ترجمان ایدسی۔ و شو عالم غیب و شہادت
کتابک مفسری۔ و زمیندہ و کولڈہ کیزی اسمای الہیہنک معنوی خرنلرینک کسافی۔ و طور حادثاتک آلتدہ مضمیر
مقائیک مفتاحی۔ و عالم شہادتہ عالم غیبک کسافی۔ و شو عالم شہادت پردہ سی آرقہ سندہ اولادہ عالم غیب
جھنندہ صلوہ التفاتات ابدیہ رحمانیہ و خطابات ازلیہ سبحانیہنک خرنسی۔ و شوالسیت علم مغویہنک کونشی،
تمای، لہندسی۔ و عوالم اخرویہنک مقدس خریطہ سی۔ و ذات و صفات و اسما و شؤن الہیہنک قول شامی، تفسیر واضعی،
برہان قاطعی، ترجمان ساطعی۔ و شو علم انسانیتک بریسی۔ و انسانیت کبر اولادہ اسلامیتک ما و ضیاسی۔ و نوع بشرک
حاکم حقیقیہ سی۔ و انسانیت عادتہ سوحہ ایدہ حقیقی مرشدی و ہادیسی۔ و انسانہ لکم بر کتاب شریعت،
لکم بر کتاب دعا، لکم بر کتاب حکمت، لکم بر کتاب عبودیت، لکم بر کتاب امر و دعوت، لکم بر کتاب ذکر، لکم بر کتاب قدر،
لکم بتوہ انسانک بتوہ حاجات مغویہ سندہ مرجع اولوچہ ہوا کتابلری نظم ایدہ تک، جامع بر کتاب مقدسدر۔

لهم بتوه اولیا و صدیقیه و عرفا و محققینک مختلف شربلرینه و آیری آیری مسلکالرینه، لهر برنده کی شربلک مذاقنه
لایحه و او شربی تنویر ایده هک و لهر بر مسلکک مذاقنه موافقه و اونی تصویر ایده هک بر رساله ابراز ایده
مقدس بر کتبخانه هکمنده بر کتاب سماویدر.

[**ایلمنجی جزو و تنه تعریف**] قرآن، عرسه اعظمکه، اسم اعظمکه، لهر اسمک مرتبه اعظمکه کلدیای ایچومه - اون ایلمنجی
سوزده بیایه و اثبات ایدیلدیگی کی - قرآن، بتون عالماک ربی اعتبار ایده الهک کلامیدر. لهم بتوه موجوداتک الهی
عنوان ایده الهک فرمانیدر. لهم بتوه سماوات و ارضک خالق نامنه بر خطابدر. لهم ربوبیت مطلقه بگهته بر مطلقه در.
لهم سلطنت عامه سبحانیه صابنه بر خطبه ازیلدر. لهم رحمت واسعة محیطه نقطه نظرنده بر دفتر التفاتات رحمانیه در.
لهم الوهیتک عظمت هشتی حیثیتیه، باشارنده بعضاً شیفره بولونانه بر مخابره مجموعه سیدر. لهم اسم اعظمک محیطنده
نزول ایلر، عرسه اعظمک بتوه محاطنه باقان و تقسیمی ایده هکمنقشانه بر کتاب مقدسدر. و شو سردنر که،
کلام الله عنونی، کمال لیاقتله قرآنه ویریللمسه و دائئاده ویریلایور. قرآننده صوکره سائر انبیانک کتب و صحفای
درجه سی علیر. سائر نهایتسز کلمات الهیه نه ایه، بر کسی دخی خاص بر اعتبار ایلر، جزوئی بر عنوان ایلر، خصوصی بر تجلی ایلر،
جزوئی بر اسم ایلر و خاص بر ربوبیت ایلر و مخصوص بر سلطنت ایلر و خصوصی بر رحمت ایلر و لهر اولاده الهامات
صورتنده بر مطلقه در. ملک و بشر و حیواناتک الهامای کلّیت و خصوصیت اعتبار ایده هوو مختلفدر.

[**اویمنجی جزو**] قرآن، عصرلری مختلف بتوه انبیانک کتابلرینی و شربلری مختلف بتوه اولیانک رسالهلرینی و مسلکلری
مختلف بتوه اصفیانک اثرلرینی اجماعاً تفحص ایدیه. و جهات سستی پارلوه و او هام شربانک ظلماتنده مصفی. و نقطه
استنادی، بالیقیه و حی سماوی و کلام ازلی. و هدفی و غایه سی، بالمشاهده سعادت ابدیه. ایچی، بالبداهه خالص هدایت..
اوستی، بالفروره انوار ایمان. آلتی، بعالم الیقیه دلیل و برهانیه. صاغی، بالتجربه تسلیم قلب و و هدایه. صولی، بعینه الیقیه
تخیر عقل و ادعان.. میوس، بحقه الیقیه رحمت رحمان و دار هنان.. مقامی و روحی، بالحدس صادره مقبول ملک و
انس و جان بر کتاب سماویدر. قرآنک تعریفنه دائر اوج جزوئنده کی صفاتک لهر بری باثقه برنده قطعی اثبات ایدیللمسه
و یا اثبات ایدیللمسه. دعوا من مجرد دجل، لهر بری برهانیه قطعی ایلر بر لهندر.

[**برنجی شعلہ**] ہو شعلہ نک اوج شعاعی وار۔ [**برنجی شعاع**] درجہ اعجاز دہ بلاغت قرآنہ در۔
 او بلاغت ایسہ، نظم جزالتندہ وجہ معانتندہ۔ واسو باریک بداعتندہ، غریب و مستغنائندہ۔ و بیانک
 براعتندہ، فائق و صفتندہ۔ و معاینک قوت و حقانیتندہ۔ و لفظک فصاحتندہ، سلاستندہ تولدایدہ
 بر بلاغت خارق العادہ در کہ، بنی آدمک ان دلی دلیاری، ان خارقہ خطیباری، ان متبحر علمانی معارضہ
 دعوت ایدوب، بیک اوج یوز سندر میدان اوقیور۔ اوندر طارینہ شدتہ طوقونیور۔ معارضہ دعوت ایتدی
 حالہ، کبر و غرور کندہ باشی سعادۃ اوران اودھیلر، اولک معارضہ ایچوہ آغز آہامایوب کمال ذلتہ بیون
 آلدیر۔ ایستہ بلاغندہ کی وجہ اعجازی [**ایلی صورت**] ایلم اشارت ایدرز۔

[**برنجی صورت**] اعجازی وارد و موجود۔ چونکہ جزیرۃ العرب اھالیسی، او عہدہ اکثریت مطلقہ اعتباریلم
 امی ایدی۔ امیلکاری ایچون مفاخرینی و وقوعات تاریخیہ لینی و محاسنہ اخلاق یار دیم ایدہ جاک ضرب اعتبارینی کتابت
 برینہ، شعر و بلاغت قیدیلہ محافظہ ایدیورلدی۔ معنیدار برکلام، شعر و بلاغت جاذبیلہ اسلافندہ اخلاف حافظہ لودہ
 قالب کیدیورلدی۔ ایستہ شواہتیا ج فطری نتیجہ اولور، او قومک معنوی چار شوی تجارتکارندہ ان زیادہ
 رواج بولور، فصاحت و بلاغت متاعی ایدی۔ حتی بر قبیلہ نک بلیغ بر ادبی، ان یون بر قہرمان ملیسی کی ایدی۔ ان زیادہ
 اونقلہ افتخار ایدیورلدی۔ ایستہ اسلامیتہ صورتہ عالمی ذکر لیر ادرہ ایدہ او ذکی قوم، شواہ رواجی و مدار
 افتخاری و اولک شدت احتیاج محتاج اولور بلاغندہ اقوام علمدہ ان ایلریدہ وان یونس مرتبہ ایدیلر۔ بلاغت
 او قدر قیمت ایدیلر، بر ادیبک بر سوزی ایچوہ ایلی قوم یون محاربہ ایدردی۔ و بر سوزی ایلم مصالحت ایدیورلدی۔ حتی
 اوندر ایچندہ معلقات سبغہ نایلم یدی ادیبک یدی قصیدہ سی آتوندہ کعبندک دیوارینہ یازمشلر، اونقلہ افتخار
 ایدیورلدی۔ ایستہ بویلم بر زمانہ، بلاغت ان رواجی اولیغی برآندہ، قرآن مجزاییانہ نزول ایتدی۔ ناصللہ زمان
 موسی علیہ السلامہ سمر و زمان عیسی علیہ السلامہ طب رواجہ ایدی۔ معجزہ لیرنک مھمی او جہندہ کلدی۔ ایستہ
 او وقت بلغای عربی، ان قصہ بر سورہ سنہ مقابلیہ دعوت ایتدی۔

[**وَاِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ**] ^(۱) فرمانیلم اوندرہ میدان اوقیور۔ لھم دیرلہ:
 ایمانہ کتیر مزہ نز معلونشد۔ جھنہ کیرہ کلسنر۔ طارینہ شدتہ اورویور۔ غرور لیرنی دھتای صورتہ قیریور۔

او کبری عقلی استخفاف آید یور. اوندی بدینا اعدام ایدی ایلده و صوره ده جهنمه اعدام ایدی ایلده برابر، دنیوی اعدام ایلده محکوم آید یور. دیر: یا معارضه آید یور، یا خود جان و ماللاز هلاکته در.

ایسته اگر معارضه محکم اولسه ایدی، عجیباً هیچ ممکنی آید یور، برایی طرف معارضه آید یور دعوانی ابطال ایتمک کبی راحت بره و آره، ان قهله لی، ان مشقاتی محاربه طریقی اختیار آید یور؟ اوت، اوزکی قوم، اوسیاکی ملتله، بر زمان عالمی سیاستله اداره آید یور حالده، ان قیسه و راحت و خفیف بر یولی ترک آید یور، ان قهله لی و بتور مال و حیاتی بلا آید یور اوزور بر یولی اختیار آید یور، هیچ قابلمیدر؟ چونکه اودیباری بر قیام حروفاته معارضه آید یور، قرآن دعوانده و از خردی. اونداده مادی و معنوی هلاکته قور تورلوردی. هالبوت محاربه کبی دهکلی، اوزور بر یولی اختیار آید یور. دیک معارضه بالخرافه محکم دگر، محالیدی. اوندک ایچور محاربه بالسیوفه مجبور اولدیبار.

لهم قرآنی تنظیر ایتمک، تقلیدینی یا ایچور غایت شدکی آیی سبب وار. بریسی دوشمانک حرص معارضه سی، دیکری دوسترینک شوره تقلیدیدرله، شویکی شوره شید آتنده میلیونلر عرب کتابله یازیلماشله، هیچ بریسی اولک بانه مز. عالم اولسون، عامی اولسون، هرکیم اولک و اونداده باقسه، قطعاً دیر بقله: قرآن بونداده بانه مز. هیچ بریسی اونی تنظیر آید یور. شومالده یا قرآن بتونک آتنده در. بویسه بتور دوست و دوشمانک اتفاقیل بطالدر، محالدر. و یا قرآن او یازیلماه عموم کتابلر فوخته در. **آردیش** ناصل بیسوزرله، کیسه معارضه یه تبت ایتمدی؟ کیسه کندینه کوون مدینه میدانه هیقیسه؟ بر برینک یاردیجی فائده ایتمدی؟

[**الجواب**] اگر معارضه محکم اولسه ایدی، علی کل حال قطعی تبت آید یور بقلدی. چونکه عزت و ناموس مسئلی، جان و مال قهله سی واردی. اگر تبت آید یور ایدی، علی کل حال قطعی طرفدار یک هور بولونا بقلدی. چونکه فقه معارض و معند دائما کثرتی ایدی. اگر طرفدار بولسه ایدی، علی کل حال اشتها بولونا بقلدی. چونکه کوهک بر مجادله بشرک نظر استغرابی جلب آید یور دستاندره اشتها آید یور. شویله عجیب بر مجادله و قوت ایسه کیزی قالاماز. اسلامیت علیهنده تا ان حرکتیه و ان شیع شیمه قدر نقل آید یور، مشهور اولور. هالبوت معارضه یه دائر مسیله کذابک برایی فقره سنده باثقه نقل آید یور مش. اومیلده هندانه بلاغت وارمه. فقط حدس بر همه جمال مالک اولسه بیانه قرآنه نسبت آید یور ایچور، اوندک سوزلری لهدیانه صورتنده تاریخاره کیمدر.

ایسته قرآنک بلاغتده کی اعجاز، قطعیا، ایکی کمره ایکی درت ایدر کی موجود درک، ایسه بویه
اولیور.

[**ایلی نسخی صورت**] بلاغتده کی اعجاز قرآنیک هکتی [**بش نقطه**] ده بیانه ایده جانز.
[**برخی نقطه**] قرآنک نظمده بر جزالت فارقه وار. اونظمده کی جزالت و مناتی، اشارات الاعجازده باشد
آساغیه قدر بر جزالت نظمی بیانه ایدر. ساعتک ثانیه، دقیقه، ساعتی صایانه و برینک نظامی تکمیل ایدر
نه ایسه، قرآنک هکتی هر جمله ده کی هیئتده کی نظم و نظمده کی نظام و جمله لول برین قارشو مناسبتده کی
انتظامی، اولیه بر طرزده اشارات الاعجازده آخیره قدر بیانه ایدر هکتی، کیم ایستره اولی باقیایلر. و اونظمده کی
جزالت فارقی بوضوح کوره بیایلر. یاللز برای مثال، بر جمله نک هیئتده کی نظمی کوسر مک ایچوه ذکر ایدر جانز.
مثلا، [**وَلَئِنْ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ**]^(۱) بو جمله ده کی عذاب دهکتی کوسر مک ایچوه، اُن ایزیک شدته
تأثیرینی کوسر مک ایست. دیک تقلیدی افاده ایده جمله جمله نک بتوه هیئتده بو تقلید باقوب اولی
قوت ویره جمله. ایسته [**لَئِنْ**]^(۲) لفظی تشکیلدر. شک قلته باقار. [**مَسَّ**]^(۳) لفظی، آزیچوه طوق و خقدر. ین
قلتی افاده ایدر. [**نَفْحَةٌ**]^(۴) لفظی، ماده سی بر قوقوه اولوب قلتی افاده ایدر کی، صیغه سی بره دلالت ایدر.
صدر مره، تعبیر صرفیه سنده بر جمله دیکدر. قلتی افاده ایدر. [**نَفْحَةٌ**]^(۵) ده کی تنویه تنبیری، تقلیل
ایچوندر، او قدر کومطه بیله سور دیکدر. [**مِنْ**]^(۶) لفظی تبعیض ایچوندر. بر پارچه دیکدر، قلتی
افاده ایدر. [**عَذَابٍ**]^(۷) لفظی نکال، عقابه نسبتاً خفیف بر نوع جزا درک، قلته اشارت ایدر. [**رَبِّكَ**]^(۸) لفظی،
قهار، جبار، منتقم بدل، ین شفقتی احساس ایتکه قلتی اشارت ایدر. ایسته بو قدر قلته کی بر پارچه
عذاب بویه تأثیری ایسه، عقاب الهی نه قدر دهکتی اولور، قیاس ایده بیلساز دییه افاده ایدر. ایسته
شو جمله ده کومک هیئتده ناصل برین باقوب یاریم ایدر. مقصد کللی هر بری کندی لسانیه تقویه ایدر.
شومال بر درجه لفظ و مقصده باقار.

[**ایلی مثال**] [**وَعِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ**]^(۹) شو جمله نک هیئتکی، صدقده شرائط قبولندک بینه اشارت ایدر.
[**برخی شرط**] صدقیه محتاج اولامه درجه ده صدق و بر مقله، [**وَعِمَّا**]^(۹) لفظده کی [**مِنْ**] تبعیض ایدر او شرطی افاده ایدر.

[اَيْتَنجِي شُرْط] علی دہ آلہ و طہ و یرمک دگل، بلکہ لندی مالندہ و یرمکد۔ شو شُرطی [رَزَقْنَاهُمْ^(۱)] لفظی
 افادہ ایدور۔ سزہ رزقہ اولاندہ و یریلز، دیمکد۔ [اوْیَنجِي شُرْط] مَنَّت ایتہ مکد۔ شو شُرطہ [رَزَقْنَا^(۲)] دہ کی
 [نَا]^(۳) لفظی اشارت ایدر۔ یعنی بہ سزہ رزقی و یرورم۔ بنم مالندہ بنم عبدیہ و یرمکدہ مَنَّت ایز یوقد۔
 [دِر دَنجِي شُرْط] اولیہ آدم و یرہ شَطَل، نفقہ سنہ صرف ایتیبہ۔ یوقسہ سفالختہ صرف ایدنادہ صدقہ
 مقبول اولاز۔ شو شُرطہ [يَنْفِقُونَ^(۴)] لفظی اشارت ایدور۔ [بَشْنَجِي شُرْط] اللہ ناعنہ و یرمکد کہ،
 [رَزَقْنَاهُمْ] افادہ ایدور۔ یعنی مال بندر۔ بنم نامملہ و یرمیلشاز۔

شو شرطاً برابر توسیع ده وار. یعنی صدقه ناصل مال اید اولور، علم اید دخی اولور. قول اید، فعل اید، نصیحت اید ده اولور. ایته شواقمه [مَحْمَاً] لفظنده کی [مَأً] عمومیتیه اشارت اید یور. لھم شو جمله ده بالذات اشارت اید یور. چونکہ مطلقہ، عمومی افادہ اید.

ایستاد صدیقی افاده ایده شوقیه و جمله ده، بسط شرط ایلم برابر کنیه بر دایره شی عقلم احساسه ای دیور.
 تعینیه احساس ای دیور. ایستاد تعینیه بویلم یک هوو نظلم وار.

(۷) کلماتی درجی بربرینہ قاضو عیناً کنسبہ بویله بردائے نظمیں وار۔ صوکرہ کلامارک دہ، مثلاً [قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ] دہ
آتی جملہ وار۔ اوجی مثبت، اوجی منفی، آتی مرتبہ توصیدی اثبات انحطہ برابر، شرکاک آتی انواعی ردیدر۔
لھر برجلمسی اوته کی جملہ لره لھم دلیل اولور، لھم نتیجہ اولور۔ ہونکہ لھر برجلمندہ ایکی معناسی وار۔ برمعنا یالہ
نتیجہ اولور۔ برمعنا یالہ دہ دلیل اولور۔ دیلک سورۃ افلاعدہ اونوز سورۃ افلاص قدر منتظم، بربری
اثبات ایدر دیلہلدہ مرکب سورہ لر واردہ۔ مثلاً، [قُلْ هُوَ اللَّهُ ۝ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۝ لَهُ كُنُوزٌ غَيْرُ مُنْقَضَةٍ ۝ لَا تِلْكَ الْأَمْثَالُ لِمَنْ ذَلَّ الْحَقُّ ۝ أُولَٰئِكَ يَفْعَلُونَ ۝]

(۸) لھم [وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ] ۝ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُؤْتِي الْمَوْلَاةَ بِمَا فِي بُطُونِهَا وَأَعْلَىٰ لِلْغُلَامَاتِ مَا رَزَقْنَ مِنَ الرِّزْقِ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ۝

(۹) لھم [هُوَ اللَّهُ ۝ فَهوَ أَحَدٌ ۝ فَهُوَ صَمِدٌ ۝ فَاِذَا لَمْ يَلِدْ ۝

(۱۰) فَاِذَا لَمْ يُولَدْ ۝ فَاِذَا لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ] داها سہ بوکا کورہ قیاسایت۔

مثلاً، [اَلَمْ يَهْدِ لَكُمْ الْكِتَابَ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ] ^(۱۱) شودرت جمله نیک هر برینند آیای معنای وار.
بر معنایله اوتہ کی جمله مرہ دلیلہ۔ دیگر معنایله اولادہ نتیجہ۔ اور آلتی مناسبت خطاوندہ برنقہ نظمی اعجازی
ماصل اولور۔ اشارات الاعجازدہ اولہ برطرز دہ بیامہ ایدیلہ، برنقہ نظمی اعجازی تسبیل ایدر۔

اون اوڻجی سوزده بیاه ایدیلدی کی، کویا اکثر آیات قرآنیه تک لهربسی، اکثر آیاتک لهربینه باقار برکوزی و ناظر بر یوزی وارد کر، اولده مناسباتک فطوط معنویه سی اوزاتیور. بر نقش اعجازی نسج ایدیور. ایسته اشارات الاعجاز باشدنه آشغییه قدر بوجزالت نظمییه یی شرح ایتسد.

[**ایلمی نقطه**] معناسنده کی بلاغت فارقه در. اون اوڻجی سوزده بیاه اولوناه شوماله باوه. مثلا، **[سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ]** ^(۱) ایتده کی بلاغت معنویه یی ذوقه ایتده ایتسه، کندیشی نور قرآنده اول عصر هلیته، صحرای بدوینده فرصه ایتده، لهرش ظلمت جهل و غفلت آتده، پرده جود طبیعت صاریلمه اولدی برآنده، قرآنک لسانه سماوینده **[سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ]** ^(۲) ویافود **[تَسْبِيحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ]** ^(۳) کی ایتدی ایتیه، باوه. ناصله او توطیه ویایاتمه اولده معبودات عالم **[سَبَّحْ، تَسْبِيحُ]** ^(۴) صدایله، ایتیدنارک ذهنده ناصل دیریایور، هتیار اولویور، قیام ایدوب ذکر ایدیور! و او قرآنک کون یوزنده بر جامد آتیاره اولده ییلدیور و یرده پریشانه مخلوقات **[تَسْبِيحُ]** ^(۵) صبحیله و نوریله، ایتیدنک نظرده کون یوزی برآغیز، بتوه ییلدیور بر کلمه حکمتنا و بر نور حقیقت ادا و کره ارضه بر باسه. و بر و بحر بر لسانه و بتوه هیوانلر و نباتلر بر کلمه تسبیح قشانه صورتنده عرصه دیدار ایدر.

مثلا، اون شنجی سوزده اثبات ایدیله شوماله باوه. **[يَا مَعْشَرَ الْإِنسِ وَالْإِنسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ ۖ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ۚ يُرْسِلُ عَلَيْكُمْ شَوَاطِيرَ مِنْ نَارٍ وَنُجَاسًا فَلَا تَنْتَصِرُونَ]** ^(۶) **[وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ]** ^(۷) ایتارینی دیتله، باقله، نه دیور؟ دیورک: ای عجز و حقارتی ایچده مغرور و متمد. و ضعف و فقری ایچده سرکش و معند اولسه انس و جن! آمریه اطاعت ایتسه کر، لهایدی اللزده کلیمه حدود مملکتیه حقیقت. ناصل بهارت ایدر سکرته، اویله بر سلطانک آمرینه قارشو کلیمه سکرته. ییلدیور، آیلر، کونلر آمر بر نفوری کی آمرینه اطاعت ایدر. لهم طفیانلرله اویله بر عالم ذوالجلاله قارشو مبارزه ایدیور سکرته، اویله عظمتی مطیع عسکری وار، فرضا شیطانلریش طیانابیلر، اولدی طاغ کی حاکم بر جم ایده ییلر. لهم کفرانلرله اویله بر مملک ذوالجلاله مملکته عصیان ایدیور سکرته، جنودنده اویله بر وار، دگل سرن کی

کوهک عاجز مخلوقه، بلکه فرصه های اولاد و طاع و ارضه یوطلگنده بر رعد و کافراولس ایدیک، ارضه و طاع یوطلگنده
 ییلدیزی، آتشی دیرری سزه آتایلیر، سزی طاغیدیر. لکم اویله بر قانونی قیریورسکازک، اونقه اویله
 باغیدر، اگر لزوم اولسه، ارضه سزی یوزیکزه چاربار. حاکم رکی کره لر مثل اوییلدیزی اوستکزه، الهک اذیکه
 یاغیدر ایلیر. داهاسا آیتک معنایک کی قوت و بلاغتی و علویت افاده سنی یونامره قیاس ایت.

[**اوچنی نقطه**] اسلوبندہ کی بدعت فارقدہ۔ اوت، قرآنک اسلوبی ہم غریبہ، ہم بدیعہ، ہم عجیبہ، ہم متعینہ۔ **لھج** برشتی، **لھج** برکوی تقلید ایتہ، **لھج** یکمہ دہ اونی تقلید ایدہ میور۔ ناصل کلمہ، اویہ او اسلوب طراوتی، کنجائی، غربتی دائماً محافظہ ایتہ وایدیور۔ ازجملہ، برقم سورہ لک باشندہ شیفہ مثال **[^(۱)ا، ^(۲)ل، ^(۳)ط، ^(۴)یس، ^(۵)خ، ^(۶)عشق]** کبی مقطعات حروفندہ کی اسلوب بدیعی، بسہ آتی لمعہ اعجازی تفسیر ایتہ بانی اشارات الاعجازہ یازمشر۔ ازجملہ، سورہ لک باشندہ مذکور اولادہ حروف، حروفانک اقام معلومی اولادہ مجہورہ، مھوسہ، شدیدہ، رفوہ، ذلاقہ، قلقہ کبی اقام کثیرہ سندہ، لھج برکندہ نصفی المشر۔ قابل تقسیم اولایاہ خفیفندہ نصف اکثر، ثقیلندہ نصف اقل اولادہ، بتوہ اقاضی تنصیف ایتہ۔ شومند اقل و بربری ایچندہ کی قسمی وایکی یوز احتمال ایچندہ مترد، یا اللہ لیزی و قدراً بیانیہ جملہ برتک یولایہ عمومی تنصیف ایتہ قابل اولدغی مالہ، اویلدہ، اوکنسہ مسافردہ سورہ صلام ایتہ، قدر بشک ایشی اولاماز۔ تصادف **لھج** قاریشاماز۔ ایستہ بر شیفہ الھی اولادہ سورہ لک باشندہ کی حروف، بوند کبی دها بسہ آتی لمعہ اعجازیہ کویستہ طریم برابر، علم اسرار حروف علمایہ اولیانک محققاری، شومقطعاتہ ہوہ اسرار استخراج ایتہ۔ وایلدہ حقائوہ بولشدنہ، اولادہ شومقطعات کندیشاہ غایت پارلادہ برعجزہ در۔ اولادہ اسرارینہ اهل اولدیغز، لھج عموم کوز کورہ جملہ درجہ دہ اثبات ایدہ مدیانہ ایچوہ، او قاپوی آہاماییز۔ یا اللہ اشارات الاعجازہ شوندرہ دائر بیابہ اولونامہ بسہ آتی لمعہ اعجازہ ہوالہ ایتہ التفاید یورز۔

شیمی السالیب قرآنیہ، سورہ اعتباریہ، مقصد اعتباریہ، آیات و قلام و حکم اعتباریہ بر اشارت ایدہ جائز.
مثلاً، سورہ [عَمَّ] یہ وقت ایدیسہ، اویہ بر اسلوب بدیع ایدہ آخرق، عسری، جنت و جہنم احوالی اویہ بر طرزہ
کوستوریورہ، شودنیادہ ک افعال الہیہ، آثار ربانیہ، احوال اخرویہ بر بر باقار، اثبات اید ربی قای اقناع ایدہ.

شوره ده کی ایوبک ایضاً اوزده اولدیغنده، یالئز برایی نقطه سه اشارت ایدرز. شوبله کم:
شوره نلک باشده قیامت کونئی اثبات اچومه دیر: سزه زمینی کوزل بریلسه بریشیک، طاعاری خانه کزه و
میائانه دینه لی دیرک، خرنیزی قازیم، سزی برینی سور، انیت ایدر هفت، کیجه یی غوب راختازه اورتو،
کوندوزی میدانه معیت، کونئی ایشیه ویرجی، ایصنیرجی برلامه، باوطاری آب حیات هشمه سی کی اوندنه صوی
آقیتیم. بیط برصوده بتوه ارزاقلری طاشیانه بتوه هچقای، میوه لی مختلف اشیای قولای و آذربزمانده
ایجاد ایدرز. اولدیه، یوم فصل اولده قیامت سزی بطله یور. اوکون کیرمک بزه آغیر حله مز.

ایستاده بوندہ صورتہ، قیامتہ طاغیوں طاغیاسی، سداوتہ پارہ دہی، جھنڈک ہاضر دہی و جنت اہلنہ باغ
و بوستانہ ویرنی، کیزی بر صورتہ اثبات دہی اشارت ایدر۔ معنای دیر: حادام کوزیاں اؤکندہ طاغ و زمیندہ شواہری
یا پار۔ آخرتہ دخی بوندہ بڈر ایسری یا پار۔ دیک سورہ نک باشندہ کی طاغ، قیامتہ کی طاغیوں مالانہ
باقار۔ و باغ ایسہ، آخرتہ و آخرتہ کی حدیقہ و باغہ باقار۔ ایستہ سائر نقطہ ہری بولا قیاسایت۔ نہ قدر
کوزل و عالی راسولی وار، کور۔

مثلاً، [قُلْ اللَّهُمَّ مَالِكُ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ] ^(۱) الخ. اویله براسوب عالیده، بنی
بشوده کی شؤنات الیهی و کی و کوندوزن دورانده کی تجلیات الیهی و سنه نک موسمانده اولده
تصرفات ربانیهی و یر یوزنده هیات، محات، هسرو نشدنیویده کی اجزآت ربانیهی اویله برعلوی اسوب ایلده
بیام ایدرک، اهل دقت عقالرینی تخیلاید. پارلاوه و علوی، کنیه اسوبی آزدقت ایلده کوروندی ایچوه
شیدیلک او غزینی آحما یا هفر.

مثلاً، **إِذِ السَّمَاءُ أَنْشَقَّتْ ۖ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ۖ وَإِذِ الْأَرْضُ مَدَّتْ ۖ وَالْقَتَّ مَا فِيهَا وَخَلَّتْ ۖ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ۖ** (۶)

کون و زمینک جناب حقک امرین قارو درجه انقیاد و اطاعتین شویده عالی بر اسباب اید بیا به ایدر که:

ناصل بر قومانده اعظم، مجاهده و مانوره و اخذ عسکری بی، مجاهده به دزم ایشرایحوسه ایکی دژیه تسایل

ایوب آحمسه. او مجاهده، او معامله ایشی بینه کده صوره، او ایکی دژیه باشق ایشارده قوللانوه و تبدیل ایدرن

استعمال ایتیک ایحوسه، او قومانده اعظم او ایکی دژیه متوجه اولور. او دژیه لر، لهر بیسی خدمه لر لسانیه و یا

نطقه طایع کنده لسانیه دیر که: اُی قومانده! بر پاره مهلت ویر که، اسای ایشارن اوفاه تفطیرین،

سیرت میرتیارینی تمیزلویب طیشاری آتایم، صورتی تشریف آید یاز. ایته آتوب سنک امریته حاضر طور یوز. بیورک، نه یایار سه نزیایار. سنک امریته منقادز. سنک یایدیفک ایشار، بتو به هو، کوزل، مصالحدر. اویله ده، سماوات وارصه، بویله ایکی دائرة تعلیف و تجربه و امتحانیه ایهو آهیمدر. مدت بیتدکده صورتی، سماوات وارصه، دائرة تعلیفه عائد اشیای امرالیه بر طرف ایدر. دیرلر: [یاربنا! بیورک، نه ایهو بزی استخدام ایدر سه ایت. حقنر سکا اطاعتدر. لهر یایدیفک شیده هقدر. [ایته جمله لرند کی اسلوبک هشتمه باوه، دقت ایت.

لهم مثلا، [یا ارض ابلعی ماءک و یا سماء اقلعی و غیض الماء و قضي الامر و استوت علی الجودی و قيل بعداً للظالمین^(۱)] ایته شوائبک بحر بلاغتند بر قطره یه اشارت ایهو، بر اسلوبی بر تمیل آینه سنده کوسره هانز. ناصل بر حرب عومیده بر قومان، ظفردیه صورتی آتیه ایدر بر آوردونه، آتیه کس! و لهجوم ایدر دیگر بر آوردونه طور! دیر، امر ایدر. او آنده آتیه کسایر، لهجوم طورور. ایسه بیتدی. استیلا ایتدک. بایر اغمز دوشمانک مرکز لرند یوسک قلعه لرینک باشنده دیکلیدی. اسفل السافینه کیده او اوسر ظالمار جزالری بولیدی، دیر. عیناً اویله ده، پادشاه بی مال، قوم نومک محوی ایهو سماوات وارصه امر ویرمه. وظیفه لرینی یایدقدیه صورتی فرمای ایدر بیور. ائی ارصه! صویلی یوت. ای سما! طور، ایشک بیتدی. صوچیلیدی. طاعنک باشنده مأمورالریینک حادیر وظیفه سنی کوریه کیسی قورولدی. ظالمار جزالری بولیدی. ایته شوائبک علوتیه باوه. زمیه وکون، ایکی مطیع عسکرکی امر دیشار، اطاعت ایدر، دیور. ایته شوائب اشارت ایدر، انسانک عصیاننده کائنات قیزیور. سماوات وارصه مدته کایور. و شوائب ایدر، یروکون، ایکی مطیع عسکرکی امر لرین باقانه بر ذاته عصیان ایدیلر، ایدیلر مای. دهشلی بر زجر افاده ایدر. ایته طوفانه کی بر هادئه عومیدی بتو نتایجیه، مقائقیه بر قاج جمله ده، ایجازی، ایجازی، جمالی، اجمالی بر طرزده بیایه ایدر. شو دکن سار قطره لرینی شو قطره یه قیاس ایت.

شیدی کلمه لرک پنجره سیله کوسر دیک اسلوبه باوه. مثلا، [و القمر قد رناه منازل حتی عاد کالعرجون القديم^(۲)] کلمه سینه باوه. نه قدر لطیف بر اسلوب کوسریور. شویدر: قمرک بر منری وارک، ثریا ییلدیر لرینک دائرة سیدر. قمری هلال وقتده، خرمانک اسکیمه، بیاضه بر دانه تشبیه ایدر. شو تشبیه ایلد سماونک شیل پرده کی آرقه سنده، کویا بر آغاج بولونویور کی، بیاضه، سیوری، نورانی بردالی پرده کی بر توب، باشی هیکاروب،

تربیا اودانک برصافی لقمی کی و ساریلے زلر او نیزی خلقت آغاہنک بر منور میوسی اولورده، ایشیدنک فیالی اولورده
کوزینک کوسر مقام، مدار معیندنک ان بھی خرما آغاجی اولورده صحرانشیندنک نظرندہ نہ قدر مناسب، کوزل،
لطیف، علوی بر اسلوب افادہ اولدینگی، ذوقک وارہ آکلار سارک.

مثلاً، اویہ طوقوزنجی سوزک آفرندہ اثبات ایدیلدیگی کی **[وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا]** ^(۱) دہ کی **[تَجْرِي]** ^(۲) کلمہ کی، شویلہ بر
اسلوب عالی یہ پجرہ آہار. شویرنہ: **[تَجْرِي]** لفظیہ، یعنی کوش دوزر تعبیر، قیسہ و یاز، کیجہ و کوندوزک دوراندہ کی
منتظم تصرفات قدرت الہیہ فی اظہار ایلہ، صانعک عظمتی افہام ایدر. و او موسمارک صحیفہ لرنندہ قلم قدرتک یازدینگی
مکتوبات حمدانیہ نظری ہویر. خالوہ ذوالجلدک حکمتی اعلام ایدر.

[وَجَعَلَ الشَّمْسُ سِرَاجًا] ^(۷) یعنی لامہ تعبیر شویلہ بر اسلوب پجرہ آہارک: شو عالم بر سرای و ایچندہ اولورہ اشیایہ،
انسانہ و ذی حیاتہ اظہار ایدیلدہ مزیجات و مطعومات و لوازمات اولدینگی و کوش دخی مستخر بر مومدار اولدینگی
اظہار ایلہ، صانعک ہستی و خالقک اہسانی افہام ایدرک توحیدہ بر دلیل کوسریرک، مشورک ان مہم، ان پارلوحہ
معبود ظہیر طاری کوش، مستخر بر لامہ، جامد بر محاق قدر. دیمک **[سِرَاج]** ^(۸) تعبیرندہ، خالقک عظمت ربوبیتندہ کی
رحمتی اظہار ایدر. رحمتک وسعتندہ کی اہسانی افہام ایدر. و او افہامدہ، سلطنتک ہشتندہ کی گرمی اہساس ایدر.
و بو اہساسدہ و ہدایتی اعلام ایدر و معنای دیر: جامد بر سراج مستخر، لہجہ بر جھندہ عبادتہ لایحہ اولوراز.

لہجہ جریاہ **[تَجْرِي]** تعبیرندہ کیجہ کوندوزک، قیسہ یازک دوزر لرنندہ کی تصرفات منتظمہ عجیبہ فی اظہار ایدر.
و او اظہار دہ، ربوبیتندہ منفرد بر صانعک عظمت قدرتی افہام ایدر. دیمک شمس و قمر نقطہ لرنندہ، بشرک
ذہنی کیجہ و کوندوز، قیسہ و یاز صحیفہ لرنہ ہویر. و او صحیفہ لرنہ یازیلدہ حادثاتک سطر لرنہ نظردقی جلب ایدر.
اوت، قرآنہ کونشدہ کوش ایچوہ بحث اتمیور. بلکہ اوفی ایشیقلاندیرلہ ذات ایچوہ بحث ایدیور. لہجہ کونشدہ انسانہ
لرزمز اولورہ ماہیتندہ بحث اتمیور. بلکہ کونشدہ وظیفہ سندہ بحث ایدیورک، صنعت ربانیتک انتظامہ بر زنبوک
و خلقت ربانیتک نظامہ بر مرکز، لہجہ نقاسہ ازینشدہ کیجہ کوندوز ایلایر طوقودینگی اشیادہ کی صنعت ربانیتک
انجامدہ بر ملک وظیفہ سنی یاسیور.

داہا سار کلمات قرآنیہ یونلرہ قیاس ایدہ بیایر سارک. عاداتا بسیط، مألوف بر رکعہ ایلہ، لطیف معنارک
دفعہ لرنہ بر آناختار وظیفہ سنی کوریور.

ایسته آثریتد اسلوب قرآنک کجه طرز زرده علوی و پارلاوه اولدیغندز که، بعضاً بر بدوی عرب، برتک کلامه مفتوحه اولور، مسلمان اولمه سجده یه کیدردی. بر بدوی **[فَاَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ]** ^(۱) کلامی ایستدیگ آند سجده یه کیددی.

اولا دیدیار: مسلمان اولدک؟ یوقه، دیدی. به شو کلامک بلاغتیه سجده اییورم.

[در دخی نقطه] لفظنده کی فصاحت فارقه سیدر. اوت، قرآنه معنا اسلوب بیله جتیده فوّه کلامه بلوغ اولدیغی کی، لفظنده غایت سلیس بر فصاحتی واردر. فصاحتک قطعی وجودینه، اوصاندر ماسی دیلر. و فصاحتک هکتنه، فیه بیله و معاینهک دهی علماسنک شهادتاری بر بهانه بالهردر. اوت، بیکار دفعه تکرار ایلیسه اوصاندر میور. بلکه لذت ویریور. کوهک بیله بر هو هفک حافظه آغیر کایور. حفظ ایده بیله. ان همت لقای، از بر سوزده متاؤی اولمه بر قولغه ناخوسه کایور، خوسه کایور. سارنده اولدک طمانه شربت کی اولویور. زمزمه قرآن، اولدک قولغنده و دماغنده، عیناً آغزنده و طمانه ماء زمزم کی لذت کایور.

اوصاندر ماسنک سر هکتی شودر که: قرآن، قابله قوت و غذا و عقور قوت و غنادر. و رومه ما و ضیا و نفوسه دوا و شفا اولدیغنده اوصاندر ماز. هر کوه آلامک ییز، اوصاندر ییز. فقط ان کوزل بر سیوجی هر کوه یسه اوصاندر یسه. دیک قرآن، حقه و حقیقت و صدق و هدایت و فارقه بر فصاحت اولدیغندز که، اوصاندر میور. دائماً انجیلانی محافظه ایستدیگی کی. طراوتی، علاوتی ده محافظه اییور. حتی قریشک رؤسائنده مدقم بر بلوغ، مشرک طرفنده، قرآنی دیکلامک ایچوه کیتسه، دیکلامه. دونه، دیکلامه: شو کلامک اولمه بر علاوتی و طراوتی وارک، کلام بیره بانه مز. بر شاعری، کاهناری بیلیورم. بو اولدک هیچ سوزلرینه بانه مز. اوله اوله، اتباعمری قاندر موه ایچوه کمر دیکل ییز. ایسته قرآنه کلامک ان معنی دوشماناری بیله فصاحتنده هیرانه اولویور.

قرآنه کلامک ایستنده، کلامارنده، جمده برنده فصاحتک اسبابی ایضاح هوه اوزوه کیدر. اولدک ایچوه سوزی قیسه کسب، یالانز نمونه اولدوه بر آیتده کی حروف کجائیندک وضعیتیه حاصل اولدوه بر سلاست و فصاحت لفظیه کی و او وضعیتیه پارلایانه بر لعه اعجازی کوسره هکدر. ایسته، **[ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ أَمْنًا نُعَاسًا يَغُثُّ]** ^(۲) طائفه منصرفه ^(۳) الحزه. ایسته شوائیده بویه حروف کجائیه موجودر. باقله، ثقیل، آغیر بویه اقسام حروف برابر اولدیغی هالده، سلاستی بوز ماسه. بلکه بر رونق و مختلف تلارده متناسب، متساند بر نغمه فصاحت قاتمه.

لهم شوطه اعجازه دقت ایتله، حروف هجاده [یا] ایلده [الف]، ال ففیف و برینه قلب اولدیغی ایچومه، ایلی قرداسه بی، له بری
یگرمی برکته تکراری وار. [م] ایلده [ن]، برینه قرداش و برینه برینه کدیغی ایچومه، له بری اوتوز اوچ دفعه ذکر ایلیمشد.

[ص، س، ش] مخریجه، صفیحه، صوته قرداسه اولدقاری ایچومه، له بری اوچ دفعه [ع، غ] قرداسه اولدقاری
عالمده [ع] دها ففیف آتی دفعه [غ] ثقاتی ایچومه یاری اولور اوچ دفعه ذکر ایلیمشد.

[ط، ظ، ذ، ز] مخریجه، صفیحه، سجه قرداسه اولدقاری ایچومه، له بری آتیش دفعه [ل] و [الف] ایلده برابر ایلی

[لا] صورتده اتحاد ایتدکاری و الف [لا] صورتده حصی لامک یاریسیدر. اونک ایچومه [ل] قرحه ایلی دفعه،

[الف] اونک یاری اولور یگرمی بر دفعه ذکر ایلیمشد. [هزه]، [ها] ایلده مخریجه قرداسه اولدقاری ایچومه،

هزه ^{هائیه} ایلده اوچ، [ها] بر درجه دها ففیف اولدیغی ایچومه ایلده درت دفعه [ق، ف، ک] قرداسه اولدقاری ایچومه قافله

بر نقطه ای فضل اولدیغی ایچومه [ق] ایلده، [ف] طوقوز، [ک] طوقوز، [ب] طوقوز، [ت] ایلده ایلی، [تا] نک

درجه ای اوچ اولدیغی ایچومه ایلده ایلی دفعه ذکر ایلیمشد. [د] لامک قرداشیدر. فقط ایلده [ر] ایلی یوز

[ل] اوتوز در. آتی درجه یوقاری حقیقی ایچومه، آتی درجه آشی دوشمدر. هم [ر] تلفظجه تکرار ایتدینده

ثقیل اولوب، یاللیزیدی دفعه ذکر ایلیمشد. [خ، ح، ث، ض] ثقلاری و بعضه جهات مناسبات ایچومه بر دفعه

ذکر ایلیمشد. [و] هاده و هزه ده دها ففیف و [یا] ده و الفده دها ثقیل اولدیغی ایچومه، ایلده یی دفعه.

ثقیل هزه ده درت درجه یوقاری، ففیف الفده درت درجه آشی ذکر ایلیمشد.

ایسته شوه حروفک بو ذکرده فارجه ده بو وضعیت منتظمه ایلده و او مناسبت ففیه ایلده و او کوزل انتظام و او

دقیقه و اینجه نظم و انجام ایلده ایلی کره ایلی درت ایلدر درجه ده کوترکده، بشر فخرینک هدی دگلده شون

یا یا یلیسه. تصادف ایلده، محالدرکه اوکا قاریسیه. ایسته شوه وضعیت حروفده کی انتظام

عجیب و نظام غریب، سلاست و فصاحت لفظیه مدار اولدیغی بی، دها کیزی هوه هاکتاری بولونایلر.

مادام حروف فائده بویه انتظام کوزتیلیمسه، البته کلمه لرده، جمله لرده، معنایله ایلده اسرارلی بر انتظام، ایلده

انوارلی بر انجام کوزتیلیمشد، کوز کورسه **ماشاء الله**، عقل آکلامه **بارک الله** دیمه جک.

[هائیه] تنویه دخی نوندر. [هائیه] هزه ملفوظ و غیر ملفوظ یگرمی بشدر. و هزه نک سانه قرداشی الفده اوچ

درجه یوقاریدر. زیرا حرکت اوچدر.

[**بشنی نقطہ**] بیانہ کی براعت۔ یعنی تفوق و منانت و شہد۔ ناصلاً نظمہ جزالت، لفظہ فصاحت، معانندہ بلاغت، اسوبندہ بداعت وار۔ بیانہ دخی فائز بر براعت وارد۔ اوت، ترغیب و ترہیب، مدح و ذم، اثبات و ارشاد، افحام و افحام بی جوہ اقسام خلاصہ و طبقات فطایرہ بیانات قرآنہ ان یوسک مرتبہ در۔

مثلاً، مقام ترغیب و توفیقہ حدیث مثلاً لایندہ، مثلاً سورہ [ہَلْ اَتَى عَلَى الْاِنْسَانِ] ^(۱) [ہاشیہ] آب کوثر بی فوسہ، سلسیل ہشتمی بی سلاستہ آقا۔ جنت میوہ لری بی طانی، موری لباسی بی کوزلدر۔

مقام ترہیب و تہدیدہ یک ہوجہ مثلاً لایندہ، مثلاً، [ہَلْ اَتَىكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ] ^(۲) سورہ سنہ باشندہ، بیانات قرآنہ اہل ضلالت صیغندہ قاینایانہ رصاص بی، دماغندہ یاقاہ آتہ بی، طماعندہ یانانہ زقوم بی، یوزندہ صالدریانہ جہنم بی، معدہ مندہ آجی دیکلی خریج بی تأثیراید۔ اوت، بر ذلت تہدیدنی کوسترہ جہنم بی بر عذاب مأموری، اوقلہ مندہ و غیظندہ پارہ دغہ وضعیتی آلی و [تَصَادُ تَمَيُّزٌ مِنَ الْغَيْظِ] ^(۳) سولہ می، سولہ می، اودانک ترہیب نہ درجہ دہشای اولدغنی کوسترہ۔

مقام مدح بیکار مثلاً لایندہ باشندہ [الحمد لله] اولادہ بسہ سورہ درہ، بیانات قرآنہ کوش بی پارلاہ، بیلدز بی زینتای، سموات و زمیںہ بی ہشتمی، ملطرب بی سولای، دنیاہ یا ورولرہ رحمت بی شفقتای، آفرندہ جنت بی کوزلدر۔

مقام ذم و زجرہ بیکار مثلاً لایندہ، مثلاً [اَيُّبُ اَحَدُكُمْ اَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا] ^(۴) آیتندہ دخی ذمی آتی درجہ ذم ایدر۔ غیبتہ آتی درجہ شدت زجراید۔ سولہ می: معلومہ، آیتک باشندہ کی لہزہ، صورہ [آیا] معانندہ در۔ اوصورہ معناسی، صوبی آیتک بنوہ صولرینہ کیر۔ آیتہ **برخی لہزہ** ایدر دیر: آیا، سؤل و جواب محلی اولادہ عقلانز یوقیہ، بودرہ جہ جریہ برشی آحادیور۔ **انجیسی** [يُحِبُّ] ^(۵) لفظی ایدر دیر: آیا، سولہ، نفرت ایتک محلی اولادہ قلبانز بوزولشیہ، ان منفور برایشی سور۔ **اوجیسی**

[اَحَدُكُمْ] ^(۶) کلامیہ دیر: جماعتہ حیاتی آلادہ حیات اجتماعیہ و مدینتہ نہ اولمہ، بویہ حیاتیانزی زہرلرین بر علی قبول ایدر۔ **در دخیسی** [اَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ] ^(۷) کلامیہ دیر: انسانیتانز نہ اولمہ، بویہ جاناور جہنہ

[ہاشیہ] سواسوب بیان او سورہ نک مالک لباسی کیس۔ [ہاشیہ] شو تفسیرتہ او سورہ لردہ کی بشارت وار۔

آرقداشی دیشد یارمه لامی یا سیور سار. **بشخصی** [آخیه^(۱)] کلامیله دیر: هیچ رقت جنبه نر، هیچ صلہ رحمان یوقیله، بویله هوو جهنم قدر دانه اولده بر مغاومک شخص مغربی انصار فرجه دیشد یور سار. هیچ عقلان یوقیله، کنده اعضا نری کنده دیشد دیوانه بی ایسیور سار. **آنتجسی** [میتا^(۲)] کلامیله دیر: وجدانه زده ده؟ فطرتان بوز و شیمه، ان محترم برهاله بر قدر دانه قارشو، اثنی سیک بی ال متکره بر ایسه یا سیور. دیک ذم و غیبت، عقلا، قلبا و انسانیتا و وجدانا و فطرتا و عصبیتا و ملیتا مذمومده. ایته باه، ناصله شویت، ایجاز طارانه اثنی مرتبه ذمی ذم ایتمه اعجاز طارانه اثنی درجه او جرمده زجر ایدر.

مقام اثباته بیقرار مثالندنه، مثلا، [فَانْظُرْ إِلَىٰ آثَارِ رَحْمَةِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ ذَٰلِكَ لَمُحِي الْمَوْتِ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ^(۳)] ده هشی اثبات واستبعادی ازله احوو اویله بر طورده بیانه ایدر، فوقنده اثبات اولان. شویله: اونجی سوزن طوقوزنجی حقیقتنده، گرمی اثنی سوزن شخصی لمعه سنده اثبات و ایضاح ایدیلدیگی بی، هر چهار موسنده، ایهای ارمه کیفیتنده، اوج یوز بیک طورده هشی نمونه برینی فحایت درجه ده کرفت، برینه قاریشدریغی هالده، فحایت درجه ده انتظام و تمیز ایدر نظر بره کوسریور، بوناری بویله یا یا نه ذاته هشی و قیامت آغیر اولان، دیر. لکم زمینک صحیفه سنده یوز بیکر انواعی بار، بری ایچنده، قائم قدر تیلده فطاس، قصور یازمو، برتک واحدک سلسی اولدیغنده، شویله کونش بی وحدانیتی اثبات ایتمه بار، کونشک طالع و غروب بی قودی و قطعی، قیامت و هشی کوسریور. ایته [کیف^(۴)] لفظنده کی کیفیت نقطه سنده شوه حقیقی کوسریوگی بی، هوو سوره برده تفصیل ایدر ذکر ایدر.

مثلا، سوره [ق وَالْقُرْآنِ الْمَجِيدِ^(۵)] ده اویله یارلده و کوز و شیریه و یوسک بر بیانه هشی اثبات ایدر، چهارن کلمی بی قطعی بر صورتده قناعت ویر. ایته باه، کافورن، هور و سه لیکلر دیر یعنی نظر ایدر،

بو عجیبدر، اولاماز! دیر برینه هوا، [اَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ^(۶)] الحزه، [كَذَٰلِكَ الْخُرُوجُ^(۷)] ده قدر فرمان ایدر. بیانی صوبی آقیر. ییلدیز لر بی یارلور. قبله حرما بی لکم

لذت، لکم ذوقه ویریور. لکم زنده اولور. لکم مقام اثباتک ال لطیف مثالندنه [بِسْمِ الْقُرْآنِ الْحَكِيمِ^(۸) اِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ] دیر. یعنی هلمکی قرآنه قسم ایدرم، سه رسول و دندک. شوقم اشارت ایدر، رسالتک حجتی او درجه یقینی و هقدر، حقانیتده مقام تعظیم و حرمته هیقتانه، اونظه قسم ایدر یا سیور.

آیتہ شواہد است در: سہ رسولک. ہونکہ سبکہ اللہ قرآن دار. قرآن ایہ حقہ. وحقہ کلامیدر.
 ہونکہ ایچندہ حقیقی حکمت، اوستندہ سئلہ اعجاز دار. لہم مقام اثباتک ایجازی و اعجازی مثالہ زندہ، شو
 [قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ] ^(۱) [قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ] ^(۲) یعنی انسانہ دیر:
 ہورومہ کیطاری کیم دیرلئے جک؟ سہ دی: کیم اوناری بدایتاً انشا ایوب حیات ویرمہ ایہ، او دیریلئے جک.
 اونجی سوزک طوقوزنجی حقیقتک اونجی تمثیلندہ تصویر ایدیلگی کی. بذات، کوز اولندہ برکوندہ یلیدہ یون
 بروردوی تئیل ایدیلگی حالہ، بری دیہ: شذات، افرادی استراحت ایچومہ طایغیلمہ اولدہ برطابوری بررور واید
 طویلدہ. طابور نظامی آلتہ کیرہ یایلر. سہ ای انسان، دیہک: اینانعام. نہ قدر دیوانہ برنظر اولدین یایلرک.
 عیناً اونک کی، لہجہ، یلیدہ، اوردو مثال تومہ حیوانات و سائر ذی حیاتک طابور مثال جدرینی کمال انتظامہ
 و حیران حکمتہ او بدنارک ذراتی و لطائفی امر [کُنْ فَيَكُونُ] ^(۳) ایہ قید ایجب برلیدیرہ و لہر قرندہ، حق
 لہر بھاردہ روی زحیدہ یوز بیکار اوردو مثال ذوی الحیات انواعین، طائفہ لرینی ایجاد ایدہ برذات قدیر علیم،
 طابور مثال برسدک نظامی آلتہ کیرمقلہ بربریلہ طائشیمہ ذرات اساسیہ و آخری اصلیدی برصیہ ایہ، صور اسرافیلک
 بوروسیلہ ناصل طویلد یایلر، استبعاد صورتندہ دینایلریم؟ دینیلہ، ابلہجہ نہ بر دیوانہ لکدر.

مقام ارشادہ، بیانات قرآنہ او درجہ مؤثر و رفیقدر و اودر جہ مونس و شفیقدرک، شومہ ایہ روحی،
 ذوق ایہ قلبی، عقلی مراقبہ و کوزی یاشلہ طویلدر. بیکار مثالہ زندہ یاللز شو، [ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ
 بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوَّسَدُّ قَسْوَةً] ^(۴) الخ. گرمجی سوزک برنجی مقامندہ، اونجی آیت مجتہدہ اثبات و ایضاح
 ایدیلدیگی کی، بنی اسرائیل دیر: موسی علیہ السلامک عصا سحابی بر معجزہ سنہ قارشو سرت طاسہ، اون آیای کوزندہ
 ہشمہ کی یاسہ آقید یعنی حالہ، سزہ نہ اوللہ، موسی علیہ السلامک بتومہ معجزانہ قارشو لاقید قالب کوزلنز قورد،
 یاشلر، قلبلنز قاق، آتش طویور. او سوزدہ شومعنا ارشادی ایضاح ایدیلدیگی ایچومہ اوریہ حوالہ ایدرک
 بورادہ قصہ کیسوز.

مقام اخام و الزامہ بیکار مثالہ زندہ یاللز شوائی مثالہ باعہ. [بَرْنَجِي مَثَال] [وَأَنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَى
 عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ] ^(۵) یعنی اگر بر شہرہ کوز وارسہ،
 سزہ یاردیم ایدہ جک، شہادت ایدہ جک تومہ یوطریرنی و طرفدار لریرنی ہا غیر لریر. برتک سورہ سنہ بر نظیرہ یایلر.

اشارات العجازه ایضاً و اثبات ایدیلگی اچمه، بورده یاللز اعلانه اشرت ایدرز. شویره قرآن معجز البیان دیور:
 اُنس و جن! اگر قرآنه کلام الهی اولدیغنده شبره کز وارسه، بر بشر قلامی اولدیغنی توکم ایدیلورسن، هایدی،
 ایسته میدانه، کلیدز. سزدخی اولک محمد الامین دیدیقلز ذات بی، اوقوم یازمه بیلز، قرائت و کتابت کورمه
 بر میدنه بو قرآنه کی بر کتاب کتیریز، یایدیریز. بوی یا پامازسن، هایدی امی اولماسیه، ان مشهور بر ادیب،
 بر عالم اولومه. بو فده یا پامازسن، هایدی، بر تک اولماسیه، بتونه بلغارز، خطبارز، بله بتونه کجه
 بلیغارن کوزل اثرلرینی و بتونه کجهک ایدیلرک یاردیمارینی و اهللیریزن لکمارینی برابرلارز. بتونه قوتلار اید
 هایشلارز. شو قرآنه بر نظیره یایشلارز. بو فده یا پامازسن، هایدی، قابل تقلید اولمایانه عقائده قرآنیه ده
 و معنوی هووه معجزاتنه قطع نظر، یاللز نظمده کی بلاغتیه نظیره اولارجه بر اثر یایشلارز. **[فَاتُوا بِعَشْرِ سُورٍ**
مِثْلِهِ مُفْتَرَيَاتٍ] ^(۱) الزامیه دیر: هایدی، سزده معنائک طوغریلغنی ایسته میورم. مفتريات و یاللانر و باطل
 مطایر اولومه. بو فده یا پامایورسنز. هایدی، بتونه قرآنه قدر اولماسیه. یاللز **[بِعَشْرِ سُورٍ]** ^(۲) اوده سوره سنه
 نظیره کتیریز. بو فده یا پامایورسنز. هایدی، بر تک سوره سنه نظیره کتیریز. بوده هو قدر. هایدی، قیسه
 بر سوره سنه بر نظیره ابراز ایدیز. حتی مادام بو فده یا پامازسنز و یا پامازسنز، لکم بو قدر محتاج اولدیقلز
 هالده، هوننه هیئت و ناموسارز، عزت و دینارز، عصیت و شرفز، جاه و مالارز، دنیا و آخرتارز، بوک
 نظیره کتیرمه قور تولدیر. یوقه دنیاده هیئتسنز، ناموسسنز، دینسنز، شرفسنز، ذلت اچینده، جاه و
 مالارز هالانده محاولوب و آخرته **[فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْجَارَةُ]** ^(۳) اشارتیه بهفده هس ایدی اید
 محاکم و صندلیرز برابر آتیه اودونیه ایدهلارز.

لکم مادام سز مرتبه عجزیزنی آشلا دیز. البته سز دفعه قرآنه دخی مجزه اولدیغنی بیامططارز کرکدر. یا ایمانه کلیدز.
 و یا خود صوصیلز، جهنمه کیدیز. ایسته قرآنه معجز البیانک مقام افحامده کی الزامیه باوه. و دی: **[لَيْسَ بَعْدَ**
بَيَانِ الْقُرْآنِ بَيَانٌ] ^(۴) اوت، بیانه قرآنه صوره بیانه اولارز و حاجت قالماز.

[اَلَيْسَ مِثَالٌ] **[فَذَكَرْهُ فَمَا آتَتْ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ]** **[أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُّ بِهِ رَيْبَ الْمُنُونِ]**
[قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُرِيبِينَ] **[أَمْ تَأْتُرُهُمْ آحْلَامُهُمْ بَعْثًا أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ]** **[أَمْ يَقُولُونَ**
تَقُولُهُ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ] **[فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِثْلِهِ إِن كَانُوا مَصَادِقِينَ]** **[أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ]** ^(۵)

أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ ۛ أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رِزْقِ رَبِّكَ ۛ أَمْ لَهُمُ الْمَصِيرُونَ ۛ أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَوُونَ
فِيهِ فَلْيَاتِ مُسْتَعِجِهِمْ بِسُلْطَانٍ حَبِيبٍ ۛ أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ ۛ أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ۛ
أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ ۛ أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا ۛ فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ ۛ أَمْ لَهُمْ آلٌ غَيْرُ اللَّهِ ۛ سُبْحَانَ اللَّهِ
عَمَّا يُشْرِكُونَ ^(۱) ایته شوایاتک بیهار حقیقتارنده یالار بیایه اخامی به مال ایچمه بر حقیقتی بیایه ایررز.
 شویدله:

[أَمْ، أَمْ] لفظیه اون سه طبقه استفهام نظار تعجبی ایله اهل ضلالتک بتوه اقامی صوصیدرر. و شیهاتک
 بتوه منأرینی قایتر. اهل ضلالت ایچمه ایچنه کیروب صاقلانجه شیطانی بر دلیک بیر اقمیور، قایا سیرر. آتته کیروب
 کیزلنجهک بر پرده ضلالت بیر اقمیور، یرتیور. یالاندرنده لکج بر یالانی بیر اقمایور، باشی ازیور. لهر بر فقره ده
 بر طائفنک خلاصه فکر فریدرینی یارب قیسه تعبیایله ابطال ایرر، یا بطلانی ظاهر اولدیغنده سآوتله بطالونی
 بداهته هول ایرر. و یا باشقه آیتدره تفصیلاً رد ایدیلدی ایچمه بوراده مجمللاً اشارت ایرر.

مَثَلًا، رَجَبِي فَقَرَهُ [وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ] ^(۲) آیتنه اشارت ایرر. اومه شغی فقره ایله [لَوْ كَانَ فِيهِمَا
الْإِلَهَ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا] ^(۳) آیتنه رمز ایرر. دها سائر فقره لری بولا قیاس ایت. شویدله: باشده دیورر:
 اعظم الربی بی تبلیغ ایت. سه طاهره دگرک. زیر طائفنک سوز لری قاریشور و تخمیندر. سنطای عوم و
 یقیندر. مجنونه اولما زلسک. دوشمانک دخی سنک کمال عقلله شهادت ایرر.

أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَتَرَبَّصُّ بِهِ رَبِّبَ الْمُتُونِ] ^(۴) آیا، عجا محالدر، عامی طفرربی، ط شاعری دیورر؟
 سنک هلاکتی بطورور؟ سه دی: بطای یاز، به ده بطایورم. سنک پارلوه بول حقیقتارک،
 شعرک خیالاتنده منزّه و تزیناتنده مستقندر.

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَخْلَامُهُمْ بِهَذَا] ^(۵) یا فود عجا عقلرینه کورونه عقلر فیلوفربی، عقلمز بزه یت، دیوب
 ط اتباعده استنطافی ایرر؟ هالور عقل ایله سنک اتباعله امر ایرر. هونته بتوه دیه یطک معقولدر.
 فقط عقل کندی باشیه اولایتیه مز.

أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ] ^(۶) یا فود انظارینه سبب، طاغی ظالمربی حق سر فرو ایتمه لریمیر؟ هالور متجبر ظالمدرک
 رؤسای اولاده فرعونادرک، نمودرلرک عاقبتاری معلومدر.

[**أَمْ يَقُولُونَ تَقْوَلُهُ بَلْ لَا يَوْمُنُونَ** ^(۱)] و یا خود یالانچی و جدا نسز منافقارچی، قرآنه سنک سوزگرتر، دیر سنی
 اقامی ایدوریر؟ غالبوتہ تا شمدی یہ قدر محمد ^ص الامین دیر رک، ایچاوندہ سنی ان طوغری سوزلی بیایوریردی.
 دیمک اونلرک ایمانہ ینتاری یوقدر. یوقہ قرآنک آثار بشریہ ایچندہ بر نظیرینی بولسور.

[**أَمْ خَلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ** ^(۲)] و یا خود کائنات عبت و غایہ سز اعتقاد ایدہ فلاسفہ عبثیون کی، کندیرینی
 باشی بوسہ، حکمتز، غایہ سز، وظیفہ سز، فالقزمی ظہ ایدوریر؟ عجا کوزری کور اولسہ، کور میوریر میله،
 کائنات باشدہ آشغی یہ قدر حکمتلر مزیتہ و غایہ لرلر مٹرد. و موجودات ذرہ لردہ کونشاره قدر
 وظیفہ لرلر موظفدر. و او امر الہیہ سخر لردر.

[**أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ** ^(۳)] و یا خود فرعوناشکسہ مادّیون کی، کندی کندینہ اولوریر، کندی کندینی بسایوریر،
 کندیرینہ لازم اولسہ لهرشی یار اتیوریرمی تخیل ایدوریرک، ایمانده عبودیتده استنطاف ایدوریر؟ دیمک کندیرینی
 برر خالوہ ظہ ایدرر. غالبوتہ برتک شئک خالق، لهر بر شئک خالق اولوہ لازم کلر. دیمک کبر و غرور لری،
 اوناری نهایت درجہ ده اعحقلاشدیر مثله، بر سینا، بر میکر و بہ قارشو مغلوب بر عاجز مطلق، بر قدر
 مطاعہ ظہ ایدرر. مادام بودر جہ عقلده انانیتده سقوط ایتخار. هیوانده، بلکہ جماداتده داهای
 آشغیدرر. اولیایہ بونلرک نظر لرنده متأثر اولما. بونلری دخی بر نوع مضر هیوان و بیس مادہ لر صیرہ سنہ
 صای، باقما. اهمیت ویرمه.

[**أَمْ خَلَقُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يَتَّقُونَ** ^(۴)] و یا خود خالق نظر ایدہ فکر سز، رسم معطلہ کی، الہی انطاری
 ایدوریرک، قرآنی دیکلر میوریر؟ اولیایہ، سموات و ارضک وجود لیرینی نظر ایتیندر. و یا خود بر خالق
 ایتک دیسیندر. بتوہ بتوہ عقلک زیوانه سنده ہیقوب دیوانه لٹاک لھزیانہ کیر سیندر. ہونکہ سمادہ
 ییلدیر لری قدر، زمینده ہیچکاری قدر براہیہ توحید کور و نویر، اوقونویر. دیمک یقینہ و حقہ ینتاری
 یوقدر. یوقہ بر حرف کاتب سز اولماز، ییلدکاری حالہ، ناصل بر حرفندہ بر کتاب یازیلدہ شو طائیات
 کتابینی کاتب سز ظہ ایدوریر؟

[**أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَتِ رَبِّكَ** ^(۵)] و یا خود جناب عقلک اختیارینی نفی ایدہ بر قسم ہلہای ضالہ کی و براہیہ کی،
 اصل نبوتینی نظر ایدوریر، کما ایمانہ کتیر میوریر؟ اولیایہ، بتوہ موجوداتده کور و نہ و اختیار و ارادہ کی

کوسترہ بتوہ آثارِ عالمی و غایاتی و انتظاماتی و ثمراتی و آثارِ رحمت و عنایاتی و بتوہ انبیانک بتوہ معجزاتِ تبارینی
انظارِ اتینار۔ و یا مخلوقانہ و بریہ اسنانک غزینہ لری یا نژدہ و اُلمزده در، دیسینار۔ قابلِ خطاب اولہ قلمی
کوسترینار۔ سہ دہ اولارک انظارِ ندہ متالم اولما۔ اللہک عقارِ حیوانلری ہو قدر دی۔

[**أَمْ لَهُمُ الْمُضْطَرُونَ**]^(۱) و یا خود عقلی عالمِ یایاہ متحکم معتزلہ کی، کنڈیلرینی خالقک ایسارینہ رقیب
و مفتہ تخیل ایدوب فالجہ ذوالجلالی مؤول طوعقی ایستہ یورلر؟ صاقیہ فور تیرمه۔ اولہ خودینارک انظارِ ندہ
برشی ہیتماز۔ سہ دہ آدیرما۔

[**أَمْ لَهُمْ سُلَاسِيَةٌ يَسْتَعِينُونَ فِيهِ فَلَإِيَّاتٍ مُّسْتَعِينَةٍ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ**]^(۲) و یا خود جن و شیطانہ اویوب کھانتقروشار،
ایسرتیزم ہلرکی، عالمِ غیبہ باسقہ بریولی بولونسہ ظہ ایدرلر؟ اولہ ایسہ، شیطاندینہ قایانانہ سماوات،
اونقلہ ہیقیلاصہ برزبانلری وار تخیل ایدرلر، سنک سعادتی خبریک تکزیب ایدرلر؟ بویل شار تانلرک انظارِ لری
لھج فاکندہ در۔

[**أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ**]^(۳) و یا خود عقولِ عشرہ و اربابِ الانواع نامیدہ شریقلری اعتقاد ایدہ مشرک
فلاسفہ کی۔ و ییلدیزلرہ و ملائکہ برنوع الوہیت اسناد ایدہ صابیوہ کی، جنابِ حقہ ولد نسبت ایدہ ملحد
و ضالینار کی، ذاتِ احد و وحد و واجب و ہودینہ، و ہدتنہ، صمدیتنہ، استغنا مطلقنہ ضد اولادہ ولدی نسبت۔
و ملائکہ عبودیتنہ و عہمتنہ و جنسیتنہ منافی اولادہ اُنوئی اسنادی ایدرلر؟ کنڈیلرینہ شفاعتی ظہ ایدرلر، سکا
تابع اولایورلر؟ انسانہ کی محکمہ، فانی، بقای نوعنہ محتاج و ہسانی و مجزئی، تائرہ قابل و عاجز، دنیا پرست،
یارِ دجی بر وارثہ مشاحہ مخلوقلریچوہ واسطہ تائر و تعاون و رابطہ حیات و بقا اولادہ تناسل، البتہ والبتہ
و ہودی واجب و دائم، بقای ازل و ابدی، ذاتِ ہسانیتنہ مجرد و معلی و ماہیتی تجزئی و تائرندہ منزہ و مبرا
و قدرتی عجزندہ مقدس و بی لھما اولادہ ذاتِ ذوالجلالہ اولاد اسناد ایتک، لھم او عاجز، محکمہ، مسکینہ انسانہ
دخی بگندگی و عزت مغرورانہ یا قشید برآمد قلمی برنوع اولاد، یعنی ہدسز قیرلری اسناد ایتک، اولادہ بر سطرہ در
و اولادہ بر دیوانہ لک لھزیانیدرلر، او فائدہ اولادہ حریفارک تکزیب لری، انظارِ لری لھجدر۔ آدیرما عیبک!
لھر برسملہ سطرہ سنہ، لھر دیوانہ لک لھزیانہ قولادہ ویریلنر۔

[**أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ**]^(۴) و یا خود عرصہ، فتنہ آیشہ، طاغی، باغی دنیا پرستار کی، سنک

تظلیفای آغری بولورلرک، سنده قاهیورلر؟ و یلیسورلرک، سه اهرتای، اهرتای یاللاز الله ایت یورلرک؟
 واونره جناب هوه طرفنده ویریه مالده هم برکت، هم فقرلرک هه و بدد عالمنده قور تولیم اچمه، یا اوندنه ویا قورده
 بریسی کندی فقرلرینه ویرمک، آغیر بر شجیدرک، امرزطای آغیر کوروب اسلامیتده هلیسورلر؟ بونلرک تکزیلری اهیتز
 اولقده برابر، حقاری طوقانده. جواب ویرمک دگل.

[أَمْرٌ عِنْدَهُ الْغَيْبُ فَهُوَ يَكْتُبُونَ^(۱)] ویا خود غیب آشنالیم دعوا ایدنه بوده یارکبی و امور غیبیه دتر تخمینلری
 یقیه تخیل ایدنه عقل فروشارکبی، سنک غیبی خبرلری بانیسورلر؟ غیبی کتابلری وارک، سنک غیبی کتابلری قبول
 ایتسورلر؟ اویله ایه ویه مظهر رسوللرده باشق کیمیه آهیلایانه وکندی باشیلر اوکا کیرمک کیمه سنک هدی اولمایانه
 عالم غیب، کندی یانارنده حاضر، آهوه تخیل ایدوب اوندنه معلومات آلاوه یانیسورلر غولیلانده بولونورلر. بویل
 هندنه هدر تجاوز ایتسه مغرور خود فروشارک تکزیلری مفا قور ویرمیه. زیرا آذرب زمانده سنک حقیقلرک
 اونلرک غولیللری زیر و زبر ایدنه هک.

[أَمْ يَرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمْ الْمَكِيدُونَ^(۲)] ویا خود فطرتلری بوز ولسه، وهدناری هور وسه، شارلانه منافقار،
 دساس زندیقارکبی، الدینه کیمین هدایتده خلقلاری آلتوب هورمک، هیل ایدوب دونیر حکمی ایتسورلرک،
 ط قارشوگاه، گاه مجنونه، گاه سحر دیوب، کنیدی دخی اینا غقدری حالده باشق لرین ایناندر مقمی ایتسورلر؟
 بویل هیل باز شارلانه انسا صایوب، دسیه لرندنه، انکار لرندنه متاثر اولاروه قور کیرم. بلده داهار یاده
 غیرت ایت. هونلر اونلر کندی نفسلرینه هیل ایدرلر. کنذیرینه ضرر ایدرلر. واونلرک خالقده موفقیتلری موقدر
 واستد اهدر، برعللر رهیدر.

[أَمْ لَهُمْ آلَاءٌ غَيْرُ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ^(۳)] ویا خود خالعه خیر و خالعه شر نامیلر آیری آیری ایکی آلله توهم ایدنه
 مجوسلرکبی. و آیری آیری اسباب بر نوع الوهیت ویرنه واونلری کنذیرینه برر نقطه استناد تخیل ایدنه اسبابلرستلر،
 صغیرستلرکبی، باشق اهراره طایانوب ط معارضه می ایدرلر؟ سنده استغنامی ایدسورلر؟

[لَوْ كَانَ فِيهَا إِلَهٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا^(۴)] هانجه، شوبتوه طاننده کوندوزکبی کوردننه بوانتظام آملای،
 بوانسجام اجملی، کور اولوب کورسورلر. هالبولر برکوبده ایکی مدیر، برشهرده ایکی والی، برملکتده ایکی پادشاه
 بولونس، انتظام زیر و زبر اولور. و انسجام لهرج و مرجه دوشر. هالبولر سینک قنادنده تا سماوات قنذیرینه

قدر او درجه اینجه بر انتظام کوز تلمشه، سینک قنادی قدر شرک بر بر اقلحامه. مادام بوند بود درجه خلاف عقل و حکمت و منافق و بداهت حرکت اید یور، اوندون تکذیبی سنی تذکرده و از کجیم سوه. ایته سلسله حقائمه اولامه شوائتک یوزر جوهر لوند، یالکذ افحام و الزام دائر بر تک جوهر بیانیسی اجمال بیامه ایتک. اگر اقتدارم اوله ایدی، بر قاچ جوهر لینی دها کوسر س ایدم، شوائتکک باسیده بر معجزه در، سه دخی دینه جلدک.

اما افحام و تعلیمه کی بیانات قرآنیه او قدر فارق در، او درجه لطافتی و سلاستیدر، ان بیط بر علمی الک دریم بر حقیقی اوندک بیاننده قولیجه تفهم ایدر. اوت، قرآنه معجز البیامه جوهر حقائمه غامضی، نظر عمومی و اوقایامو، من علمی ریجیده اتمه جک، فاعولم تعجز ایدوب یو مایامو بر صورتده، بیطانه و ظاهرانه سول یور، درس ویریور. ناصل بر هو جلد قونوشو، هو جقه تعیرات استعمال ایدر. اویله ده، [تَنْزِلَاتِ الرِّبِّيَّةِ إِلَى عَقُولِ الْبَشَرِ] ^(۱) دینیام مقام اسوبنده مخاطبک درجه منه سوزله نزول ایدوب اوله قونوشامه اسالیب قرآنیه، ان متجزه علمانک قزلرله یتیمه مدیک حقائمه غامضه الربیه و اسرار ربانیه متشابهات صورتده بر قسم تسیرات و تمیلات ایلر ان امی بر علمی افحام ایدر.

مثلا، [الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى] ^(۲) بر تمثیل ایلر، ربوبیت الربیه کی سلطنت مآلنده، و علمک تدیرنده مرتبه ربوبیتی، بر سلطانک تحت سلطنتده طور و اجزای حکومت ایتدیگی کی بر مثالده کوسر یور. اوت، قرآنه، بو کائنات فالو ذوالجلالک کلامی اولامو، ربوبیتک مرتبه اعظمده هیقارو، عموم مرتبه لر اوسته کادرک، او مرتبه لر هیقاندی ارشاد ایدرک، یتیمه ییک پرده کرده کیمرک، او پرده لر باقوب تنویر ایدرک، فهم و ذکاچه مختلف بیقار طبقه مخاطبانه خفنی طاعیدوب و نورینی نشر ایدرک، قابلیتجه آری آری عذر، قرنار اوزرنده یا شامه و بو قدر مبذولیتامه معناری اورتیه صاحبسه اولدیغی حالده.. کمال سبابتنده، کنجلمنده ذره قدر ضایع اتمه لرک، غایت طراوته، نهایت لطافتده قالامو، غایت سهولتی بطورده، کمال محتسج بر صورتده، لهر علمی به آکادمیکای درس و یردیگی کی، عیمه درسه عیمه سوزرله، فهایر مختلف و دریم لری متبایه ییک هو جقه طبقه لر دخی درس و یروب اقناع ایدم، اشباع ایدم، بر کتاب معجز نمانک هانای طرفنه دقت ایدیمه، البته بر طبعه انجاز کورونه بیلر.

[الحاصل] ناصل الحمد لله کی بر لفظ قرآنی او قونیدی زمانه، طاعنک قولیغی اولامه مفاده سنی طولی یردیگی کی، عیمه لفظ سینک کوهو جک قولی قجغه ده تماماً یرلیر. عیناً اویله ده، قرآنک معناری طاعنکی عقلاوی اشباع ایتدیگی کی، سینک کی

کوہوہک، بسط عقلای دخی عیہ سوز لکے تعلیم ایدر، تطہیر ایدر. زیرا قرآنہ بتوہ انس و جنک بتوہ طبقہ لری ایمانہ دعوت ایدر. لکم عمومی ایمانک علومی تعلیم ایدر، اثبات ایدر. اولیہ ایہ، عوامک الہ امیسی، فوایدک ان افصنہ اوموز اوموزہ، دیزدیزہ ویروب برابر درس قرآنی دیکلایوب استفادہ ایدہ بکار. دیک قرآنہ کریم اولیہ برماندہ سماویہ درک، بیکار مختلف طبقہ دہ اولیہ افطار و عقول و قلوب و ارواح اوسفرہ دہ غذای لری بولویورلر. مشربیاتنی آلیورلر. آرزوی برینہ صلیر. حتی یک هوہ قابوری قایق قالب استقبالہ حکم بکمرہ برقیاتدر.

شومقام مثال ایسترسک، بتوہ قرآنہ باشدہ نهایت قدر بومقامک مثال ایدر. اوت، بتوہ مجتہدین و صدیقہ و علمای اسلام و محققہ و علمای اصول الفقہ و متکلمہ و اولیای عارفین و اقطاب عاشقہ و مدققہ علما و عوام صاحبہ کبی قرآنک تلمیذ لری و درسی دیکلایوب متفقاً دیورلرک: درسمی کوزلجہ آٹلا دیورلر. الحاصل، سائر مقام لری افهام و تعلیم مقاصدہ دخی قرآنک لمعات اعجازی بارلایور.

[**النبی شعاع**] قرآنک جامعیت فارغہ دہ سیدر. شوشاعک [**بش لمعہ**] سی وار.

[**برنجی لمعہ**] لفظندہ کی جامعیتدر. البتہ اولکی سوزلرہ، لکم بوسوزدہ ذکر اولونانہ آیتلرہ، شو جامعیت آٹلرہ کوردیورلر. اوت، [**لِكُلِّ آيَةٍ ظَهَرَ وَبُظُنُّ وَحَدٌّ وَمَطْلَعٌ وَلِكُلِّ شَجَرٍ وَغَصُونٌ وَفُؤْنٌ**] ^(۱) اولیہ حدیثک اشارت آیت لکی. الفاظ قرآنہ اولیہ برطرزہ وضع ایلمشہ، لھر برکلامک، حتی لھر برکلامک، حتی لھر بر حرفک، حتی بعضاً بر کلامک هوہ و هوہ بولویورلر. لھر بر مخاطبہ آری آری بر قابودہ حقینی ویر.

مثلاً، [**وَالْجِبَالُ أَوْتَادًا**] ^(۲) یعنی طاعلری زمیندہ قازیوہ و دیرک یابدم، برکلامدر. برکلامک شو کلامدہ معنی، ظاهر آیرہ جاقیلمشہ قازیقارکبی کوردنہ طاعلری کورد. اوگرده کی منافعی و نعمت لری دوشونور. خالقنہ کلامدر.

برشاعرک بومکلامدہ معنی، زمیہ بر طابانہ و قبہ سما اوستدہ قونولش یسئل و التریک لایہ لریلر سولانمہ بر محکم جادیر، افقی بردارہ صورتدہ و سمانک اُنقارک باشندہ کوردنہ طاعلری، او جادیرک قازیقارک مثالندہ تخیل ایدر. صانع ذوالجلالنه حیرتظرائہ پرستہ ایدر.

خیمہ نشیم بر آدیک بومکلامدہ نصیبی، زمینک یوزنی بر هول و صحر، طاعلرک سلسلہ لری یک کثرت و هوہ مختلف

بدوی هادیروی کی، کویا طبقه تریه یوسک دیرکاراوستده آتاسه، اودیرکلون سیوری باری اوردده تریه یی
یوری قالدیرمه، برینه باقار، یک هویه مختلف مخلاتک مکانی اولاره تصوراید. اویون عظمای مخلوقلری
بولم یریوزنده هادیرو مثلاً قولای قورانه و قویانه فاطمذوالجلاله قارشو سجده عیدتاید.

جوغرافیجه جی برادیسک او کلامده قسمتی، کره زمینیه بحر محیط الهوائیده ویا ائیریده یوزمه بر سفینه و طاعاری
اوسفینه تک اوستده تثبیت و موازنه ایچمه چاقیاسه قانیقار و دیرکارا شکیلده تقاراید. اوقوم کره
زمینی منتظم برکی کی یایوب، بزرگی ایچمه قویوب اقطار علمده کزدریه قیدر ذوالکماله قارشو، **[سُبْحَانَكَ مَا أَعْظَمَ
شَأْنُكَ]** ^(۱) دیر.

مدینت و لیسیت اجتماعیه تک متخص بر کلیمک بوقلامده حصّی، زمینی بر خانه واد خانه هیات تک دیرگی، هیات
هیوانیه و هیات هیوانیه دیرگی، شرائط هیات اولاره صو، لکها و طویراقدیر. صو و لکها و طویراغلک دیرگی و قانیری،
طاعارده. زیرا طاعار صویک مخزنی، لکها تک طراغی **[غازات مفرّی تریبایدوب لکهای تصفیه ایدر]** و
طویراغلک حامی **[باناقلقدیر و دکرک استیلاسنده محافظه ایدر]** و سائر لوازمات هیات انسانیه تک خرنی اولاره
فهم ایدر. شوقوم طاعاری شوصورتده خانه هیات اولاره زمینیه دیرک یایابه و معیتمزه خرنیدار تعیه ایدر صانع
ذوالجلال والاکرامه کمال تعظیم الیه حمد و ثناید.

صلت طبیعیه تک بر فلسفی شوقلامده نصیبی شودرک: کره زمینیه قرننده بعضه نقایات و امتزاجاتده شیمی اولاره
حاصل اولاره زلزله و اهتزازاتی، طاعارن ظهوریه سکونت بولدیغی. مدار و محورنده کی استقراینه و زلزله تک
ارتجاعیه مدار سنویننده هیکلام سنه سبب، طاعارن خروجی اولدیغی. و زمینیه حدّی و غصبی طاعارن منافذیه
تنفس ایتقه سکونت ایدرکی فهم ایدر. تماماً ایمانه هاید. **الْحَمْدُ لِلّٰهِ** ^(۲) دیر.

مثلاً، **[اِنَّ السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضَ کَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا]** ^(۳) ده کی **[رَتْقًا]** ^(۴) کلمه سی، تدقیقات فلسفیه آلوده
اولمایابه بر علم، او علم شویله افهام ایدرک: سما براره، باوطنیه زمینیه قورو و هیاتسن، تولده غیر قابل برعالده آتاسه،
سمایی باغورله، زمینی فخر و اتده فتح ایدوب، بر نوع ازدواج و تلقیح صورتنده بتوبه ذی هیاتاری اوصوده خلوق ایتک،
اویله بر قیدر ذوالجلالک ایشیدرک، روی زمینیه اولنک کوچک بر بوستانی و سمانک یوز اورتوسی اولاره باوطار
اولنک بوستاننده بر سونکردر، آطارد. عظمت قدرته سجده ایدر.

و محقق بر علیه، او کلمه شویله افهام آید که: بدایت خلقتده سما و ارضه، شکان بر کوهه، منفعتن بر ریاسه غوره، ولدن، مخلوقاتن، طوبی بر ماده آینه، فاطر علیم اوندی فتح و بط ایدوب کوزل بر شعل، منفعتدار بر صورت، زینتای و کثرتی مخلوقاته عنشاً ایتد، آحاد. وسعت حکمتنه قارشو هیداره اولور.

یای زمانک فیلسوفه شویله شویله افهام آید که: منظومه شمسی بی تشبیل آیدمه کوهه من، سائر سیاره لری، بدایتده کونشده محتج اولور، آیهاماسه بر غور شکلنده آینه، قادر قیوم او غوری آهوب، او سیاره لری بر بر بر لرینه برلشیره رک، کونشی اوراده بر اقوب زینتمزی بر آیه کتیره رک، زمین طوره سره رک، سما جاننده باغور باغیر اوه، کونشده ضیا سیدیره رک، دنیای شلندیروب بزری ایچنه قویمد، آحاد. باشی طبیعت با قلعنده هیقاریر.

[أَمِنْتُ بِاللَّهِ الْوَاحِدِ الْأَحَدِ^(۱)] دیر.

مثلاً، [وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا^(۲)] ده کی لام، هم کندی معناسی، هم (فی) معناسی، هم (الی) معناسی افاده آیدر. ایسته [لِمُسْتَقَرٍّ^(۳)] لای، عوام اولای (الی) معناسده کوروب افهام آید که: سزه نسبتاً ایسوه ویرجی، ایصنیدیرجی، متحرک بر لایه اولاده کونسه، البته بر کوه سیری یته جک، محل قرارینه یتسه جک، سزه فائده سی طوقونمایا جوه بر صورت آلهقد، آحاد. اوده خالیه ذوالجلالک کونشده باغدیغی بیون نعمتاری دوشونرک **سبحان الله**.

الحمد لله دیر.

و عالمده اولای، (الی) معناسده کوندر. فقط کونشی یا الله بر لایه دگل، بلام بهار و یاز تراکهنده طوقونه منسوب ربانینک بر ملیکی، کیجه کوندر و صحیفه زنده یازیده مکتوبات صمدانینک مرکبی، نور بر حقه سی صورتده تصور آیدرک، کونشک جریان صوری، علامت اولدیغی و اشارت آیدگی انتظامات عالی دوشونیره رک، صانع عالمک صنعتنه

ما شاء الله و حکمتنه **بارک الله** دیرک سجده به قایانیر.

و قوزموغرافیجی فیلسوفه لای (فی) معناسده شویله افهام آید که: کونش، کندی مرکزنده و محوری اوزرنده زینرک وای بر جریان آید منظومه سی امر الهی ایل تنظیم آیدوب تحریک آیدر. شویله بر ساعت کبرای فاعله ایدوب تنظیم آیدمه صانع ذوالجلالنه قارشو کلامیت و استحسانه ایل [الْعَظَمَةُ لِلَّهِ^(۴) وَالْقُدْرَةُ لِلَّهِ^(۵)] دیر. فلسفی آثار، حکمت قرآنییه کیر.

و دقتی بر علیه شولای هم علت معناسده، هم ظرفیت معناسده طوبه یروب شویله افهام آید که: صانع علیم، ایستیرنه اسباب ظاهیری برده آیدلینده، جاذبه عمومی فاعله بر قانون الهی ایل صابانه طاشلری کی، سیاره لری کونشده باغدمه.

واو جاذبه ایله مختلف، فقط منتظم حرکت له او سیاره لری دائرة هاکمنده دونیر یور. و او جاذبه یی تولید ایچمه، کونش کند ی مرکزنده حرکتی ظاهر بر سبب ایتسه. دیک، [لِاسْتَقَرَّ]^(۱) معنای [فِي مَسَاقِدِهَا لِاسْتِقْرَارِ مَنْظُومَتِهَا]^(۲) یعنی کنده مستقر ایچمه منظومه استقراری و نظامی ایچمه حرکت اید یور. هونله حرکت حراری، حرارت قوی، قوت جاذبه یی ظاهراً تولید اید رکی، بر عادت الیه، بر قانونه ربانیده. ایته شولیم، بولر حکمتی قرآنده بر عرضنده فهم ایتدی زما، **الحمد لله**، قرآنده در همه، حکمت، فلسفی بیه ناره به صایحام، دیر.

و شاعرانه بر فکر و قلب صاحبیه، شولامده و استقرارده شولر بر معنا فحنه کایرله: کونش، نورانی بر آغاجده. سیاره لری، اونله متحرک میوه لری. آغاج لری خلافت اولارده کونسه سیلینیر. تا او میوه لری دوشمیه. اگر سیلینیر دوشوب طاعیلده یار. لکم خیل ایدر لری، شمس مجذوب بر سوز آلودر. هلقه ذکر کون مرکزنده جذب لری بر ذکر ایدر و ایتدیر. بر رسالده شو معنایه دایر شولر دیمشیم:

أوت، کونش بر میوه داردر. سیلینیر، تا دوشمیه سیار اولده ییمشاری.

اگر ساوتله ساوت ایلر به جذب هار. آغاج فضاده منتظم مجذوب لری.

لکم مثلاً، [أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ]^(۳) ده بر ساوت وار، بر اطلاله وار. نه به ظفر بولر بقدرنی تعصیه ایتسه. تا هر کس ایته دینی ایچمه بولر بیلییه. سوزی آرزولر، تا اوزده اولوسه. هونله بر قسم مخاطبک مقصدی آتده قور تولقد. بر قسمی یاللاز جنتی دوشونور. بر قسم سعادت ابدی یی آرزو ایدر. بر قسم یاللاز رضای الهی یی رجا ایدر. بر قسم رؤیت الهی یی غایه امل بیلیر. و هکذا، بونله کبی ده میوه بر لده قرآنه سوزی مطایر ایتدیر، تا عالم اولوسه. حذف ایدر، تا هوم معنای لری افاده ایتسه. قیسه کسر، تا هر کس حقسی بولونوسه.

ایته [الْمُفْلِحُونَ]^(۴) دیر. نه به فلاح بولر بقدرنی تعصیه ایتسور. کویا او ساوتله دیر: ای مسلمانده! مرده سزه. ای متقی! سه جهنمه فلاح بولورسک. ای صالح! سه جنته فلاح بولورسک. ای عارف! سه رضای الهی یه نائل اولورسک. ای عاشق! سه رؤیت مظهر اولورسک و هکذا. ایته قرآنه، جامعیت لفظیه جهتیه، علامده، کلیمده، حروفده و ساوتده، هر برینده بیکار مایلرمنده یاللاز نمونه اولارده بر مال کتیردک. آیتی و قیقات بونله قیاس ایدر سکه.

مثلاً، [فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ]^(۵) آیتی، اوقدر و هو هی وار و اودرجه مراتبی وارک، بتونه طبقات اولیا، بتونه ساوتلرمنده و مرتبه لرنده شوائیه احتیاج لری کوروب، اونده کنده مرتبه سنه لایحه بر غذای معنوی، بر نازه معنا المشر.

هوَنَ اللهُ بِاسْمِ جَمِيعِ اولیٰ یفندہ، اسمای ہما عدتجہ توحید لہ ایچندہ بولونور۔ [**اَيُّ لَارَزَّاقِ الْاَهُوْ** **لَا خَالِقِ الْاَهُوْ**]
لَا رَحْمَنَ الْاَهُوْ ^(۱) وھلندا۔

لھم مَلا، [قصہ قرآنیدہ قصہ موسیٰ علیہ السلام]، عادتاً عصای موسیٰ علیہ السلام کی بیکار فائدہ لری وار۔ او قصہ وہ
 لھم یغفر علیہ الصلاۃ والسلامی تسایہ و تسای، لھم کفاری تھید، لھم منافقاری تفسیح، لھم یھودیاری تویح کی ہوہ مقاصدی،
 یک ہوہ و ہوہی واردر۔ اونک ایچوہ سورہ کردہ تکرار ایلمشد۔ لھیردہ بتوہ مقصد لری افادہ ایلمہ برابر، یا لہد برسی
 مقصود بالذات اولور۔ دیگر لری اوکا تابع قالیدر۔

[**الر دین**] کچھ مثالردہ کی بتوہ معنای ناصل یلمہلرک، قرآنہ اوناری ارادہ ایتمہ و اشارت اییور۔ [**الجواب**]
 مدام قرآنہ بر خطبہ ایلمدر۔ لھم مختلف، طبقہ طبقہ اولور، عہد لہ اوزرندہ و آرقسندہ اونور و ب دینامہ
 بتوہ بنی آدم خطاب اییور، درس و بیور۔ البتہ او مختلف افہام کردہ متعدد معنای درج ایجب ارادہ ایلمہلر۔
 وارادہ سنہ امارہ لری وضع ایلمہلر۔

اوت، اشارات العجازہ شورادہ کی معنای مثلاً کلمات قرآنیدہ متعدد معنایینی علم صرف و نحو قاعدہ لری و
 علم بیانہ و فہم معنایک دستور لری، فہم بلاغیہ قانون لری اثبات ایلمشد۔ بونظر برابر، علوم عربیہ صحیح و اصول
 دینیہ ہوہ اولوہ شرطیلہ و فہم معنایہ مقبول و علم بیانہ مناسب و بلاغیہ مستحسنہ اولورہ بتوہ و ہوہ و معانی، اھل
 اجتہاد و اھل تفسیر و اھل اصول الدینہ و اھل اصول الفقہک اجماعیہ و اختلافیہ شہادتیلہ قرآنک معنایرنددر۔
 او معنایہ درجہ لری کرم بر امارہ وضع ایتمدر۔ یا لفظیہدر، یا معنویہدر۔ او معنویہ ایلمہ، یا سیاق و سباقہ علامتہ
 و یا باقیہ ایتمہ بر امارہ او معنایہ اشارت ایلمدر۔ بر کسی گرمی و اوتوز و فرقہ و آئینہ، حتی سلسلہ جلد اور و محققار
 طرفندہ بازیدلہ یوز بیکار تفسیر لری، قرآنک جامعیت و عارفیت لفظیہ سنہ قطعی بر ہاہم باھلدر۔ لھم نہ ایلمہ، بزئو سوزدہ
 لھم بر معنایہ دلالت ایلمہ امارہ ی قانونیلہ، قاعدہ یلمہ کوسر سہ سوز ہوہ اوزنید۔ اونک ایچوہ قصہ کوب قسماً
 اشارات العجازہ ہوا ایلمدر۔

[**ایلمی لمعہ**] معنایہ کی جامعیت فاقدر۔ اوت، قرآنہ، بتوہ مجتہد لریک تأخذ لری، بتوہ عارف لری مذاق لری، بتوہ
 واصل لری مشرب لری، بتوہ ملایک مسلک لری، بتوہ محقق لری مذہب لری معنایک خزینہ سندہ اھم ایلمہلر برابر۔ دائماً

اوناره لهر و قیامت نازنده لهر وقت اونره مرشد اولوب، او توکنیز خزینه سنده اونلار یوللری نیشور ایستدی، بتونه
اونره مصلحت و منفعت علیهم...

[**اوچونجی لمعه**] علمنده کی جامعیت فارقدور. اوت، قرآن شریعتک متعدد و هوو علملری، حقیقتک متوع و
کثرته علملری، طریقته مختلف و حدس علملری کنده دکننده آقیدنی کی. دائرة ممکناتک حقیقی حکمتی و دائرة
وجودک علوم حقیقیه و دائرة آخرتک معارف غیبه و دکننده منطقی و کثرته آقیتور. شولعه مثال تیریه بریل
یا صوره لازم طایر. اوله ایسه، یالار نمونه اولار و شولری بیه عدد سوزلری کوستیور. اوت، بتونه گرمی بیه عدد سوزلری
طوغری حقیقتاری، قرآنک بحر علمنده آنجه گرمی بیه قطره دور. او سوزلره قهور وار، بنم فهم قاصیده عاء دور.

[**دردنجی لمعه**] مباحثه کی جامعیت فارقدور. اوت، اناسه دانانک وظیفه، کائنات و خالق کائنات، ارضه و سمواتک،
دنیا و آخرتک، ماضی و مستقبلک، ازل و ابدک مباحث طیلری جمع ایتمه بیه. نطفه و غلبه ایتمک، ناقبه کیرنجیه قدریمک،
یا توه آدینه طوت، تاقضا و قدر مجملری قدر. آلتی کومه خلقت علمده طوت، تا [وَالرَّسَالَتِ هِ وَالذَّارِیَاتِ] ^(۱) قسملر اشرت
اولونه روزگارک اسر سنده کی وظیفه بیه قدر. [وَمَا تَشَاؤُنَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ] ^(۲) [يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ] ^(۳) اشرایه انسانک
قلبه و اراده سنده طوت، تا [وَالسَّمَوَاتِ مَطْوِيَّاتٍ بِيَمِينِهِ] ^(۴) یعنی بتونه سماوات برقبه سنده طوت سنده قدر.
[وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَجِيلٍ وَأَعْنَابٍ] ^(۵) زمینک همک و اوزوم و غرماسنده طوت، تا [إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا] ^(۶) ایله
افاده ایتمک حقیقت عجیبه قدر. وسمانک [ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ] ^(۷) هالته کی وضعیت سنده طوت، تادفانه
انساقه و ییلر لرینک دوشوب حدس قضا و طغله سنده قدر. و دنیانک امتحانیه احوه آهلی سنده، تاقیامت سنده قدر. و آخرتک
برنجی منزلی اولاره قهریه صوره برهنه، هر سده، کوروده طوت، تاجنه، تاسعادت بیه قدر. ماضی زمانک و قوت سنده، هفت آدماک
خلقت سنده، آلتی اوغلنک قاغ سنده، تا طوفان، تا قوم فرعونک غرقه، تا آلر انبیانک هم دنا تدر قدر. و [أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ] ^(۸)
اشرت ایتمک حاده زلله طوت، تا [وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاضِرَةٌ إِلَى رَبِّهَا نَاضِرَةٌ] ^(۹) افاده ایتمک واقعه بیه قدر
بتونه مباحث اساسیه و مهمی اولر برطرزده بیان بیه، اویانه بتونه کائنات بر سر کی اداره بیه و دنیای و آخرت آلتی او طری
آهوب قایانیه و زمیه برنجی و سما صبا هیلر سولندیر یلمه برطام کی تصرف بیه و ماضی و مستقبل برکی و کوندوزکی

نظرینہ قارئو حاضر آئی صیفہ کلندہ تمنا آیدہ وازل وابد دون دہکون کی سلسلہ شوائک ایک طرفی برکسہ، اتصال سید
ایتمہ بر صورتہ برزخان حاضر کی اوندہ باقاعہ بر ذات ذوالجلالہ یاقشیر بر طرز بیانہ۔

ناصل براوستہ، بنائیتگی وادارہ ایتدیگی ایک خانہ دہ بحث آیدہ۔ پروغرامی وایشترینک لیستہ و فہرستہ سی یابار۔ قرآن دخی
شوکائاف یابارہ وادارہ آیدہ وایشترینک لیستہ سی و فہرستہ سی [تعبیر ہائے] پروغرامی یابارہ، کوستہ بر ذاتک
بیانہ یاقشیر بر طرز دہ در۔ لہجہ بر جہتہ اثر تصنع و تظلف کور و غیور۔ لہجہ بر شائبہ تقلید و یا باثقتہ حسابہ
واوندک یرندہ کندنی فرمہ آیدہ و ب قونوشمہ کی بر خدعہ نک امارہ سی اولیغی کی۔ بتوہ جدیدہ، بتوہ صفویہ،
بتوہ فاعویہ صافی، براوہ، پارلورہ بیانی، ناصل کوندوزک ضیاسی کونشدہ کلمہ دیر، قرآن دخی بہ خانہ علامہ
بیانی یم و کلامی یم دیر۔

اوت، شونیا ی ایتقہ صنعتارہ سولندیرہ و لذتک نعمتارہ طولدیراہ و صنعتارہ و نعمتارہ شوردہ صنعتک
عجب لیرہ، شوردہ قیمتار نعمتارہ دنیا ک یوزینہ سرین، صیرہ واری تنظیم آیدہ و زمینک یوزندہ سرہ، کوزلہ دینہ
بر صانع، بر خمدہ باثقتہ، شولولہ تقدیر و استحسانہ و زمرہ محمد و شکرانہ دنیا ی طولدیراہ و زمینہ بر ذلخانہ،
بر مسجد، بر تماشاگاہ صنعت آریہ ہورہ قرآنہ بحر البیانہ کی یاقشیر و کیم کلامی اولیایر؟ اوندہ باثقتہ کیم اوکا
صاحب حیقاییر؟ اوندہ باثقتہ کیم سوزی اولیایر؟ دنیا ی ایشیقاندیراہ ضیا، کونشدہ باثقتہ کیم ہانای شیبہ یاقشیر؟
طلم طنائ کشفایہ و عالمی ایشیقاندیراہ بیارہ قرآنہ، شمس ازیدہ باثقتہ کیم نوری اولیایر؟ کیم حدینہ دوشمہ،
اوکا نظیرہ کتیرہ؟ اوندہ تقلیدنی نیسہ؟ الحق، بودنیای صنعتارہ زینتاندیرہ بر صنعتکار، صنعتی استحسانہ آیدہ
انسانہ قونوشمامی محالہ۔ مادامہ یابار و بیارہ۔ البتہ قونوشور۔ مادام قونوشور۔ البتہ قونوشمہ یاقشیاہ قرآنہ۔
بر جہتک تنظیمندہ لاقید قالمایاہ بر حالک الملک، بتوہ ملکی ولولہ ویرہ بر کلام قارئو ناصل لاقید قالیر؟ لہجہ باثقتہ
مال آیدہ و لہجہ آیدہ بر می؟

[**لشنبی لمحہ**] قرآنک ایوب و ایجازندہ کی جامعیت رقتہ در۔ بوندہ [بش ایشیق] وار۔ [**برخی ایشیق**]
ایوب قرآنک او قدر عجیب بر جہتی وارک، بر تک سورہ، طنائ ایچنہ آلدہ بحر جہت قرآنی ایچنہ آلدہ۔ بر تک آیت، او سورہ نک
غزینہ سی ایچنہ آلدہ۔ آیتارہ ہونگی، ہر بریسی، بر کوچک سورہ۔ سورہ لک ہونگی، ہر بریسی، بر کوچک قرآنہ۔ آیتہ شو

اعجاز گانه ایجازده بیون بر لطف ارشادده. و کوزل بر تسهیلده. هونکر لهر کس لهر وقت قرآن مجتاج اولدیغی حالده، یا غناوتنده و یا باثقه اسبابه بناء لهر وقت بتوره قرآنی او قوما یانه و یا فود او قومیه وقت و فرصت بولامایانه آدمده، قرآنده محروم قلامو ایچیه لهر بسوره بر قرآنه کلنه، حتی لهر بر اوز و نه آیت بر قیسه سوره مقامنه لیر. حتی قرآنه فاتحه ده، فاتحه دخی بسلمده مندرج اولدیغنه اهل کشف متفقد لیر. شو حقیقه بر لهان ایسه، اهل تحقیقک اجماعیدر.

[**ایکنجی ایشیق**] آیات قرآنیه امر و نهی، وعد و وعید، ترغیب و ترهیب، زجر و ارشاد، قصص و امثال، احکام و معارف الهیه و علوم کونیه و قوانیه و شرائط هیات شخصیه و هیات اجتماعیه و هیات قلبیه و هیات مغنویه و هیات اخرویه کی عموم طبقات کلامیه و معارف حقیقیه و حاجات بشریه به دلالتیده، اشارتیده جامع اولمقله برابر.

[**خُذْ مَا شِئْتَ لِما شِئْتَ**]^(۱) یعنی ایته دیگه لهر شی ایچیه قرآنده لهر ایسترسن آل. افاده ایته یی معناه، اودرجه طوغر یغیده مقبول اولمقله، اهل حقیقت مابیننده ضرور امثال صیره سنه کیمشد. آیات قرآنیه ده اوید بر جامعیت وارک، لهر درده دوا، لهر حاجته غذا اولریدیر. اوت، اوید اولمه لازم طایر. هونکر دائمی ترقیاتده قطع مراتب ایده بتوره طبقات اهل مالک لهر مطابق، البته شو خاصیت مالک اولمی الزمدر.

[**اوچنجی ایشیق**] قرآنک اعجاز گانه ایجازیدر. کاه اولورک، اوز و نه بر سلسله نیک ایکی طرفی اوید بر طرزده ذکر ایدرک، کوزله سلسله کی کوسیر. لهر کاه اولورک، بر کلمه نیک ایچنه صریحاً، اشارتاً، رمزاً، ایماء بر دعوانه هوه بر هاندینی درج ایدر. مثلاً، [وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَخِلَافُ السِّنِّتِ وَالْوَانِكِ]^(۲) ده، آیات و دلائل و هدایت سلسله کی تکیل ایده سلسله خلقت کائناتک مبدأ و منتهای ذکریله او ایلنجی سلسله کی کوسیر. برنجی سلسله کی اوقوتدیر یور.

اوت، بر صانع علیمه شهادت ایده صحائف عالمک برنجی درجه سی، سموات و ارضک اصل خلقت ایدر. صوره کوطری ییلدیر لیر ترسیه ایل زمینک ذمی لایله شلندیر یلمی، صوره کونش و آنک تخمیرل موسکون دیشیمی، صوره کیجه و کون و زک اختلاف و دورانی ایچنده کی سلسله شؤناندر. دها طاهره، ناکوتک ان زیاده انتشار ایته یی محل اولده

سیمالوک و سماروک خصوصیتارینه و امتیازارینه و تخصیصارینه قدر... مادامک ال زیاده انتظامده اوزاره و تصادفک قایمشنه معروض اولاره فردلرک سیمالونده کی تخصیصده هیت ویرجی بر انتظام هلیمانه بولونه، اوزرنده غایت صنعتکار برعلیمک قلمی ایسه دیگی کوسریله، البته انتظاماری خاطر اولاره سارصیفه لرنندی کنینه آکلاشیله. نقاشی کوسریله. لکم مادام قوجه سماوات وارضک اصل خلقتنده اثر صنعت و هکت کور و نوپور. البته کائنات سراینک بناسنده عمل طاشی اولاره کوطاری و زینی حکمه قویانه برصانعک، سار اجزالرنده اثر صنعتی، نقشه هکتی یک هووه ظاهرور. ایته شوائت، ففی فی اظهار، ظاهری فی افکاریدن غایت کوزل بر ایجاز یا بمسه. الحقه [فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ^(۱) وَ حِينَ تَطُوتُ، تَا [وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ^(۲)] اه قدر آتی دفعه [وَمِنْ آيَاتِهِ [وَمِنْ آيَاتِهِ^(۳)]] بایله سلسله براهیه، بر سلسله هوهرور، بر سلسله نورور، بر سلسله اعجازور، بر سلسله ایجاز اعجازیدر. قلب ایته یورک، شود فیه لوده کنی اولاره الماساری کوسریله. فقط نه یا یایم، مقام قالدیر میور. باشقه وقته تعالیٰ ایدوب او قاپوی شیدی آخما یورم.

لکم مئلا، [فَارِسَاوْنِ هُ يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ^(۴)] [فَارِسَاوْنِ] کلامیده [يُوسُفُ] کلمه سی اوزر تکررنده شونر وار: [إِلَىٰ يُوسُفَ لَاسْتَعِزَّ مِنْهُ الرُّؤْيَا فَارِسَاوْنُ فَذَهَبَ إِلَى السِّجْنِ وَقَالَ يُوسُفُ^(۵)] دیک بیه جمادی بر جمله ده اجمال ایدوب ایجاز ایته یگی هالده، وضوحی اخلال ایتمسه. ففی اطلال ایتمسه.

لکم مئلا، [الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا^(۶)] انسا نه عاصی: هو ورمه کیطاری کیم دیر یته جک؟ دیریه میدانه او قورکی انظارینه قاشو قرآنه دیر: کیم بدایتاً یار اتمسه ایسه او دیر یته جک. او یار ادا نه ذات ایسه، لهر بر شئی لهر بر کیفیته بیلیر. لکم سزه شیل آغاجده آتیه هیقارنه بر ذات، هو ورمه کیمه هیات ویره بیلیر. ایته شوقلام دیر یتمک دعوانه متعدد جهتلرله باقار، اثبات ایدر. اوللا، انسا نه قاشو ایته یگی سلسله املاتاق شوقلامیده باشلار، تحریک ایدر. خاطره کتیریر. باشقه آخارده تفصیل ایته یگی اجمعه قیصه کسر. عقره هوال ایدر. یعنی، سزه آغاجده میوه یی و آتشی و اوندنه ازیاق و هوبی و طویر اقدیه حیوانات و نباتات و یردگی کی، یعنی سزه فوسه، لهر بر ازیاق اقرن ایچنده قونولسه بر بیک. و عالمی کوزل و بتونه لواز مائلاز ایچنده بولونور بر ساری یا یا نه بر ذاتیه قلوب، باشی بوسه قلوب، عدم کیدوب صاقلانماز. وظیفه سز اولوب، قبره کیروب او یانه بر یالماحه اوزره راحت یالماز سز.

صوکره او دعوانک بر دلیله اشارت ایدر. [الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ^(۷)] کلمه سیر مرزا دیر: ای عسری انکار ایدیه آدم! آغاجده باقار.

قیسه نوله کی قمار کی حد سر آغا لاری بهارده دیرینه، ییلاندیره، حتی هر بر آغده یارافه و صیقل و میوه جهینه
 اوج هسرون خون لری کوسره بر ذاته قارو نظر اید، استبعاد اید قدرته میدانه اوقونماز.

صوکره بر دله دها اشارت اید، دیر: سزه آغاچ کی کیف، ثقیل، قرأطقی بر ماده ده آتیه کی لطیف، خفیف،
 نورانی بر ماده کی هیقارانه بر ذاته، اودونه کی کیطره آتیه کی بر هیات و نور کی بر شعور و یرم کی ناصل استبعاد
 اید یور سوز؟

صوکره بر دله دها تصریح اید، دیر: بد و یار احویه کبریت یینه آتیه هیقارانه مشهور آغاج ییل آتیه آتیه دلی
 برینه سور و دلی وقت آتیه یار اده و رطوبت ییل و حرارت ییل قور و کی آتیه ضد طبیعتی جمع ایدوب اونی بوکشا
 ایتقه هر برشی، هی عناصر اصلیه و طبایع اساسیه اوندک اینه بقار. اوندک قوت حرکت اید. لیس برشی باشی بوسه اولوب طبیعتیه
 حرکت ایتدیگی کوسون بر ذاته، طور اقدیه ییلاوه و صوکره طور اقدیه دونه انسانی طور اقدیه یلیده هیقارانه استبعاد اید یور.
 عصبیه اید اوکا میدانه اوقونماز. صوکره حضرت موسی علیه السلام شجره مشهوره کی خاطره کتیر مقام، شود عوای احمده
 [علیه الصلاة والسلام] موسی علیه السلام دخی دعوا سید. اینیانه اتفاقه غفی بریما ایدوب شو طمینه ایجازینه بر لطافت
 دها قاتا.

[در فنی ایشیق] اعجاز قرآنی اودر جمیع و خارقدر، دقت ایدیه کور و نویر، بعضاً بر دلی بر ابرقده کوسریور کی
 یک کنیه و هوو اوزونه و طی دستور کی و عمو قانوری، بیط و علی فخره مرحمت، بیط بر جزئیله، غصوی بر ذاته اید
 کوسریور. [بیکار مثال دنده] یاللا [آئی مثالنه] اشارت ایدرز.

[برنجی مثال] برنجی سوزک برنجی مقاضده تفصیلاً بیانه اولونه اوج ایدر، شخصی آده تعلیم اسماء عنوانی، نوع برنجی آدم
 الهام اولونه بتو علوم و فنون تعلیمی افاده اید. و آدم ملائکه سجده ایمی و شیطانک ایمی حاده یله، نوع انسان
 ستمده ملا قدر اکثر موجودات سزاوریغی کی، ییلاندیه شیطان قدر مضر مخلوقات دخی اوکا اطاعت ایتیب دشمنان اید یی
 افاده اید یور.

لهم قوم موسی بر بقره یی، بر اینی لکته [مصر بقره یستلندیه آینه و عجل دانه نده تأثیر کوسره] بر بقره یستلندیه
 مفادونه موسی علیه السلام یی اینه کسید یی افاده اید یور.

لحم طامه صوفیقمی، های آقمی و غیاب یو وارنسی عنوانی، طبقه برای آئنده اولاد طامه طبقی، صوطا لرین خرنه دارلر
و طوریغه آنالو، آینه یی افاده اییور.

[**اینگنی شار**] قرآنه یوه تکرار ایلمه قصه موسی علیه السلام جلدی و جزو لیدرک، لهر جلدی، حتی لهر جزوی بر
دستور طینک اوجی اولاره کوسریمسه. و او دستوری افاده اییور. مثلا، [**يَا هَامَانَ ابْنِي لِي مَرْحًا**]^(۱) فرعون وزیرنه
امر ایدرک: بطایوسک برقل یاب. سادانک هانی رسد ایوب باقم. سمانک کیدی آئنده عجب موسی نک دعوا آینه یی کی
ساده تصرف ایله برآله واریدر؟ آینه [**مَرْحًا**]^(۲) کلمه سیله و شو جزوی هانیله، طامه برهولده اولدیفنده طاماری
آرزولایمه. و خالق طامادیفنده طبیعت است اولوب ربوبیت دعوا ایله. و آثار همدونیرنی کوسریمه ابقای نام ایله.
شهرت است اولوب طامه مثال مشهور آهراماری بنایله. و سحر و تناسخ قائل اولوب، بنازه لرینی مویا ایوب طامه مثالو
مزاررده محافظه ایله مصر فرعونینک عنفنده حکمفرما بر دستور عجبی افاده ایله.

مثلا، [**فَالْيَوْمَ نَجْعَلُكَ بَيْدَةً**]^(۳) غرعه اولاد فرعون دی: بو کومه سنک غرعه اولاد جیدت نجات ویره هلم، عنوانی، عموم فرعون
تاسخ قلمی بناء بنازه لرینی مویا لامقه ماضیده آلوب مستقبده کی ائال آئینه نک تاسا کهنه کوندرمک اولاد موت آلود،
عبرتما بر دستور هیات لرینی افاده ایتیمه برابر. شو عشر آفرده او غرعه اولاد فرعونک عیبه جیدی اولاد کشف اولونا بریده، و
محل غرعه دکننده ساهله آیلدیفنی کی، زمانه دکننده عشر لرن موهری اوستنده شو عشر ساهله آیلدیفنی معجزانه بر اشارت غیبیه یی،
برلمه انجازی و بوتک کلام بر معجزه اولدیفنی افاده ایله.

مثلا، [**يَذِجُونَ آبَاءَهُمْ وَيَسْتَجِیُونَ نِسَاءَهُمْ**]^(۴) بنی اسرائیلک اوغلرینک کیلوب قادیه و قیرلرینی هیاتده بیرقمه، بر فرعون
زمانده یاسیلا بر عادی عنوانی، یهودی ملتک اکثر محمللرده لهر عصرده معروفه اولدیفنی متعدد قتل عامی، قادیه
و قیرلری هیات بشریه سفیرانده اوینا قلمی روی افاده ایله. [**وَلَيَجِدُنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَیَوةٍ**]^(۵) و تری کثیراً منهم یسارعون
فی الآثم و العدون و اکثر الشیعت لبس ماکانوا یعاونون^(۶) و یسعون فی الارض فساداً و الله لا یحب المفسدین^(۷)
و قضینا الی بنی اسرائیل فی الصکاب لتفسدن فی الارض مرتین^(۸) و لاتعثنوا فی الارض مفسدین^(۹) لهودیمه
متوجه شوالی حکم قرآنی، اوملتک هیات اجتماعی انسانیده طولاب هیله یور دگری شوالی مدسه دستور عمومی تنظیمه ایدرک،
هیات اجتماعی بشریه یی صار صانه و سعی و عملی سرایه مبارزه ایتدیوب فقرای زکینلرله هایدیریه مضاعف با
یایوب بانقلری تأسیسه سبیت ویره و هیله و خدع ایله جمع مال ایله اوملت اولدیفنی کی. محروم قلم قلمی و دنیا ظلمی

کور دگر ملک و ملکہ و غلبہ و انتقامی المیہ و ہر جہد فساد قومیت پرینہ قایمانہ و ہر نوع افتادہ بار بار قایمانہ
 میں اوملت اولیٰ یعنی افادہ یابور۔

مثلاً، [فَتَمَوُا الْمَوْتَ] ^(۱) اگر طوخی ایست، موتی ایست یابور، لہجہ ایست مہر یابور، ایستہ مجلس نبویہ، کوہک بر جماعتک جزوی
 بردہ عنوانیہ، ملل انسانہ ایچندہ حرصیات و خوف محائد الہ مشہور اولادہ ملت یهودک تا قیامتہ قدر لسانہ ہلالی موتی
 ایستہ مہر یابی و حیات حرصی بر اقیامای یعنی افادہ یابور۔

مثلاً، [ضَرَبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلَّةَ وَالْمَسْكَنَةَ] ^(۲) شو غولم، اوملتک مقدرات استقبالیہ سی عمومی بر صورتہ افادہ یابور، ایستہ شو
 ملکت مسجہ لہندہ و مقدر اتندہ مندرج اولادہ شوہ مدللہ دساتیر ایچندہ لہ، قرآنہ اولرہ قار شوہک شدتی طاور ایسور۔
 دہشتی سائہ تأدیب اور دیور۔ ایستہ شو ملکہ قدرہ قصہ موسیٰ علیہ السلام و بنی اسرائیلک سائر جزو لہ و سائر قصہ لہ
 بوقصہ قیاس ات۔ شیدی شور دنجی ایستہ کی اعجازی لمعہ ایجازی، قرآنک بسط طمانینک و جزئی مجملینک
 آرم لہندہ یک موعہ لمعات اعجازیہ وارد۔ عارفہ اشارت یتر۔

[بشنبی اشیق] قرآنک مقاصد و مسائل، معانی و اسالیب و لطائف و محاسن بھتیدہ جامعیت رقم سیدر۔ اوت، قرآنہ
 معجز البیانہ سورہ لہندہ و آیت لہندہ و مضموناً سورہ لہندہ فاتحہ لہندہ، آیت لہندہ مبداء و مقطع لہندہ دقت ایستہ کور و زبور لہندہ،
 بلاغ لہندہ بتوہ انواعی، فضائل کلامیہ بتوہ اقسامی، علوی اسو لہندہ بتوہ اصنافی، محاسن اخلاقیہ بتوہ افرادی،
 علوم کونینہ بتوہ فذلک لہندہ، معارف الہیہ بتوہ فہرست لہندہ، حیات شخصیہ و اجتماعیہ بشریہ بتوہ نافع دستور لہندہ
 و حکمت عالیہ طائبات بتوہ نورانی قانون لہندہ جمع ایستہ برابر، لہجہ بر مشوبت اثری کور و غیبور۔ الحق، اوقدہ اجناس مختلفہ
 بر بردہ طویلایوب بر مناقہ، بر قاسوہ حقیقہ موعہ، فقہار بر نظام اعجازینک ایستہ اولیایر۔ الحق، بتوہ بوجامعیت ایچندہ
 شو انتظام اید برابر، کچہ گرمی درت سوز بردہ ایضام و اثبات اید یابی کی، کھل مرکبک منشی اولادہ عادیات بردہ لہندہ
 کسبہ بیاناتیہ بر نحو، عادت بردہ لہندہ آئندہ کیزلی اولادہ خارجہ لہندہ ہیکار و بکوستمک و ضلالتک منبغی اولادہ
 طبیعت طاغوتی بر انک لاس قلیجیلہ بارہ رموز و غفلت او یقونہ قالیہ طبقہ لہندہ رعد مثال صبح لہندہ طاغوتیہ و فلسفہ
 بشریہ و حکمت انسانہ بر عاجز بر قافہ طائباتک طاسم مغلقی و خلقت علماک معمای عجیبہ سی فتح و کشف ایستہ، ایستہ
 حقیقت بین و غیب آشنا و ہدایت بخشہ و ہونما اولادہ قرآنہ کی بر مجزہ لہندہ خارجہ لہندہ یابور۔

اوت، قرآنک آیتدین انصاف ایله دقت ایله کورونویورک، سائر کتابدکی برایی مقصدی تعقیب ایله تدریجی بر فکر سلسله بنه بکزه میور. بلکه دفعی و آنی بطوری وار. و الفا اولونویور برکیدی شاق وار. و برابر حاله هر بر طائفی، مستقل اولاره اوزاره بریده و غایت جدی و اهمیت بر مخبره نکه نکه، قصه قصه بر صورتده کلدنک نشانی وار.

اوت، کائناتک خالقنده باقمه کیم وارک، بودرجه کائنات و خالقه کائنات جدی علاقه دار بر مخبره یی یا بایلیسه؟ هدزدرجه هدنده هیقوب خالقه ذوالجلالی کندی کیفیه سولیدیرسه؟ کائناتک طوغری اولاره قونوشدیرسه؟

اوت، قرآنده کائناتک صانعک یک جدی و حقیقی و عاوی و هو اولاره قونوشمی و قونوشدیرمی کورونویور. تقلیدی ایمایده جک هیچ بر عاره بولونمیور. او سولر و سولیدیرر. فرصه محال اولاره، میلم کیم هدزدرجه هدنده هیقوب تقلید کارانه، او عزت و جبروت صاهی اولاره خالقه ذوالجلالی کندی قلمیه قونوشدیروب و کائناتک اونظه قونوشدیرسه، البته بیکار تقلید اماره لری و بیکار سافه کلمه علامتاری بولونا بقدر. هونکه ان پست برالته ان یونسک طوری طاقیناندن هر حالتی تقلید هیلانی کونوشر. ایته شو حقیقی قسم ایله اعلامه ایله **[وَالْبَحْمُ اِذْ هَوٰی ۚ حَاضِلٌ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوٰی ۚ وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوٰی ۚ اِنْ هُوَ اِلَّا وَحٰی یُوْحٰی]** ^(۱) به باجه، دقت ایست.

[اوپنجی شعاع] قرآنه معجز الیسانک اخبارات غیبیه سی و هر عصرده شهابتی محافظه اتمی و هر طبقه انسان موافق حکمیه حاصل اولاره انجازدر. شو شعاعک **[اوج جاده سی]** وار. **[اوپنجی جاده]** اخبارات غیبیه سیدر. شو جلوه نکه **[اوج شوقی]** وار.

[اوپنجی شوق] ماضیه عائد اخبارات غیبیه سیدر. اوت، قرآنه حکیم بالاتفاقه اتی و امیه بر ذاتک لسانیه، زمان آدمده تا عصر سعاده قدر، انبیالرن مهم حالاتی و اهمیت و قوتانی اویله بر طرزده ذکر ایدیورک، تورات و انجیل کیم کتابدن تصدیقی آتنده غایت قوت و جدیتله اخبار ایدیور. کتب سالفنک اتفاقه ایته کلمی نقطه درده موافقت ایتمدر. اختلاف ایته کلمی بخارده مصححانه حقیقت واقعی فصل ایدیور. دیما قرآنک نظر غیب بینسی، او کتب سالفنک عمومک فوقنده احوال ماضیه یی کوریدیورک، اتفاقی مسئله درده صدقانه اولدی ترکیه ایدیور. اختلافی مسئله درده مصححانه اولاره فیصل اولویور.

ہالو کہ، قرآنک وقوت و احوال ماضیہ دائر اخبارات عقی برائے دجلہ، عقلیہ اخبار ایدیسہ، بلکہ سماعہ متوقف بقدر، نقلیہ، قرأت و کتابت اہلہ مخصوصہ۔ دوست و دشمنانک اتفاقہ قرأتی، کتابت، امانتہ معروف، اہی لقبیہ موصوف بر ذاتہ نزول ایدیسہ۔ لہم و احوال ماضیہ اویہ بر صورتہ اخبار ایدیسہ، بتوہ و احوالی کور و کجی جہت ایدیسہ۔ چونکہ اوزوہ بر عادتہ ذلک عقدہ حیاتیہ و روحی آیر۔ مقصدینہ مقدمہ یار۔ دیکھ قرآنہ کی فذلکہ، خلاصہ کوستیسور کہ، بو خلاصہ و فذلکہ کی کوستیسہ، بتوہ ماضیہ بتوہ احوالی اید کور و یور۔ زیرا بر ذلکہ برفندہ و یار صنعتہ متخص اولیغی خلاصہ کی بر سوز، فذلکہ کی بر صنعتہ، او شخصانک مہارت و علمہ لینی کوستیدی کی۔ قرآنہ ذکر اولو نامہ و قوت ذلک خلاصہ کی و روحی کوستیسور کہ، اوندی سویا یہ، بتوہ و قوتی خاصہ ایتسہ، کور و یور۔

[تعبیر ہا زیہ] بر مہارت فوہ دہ اید اخبار ایدیسہ۔

[اینجی شوق] استقبال عائد اخبارات غیبیہ سید۔ شوق اخبارات ہوہ انواعی وار۔ بخشی قسم خصوصید۔ بر قسم، اہل کشف و ولایت مخصوصہ۔ مثلاً، محی الدیر عربی [اللہ غلبت الروم^(۱)] سورہ سجدہ یک ہوہ اخبارات غیبیہ بولند۔ امام ربانی، سورہ لیل ہندہ کی مقطعات حروف اید ہوہ معاملات غیبیہ اشارت لینی و اخباراتی کور شدہ و ہلندہ۔ علمای باطنیہ اجموہ قرآنہ باشدہ باشدہ اخبارات غیبیہ نوغندند۔ ہزایہ عمومہ عائد اولوہ بر قسم اشارت اید ہلندہ۔ بوندہ یک ہوہ طبقاتی وار۔ یالذ بر طبقہ جہت ایدہ جائز۔ ایتسہ، قرآنہ حکیم رسول اکرم علیہ السلام دیر: [ہاشیہ]

[فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ^(۲)] [لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ مُخْلِقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ^(۳)]

[هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ^(۴)] [وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ^(۵) فِي بَضْعِ سِنِينَ لِلَّهِ الْأَمْرُ^(۶)]

[فَسَتَبْصُرُونَ^(۷) بِأَيْدِي الْمُفْتُونِ^(۸)] [أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَتَرَبَّصُّ بِهِ رَبُّنَا رَبُّنَا^(۹)] [قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ^(۱۰) مِنَ الْمُرْتَبِّصِينَ^(۱۱)] [وَاللَّهُ يَعَصِمُكَ مِنَ النَّاسِ^(۱۲)] [فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا^(۱۳)] [وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا^(۱۴)]

[سَرَّيْهُمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ^(۱۵)] [قُلْ لِّئِنْ جُمِعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا^(۱۶)]

[بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا^(۱۷)] [يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ^(۱۸)]

[أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِي^(۱۹)] [وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ سِيرَتِكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا^(۲۰)]

[ہاشیہ] بو غیبیہ خبر ویرہ آیت، یک ہوہ تفسیر کردہ ایضاً ایدیلہ سندہ و اسکی حرفہ طبع ایتسہ نیتی مؤلفہ ویریدی عجلہ ذلک غلط سندہ، بورادہ ایضاً سندہ و اوقیتہ خزانہ قایم قالدیدہ۔

[قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ أَمَنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسْتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ] ^(۱) وَعَدَدَ اللَّهِ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا] ^(۲)

کبی هوہ آیاتہ اقادہ آیتہی اخبارات غیبیہ در کہ، عیناً طوغری اولاد وہ عقیدہ۔ ایستہ یک هوہ اعتراضات و تحقیقاتہ معروضہ وان کوہک برخطاسندہ طورہی دعوائی غائبانہ یک بردانک لسانندہ بویلہ تردد سہ، کمال جہت و امنیت ایدہ وقوتی بروثوقی احساس ایدہ برطرزہ بویلہ اخبارات غیبیہ قطعاً کوستر کہ، اودان، استاد ازینسندہ درس آییور،

صوکرہ سویلہ یور۔

[اَوْجَنجی شوق] حقائوہ الہیہ وحقائوہ کونیہ و امور اخرویہ دائر اخبارات غیبیہ سید۔ اوت، قرآنک حقائوہ الہیہ دائر بیانات و طاسم کائنات فتح ایدوب و خلقت علامک معنائی آجاسہ بیانات کونیہ، اخبارات غیبیہ ان محمد۔ ہوندہ اوقائوہ غیبیہ، حدیثات یولاری ایچندہ استقامتہ اوداری کیدوب بولوب، عقل بشرک طاری دگر و اولاد۔ بشرک انہ دالہی علماری اومائلک ان کوہونہ عقلا یلم یتشددی معلومہ۔ لہم قرآنہ، کوستر دیک اوقائوہ الہیہ و اوقائوہ کونیہ بیانندہ صوکرہ و صفای قلب و تزکیہ نفسہ صوکرہ و روحان ترقیاتندہ و عقلک تلمذندہ صوکرہ، بشرک عقول صدق دیوب اوقائوہ قبول اید۔ قرآنہ بارک اللہ دیر۔ بوقسمک قسماً اوسہ برنجی سوزدہ ایضاح و اثبات یکمدر۔ تکارہ حاجت قلامدر۔ اما احوال اخرویہ و برزخیہ ایدہ، ہنداسہ عقل بشرکندی باشد یتشہ میور، کورہ میور۔ فقط قرآنک کوستر دیک یولارید، اوداری کورمک درجہ سندہ اثبات اید یور۔ اونجی سوزدہ قرآنک سواخبارات غیبیہ سی نہ درجہ طوغری و ہمہ اولدغی ایضاح و اثبات اید یکمدر۔ اودا مراجعت ایت۔

[ایانجی جاوہ] قرآنک شبابتیدر۔ لہر عصرہ نازہ نازل اولیور کبی نازہ لئی، کچلانی محافظہ اید یور۔ اوت، قرآنہ برخطبہ ازلیہ اولاد و، عموم عصر کردہ کی عموم طبقات بشریہ بردہ خطاب آیتہی ایچوسہ، اویلہ داعی بر شبابتی بولونومہ لازمدر۔ لہم اویلہ کور ولسہ و کور و زیور۔ ہمتی افکارہ مختلف و استعدادہ متبایہ عصر کردہ لہر عصرہ کورہ، کویا اوعصرہ مخصوص کبی باقار، باقیدر و درس ویر۔ بشرک آثار و قانوناری بشرک اختیار اولیور، دیسیور، تبدیل اید یور۔ فقط قرآنک علماری و قانوناری اوقدر ثابت و راسخدر کہ، عصر کردہ کچلہ دہا زیادہ قوتی کوستر یور۔ اوت، ان زیادہ کذینہ کونونہ و قرآنک سوز لیرنہ قار شوق و لائی قایاسہ شوعر عارف و شوعر اهل کتاب انساناری، قرآنک [يَا اَهْلَ الْكِتَابِ هِيَ يَا اَهْلَ الْكِتَابِ] خطاب مرشدانہ ^(۳)

اوقده مجاہد کہ، گویا او خطاب طوغریہ طوغریہ شوعبرہ متوجہد. و [يَا أَهْلَ الْكِتَابِ] ^(۱) لفظی [يَا أَهْلَ الْكِتَابِ] ^(۲) معنای دخی
نظمہ ایدر. بتوہ شدید، بتوہ تازہ لید، بتوہ شبایید [يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ] ^(۳) صحیحی
عالمک اقطارینہ صادر یور.

مثلاً شخصہ، جماعتہ، معارفہ سندہ اعجاز قالدقری قرآنہ قارو، بتوہ نوع بشو و بکہ جنید کہ ده نتیجہ افکار ہی اولادہ
مدینت حاضرہ، قرآنہ قارو معارفہ وضعیتی آمد. اعجاز قرآنہ قارو سحر لیلہ معارفہ ایدر. شیدی شومدھہ یابی
معارفہ ہی قارو، اعجاز قرآنی [قُلْ لِّنَّاسٍ جُمُعَتٍ الْإِنْسِ وَالْجِنِّ] ^(۴) آیتہ دعوائی اثباتی اجموعہ، مدینتک معارفہ صورتیدہ وضع
ایتنیکی اسلاف و دساتیری، اسلاف قرآنہ ایدر قاریہ شدیر ایدر. **برنجی درجہ ده**، برنجی سوزده تا گرجی شنبی سوزہ قدر
اولادہ موازنہ لر و میزانہر و اوسوزلر حقیقتاری و باشاری اولادہ آیدر، ایکی گره ایکی درت ایدر درجہ سندہ مدینتہ قارو قرآنک
اعجازینی و غلبہنی اثبات ایدر.

آلنجی درجہ ده، اولہ آلنجی سوزده اثبات ایدر گیتی، برقم دستورینی خلاصہ ایتلد. ایستہ مدینتہ حاضرہ، فلسفہ ہیات
اجتماعیہ بشریہ ده نقطہ استنادی قوت قبول ایدر. لہذا فی منفعت بیایر. دستور ہیات جلال طایر. جماعتلر رابطہنی
عنصریت و منفی ملیت بیایر. غایہی، لہسات نفسانیہ تطبیہ و عبادت بشریہ ترید ایتلد اجموعہ بعضہ لہویات ایدر. غالبو کہ
قوتک شائی تجاوزدر. منفعتک شائی، ہر آرزویہ کافی کلید گندہ اوستدہ بوغوشقدر. دستور جلالک شائی چارہ شمسقدر.
عنصریتک شائی، باقیہنی یوتقدہ بسانک اولد یغندہ تجاوزدر. ایستہ شومدینتک شودتور لرنند کہ، بتوہ محاسنیلہ برابر،
بشور یوزده آنجم گرمینہ برنوع صوری سعادت و عروج، سلسلہنی ایشتر لند، خالہ آتلد.

اما حکمت قرآنہ ایدر، نقطہ استنادی، قوت یرینہ حق قبول ایدر. غایہ ده، منفعت یرینہ فضیلت و رضای الہی قبول ایدر.
ہیاتہ، دستور جلال یرینہ دستور تعاونی اساس طوتار. جماعتلر رابطہ لرنندہ، عنصریت و ملیت یرینہ رابطہ دینی و صنفی
و وطنی قبول ایدر. غایاتی، لہسات نفسانیہ نامروع تجاوزتہ سد کوب روحی معالیاتہ تلووہ و هیات علویہنی تطبیہ ایتلد.
وانسانی کمالات انسانیہ سوہ ایدر با انسانہ ایتلد. حقک شائی بہ اتفاقدر. فضیلتک شائی تساندر. تعاونک شائی
برینک امدادینہ یشمکدر. دینک شائی اھوتدر، انجذابدر. نفس مارہی کلام مقابہ باغلامہ، روحی کمالاتہ قاجیلامقہ
سربست یراقمہ ک شائی، سعادت داریندر. ایستہ مدینتہ حاضرہ، ادیانہ سابقہ سماویہ ده، باخصوص قرآنک ارشاداتہ
آلیدی محاسنہ برابر، قرآنہ قارو بویلہ حقیقت نظرندہ مغلوب دوشمکدر.

اگر بخشی درجه، بیکار ساختنند یا لایق نونه اورا و نه اوج درت مستحق کوسره بکنز. اوت، قرآنک دستورلری، قانونلری، ازنده حکم کینده ابد کیده بکنز. مدنیتک قانونلری بی اختیار اولوب تولوم محکوم بکنز. دائماً انچه، قوتلیر.

مثلا، مدنیتک بتونه جمعیات خیریه لرله، بتونه عیارانه شدید انضباط و نظامات لرله، بتونه اخلاقی تربیه طایفه لرله، قرآنک حکمک ایکی مسئله سنه قارشو معارضه ایدمه یوب مغلوب دوشمندر. مثلا، **[وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا**

الزَّكَاةَ] ^(۱) **[وَأَحِلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا]** ^(۲) قرآنک بو غلبه اعجاز طرازنی بر مقدم لرله بیانه ایدمه بکنز. شویله لر:

اشارات الاعجازده اثبات ایدیلدی بی، بتونه اختلافات بشریه نیک معدنی بر حکم اولدی بی، بتونه اخلاقه سینه نیک منعی دخی بر حکم در.

[برنجی حکم] به طوره اولیم باشقی آملقده تولسه بکنز. **[اگر بخشی حکم]** سه هلیسه به بییم. اوت، هیات اجتماعی بشریه ده فواص و عوام، یعنی زکینلر و فقیرلر موازنه لرله راحته یارلر. او موازنه نیک اساسیسه، فواص طبقه سنده مرحت

و شفقت. آساغینده حرمت و اطاعت. شیمی برنجی حکم، فواص طبقه نی ظلم، اخلاق سرفه، مرکز لله سوه ایتدر.

اگر بخشی حکم، عوامی کینه، عده، مبارزه به سوه ایدوب راحته بشریه بی بر قایع عسدر سلب ایتدی بی. شوعسدره سعی،

سرایه ایله مبارزه نتیجی **[لهرجه معلوم اولمه]** آوروپه حادثات عظیمی میدان حکم. ایشته مدنیت،

بتونه جمعیات خیریه لر و اخلاقی مکتب لر و شدید انضباط و تقاضیه بشرک او ایکی طبقه نی مصالحه ایدمه مدعی بی،

هیات بشرک ایکی مدله یاره نی تدوی ایدمه مدر. قرآن، برنجی حکم بی اساسنده و هو بظن ایلر قلع ایدر، تدوی ایدر.

اگر بخشی حکم نیک اساسی حرمت ربایله قلع ایدوب تدوی ایدر. اوت، ایت قرآنیه عالم قایوسنده طروب ربایه یاسا قدر ایدر.

قاوغه قایوسی قایوم ایچومه بانکه قایوسی قایا ییاز دیرک انسانره فرما ایدر. شاکر دیرنه کیرم ییاز

امرایدر.

[اگر بخشی اساس] مدنیت تعدد ازواجی قبول ایتدور. قرآنک او حکم کیندن مخالف حکمت و مصاحبه بشریه منافی تلقی ایدر.

اوت، اگر ازدواجه کی حکمت، یا لایق قضای شهوت اوله، تعدد بالعاس اولدی. هابولر، هتی بتونه حیواناتک

شهادتیه و ازدواج ایدمه نباتاتک تصدیقیه ثابتدر، ازدواجک حکمتی و غیری تناسلدر. قضای شهوت لذتیسه،

او وظیفه بی کوردیرک ایچومه رحمت طرفندمه ویرلیکه بر اجرت جزئیدر. مادام حکمتاً، حقیقتاً ازدواج، نسل ایچوند،

نوعک بقای ایچوند. البته برسنده یا لایق دفعه تولده قابل و ایلک یا لایق یارینده قابل تلقیح اولمه والی سنده

یاس دوشه بر قادیسه، اکثر وقتده تا یوز سنه قدر قابل تلقیح بر ارحامه طافی حکم دینده، مدنیت یک هوم فاعه خانه لری قبول ایتمه مجبور در.

[**اوردنی اساس**] محاله ز مدنیت، قرآنه قادیسه نلث ویردیگی ایچومه آیتا تنقید ایدر. هالبولمه، هیات اجتماعیده اثر اعظم اثریت اعتباریه اولدیفندسه، اکثریت اعتباریه بر قادیسه کندینی حمایه ایده جاک برینی بولور. ارحامه ایه، اولط یوک اولدیه و نفقہنی اولط بیر قاجوم بریسه تشریک ماعی ایتمه مجبور اولور. ایتمه بوصورته بر قادیسه پدرنده یارینی آله، قوجی نقصانینی تأسیه ایدر. ارحامه پدرنده الکی یاریم آله، بر یاریمینی تروج ایتمه قادیسه اداره سنه ویره جاک. قیز قداننه مادی طبر. ایتمه عدالت قرآنیه بویه اقتضایدر، بویه حکم ایتمدر. [**هاشیه**]

[**دردنی اساس**] صنیرستلک شدنه قرآنه منع ایتمه لکی، صنیرستلک بر نوع تقلیدی اولده صورتهرستلک ده منع ایدر. مدنیت ایه، صورتری کندی شنده صلیوب قرآنه معارضه ایتمه. هالبولمه کولله لی، کولله ز صورتر یا بر ظلم متحجر ویا بر ریای متجدد ویا بر لهوس متحجر که، بشری ظلم وریایه و لهویای لهوی قاجیلایوب تشویه ایدر. قرآنه ایه، مرحمتا قادیسه حرمتی محافظه ایچومه هیایرده نی طاقمنی امر ایدر. تا لهوات رذیلنه آیاغی آتنده او شفقت معذری ذلت حکم سیندر. آلت لهوات، الهیتیز بر ماع هاکمه کیم سیندر. [**هاشیه**] مدنیت ایه، قادیسه یوده لرندیه هیقاروب، پرده لرینی ییروب، بشری ده باشدیه هیقارمدر. هالبولمه عالمه هیاق، قادیسه ارحامه مایشده متقابل حرمت و محبتیه دوام ایدر. هالبولمه آهویه صایقانه، صمیمی حرمت و محبتی ازاله ایدوب عالموی هیاق زهرله مدر. فلو صفا صورت پرستلک، افلاقی فنا حالده صارعینگی و سقوط روحه سیبیت ویردیگی شوقله آکلاشیایر: ناصلا مرصوم و رکنه محتاج بر کوزل قادیسه جنازه سنه نظر شهوت و هووسه باقمه، نه قدر افلاقی تخریب ایدر. اولمده، نولسه قادیسه صورترین ویا خود صایغ قادیسه کوچک جنازه لری هاکمه اولده صورترین لهوس پروانه باقمه، درینده درین هیات علویه انسانیه صارصار، تخریب ایدر.

[**هاشیه**] محامیه قارشو و محامیه صوصدیرانه لایحه تمیزک مدافعاننده بر یاریمدر. بو مقام هاشیه اولسه، بهر ده عدلیه نلک محامیه دیرمه: بیک اوج یوز اللهی سنده و هر عصرنده اوج یوز اللهی میایوبه انسانلک هیات اجتماعیسنده ان قدسی و حقیقتی بر دستور الهی، اوج یوز اللهی بیک تفسیر تصدیقترین و اتفاقترین استنادا و بیک اوج یوز اللهی نه طرفنده کیمسه اجدادینلک اعتقادترین اقتداء تغییر ایدیه بر آدمی محکوم ایدیه حق بر قرار، البته روی زمینده عدالت وارس، او قراری رد و بولگی نقض ایده جکدر.

[**هاشیه**] تترنولیه هقنده اوتوز برینی مکتوبک یغری دردنی لعی، غایت قطعی بر صورتده اثبات ایتمدر که، تتر قادیسه ایچومه فطریدر. رفو تتر فطرته منافیدر.

ایسته شواوچ مثال بی بیکار مسائل قرآنی که هر یکی، سعادت بشری دنیاده تأمین خدمت ایتمه برابر، حیات ابدیه سنده خدمت ایدر. سائر مسائلی مذکور مسئله ره قیاس ایده بیلیرسک.

ناصل مدینت هاضره، قرآنک حیات اجتماعی بشره عائد اولده دستورلرینه قارشو مغلوب اولوب، قرآنک اعجاز معنویه قارشو حقیقت نقطه سنده افلاسی ایدر. اولیده، مدینتک روحی اولده فلسفه آوروپ و حکمت بشری، حکمت قرآنک یلمر بیه عدد سوزلرده میزاندله ایکی حکمتک موازنه سنده، حکمت فلسفه عاجزه و حکمت قرآنک معجزه اولدیغی قطعیه اثبات ایدیلر. ناصله اویه برنجی و اویه آکنجی سوزلرده، حکمت فلسفه کجی و افلاسی.. و حکمت قرآنک اعجازی و غناسی اثبات ایدیلر. مراجعت ایده بیلیرسک.

لهم ناصل مدینت هاضره، حکمت قرآنک علمی و عملی اعجازینه قارشو مغلوب اولوبور. اولیده، مدینتک ادبیات و بلاغتی ده قرآنک ادب و بلاغته قارشو نبستی، اوکس بریتیمک مظلوم برخرنه ایل امید سز آغاییشی.. لهم سغی بر وضعیت سرفوسه بر عیالشک و لوله غناسک نبستی ایل علوی بر عتقک موقت بر فراقده متاقانه، امید طانه برخرنه ایل غناسی.. لهم ظفر [شرقی دینیه] ویا حرب و علوی فدا لقاوه سوه ایتیمک اجموه تشویق طانه قصائد وطنیه نبستی کیدر. هونله ادب و بلاغت، تأثیر اسلوب اعتبار ایل یاخرنه ویرر، یانسته ویرر. خرنه ایه ایکی قسمدر. یافقد الیهابیده کلیر. یعنی ایهاب سز نقدیه، صاهسز لکده حکله قراصلقی برخرندرک، ضلالت آلود، طبیعت سیرت، غفلتیه اولده مدینتک ادبیاتک ویردیگی خرندر. آکنجی خرنه، فزاده الیهابیده کلیر، یعنی ایهاب وار، فراقده متاقانه برخرنه ویرر. ایسته شوخرنه هدایت آدا، نورقانه قرآنک ویردیگی خرندر. امانته ایه، اوده ایکی قسمدر. بریسی، نفسی هوسانه تشویق ایدر. اوده تیاتروجی، سینامرجی، روحی مدینتک ادبیاتک شائیدر. آکنجی نشئه، نفسی صوصدیروب روحی، قلبی، عقلی، ستری معالیاته، و طیه اصلیلرینه، مقر ایدیلرینه، ایهاب اخرویدرینه تشویقک اجموه لطیف و ادبی معصونه بر تشویقدرک، اوده جنت و سعادت ابدیه و رؤیت جمال الله بشری سوه ایدر و شوق تیره قرآن معجز الیهابک ویردیگی نشئهدر. ایسته، **قُلْ لِّیْنِ اجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلٰی اَنْ یَّاتُوْا بِمِثْلِ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لَا یَأْتُوْنَ بِمِثْلِهٖ وَلَوْ کَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِیْرًا** (۱)

افاده ایتدیگی عظیم معنا و بیوک حقیقت، قاصد فهم اولاندیرم و دقت لطف، مبالغه بر بلاغت اجموه محال بر صورت طیه ایدیلر. هاش، مبالغه دگل، محال بر صورت دگل، عینه حقیقت بر بلاغت و حکله و واقع بر صورتدهدر. او صورتک بر وجهی شودرک، یعنی قرآنده ترشح ایتیمه و قرآنک مالی اولایانه انس و جنه بتوه کوزر سوزلری طویلانه، قرآنی تنظیر ایده مزیدیلر. لهم ایده مشکله کوستر یلمیور. آکنجی وجهه شودرک: جن و انسک،

حق شیطانان نتیجہ افکار کی و محصلہ معیاری اولادہ مدیت و حکمت خلفہ و ادبیات اجنبیہ، قرآنک اعظم و حکمت و بلاغتہ قارئو عاجز درک نہ دیکدر۔ ناصلا ده نمونہ سنی کوستردن۔

[اچھی جاوہ] قرآنہ حکیم، لھر عرصہ کی طبقات بشن لھر طبقہ سنہ، گویا طوغیدہ طوغریہ و طبقہ یہ فصوصی متوجہدر، خطاب ایسور۔ اوت، بتوہ بنی آدمہ بتوہ طبقاتیہ، ان یونسک و قیوہ علم اولادہ ایمانہ و ان کسبہ و نورانی فہ اولادہ معرفت اللہ و ان اہمیتای و متنوع معارف اولادہ اعظم اسلامیہ دعوت ایسہ، درس ویرہ قرآنہ ایسہ، لھر طائفہ موافقہ کلامک بردس ویرمک الزمدر۔ حالہ کلام درس بردر۔ آری آری دگل۔ اولادہ ایسہ عینہ درسہ طبقات بولونہ لازمدر۔ درجہ کورہ، لھر بری قرآنک پردہ لکندہ بر پردہ دہ حصہ درسی آیر۔ شوہ حقیقتک ہونہ نمونہ بری ذکر ایستد۔ اولادہ مراجعت ایسہ بیلیر۔ یا اللہ بوزادہ برایی جزوینک، لہم یا اللہ برایی طبقہ سنک حصہ فہمہ اشارت ایسدر۔

مثلاً، **[لَوَلَدَ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ]** ^(۱) کثرای طبقہ اولادہ عوام طبقہ سنک شونہ حصہ فہمی: جناب موہ پیر و ولدہ و اقرا نہ و زوجہ دہ منزہدر۔ دہا متوط بر طبقہ، شونہ، عیسی علیہ السلام و مدائیک و تولدہ مظہر شیدان الوہیتی نفی ایتمدر۔ ہونہ حال بر شئی نفی ایتمک ظاہراً فائدہ نز اولد یغندہ، بلاغتہ مدار فائدہ اولد موہ بر لزیم حکم مراد اولونور۔ ایستہ جسمانیہ مخصوص ولد و والدی نفی ایتمدہ مراد ایسہ، ولد و والدی و کفوی بولونانک نفی الوہیتایسدر۔ و معبود اولدیہ لایعہ اولد قریبی کوسترددر۔ شور دندرک، سورہ اخلاص لھرک، لہم لھوقت فائدہ ویرہ بیلیر۔

دہا بر پارہ ایسہ بر طبقہ سنک حصہ فہمی: جناب موہ، موجوداتہ قارئو تولید و تولدی اشخاص ایسہ جہک بتوہ رابطہ لردہ منزہدر۔ شریک و معیندہ و لہم ہندہ مبتددر۔ بلکہ موجوداتہ قارئو نسبتی، خلاقیتد۔ آخرین فی کون ایسہ، ارادہ ازلیہی ایسہ، اختیار ایسہ ایجاد ایسہ۔ ایجابی و اضطراری و صدور غیر اختیار کی منافی طار لھر بر رابطہ دہ منزہدر۔

دہا یونسک بر طبقہ سنک حصہ فہمی: جناب موہ از لیدر، ابیدر۔ اوّل و آخردر۔ لہجہ بر جہتہ نہ ذاتہ، نہ صفاتہ، نہ افعالہ نظیری، کفوی، شبیری، مثالی، مثالی یوقدر۔ یا اللہ افعالہ، شونہ تشریح فائدہ ایسہ مثل وار۔ **[وَلِلّٰهِ الْمَثَلُ الْأَعْلٰی]** ^(۲) بو طبقاتہ عارفہ طبقہ سی، اهل عوہ طبقہ سی، صدیقہ طبقہ سی کی آری آری حصہ صاحب بری

قیاس ایسہ بیلیرک۔

[**اینبی مثال**] مثلاً، [ماکان محمد آبا آحدین رجالیکو] ^(۱) طبقه اولادک شوندہ حقہ فہمی شود کہ: رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام خدمتکاری دیا ولدم خطابہ فطہر اولادہ زید، عزتای زوجہ منی کنندہ کفو بولدیغی ایچوہ تظاہر ایتہ. اللہ امریہ رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام ایتہ. آیت دیر: ^{عجم} پیغمبر سزہ اولادم دیہ، رسالت جہتیلہ سولہ. شخصیت اعتباریلہ پدیشز دگلہ، آلدیغی قاندار اوک مناسب دوشمہ سیہ. ^{عجم} اینبی طبقہ نک حقہ فہمی شود کہ: بریون آمر، رعیتہ پدرانہ شفقتہ باقار. اگر او آمر، ظاہر و باطنہ برپادشہ روئی اولہ، او وقت مرحمتی پدیرک یوز دفعہ شفقتہ امری کیستدگندہ، اور رعیتہ افرادی اونک حقیقی اولدی کی، اوک پدیر نظریلہ باقار لر. پدیر نظری زوج نظریہ انقلاب ایدہ میدگندہ، قیز نظری دہ زوجہ نظریہ قوریہ دیشیدگندہ، افطار عامہ دہ ^{عجم} پیغمبر مؤمنانک قیزلری آلمی سورہ او یغویہ حکیدگندہ، قرآنہ دیر: ^{عجم} پیغمبر، مرحمت الہیہ نظریلہ سزہ شفقت ایدر. پدرانہ معاملہ یاپار. رسالت نامہ سز اونک اولدی کیستد. فقط شخصیت انسانیت اعتباریلہ پدیشز دگلہ کہ، سز دہ زوجہ آلمی مناسب دوشمہ سیہ. ^{عجم} او ^{عجم} اینبی قسم سولہ فہم ایدر کہ: ^{عجم} پیغمبرہ انتساب ایدوب اونک کمالاتہ استناد ایدرک اونک پدرانہ شفقتہ اعتماد ایدوب قصور و فطیئات ایتہ علیست، دیمکدر. اوت، یوقلر وارک، ییوکلرینہ و مرشدلرینہ اعتماد ایدوب تنبلیک ایدر. حتی بعضاً نمازیز قیاسیہ دیر. [بر قسم علویا ربی] در دنجی نکتہ: بر قسم شوائدہ سولہ بر اشادت غیبیہ فہم ایدر کہ: ^{عجم} پیغمبرک اولاد ذکوری رجال در جہندہ قلاب، رجال اولادہ نای بر حکمتہ بناء قالایا بقدر. یاللا ز جمال تعبیرینک افادہ سیلہ نسانک پدیری اولدیغی اشادت ایتدگندہ، نسا اولادہ نای دوام ایدہ کددر. فللہ الحمد، حضرت فاطمہ نسل مبارکی، ^{عجم} حسہ و ^{عجم} زینبہ بی ایلی نورانی سلیمانک پدیر منوری، شمس نبوتک معنوی و مادی نسانی ادام ایدیور لر. [اللہ صل علیہ و علی آلہ] ^(۲) برنجی شعلہ، اوچ شعاعیلہ فتانہ ایدری.

[**اینبی شعلہ**] اینبی شعلہ نک [اوچ نوری] وار. [برنجی نور] قرآنہ معجز البیانک ہیئت مجموعہ سندہ رائوہ بر سلاست، فائوہ بر سلامت، تنبہ بر تساند، حکم بر تناسب، جملہری و هیئتاری ماییندہ قوی بر تعاوہ و آیتہ و مقصدلری ماییندہ علوی بر تجاوب اولدیغی، علم بیانہ و فہم معانی و بیانینک زنجیری، سطاکی، عبد القاهر جرجانی کی بیقرار داهی امامانک شہادتیلہ ثابت اولدیغی حالہ. او تجاوب و تعاوہ و تساندی و سلامت و مددتی قیراجوہ، بوز اجوہ سز طوقوز مهم اسباب بولونور کہ. او اسباب بوز مغز دگل، بلکہ سلامت، سلامت، تساندینہ قوت ویرمدر. یاللا ز اسباب بر درجہ حکمتی

اجرایدوب باشرینی پرده نظام و سلاستیه هیقار مژد. فقط ناصلا یکنه، دوز بر آغاجک کوگده سنده برقم
 هیقینتیار، سیوریکچار هیقار. لکن آغاجک تناسبی بوزمه ایچمه هیقار یور. بلکه او آغاجک زینتی تاملنه و جمالنه
 مدار اولده میوه ی ویرمه ایچمه هیقار یور. عیناً بوندکی، شوا سباب رخ، قرآنک سلاست نظمیه قیمتدار معناری
 افاده ایچمه سیوری باشرینی هیقار یور. ایسته او قرآنه مییه، یغری سنده هاجندارک موقعاری اعتباریلر نجم
 نجم اولور، مقفوه، پارچه پارچه نزول ابتدایی هالده، اوید بر کمال تناسبی واردرک، کویا بر دفعه ده نازل
 اولشکی بر مناسبت کوستریور.

لهم او قرآنه یغری سنده، لهم مختلف متبایه اسباب نزول کوره کلیدی هالده، ناسندک لمانی اوید کوستریور. کویا بر سبب واحد
 نزول ایتمدر. لهم او قرآنه، متفاوت و عاثر سؤالدرن هوایی اولور و کلیدی هالده، نهایت اعتراض و اتحادی کوستریور. کویا بر
 سؤال واحدن هوایدر. لهم قرآنه، متغایر، متعدد حادثاتک اعطانی بیایه ایچمه کلیدی هالده، اوید بر کمال انتظامی کوستریورک،
 کویا بر حادثه واحدنک بیایدر. لهم قرآنه، متخالف، متنوع هالده، حدیثی مخاطبدرن فخرینه مناسب اسبابدره تنزلات صلاسیله
 نازل اولیغی هالده، اوید بر عهده تمائل و کوزل بر سلاست کوستریورک، کویا حالت بدر. بدرجه فخر. صوکی آقار بر سلاست
 کوستریور. لهم او قرآنه، متباعد، متعدد مخاطبیه اصنافه متوجها مقام اولیغی هالده، اوید بر سلاست بیانی، بر عزالت نظامی،
 بر وضع افهامی وارک، کویا مخاطبی بر صنفدر. حتی هر بر صنف ظاهر ایدرک، بالاصاله مخاطب یا لکن کندییدر. لهم قرآنه، متفاوت،
 متدرج ارشادی بعضه غایره ایصال و هدایت ایچمه نازل اولیغی هالده، اوید بر کمال استقامت، اوید بر دقت موازنت،
 اوید بر عهده انتظام واردرک، کویا مقصد بدر.

ایسته بواسباب شوشینک اسبابیله، قرآنک اعجاز بیانده، سلاست و تناسبده استخدام ایدیلیمدر. اوت، قلبی
 سقمز، عقلی مستقیم، وهدانی مرضی، ذوقی سلیم هر آدم، قرآنک بیانده کوزل بر سلاست، رعنا بر تناسب، فوسه
 بر آهنگ، یکتا بر فصاحت کورور. لهم بصیره سنده سلیم بر کوزی اولور کورورک، قرآنده اوید بر کوز واردرک، او کوز
 بتوبه کائناتی ظاهر و باطنی اید واضح کوز اولنده بر صیفه کی کورور. ایسته دینی کی هویر. ایسته دینی بر طرزده او صیفه
 معنارینی سواد. شو برنجی نورن حقیقتی مثالدریلر توضیح ایسته، بر قیاس مجلد لازم. اوید ایسه سائر رساله عمیریده و
 اشارات العجازده و شو یغری بیه عدد سوزدرده شو حقیقتک اثباته دائر اولور ایضا هالده التفایده مثال اولور
 مجموع قرآنی برده کوستریورم.

[**آلنخی نوری**] قرآن حکیم آیتوں کے خاتمہ کرنے کو استدلیٰ فذلک امر و اسماء ہنا جھٹھنے کی اسلوب بدیعیندہ اولہ مزیت اعجازیہ دثرد۔

[**برافشار**] شوالنخی نوردہ ہونے آیتوں کے۔ او آیت، یا اللہ آلنخی نورک مثالوں کے، بلکہ کچھ مسائل و شعاعوں کے مثالوں کے۔ ہونے حقیقہ ایضاً آیتوں کے ہونے اور وہ علم۔ شیعہ کے اختصار و اجمال مجبور۔ اون کے ایچوہ غایت مختصر بطرزہ شوسر عظیم اعجاز کے مثالوں کے اولہ آیتوں کے برائے اشارت ایدوب، تفصیلاتی باثقة وقتہ تعابوہ آیتوں کے۔ ایستہ قرآنہ معجز البیاسہ، آیتوں کے خاتمہ کرنے غالباً بعضہ فذلک امر ذکر ایدر کہ، او فذلک امر، یا اسماء ہنا و یا معنا لری تفنہ ایدور۔ و یا خود عقلی تفکر ہونے ایچوہ عقل ہوا ایدر۔ و یا خود مقاصد قرآنیہ ہونے ہر قاعدہ کلیہی تفنہ ایدر کہ، آیتوں کے تائید و تائیدی ایچوہ فذلک امر یا بار۔ ایستہ او فذلک امر قرآن کے حکمت علویہ سندہ بعضہ اشارات و ہدایت الہیہ کے آب حیات سندہ بعضہ رشاشات، اعجاز قرآن کے ہر قاعدہ بعضہ شرارت وارد۔ شیدی ہونے ہونے او اشارتہ یا اللہ اوہ دانہ سنی اجمال ذکر ایدر۔ لہم ہونے ہونے مثالوں کے ہر مثال و ہر ہر مثال کے ہونے حقیقت سندہ یا اللہ ہر ہر سندہ ہر حقیقت کے مال اجمال سندہ اشارت ایدر۔ ہوا ہونے اشارتوں کے آیتوں کے، اکثر آیتوں کے مجتمعاً برابر ہونے حقیقی ہر نقسہ اعجازی تائیل ایدر۔ لہم مال اور وہ کثیر گز آیتوں کے آیتوں کے، اکثر اشارتہ مثالوں کے ہر یا اللہ ہر آیتوں کے برائے اشارت کوستہ جڈ۔ مثال کثیر گز آیتوں کے اسماء سوز کردہ بحی کبارک یا اللہ مثالوں کے ہر خفیف اشارت ایدر۔

[**برنجی مزیت جزالت**] قرآن حکیم، اعجاز طر بیان تیدہ صانع ذوالجلال افعال و اثر لری نظرہ قاسوسر، بط ایدر۔ صوکرہ او آثار و افعال سندہ اسماء الہیہ استخرج ایدر۔ و یا ہر و توحید کی ہر مقاصد اصلہ قرآنیہ اثبات ایدور۔ برنجی معانہ مثالوں کے، مثلاً، [هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ] (۱) آلنخی شقہ مثالوں کے، مثلاً، [أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَادًا ۖ وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ۖ وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا] (۲) الخ [إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا] (۷) قدر۔ برنجی آیتوں کے آثاری بط ایدوب برنجی کے، ہر مقصود کے مقدماتی کی، علم و قدرتہ غایات و نظام تیدہ شہادت ایدر کہ عظیم اثر لری سرد ایدر۔ علم اسمی استخرج ایدر۔ آلنخی آیتوں کے، برنجی شقہ کے برنجی شقہ کے اوہنی نقطہ سندہ ہر درجہ ایضاً اولونڈی کی۔ ہر باب عقل ہونے افعالی، عظیم آثار لری ذکر ایدر کہ نتیجہ سندہ یوم فصل اولان ہر نتیجہ اولونڈی ذکر ایدور۔

[**ایک نکتہ بلاغت**] قرآن، بشرک نظریہ صنعت الہیہ مذکورہ منبہاتی آہار، کوستیر، صکرہ فذلک وہ او منبہاتی اسما

ایچندہ طاییدر۔ ویا خود عقدہ حوالہ ایدر۔ برنجینک مثالہندہ، مثلاً، **قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ**

وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدْبِرُ الْأُمُورَ فَيَسْأَلُونَ اللَّهَ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ (۱) **فَذَلِكُمُ اللَّهُ**

رَبُّكُمْ الْحَقُّ (۲) ایستہ باشدہ دیر: سما وزمین رزقہ ایکی خزینہ کی مرہا ایدوب، اورادہ یاغوری، بورادہ ہوئی ہیکارہ کیمدر؟

اللہہ بائقہ قومہ سما وزمین، ایکی مطیع خزینہ دار علمہ کیم تیرہ بیایم؟ اویدایہ، شہراو کاغزدر۔ ایکنی فقرہ دہ

دیرک: سزک اعضا لیر ایچندہ ان قیمتہ کوز و قولہ قاریزک مالک کیمدر؟ ہانک تڑکاہ و دکانہ آئینز؟ بولطیف قیمتہ

کوز و قولہ غی ویرہ ہیک آنجہ بگردد۔ سزی ایجاد ایدوب تربیادہ اودر۔ ہونای سزہ ویرمدر۔ اویدایہ یا اللہ **[رب]**

اودر۔ معبودہ او اولیایر۔ اوہنی فقرہ دہ دیر: ٹولشیری ایہا ایدوب یوز بیطر ٹولش طائفہ لری ایہا ایدہ

کیمدر؟ عقدہ بائقہ و بتوہ کائناتک خالقندہ بائقہ شوائشی کیم یا بیایر؟ البتہ او یاہار، او ایہا ایدر۔ مادام عقدہ،

مقوق ضایعہ کیمدر، سزی برکمتہ لبرایہ کوندر کیمدر۔ رری ایہا ایتہ لگی کی، سزی دہ ایہا ایدہ کیمدر۔ دردنجی فقرہ دہ دیر:

بوعظیم کائناتی برسی کی، بر شہر کی کمال انتظامہ ادارہ ایدوب تدبیرینی کورہ، اللہہ بائقہ کیم اولیایر؟ مادام اللہہ بائقہ

اولماز۔ قوم کائناتی بتوہ اجماع غایت قوی ادارہ ایدہ قدرت، اودرہ قصورسز، ہیاتر درک، لہجہ بر شریک و اشتراک

و معاونت و یار دیم احتیاجی اولماز۔ قوم کائناتی ادارہ ایدہ، کوجہ مخلوق بائقہ اللہہ یراقماز۔ دیک، ایتراہتہ مز

اللہ دیم کسز۔ ایستہ برنجی و دردنجی فقرہ **اللہ دیر۔** ایکنی فقرہ **رب دیر۔** اوہنی فقرہ **الحق دیر۔** **[فَذَلِكُمُ**

اللَّهُ رَبُّكُمْ الْحَقُّ] نہ قدر معجزانہ دوشدنی آکا۔ ایستہ جناب عقدہ عظیم تصرفاتی، قدرتک مہم منبہاتی ذکر ایدر۔

صکرہ دہ او عظیم آثارک، منبہاتک دستا کیم **[فَذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ الْحَقُّ]** دیر۔ یعنی **[حق، رب، اللہ]** اسمای

ذکر ایتقدہ او تصرفات عظیمہ مذکورہ منبہاتی کوستیر۔

ایکنی مثالہندہ **[إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَخِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفَلَاقِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ مَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ**

اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَيَّنَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيْحِ وَالسَّحَابِ الْمُسْتَخْرِجِينَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ

لَايَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ] (۳) ایستہ، جناب عقدہ کمال قدرتی و عظمت ربوبیتی کوستیر و وعدہ ایستہ شہادت ایدہ، سموات وارضہ

خالقندہ کی تجلئی سلطنت الوہیت۔ و کیم کوندر وزن اختلافندہ کی تجلئی ربوبیت۔ و حیات اجتماعیہ انسانان یونہ بر واسطہ

اولہ کیمی ذکرندہ تخریج تجلئی رحمت۔ و سجادہ آب حیات ٹولش زمین کوندر و ب زمین یوزبیک طائفہ لیر ایہا ایدوب

بر کسر عجائب صورتہ کتیر مکرده کی تجائی عظمت قدرت.. و زمینہ ہر مختلف حیوانات بیضا بطور اقدہ خلوص متحدہ کی تجائی رحمت و قدرت.. و روزگاری نباتات و حیوانات تنفس و تلقین دینہ خدمت کی وظائف عظیمہ ایلہ توظیف ایدوب تدبیر و تنفس صالح وضعیتہ کتیر مکر ایچوہ تحریک و ادارہ سندہ کی تجائی رحمت و حکمت.. و زمینہ و آسمانہ اور تہ سندہ واسطہ رحمت اولادہ بلوطاری بر کسر عجائب کی معلقہ طویلایوب طاعتیچوہ، بر آورد کی استراحت ایدوب وظیفہ باشند دعوت ایلہ کی تسخیرندہ کی تجائی ربوبیت کی منبوت صنعتی تعداد ایدندہ صوکرہ، عقیقہ اولادہ عقائقدہ و تفصیلہ سوو ایدوب تفہیم ایدوب ایچوہ **[لَا يَاتِي لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ]** ^(۱) ایدر. اوندہ عقول ایضا ایچوہ عقلہ حوالہ ایدر.

[اوہنجی مزیت جزالت] بعضاً قرآنہ، جناب حقہ فعلیہ تفصیل ایدور. صوکرہ بر فذلہ ایلہ اجمال ایدر. تفصیلی ایلہ قناعت ویر. اجمال ایلہ حفظ ایدر، باغداد. مثلاً، **[وَكَذَلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُنَبِّئُكَ عَنْ غَيْبَاتٍ]** ^(۲) ایلہ، حضرت یوسف واجدادینہ ایلہ نعمادی شوائبہ اشارت ایدر. دیرکہ: سوزی بتوہ انسانہ اچندہ مقام نبوتہ سرفراز، بتوہ سلسلہ انبیای سلسلہ نژدہ ربط ایدوب سلسلہ نری نوع بشر اچندہ بتوہ سلسلہ سرداری، خاندانازی علوم الہیہ و حکمت ربانہ بر حجرہ تعلیم و ہدایت صورتہ کتیروب، او علم و حکمتہ دنیانہ سعادت نگارہ سلطنتی آخرتہ سعادت ابدیہ سیدہ نژدہ بر شدیر مکر.. سنی علم و حکمت ایلہ صرہ لکم عزیز بر رئیس، لکم عالی بر نبی، لکم عالم بر مرشد ایلہ اولادہ نعمت الہیہ ذکر و تعداد ایدوب علم و حکمت ایلہ اوفی، آباء واجدادینہ ممتاز ایدینی ذکر ایدور. صوکرہ سندہ ربکہ عالم و حکیم دیر. اوندہ ربوبیتی و حکمتی اقتضا ایدرکہ، سنی و آباء واجدادینہ عالم، عالم اسنہ مظہر ایدر. ایلہ او مفصل نعمادی شوفذلہ ایلہ اجمال ایدر.

لکم مثلاً، **[قُلِ اللَّهُ مَالِكُ الْمُلْكِ نُوْقِي الْمُلْكِ مَنْ تَشَاءُ]** ^(۳) ایلہ شوائبہ، جناب حقہ نوع بشر حیات اجتماعیہ سندہ کی تصرفاتی سولہ کوسیور کہ: عزت و ذلت، فقر و ثروت طوغریہ طوغریہ جناب حقہ مہیئتہ و ارادہ سنباغیدر. دیک، کثرت طبقاتنہ ان طاعتیچوہ تصرفاتہ قدر، مہیئت و تقدیر الہی ایدر. تصادق قاریا ماز. شوعلی ویرد کردہ صوکرہ، انسانیت حیاتندہ ان مهم ایسہ اوندہ رزقیدر. شوائبہ، بشر رزقی طوغریہ طوغریہ رزاقہ حقیقینہ خزینہ رحمتندہ کوندر دینی برآئی مقدمہ ایلہ اثبات ایدر. شوائبہ، دیر: رزق ازیرک حیاتہ باغیدر. برک دیرلمی ایسہ ہمارہ باقار. ہمارہ ایسہ، شمس و قمری تسخیر ایدر، کیچہ و کوندر سوزی جویرہ ذاتہ اُندہ در. اولہ ایسہ، بر آلاء بر آدمہ حقیقی رزقہ اولادہ ویر مکر، بتوہ ربوبیتی بتوہ صوکرہ طویلیرا اوزات ویرہ بیایر و اوکا حقیقی رزاقہ اولور. صوکرہ دہ،

[وَتَرْزُقُ مِنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ] ^(۱) دیر. بوجمله ده او تفصیلاتی فعلی اجمال و اثبات ایدر. یعنی سزه هابنر زوقه ویره اودرک، بو فعلی یایر.

[دردخی نکتہ بلاغت] قرآن طاه اولور، مخلوقات الیهی برترتبه ذکر ایدر. صوره او مخلوقات ایچده بر نظام، بر میزان اولدنی و اوندک ثمره لری اولدنی کوسر مقدمه، کویا بر شفافیت، بر بار لوقه ویریورک، صوره او اینه مثال بر تیندیه طلوهی بولوناه اسمای الیهی کوسریور. کویا او مخلوقات مذکوره الفاظدر. شواصا، اوندک معنای، یا فود او میوه لرن هارد کارد، یا فود خلاصه بریدر.

مثلا، [وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ] ^(۲) ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ^(۳) ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ^(۴) ثُمَّ أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ^(۵) ایته قرآن، خلقت انسانک او عجیب، غریب، بدیع، منتظم، موزون طواری اولد اینه مثال بر طرزده ذکر ایدوب ترتیب ایدریورک: [فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ] ^(۶) ایچده کندی کندیه کور و نویور. و کندنی دیدر تدیریور. هئی و هیله بر کتی شوائی یازارک، دها شواصا طرزده اول شوکری سوله مشر. عجبا بگاده می و می کلمه؟ طنزده بولونسه. عالیه اولک طلامک کمال نظام و شفافیتدر و انجایدک، او طلام کلمه کندنی کوسر مشر.

هم مثلا، [إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَبِثًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسْتَخَرَاتُ بَأَمْرِهِ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ] ^(۷) ایته قرآن، شوائده عظمت قدرت الیهی و سلطنت ربوبیتی اویده بر طرزده کوسریورک، کونش، آی، یلیدر لر امر بر نفری بی امر نه مرهیا، کیجه و کوندوزی بیاصه و سیاه ایلی فطری و یا ایلی شریک بی بربری آرقه سنده دوندیروب آیات ربوبیتی کائنات صحیفه برنده یازانه و عریه ربوبیتده طوره بر قیدر ذوالجلالی کوسر دیندیه، هر وچ ایستیه [بَارَكَ اللَّهُ، مَا شَاءَ اللَّهُ، فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ] ^(۸) دیمه فواهد اولور. دیمک، [تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ] ^(۹) سابقه خلاصه می، هاردی، میوس می و آب هادی حکمه کجر.

[بشخی مزیت جزالت] قرآن، بعضا تغیر معروضه و مختلف کیفیات مدار مادی جزئیاتی ذکر ایدر. اوندی هقاوت یابته صورته هویرمک ایچوم ثابت، نورانی، کللی اسمای اجمال ایدر، باغدار. و یا فود تفکره و عبرت تویجه ایدر. بر فذلک ایلد فایده ویر. برنجی معنایه مثلا دیندیه، مثلا [وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ لَنْتُمْ صَادِقِينَ] ^(۱۰) قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ^(۱۱) ایته شوائت، اولاد حضرت آدمک خلافت مملد سنده ملائکه لره

برجائسته مدار، علمی اولدیغی اولسه برهاده جرنیدی ذکر ایدر. صوره او هاده ده ملائم لرن حضرت آدم قاشو علم نقطه سنده
 هاده مغلوبه یارین ذکر ایدر. صوره بویای هاده یی ایلی اسم صلی ایل اجمال ایدر. یعنی، **[أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ]** ^(۱) یعنی علیم و حکیم سه
 اولدیغک ایچمه آدمی تعلیم ایتدک. بزه غالب اولدی. حکیم اولدیغک ایچمه بزه استعدادیمزه کوره ویرسورسک. اوندک استعدادیم
 کوره برجائست ویرسورسک. انجی معنائک سالارنده، مثلا، **[وَأَنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُّسْقِيكُم مِمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ
 فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَائِغًا لِلشَّارِبِينَ]** ^(۲) الخزه و **[فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ]** ^(۳) ایته شواتر،
 جناب حقک قویوم، کچی، اینک، دوه کی مخاقرینی انسانره خالص، صافی، لذیذ بر سوت هشمی. اوزوم و خرما کی مصنوعی ده
 انسانره لطیف، لذیذ، طایق بر نعمت طابله ری و قازاندی. و آری کی کویک معجزات قدرتی سفای و طایق کوزل بر شرجی
 یایدی آیت شویلم کوسر دکده صوره، تفکره، عبرته، باشق شیری ده قیاس ایتد شویوم ایچمه **[إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ]** ^(۴)
 دیر، فایده ویر.

[الَّتِي نَكْتُمُهَا] ^(۵) کاه اولویورک، آیت کنیه بر کشته اعظم ربوبیتی سر. صوره بربک هکتی هکمنده بر رابطه وحدت ایل
 بر شیر. و یا فود بر عده علیه ایچنده بر شیر. مثلا، **[وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ]** ^(۶)
 ایته آیت الکرسیه اوه جمله ایل اوه طبعه توهیدی آری آری رنطرده اثبات ایتد بر بار **[مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ]** ^(۷) جمله سیده،
 غایت کسیه بر شدت شری و غیره مدافعتی کس، آثار. لکم شوات اسم اعظمک مظهری اولدیغنده، حقان الهیه عطاء معناری
 اعظمی درجه ده درک، اعظمت درجه سنده بر ترقی ربوبیتی کوسر یور. لکم عموم سماوات وارضه برده متوجه تدبیر الوهیتی
 ان اعظمی بر درجه ده عموم شامل بر حفیظیتی ذکر ایتد کده صوره، بر رابطه وحدت و ربک هکتی، او اعظمی تجلیاترینک منبعارینی
[وَلَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ] ^(۸) ایل خلاصه ایدر.

لکم مثلا، **[اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفَلَکَ لِتَجْرِيَ
 فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ۖ وَاتَّبَعُوا مِنْ كُلِّ
 مَسَاكِنُهُمْ وَإِنْ تَعَدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا]** ^(۹) ایته شواتر، اوله جناب حقک انسانه قاشو شوقوم کائنات ناصل بر برای حکمنده
 خالصه ایدوب، سعادته زمینه آب هیات کوندروب، انسانره رزق یتسیریمک ایچمه زمینی و سماوی ایل خدمتکار ایتدگی بی. زمینک سائر اقطارنده
 بولونه لهر بر نوع میوه لرنده لهر بر آدم استفاده امکان ویرمک، لکم انسانره ثمره عیارینی مبادل ایدوب لهر نوع مدار معیشتی تأسیه ایتد
 ایچمه کچی انسانه سخر ایتد. یعنی دزنه، روزگاره، آغاه اوله بر وضعیت ویرمک، روزگار بر قامی، کچی برات، دزن اوندک آیاغی

آئنده بر چو لکب طرور. انسانی کی واسطه بدست زینہ مناسبہ را بتمام برابر. ایرماقاری، یون فخری انسانک فطری بر
 واسطه نقلی سی هائنده تخر، لکم کونش ایلہ آی سیرایتیروب، موساری و موسارده دگیشہ منعم حقیقینک رنک رنک نعمتاری
 انسانده تقدیم ایتک ایچوہ ایک سخر خدمتکار و اویون طولای چورماک ایچوہ ایک دوجی حکمده خلوه ایتسه. لکم کی و کوندوزی
 انسان سخر، یعنی فواید ایتک کیجی اورتو، کوندوزی معیارینہ تجارتک هائنده تخر ایتسه. ایتسه بونعت الہیہی تعداد ایتدکده
 صوکره، انسان ویریلہ نعمتارن نہ قدر کنیسه بر دژہ سی اولیغنی کوسترحب او دائره دده نہ درجہ حد ستر نعمتار طولو اولیغنی، شو
 [وَأَتَيْكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِنْ تَعَدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا] ^(۱) فذلک ایلہ کوستر. یعنی استعداد و احتیاج فطری
 لایله انسان نہ ایتہ مش ایہ بتوہ ویریلکده. انسان اولادہ نعمت الہیہ تعداد ایلہ ستر، کونکر. اوت، انسانک مادام بر سفرہ نعمتی
 سماوات و ارض ایہ و اوسفره ده کی نعمتارده بر کسی شمس، قمر، کیجی، کوندوزکی شیار ایہ، ایتسه انسان متوجہ اولادہ نعمتار
 حد و حجاب کلک.

[یَدْفَعُ سُرْبَ الْاَغْتِ] ^(۲) اولویورک ایت، ظاہری سبی ایجادن قابلیتندہ عزل ایتک و اوزافہ کوسترماک ایچوہ، مسبک غایرینی، ثمرہ برینی
 کوستریور. تا آٹلا شیلینده، سبب یا اللہ ظاہری بر پرده در. ہونم غایت علیمانہ غایرینی و ہم ثمرہ لری ارادہ ایتک، غایت علیم، حکیم
 برینک ایشی اولوہ لازمدر. سبی ایہ، شعورین، جاسدر. لکم ثمرہ و غایتی ذکر ایتک ایلہ ایت کوستریورک، سبب چندانہ
 نظر ظاہریدہ و وجودده مبیات ایلہ متصل ویتیشیک کورونور. فقط حقیقہدہ مابیندندہ اوزافہ بر صاف وار. سببہ
 مسبک ایجادینہ قدر اودرہم اوزاقلوہ وارک، ان یون برسببک الی ان اذنا برسببک ایجادینریتیمز. ایتسه سبب و مسبب اورتہ سندہ کی
 اوزوہ صافده، اسماء الہیہ بر ییلدیزکی طالع ایدر. مطالعی، اوصاف مغنیہ در. ناصلا ظاہر نظرده طاعون دائرہ
 اقصندہ سمانک اتقاری متصل و مقارنہ کورونور. ہالہوہ، دائرہ افوج ہالیدہ سمانک ائندہ قدر عموم ییلدیزلرک مطالعی
 و باشقہ شیلرک مکناری اولادہ بر صاف عظیمہ بولونذیغنی کی، اسباب ایلہ مبیات مابیندہ اولہ بر صاف مغنیہ وارک، ایمانک
 دور بینید، قرآنک نوریلہ کورونور. مثلا، [فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَى طَعَامِهِ ۚ أَنَا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا ۚ
 فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا ۚ وَعَبْنَا وَقَضَبًّا ۚ وَزَيَّنَّا وَغُلًّا ۚ وَحَدَّثْنَا تَلْحِيًّا ۚ وَفَاكِهَةً وَبَآءًا ۚ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِإِنْعَامِكُمْ] ^(۳) ایتہ شوائت کریمہ
 معجزات قدرت الہیہی بر ترتیب حکمده ذکر ایدرک اسباب مبیاتہ ربط ایدوب، ان آخرده [مَتَاعًا لَكُمْ] ^(۴) لفظیلہ بر غایبی کوستریورک،
 اوزایہ، بتوہ اومتسل اسباب و مبیات ایچندہ اوزایہ کورہ و تعقیب ایدہ کیزی بر متصرف بولونذیغنی و اسباب اولادہ پردہ سی
 اولیغنی اثبات ایدر. اوت [مَتَاعًا لَكُمْ وَلِإِنْعَامِكُمْ] ^(۵) تعبیرلہ، بتوہ اسبابی ایجاد قابلیتندہ عزل ایدر. معنادیر: سزہ و

هیوانان از نه رزقی تشدیر مک ایچوم هوساده طیسور. اوصوده سزه و هیوانان از نه آهیوب، شفقت ایدوب رزوه تشدیر مک قابلیتی اولدیفندنه، صو طیسور، کوندریلیور دیمکر. لکم طوپاره نباتاتیه آهیوب، رزقلز اوردنه طیسور. هسن، شعور طوپاره سزه رزقلزی دوشونوب شفقت ایتک قابلیتده بک اوزاره اولدیفندنه، طوپاره کندیکندینه آهیولایور. برسی او قابلی آهیور. نعمتاری الدیرنه ویریور. لکم اوند، آغایر سزه رزقلزی دوشونوب مرحمتاً سزه میوهری، جوبقی تشدیر مکده بک عوفه اوزاره اولدیفندنه، ایت کوسریورک، اوند بهایم رحیم برده آرقسندنه اوزاتیفی ایبار و شریکدردک، نعمتاری اوندنه طاقسه. ذی هیاتده اوزاتیور. ایته شویانانده رحیم، رزوه، منعم، کریم بی عوفه اسمانک مطالعاری کورونویور.

لکم مثلاً، **لَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ سَحَابًا ثُمَّ يُولِفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَّامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهِ وَيَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ يَشَاءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ ۚ يَقْلِبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ۚ وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَّاءٍ فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى بَطْنٍ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ** ^(۱) ایته شوائت، معجزات ربوبیتک ان مھارندنه و خزینہ رحمتک ان عجیب برده سی اولده بلوطارک تشکیلاتده یا غمور یا غدر مقده کی تصرفات عجیبی بیانه ایدرک، کویا بلوطارک اجزائی جو لھواده طاغیایوب صافلانیدی وقت، استراحتہ کیدنه نترات منلاو، بر بور و سسید طوپلانیدی بی امر لھکی اید طوپلانیر، بلوط تشکیل ایدر. صوکره کوچک کوچک طائفلر بر اور دو تشکیل ایدرکی، او یاریم یاریم بلوطاری تألیف ایدوب، قیامتده سیار طاغار جماعت و شطندہ، بیاضاحه و طوبت جھتندہ قار و طولو کیفیتندہ اولده او سحاب یاریم لرنندہ آب حیاق بتوہ ذی هیاتہ کوندیریور. فقط او کوندیر مکده بر اراده، بر قصد کورونویور. حاجاتہ کوره طیسور. دیمک کوندیریور. جو براره، صافی، لھج برشی یوقسه، بر محرر عجائب کی طاع واری یاریم لرنندیکندینه طوپلانایور. بلکہ ذی حیاق طانیایه بر سیدرک، کوندیریور. ایته شومافہ معنویہ ده قدیر، علیم، متصرف، مدبر، مربی، مغیث، محیی کی اسمارک مطالعاری کورونویور.

[**سکرنجی مزیت جزالت**] قرآن طاک اولویورک، جناب حقک آخرتده خارقہ افعالرینی قبل قبول ایتدیر مک ایچومہ اعضایه هکنده و ذهنی تصدیقه مھیا ایتک ایچومہ بر اعدادیه صورتندہ، دنیاده کی عجائب افعالی ذکر ایدر. و یا خود استقبالی و اخروی اولده افعال عجیبہ الهیوی اویده بر صورتده ذکر ایدرک، مشرودینر اولده عوفه نظیرہ لریده

اونده قناعتز کلیر. مثلاً، **[أَوَلَمْ يَرِ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ]** ^(۱) تا سوره نکه
آخرین قدر... ایته شوخنده، هر مستنده، قرآن حکیم هری اثبات اچومه بدی ساز صورتده مختلف برطرزده
اثبات ایدور. اولاً نشئه اولی نظرده ویر. دیکه: نطفه ده علقه یه، علقه ده مضغه یه، مضغه ده
تا خلقت انسانیه قدر اولده نشئه کویور ساز. ناصل اولور که نشئه آخری انظار ایدور ساز؟ او اونده
مثلی، بلله دها اهنیده.

لهم جناب معه انسانه قارشو ایدیی امانات عظمی **[الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا]** ^(۲) کلمه سیده اشارت
ایوب دیر: سزه بولم نعمت ایدیه ذات، سزی باشی بوسه یراقماز کم، قبره کیروب قانقاصه اوزره یاناسیاز.
لهم مرزا دیر: نولسه آغاچون دیرلوب یسملانه سزی کویور ساز. اودونه کج کیطارک هیات بولم سنی قیاس ایدیه مریوب
استبعاد ایدور ساز. لهم سموات وارضی فاحه ایدیه، سموات وارضی میوه س اولده انسانک هیات و محاسنه
عاجز قایم؟ قومه آغابی ادره ایدیه، او آغاچک میوه سنه الهیت ویر مریوب باشق سنه مال ایدرم؟ بتونه آغاچک نتیجه سنی ترک
ایتمله، بتونه اجزاسیله هکلمه یوغرولسه خلقت شجره سنی عبث و سیروده یاپارمی ظن ایدر ساز؟ دیر: هرده سزی
ایا ایدیه جک ذات اویده برذات کم، بتونه کائنات اولم امر برفر هکلمه در. اَمَرْنٰ فِیْکُوْنُهٗ قَارِیْوْا لِمَا لَاقِیْا دَیْهٖ سرفرو ایدر.
بر بهاری غلوه ایتک، بر میوه قدر اولم الهویه کلیر. بتونه حیواناتی ایجاد ایتک، بر سینک ایجادی قدر قدرته قولی کلیر برذات کم. اویده بر
ذاته قارشو **[مِنْ نَّحْمِ الْعِظَامِ]** ^(۳) دیوب قدرته قارشو تعجیز ایدیه میدانه اوقوماز. صوره **[فَسَبَّحْهُمُ الَّذِي يُبْدِيهِ مَلَکُوْنٌ کُلُّ شَیْءٍ]** ^(۴)
تعبیر، هر شئیک دیر لینی ائنده، هر شئیک آفاقاری یائنده، کیم و کوندوزی، قیسه و یازی بر کتاب صمیمه لری بی قولیمه مویر،
دنیا و آخرتی ایکی منزل بی بونی قیار، اونی آمار بر قدر ذوالجلالدر. مادام بولم در. بتونه دلالتک نتیجه سنی اولور
[وَالِیْهِ تَرْجَعُوْنَ] ^(۵) یعنی قبرده سزی ایا ایدوب، هرده کیروب حضور کیرسانده هابذی کوره هکدر. ایته شوائد هرده
قبولنه ذهنی مهیا ایتدی. قلبی ده حاضر ایتدی. هرده نظائر سنی دنیوی افعال ایدیه کوستردی.

لهم کاه اولور کم، افعال اخروی سنی اویده برطرزده ذکر ایدر کم: دنیوی نظائر سنی احساس ایتیه. تا استبعاد و نظاره میدانه
قالاسیه. مثلاً، **[إِذَا الشَّمْسُ کُوْرَتْ]** ^(۶) الخزه و **[إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ]** ^(۷) الخزه و **[إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ]** ^(۸) ایته شوره کرده،
قیامت و هرده کی انقلاب عظمی و تصرفات ربوبیتی اویده برطرزده ذکر ایدر کم، انسانه او اثرن نظیره لینی دیناده، مثلاً
کوزده، بهارده کور دینی اچوم، قلبه دهشت و یروب عقد صیغایانه او انقلابی قولیمه قبول ایدر. شواوح سوره نکه

مال اجمالیٰ نہ اشارت دخی یک از و زوہ اولور. اوندک اچوہ برتک عالمی نمونہ اولور و کوسرہ جگر. مثلاً **[إِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ^(۱)]** کلمہ افادہ ایدرک: حشرده لکریک بتوہ اعمالی بر صیغہ اچندہ یازیلی اولور و نشر ایدیلور. شومله، کندی کنیدنہ هووہ عجیب اولدیغندہ، عقل اوکا یور بولاماز. فقط سورہ نکه اشارت ایتدیگی، حشر بهاریدہ باشقہ نقطہ لرن نظیرہ سی اولدیغی، شوشی نظیرہ سی یک خوردر. هونکر لکریوہ دار آغاچک، هیکلی بر اوندک ده عملدی وار، فعلدی وار، وظیفہ لری وار. اسمای الهیہ ی نہ شقلده کوسرہ رک تسبیحات اتمہ ایہ، عبودیتدی وار. ایته اوندک بتوہ بو عملدی تاریخ هیاتلرله برابر عموم لکر دگرندہ، توجہ قارندہ یازیلوب، باشقہ بر بهارده، باشقہ بر زمینده هیکار. کوسر دیگی شکل و صورت لسانیدہ غایت فصیح بر صورتہ آثارینک و اصلارینک اعمالی ذکر ایتدیگی کی. دل، بودا، یاراق، هیک و میوہ لریل صیغہ اعمالی نشر ایدر. ایته کوزیرک اولندہ بو هیکانہ، هفیظانہ، مدبرانہ، مربیانہ، لطیفانہ شوائی یایاہ اودرک، دیر: **[إِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ^(۲)]** باشقہ نقطہ لری بوقیاس ایدر. قوتک وارسه استنباط ایت. حکا یار دیم اچوہ بونی ده سولہ ی جگر: ایته **[إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ^(۳)]** شو کلام، تکیویر لفظیدہ، یعنی صاروہ و طویل صومہ معناسیلہ یاراق بر تشبہ اشارت ایتدیگی کی، نظیرینی دخی ایما ایدر. (برنجی) اوت، جناب صومہ طرفندہ عدم و اثر و سما پرده لری اچوب، کونش کی دنیای ایشقلاندیرلہ بر سیر لفظه مثال بر لوبی خزینه رکندہ هیکاروب دنیای کوسر دی. دنیا قیاندقدہ صوکره، او سیر لفظه ی پرده لری صاوب قالدر اچوب. (اینجی) ویا، ضیاماعنی نشر ایتک و زمینک قفاسه ضیای ظلمتہ مناوبه صاوب مقادہ موظف بر مأمور اولدیغی و لکرام او مأمورہ ماعنی طویلاندیروب کوزلندیگی کی. طاه اولور، بر بلوط پرده سیدہ آلیسه ویرینی آزیابار، طاه اولور، آی اوندک یوزینہ قار شو پرده اولور. معاملہ سن بر درجه جگر. ماعنی و معاملات دفر لری طویلاندیغی کی، البته او مأمور بروقت او مأموریتده انفصال ایدر. حتی لک بر سبب غزل بولوغت، شمدیلک کوچک، فقط بویومہ یوز طومسہ یوزندہ کی ایکی لک بویومہ، کونش یک باشقہ اذہ الہی ایدر صاوب دخی ضیای امر ربانی ایلہ کری یه آلوب، کونش باشقہ صاوب، هایدی یرده ایشق قالدی دیر. جھنم کیت، حکا عبادت ایدوب سنک کی بر مأمور مخری صد اقتسرنک ایلہ تحقیر ایدری یاقہ دیر. **[إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ^(۴)]** فرماتی لکلی سیاه یوزیل یوزندہ اوقور.

[طوقوزنجی نکته بلاغت] قرآنہ حکیم طاه اولور، جزوی بعضہ مقصد لری ذکر ایدر. صوکره او جزویات واسطه سیدہ طای مقامده ذکاردی سوو ایتک اچوہ، او جزوی مقصدی بر قاعدہ طایه حاکمده اولامه اسمای هکایده تقریر ایدرک تثبیت ایدر. تحقیقہ ایدوب اثبات ایدر. مثلاً، **[قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَ كُفْرًا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ^(۷)]**

ایسته قرآن دیر: جناب هو سبج مطلقدر. هر شئی ایسیدر. همی ان جزوی بر عاجز اولده و زوجنده تشائی ایدیه بر زوجنده عا
قار شو مجادله شی هو اسید ایسیدر. لکم رحمته ان لطیف جلوه سنه مظهر و شفقتک ان خدایک بر حقیقتنه معدیه اولده بر قاینده
حقای اولده زوجنده دعوائی و جناب حق شائنی امور عظیم صورتده هم اسید الهیته ایسیدر. و هو اسید جدیده باقار،
ایسته بو جزوی مقصدی طیلشیرمک ایچیه، مخلوقاتک ان جزوی بر عادتشی ایسیده، کوریه، کائناتک دایره مکانیه سنده خارج بر ذات،
البته هر شئی ایسیدر، هر شئی کور بر ذات اولده لازم طایر. و کائنات رب اولده، کائنات ایچنده مظلوم، کویک مخلوقک در دیرنی
کورمک، فریاد دیرنی ایستده کرکدر. در دیرنی کورمیه، فریاد دیرنی ایستیه [رب] اولماز. اویدیه، **[إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ]**^(۱)
حمد سید ایلک حقیقت علمی تثبیت ایدر.

لکم مثلاً، **[سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ]**^(۲)
ایسته قرآن، رسول اکرم علیه الصلوة و السلام معرفتک مبدای اولده مسجد حرامده مسجد اقصای اولده سیرانی ذکر ایتده کورده، **[إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ]**^(۳)
ایسته قرآن، **[إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ]**^(۴) ده کی ضمیر، یا جناب حق در و یا خودی غیره در. پیغمبر کوی اوله شویل اولورک: بوسیاحت جزویده بر سر عمومی،
بر عروج کلد و آله، تاسدرة المنتهایه، تا قاب قوسینه قدر مراتب طلیه اسمائیده کوزینه، قولوغنه تفه فرایده آیات ربانیه
و عجائب صفت الهیه ایستیه، کورمدر دیر. او کویک، جزوی سیاحتی، کای و محشر عجائب بر سیاحتک آنا فکاردی حکمده کوستریور.
اگر ضمیر جناب حق ارجع اوله شویل اولورک: بر عیدنی بر سیاحتده حضورینه دعوت ایدوب بر وظیفه توفیق ایتده ایچیه، مسجد حرامده
مجمع انبیا اولده مسجد اقصای کوندروب، انبیا لر کور و شیرعب، بتوه انبیا لرک اصول دینلرینه وارث مطایع اولدینی کوستردکده
صوکره، تا قاب قوسینه قدر ملک و ملائکه کزیدردی. ایسته هندیه اودات بر عیددر. بر معراج جزویده سیاحت ایدر.
فقط بو عیدده بتوه کائنات تعلوه ایدیه بر امانت بر بردر. لکم شواکد کائناتک رننی دگیشیرده جک بر نور بر بردر. لکم سعادت
ایدیه نیک قابوشنی آجابه بر آنا فکارد بر اولدینی ایچیه، جناب هو کندی ذاتی بتوه اشیا ایسیدر و کورور صفتیه توصیف ایدر.
تا امانت، انور، او آنا فکاردک جهانه محول حکم دیرنی کوسترییه.

لکم مثلاً، **[الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا أُولِي أَجْنِفَةٍ مُثْنٍ وَثُلُثٍ وَرُبَاعٍ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ]**^(۵)
ایسته شو سوره ده سموات و ارضه فاطر ذوالجلالی، سموات و ارضی اویدیه بر طرزده
ترتیب ایدوب آثار کائناتی کوسترمقله، حدس سیر بیلارنده فاطرینه حدس مدح و ثناء ایتدیریور. اویدیه حدس
نعمت لرک سولندیرمقله، سما و زمیه بتوه نعمت لرک و نعمت دیده لرک لسانلر او فاطر رحمانه فایز ترجمه و

ستایش ایدر لر، دیدگه موکره، یرک شهر لری و مملکت لری ایچنده فاطره و یردیگی جهازات و قنات لری سیر و سیاحت ایدر انسان لری حیوانات و طیور کجی، سماوی سرایر اولده ییلدی زور و علوی مملکت لری اولده بر جلمده کزمنک و طیاره ایتمک ایچونه اول مملکت کس لری اولده ملکانینه قنات و یرمه ذات ذوالجلال، البته هر شیئه قیدر اولونه لازم کایر. بر سینله بر میوه ده بر میوه یه، بر سر میوه بر آغاج ده بر آغاجه و چو قنات یی و یرمه، زهره ده شتری یه، مستید نه زهره و چو قنات لری او و یرمه. لقم ملا لری، سکنه زمینه کجی جزئیته منحصر دگلر. بر مطامه معینه اوندری قید ایدر میور. بر وقته درت و یا دها زیاده ییلدی زورده بولوندیغنه اشارت **[مَثْنِی وَ ثَلَاث وَ رُبَاع]** ^(۱) کلمه لری تفصیل و یر. ایسته شهادته جزئی اولده ملا لری قنات لری تجهیز ایتمک تعبیر لر، غایت کای و عمومی بر عظمت قدرتک دستکهنه اشارت ایدر **[إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ]** ^(۲) فذلک سید تحقیقه ایدر ب تثبیت ایدر.

[اوتجی نکته بلاغت] کاه اولور، آیت انسانک عصیان نظر انه عملای ذر ایدر. شدید بر تهدید ایدر زجر ایدر. موکره شدت تهدید، یأس و امید نزله آتنامه ایچونه، رحمته اشارت ایدر بر قسم سما ایدر خانه و یر، تسلی و یر. مثلا، **[قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذًا لَابْتَغَوْا إِلَىٰ ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا ۚ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ۚ تَسْبِيحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبُحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا]** ^(۳) ایسته شوائت دیرک: دی: اگر دید یقار کجی ملکنده شریکی اوله ایدی، البته عرسه ربوبیتنه ال اوز اتوب مدخله اثری کورونه جلک بر درجه ده بر انتقام نزل اوله بقدی. حالونک، یدی طبقه سماواته طوت، تا خرده ینی ذی حیاته قدره هر بر مخلوقه، کای اولونه، جزوی اولونه، کوچک اولونه، یون اولونه، فطر اولیغی توره اسمارک جلمه و نقشاری دیلایر او اسمای همانک سما ذوالجلالی تسبیح ایدر ب شریک و نظیر ده تنزیه ایدر لر. اوت، ناصله سما، کونش، ییلدی زور دینیه نور افشانه کلماتیه، حکمت و انتظامیه اوز تقدیس ایدر. وعدته شهادت ایدر. و هو لهما دخی بلوطارک سبیل، بره و رعد و قمره لرن کلماتیه اوز تسبیح و تقدیس و هدایتنه شهادت ایدر. اولده ده زمینه، حیوانات و نباتات و موجودات دینیه حیاته کلماتیه خالک ذوالجلالی تسبیح و توحید ایتمک برابر، لهر بر آغاجی یا پاره و میوه و میوه لرن کلماتیه ینی تسبیح ایدر ب بر لکنه شهادت ایدر. اولده ده، ان کو چون مخلوق، ان جزوی بر مصنوع کو مقلای و جزو یتیه برابر، طاشید یغی نقشار و کیفیت لک اشارتیه یک هو اسمای طایفه کو ستر مک ایدر سما ذوالجلالی تسبیح ایدر ب و هدایتنه شهادت ایدر.

ایسته بتوه طغثات برده برسان ایله متفقاً خاتم ذوالجلالنی تسبیح ایدوب وعدایتنه شهادت ایدرک، کنیزترین
 کوره موظف اولدقاری وظیفه عبودیتی کمال اطاعتله برینه کتیردکاری هالده. شو طغثاتک خلاصه سی و نتیجی
 و نازدار برخلیفه سی و نازنیم برمیوه سی اولده انسا، بتوه بوندک عکسه، ضدینه اولدوره ایندکاری کفر و شرک
 نه قدر چرکیه دوشوب، نه درجه جزایه شایسته اولدغنی افاده ایدوب، بتوه بتوه یاسه دوشورمک ایچومه، لکم
 شونک بی نهایت برجهایت، حدس چرکیه برعصیان قهار ذوالجلال ناصل میدانه و یروب طغثاتی بائدینه خراب
 ایندیگندک هاکمتی کوسرمک ایچومه **[اِنَّهٗ كَانَ حَلِيماً غَفُوراً^(۱)]** دیر. او فائمه ایله هاکمت امهاتی کوسروب بر جاقا پوسی
 آهیه بیر اقدیر.

ایسته شوان اشارات اعجازیه ده آشلاله، آیتلر فائمه لرنده کی فذلک لرنده هوو رشتات هدایتیله برابر، هوو
 لمعات اعجازیه واردکر، بلغالرن ان یون داهیاری شوبیج اسلوبده قارشو کمال هیت واستحساندنده
 یارغانی ایصیرمه، طوداغنی دیشمه، **[مَا هَذَا كَلَامُ بَشَرٍ^(۲)]** دیمسه، **[اِنَّ لَهٗوَالْاٰوْحٰی یُوحٰی^(۳)]** یه هوو البقیه
 اولدوره ایمانه ایتمه. دیمک بعضه آیتده بتوه مذکور اشارتله برابر، بحثه کیرمدیای هوو مزایای آخری ده نقشه
 ایدرک، او مزایانک اجماعنده او یله برنقش اعجاز کور و نورک، کور دخی کوره بیلیر.

[اَلَا یَکُنٰی شَعْلُکَ اَوْحٰی نوری^(۴)] شودرک: قرآن، بائق کلاملرله قابل قیاس اولماز. چونک کلامک طبعی لری،
 علویت و قوت و همه جمال جهتنده درت منبعی وار: بری متقلم، بری مخاطب، بری مقصد، بری مقامدر. ا دیلرک
 یا طلیسه اولدوره یاللز مقام کوسردکاری کی دگدر. اوله ایله، سوزده کیم سویلمسه، کیم سویلمسه، نه ایچومه سویلمسه،
 نه مقامده سویلمسه ایله باوه. یاللز سوزده باقوب طورما. مادام کلام قوتی، هستی بودرت منبعده آیر. قرآنک
 منبعه دقت ایدرک، قرآنک درجه بلاغتی، علویت و هستی آشلا بیلیر. اوت، مادام کلام، متعلی باقیور. اگر او کلام
 امر و نفی ایله، متقلمک درجه سنه کوره اراده و قدرتی ده تفنن ایدر. او وقت سوز مقادمتوز اولور. مادی
 التریک کی تاثیر ایدر. کلامک علویت و قوتی اونسته تزیید ایدر.

مثلا، **[يَا اَرْضُ اُبْلِغِیْ مَآءِکَ وَیَا سَمَآءُ اَقْلِغِیْ^(۵)]** یعنی یا ارضه! وظیفهک بیتدی. صویلی یوت. یا سما! حاجت قالدی.
 یا غموری کس. مثلا، **[فَقَالَ لَهَا وَ لِلْاَرْضِ اِثْنَا طَوْعًا اَوْ كَرْهًا قَالَتَا اَتَيْنَا طَائِعِیْنِ^(۶)]** یعنی یا ارضه، یا سما!

استرایته مز کلیند. حکمت و قدرته رام اولیند. عدمه جیغوب و جودده مشرک صنعتی کلیند دیدی.
اونده: بزکمال اطاعت کلیند. بزه کوسدیکه هر وظیفی سنک قوتله کوره کلند. ایسته قوت و اراده ی
تفنی ایدیه حقیقی و نافذ شو امرلر قوت و علوتنه باوه. صوره انسانلرک **[اِسْکِنِیْ یَا اَرْضُ وَاَنْشَقِیْ یَا سَمَاءُ
وَقُوْمِ اَیَّتْهَا الْقِیَامَةُ]** کی صورت امرده حمادیه هذیان واری محاوره سی، لهج او ایلی امره قابل قیاس اولیایدی؟
اوت، تمثیلده نشت ایدیه آرزولر و او آرزولرده نشت ایدیه فضولیانیه امرلر زده ده؟ حقیقت آمریتله
متصف برآمرن ایسه باشند حقیقت امری زده ده؟ اوت، امری نافذ یول برآمرن مطیع و یول برآوردوسنه
آرسه امری زده ده؟ و شویل برآمر، عادی برآوردیه ایشیدیلسه، ایلی امر صورتاً برآیدیه، معنا برآورد
برآورد و قوتلانی قدر فرقی وار.

مثلاً، **[اِنَّمَا اَمْرُهُ اِذَا ارَادَ شَيْئًا اَنْ یَقُوْلَ لَهُ کُنْ فِیْکُوْنُ]** ^(۶) لهم مثلا، **[وَ اِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِکَةِ اسْجُدُوْا لِاٰدَمَ]** ^(۷)
شو ایلی آیدیه ایلی امرلر قوت و علوتنه باوه. صوره بشرلر امرلر نوعنده کی علامه باوه. عجایب ایلدیه بوجلنده
کونه نسبت کی قالمایورلری؟ اوت، حقیقی بر مالمک ایسه باشند کی بر تصویریه. و حقیقی بر صنعتکارلر
ایشل دیلی وقت صنعتنه دائر ویردیگی بیاناتی. و حقیقی بر صنعتلر احاسیه باشند ایله بیانه ایتدیگی احساناتی،
یعنی قول ایلر فعلی برآیدیمک، کندی فعلی لهم کوزه، لهم قولغه تصویر ایتک ایچمه شویلر دیه: باقلیند،
ایسته بونی یایدیم. بویلر یاسیورم. ایسته بونی بوندک ایچمه یایدیم. بوبویلر اولوبمه. بوندک ایچمه ایسته بونی بویلر
یاسیورم.

مثلاً، **[اَفَلَمْ یَنْظُرُوْا اِلَی السَّمٰوٰتِ فَوْقَهُمْ کَیْفَ بَنٰیْنَاهَا وَ زَیْنٰنَهَا وَ مَا لَهَا مِنْ فُرُوْجٍ ۝ وَاَلَا رَءَوْا مَدَدَنَا هَا وَ اَلْقِیْنَا
فِیْهَا رَاْسِیْ وَ اَنْبَتْنَا فِیْهَا مِنْ کُلِّ زَوْجٍ نَّسِیْجٍ ۝ تَبٰصِرَةٌ وَ ذِکْرٰی لِّکُلِّ عَبْدٍ مُّنِیْبٍ ۝ وَ نَزَّلْنَا مِنَ السَّمٰوٰتِ مَآءً مُّبَارَکًا
فَاَنْبَتْنَا بِهٖ جَبَّاتٍ وَ حَبَّ الْحَصِیْدِ ۝ وَ النَّخْلَ بِاَسْقَاتِهَا طَلْعَ نَضِیْدٍ ۝ رِزْقًا لِّلْعِبَادِ ۝ وَ اَخْبَتْنَا بِهٖ بَلَدَةً مِّیْنًا
کَذٰلِکَ الْخُرُوْجُ]** ^(۸) قرآنک سمانده، شوره نکه برهنده یارلایانه ییلدیه مثال جنت میو لری کی شو تصویراتی، شو

افعاللری ایچنده کی انتظام بلاغته هوو طبقه دلالتی ذکر ایدوب، نتیجه سی اولده هشری **[کَذٰلِکَ الْخُرُوْجُ]** ^(۹)
تعبیرله اثبات ایدوب، سوره نکه باشند هشری نظر ایدیلدی الزام ایتک زده ده؟ انسانلرک فضولیانیه اونلرک تماسی
آز اولده افعالده جملاری زده ده؟ تقلید صورتنده هیچک رسملی، حقیقی هیاتله هیچکاره نسبتی درجه سنده

اولیٰ نماز. **ثُمَّ أَفَلَمْ يَنْظُرُوا** (۱) آه، **كَذَلِكَ الْخُرُوجُ** (۲) آه قدر کوزلبه مالی سویل مک هوو اوزوه کیدر.
 یاللز برائت ایدوب کیم هگز. **ثُمَّ لَمْ يَكُنْ** سوره نه باشند کفار، هشری انظار ایتد کلند، قرآن اوندی هشری
 قبول مجبور ایتد ایچوه سویل به بط مقدمات ایدر. **دیر: آيا، اوستانده کی سماء باقما یور میکانک، بز نه**
کیفیتده، نه قدر منتظم، محتم برصورتده بنا ایتد. **لَمْ يَكُنْ** کور میور میکانک، ناصل ییلدیزلر، آی وکونش ایل
 تزییه ایتد. **لَمْ يَكُنْ** بر قصور و نقصانیت یراقماش. **لَمْ يَكُنْ** کور میور میکانک، زمینی سزه نه کیفیتده سرش.
 نه قدر هکمه تفریه ایتد. او یرده طاعاری تثبیت ایتد. **دَکْرُکُ** استیلا سنده محافظه ایتد.
لَمْ يَكُنْ کور میور میکانک، او یرده نه قدر کوزل، **رَنَکَرَنَکُ** هر بر جند هفت فخر و اق، نباتاتی هکمه ایتد.
 یون هر طرفی او کوزللا ایلد کوزللا سیدر. **لَمْ يَكُنْ** کور میور میکانک، نه کیفیتده سما جانبدنه برکتی بر صوی کوندر یور.
 او صوایله باغ و بوستاندی، هوای، یولک لذت میوه کی خرمای آغاجدی خانه ایدوب عبادیم زرقی اوتط
 کوندر یورم، یتدیر یورم. **لَمْ يَكُنْ** کور میور میکانک، او صوایله **تُولَسَه** مملکتی ایلاید یورم. **بِیْکَرُ** دنیوی هشری
 ایجاد اید یورم. ناصل بو نباتاتی قدرتمه بو **تُولَسَه** مملکتده **هَیْکَرُ** یورم، **سَرُکُ** هشرده کی خروجهانده
 بولدر. قیامتده **ارَصَه** توب، **سَرُکُ** صاغ اولدوه **هَیْکَرُ** ایتد. **اَیْئَه** شوائد اثبات هشرده کوندر دینی
 جزالت بیانیه - که، **بِیْکَرُ** برینه **اَیْئَه** اشرت اید ییلدک - نره ده، انسانلر بر دعوا ایچوه سرد
 ایتدکاری کلمات نره ده؟

سُورَکُ سالدک باشند شمدی به قدر تحقیق نامه بی طرفانه محاله صورتده قرآنک اعجازی معنی بر فحش قبول ایتدیر مک ایچوه،
 قرآنک هوو حقوقی کیزی بر اقدوه. او کونشی موملر صیره نه کتیروب موازنه اید یورده. شمدی تحقیق وظیفه بی ایفا
 ایدوب پارلوه بر صورتده اعجازی اثبات ایتدی. شمدی ایه، تحقیق نامه دگل، **هَقِیْقَتُ** نامه برایی سوز اید، قرآنک
 موازنه کلمه حقیقی مقامنه اشرت اید هگز. **اَوْتُ** سائر کلاملر قرآنک آیاتنه نسبتی، شیشه لوده کی کورونه ییلدیزلر
 کوهجهک عکس ایلد ییلدیزلر عیننه نسبتی کیدر. **اَوْتُ** هربری بر حقیقت ثابت بی تصویر ایدم، کونستوه قرآنک کلماتی
 نره ده؟ **بُشْرُکُ** فکری و دیغولرینک آینه هکلمنده کلماتیه ترسیم ایتدکاری معنای نره ده؟ **اَوْتُ** انوار هدایت
 الهام ایدم و شمس و قمر و فاله ذوالجلالندک کلامی اولده قرآنک ملائکه مثال ذی هیات کلمات نره ده؟ **بُشْرُکُ** لهستانی
 او یاندیر مه ایچوه سحر نفس ایلد، **مُزَوَّه** اینجه لقا ایلد ایصیری کلمات نره ده؟ **اَوْتُ** ایصیری هشرات و بوجهارلر

مبارک ملائکه و نورانی روحانیده نسبتی نه ایست، بشرک کلمات قرآنکه کلماتی نسبتی اودر. شو حقیقتی یگریمی بخشی سوزله برابر، کچه یگریمی درت عدد سوز را اثبات ایتد. شود عوامز مجرّد دگل، برهانی کجه نتیجه در. اوت، لهریمی جواهر هدایتک بررصدنی وحقائیک ایمانیته بررصدنی و اسات اسلامیه بررصدنی و طوغریده طوغریه عرسه رحمانده کلمه و طائانه فوقنده و فاربنده انسانه باقوب اینه و علم و قدرت و اراده یی تفهیم ایدنه و خطاب ازلی اولده الفاظ قرآنی زده ده؟ انسانک لهوائی، هواپرستانه، واهی، لهوس پرورانه الفاظی زده ده؟ اوت، قرآنه بر شجره طوبا حکمنه کجوب شو عالم اسلامی بی تنوعه معنویاتیه، شعائر و کمالاتیه، دساتیر و احکامیه یا براقار صورتده نشرایدوب، اصفیا و اولیاسی بر هیچیک حکمنده او آغاجک آب حیاتیه تازه، کوزل کوستوب، تنوعه کمالات وحقائیک کونی و آلهیه یی ثمره و یروپ، میوه لرنده کی هووه هار دکاری عمای برر دستور، برر پروگرام حکمنه کجوب، عینه میوم دار آغاج حکمنده متاسل حقایقی کوستره قرآنه زده ده؟ بشرک معلومز اولده کلامی زده ده؟ [این اثری من الثریا]^(۱) بیک اوج یوز الله سندر قرآنه حکیم، تنوعه حقایقی طائانات هار شونده آهوب تشریحاتیه یی عالمه، لهرکی، لهرملت، لهرمملکت اوندک جواهرندنه، حقایقندنه آئیدر و آئیدور. هالوک، نه او الفت، نه او مبذولیت، نه او مرور زمانه، نه او یون تحولاندر اوندک قیمتدار حقایقندنه، اوندک کوزل اسو بارینه فتل ویره میده، اختیار تمامه، قور و تمامه، قیمتده دوشور میده، هستی سوندیرم مشدر. شو حال ته باشد بر اعجاز در.

شیمی بری حقیقه، قرآنک کتیردیگی حقایقندنه بررسمه کندی لهوسنی هوو حقیقه بر انتظام ویرس، قرآنک بعضه آیاتنه معارضه ایچونه نسبت ایتنه، قرآنه یاقیه بر کلام سویلدم دیس، اولده احقانه بر سوزدرک، مثلا، طائاری مختلف جواهرده بر ساری محشی یا یانه و او طائارک وضعیته عوم سرایک نقوسه عالیسه باقانه میزانی نقاشی ایدنه تزیینه ایدنه بر اوسته ندک صنعتیه. او نقوسه عالیده فهمی قاصر، اوسرایک تنوعه جواهر و زینت اوندک بی بهره بر عادی آدم، عادی خانه لرن بر اوسته سی اوسرایک کجوب، او قیمتدار طائارده کی علوی نقاشی بوزوب، هوو حقیقه لهوسنه کوره عادی بر خانه ندک وضعیته کوره بر انتظام، بر صورت ویرس و هوو بقارک نظرینه فوسه کورونه کجوب بعضه بوخوقاری طاق، عوکره، باقیاندر، اوسرایک اوسته سندنه دها زباده مهارت و ثروتم وار و قیمتدار زینت ایدر وار دیس، دیوانه بر لهنزیا ایدنه بر سافه طارک نسبت صنعتی کیدر.

[**اوجنی شعله**] [**اوج ضیای وار**] [**برنجی ضیا**] قرآن معجز البیانک یوں بروجه اعجازی اون اوجنی سوزده بیابایدیلمندر. فرداشری اولاده سائر ووهو اعجاز صیره سنه کرمک ایچوه بومقام آئیندر. ایسته قرآنک لهر برآتی، برنجم ناقبکی، اعجاز وهدایت نورینی نثرایله کفر و غفلت ظلماتی طاغیته یغنی کورمک و ذوقه ایتمک ایسترسن، کندیک قرآنک نزولنده اول اولاده او عصر جاهلیته و او صحرای بدوینده فرصه ایتمک، لهرشی طاعت چهل و غفلت آئینده پرده جمود طبیعت صاریلمسه اولیغنی برآنده، برده قرآنک لسانه علویسنده [**تَسْبِحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ**] ^(۱) [**تَسْبِحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِلَّهِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ**] ^(۲) کی آیتدی ایست، باجه. او تولسه ویا یاتمه موجدات عالم [**سَبِّحْ سَبِّحْ**] ^(۳) صد سیدل ایستندون ذهنتده ناصل دیلورور، هیدار اولورور، قیام ایوب ذکر ایلورور. لهم او قرآنک کون یوزنده بر جامد آتیاره اولاده ییلدیزلر و یرده کی بریشاه مخلوقات [**تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ**] ^(۴) صیحه سیدل، ایستندک نظرند ناصل کون یوزی بر آغیز، بتوه ییلدیزلر بر کلمه حکمتنا، بر نور حقیقت ادا. وارصه بر قفا. و بر و بحر بر لسانه. و بتوه حیوانات و نباتات بر کلمه تسبیح شاه صورتده عرصه دیدار ایدر. یوقه بوزمانده تا اوزمانه باحققاه مذکور ذوقک دقایقنی کوره مزسک. اوت، اوزماندیری نورینی نثرایده و مرور زمانده علوم متعارف حکمنه کچه و سائر نیرات اسلامیه ایدل یارلایانه و قرآنک کوتنی ایل کوندوز رنگی آله بر وضعیت ایل ویا فود سطحی و بیط بر پرده الفت ایلد باقسه، البته لهر برآتمک نه قدر طمانی بر زمزمه اعجاز ایچنده نه هئید ظلماتی طاغیته یغنی فقیله کوره مزسک. و بر ووهو انواع اعجازی ایچنده بونوع اعجازینی ذوقه ایده مزسک!

قرآن معجز البیانک ان یوکسک درجه اعجازینه باقوه ایسترسن، شوقیل دور بینیلد باجه. شوقیلک: غایت یوک و غریب و غایتله یاییلمسه عجیب بر آغاج فرصه ایده لملله، او آغاج کنیسه بر پرده غیب آئینده بر طبقه مستوریت ایچنده صافلا نئسدر. معلومدرک، بر آغاجک انسانک اعضا لری کی اونک داللی، میوه لری، یار اقلری، هیجقاری کی بتوه عضولری آراسنده بر مناسبت، بر تناسب، بر موازنت لازمدر. لهر بر جزئی، او آغاجک ماهیتنه کوره بر شکل آلی، بر صورت و یریلر. ایسته لهم کور و لمیره و حال کور و نم یور، او آغاجه دائری هیقسه، پرده اوستنده اونک لهر بر اعضا سنه مقابل بر رسم هکله، بر هود هیزنه، دالده میوه یه، میوه دیه یار اغذ بر تناسبله بر صورت ترسیم ایتیه. و بر بوندنه نهایت اوزاره مبدأ و منتهیاسنک اوردنسنده عضولرینک عینه شکل و صورتی کوسره چاک موافقه بر ترسیمات ایدل طولدریرسه،

البته شبهه قائم است، اور سام بتوه او غیبی آغازی غیب آشنا نظریه کو رو، احاطه ایدر، صوره تصویر ایدر، عیناً
 اوندکی، قرآن مجزالبیانه دخی حقیقت ممکناته دائره، او حقیقت دنیانه ابتداسنده طوت، تا آخرتک انکلهایت
 قدر اوزاتمه و عرشه فرشته، ذره ده شمه قدر یاییسمه اولده شجره خلقتک حقیقتنه دائر بیانات قرآنیه
 او قدر تناسبی محافظه ایتمه و لهر بر عصفه و میوه لایحه بر صورت ویرشدرکه، بتوه محققانلهایت تحقیقنده قرآنک
 تصویرینه ماشاءالله، بارک الله دیوب، طلم طنائی و معمای خلقتی کشف و فتح ایدر یا الله سنک ای قرآن کریم! دیدر.
 [وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى^(۱)] تمثیلده قصور یوه. اسما و صفات الهیه و شئونه و افعال ربانیه بر شجره طوبای نور هاکنده
 تمثیل ایدر یلمکده، او شجره نورانیه دک دائره عظمی ازلده ابد و اوزانوب کیدیرور. حدود کبریا غیر متناهی فضای
 احاطه یاییلوب احاطه ایدیرور. حدود اجرائی [يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ^(۲)] [فَالِقُ الْخَيْبِ وَالنَّوَى^(۳)] اهدودنده طوت،
 تا [وَالسَّمَوَاتِ مَطْوِيَّاتٍ بِيَمِينِهِ^(۴)] [خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ^(۵)] اهدودینه قدر انتشار ایتمه. او حقیقت
 نورانی بتوه دال و بوداقلیرله، غایات و میوه لرله او قدر تناسبه برینه او نفوسه، برینه لایحه، برینه قریایحه،
 برینه کلمنی بوز میایحه، برینده توفقه ایتمه یه جک بر صورتده او حقائقه اسما و صفات و شئونه و افعالی بیانه
 ایدرکه، بتوه اهل کشف و حقیقت و دائره ملائکه هولده ایدر بتوه اصحاب عرفه و حکمت، او بیانات قرآنییه قارشو
 سبحان الله دیوب نه قدر طوغری، نه قدر مطایبه، نه قدر کوزل، نه قدر لایحه! دیدر که تصدیق ایدیرور.

مثلاً، بتوه دائره اطافه و دائره و جوبه باقانه، لعم او ایکی شجره عظیمه دک برتک دالی هاکنده اولده ایمانک ارطامه سستی
 و او ارطامه دال و بوداقلیرنک ان اینجه میوه و هیکلای آرازنده او قدر برتناسب کوزتیدر که تصویر ایدر و اودرجه بر
 موازنه صورتده تعریف ایدر و اومرتبه برنسبت طرزنده اظهار ایدرکه، عقل بشر ارازنده عاجز و هسنه قارشو میرانه قالیر.
 و او ایمانه دالک بوداخی هاکنده اولده اسلامیتک ارطامه خمسی آرازنده و او ارطامه تا انکله اینجه تفرعاتی، ان کوهک
 ادبی و ان اوزانه غایاتی و ان دریه علمیات و ان جزوی ثمرات و انجیه قدر آرازنده همه تناسب و کمال مناسبت و نام
 بر موازنه محافظه ایتمینه دلیل ایه، او قرآنک هاکن نصوص و جوهلنده و اشارات و رمزنده هیقانه شریعت کبرای
 اسلامیته کمال انتظامی و موازتی و همه تناسبی و رصانتی، جرح ایلیر بر شاهد عدل، شبهه کتیرمز بر بهانه قاطعده.
 دیمک اولویرکه، بیانات قرآنییه بشرک علم جزئیینه، بافصوص برامینک علمنه مستند اولماز. بلکه بر علم محیطه استناد ایدیرور.
 و جمیع اشیا برده کوره بیلیر. ازل و ابد اورتنده بتوه حقائق برانده مشاهده ایدر بر ذلک علامیدر. آمنا!

[**ایکجی ضیا**] حکمت قرآنیہ نہ کارٹونہ میدانه معارضہ فیہ حقیقہ فلسفہ بشریہ نہ، حکمت قرآنہ قارئینہ درجہ سقوط ایستگنی اوہر آلتجی سوزده ایضاح و تحیل ایلہ تصویر و سائر سوزرده اثبات ایستگنزدہ اوندہ عوالم ایدوب، شیدیک بابقہ بر جھتہ کوہک بر موازنہ ایدرز. شولہ کہ: فلسفہ و حکمت انسانہ دنیاہ ثابت باقار. موجوداتک ماهیتارندہ، خاصیتارندہ تفصیلاً بحث ایدر. صانع قارئینہ وظیفہ برندہ بحث ایستہ ده، اجمالاً بحث ایدر. عاداتا کائنات کتابیک یا لکن نقسہ و حرفتارندہ بحث ایدر، معناسہ اہمیت ویرز. قرآن ایہ، دنیاہ کجی، سیال، آلتجی، سیار، قرارز، انقلابی اولدوہ باقار. موجوداتک ماهیتارندہ، صوری و مادی خاصیتارندہ اجمالاً بحث ایدر. فقط صانع طرفندہ توظیف ایدیلہ وظائف عبودیت طرارندہ و صانع اسمائینہ نہ و جہلہ و ناصل دلالت ایستہ طاری و اومر کونیۃ الہیہ قارئینہ انقیاد لرینی تفصیلاً ذکر ایدر.

ایستہ فلسفہ بشریہ ایلہ حکمت قرآنیہ نہ شوتفصیل و اجمال خصوصندہ کی فرقہ لرینہ باقا جہزہ، محض صومہ و عیہ حقیقتہ هانکسیدر، کورہ جہزہ. ایستہ ناصل ازلدہ کی ساعت، صورتاً ثابت کورونویور. فقط ایچندہ کی حرفلر حرکتیہ دائمی ایچندہ بر زلزله و آلت و عرفارینک افکار لری وارد. عیناً اوندک جی، قدرت الہیہ نہ بر ساعت کبراسی اولدہ شودنیا، ظاہری ثابتی ایلہ برابر، دائمی زلزله و تغیردہ، فنا و زوالدہ یو وار لریور. اوت، دنیاہ زمانہ لری دیک ایچوہ کیہ و کوندوز، او ساعت کبراندک ثانیہ لرینی صایاہ ایلکی باشی بر میل حکمندہ در. سنہ، او ساعتک دقیقہ لرینی صایاہ برابرہ وضعیتندہ در. عصر ایہ، او ساعتک ساعت لرینی تعداد ایدم بر ایستہ در. ایستہ زمانہ، دنیا یی امواج زوال اوستہ آثار. بتوہ ماضی و مستقبل عدم و یروب، یا لکن زمانہ حاضر و وجودہ یراقیر. شیدی زمانہ دنیاہ ویردیگی شوشل ایلہ برابر، مطکہ اعتبار ایلہ دخی عینہ دنیا زلزله کی، غیر ثابت بر ساعت حکمندہ در. چونکہ ہوہو اطاقی ہا بوجہ تغیر ایستگنندہ، بر حالہ بر حالہ سرعتاً کیگنندہ، بعضہ کوندہ بر قاچ دفعہ بلوطار ایلہ طلوب بوشالقلہ ثانیہ صایاہ میلک صورت تغیری حکمندہ بر تغیر ویریور. شیدی دنیا خانہ سنہ طابانی اولدہ مطکہ اصرہ ایہ، یوزی موت و حیاتجہ، نبات و حیوانجہ یک ہا بوجہ بدل ایستگنندہ، دقیقہ لری صایاہ بر میل حکمندہ دنیا نہ شوجھتی کجی اولد یغنی کوستیر. زمیہ، یوزی اعتبار ایلہ بولہ اولد یغنی کی، بطنندہ کی انقلابات و زلزله لرلہ و اوندک نتیجہ سنہ جبالک ہیقمہ لری و فساد وقوع بولسی، ساعت لری صایاہ بر میل کی، دنیا نہ شوجھتی آغیرجہ مرور ایدیمیدر، کوستیر. دنیا خانہ سنہ طوانی اولدہ سما طاقی ایہ، اجرامدن حرکتیہ، قیوروقای ییلدیز لرلر ظہور ایلہ، کوفان و فوفانک وقوع بولمیلہ، ییلدیز لرلر سقوط ایتمہ لری کی

تغیّران کوستیرک، سحاذی ثابت دگل. اختیار لغ، خرابیه کیدیر. اوندک تغیراتی، هفته لعه ساعته کوندی صایانه بر میل کی، چندانه اغیر و کچ اولوبور. فقط هر حالده کچی و زوال و خرابیه قار شو کیتدیگنی کوستیر. ایسته دنیا، دنیا بجهتیه شویدی کن اوزرنده بنایدیلمدر. شور کند دائم اونی صا صیور. فقط شو صا صیلاسه و حرکت ایدیه دنیا، صانعیه باقیغی وقت، او حرکت و تغیرات قلم قدرته مکتوبات صمدانیه بی یارمی احوه او قلم ایشا میدر. اوتبدلات احوال ایه، اسمای الهیه دنه جلوه شئونانی آری آری توصیفات ایدیه کوستیر، تازه لنه آینه لیدر. ایسته دنیا، دنیا اعتباریه لکم فایه کیدر. لکم ثلله قوشا. لکم زلزله اچنده در. حقیقته آثار صوبی رحلت ایتدیگی هالده، غفلت ایدیه صورتاً انجماد ایتسه، فکر طبیعتیه کثافت و کدورت پیدا ایدوب آخرته پرده اولمدر. ایسته فلسفه سقیمه، تدقیقات فلسفیه ایدیه حکمت طبیعیه ایدیه و مدنیت سفیر دنه جاذبه دار هوی ایتیه، سرفوشانه هوس ایتیه او دنیانده لکم جمودنی زیاده ایدوب غفلتی قالینلا شیرسه، لکم کدورتیه بولونشی تضعیف ایدوب صانعی و آخرتی اونوتدیر یور.

اما قرآن ایه، شو حقیقته کی دنیای، دنیا بجهتیه ^(۱) **الْقَارِعَةُ هَا الْقَارِعَةُ** ^(۲) **إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ** ^(۳)
^(۴) **وَالطُّورُ هَا وَكِتَابٍ مُّسْطُورٍ** ^(۵) آیاتیه یا موعبه کی هاج ایدر، آثار. ^(۶) **أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ** ^(۷)
^(۸) **أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا** ^(۹) **أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا** ^(۱۰) کی
بیاناتیه او دنیایه شفافیت ویر و بولونشی ازاله ایدر. ^(۱۱) **اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ** ^(۱۲) **وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَهْوٌ** ^(۱۳)
کی نور افشانه نیر ایتیه جامد دنیای اریتر. ^(۱۴) **إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ** ^(۱۵) **وَإِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ** ^(۱۶) **وَإِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ** ^(۱۷)
^(۱۸) **وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ** ^(۱۹) مون آلود تعبیر لیدر دنیانده ابدیت موهومنی
یارم یارم ایدر. ^(۲۰) **يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَمَا كُنْتُمْ** ^(۲۱)
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ^(۲۲) **وَقُلِ اللَّهُمَّ سِيرُكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ** ^(۲۳) کول کورله می کی
صیور لیدر، طبیعت فکرنی تولید ایدیه غفلتی طاغیتر. ایسته قرآنک باشدیه باشه طائانه متوجه اولسه آیاتی شولاسه کوره کیدر.
حقیقت دنیای اولیغی کی آچار، کوستیر. هر کینه دنیای نه قدر هر کینه اولیغی کوستیر قلم، بشرن یوزنی اوندیه هویتیه،
صانعیه باقانه کوزل دنیانده کوزل یوزنی کوستیر. بشرن کوزنی او ط دیکدیر. حقیقی حکمتی درس ویر. طائانات کتانبه
معنا لرنی تعالیم ایدر. حروفان و نقوشه رینه آه باقار. سرفوسه فلسفه کی هر کینه عاشور اولوب، معنای اونوتدیر یوب،
حروفاته نقوشه انسانلر وقتنی مالایعنیانده صرف ایتدیر یور.

[اوجنی ضیا] ایکنی ضیاده، حکمت بشریت نه حکمت قرآنی به قارشو مقوضه و حکمت قرآنی نه اعجاز نه اشارت ایتدک. شیدی شوضیاده، قرآنک شاکردری اولده اصفیاء و اولیا و علما نه منور قسمی اولده علمای اشرافیونک حکمتایرد. قرآنک حکمتنه قارشو درجه سنی کوسروب، شوجهنه قرآنک اعجاز نه مختصر بر اشارت ایده جان. ایسته قرآنک حکمتنه علویته ان صاده بر دلیل و حقانیتنه ان ظاهر بر بهانه و اعجاز نه ان قوی بر علامت شودرک، قرآن، بتوه اقام توحیدک بتوه مراتبی، بتوه لوازمایلد محافظه ایدرک بیاسه ایدوب موازنه سنی بوز مامه، محافظه ایتسه. لکم بتوه حقانیه عالییه الهیه نه موازنه سنی محافظه ایتسه. لکم بتوه اسمای هسانک اقتضایلد طری اطماعی جمع ایتسه. او اطماع تناسبی محافظه ایتسه. لکم ربوبیت والو هیئتک شوناتنی کمال موازنه ایلد جمع ایتسه. ایسته شومحافظه و موازنه و جمع، بر خاصیتدر. قطعیا بشرک ائرنده موجود گل. واعظم انسانیه نه نتایج افکار نه بولونمایور. نه ملکوتیه کیم اولیا اولک ائرنده، نه امورک باطنایرد کیم اشرافیونک کتابارنده، نه عالم غیبیه نفوذ ایدر روایندر معارف نه لکم بولونمایور. کویا بر تقسیم الاعمال حکمنده، هر قسمی حقیقتک شجره عظماسنده یا لکن برایکی دانه یا میسور. یا لکن اوندک میوه سید، یا پراغیده او غراشیر. باشق سنده یا غریب یوم، یا خود با قما یور. اوت، حقیقت مطلقه مقید انظار ایدر اطماع ایدر. قرآنک بی بر نظر عالی لازمه، اطماع ایتسه. قرآنک باشق، هندیه قرآنک ده درس آلیسور، فقط حقیقت کلیه نه جزوی ذهنیه یا لکن برایکی طرفی تماماً کورور. اونقله مفعول اولور. اوندک هس اولور. یا افراط و یا تفریط ایدر حقائقک موازنه سنی افراط ایدوب تناسبی ازاله ایدر. شو حقیقت یگرمی در دنجی سوزک ایکنی داندک عجیب بر تمثیل ایلد ایضاح ایدر. شیدی ده باشق بر تمثیل ایلد شو مسئله اشارت ایدر. مثلا، بر دکنده هابز جوهرلر اقامیلد طوبو بر دینه نه بولونیزی فرضه ایدر لم. غواص طالعیا، اودینه نه جواهری آرمیه اچوه طالیسور. کوزری قاپالی اولدیفنده آل یورد ایدر آکلار. بر قسمنک اینه اوزونجه بر آلماس کیم. او غواص حکم ایدرک، بتوه خزینه اوزون دیرک کیم بر آلماسه عبارتدر. آرقدا شندنه باشق جواهری ایشیتدیگی وقت خیال ایدرک، او جواهر بولینی آلماسک تابع ایدر. فصوص و نقوش ایدر. بر قسمی ده کروی بر یا قوت اینه کیم. باشق سنی مربع بر کعبه بولور. وهکذا، هر بری ایلد کوردیگی جواهری او خزینه نه اصلی و معطی اعتقاد ایدوب، ایشیتدکری او خزینه نه زوائد و تفرعاتی ظاهر ایدر. او وقت حقائقک موازنه سنی بوزولور. تناسب ده کیدر. هوه حقیقتک رنگی دگیشیر. حقیقتک حقیقی رنگی کور مک اچوه تاویلانه و تطفاتنه مضطر قایلر. حتی بعضا

انظر و تعطيله قدر كيدر. هكاهي اشرافونكه كتابرين و مستك ميزانيله طارمايوب كفيات و مشهوداته
 اعتقاد ايدمه متصوفينكه كتابريني تا مل ايدمه، بوهكمنزي بلاشهر تصديقه ايدمه. ديكه، حقائمه قرآنينكه جنسنده
 و قرآنكه درسندمه الدقاري حالده، هونمه قرآنه دگلار، بويده ناقص طليور. بحر حقائمه اولده قرآنكه آيتاري دخی
 او دز ايچنده كي دفينه نه برغواصيدر. لكه اولار كوزلري آهيو، دفينه ي احاطه ايدر. دفينه ده نه وار،
 نه يوه كورور. او دفينه ي اويده برتناسب و انتظام و النجمله توصيف ايدر، بيايه ايدر كه، حقيقي
 همه جمالي كوستير. مثلا، آيت [وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَالسَّمَوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ] ^(۱)
 [يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ] ^(۲) افاده ايتدكاري عظمت ربوبيتي كورديك كبي، [إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى
 عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ] ^(۳) هكاهي ايتدكاري عظمته و [مَا مِنْ دَابَّةٍ
 إِلَّا لَهُ أَخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا] ^(۴) [وَكَايْنٍ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ] ^(۵) افاده ايتدكاري شمول رحمتي
 كورويور. لهم [خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ] ^(۶) افاده ايتديكي وسعت خلافتي
 كورعب كوسترديك كبي. [خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ] ^(۷) افاده ايتديكي شمول تصرفي و احاطه ربوبيتي كورعب كوستير.
 [يَحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا] ^(۸) افاده ايتديكي حقيقت عظيمه ايله [وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ] ^(۹) افاده ايتديكي حقيقت
 كريماني [وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ] ^(۱۰) افاده ايتديكي حقيقت عظيمه عالماني آمراني كورور،
 كوستير. [أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ مَا يَمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ] ^(۱۱) افاده
 ايتدكاري حقيقت رحيمانه مدبرانه ي [وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا] ^(۱۲) افاده ايتديكي
 حقيقت عظيمه ايله [وَلَهُمْ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ] ^(۱۳) افاده ايتديكي حقيقت رقيباني [هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ
 وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ] ^(۱۴) افاده ايتديكي حقيقت محيطه كبي، [وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ
 وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ] ^(۱۵) افاده ايتديكي اقربيتي [تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ
 وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ] ^(۱۶) اشرت ايتديكي حقيقت علويهي [إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ
 بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ] ^(۱۷) افاده ايتديكي حقيقت جامع كبي
 بتوبه اخروي و دنوي، علمي و عملي ارطه سته ايمانينكه هرييني تفصيلا، ارطه غمته اسلامينكه هرييني قصدا و
 جدا و سعادت داريني تأميه ايدمه بتوبه دستورلي كورور، كوستير. موازيني محافظه ايدوب، تناسبني دامه ايدوب،

او حقائقك لهيئت مجموعتلك تناسبند حاصل اولده همه و جمالك منبعند قرآنك بر اعجاز معنوی نشئت ایدر.
 ایسته شو سر عظیمندركه، علمای علم كلام قرآنك شاکردری اولدقاری هالده، بر قسمی اوز جلد اولدر حه
 ارطه ایمانییه دائر بیطار اثر یازدقاری هالده، [معتزله کی] عقلی، نقله ترجیح ایته قاری ایچمه قرآنك
 اومه آتی قدر وضوح ایدر افاده و قطعی اثبات و جدی اقناع ایدر مـ شـرـ. عاداتا اوند، اوز اوه طاعان
 آلتند لاغیم یایوب، بور و لرله تا عالله نهایت قدر سلسله اسباب ایلر کیدوب اورده سلسله کی کسـ. صورته
 آب حیات هکنده اولده معرفت الیهیه و وجود واجب الوجودی اثبات ایدر لر.

آیت کریمه ایه، لهر بری بر عصای موسی کی، لهر یرده صوی هیکار ایلیر. لهر شیده بر پنجه آهار.
 صانع ذوالجلالی طایستیر. قرآنك بحکمنده ترشح ایدر عربی قطره رساله سنده و سائر سوزلرده شو حقیقت
 فعلاً اثبات ایدر یلمه و کوستر مشر. ایسته لکم شوسردندركه، باطنه اموره کیدوب، سنت سنیه اتباع
 ایتمه رل، مشهوداتنه اعتماد ایدر یاری یولده دونه و بر جماعتك ریاسته کچوب بر فرقه تکیل ایدر
 فوره ضالته بتوه اماماری، حقائقك تناسبی، موازنه سنی محافظه ایدر مدیگندندركه، بویه بدعیه ضلالت
 دوشوب بر جماعت بشریه یا حلیسه یوله سوه ایتسار. ایسته بونارون بتوه عجزری، آیات قرآنك اعجازینی کوستر.

قرآنك لمعات اعجازنده ایکی لمعه اعجازیه، اومه طوقوزنجی سوزون اومه دردنچی رشمنده کچمدرکه، بر
 سبب قصور ظنه ایدر یلمه تدراتی و علوم کونیده اجمالی، لهر بری بر لمعه اعجازون منبعیدر. لکم قرآنده
 معجزات انبیا یوزنده یارلایانه بر لمعه اعجاز قرآن، یلرمنجی سوزون آلتنجی مقامنده واضعاً کوستر یلمدر.
 دها بونارکی سائر سوزلرده و رساله عربیه مده هوه لمعات اعجازیه ذکر ایدر یایوب، اوندوره آلتقاء یاللز شونی
 دیرزک: بر معجزه قرآنیه دها شودرک: ناهل بتوه معجزات انبیا، قرآنك بر نقشه اعجازینی کوستر مشر. اویله ده
 قرآن، بتوه معجزاتیه بر معجزه احمدیه اولور. و بتوه معجزات احمدیه دخی قرآنك بر معجزه سیدرک، قرآنك جناب حق
 قار شونستی کوستر. و اونستك ظهور ایدر لهر بر قلمی بر معجزه اولور. هونک اوز وقت برتک عالم، بر هاکردن کی

بر شجرہٴ حقائق معنائِ تفہمہ ایدہ بیلیر۔ لہم مرکزِ قلب کی حقیقت عظمیٰ اندک بتوہ اعضائے مناسبہ اولیٰ بیلیر۔ لہم بر علم محیطہ و ہائے سر بر ارادہ استناد ایستہ بیلیر، حروفہ، لہیتہ، وضعیتہ، موقعہ حدیثیہ باقی بیلیر۔ ایستہ شوسہ دندہ، علمای علم حروف، قرآنک بر حرفندہ بر صحیفہ قدر اسرار بولہ قدری ادعا ایدہ۔
و دعوائی او فذلک اہلنہ اثبات ایدہ۔

رسالہ اندک باشندہ شوریہ قدر بتوہ شعلہ، شعلہ، لعلہ، نورہ، ضیاءہ نظرہ طویلہ۔ بردہ باہ۔
باشدہ کی دعوا، شیدی قطعی نتیجہ اولادہ یعنی، [قُلْ لَّيْنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا^(۱)] ی بولہ بر صد ایدہ او خوب اعلامہ ایدہ۔

[سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَعْلَمَتْنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ^(۲)] [رَبَّنَا لَا تُؤْخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا] [رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي] [وَأَحْلِلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي] [اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ وَتَبَارَكْ] [وَأَظْهَرْ وَأَظْهَرْ وَأَحْسَنَ وَأَبْرَّ وَأَكْرَمَ وَأَعَزَّ وَأَعْظَمَ وَأَشْرَفَ وَأَعْلَىٰ وَأَزْهَىٰ وَابْرَكَ وَالْطَفَّ صَلَوَاتِكَ وَأَوْفَىٰ وَالْأَزْهَىٰ وَأَزِيدَ وَأَرْفَىٰ وَارْفَعَ وَأَدْوَمَ سَلَامِكَ صَلَوةً وَسَلَامًا وَرَحْمَةً وَرِضْوَانًا وَعَفْوًا وَغُفْرَانًا تَمْتَدُّ وَتَزِيدُ بِوَابِلِ سَمَائِكَ مَوَاهِبِ جُودِكَ وَكَرَمِكَ وَتَتَمُّ وَتَزْكُو بِنَفَائِسِ شَرَائِفِ لَطَائِفِ جُودِكَ وَمِنْكَ أَرْزِيَّةً بِأَزَلِيَّتِكَ لَا تَزُولُ أَبَدِيَّةً بِأَبَدِيَّتِكَ لَا تَحُولُ عَلَىٰ عَبْدِكَ وَجَبِيَّتِكَ وَرَسُولِكَ مُحَمَّدٍ خَيْرِ خَلْقِكَ وَإِمَامِ حَضْرَتِكَ وَلِسَانِ حُجَّتِكَ النُّورِ الْبَاهِرِ الْأَمِيعِ وَالْبَرْهَانِ الظَّاهِرِ الْقَاطِعِ وَالْبَحْرِ الزَّاهِرِ وَالنُّورِ الْغَامِرِ وَالْجَمَالِ الزَّاهِرِ وَالْجَلَالِ الْقَاهِرِ وَالْكَمَالِ الْفَاخِرِ صَلَاتِكَ الَّتِي صَلَّيْتَ بِعَظَمَةِ ذَاتِكَ عَلَيْهِ وَعَلَىٰ آلِهِ وَأَصْحَابِهِ كَذَلِكَ صَلَوةً تَغْفِرُ بِهَا ذُنُوبَنَا وَذُنُوبَ كَاتِبِهِ وَرَفَقَاتِهِ وَتُشْرَحُ بِهَا صُدُورَنَا وَصَدْرُهُ وَتُظْهِرُ بِهَا قُلُوبَنَا وَقَلْبُهُ وَتُنَزِّهُ بِهَا خَوَاطِرَنَا وَأَفْكَارَنَا وَتُصَفِّي بِهَا كُدُورَاتِ مَا فِي أَسْرَارِنَا وَتُشْفِي بِهَا أَمْرَاضَنَا وَتَفْتَحُ بِهَا أَقْفَالِ قُلُوبِنَا وَ قَلْبِهِ نُورِ الْفَتْحِ الْمُبِينِ يَا أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ وَيَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ^(۳)] [رَبَّنَا لَا تُرِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ^(۴)] وَأَخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ^(۵)

۔۔۔۔۔ [**برنجی ذیل**] ۔۔۔۔۔

مقام اعتباریہ گرمی شنبی سوزہ الحاقہ ایدیلہ ذیلہ دہ یدنجی شعاعک برنجی مقامک اویہ یدنجی مرتبہ سیدر۔

صوکرہ بودنیادہ هیاتک غایبی و هیاتک حیات ایمانہ اولیغنی بیسہ بو یورولماز و طووه اولماز دنیا سیاهی و طئانده ربی سوراه یوچی، کندی قلبنه دیدیکه: آرادیغز ذلک سوزی و کلامی دینیله بودنیاده ان مشهور وان پارلاه وان عالم و او طئیم اولایانه هرکه، و هر عصرده میدانه اوقویانه قرآنہ معجز البیانه نامنده کی کتابه مراجعت ایدوب، اونه دیور، بیلم۔ فقط ان اول بو کتاب بزم خالقون کتابی اولیغنی اثبات ایتک لازمدر، دیدیه تحرییه باشادی۔

بوسیاغ، بوزمانده بولونیغنی مناسبتیه ان اول، معنوی اعجاز قرآنیک لمعلری اولاه رسالہ نوره باقدی۔ و اونک یوز اوتوز رسالہ لری، آیات فرقانینک کتہ لری و ایستقاری و اساسی تفسیری اولیغنی کوردی۔ و رسالہ نور، بو قدر معنؤ و ماحد برعصرده، لهر طرفه عقائو قرآنیہ بی مجاهدانه نشر ایتدیگ عالمده، قارشوسنه کیسه هیقامدیغندہ اثبات ایدرکه، اونک استادی و منبعی و مبعی و کونشی اولاه قرآن، سماویدر۔ بشر کلامی دکلر۔

هتی رسالہ نورک یوزر جملاندہ برنک حجت قرآنیسی اولاه گرمی شنبی سوزایله اویہ طوقوزنجی مکتوبه آخری، قرآنک قوه و جهله معجزه اولیغنی اولیه اثبات ایتکه، کیم کورسه ایه، دگل تنقید و اعتراضه، بلکہ اثباتینده حیرانه اولسه۔ تقدیر ایدرک هووه ثنائتمه۔ قرآنک وجهه اعجازینی و هووه کلام الله اولیغنی اثبات ایتکه بھتتی رسالہ نور۔ حواله ایدرک، یا الله برقیصه اشارتہ یو طئانی کوستره [**برقاج نقطایه**] دقت ایتدی۔

[**برنجی نقطه**] ناصله قرآن، بتوہ معجزاتیه و حقانیتنه دلیل اولاه بتوہ حقانقیله، محمد علیہ الصلاۃ والسلامک بر معجزه سیدر۔ اولیده، محمد علیہ الصلاۃ والسلام بتوہ معجزاتیه و دلائل نبوتیه و کلمات علمیسیله قرآنک بر معجزه سیدر۔ و کلام الله اولدیغنه بر حجت قاطعه سیدر۔

[**ایتنجی نقطه**] قرآن، بودنیاده اولیه نورانی و سعادتکی و حقیقتکی بر صورتده بر تبدیل حیات اجتماعیه ایدر برابر انساندن لکم نفساندہ، لکم قلباندہ، لکم روحاندہ، لکم عقلااندہ، لکم حیات شخصیہ لرنده،

لهم حیات اجتماعی برنده، لهم حیات سیاسی برنده اویم برانقلاب بایمه و ادامه ایتمه و اداره ایتمه، اویم درت عشره مدینه
 لهم دقیقه ده، آتی بیک آتی یوز آتمه آتی آتاری کمال احترامه، لهم اولازمه یوز میلیونده زیاده انساندن
 دیلدریمه اوقونویور. و انساندن تربیه و نفسانی تزکیه و قلبانی تصفیه ایدیور. رومله انکشاف و ترقی و
 عقلله استقامت و نور و هیاته حیات و سعادت ویریور. البته بویلیم برکتایک مثلی یوقدر، فارقه در.
 فوهر العاده در، معجزه در.

[اویمجی نقطه] قرآن، او عصرده تاشیمدییه قدر، اویم بر بلاغت کوسرمشه، کعبه نکه دیوارنده آتومه ایلر
 یازیلار ان مشهور ادیبارک مَعْلَقَاتِ سَبْعَةٍ نَامِيَا شَهْرَتِ شَعَارِ قَصِيدَةٍ لِرَبِّی، او درجه یه ایندیرمشک، لَیْسَ لَکَ
 قِیْرٌ، باباسنک قصیده سن کعبه ده ایندیرکده دیمسه: آیانه قارشو بونک قیمتی قالمدی. لهم بدوی بر ادیب
 [فَاَصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ^(۱)] آتی اوقونورکده ایشیتدیگی وقت، سجده یه قایاندی. اوکا دیدیار: سهه مسلمانن اولدن؟
 او دیدی: یوهر. سه، بو آیتک بدغتنه سجده ایتدم. لهم علم بلاغتک داهیلرندمه عَبْدُ الْقَاهِرِ جُرْجَانِي وَ سَطَّافِي
 وَ زَمَخْشَرِي کبی بیگار داهی امامار و متفنه ادیبار، اجماع و اتفاقه قرار ویرمسلرک: قرآنک بدغتی، طاقت بشر
 فوقنده در، یتیشیلر. لهم اوزماندنبری متعادیا میدانه معارضه یه دعوت ایدوب، مغرور و انایتلی ادیبارک
 و بلیغارک طهارتینه طوقوندریوب غرور لرینی قیراچه بر طرزده دیر: یا برنک سوره نکه مثلی کتیرینر. و یاغود
 دنیا ده و آخرته هلاکت و ذلت قبول ایدیارن، دیمه اعلامه ایشیتدیگی حالده، او عصرک معند بلیغاری، برنک
 سوره نکه مثلی کتیره مقلد قصه بر یول اولار معارضه یی بر اقوب، اوزومه اولار و جهانه و مالارینی قهلمه یه
 آتانه محاربه یولنی اختیار ایتلری اثبات ایدرک، اوقیسه یولده کیتیمک ممکنه دگر. لهم قرآنک دوستاری، قرآنه
 بکنزه مک و تقلید ایتیمک شوقیده. و دو شماندن دخی قرآنه مقابله ایتیمک و تنقید ایتیمک شوقیده او وقتدنبری
 یازدقاری و یازیلار و تلاوه افطاری ترقی ایدمه میلیونلر عربی کتابار اورتده کزنیور. لهم برینک قرآنه
 یتیشمه مدیانی، هتئ ان عادی آدم دخی دیکلمسه، البته دیمه جله: بو قرآن، بونده بکنزه مز. و اولدن مرتبه سنده
 دگل. یا اولدن آتنده و یا عمومک فوقنده اولوجه. عمومک آتنده اولدغنی دنیا ده ییج بر فرد، ییج بر طاهر،
 هتئ لهم براجمه دیمه مز. دیمک مرتبه بدغتی، عمومک فوقنده در. هتئ بر آدم [سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ^(۲)] آتینی
 اوقودی. دیدی: بو آیتک فارقه تلقی ایدیلر بدغتی کوره میورم. اوکا دینیلدی: سهه دخی بوسیلج کبی

اوزهانه کیت، اوراده دیکله! اوده کنینی قرآنده اول اوراده تحیل ایتدی. کوردیکه، موجودات عالم پریشان، قراقلای، جامد، شعورسن، وظیفه سز اولار و غای، عدسن، حدود سز برفضاده قرارسن، فانی بر دنیا ده بولون یورلر. برده قرآنک لساننده بو آیتی دیکلرکه کوردی. بو آیت، کائنات اوستنده، دنیا دک یوزنده اوله بر پرده آهدی و ایشقلاندیردیکه، بوازی نطوه و سرمدی فرمانی دیکلرکه ایچومه، عصر لر صیده لرنده دیزیلر دی شعورله درس ویروب کوستیریورک، بو کائنات، برجام کیر کلنده، باشده سموات و ارضه اولار و عموم مخلوقات هیاتدارانه ذکر و تسبیحه و وظیفه باشنده هوسه و خروشه معودانه و ممنونه بروضعیتده بولون یورلر، دیمه مشاهد ایتدی. و بو آیتک درجه بلاغت ذوقه ایدرک، سائر آیتلری بو کایاسله، قرآنک زمره بلاغتی ارضه نصفی و نوع بشرن غمسن استیلا ایدرک، هشت سلطنتی کمال احترامه اوه درت عصر بلافاصله ادام ایتدیگنلک بیچاره کلنلرندن بر کلنتی آکلادی.

[**در دخی نقطه**] قرآن اوله حقیقتای برعلوت کوستر مشله، ال طائلی برشیده دخی اوصاندرانه هوه تکرار، قرآنی تلاوت ایدنر ایچومه دگل اوصاندریمه، بله قلبی هورومسه و ذوقی بوز ولامسه آملره تکرار تلاوتی، عللوتی زیاده لشدیردیگی، اسکی زماندیری هرکجه مسلم اولوب، ضرب مثل کلنه کیمسه. لکم اوله بر تازنه لک و کنجیلک و شبابت و غرابت کوستر مشله، اوه درت عصر یاشادیغی و هرکله الیه قولییه کیردیگی هالده، شیمی نازل اولسه کبی تازنه لکنی محافظه ایدیور. و هر عصر، کنینه خطاب ایدیور کبی بر کنجیلده کورمه. هر طائفه علمیه، اونده هر وقت استفاده ایتک ایچومه کترته و مبدولیتده یانارنده بولونیر دقلری و اسلوب افاده سنه اتباع و اقتدا ایتدقلری هالده، او اسلوبنده کی و طرز بیاننده کی غرابتی عیناً محافظه ایدیور.

[**بخشی نقطه**] قرآنک بر جنای ماضیده و بر جنای متقبله، کولی و بر قنادی اسکی سفیرلرک اتفاقای حقیقتلری اولدیغی. بو، اولدری تصدیق و تأیید ایتدیگی و اولدر دخی توافقک ساهه هالده بو تصدیق ایتدقلری کبی اولنده، اولیا و اصفیا کبی اونده حیات آله ثمره لری و هیاتدار تکللر یله شجره مبارکه لرینک هیاتدار، فیضدار و حقیقت مدار اولدیغنه دلالت ایدنه، و اینکی قنادینک حمایه سی آلتده یتشه و یاشایانه ولایتک بتوه هوه طریقته لری و اسلامیتک بتوه حقیقتلری علملری، قرآنک عیمه هوه و مجمع حقائمه و جامعیتنده مشاز بر فارق اولدیغنه شهادت ایدر.

[**آلتی نقطه**] قرآنک آتی جہتی نورانیدر. صدقہ و حقانیتی کوسیر. اوت، آلتندہ حجت و برہانہ دیرقاری،
 اوستندہ سکہ اعجاز لمعی، اولندہ و لہدندہ سعادت داریدہ لہدی لری، آرقہ سندہ نقطۂ استادی و حی سماوی
 حقیقتاری، صاغندہ حدس عقول مستقیہ نہ دلایلہ تصدیقاری، صولندہ سلیم قلبارک و نیز وجداندرک
 ہدی الہمساناری و صمیمی انجذاباری و تسلیجاری قرآنک فوقہ کعادہ فارقہ، متیبہ و لہجوم ایدینز برقلعہ سماویۂ ارضیہ
 اولدیننی اثبات ایتدکاری کی۔ آتی مقامہ دخی اولندہ عیدہ عوہ و صادوقہ اولدیننی و بشرکلامی اولدیننی، لہم یا طیبہ
 اولادیننی امضاییدہ، باشدہ بوکائناتدہ دائما کوزللاک اظہار، ایلاک و طوغریلغی حمایہ و سافقہ کارلری
 و مفتریاری احما و ازالہ ایتدک عادتتی بردستور فعالیت اتخاذایدہ بوکائناتک متصرفی، او قرآنہ عالمہ اش
 مقبول، ان یوسلک، ان عالمانہ بر مقام حرمت و بر مرتبہ موفقیت و بر میلہ اونی تصدیعہ و امضاییدگی کی۔
 اسلامیتک منبعی و قرآنک ترجمانی اولامہ ذاتک، لہرکسدہ زیادہ اولک اعتقاد و احترامی۔ و نزولی زمانندہ
 اولیوقبی بروضعیت نائماندہ بولونسی۔ و سائر کلاماری اولک یتیشہ می و بردرجہ بانزہ می۔ و امتیادہ برابر
 کچمہ و طرہ جک حقیقی حادثات کونینہ غیبیانہ قرآنہ ایلہ تردد سز و الہمسانہ ایلہ بیانہ ایتسی۔ و ہوہ
 دقتی کوزلرک نظری آلتندہ لہجہ برہیلہ، لہجہ بریا طیبہ و وضعیتی کور و لہجہ او ترجمانک، بتوہ قوتیدہ قرآنک
 لہر حکمانہ ایمانہ ایدوب تصدیعہ ایتسی و لہجہ برشی اونی صار صامی دخی، قرآنک، سماوی و حقانیتکی و کندی
 خالوہ رحیمک مبارک کلامی اولدیننی امضاییدور۔

لہم نوع انسانک غمی، بلکہ قسم اعظمی، کوز اولندہ کی او قرآنہ منجزبانہ و دیندارانہ ارتباطی۔ و حقیقتیرستانہ و مشاقانہ
 قولورہ و برمی۔ و ہوہ امارہ لرن و واقعہ لرن و کشفیاتک شہادتیلہ جن و ملک و روحانیلرن دخی، تلاوتی
 وقتندہ پروانہ کی حقیرستانہ اطرافندہ طویلانغاری، قرآنک کائناتجہ مقبولیتتہ و ان یوسلک بر مقامہ بولوندیغہ
 براعضادر۔

لہم نوع بشرک عموم طبقہ لری، ان غمی و عامیدہ طوت، تا ان ذکی و علما قدر لہریری، قرآنک درسندہ نام حصہ
 آلہ لری و ان دریدہ حقیقتاری فہم ایتداری۔ و یوز لرجہ فہ و علوم اسلامیہ نہ و بالخاصہ شریعت کبرانک بیول مجتہد لری
 و اصول الدینہ و علم کلامک دالہی محققاری کی لہر طائفہ، کندی علمہ علائہ بتوہ حاجاتنی و جوابدیننی قرآنندہ
 استخراج ایتداری، قرآنک، منبع ہوہ و معدنہ حقیقت اولدیغہ براعضادر۔

لهم أدبنا بحجج ان ایلمی بولونامه عرب ادیبی، شیدی به قدر معارضه به یک هوو محتاج اولدقاری حالده،
 قرآنک اعجازنده یدی یوک وچی وارکله، یاللز برتک وچی اولده بلاغتنک [برتک سوره سنک] مثانی
 کتیمده استغفاری. و شیدی به قدر کلمه و معارضه ایله شهرت قرآنمه ایتمیه مشهور بیغارد و
 داهی علارد، اوندک ^{لصح} بروجه اعجازینه قارشو هیقامام لری و عاجزانه سکت ایتمی، قرآن، معجزه و طاقت بشره
 فوقنده اولدیغنه برامضادر.

اون، برکلام، کیمده کلمه و کیم کلمه و نه احوو دینلمه اولسی جهتیه، قیمتی و علوی و بلاغتی تفههراتی
 نقطه سنده، قرآنک مثالی اولماز. و اوکاتیشیلر. ^{هوتنه} قرآن، بتوه علارد ربی و خالقنک خطاب و قونوشمی.
 و ^{لصح} برجهتده تقلیدی و تصنعی اساس ایده جلد ^{لصح} براماره بولونمایا به مطلق سی. و بتوه انساندنک،
 بلله بتوه مخلوقنک نامه مبعوث و نوع بشرک ان مشهور و نامدار مخاطبی بولونامه. و او مخاطبه قوت و وسعت
 ایمانی، قومه اسلامی ترشح ایوب، صاحبی قاب قوسیه مقامه هیقاراره مخاطبات صمدانیه به مظهریتیه
 نزول ایده. و سعادت دارینه دائر و خلقت کائناتک نتیجه لرینه و اوندک ربانی مقصد لره عائده مثالی. و او
 مخاطبه بتوه حقانو اسلامی طاشیایه ان یوکسک و ان کسبه اولامه ایمانی بیله و ایضاح ایده. و
 قومه کائناتک برخریطه، بر ساعت، بر فانه کبی لهر طرفی کوستوب هویروب اوناری یایا به صنعتکار لری
 طوریه افاده و تعلیم ایده قرآن معجز البیانک، البته مثانی کتیمده ^{آمینا} دکلر. و درجه اعجازینه یتیشیلر.
 لهم قرآنی تفسیر ایده و برقی، اوتوز قومه جلد، حتی نیمه جلد اولدور و تفسیر یازانه یوکسک ذکالی مدقمه
 بیقارمه متفنه علمانک [سند لری و دلیل لری بیله ایتمک لری] قرآنده کی حدس فریت لری و نکت لری و خاصیت لری
 و سر لری و عالی معنای و امور غیبیه نه لهر نوعنده کثمتی غیبی اخبار لری اظهار و اثبات ایتمی. و باطناصه
 رساله نورک یوز اوتوز کتابنه لهربری قرآنک بر فریتنی، بر نکت سنی قطعی برهان لره اثبات ایتمی. و باطناصه
 معجزات قرآنیه رساله سی. و شمد و فری، طیاره کبی مدینتک غارق لرنده هوو شیلری قرآنده استخراج ایده
 یگرمنی سوزن اکنجی مقامی. و رساله نوره و التزمیه اشارت ایده آیت لره اشاراتی بیلدیرمه اشارات قرآنیه
 نامنده کی برنجی شعاع. و حروف قرآنیه نه قدر منتظم و اسرارلی و معنای اولدیغنی کوستوبه رموزات ثمانیه
 نامنده کی سکر کوچه رساله لری. و سوره فتحی آخرکی آیتی، بسه وجهه اخبار غیبی جهتنده معجزه لانی اثبات ایده

کوچه بر رسالتی رسالت نور که هر جزوی، قرآنک بر حقیقتی، بر نورینی اظهار ایتسی، قرآنک مای اولدیغنه، معجزه و خارق اولدیغنه و بو عالم شهادته، عالم غیبک لسانی و بر علام الغیوبک کلامی بولوندیغنه
 بر افضاد^۱.

ایسته آلتی نقطه ده و آلتی جهته و آلتی مقامده اشارت ایدیلر قرآنک مذکور مزیتمای و خاصیتیمای ایچوندرکه، عسکیمای حاکمیت نورانیسی و عظمتیمای سلطنت قدسیسی، عسکرلرک یوزلرینی ایشیقاندیرلر، زمینک یوزلرینی دخی بیک اوج یوز سنه تنویر ایدرک، کمال احترامیه دوام ایتسی^{اوت} لکم اوصافیتیمای ایچوندرکه، قرآنک هر حرفی، هیچ اولمازسه اونه ثوابی و اونه هنهسی اولمسی و اونه میوه باقی ویرسی،^{آنا} حتی بر قسم آیاتک و سوره لرنک هر حرفی، یوز و بیک و دهاها زیاده میوه ویرسی و مبارک و قمارده هر حرفک نوری و ثوابی و قیمتی، اوندیه یوزلره^{اوت} هقیقیسی کی قدسی امتیازلری قرآنسه، دیمه دنیا سیاحی آکلادی. و قلبنه دیدی: ایسته بویله هر جهته معجزاتای بو قرآنک سوره لرینک اجماعیمله و آیاتک اتفاقیمه و اسرار و انوارینک توافقیله و ثمرات و آثارینک تطابقیمه برته واجب الوجودن و هودینه و وحدتنه و صفات و اسماسنه دلیلدار اثبات صورتنده اولیه شهادت ایتکله، بتونه اهل ایمانک هدیه شهادتاری، اوندک شهادتسه ترشح ایتکله. ایسته بویولجینک قرآنسه آلدیغی درس توحید و ایمانه قیسه بر اشارت اولدر، برنجی مقامک اونه یدنجی مرتبه سنده [لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

الْوَجِبُ الْوُجُودِ الْوَاحِدِ الَّذِي دَلَّ عَلَى وَجُوبِ وجودِهِ فِي وَحْدِيَةِ الْقُرْآنِ الْمُعْجَزِ الْبَيَانِ الْمَقْبُولِ الْمُرْغُوبِ لِأَجْنَاسِ الْمَلِكِ وَالْإِنْسِ وَالْجَانِّ.. الْمَقْرُوءِ كُلِّ آيَاتِهِ فِي كُلِّ دَقِيقَةٍ بِكَمَالِ الْإِحْتِرَامِ بِالسِّنَةِ مِثْلَانِ مِليُونٍ مِنْ تَوْعِ الْإِنْسَانِ. الدَّائِمُ سُلْطَنَةُ الْقُدْسِيَّةِ عَلَى أَقْطَارِ الْأَرْضِ وَالْأَكْوَانِ وَعَلَى وَجْهِ الْأَعْصَارِ وَالزَّمَانِ وَالْجَبَابِ حَاكِمِيَّةُ الْمُعْجَزَةِ الْتُورَانِيَّةِ عَلَى نِصْفِ الْأَرْضِ وَخُمْسِ الْبَشَرِ فِي أَرْبَعَةِ عَشَرَ عَصْرًا بِكَمَالِ الْإِحْتِشَامِ. وَكَذَا شَهِدَ وَبَرَّهَنَ بِإِجْمَاعِ سُورِهِ الْقُدْسِيَّةِ السَّمَاوِيَّةِ وَبِاتِّفَاقِ آيَاتِهِ الْتُورَانِيَّةِ الْإِلَهِيَّةِ وَبِتَوَافُقِ أَسْرَارِهِ وَأَنْوَارِهِ وَبِتَطَابُقِ حَقَائِقِهِ وَثَمَرَاتِهِ وَأَثَارِهِ بِالْمُشَاهَدَةِ وَالْعَيَانِ^(۱) دینامشدر.

..... [ایکنجی ذیل]
~~~~~

..... [بکر منجی سوز ۱۵۲] .....
~~~~~

[برنجی مقام] بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ [وَاذْكُنَّا لِلْهَلَكَةِ اسْمُكَ وَالْإِبْرَةِ]^(۱)

[إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقْرَةً]^(۲) [ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً]^(۳) [بَرَكُوهُ]

شوایتدی او قورکه، ابلیسک القاتنه قارو قرآنه علمک فیضنه اوچ نلته الهام اییدی.

وسوه نلک صورتی شودر. دیدیکه: دیر سیان، قرآنه معجزه در. لکم نهایتن بلاغته در. لکم عمومه هر وقتده

لهایتدر. هالبولک، شویل بعضه حادثات جزئیہ فی تاریخ واری بر صورتده مصرانہ تبارک ایتلمده نه معنادر؟

بر اینک اسمک بی بر واقعه جزئیہ فی او قدر هم توصیفات ایل بویل ذکر ایتلمک، حتی او سوره عظیمه یهده [البقره]^(۴)

تسمیه ایتلمده نه مناسبه وار؟ لکم ده آدمه سجد اولامه حادثه، صرف بر امر غیبیدر. عقل او طویل بولاماز.

قوی بر ایمانده صوکره تسلیم و اذعان اییل بیلر. هالبولک قرآن، عموم اهل عقله درس ویریور. هووه یرلده

[أَفَلَا يَعْقِلُونَ]^(۵) دیر. عقله هواله ایدر. لکم طائشون تصادفی اولامه بعضه حالات طبیعیہ سنی الهیتده

بیانه ایتلمده نه هدایت وار؟

الهام اولونامه نلته لرن صورتی شودر: [برنجی نلته] قرآنه حکیمده هووه حادثات جزئیہ وارد رکه، هر برینک

آرقسنده بر دستور علی صافلانسه. و بر قانونه عمومینک اوج اولامه کوسریلیور. ناصللمه [عَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا]^(۶)

حضرت آدمک ملائکه قارو قابلیت خلافت ایچوه بر معجزه سی اولامه تعلیم اسمادرک، بر حادثه جزئیہ در. شویل بر

دستور حکمینک اوجیدرک، نوع بشره جامعیت استعداد جهتده تعلیم اولونامه حدس علوم و طائتک انواعه محیط

یک هووه فنوه و خالقک شئون و اوصافه شامل کترتی معارفک تعالیمدرک، نوع بشره، دگل یاللم ملائکه لره،

بلله سموات و ارضه و طاغره قارو امانت کبرای عمل دعواسنده بر برحمانیت ویرمه. و لهیت مجموعیه

ارضک بر خلیفه معنوی اولدیفن قرآنه افهام ایتدیی مللاو، ملائکه لرن آدمه سجد سیده برابر شیطانک سجد ایتمی

اولامه حادثه جزئیة غیبیه، یک کنیه بر دستور کلیه مشروده نلک اوج اولدیفن بی، یک بیون بر حقیقی احساس اییدیور.

شویلرک: قرآن، شخص آدمه ملائکه لرن اطاعت و انقیادنی و شیطانک تبار و امتناعنی ذکر ایتلمده، نوع بشره

طائتک اکثر مادی انواعاری و انواعک معنوی مملاری و مؤظلماری مشر اولد قلمنی و نوع بشرک هاسه لرنک بتوه

استفاده لرینہ مرہباً و منقاد اولدقارینی افہام ایتقلہ برابر۔ او نوعک استعداداتی بوزانہ و یا طیسہ بوللہ
سورہ ایدہ مواد شمیرہ ایدہ اوزارک محملدی و سکنہ فیئہ لری، او نوع بشرک طریوہ لالاندہ نہ بیون برانقل،
نہ مدللہ بر دوشماہ تشیل ایتدیانی افطار ایدرک، قرآنہ معجز الیبیہ بر تک آدمہ جزوی حادثہ بی قونوشورلرہ،
بتوہ کائناتہ و بتوہ نوع بشرک بر مطالعہ علویہ ایدیسور۔

[**ایلمی نکتہ**] مصر قطعہ سی، قومناہ اولدہ صحرای کیرک بر پارہ سی اولدیفندہ، نیل مبارکک فیضیہ
غایت محصولدار بر تارک حکمہ کیدیندہ، او گھنم غوہ صحرای قوموشلفندہ شولہ جنت مثال بر موقع مبارکک
بولونسی، فلاحت و زراعتی، اھالیسندہ یک مرغوب بر صورتہ کیرمہ۔ و اولسندہ کجیہ سنہ اولہ
تشیب ایتلہ، زراعتی قدسیہ و واسطہ زراعتہ اولدہ بقری و ثوری مقدس، بلکہ معبود درجہ سنہ ہقارمہ۔
حتیٰ اوزماندہ کی مصر مائی، ثورہ، بقرة عبادت ایتلہ درجہ سنہ بر قدسیت و بر مائہ۔ ایتلہ اوزماندہ
بنی اسرائیل دخی او قطعہ دہ نشئت ایدیسوردی۔ و او تربیہ دہ بر حصہ آلدقاری [**عجل** ^(۱)] ملہ سندہ
آکلا سیلور۔ ایتلہ قرآنہ حکیم، حضرت موسیٰ علیہ السلامک رسالتلہ، او مللہ کجیہ لرینہ کیرمہ و
استعداد لرینہ ایدمہ اولدہ او بقریہ ستمک مفادہ سی کوب اولدیردیانی، بر بقری ذبحیلہ افہام ایدیسور۔
ایتلہ شو حادثہ جزئیہ ایدہ بر دستور صلیبی لھوقہ، لھم لھرکے غایت لزومی بر درس علمت اولدیفنی علوی
بر اعجاز ایدہ بیابہ ایدر۔ بوط قیاساً بیلہ، قرآنہ حکیمہ بعضہ دانات تاریخیہ صورتدہ ذکر ایدیلہ جزئی دہلر،
کلی دستور لک او ایدر۔ حتیٰ ہونہ سورہ لردہ ذکر و تدار ایدیلہ قصہ موسانک یدی جملہ لرینہ مثال
اولدوہ، لمعاتہ، اعجاز قرآنہ رسالہ سندہ او جزوی جملہ لک لھر بر جزوینک ناصل مھم بر دستور صلیبی تفسیر
ایتدیانی بیابہ ایتلہ۔ ایتلہ لک اور سالہ بر مراجعت ایت۔

[**اوجنی نکتہ**] [**ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْإِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنْ مِنَ الْجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنْ مِنْهَا لَمَا يَشْجَقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنْ مِنْهَا لَمَّا يَغْطِي مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَ مَا اللَّهُ بِغَافِلٍ لِّمَا تَعْمَلُونَ** ^(۲)] شوائی او قورکے موشوش دیدیک: لھرکے معلوم و عادی اولدہ طاشلرک شوفطری بعضہ
حالات طبیعیہ سی ان مھم بیون ملہ صورتدہ بک و بیاندہ نہ معنا وار؟ نہ مناسبت وار؟ نہ احتیاج وار؟
شودوسہ قارشو فیصہ قرآنہ شولہ برکتہ افہام ایدیلدی: اوت، مناسبت وار۔ و احتیاج وار۔ لھم او درجہ

بیوں بر مناسبت و الہیاتی بر معنا و او درجہ معظم و لزومی بر حقیقت وارث، آنجہ قرآنک ایجاز معجزی و لطف ارشادیلہ بر درجہ بیطلہ دیر یاسہ و اقتضایہ یاسہ. اوت، اعجاز قرآنک بر اساسی اولانہ ایجاز، لہم ہدایت قرآنک بر نوری اولانہ لطف ارشاد و صہ افہام اقتضایہ یسور کرکے: قرآنک مخاطبہ ایچندہ اکثری تکیل ایہ عوامہ قارشو حاکم حقیقتی و دریم و عمومی دستور لری، مألوف و جزوی صورتہ ایہ کوسریلیہ. و فاکری بسیط اولانہ عمومی عوامہ قارشو، معظم حقیقتہ لک باللہ اوچاری و بسیط بر صورتی کوسریلیہ. لہم عادت پردہ ی تحتندہ و زمینک آئندہ خارجہ عبادہ اولانہ تصرفات الہیہ اجمالاً کوسریلیہ. ایستہ بوسرہ بناء درکے، قرآنہ حکیم شوائیلہ دیور: ای بنی اسرائیل و ای بنی آدم! سزرہ نہ اولکے، قلبہ یز طاشدہ دہا جامد و دہا زیادہ قایتلا شمد. زیرا کور میور میگلزکے، اولکے سرت و یک جامد و طورافہ آئندہ بر طبقہ عظیمہ تکیل ایہ او قوجہ طاشد، او قدر او امر الہیہ قارشو مطیع و مخر و اجراء ربانیہ آئندہ او قدر یوموشافہ و امبرد رکے، لہوادہ آغاچلرک تکیلندہ تصرفات الہیہ نہ درجہ سہولتہ جریاہ ایسور، اولمہ دہ، تحت الزمیرہ و اوسرت، صاغیر طاشدہ او درجہ سہولت و انتظام ایہ، حتی طمارلرہ قارشو فانک جولانی کبی منتظم صوجہ ولدی و صوطمار لری کمال حکمتلہ او طاشدہ مقاومت کور میرک جریاہ ایسور. لہم لہوادہ نباتات و آغاچلرک دالریک سہولتہ صورت انتشاری کبی، او درجہ سہولتہ کوکارک نازک طمار لری بر آئندہ کی طاشدہ، ممانعت کور میرک او امر الہیہ ایلہ منتظماً انتشار ایتدیگی قرآنہ اشارت ایسور. و کنیسہ بر حقیقتی شوائیلہ درس ویریور. و او درس ایلہ او قسوتی قلبارہ، بو معنای ویریور. و رمزاً دیور: ای بنی اسرائیل و ای بنی آدم! ضعف و عجز یز ایچندہ ناصل بر قلب طاشیور سکرکے،

[**حاشیہ**] اوت، زمیمہ دینیلمہ محکم و سیار سرایک تم طاشی اولانہ طاسہ طبقہ سندک فاطر ذوالجلال طرفندہ توظیف ایدیلمہ ان **مهم اوج وظیفہ** پیانہ ایتکے، آنجہ قرآنہ یاقیر. ایستہ [**برنجی وظیفہ**] طور اغلک، قدرت ربانیہ ایہ نباتاتہ انالہ ایوب یتیشد یردیگی کبی، قدرت الہیہ ایہ طاسہ دخی طور اغلہ دایہ لک ایوب یتیشد یریور.

[**ایکینی وظیفہ سی**] زمینک بدشدہ دورانہ دم کلندہ اولانہ صولرک منتظم جولانہ خدمتیدر. [**اوجنجی وظیفہ فطریہ سی**] چشمہ لرن و ایرماقلرک، عیونہ و انھارک منتظم بر میزانہ ایلہ ظهور و دوامدینہ غزینہ دارلہ ایتلدر. اوت، طاشد بتوہ قوتیلہ و اغیر لریک طولوسی ایلہ آقیتہ قادی آب حیات صورتندہ دلائل و ہدایتی زمیمہ یوزینہ یازوب سیریور.

اولم بر ذاتک اوامرینه قارشو او قلب، قاونم مقاومت اییور؟ هالبوک او قوم، سرت طائرنک طبقه معظمی،
 او ذاتک اوامری اوکنده کمال انقیاد ایله، قراطلقه، نازک و ظیفه لری مکتل ایفا اییور لر. اطاعت سزک
 کوستیور لر. بلکه او طائره، طور اوه اوستنده بولونانه بجه ذوی الحیاته آب حیاته برابر ستر مدار
 حیاتیانه اولم بر خزینه دار لوه اییور و اولم بر عدالتیه تقسیماته وسیله در و اولم بر حکمتیه توزیعاته واسطه
 اولویورک، حکیم ذوالجلالک دست قدرتمند بال موی کبی و بلکه لهو آبی یوموشا قدر، مقاومت سزدر. وعظمت قدرتمند
 قارشو سجده ده در. زیرا طور اوه اوستنده مشاهده اینیمز شو مصنوعات منتظمه و شوقمندی و عنایتی
 تصرفات الهیه مثلاً، زمیه آلتنه عیناً جریان اییور. بلکه حکمتاً دها عجیب و انتظامی دها غریب بر صورتیه
 حکمت و عنایت الهیه تجلی اییور. باقیان، ان سرت و همسز او قومه طائره، ناصل بال موی کبی او امر تلونیه
 قارشو یوموشا قوه کوستیور لر. و مأمور الهی اولمه او لطیف صوره، او نازک کوصاره، او ایله کبی طهارتیه
 او درجه مقاومت سز و قاون سزدر. کویا بر عاشق کبی، او لطیف و کوزلارن تماسیه قلبی یارمه لایور،
 یوللرنده طور اوه اولویور.

لهم [وَأَنَّ مِنْهَا لَمَّا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ] ^(۱) ایله شویل بر حقیقت معظمه ذک او منی کوستیورک: طلب
 رؤیت حادثه منده مشهور طائرنک تجلی ایله یارمه لایم و طائرنک طاعیلر سی کبی. عموم روی زمینده
 اصلی صوره انجماد ایتمه، عادتاً یلباره طائرنده عبارت اولمه اکثر طائرنک زلزله و یا بعضه حادثات ارضیه
 صورتیه تجلیات جلایه ایله، او طائرنک یوکسک ذروه لرنده او غشیت ویریجی تجلیات جلایه ذک ظهوریه
 طائره یارمه لایم، برقی او فالانوب، طور اغه قلب اولوب، نباتاته منشأ اولور. دیگر بر قسمی طائره قارورم یودار لایم،
 دره لره، اووه لره طاعیلوب، سکنه زمینک مسکن کبی بر یومو ایشرنده فقط طائره لایم و مخفی بعضه حکم و منافع
 ایچونه قدرت و حکمت الهیه به سجده اطاعت ایدرنک، دساتیر حکمت سبحانییه امر بر شکانی آلایور لر. البته
 او غشیتیه او یوکسک موقعی ترک ایدوب، متواضعانه آشاغی یولری اختیار ایتک و او مهم منفعتیه سبب اولمه،
 بیروده اولایوب باشی بوسه دگل و تصادفی دخی اولدیفنی، بلکه بر حکیم قدیرنک تصرفات حکیمانه سیدم،
 او انتظام سز لوه ایچنده خضر نظره کور و نمین بر انتظام حکیمانه بولوندیغنه دلیل ایسه، او طائره متعلقه فائده لر،
 منفعتار و اوند اوستنده یودار لاند قاری طائرنک جسدینه کیسیریلیم و هیچک و میوه لرنک مرصعاتیه منقسم و

مزید اولاد کو ملے کہ کمال انتظام و حسہ صنعتی قطعاً، شبہ نہ شرادت آید۔ ایستہ خواجہ آیتک ملت نقطہ نظر نہ قدر قیمت اولیٰ یعنی کور دیکر، شمدی باقیانہ، قرآنک لطافت بیانہ و اعجاز بلاغتہ! ناصل شود کہ اولیٰ بیون و کنسہ و اہمیتای حقیقتارک اوہارین، اوچ فقرہ ایجنہ اوچ واقعہ مشہورہ و مشہودہ ایلہ کوسریر۔ و مدار عبرت اوچ حادثہ اخراجی خاطر لائقہ لطیف بر ارشاد یاپار، مقادسوز برزجر آید۔

مثلاً، اگنہ فقرہ دیر: [وَأَنَّ مِنْهَا لَمَّا يَشْقَىٰ وَيُخْرِجُ مِنْهُ الْمَاءَ] ^(۱) سوفقرہ ایلہ حضرت موسیٰ علیہ السلام عصا سہ قارو کمال شوق ایلہ انتفاع ایدوب اوہ ایلہ کوزندہ اوہ ایلہ حسہ آقیدہ طاشہ شارت انتقام، شویلہ بر معنای افہام ایدور و معنادیور: ای بنی اسرائیل! برتک معجزہ موسیٰ بہ قارو قوجہ طاشہ ایلہ موسیٰ، یارم لایر۔ یاغشندہ و یا سرورندہ آغلایر و سل بی سہ آقیدہ یعنی حالہ، لہانای انصافہ سونہ معجزات موسیٰ بہ قارو ترمدایدرک آغلایوب، کوز یاز محمود و قلبہز قاتیایہ ایدور؟

ہم اگنہ فقرہ دیر: [وَأَنَّ مِنْهَا لَمَّا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ] ^(۲) سوفقرہ ایلہ طور سینادہ کی مناجات موسیٰ بہ وقوع بولہ تجلیہ جلالیہ لہیتندہ قوجہ طاشہ یارم لایوب طاغیایہ و اوغشندہ طاشہ ایلہ اطراف یو دارنمی اولادہ واقعہ مشہورہ ی افطار اید، شویلہ بر معنای درس و سیر کہ: ای قوم موسیٰ! ناصل اللہہ قور قما یور ستر؟ حالولہ، طاشہ درہ عبارت اولادہ طاغی، اونکہ غشیتندہ از یابوب طاغیایور۔ و سزدہ اگنہ مناجات ایچوہ اوستلزدہ جبل طوری طوید یعنی، ہم طلب رؤیت حادثہ سندہ طاغیہ یارم لایوب سنی یابوب و کور دیکار حالہ، نہ حسارتہ اونکہ غشیتندہ سترہ میوب قلبہزی قاتیایہ و قساتندہ بولوندریور ستر؟

ہم برنجی فقرہ دیر: [وَأَنَّ مِنَ الْجَارَةِ لَمَّا يَتَجَرَّمُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ] ^(۳) سوفقرہ ایلہ طاغی درہ نبعانہ ایدہ نیل مبارک، دجلہ و فرات کی ارمافاری خاطر لائقہ طاشہ ایلہ اوامر تلویینہ قارو نہ قدر فارقہ نما و معجزہ واری بر صورتہ عظم و ستر اولیٰ یعنی افہام اید۔ و اونکہ بویلہ بر معنای متبقت قلبہ و سیر کہ، شویلہ عظیم ارمافارک، البتہ ممانہ دگل، شو طاغی حقیقی منبعاری اولون۔ چونکہ فرضا او طاغی تماماً صولسیہ و مخروطی برروض اولہ لہ، اویون لہر لہر شویلہ سرعتی و کثرتی جریان اید، موازنہ ی غائب ایجنہ بر قاع آی آنجہ طیانایلیور۔ و او کثرتی مصادفہ قارو غالباً برترہ قدر طویراقدہ نفوذ ایدہ باغفور، کافی واردات اولماز۔ دیکطہ، شواہارک نبعانہری، عادی و طبعی و تصادفی برائسہ دگل۔ بلکہ یک فارقہ بر صورتہ، خاطر ذوالجلال اونہری صرف

غزینہ غیبیہ آیتدیریور۔ ایستہ بوسرہ اشارتاً، بومعناطی افادہ ایچومہ حدیثہ روایت ایدیورک: اووچ فخرن
 هریرینہ جنتہ برقطره هر وقت طاملا یور۔ واوندم برکتیدرر۔ لکم بر روایتہ دینیلک: شووچ فخرن منبعاری
 جنتندر۔ شور وایتہ حقیقی شودرک: مادام اسباب مادیه، شوندرک بودرجه کترکی نبعانم قابل دندر۔ البته
 منبعاری بر عالم غیبیہ در۔ وکیزی بر غزینہ رحمتہ طیرک، مصارف اید وار داتک موازنہی دوام ایدر۔

ایستہ، قرآن حکیم شو معنای افطار اید شویر بر درس ویریورک، دیر: ای بنی اسرائیل وای بنی آدم! قلب قاتیلغی
 وقاوتکند اوید بر ذات ذوالجلالک اوامرنہ قارشو اطاعتک ایدیورکاز واولم بر شمس سرمدینک ضیای معرفتہ
 غفلتک کوزرگزری یومویرکازک، مهرگزری جنت صورتہ یوریرہ نیل مبارک کی قوم فخری عادی، جامد طائرک
 آنیزرندہ آقیدوب معجزات قدرتی، شواهد وهدایتی او قوم فخرن قوت و ظهور وافاضلری درجه سنده طائتک
 قبیلہ وزمینک دماغہ ویرہک جن وانسک قلوب و عقولنہ اسالہ ایدیور۔ لکم هتسر، جامد بعضہ طائری
 بویلہ عجیب بر طرزدہ ^[حاشیہ] معجزات قدرتہ مظهر ایتسی، کونشک ضیاسی کونشی کوسر دینی کی او فاطر ذوالجلالی کوسر دینی
 حالہ، ناصل اوندک او نور معرفتہ قارشو کور اولوب کومیورکاز؟ ایستہ شووچ حقیقہ ناصل بر بلاغت
 کسیدریاسہ، کور۔ و بلاغت ارشادیه دقت ایت۔ عجاہانکی قسوت وقایعہ واردرک، بویلہ حرارتی
 شو بلاغت ارشادہ قارشو طیانایلیسہ، ازینلہ سیمہ؟ ایستہ باشدہ بورایہ قدر آکلادک ایسہ، قرآن حکیمک
 ارشادی بر لعلہ انجازی کور۔ اللہ شہادت۔

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ (۱) اللَّهُمَّ هَمِّمْنَا أَسْرَارَ الْقُرْآنِ كَمَا حَبَّبْتَ وَتَرْضَى وَوَفَّقْنَا
 لِحِدْمَتِهِ آمِينَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ (۲) اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى مَنْ أُنْزِلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ الْحَكِيمُ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ (۳)

[حاشیہ] نیل مبارک جبل قمرده میقدی کی، دجلدنک ان هم بر شعبی وایہ ولایتندہ، مکتل نامہ سندہ بر قیانه
 مفارہ سندہ میقیور۔ قرآنک ده هم بر شعبی، دیادینہ طرفندنہ بر طاعتک آتندنہ میقیور۔ طاعتک اصلی
 خلقتاً بر مادہ مایعہ ده انجماد ایتسہ طائر اولری فی فنا ثابت۔ تسبیحات نبویہ ده اولده [سُبْحَانَكَ مَنْ بَسَطَ
 الْأَرْضَ عَلَى مَاءٍ جَمَدٍ] (۱) قطعی دولت ایدیورک، اصل خلقت ارضه شویدرک، صوبی بر مادہ امر الی اید انجماد ایدر،
 طاسہ اولور۔ طاسہ، اذہ الھی اید طور اید اولور۔ تسبیحہ کی ارضه لفظی، طور اید دیکدر۔ دیکک او صوفی و صوفی قدر،
 اوستندہ طور ومان۔ طاسہ صوفی ستر، اوندہ استفادہ ایدیانم۔ اوندک ایچومہ حکیم رحیم، طور اغانی طاسہ
 اوستندہ سر۔ ذوی الحیاته مقرر ایدر۔

۔۔۔۔۔ ﴿ بگرنجی سوز الٰہی مقامی ﴾ ۔۔۔۔۔

معجزات انبیاء یوزندہ یار لایہ بر طعہ اعجاز قرآنہ آفرده لی الٰہی سؤل و الٰہی جوابہ دقت الٰہی.

[بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝ وَلَا رَیْبَ وَلَا یَاسَ الْاٰفِیْ کِتَابِ مُبِیْنٍ ^(۱)] اوسہ درت سنہ سؤل [شیعی

اوتوز سنہ لحدی] شوائیکہ بر سرینہ دائر اشارات الاعجاز نامندہ کی تفسیر مدہ، عربی العبارة بر بحث یازمدم.

شیعی آرزوری بنیہ الہیمی اولاسہ الٰہی قرداشم، اوجہ دائر تورجہ اولدورہ بر پارچہ ایضاح ایستہ دیدار. جس دہ

جناب حقہ توفیقہ اعتماداً و قرآنک فیضہ استناداً دیورمہ:

بر قولہ کورہ کتاب صبیہ، قرآنہ عبارتہ. یاسہ وقور و لہرشی ایچندہ بولوندیغی شوائیکہ کریم بیاسہ ایدور. اولدور.

اوت، لہرشی ایچندہ بولونور. فقط لہرکس لہرشی ایچندہ کورہ من. زیر مختلف درجہ لورده بولونور. بعضاً

فلک دکاری، بعضاً نولری، بعضاً اجمالری، بعضاً دستورری، بعضاً علامتاری یا صراحتاً، یا اشارتاً، یا رمزاً،

یا الہاماً، یا اغطاء طرزندہ بولونور. فقط احتیاجہ کورہ و مقصد قرآنہ مناسب بر طرزندہ و اقتضای مقام

مناسبتندہ شوط طرز لرن بر سیلہ افادہ ایدیلور. از جملہ: بشرک صنعت و فہم گھٹندہ کی ترقیات لرنیک نتیجہ

اولاسہ خوار و صنعت و غرائب فہ اولدورہ طیارہ، التریک، شند و فری، تلغراف بے سیم و ہودہ حکمہ و بشرک

حیات مادیہ سندہ الٰہی یون موقع المار. البتہ عموم نوع بشرہ خطاب ایدہ قرآنہ علیم، شونری مھمل بر قمار. اوت،

براقحاسہ. [الٰہی جھت] الٰہی اولدورہ اشارت ایتدور.

[برنجی جھت] معجزات انبیاء صورتیلہ [الٰہی قسم] شود کہ: بعضہ حاثات تاریخیہ صورتندہ اشارت ایدر.

از جملہ [قَتْلُ اَصْحَابِ الْاُخْدُوْدِ ۝ النَّارِ ذَاتِ الْوَقُوْدِ ۝ اِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُوْدٌ ۝ وَهُمْ عَلٰی مَا یَفْعَلُوْنَ بِالْمُؤْمِنِیْنَ ^[حاشیہ]

شُہُوْدٌ ۝ وَ مَا نَقَمُوْا مِنْهُمْ اِلَّا اَنْ یُّؤْمِنُوْا بِاللّٰهِ الْعَزِیْزِ الْحَمِیْدِ ^(۲)] کذا [فِی الْفَلَکِ الْمَشْهُوْنِ ۝ وَ خَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِہٖ

مَا یَرْکَبُوْنَ] کبی آیتلہ شند و فرہ اشارت ایتدی بے، [اللہ نور السموات و الارض مثل نوریہ کیشکوة فیہا مصباح

المصباح فی زجاجة الزجاجة کانتھا کوکب درّی یوقد من شجرة مبارکة زيتونة لا شرقية ولا غربية ^[حاشیہ]

یکاد زیتھا یفئ و لو لم تمسسه نار نور علی نور یھدی اللہ لنوریہ من یشاء ^(۳)] آتی، بک عودہ نوارہ، اسرارہ

[حاشیہ] شوجملہ اشارت ایدیلور کہ، شند و فردر. علم اسلامی اشارت آتہ المشر. کافر و انظار اسلامی مفاعیلہ ایتدور.

[حاشیہ] [یکاد زیتھا یفئ و لو لم تمسسه نار نور علی نور] جملہ سی، او رمزی ایبقلاذیر یور.

اشارت بر بار، التریه دخی عزاییدور. شوالنچی قسم، لھم ہووہ ذاتہ او نزلہ او غراشدیفندہ، لھم ہووہ دقت و ایضامہ محتاج اولدیفندہ و لھم ہووہ اولدیفندہ، شمدیک شمد و فرو والتریه اشارت ایدہ شو آیتلرہ آتفاایدوب او قلوبی آغما یافم.

[برنجی قسم] ایہ، معجزات انبیا صورتندہ اشارت ایدور. بز دخی او قسمدہ بعضہ نمونہ لری مثال اولدورہ ذکر ایدہ جاز.

[مقدمہ] ایستہ قرآنہ حکیم، انبیای لری انسانک جماعتلرینہ ترقیات معنویہ جھتندہ برریشدار و امام کوندر دیلی کی. بینہ انسانک ترقیات مادیہ صورتندہ دخی، او انبیانک لھر برینک اُلنہ بعضہ خار قر ووروب بینہ او انساندرہ برر اوستہ باشی و استاد ایتدور. او نرہ مطالعہ اولدورہ اتباعہ امر ایدور. ایستہ انبیانک معنوی کمالاتی بحث ایتقدہ انساندری او نرہ استفادہ یہ تسویر ایتدی کی، معجزاتلرندہ بحث دخی اولدورہ نظیرہ لرنہ یتیمہ و تقلید لرنی یا بعضہ بر تسویتی ایشام ایدور. حتی دینیلر یلرک، معنوی کمالات کی مادی کمالاتی و خار قر لری دخی، ان اول معجزہ کی نوع بشرہ ہدیہ ایتدور. ایستہ حضرت نوحک بر معجزہ کی اولادہ سفینہ و حضرت یوسفک بر معجزہ کی اولادہ ساعتی، ان اول بشرہ ہدیہ ایدہ دست معجزہ در. بوقیقہ لطیف بر اشارتدرک، صنعتکارلر اکثری، لھر بر صنعتدہ بر پیغمبری پیرانخا ایدور. مثلاً لمجیلر حضرت نوحی، ساعتیلر حضرت یوسفی، ترزیلر حضرت ادربی.

اوت، مادام قرآنک لھر بر آیتی ہووہ و ہوہ ارشادی و متعدد جہات ہدایتی اولدیفنی اهل تحقیقہ و علم بلاغت اتقافہ ایتدور. اولدہ ایہ، قرآنہ معجزالبیانک ان پارلاور آیتلری اولادہ معجزات انبیا آیتلری، برر حکایہ تاریخیہ اولدورہ دگل، بلکہ اولدور ہووہ معانی ارشادیہ ی تفہم ایدور. اوت، معجزات انبیای ذکر ایتیلدہ، فنہ و صنعت بشریہ نک نہایت محدود دینی ہیزور، ان ایلری غایتہ پارلاورہ باصیور. ان نہایت لھد فلرنی تعسیہ ایدور. بشرک آرقسنہ دست تسویتی اوروب او غایہ سوحہ ایدور. زمانہ ماضی، زمانہ مستقبل تخوملرینک مخزن و شوناتک آینه سی اولدیفنی کی، مستقبل دخی ماضیک تاریکی و اھوانک آینه سیدر. شمدی مثال اولدورہ او ہووہ واسع منبعدہ یا اللہ بر قاج نمونہ لرنی بیامہ ایدہ جاز.

مثلاً، حضرت سلیمان علیہ السلامک بر معجزہ کی اولدورہ تسخیر لھوای بیامہ ایدہ [وَلِسُلَيْمَانَ الرَّيْحَ غُدُوها شَهْرٌ وَ رَوْحُها شَهْرٌ] آیتی، حضرت سلیمان بر کوندہ لھوادہ طیرانہ ایلہ ایلکی آیلہ بر مسافری قطع ایتدور دیر.

ایستہ بوندہ اشارت اید سور کہ، بشرہ یول آیقدر کہ، لکوده بویل بر صافی قطع اتیسه. اولر ایسه، ای بشر! مادام ط یول آیقدر. بومرتیه یتیه ویاناسه. جناب هو شوائتک لسانیه معنا دیور: ای انسانه! بر عیدم لکوی نفسی ترک ایتدیگی احموه، لکویه بیندیردم. سزده نفلک تنبلمان یراقوب، بعضه قوانیه علامتیه کوزلی استفاده ایتکرن، سزده بینه ییلیر سار.

لهم حضرت موسیٰ علیہ السلام بر معجزه بنی بیاض ایدنه [فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ نَسْرًا] ^(۱) الخمره. بوائت اشارت اید سور کہ، زمیه تختنده کیزی اولده رحمت غنیمت لکونده بیط آلتارل استفاده ایدیر ییلیر. حتی طاسه کی برست یرده، بر عصا اید آب هیات جلب ایدیر ییلیر. ایستہ شوائت بومعنا اید بشره دیر که: رحمتک ان لطیف فیضی اولده آب هیات، بر عصا اید بولاییلیر سار. اولر ایسه لکایدی هالیسه، بول. جناب هو شوائتک لسانه عزیزه معنا دیور کہ: ای انسانه! مادام بط اعتماد ایدنه بر عیدمک اینه اولر بر عصا ویر سور که، لکویه دیک یرده آب هیات اونه جار. سزده بنم قوانیه رحمته استناد ایتسک، شویل اوطا باز ویا خود اوطا یاقیه برآتی آله اید ییلیر سک. لکایدی ایت! ایستہ بشر ترقیاتک محکمنده برسی برآلتک ایجاد ایدر که، اثر یرده اور ولیدنی وقت صوی فسقیر سور. شوائت، اوندنه دها ایدری نهایات و غایات حدودی حیزدر. ناصلاہ اولک ایت، شیدیکلی حال حاضر طیاره ده هو ایدری نهایاترینک نقطه لرینی تعبیه ایتدر.

لهم ملا، حضرت عیسیٰ علیہ السلام بر معجزه سنه دائر [وَابْرَأْتُ الْاَلَمَ وَالْاَبْرَصَ وَنَحْيُ الْمَوْتِ بِاِذْنِ اللَّهِ] ^(۲) قرآنه، حضرت عیسیٰ علیہ السلام ناصل اخلاصه علویسنه اتباعه بشری صریحاً تسویه ایدر. اولر ده، شوائتده کی صنعت عالییه و طب ربانییه رزاً ترغیب ایدور. ایستہ شوائت اشارت اید سور کہ، ان مزمه در دره دخی در مانه بولوناییلیر. اولر ایسه، ای انسانه وای مصیبتزه بنی آدم! مایوس اولاییلیر. لکوردنه اولورسه الوصه، در مانه مکلندر. آراییلیر، بولیلیر. حتی تولومده موقت بر هیات رنای ویرمک مکلندر. جناب هو، شوائتک لسانه اشارتیه معنا دیور کہ: ای انسانه! بنم احموه دنیای ترک ایدنه بر عیدمک ایلکی لکویه ویردم. بری معنوی در دلک در مان، بری ده عادی در دلک علاجی. ایستہ تولسه قلبر نور لکایتیه دیر ییلور. تولسه کی خسته لر دخی اونک نفسیه و علایله شفا بولویور. سزده بنم اعرافانه هاکتده لکوردیلر دو بولاییلیر سک. هالیسه، بول. ابته آراسه ک بولور سک. ایستہ بشرک طب مجتهده کی شیدیکلی ترقیاتنده هو ایدریه کی حدودی شوائت مزبور و اوطا اشارت ایدور و تسویه ییلور.

لهم مثلا، حضرت داود علیه السلام هقنده [وَالنَّالَهُ الْحَدِيدَ^(۱) وَاتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ وَفَضَّلَ الْخَطَابَ^(۲)] حضرت سلیمان علیه السلام هقنده [وَأَسَلْنَاهُ عَيْنَ الْقَطْرِ^(۳)] آیتاری اشارت ایدییورکم، تلییه حدید ان بیول برنعت الریه درکه، بیول بر یغیرینک فضلی اونقله کوسریور. اوت، تلییه حدید، یعنی دیری غوربی یوموشانم و نهای ایتیک معدنری بولوه هیقارمه، بومه مادی صنایع بشریه نکه اصلی و تاسیدر و اساسی و معدنیدر. ایسته شوائت اشارت ایدییورکم، بیول بر رسول، بیول بر خلیفه زمینه، بیول بر معجزه صورتده، بیول برنعت اولاده تلییه حدیددر. و دیری غوربی یوموشانم و تلکی اینجامک و باقیری ایتیکله اکثر صنایع عمومییه مدار اولقدر. مادام بر رسول لهم خلیفه، یعنی لهم معنوی، لهم مادی برهاله، لسانه حکمت و الله صنعت ویرمه. لسانده کی حکمته صریحا تویله ایدر. البته الله کی صنعتی دخی ترغیب اشارتی وار. جناب هم، شوائتک لسانه اشارتیه معنادییور: ای بخادم! اوامر تطبیقیه طاعت ایدیه بر عبدک لسانه و قلبیه اولیه بر حکمت ویردکم، هر شیئی لمال و ضوع ایلد فصل ایدوب حقیقتی کوسریور. والله اولیه بر صنعت ویردکم، الله بال موی کی دیری هر شعله هوریر. خلیفه لک و یادش اهلغه هم قوت الله ایدر. مادام بو مملد، ویریلیور. لهم اهمیتیدر. لهم هیات اجتماعیه نزده او طایفه محاسبان. سزده اوامر تاوینیم طاعت ایسته کز، او حکمت و او صنعت سزده ویریلد بیلیر. مرور زمانه یتیر و یاناشا بیلرک. ایسته بشرن صنعت جهنده ان ایلدی کیمسی و مادی قوت جهنده ان هم اقتدار الله ایتکی، تلییه حدید ایلددر. و اذابه نخاس ایددر. ایسته نخاس، قطارله تغیر ایدیلیمه. شوائتار، عموم نوع بشرن نظری شوقیه هوریر. و شوقیه ن قدر اهمیت اولیغی تقدیر ایتیم اسکی زمانه انسانین و شمدیک تنبلارینه شدله افطار ایدیر.

لهم مثلا، حضرت سلیمان علیه السلام تحت بقیسی یانه جلب ایتیکل اجموم وزیر برنده بر علم علم قلب دیدی: کوز باری آجوب قایانجهیه قدر سزک یانازده اوتختی حاضر ایدرم، اولاده حادثه فارقیه دلالت ایدیه شوائت، [قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ أَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَأَاهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ^(۴)] الخ، اشارت ایدییورکم، اوزاره مافردده اشیا عینا و یا فود صورتا اهنار ایتیکل مملد. لهم واقعدرکم، رسالیه برابر سلطنته مشرق اولاده حضرت سلیمان علیه السلام لهم معصومیتنه، لهم ده عدالتنه مدار اولوه اجموم یک کیمیه اولاده اقطار مملتنه بالذات زحمتز مطلع اولوه و رعیتک اهلان کورمک و در دیرینی ایتیک، بر معجزه صورتده

جناب هو اہل اہم ایتھد۔ دیک، جناب حق اعتماد خوب سلیمان علیہ السلام لسانہ عظیمہ ایستہ دیک، اودہ
 لسانہ استعدادیل جناب حقہ ایستہ و قوانینہ عادتہ و عنایتہ توفیقہ حرکت ایستہ، اولاد دنیا بر شہر حقہ
 کجہ بیلیر۔ دیک تحت بلقیس عینہ ایلہ، شامہ عینیلہ و یا فود صورتیلہ حاضر اولڈر، کور اولڈر۔
 البتہ تحت اطرافندہ کی آمدان صورتیلہ برابر سلسری دہ ایشیدیلڈر۔ ایستہ اوزارہ مافودہ
 جلب صورتہ و صورتہ شمشاد بر صورتہ اشارت ایدیلور۔ و معنای دیور: ای اہل سلطنت! عدالت تامہ یا اہو
 ایستہ کن، سلیمان واری روی زمینی اطرافیلہ کورم و آٹلا معہ حالیشیلڈر۔ ہونہ بر عالم عدالتیلہ، بر بادشاہ
 رعیتیلور، اقطاع مملکتہ لہر ایستہ دیک وقت مطلع اولوہ درجہ سنہ ہیقلہ مسئولیت معنویہ دہ قور تولور۔
 و یا تام عدالت یا بیلیر۔ جناب هو شوائیک لسانہ عزیز معنای دیور کہ: ای بنی آدم! بر عبدیہ کنسہ بر ملک
 و اولئسہ مملکتہ عدالت تامہ یا اہو اہو اہوال و وقوعات زمینہ بالذات اطلاع ویریلورم۔ و مادام لہر برانسانہ
 فطرتاً زمینہ بر خلیفہ اولوہ قابلیتیں ویرشم۔ البتہ او قابلیتہ کورہ روی زمینی کورہ ملک و باقا ہو،
 آٹلا یا ہو استعدادیل دخی ویرمنی حکمت اقتضا ایستہ کندہ ویرشم۔ شخصاً او نقطہ یہ یشمزدہ
 نوعاً یشہ بیلیر۔ مادہ ایریشمزدہ، اہل ولایت مثلاً معنای ایریشہ بیلیر۔ اولیایہ، شو عظیم نعمتہ استفادہ
 ایدہ بیلیریلڈر۔ لہایدی کورہ یم سزی! وظیفہ عبودیتیلہ اونیتمامہ شرطیلہ اولیایہ حالیشیلڈر، روی زمینی،
 لہر طرفی لہر برترہ کورولہ و لہر کوشندہ کی سلسری سزہ ایستیرہ بر باغیہ ہوریلڈر۔ **[لَهُ الَّذِي جَعَلَ**
لَكَ الْأَرْضَ ذُلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ] ^(۱) دہ کی فرمانہ رحمانی دیلہ بیلڈر۔
 ایستہ بشر نازک صنعاندہ اولوہ جلب صورت و صوتان ہوہ یاریندہ کی لہایت ہودینی، شوائت مرزا کوسریور۔
 و توفیقی اشمام ایدیلور۔

لہم مثلاً، ینہ عفت سلیمان علیہ السلام، جن و شیطانلہ و ارواح فبیثہ ی تجزایدوب، شرین منغ و امور
 نافعدہ استخدام ایتھای افادہ ایدہ شوائتہ، **[مُقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ]** ^(۲) الخزہ **[وَمِنَ الشَّيَاطِينِ مَنْ يَغُوصُونَ لَهُ**
وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ] ^(۳) الخزہ آیتیلہ دیور کہ: یرک انساندہ صوکرہ ذی شعور اولوہ ان مهم سلسلہ اولوہ جن،
 انسانہ خدمتکار اولوہ بیلیر۔ او نزلہ تماس ایدیلہ بیلیر۔ شیطاندرہ دشمنانی بر قفہ مجبور اولوہ ایستیرہ خدمت ایدہ بیلیر کہ،
 جناب حق او امرینہ سخر اولوہ بر عبدینہ اوندی سخر ایتھد۔ جناب هو معنای شوائیک لسانہ عزیز دیر کہ: ای انسانہ!

بطااعت ایدیه بر عبدیه جن و شیطانیه و شیرینی اطاعت ایدیه یورم. سنده بن امریه سخر اولسه،
چو موجودات، حتی جن و شیطانہ دخی سخر اولدیلر.

ایسته بشر، صنعت و فنک اعتزاجنده سوزوله مادی و معنوی فوئده حساستنده تفخیر ایدیه ایدیه یورم کی
جلب اواع و جندله مخبره یی، شوائت ان لھایت حدودینی هیر یور. وان فائده کی صورتینی تعیه ایدیه یور.
واوایوی دخی آهیر. فقط شمدیک کی، بعضاً کندی اموات نامنی ویره جندله و شیطانده و اواع غیثیه
سخر و سخر اولوب، اوونجاوه اولمه دگل، بلکہ طسمات قرآنی ایدیه اوناری تخر ایتلد. سرکندہ قور تولقد.
لهم تمل ارواحه اشارت ایدیه، حضرت سلیمان علیه السلام عفرتاری جلب و تخریند دائر آیتد، لهم [فَارْسَلْنَا إِلَيْهَا
رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا] ^(۱) مثلاً بعضه آیتد، روحانیک تمثله اشارت ایتلد بربر، جلب اواع دخی اشارت
ایدیه یور. فقط اشارت اولوناه جلب اواع طیبہ ایه، مدینارک یایدی کی لفریات صورتده بعضه
اوونجا قاره، او یک جدی و جدی برآمده اولده روحله حرمتدن ایدوب، کندی یرینه و اوونجا قاره جلب ایتلد دگل،
بلکہ جدی اولده و جدی بر مقصد احوه محی الدنیه عربی کی ذاترک، ایسته دیکی وقت اواع ایدیه کوروشه بر قسم اهل ولایت
مثلاً، اونده منجلب اولوب مناسبت پیدا ایتلد و اونارک یرینه کیدوب علامتین بر درجه تقرب ایتلد روحانیتندنه
معنوی استفاده ایتلد، آیتد اواع اشارت ایدیه، و اشارت ایتلد بر توفیقی احساس ایدیه یور. و بونوع صنعت
و فوئده ففیه نه ان ایدیه حدودینی هیر یور. وان کوزل صورتی کوسریور.

لهم مثلاً، حضرت داود علیه السلام معجزه یرینه دائر [إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعِشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ] ^(۲) يَا جِبَالُ أَوِّبِي
مَعَهُ وَالطُّيْرَ وَالنَّالَةَ الْحَدِيدَ] ^(۳) و [عَلِمْنَا مَنْطِقَ الطُّيْرِ] ^(۴) آیتد دلالت ایدیه یور، جناب هه، حضرت داود علیه السلام
تسبیحاته اولمه بر قوت و یوسک بر سس و فوسه بر آد ویر شد، طاعندی و جدہ کتوب بر معظم فونوغراف مثلاً
و بر انسانه کی، بر کردارک اطرافنده افقی حلقه طوق بر دائره اولده تسبیحات ایدیه یور. عجبا بو محامید،
حقیقتد؟ اوت، حقیقتد. مغاره کی هر طاع، هر انسانه و انسانک دلیله، یا باغاسه کی قونوشایلیر. هونده
عکس صد واسطه سید، طاعک اولنده سن الحمد لله دی. طاعده عیناً سنک کی الحمد لله دیدیک. مادام بوقابلیتی
جناب هه طاعده احساس ایتلد. البته اوقابلیت انکشاف ایدیه یور. و او هلدک سنبلنیر.

ایسته حضرت داود علیه السلام، رسالتیه بر خلاف روی زمین مستجاب صورتده اواع ویر دینده، او کینه سالت

و معقم سلطنته لدیہ برعجزہ اولادہ او قابلیت جادگنی اولہ انکشاف ایتدیرشد، ہوجہ یون طغہ بر نفی،
 بر شاکرد، بر مریدگی حضرت داودہ اقتدا ایدوب اونک لسانہ، اونک امریہ خالہ ذوالجلالہ تسبیحات ایدوروردی.
 حضرت داود علیہ السلام نہ سوترس، اوندرده تدار ایدوروردی. ناصللہ شمدی وسائط مخابره و وسائل
 ارتباطک کثرت و تکلی سبیلہ، ہشتای بر قوماندہ، طغہ طغیلاہ عظیم اوردوسنہ برآندہ **اللہ اکبر**
 دیدیر. و او قوجہ طغہ قونشدر، ولولہ کتیر. مادام انسانک بر قوماندای، طغہ سکنہ لرینک
 لسانہ مجازی اولادہ قونشدر. البتہ جناب حقک ہشتای بر قوماندای، حقیقی اولادہ قونشدر،
 تسبیحات یادیر. بونقلہ برابر ہر جہلک بر شخص معنوی بولوندیغی و اوطا مناسب بر تسبیح و بر عبادتی
 اولدیغی، اسکی سوزلردہ بیابہ ایتش. دیمک لھر طاع، انسانک لسانہ عکس حداسرہ تسبیحات یادقاری بی،
 کندی السنہ مخصوصہ لرلہ دخی خالہ ذوالجلالہ تسبیحاتی واردیر.

[وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً] ^(۱) و [عَلِمْنَا مَنْطِقَ الطَّيْرِ] ^(۲) جلد لرلہ حضرت داود و سلیمان علیہما السلام، قوشلر انواعک لسانہ لرین،
 لہم استعداد لرینک دیلارین، یعنی لہانکی ایثہ یارادقاری، اوندرہ جناب حقک احسانہ ایتدیغی شوجہ لر کومستریور.
 اوت، مادام حقیقتدر. مادام روی زمین بر سفرہ رحماندر، انسانک شرفہ قورولشدر. اولدایس، او
 سفرہ دہ استفادہ ایدہ سار حیوانات و طیورک ہوجی انسانہ سخر و خدمتکار اولدیلیر. ناصللہ الاش
 کو حقارندہ بال آبی و ایک بوجانی استخدام ایدوب اللہام اللہ ایہ عظیم بر استفادہ یولنی آچارہ و کولر جیندی
 بعضہ ایشاردہ استخدام ایدرک و پایاغاہہ مثلا قوشلری قونشدرارہ مدینت بشرینک محاسنہ کوزل شیلری
 علاوہ ایتشدر. اولدہ، باشقہ قوسہ و حیوانلرک استعداد دیای بیلینرس، ہوجہ طغہ لر و ارکہ،
 قریند شیلری حیوانات اہلیہ کی بر ہم ایشدہ استخدام ایدر بیلیر. مثلا، جلدک آفتک استیلانہ خاشو، جلدکی
 سیمہ دہ حوایدہ صغیرہ قوشلرینک دیای بیلینسہ و حرکی تنظیم ایدیر، نہ قدر فائدہ کی بر خدمتہ اجر تسر
 اولادہ استخدام ایدر بیلیر. ایشتہ قوشلردہ شونوع استفادہ و تحیری و تلافی و فنوغراف کی جامدای
 قونشدرمہ و طور دہ استفادہ ایتک، ان غنہا عدودینی شوائتہ ہیزور. ان اوزارہ لہدفی تعینہ ایدور.
 ان ہشتای صورتہ بارغیہ اشارت ایدور. و برنوع تویہ ایدر. ایشتہ جنابہ شوائلرک لسانہ مزیدہ
 معنا دیورک: ای انسانک! بطا تام عبادولاسہ بر ہم چنشدہ، اونک نبوتک عصمتہ و سلطنتک تام عدالتہ

مدار اولیہ اجموعہ، ملکہ کی معظم مخلوقی اولیٰ سخر ایدوب قونوشدیریورم. و جنود مدہ و حیوانات مدہ ہوغنی، اولیٰ
 خدمتکار ویریورم. اولیٰ ایہ، لہر بیکندہ مدہ مادام کون ویر و طاعنر حملندہ کلندیک برامانت لبرای تودیع ایتشم.
 خلیفہ زعیہ اولیہ استعدادی ویرشم. شو مخلوقندہ دیر کیندی کیمک ائندہ ایہ، اولیٰ رام اولیٰ کز لازمدر.
 تا اونک ملکنده کی مخلوقندہ سزہ رام اولیٰ ایہ. و اونک دیر کیندی ائندہ اولیہ ذاتک منہ الہ ایدہ یل کز
 و استعداد کز لایہ مقامہ حقیقہ کز.

مادام حقیقت بولدر. معنا سز بر اعلیٰ کلندہ اولیہ فونوغراف ایشلندیر مک، کوگر جینارلہ اوینامو، مکتوب
 پوستہ یلغی یامو، پایاغاناری قونوشدیر مغر بدل. ان فوسہ، ان یولک، ان علوی بر اعلیٰ معصونہ حالیکہ، طاعنر
 ط دوداری بر معظم فونوغراف اولیٰ ایہ. و لہوی نسیم طوقنہ سید اشجار و نباتات مدہ بر تل موسیقی کی نغمات
 ذکرہ قول غلہ طیبہ. و طاعنر بیکار دیلار یلہ تسبیحات پایاہ بر عجائب الخوقات مالکین کوسر سید. و اکثر قوشار،
 لہ لہد ایمانی کی بر مونی آقداسہ ویا مطیع بر خدمتکار صورتی کیسہ. لہم سنی آطندر سید، لہم مستعد اولدیغہ
 طاراندہ سنی شوق ایدر سوہ ایتید. اوتہ کی لہوان کی، انسانیک اقتضای ایتیدیک مقامہ سنی دوشور نموسہ.

لہم مثلاً، حضرت ابراہیم علیہ السلام بر معجزہ کی حقندہ اولیہ [قلنا یا نار کونی بروداً و سلاماً علی ابرہیم] ایتندہ
 [ادع اشارت لطیفہ] وار. [برنجی] آتہ دخی سائر اسباب طبیعہ کی کندی کیفیلہ، طبیعتیلہ، کور کورینہ
 حرارت ایتدیر. بلکہ امر متحندہ برو حلیفہ یاسور، حضرت ابراہیمی یاقدی. و اولیٰ، یاقما! امر اید یاسور. [برنجی] آتہ
 بردہ جہی وارک، برودتیلہ احرارہ ایدر. یعنی احرارہ کی بر تائیر پایاہ. جناب مو [سلاماً] لفظیلہ برودتہ دیورک:
 سہ دہ حرارت کی برودتقل احرارہ ایتہ! دیکہ او مرتبہ دہ کی آتہ، صوغو قفیلہ یا ندیر کی تائیر کوسر یور. لہم آتد،
 لہم برودر. اوت، حالت طبیعہ دہ نار یضا حالندہ آتہ بردہ جہی وارک، حرارتی اطرافہ نسیر ایتدیر. و اطرافدہ کی
 حرارتی کندی نہ جلب ایتدیک اجموعہ، شو طرز برودتہ اطرافدہ کی صوتی مایع شیلری انجماد ایتدیروب، معنا برودتیلہ
 احرارہ ایدر. ایستہ زھری، برودتیلہ احرارہ ایدہ بر صنف آتد. اولیٰ ایہ، آتہ بتوبہ دہ حیاتہ و عموم النوعہ
 جامع اولیہ جھنم ایتندہ البتہ زھریک بولوغی ضرور ایدر. [اوہنجی] جھنم آتہ کی تائیرینی منع ایدہ جہک و امانہ
 ویرہ جہک ایمان کی برادہ معنویہ، اسلامیت کی بر زردہ اولدیغی حلالو، دنیوی آتہ کی دخی تائیرینی منع ایدہ جہک

[حاشیہ] بر تفسیر دیور: [سلاماً] دیکہ ایدی، برودتیلہ احرارہ ایدہ جلدی.

بر ماده مادیه وارد. هونم جناب هو، اسم علم اقتضایید، بودنی دارالطهات اولوم حبیب، اسباب پرده سی
آئنده اجرات یاسور. اولیایه، حضرت ابراهیم همی کی، کوملانی ده آتیه یاقمادی. وآته قارشو مقاومت
هانتی ویرشد. ابراهیم یاقمدی کی، کوملانی ده یاقیسور. ایته بوشارتک مزیدہ معنا شوائت دیورک: ای ملت
ابراهم! ابراهیم واری اولیاز. تا کوملانیاز ان یون دوشاناز اولسه آتیه، لهم بوراده، لهم اوراده برزہ اولوسہ.
روھانہ ایمانی کیسیروب بھنم آتیه قارشو زلھانز اولدیغی کی، جناب حقک زمینده سز ایچوہ صلا دیغی واهفاد
ایتدیگ بعضہ مادہ پروار. اونار سزی آتیه شرنده محافظیدر. آریباز، ہیقاریباز، کیباز! ایته بون
ھم ترقیاتندہ وکتفیاتندرک، بر ماده یی بولسہ، آتیه یاقمایاھو. وآتیه طیانر برکوملک کیسمہ.
شوائتایہ، اولا مقابل، باھ، نہ قدر علوی، لطف وکوز و آبدہ قدر یرتیمایاھو [حَنِيفًا مُسْلِمًا]^(۱)
ترکالھندہ طوقوناھو برھلہ یی کوستریور.

لھم ملہ، [وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا]^(۲) حضرت آدم علیہ السلام دعوی خلافت کبرادہ معجزہ کبراسی، تعلیم اسمادر، دیور.
ایته سائر انبیانک معجزہ لری بر خصوصی فاروقہ بشریہ مرتبتدیگی کی، بتوہ انبیانک پدری و دیوانہ نونک فاتحی
اولسہ حضرت آدم علیہ السلام معجزہ سی، عموم کلمات و ترقیات بشریہ نھایتدینہ وان ایلدی لھد فرینہ صراحتہ یاقیہ
اشارت ییدیور. جنابھو جل جلالہ، معنا شوائتک لسانہ اشارتیلہ دیورک: ای بنی آدم! سز پدربازہ، ملاکمرہ
قارشو خلافت دخواندہ رجائیننہ حجت اولارہ بتوہ اسمای تعلیم ایتدیگمہ، سز دخی مادام اونک اولدی
وارث استعدادیشز. بتوہ اسمای تعلیم ایدوب، مرتبہ امانت کبرادہ بتوہ مخواتہ قارشو رجائینازہ
لیافتازی کوسترمک کرکدر. زیرا طائعات ایچندہ، بتوہ مخوات اوستندہ، ان یونسک مقارہ کتیمک وزیمہ کی
یون مخواتر سزہ مخر اولوہ کی مرتبہ عالیہ یہ سزہ یول آھقدر. لھایدی، ایلدی آتیلیشز. وبر اسمہ
یاییشز، ہیقیشز. فقط سز پدرباز بر دفعہ شیطانہ آلدندی. جنت کی بر مقامدہ روی زمینہ موقتاً
مقول ایتدی. صاقیہ سزہ ترقیاتازدہ شیطانہ ایوب، حکمت الہیہ نک سماواتندہ طبیعت ضالانہ
مقولہ واسطہ یاییشز. وقت بوقت باشازی قالدیروب اسمای ہنام دقت ایدرک، اوسماوات عروج ایتمک
ایچوہ فونتری و ترقیاتازی زردبایہ یاییشز. تافون و کمالاناز منبعاری و حقیقتاری اولسہ اسمای بانیمہ
ہیقاشز. واو اسمانک دور بینیدہ، قلبتاز رٹنرہ باقاشیشز.

﴿ **برنشته عجمه و بر سر اَهم** ﴾ شوائب عجیبه انسانك جامعیت استعدادی جتید ^{عظمی} و اولیغی توبه کلمات علمیہ و ترقیات فنیہ و فوارہ صغیہ فی تعلیم اسمائیل افادہ و تعمیرات مندہ شویہ لطیف بر مرغای و آردہ: لہر بر طالع، لہر بر علمك، لہر بر ترقیاتك، لہر بر فنك بر حقیقت عالیہ و آردہ، او حقیقت ایہ بر اسم الہمیہ طیا نیور. يك هوہ پردہ لری و مستوع تجلیاتی و مختلف دائرہ لری بولونامہ او اسم طیا نقدہ اوفن، او کلمات، او صنعت کلماتی بولور، حقیقت اولور. یوقہ یاریم یام لورہ بر صورتہ، ناقص بر کوللہ در.

مثلا، لہندہ بر فندر. اوندک حقیقی و نقطہ منتراسی، جناب حقك اسم عدل و مقدرینہ تیشوب، لہندہ آینه سنده او اسمك عالیانہ جلوه لری شمشیدہ شاهده ایتمدر. مثلا طب بر فندر، لہم بر صنعتدر. اوندک دہ لہایتی و حقیقی، حکیم مطلقك شافی اسمہ طیا نوب، اخرا فائہ کبراسی اولامہ روی زمیندہ رحمانہ جلوه لری ادویہ کردہ کور مقلد طب کلماتی بولور، حقیقت اولور. مثلا، حقیقت موجوداتہ بحثایدہ حکمت الاشیا، جناب حقك جل جلالہ اسم حکیمك تجلیات کبراسی مدبرانہ، مربیانہ اشیا دہ، منفعتارندہ و مصالحارندہ کور مقلد و او اسم تیشقلہ و او ط طیا نقدہ شوقیت، حکمت اولو بیدیر. یوقہ یا خرافاتہ انقلاب ایدر و مالا یعنیات اولور. و یا فلسفہ طبیعیہ مثلا و ضلالتہ یول آمار. ایثہ ط اوج مثال. سائر کلمات و فونی بو اوج مثالہ قیاسایت. ایثہ قرآنہ حکیم، شوائبہ بشری، شمدیکی ترقیاتندہ يك هوہ کوی قلدیغی اُن یولسك نقطہ کردہ، اُن ایدی حدودہ، اُن لہایت مرتبہ کردہ، آرقسنہ دست تشویقی اوروب یار ماغیلہ او مرتبہ لری کوسترہ رک، لہایدی آرسہ، ایدی! دیور. بو آیتك خزینہ عظماسندہ شمدیک بو جو لہرلہ آتفا ایدرک او قلوبی قایا یورز.

لہم مثلا، خاتم دیوانہ نبوت و بتوبہ انبیانك معجزہ لری اوندک دعوی رسالتہ برتک معجزہ کلندہ اولامہ انبیانك سروری و شوط ثنائتک مایہ ارفخاری و حضرت آدمہ اجمالا تعلیم اولونامہ بتوبہ اسمانك بتوبہ مراتبہ تفصیلا مظهری یوقاری بہ جلال ایلہ یار ماغنی قادر بر مقلد شوم قرایدہ و آشاغی بہ جمال ایدر ایندیر مقلد مینہ او یار ماغندہ کور کبی صواقیدانہ و بیک معجزات ایدر مصدورہ و مؤید اولامہ محمد علیہ کسلہ و کسلہ معجزہ کبراسی اولامہ قرآنہ حکیمک و جوہ اعجازینك ان یار لقرندہ اولامہ هوہ و حقیقتہ دائرہ بیاناتدہ کی جزالت، افادہ سندہ کی بلاغت، معاینندہ کی جامعیت، اسوہ بارندہ کی علویت و علایق افادہ ایدہ ﴿ **قُلْ لِّیْنَ جَمَعَتِ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلٰی اَنْ یَّاتُوْا بِمِثْلِ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لَا یَاْتُوْنَ بِمِثْلِهٖ وَلَوْ کَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِیْرًا** ﴾ ^(۱) کی هوہ آیات بینانہ انس و جنک نظاری شو معجزہ ابدینک

و جوه اعجازندہ ان ظاہر والہ پارلانو و جھنہ ہویویر۔ بتوہ انس و جنک طمار برینہ طوقنیر یور۔ دوستارینک شوقرینی، دوستارینک عنادینی تحریک ایدوب، عظیم برتوہ ایل، شدنی برتغیب ایل، دوست و دوستارناری اونی نظیرہ و تقلیدہ، یعنی نظیرینی یائیم و علامنی اوطا بارتک ایچوہ سوہ ایدیور۔ لکم اویلہ بر صورتہ او معجزہ بی نظرک انامہ قویور، کویا انسانک بودنیایہ کیشندہ غایۃ یطانیسی او معجزہ بی هدف و دستور اتخاذ ایدوب اوطا باقارہ نتیجہ خلقت انسانیه بیلہ رک یور وکدر۔

[الحاصل] سائر انبیا علیہم السلام معجزاتندی، بر خوارہ صنعتہ اشارت ایدیور۔ و حضرت آدم علیہ السلام معجزہ سیایہ، اشارت صنعت ایدہ برابر، علوم و فنونک خوارہ و کمالاتک فہرستہ بی بر صورت اجمالیہ اشارت ایدیور و تئوہ یاسور۔ اما معجزہ کبریٰ احمدیہ اولامہ قرآنہ معجز الیسیایہ ایہ، تعلیم اسمانک حقیقتہ مفصلًا مظهریتی و ہوہ و حقیقتہ اولامہ علوم و فنونک طوغری ہدفرینی و دنیوی، اخروی کمالات و سعادت و اضحًا کوسریور۔ لکم پدہ ہوہ عظیم تئوہ قاتدہ بشری اوندہ سوہ ایدیور۔ لکم اویلہ بر طرزہ سوہ ایدہ، تئوہ ایدرک، او طرز ایلہ شویہ آٹلاتیریور: ای انسانہ! شولکماندہ مقصد اعلیٰ، تظاہر ربوبیتہ قارشو، عبودیت صلیۃ انسانید۔ و انسانک غایۃ قصاسی، او عبودیتہ علوم و کمالات ایدہ شیکدر۔ لکم اویلہ بر صورتہ افادہ ایدیورک، او افادہ ایلہ شویہ اشارت ایدرک: البتہ نوع بشر، آخر وقتہ علوم و فنونہ دوکولہ ہکدر۔ بتوہ قوتنی علمدہ آہقدر۔ علم و قوت ایہ علمک اُنہ کی ہکدر۔ لکم او قرآنہ معجز الیسیایہ، جزالت و بلاغت قرآنیہی ماکرًا ایدری سور دیشندہ رمزاً آٹلاتیریورک، علوم و فنونک ان پارلانی اولامہ بلاغت و جزالت، بتوہ انواعیلہ آخر زمانہ ان مرغوب بر صورت آہقدر۔ ہئی انسانک کندی فلرینی بر برینہ قبول ایدرک و ہکدرینی بر برینہ اجر ایدرک ایچوہ ان کسبہ سادہنی جزالت بیانہ والہ مقاصد سوز قوتنی بلاغت اُدامہ آہقدر۔ الحاصل، قرآنک آٹراتندی، لہری بر خیزنہ کمالاتک آنافتاری و بر دینہ علمک مقاصد۔ آٹرایستایہک، قرآنک سعادۃ و آیاتک بخو طرینہ تیشہک۔ کچمہ اولامہ یگرمی عدد سوزلری یگرمی باصاماقی بر ^[حاشیہ] زردبان یا پارہ ہوہ۔ اوفقدہ کورک، قرآنہ نہ قدر پارلانو برکوشد۔ فقائتہ الہیہ بہ و فقائتہ ممکنات اوستہ ناصل صافی بر نور سیریور۔ و پارلانو بر ضیا نثر ایدیور، باوہ۔

[حاشیہ] جلد ۳۳ عدد سوزلری، ۳۳ عدد مکتوباری، ۳۱ طعمری، ۱۳ شعاعمری، ۱۲ باصاماقی بر زردباندر۔

[[نتیجہ]] مادام انبیایہ دژ اولہ آتار، شمدیک ترقیات بشریہ نک خارقرینہ بر نوع اشارتہ برابر، دہا ایدیدہ کی
 مدودینی ہیزور کی برطرز افادہ سی وار. و مادام لہر آیتک متعدد معنارہ دلالتی محققہ. بلکہ متفقہ علیہند.
 و مادام انبیایہ اتباع ایتک و اقتدائیک دژ اوامر مطلقہ وار. اولہ ایہ، شو کچہ ایتارک معانی صریحہ کرینہ
 دلالتہ برابر، صنعت و فنونہ بشریہ نک مہمارینہ اشاری برطرز دہ دلالت، لہم تہوہ ایدیلور دینیلور.

[[ایہی مہم سوالہ قارئو ایہی مہم جواب]] [برنجیسی] اگر دیکھ: مادام قرآنہ بشریحہ نازل اولتہ. نہدہ
 بشرک نظرندہ ان مہم اولہ مدینت خارقرینہ تصریح ایتہ یور؟ یا اللہ کیزی بر مرزاید، ففی برایماید، ففیف بر
 اشارتہ، ضعیف بر افطار ایدہ التفا ایدیلور؟ [الجواب] ہونہ، مدینت بشریہ خارقرینہ حقاری بحث قرآنیدہ
 او قدر اولیلور. زیرا قرآنک وظیفہ اصلیدہ سی، دائرہ ربوبیتک کلمات و سؤنانی و دائرہ عبودیتک
 وظائف و اہوائی تعالیم ایتلور. اولہ ایہ، شو خواروہ بشریہ نک اوایک دائرہ دہ حقاری، یا اللہ بر ضعیف مرز،
 بر ففیف اشارت آنجہ دوش. ہونہ اونار دائرہ ربوبیتدہ حقارینہ ایستہ سر، او وقت یک از حوہ اولیلور.
 مثلا، طیارہ بشر قرآنہ دیدہ: بطا بر حوہ صدم ویر. آیتلورہ بر موقع ویر. البتہ او دائرہ ربوبیتک طیارہ لری
 اولہ سیارات، ارہ، قمر قرآنہ نامہ دیدہ عقلر: بورادہ جرمک قدر بر موقع اولیلورک. اگر بشرک تحت البحر لری آیات
 قرآنیدہ موقع ایستہ سر، او دائرہ نک تحت البحر لری، یعنی بحر محیط اہوائیدہ و اثر دگزنہ یوزہ زمیہ و ییلدیزلر
 او ط دیدہ حقار: یا غزہ سنک یرک کور و نمہ یک درجہ دہ آذر. اگر اللہ تریک بار لورہ، ییلدیز مثال لامبر لری
 حوہ صدم ایستہ یرک آیتدہ کیرمک ایستہ سر، او دائرہ نک اللہ تریک لامبر لری اولہ شماس، شہابار و کون یوزینی
 زینتندیرم ییلدیزلر و مصباحار دیدہ حقار: ایشیک نسبتدہ بحث و بیانہ کیرہ ییلورک. اگر خواروہ
 مدینت و دقائقہ صنعت جھنڈہ حقارینہ ایستہ سر و آیتدہ مقام طلب ایدر لرس، او وقت برتک سینک اونارہ:
 صوصیاز دیدہ یک. بنم بر قدام قدر حقار یوقدر. زیرا سرزردہ کی بشرک جزو اختیار ایدہ کسب ایدیلہ بتوہ
 اینجہ صنعتار و بتوہ نازک جہازلر طویلانہ، بنم کوہوہ و ہودمدہ کی اینجہ صنعت و نازنہ جہازلر قدر عجیب

[[حاشیہ]] شو جہدی مسئلہ یازارکہ اختیار سر اولورہ قائم اسوبنی شو لطیف لطیفہ ہویردی. بہدہ
 قائمی سربست بر اقدام. امید ایدر مہ اسوبک لطیفہ لگی، مسئلہ نک جدیتہ خال ویرم سیمہ.

اولاماز. [**إِنَّ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذَبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ** ^(۱)] الخزه. آیتی سزی صوصیدیر.
 اگر او فارقلر دائره عبودیته کیدوب او دائره ده حقاری ایسترس، اوز ماه او دائره ده شویب برهواب آیرلرک؛
 سزک مناسبتلر بزماه یک آزد. و دائره مزه قولی کیره منشد. هونر پروغرمز بودرک، دنیا بر مسافر نه در.
 انسان ایسه اوند از طور بقدر. و وظیفی هوس بر مسافر در. و قیسه بر عمده حیات ابدیه لازم اولام
 لوازماتی تدارک ایتمک مقفدر. اَنَّهُمْ وَالْآلَمُ اِنَّ اِلٰهًا تَقْدِیْم ایدیه هلد. هالبولر سز، اکثریت اعتباریه
 شوفانی دنیای بر مقرر ابدی نقطه نظرند و غفلت پرده سی آتند، دنیا پرستلک هیله ایستلر بر صورت
 سرده کور و لوبور. اولیه ایسه، هوس پرستلک و آخرتی دوشونمقلک اساسی اوزرینه مؤسس اولام عبودیتیه
 هوسلر یک آزد. لکنه اگر قیمتلر بر عبادت اولام، صرف منفعت عباد الله ایچمه و منافع عمومی و استراحت عالمیه
 و حیات اجتماعیته کماله خدمت ایدیه وابسته اقلیت تشل ایدیه محترم صنعتکارلر و علملر کاشفد آرقه نرزه
 و ایچلرزه وار، او هاس ذاتره شورمز و اشارات قرآنی، سیه تشویه و صنعتلرینی تقدیر ایتمک ایچمه،
 الحق کافی و وفید.

[**آینجی سؤاله جواب**] اگر دیسه: شیمی شو تحقیقاتیه صوکره شهرهم قلمدی و تصدیق ایدیه، قرآنده
 سائر حقائقله برابر مدنیت حاضرده نه فارقلرینه و بده دها ایدیه اشارت و رمز واردر. دنیوی و اخروی
 سعادت بشره لازم اولام هرشی، دگری نسبتده ایچمه بولونور. فقط ایچمه قرآنه اوندی صرافته ذکر ایچور؟
 تا معنن کافر دخی تصدیقه مجبور اولوند. قلمزده راحت اولوم.

[**الجواب**] دیسه بر امتحاندر. تعلیف الهی بر تجربه در. تا اروح عالیله اروح سافده سابقه میداننده بر بندیه
 آیرلیسه. ناصله بر معدنه آتیه ویریلیور، تا الماسه کومور، آلتونر طوپرافه بر بندیه آیرلیسه. اولیده،
 بودر امتحانده اولام تعلیقات الهیه بر ابتلا در. و بر سابقه سوفرک، استعداد بشر معدنده اولام
 جواهر عالیله ایدیه مواد سفلیه بر بندیه تفریع ایدیه. حادام قرآن، بودر امتحانده، بر تجربه صورتنده، بر سابقه
 میداننده، بشرک تکلی ایچمه نازل اولشد. البته شودیوی و هرکه کورونه جک امور غیبیه استقبالییه
 یالذ اشارت ایدیه جک و حجتی اثبات ایدیه جک در معده عقله قاپو آهابه. اگر صرافتاً ذکر ایتیه،

سرّ تطفیف بوز و لور. عادتاً کونک یوزنده کی یلیدیزلرله واضحاً **[لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ]** یازمونه مثلاًو بر بداهتیه کیره جک. اوزمانه هر کس ایستایسته مز تصدیق ایده جک. سابقه اولماز. امتحانه ده قوت اولور. کومور کی بروح ایدله الماس کی بروح ^[هاشیه] برابر قاله بقد.

الحاصل، قرآنه علیم علیمدر. هر شیئه قیمتی نسبتنده بر مقام ویرر. ایسته قرآنه، بیک اوج یوزنه اول، استقبالک ظلماتنده مستر و غیبی اولاره ثمرات و ترقیات انسانیه کی کوردیور. و کوردیگمزدنه و کوردیگمزدنه دها کوزل بر صورتده کوستیر. دیکه قرآنه اولیه بر ذاتک کلامیدرک، بتونه زمانه کی و ایچنده کی بتونه اشیای بر آنده کوردیور. ایسته معجزات انبیا یوزنده پارلایانه بر طعه انجاز قرآنه!

اللَّهُمَّ فَهِمْنَا أَسْرَارَ الْقُرْآنِ وَوَقِّفْنَا لِحَدِّمَتِهِ فِي كُلِّ أَنْ وَزَمَانٍ ۝ سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ۝ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا ۝ اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ وَكْرِمًا عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَنَبِيِّكَ وَرَسُولِكَ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَعَلَى آلِهِ وَاصْحَابِهِ وَآزْوَاجِهِ وَذُرِّيَّاتِهِ وَعَلَى النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ وَالْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ وَالْأَوْلِيَاءِ وَالصَّالِحِينَ أَفْضَلْ صَلَاةٍ وَأَزْكَى سَلَامٍ وَأَتْمَى بَرَكَاتٍ بِعَدَدِ سُورِ الْقُرْآنِ وَأَيَّاتِهِ وَحُرُوفِهِ وَكَلِمَاتِهِ وَمَعَانِيهِ وَإِشَارَاتِهِ وَرُمُوزِهِ وَدَلَالَاتِهِ وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَالْطُّفُفُنَا يَا إِلَهَنَا يَا خَالِقَنَا بِكُلِّ صَلَاةٍ مِنْهَا

بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

أَمِينَ ۝

س. ع

[هاشیه] ابوجهل لعیه ایدر ابوبکر الصدیق مساوی کورونه جک. سرّ تطفیف ضایع اولاجه.

• — • [اویس ایلنجی سوز] • — •

• — • [اویس ایلنجی سوز] • — •

[بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ • وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا ^(۱)]

قرآنِ حکیمک حکمت قدسیه فلفه حکمتک اجمالاً موزنی.. لکم حکمت قرآنیه که انسانک حیات شخصیته و حیات اجتماعیته و یردیک درس تربیتک غایت قبیه بر فزندی.. لکم قرآنک سائر حکمتان الهیه و بتونه کلامده جهت رجحانیتنه بر اشارتدر.. ایسته بوسوزده [درت اساس] وارددر..

[برنجی اساس] حکمت قرآنیه اینه حکمت فنیته که فرقانیه شو حکمک عطایه تمثیلیه دورینیه باوه.. بر زمان لکم دیندار، لکم غایت صنعتکار بر عالم نامدار ایستدیک، قرآنِ حکیمک معانیسنده کی قدسیته و حکمتانده کی اعجازه شایسته بر یازی اینه یازسیه.. او معجزنا قامتیه فارقه بر لباس کسیدریسیه.. ایسته اونقاسه ذات، قرآنی یک عجیب بر طرزده یازدی.. بتونه قیمتدار جوهری یازینده استعمال ایدی.. حقائیک تنوعنه اشارت ایحویه، بعضه بحکم عروفتی لباس و زرد ایدیه.. و بر قسمنی لؤلؤ و عقیقه ایدیه.. و بر طائفی یرلانطه و مرجانده.. و بر نوعی آتونه و کوموسه اینه یازدی.. لکم اویس بر طرزده سوسلندیروب منقش ایتدیک، او قومی بیلم و بیلمین لکس تماشا سنده حیرانه اولوب استحسانه ایدردی.. با خصوص اهل حقیقتک نظرنیه او صوری کوزللاک، معناسنده کی غایت پارلاوه کوزللاک و غایت شیریه تزییناتک اشاراتی اولدیفندیه، یک قیمتدار بر آنتیقه اولددر.. صوکره او عالم، شومصنع و مرصع قرآنی، بر اهنی فیلسوفه و بر سلیمان عالمه کوستردی.. لکم تجربه، لکم مطافات ایحویه امر ایتدیک، لکم بریز بوندک حکمتنه دائر بر اثر یازیند.. اولاً او فیلسوف، صوکره او عالم، اولاً دائر بر کتاب تألیف ایتدیک.. فقط فیلسوفک لکلی، باللا عرفانک نقلاندیه و مناسبه اندیه و وضعیته اندیه و جوهر لریته خاصیت اندیه و تعریف اتندیه بحث ایدر.. معناسنه لکم ایلیشمر.. چونکه او اهنی آدم، عربی فطری او قومی لکم بیلمز.. حتی اومزیه قرآنی، بیلم یورکه بر کتابدر و معنای افاده ایدیه یازیدر.. بلله اولاً منقش بر آنتیقه نظریه باقیور.. لکنه هندیه عربی بیلم یور.. فقط یهوه ای بر مهرنددر.. کوزل بر تصویریدر.. ماله بر کیمیا کرددر.. صرف بر جوهریدر.. ایسته او آدم

بوصفتمده کرم اثرینی یازدی. اما مسلحان عالم ایسه، اولیٰ باقدیغی وقت آحاد دیر، اولیٰ کتاب میندر، قرآنه حکیمدر.
 ایسته بو حقیرست ذات، نه ترینات خضریه نه الهیست ویردی. ونه عروفک نقوشیده اشتغال ایستی.
 بئله اولیه برشیده مشغول اولدی، میلون مرتبه اوت کی آدمک اشتغال ایندیگی منه لرندمه داها علی، داها غالی،
داها لطیف، داها شریف، داها نافع، داها جامع. چونکه نقوشک برده سی آلتنه اولامه حقائمه قدسیه سنده
 و انوار اسرارندمه بحث ایدرک غایت کوزل بر تفسیر شریف یازدی. صوکره ایلیسی اثرینی کورتوروب او عالم ذیشان
 تقدیم ایندیله. او عالم، اولیٰ فیلسوفک اثرینی آلدی. باقدی، کوردیر، او خود پسند و طبیعت است آدم
هویه هالیشمه. فقط الحق حقیق حکمتی یازماسمه. الحق بر معنا سی آحاد مسمه، بئله قاید یرمه. اولیٰ قائو
حرمزک، بئله دبیرک ایتمه. چونکه، او منبع حقائمه اولامه قرآنی، معنا سز نقوسه طن ایدرک، معنا بختنه
قیمت ایدر تحقیر ایتمه اولدیغندمه، او عالم حکیم دخی اوندک اثرینی باشنه اوردی. مهور ندمه هیکاردی. صوکره
 اوت کی حقیرست، مدقعه عالم اثرینه باقدی. کوردیر، غایت کوزل و نافع بر تفسیر و غایت حکیمان، مرشدانه بر تألیفدر.
 آفریه! بارک الله! دیدی. ایسته حکمت بودر. و عالم و حکیم، بوندک صاحبنه دیرلر. اوت کی آدم ایسه، مدندمه
 تجاوز ایتمه بر صنعت در. صوکره اوندک اثرینه بر مطافات اولامه لهرب عرفه مقابل توکنز خرینه سنده
 او آلتومه و یرلیسه اراده ایستی.

اگر تخیلی فهم ایندک ایسه، باصه، حقیقته یوزینی ده کور. اما او مزین قرآن ایسه، شو صنوع طائانهدر.
 او عالم ایسه، حکیم از لیدر. و او ایلی آدم ایسه، برسی، یعنی اجنبیسی، علم فلسفه و علم اسیدر. دیدی قرآن و
شاکرد لیدر. اوت قرآن حکیم، شو قرآن عظیم طائانه ان علی بر تفسیردر. وان بلوغ بر ترجمانیدر. اوت، او فرقاندر،
شو طائانه صحیفه لرندمه و زمانه لرک یارقاننده قلم قدرتله یازیدامه آیات تکوینی هن و انه درس ویر. هم
لهبری بر حرف معنیدار اولامه موجوداته [معنای حرفی تقریرله]، یعنی اوندکه صانع اسبانه باقار. نه قدر
کوزل یالیسه. نه قدر کوزل بر صورته صانعک جهانه دلالت ایدیرور، دیر. و بونقه طائانه حقیقی
کوزل لانی کوستیور. اما علم حکمت دید علمی فلسفه ایسه، حروف موجوداته ترینا سنده و مناسبتنه
طالمه و سرکاشمه. حقیقته یولی شایرمه. شو کتاب کیرک حروفاته [معنای حرفی ایلمله]، یعنی الله اسبانه
 باقومه لازم قایدله، اولیه ایتمیوب [معنای اسمیدهله]، یعنی موجوداته موجودات اسبانه باقار. اولیه بحث ایدر.

نه کوزل یا پیلے بدل، نه کوزلدر دیر، چرکینشدیر. بونقله کائناتی تحقیرایدوب کندینه مکناییدر.
اوت، دینر فلسفه، حقیقتنر بر سطره در. و طائانه بر تحقیر در.

[**اینگنی اساس**] قرآن حکیم حکمتی، هیات شخصییه و یردیای تربیه اخلاقیه و حکمت فلسفه نکه و یردیای
در سکه موازنه سی: فلسفه نکه خالص بر تلمیذی بر فرعوندر. فقط منفعتی ایچومه ان فیس شیئه عبادت
اید بر فرعون ذیلدر. لهر منفعتی شیئی کندینه رب طایر. لهر اودینر شاکرد، متمرّد و معنّدر. فقط
بر لذت ایچومه نهایت ذلتی قبول ایدره سلبیه بر متمرّددر. شیطان بهی شخصدارک بر منفعت غیبیه ایچومه آیاغنی
اویقله ذلت کوسریر دینی بر معنّدر. لهر اودینر شاکرد، جبار بر ضروردر. فقط قلبنده نقطه استناد
بولدیغی ایچومه، داندّه غایت عجز ایله عاجز بر جبار خود فروشد. لهر اوشاکرد، منفعتپرست خود اندیشدر که،
غایه لهنّی، نفس و بدنک و فرجهک لهر سانی تطمینه و منفعت شخصییه سی بعضه منفعت قومیه
ایچنده آریایه دساس بر خود مکر. اما حکمت قرآنک خالص تلمیذی ایه، بر عیددر. فقط اعظم مخلوقده
عبادته تزل ایتز. لهر جنت کی اعظم منفعت اولاه بر شیئی غایه عبادت قبول ایتز بر عید عزیزدر. لهر
تلمیذی متواضعدر، سلیم، هالیدر. فقط فاطرینک غیرینه دائره اذنی خار جنده اختیار یله تذلل
تزل ایتز. لهر فقیر و ضعیفدر. فقر و ضعفی بیایر. فقط اونک مالک کریمی اولاد خاریتدیای
اغروی ثروت ایله مستفیددر. وسیدینک نهایت سر قدرته استناد ایتدیای ایچومه قویدر. لهر یاللاز لوجه الله،
رضای الاهی ایچومه، فضیلت ایچومه عمل ایدر، هالیشیر. ایسته ایای حکمتک و یردیای تربیه، ایای تلمیذک موازنه سیه آغلاشیایر.

[**اوپنجنی اساس**] حکمت فلسفه ایل حکمت قرآنیه نکه هیات اجتماعیه بشریهیه و یردیای تربیه لر: اما حکمت
فلسفه ایه، هیات اجتماعیه ده نقطه استنادی قوت قبول ایدر. لهر فی منفعت بیایر. دستور حیاتی جلال
طایر. جماعتدارک رابطه سی، عنفیت، منفی ملّتی طوتار. ثمراتی ایه، لهر سانی نفسانیه تطمینه و هاجات بشریه یی
ترتیبدر. هالبولم قوتک شانی، تجاوزدر. منفعتک شانی، لهر آرزویه کافی حاکم دیننده اوستنده
بوغوشمقد. دستور جلالک شانی، هالیشمقد. عنفرتک شانی، باشقسی یوققله سلطهک اولدیفنده تجاوزدر.

ایستہ بوجہمند کر، بشرک عادت سلب اولدر. اما حکمت قرآنیہ، نقطہ استنادی، قوتہ بدل
 حقّ قبول ایدر. غایہدہ منفعتہ بدل، فضیلت و رضای الہی قبول ایدر. حیاتہ دستور جدل یرینہ،
 دستور تعاونی اساس طوتار. جماعتک رابطہ زندہ عنصرت، ملت یرینہ، رابطہ دینی و صنفی و وطنی قبول ایدر.
 غایاتی، لہوأت نفسانینک تجاوزاتہ سدّ کلوب روحی معالیاتہ تشویہ و ہیات علویہ نی نظمہ ایدر.
 و انسانی کمالات انسانیہ سوزہ ایدوب انساہ ایدر. عقل شائی اتفاقد، فضیلتک شائی تاندر.
 دستور تعاونک شائی، بربرینک اعدادینہ یتشکلدر. دینک شائی افوتدر، انجذابدر. نفسی کلمہ عقلہ
 باغلامہ، روحی کمالاتہ قلمچیلامقلہ سربست یرقمہ نک شائی، عادت داریندر.

[**در دینی اساس**] قرآنک بتوہ حکمت الہیہ ایچندہ جہت علویتنی و بتوہ علامہ اوستندہ جہت تفوقنی
 آعلامہ ایستدر، شوائکی تمثیلہ باہ. [**برنجیسی**] بر سلطانک آئی شید مکاری، آئی طرزہ فطابی وار.
 بریسی، عادی بر رعیت ایدر، جزوی بر ایسہ اچوہ، فصوصی بر حاجتہ دائر، خاص بر تلم فونم قونوشمقدرد. دیاری، سلطنت
 عظمیٰ عنوانیدہ و خلافت کبرناعلیدہ و مالکیت عامہ حیثیتیدہ، اوامرینی اطراف نشر و شہیر مقصدیدہ بر ایلیسیلہ
 ویا بیوک بر مأموریلہ قونوشمقدرد. و شمتنی اظہار ایدرہ علوی بر فرماندہ مطلقہ در. [**آئینہ نمیش**] بر آدم،
 آئندہ بر آئینہ کونہ قاشو طوتار. او آئینہ مقدارنجہ بر ایسہ ویدی رنگی جامع بر ضیاء ایدر. اونستہ کونہ مناسبدار
 اولور، صحبت ایدر. و او ایشقای آئینہ قراقلقای خانہ سنہ ویا طام آلتندہ ک باغہ توجیہ ایتہ، کونہ قیتی
 نسبتندہ دگل، بلکہ او آئینہ نک قابلیت مقدارنجہ استفادہ ایدہ بیلیر. دیاری ایہ، خانہ سندہ ویا باغہ نک
 طامندہ کنسہ نجرہ بر آہار. کولگدہ کی کونہ قاشو بولدر یا پار. حقیقی کونہ نک دائمی ضیاء سیلہ صحبت ایدر،
 قونوشور. ولساہ حال ایدر بویہ منتدارانہ بر صحبت ایدر. دیر: آی یر یوزینی ایسیغیلہ بالدیزلایہ و بتوہ صحیحکارک
 یوزینی کولدریم، دنیا کوزلی و کون نازداری اولامہ نازنینہ کونش! اونارکی بنم خانہ جہمی و باغی جہمی ایصیدیردک،
 ایشقانیدردک. حالبوکہ آئینہ صامبی بویہ دیدیمز. اوقید آلتندہ کی کونہ نک عکسی ایہ، آثاری محدوددر. اوقیدہ
 کورہ در. ایستہ بوائکی تمثیلک دوربینیلہ قرآنہ باہ. تاکہ اعجازینی کورہ سک و قدیستی
 آعلامہ سک.

اون، قرآن دیرله: اگر یرده کی آغلا قلم اولوب دکر لر مرتب اولسه، جناب حقک صلماتی یازسه، یتیره مزله، شمدی شو لهایتیز صلمات ایچنده ان بیون مقام قرآن ویریلنه سنک سبی شودرک: قرآن، اسم اعظمه و لهر اسم اعظمه مرتبه سنده حکمه، لکم توبه علامون ربی اعتباریه الله صلاصیر. لکم توبه موجوداتک الهی عنوانیه الله فرمانیر. لکم سماوات و ارضک خالق حیثیتیه بر فطایر. لکم ربوبیت مطلقه جهنده بر مطلقه در. لکم سلطنت عامه سبحانیه حسابیه بر فطیه ازلیه در. لکم رحمت واسعة محیطه نقطه سنده بر دفتر التفاتات رحمانیه در. لکم الوهیتک عظمت هشتی حیثیتیه، باشکونده بعضاً شیفره بولونا بر مخابره مجموعه سیر. لکم اسم اعظمک محیطنده نزول ایل، عمره اعظمک توبه محاطنه باقانه، تفتیشه ایدیه حکمتفشاء بر کتاب مقدس در. ایسته بوسردنرک، صلام الله عنوانی کمال لیاقله قرآن ویریلنه.

اما سائر صلمات الیه ایه، بر قسمی خاص بر اعتبار اید و جزوی بر عنوان و فصوصی بر اسمک جزوی تجلیسی اید و خاص بر ربوبیت اید و مخصوص بر سلطنت اید و فصوصی بر رحمت اید ظاهر اولده صلام در. خصوصیت و طلیت جهنده درجه لری مختلف در. اکثر الهامات بوقسند در. فقط در ذاتی هوه متفاوت در. مثلاً ان جزویسی و بسیطی، هواناتک الهاماتیر. صوکره عوام ناسک الهاماتیر. صوکره عوام ملائکتک الهاماتیر. صوکره اولیا الهاماتیر. صوکره ملائکه عظام الهاماتیر. ایسته بوسردنرک، قبلک تله فونیه واسطه سنر مناجات ایدیه بروی، دیر: **[حَدَّثَنِي قَلْبِي عَنْ رَبِّي]** ^(۱) یعنی قلم بنم رجمده خبر ویر یور. دیم یور: رب العالمینده خبر ویر یور. لکم دیر: قلم رجمک آینه سیر، عرشیر. دیم یور: رب العالمینک عرشیر. هونک قابلیتی مقدارجه و یتیمه یکه یاقیه مجابدن نسبت رفی درجه سنده مظهر فطاب اولایلیر. ایسته بر پادشاهک سلطنت عظمای حیثیتیه هیقاه فرمانی، عادی بر آدمه جزوی بر مطلقه سنده نه قدر بولسک و عالی ایه. و کولده کی کونشک فیضنده استفاده، آینه ده کی علسنک جلوه سنده استفاده ده نه درجه هوه و فائده ایه، قرآن عظیم الشان دخی، اونسته توبه صلامونک و لقب بادن فوقنده در.

قرآنده صوکره ایلمخی درجه ده، کتب مقدسه و صحیف سماویه نکه درجه لری نبسته تفوق لری واردر. اوسر تفوقده حصه داردر. اگر توبه من و انسانک قرآنده رشح ایتیم توبه کوزل سوز لری طویلانه، یتیمه قرآنک مرتبه قدسیه نه یتیمه تنقیر ایدیه مز. اگر قرآنک اسم اعظمه و لهر اسم اعظمه مرتبه سنده حکمتی بر پاره

فہم یتک ایترسک، [آیت الکرسی] و آیت [قُلِ اللَّهُ مَالِكُ الْمَلِكِ ^(۱)] و آیت [وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ ^(۲)]
و آیت [يُغْشِي النَّهَارُ يَظْلُمُهُ حُيُوتًا وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسْتَخِرَاتٌ بِأَمْرِهِ ^(۳)] و آیت [تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ
وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ ^(۴)] و آیت [يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَيَا سَمَاءُ أَقْلِعِي ^(۵)] و آیت [مَا خَلَقَكُمْ وَلَا بَعَثَكُمْ إِلَّا كُنُفٍ وَاحِدَةً ^(۶)]
و آیت [إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ ^(۷)] و آیت [يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ ^(۸)]
و آیت [وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ^(۹)] و آیت [لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُ ^(۱۰)]
آیاتک کلّی، عمومی، علوی افادہ لرینہ باحہ۔ لہم باشاندہ [الْحَمْدُ لِلَّهِ ^(۱۱)] و یا خود [تَسْبِيحٌ ^(۱۲)] بولوناہ سورہ لرن
باشلرینہ دقت ایت۔ تا بوسر عظیمک شعاعنی کورہ سک۔ لہم [اَللّٰم] لرن و [الرَّحْمٰن] لرن و [حَمْدٌ ^(۱۵)] لرن فاتحہ لرینہ
باحہ۔ قرآنک، جناب حقک مانند الہیبتی بیدہ سک۔ اگر شود در دخی اسلک قیمتہ لرینی فہم یتک ایترسک،
انبیایہ کلہ و ہیک اکثری ملک واسطہ سید اولرینی و الہامک اکثری واسطہ سزاو لرینی آٹلار سک۔ لہم ان بیون
بروی، لہج برینیک درجہ سنہ یتشدد یتک سرینی آٹلار سک۔ لہم قرآنک عظمتی و عزت قدستنی و
علویت اعجازینک سرینی آٹلار سک۔ لہم معراجک سرلرزمی، یعنی تاسماواتہ، تاسدرة المنہایہ، تاقاب قوسینہ
کیدوب [اقْرَبْ اِلَيْهِ مِنْ جَبَلٍ الْوَرِيدِ ^(۱۶)] اولارہ ذات ذوالجلال ایلہ مناجات ایدوب، طرّفۃ العینہہ برینہ کلک
سرینی آٹلار سک۔ اوت، شہ قمر، ناصلہہ بر معجزہ رسالتیدر۔ نبوتنی جن وانہ کوسودی۔ اولارہ،

معراج دخی بر معجزہ عبودیتیدر۔ حیبتنی ارواح و ملائکہ کوسودی۔

اللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَيْهِ وَعَلَىٰ آلِهِ كَمَا يَلِيقُ بِرَجَّتِكَ وَبِحُرْمَتِهِ

أَمِينَ ^(۱۷)

سعيد النورسي

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
[بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ]

بویاریم اونه النجی لعدده آئینده.

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبُحُ حَمْدَهُ

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

عزیز، صدیقه سائرندی قودا شوم، ابراهیم، شادی، حافظ هسیه، حافظ رجب افندی.

حافظ توفیق اید کوندردیقانز [**اوج مسئله**] به ماحدر اسکیدنری ایلیشور. [**برنجیسی**]

[**حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ**]^(۱) آیتک افاده ایتدی خله معنانه کوره

[کونش، حرارتک، هاموری برهشه صوینده غروب ایتدی کورمه] دیور. [**انجیسی**] سد **ذوالقرنین** زده دره؟

[**اوجنجیسی**] آخر زمانده حضرت عیسی علیه السلام حره مینه

ودجائی تولدیره مینه دادر.

بو سوالده جوابدی اوزوند. یاللز مختصر برائرتنه دیرزک: آیات قرآنیه، اسلوب عربیه اوزرینه و ظاهر

نظره کوره و عمومک آهلا یا بعضی بر طرزده افاده ایتدی ایچومه، هوقه دفعه تشبیه و تمثیل صورتنده بیامه ایدور.

ایسته [**تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ**]^(۲) یعنی کونشک حرارتک، هاموری برهشه کبی کورونه بحر محیط غربینک

ساحلنده ویا دولقانک، آلولی، دو مانک طالعک کوزنده غروب ایتدیانی **ذوالقرنین** کورمه.

یعنی ظاهر نظرده، بحر محیط غربینک سواحلنده، یازک شدت حرارتک، اطرافنده کی باتا قلمه حرارتک

تجربیه ایتدی بر زمانده، اوجار آرقسند، بیول برهشه هوقه صورتنده اوزاقده **ذوالقرنین** کورونه

بحر محیط غربینک برقمند، کونشک ظاهر غروب کورمه. ویا دولقانک، طاشی و طورانی و معدنه صولرینی

قارشدیراره فشقیرانه بر طالعک باشنده کی یکه ایلیمه آتک کوزنده، سواتک کوزی اولمه کونشک کوزندینی کورمه.

اوت، قرآنه هیکل معجزانه بلاغت افاده سی، بوجه اید هوقه سائلک درس ویریور. اولاً، **ذوالقرنینک** مغرب

طرفه سیاحتی، شدت حرارت زمانه و باتا قلمه طرفه و کونشک غروب آوانه و دولقانک بر طالعک فشقیرمسی

وقتیه تصادف ایتدینی بیامه ایتقله، آفریقندک تمام استیلاسی کبی هوقه عبرتک مسئله اشارة

اید. معلومدرک، کورونه حرکت شمس، ظاهریدر. و کره ارضک مخفی حرکتیه دلیلدر، اونی فید ویریور.

حقيقت غروب مراد دگر. لَم هِشْمِه بر تشبیه در. اوز اقدیم یول بردن، کوپون بر هوض بی کور و نور. حرارت نه
 هیقانه سیس و بخار و بانا قفقار آرق سنده کور و نه بردن، هامور ایچنده بر هِشْمِه تشبیه، عربی
 لَم هِشْمِه، لَم کونش، لَم کوز معناسنده اولامه [عَيْن^(۱)] کلامی، اسرار بلاغتیه غایت معنیار و مناسبدر.
 ذوالقرنینک نظر نه اوز اقامه جهنیه اویل کور و ندیک بی، عرسه اعظمه کله و اجرام سماویه قونده
 ایدمه سماوی قطاب قرنینک، بر مسافرانہ رحمانیده سراج و وظیفه سی کوره سحر کونش، بحر محیط غربی بی بر
 هِشْمِه ربانیده کیرلنیور دیمی، عظمتنه و علوتنه یاقشیور. و معجزانه اسوبیده دتری حرارتی بر هِشْمِه
 و دومانای بر کوز کوستریور. و سماوی کوزله اویل کور و نیور. الحاصل: بحر محیط غربی بی هاموری بر هِشْمِه تعبیری،
 ذوالقرنینه نسبتاً اوز اقامه نقطه سنده اویون دتری بر هِشْمِه بی کورمه. قرآنک نظری ای، لهر شیه یاقیه اولدیجه،
 ذوالقرنینک غلط هس نوعنده کی نظرن کوره باقاماز. بلکه قرآن، سماواته باقار و حله دینده، کره ارضی
 کاه بر میدانه، کاه بر ساری، بعضاً بر بیشیک، بعضاً بر صیفه بی کور دینده، سیسلی، بخاری قوم بحر محیط
 آطلای غربی بی بر هِشْمِه تعبیر ایتسی، عظمت و علوتنی کوستریور.

[هاشیه] هت [فِي عَيْنِ حَمَّةٍ^(۲)] ده کی [عَيْن] تعبیری، اسرار بلاغتیه لطیف بر معنای رمز افطار ایدیور.
 شویده که: سما یوزی، کونش کوزیله زویه یوزنده کی جمال رحمتی سیرده شوکره، زویه دخی دکر کوزیله یوقاریده کی
 عظمت الهیه بی تماشای متعاقب، او ایکی کوز بربری ایچنه قاپانیرکه، روی زمینده کی کوزلری قاپیور دیه، معجزانه
 بر کلام ایله خاطر لاتیور. و کوزلر وظیفه سینه پایدوس اشارتیه اشارت ایدیور.

۔ ۔ ۔ ۔ [اوجنی ذیل] ۔ ۔ ۔ ۔

[یدنجی لمعه] سورہ فتحک آفرندہ کی آیتک یدی نوع اخبار غیبیہ سنہ دہرہ۔

[بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۞ لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّسُولَ بِالْحَقِّ لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَهُمْ وَمُقَصِّرِينَ لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا ۞ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ۞ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْئَهُ فَازْرَعَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيُخَفِّفَ بِهِمُ الْكُفَّارَ ۞ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ۞]

سورہ فتحک بواج آیتک ہومہ وجوہ اعجازی وارد۔ قرآنہ معجز الیوانک اون وجوہ کلیہ اعجازیہ سنہ اخبار بالغیب وجہی، سواج آیتہ [یدی سکز] وجہلہ کور ونویور۔

[برنجی] [لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّسُولَ بِالْحَقِّ] الْحَقُّ فَتَحَ مَدَنِي، وَقَعْنَدَهُ اَوَّلَ قَطْعِيَّتِهِ خَبَر ویرور۔ ایک سنہ صوکرہ، خبر ویردیگ طرزہ وقوع بولند۔

[ایلنجی] [فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ فَتْحًا قَرِيبًا]^(۴) افادہ ایدورک: صلح حدیبیہ، ہندام ظاہری اسلام علیہندہ کورولسہ وقریشیہ بردہ غلبہ کورونش اولدنی ہالہ، معنا صلح حدیبیہ معنوی بیونہ بفتح ہاکندہ اولدہ۔ و سار فوہانہ آناضار اولدہ، دیم اخبار ایدور۔ فی الحقیقہ صلح حدیبیہ اید، ہندام مادی قلیج غلافہ موقتا قولدی۔ فقط قرآنہ حکمک بارقہ آسالماس قلیجی ہیکدی۔ قلباری، عقلماری فتح آیتدی۔ مصالحہ مناسبیہ بربریلہ افتلاط آیتدی۔ محاسنہ اسلامیت و انوار قرآنہ، عناد و تفصیلات قومیہ پردہ لرنی یرنارہ ہکمنی اجر آیتدی۔ مثلاً، برداہیہ حرب اولامہ خاندنہ ولید و برداہیہ سیاست اولامہ عمر و ابنہ العاصی مفاویضی قبول ایتیمہ ذاند، صلح حدیبیہ ایدہ جلاوہ سی کوسرہ سیف قرآن اوٹاری مغلوب ایدوب، مدینہ منورہ یہ کمال انقیاد ایدہ صاحب اسلامیتہ کردندادہ تسلیم اولدقدہ صوکرہ حضرت خالد، برسیف اللہ شعلنے کیردی۔ و قوت اسلامیتہ بریجی اولدی۔

[**هم بر سوال**] فخر العالمیه وجیب رب العالمیه، حضرت رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام صحابہ لرینک مشرکینه قارشو اهدک لهاینده و عینک بداینده مغاویتک هلمتی نه در؟

[**الجواب**] مشرطراحیخنده، اوزمانده صف صحابه ده بولونا اکابر صحابه استقباله مقابل قدمک حضرت خلدکی هوه ذاتر بولونیدند، شانای شرفای اولاه استقبالی نقطه نظرند بتوه بتوه عزتای قیر عامه اچوه، هلمت الهیه هلمات استقبالیه لرینک بر مقامات معجسی اولاره ماضیده اونداه ویرسه. بتوه بتوه عزتای قیر عامه. دیمک هاشورده کی صحابه لر، مستقباله کی صحابه لره قارشو مغلوب اولار. تا او مستقبل صحابه لر، بر وه سیوف قوروسیه دمل، بلله بارقه حقیقت شوقیه اسلامیه کیرسه. وادش هامت فطریه لری هوه ذلت هلمتیه.

[**او پنجی**] [**لَا تَخَافُونَ**]^(۱) قیدله اخبار ایدیورکه: سزر امنیت مطلقه اچنده کعبه ی طواف ایده هلساند. هالبوکه، جزیره العربده کی بدوی اقوامک هونگی دوشماه اولقله برابر، مکه اطراف و قریسه قیل هلسک قسم اعظمی دوشماه ایلله، یاقیه بر زمانده، لھج فوق ایدیلمده کعبه ی طواف ایده هلساند، دیم اخبار یله، جزیره العرب اطاعت آتسه آلفه و بتوه قریشک اسلامیت اچنه کیرسه و امنیت تامه وضع ایدیلمنه دلالت و اخبار ایدر. عیناً خبر ویدیکی و قوعه هلمتیه.

[**در دنجی**] [**وَالَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ**]^(۲) کمال قطعیتله اخبار ایدیورکه: رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام کتیردیگی دیم، عموم دیناره غلبه لاجیه. هالبوکه اوزمانه یوز میایوه تبعی بولونا نصاری و یهودی و مجوسی دیناری، رومه، هیمه و ایرانه هاکومتی کی یوز میایوه تبعی بولونا جهانیه دولتهک ادیانم رسیه لری ایلله، کندی کومک قیل هلسنه قارشو تام غلبه ایده مسه بر وضعیتده اولاه محمد عربی علیہ الصلاۃ والسلام کتیردیگی دینی، عموم دیناره غالب و عموم دولته مظهر اولهغنی اخبار ایدیور. لکم غایت وضوح و قطعیتله اخبار ایدیور. استقبال، اوفرغیبی، بحر محیط شرقیه بحر محیط غربیه قدر اسلام قلیجک اوزامسید تصدیعیه ایتدیر.

[**پنجی**] [**مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رِجَاءُ بَيْنَهُمْ تَرْهَبُهُمُ رُكْعًا وَسَجْدًا**]^(۳) الحزبه شوائیک باشی، صحابه لرک انبیاده صوکره نوع بشر اچنده ان ممتاز اولدقلرینه سبب اولاه سجایای عالییه و مزایای عالییه لرینی

خبر و بر مقام، معنای صریحیله، طبقات صحابه ذک استقباله متصف اولد قاری آری آری ممتاز و خاص صفتلرینی افاده ایتمه برابر. معنای اشاریله، اهل تحقیق، فات نبویه صوکره مقامه کجه جک خلفای راشدینه، خلافت ترتیبیه اشارت ایدوب، لهر برینک ان مشهور مدار امتیاز لری اولامه صفات خاصه لرینی خبر و بر یور. [وَالَّذِينَ مَعَهُ^(۱)] ایل، معیت مخصوصه و صحبت خاصه ایلر و ان اول فات ایدرک سینه معیتنه بر مقام مشهور و ممتاز اولامه حضرت صدیقه رضی الله عنہا کو ستردیگی بی. [أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ^(۲)] ایل، استقباله کره ارضک دولترینی فتوهایله تیره جک وعدتیه ظالمده صاعقه بی شدت کوسره جک اولامه حضرت عمر رضی الله عنہا کو ستر. و [وَرِثَاءُ بَيْنَهُمْ^(۳)] ایل، استقباله ان هم برفتنه ذک وقوعی حاضر لریک، کمال مرحمت و شفقتنه اسلامه اچنده قاه دو کولمک اچوره روحنی فدا ایدوب تسلیم نفس ایدرک، قرآن و کورک مظلوما شریک ایلرینی ترجیح ایدیه حضرت عثمان رضی الله عنہا خبر و بر دیگی بی. [تَزِيهِمْ دُكْعًا يُسَجِّدُ أَیُّتَتُغُونَ فَضْلًا مِنْ اللَّهِ وَرِضْوَانًا^(۴)] ایل، سلطنت و خلافت کمال لیاقت و فرمانده کیردیگی حالده، کمال زهدی و عبادتی و فقر و اقتصادی اختیار ایدیه و رکوع و سجوده دوامی و کثرتی لهر کجه مصدقه اولامه حضرت علی رضی الله عنہا استقباله ک وضعیتنی و اوفتنه لر اچنده کی حرب ایدرک سؤل اولدیغنی و نیتنی و مطالبی فضل الهی اولدیغنی خبر و بر یور.

[التَّجِيسِي] [ذَلِكَ مَثَلُهُ فِي التَّوْرَةِ^(۵)] فقره سی، ایکی جهتله اخبار غیبیه. [بَرْفَجِيسِي] حضرت پیغمبر علیه الصلاه والسلام کی اتمی بر ذاته نسبتاً غیب حکمنده اولامه توراتده کی اوصاف صحابه یی خبر و بر یور. اوت، اونه طوقوزنجی مکتوبده بیامه ایدر دیگی بی. آخر زمانده کله جک پیغمبر صحابه لری هقنده توراتده بوقره وار. [قدسیلرک بایراقاری برابرنده در] یعنی اونک صحابه لری، اهل طاعت و عبادت و اهل صلاح و ولایت لری. او وصفلرینی قدسیلر، یعنی مقدس لر تعبیرله افاده ایتمدر. توراتده یک چوره آری آری لسانده ترجمه ایدر یلمسی و افسر سیه اوقدر تحریفات اولدیغنی حالده، یینه تورات، شوسوره فتحک [مَثَلُهُ فِي التَّوْرَةِ^(۶)] هلمنی متعدد آیاتیه تصدیقه ایدور. [ایتنجی جهت اخبار غیبی] بودر که: سؤ [مَثَلُهُ فِي التَّوْرَةِ] فقره سیه اخبار ایدور که، صحابه لر و تابعینلر، عبادته اویلر بدرجه یه کله جقارک، روحاننده کی نورانیت، یوز لرنده یار لایاچونه. و جبره لرنده کثرت سجوده حاصل اولامه بر خاتم ولایت نوحنده، آیینلرنده نورانی سته لر کور و نه جک. اوت، استقبال

بونی وضوح اید و قطعیت اید بار لوه بر صورتده اثبات ایتشد. اوت، او قدر عجیب فتنه لر و دغدغه سیاست
ایچنده، کیجه و کوندوزده زین العابدین کبی بیک رکعت نماز قیلاسه و طاووس یماخی کبی قروه سنه یانی
آبدستیه صباغ نمازینی ادا ایدیه هوه، لهم یکه هوه ذاتر [**مَثَلُهُ فِي التَّوَرَةِ** ^(۱)] سرنی کوستمشدر.

[یدنجیسی] [**وَمَثَلُهُ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْئَهُ فَازَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ
الزَّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِ الْكُفَّارَ** ^(۲)] فقره سی، ایای جهته اخبار غیبیه.

[**برنجیسی**] نبی امّی به نسبتاً غیب هاکنده اولوه انجیلک صحابه لر هقنده کی اخبارینی ایلارددر. اوت، انجیلده
آخر زمانده حکمک پیغمبرک وصفنده [**مَعَهُ قَضِيبٌ مِنْ حَدِيدٍ وَامَّةٌ كَذِبٌ** ^(۳)] کبی آیتد وار. یعنی
عیسی علیه السلام کبی قلیچزدگل، بته صاحب السیف پیغمبر حکمک. جهاده مأمور اولوه. واونده صحابه لر دخی
قیایکای و جهاده مأمور اوله بقدردر. او قضیب حدید صامی، رئیس عالم اولوه. هونره انجیلک بریرنده
دیر: [**بن کیدیورم. تا عا لک رئیس قلبیه.**] دیمک اولویورک، انجیلک بویای فقره سندیه آلاشیایورک،
صحابه لر، هندانه مبداه از و ضعیف کورونه بقدردر. فقط هاکرد حکمک نشوونما بولاره یوکلاسوب،
قالینلاسوب قوتلشهرک، کفار اوندی بوغاهقداری وقته، اوند کفارک غیظارینی کندیرینه یوتغوزیروب
بوغذیرجه وقته، قیایارینه نوع بشری کندیرینه مخرایدوب، رئیساری اولوه پیغمبر عالیشان، عالمه
رئیس اولدیفنی اثبات ایده بقدردر. عیناً شوسوره فتحک آیتک مالکی افاده ایدیور.

[**آلنجی وجه**] شوفره اخبار ایدیورک، صحابه لر، هندانه ازغنده و ضعیفانه صلح هدیه بی قبول ایتشد.
فقط، البته وهرمالده او صحابه لر از برزمله عوکره اویله برسرعله انشاف و اقسام و قوت کسب ایده بقدردر،
روی زمیه تارلنده دست قدرته آلیانه نوع بشرک او زمانده کی غفلتاری جهتیه قیسه، قوتلش،
ناقص، برکتلش سنبلارینه نسبتاً، غایت یوکسک و قوتلش و میوه دار و برکتلش بر صورتده هوغلا بقدردر
و قوت بولاهقدردر. و هشتای حکومتاری، غبطه ده و هدده و قیصقا نخلقدیه قلبه بر غیظ ایچنده بیراقا بقدردر.
اوت، استقبال بو اخبار غیبی یی هوه بار لوه بر صورتده کوستمشدر. شو اخبارده غفی بر ایما دها وارک،
صحابه بی توصیفات مهمه اید شنا ایدرک، ان بیوک بر مطافانک وعدی مقامجه لازم قلدیای هالده،

[**مَغْفِرَةً**^(۱)] حَامِدٌ إِلَى أَشَارَاتِ إِدْيُورَکَ، اِسْتِقْبَالَهُ صَحَابِهِ لِرَاحِیْزِهِ فَتْحُهُ وَأَسْطَیْلِهِ مُحَمَّدٌ قُصُورُهُ أُولَیْهِ،
 هُوَ مَغْفِرَتِ قُصُورِهِ وَقُوْنِهِ دَلَالَتِ إِیْدِرَ، وَأَوْزَانِهِ صَحَابِهِ لِنَظَرِهِ أَلِ مُحَمَّدٌ مَطْلُوبٌ
وَأَلِ یُوسُفَ أَمَامِهِ، مَغْفِرَتِ أُولَیْهِ، وَأَلِ یُوسُفَ مَطْلُوفَاتِ إِیْسَ، عَفْوَانِهِ مَجَازَاتِ إِیْمَتِهِ مَدَرُ،
 [**مَغْفِرَةً**] حَامِدٌ نَاصِلٌ لَطِیْفٌ بِرَایْمَانِ کُوسْتِیُورَ، أُولَیْهِ بُو [**مَغْفِرَةً**] حَامِدٌ، سُورَهُ نَکَ بَاسْتَنْدِهِ کِ
 [**لِیَغْفِرَنَّ** لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ^(۲)] جَمَلُ سِیْ إِیْدِهِ مُنَاسِبَتُهُ دَرُ، سُورَهُ نَکَ بَاشِی، حَقِیْقِی
کُنَا هَادِرِهِ مَغْفِرَتِ دَل، هُوَ نَکَ عَمَّتِ وَارَ، کُنَا یُوسُفَ، بَلَدُهُ مَقَامُ نُورَتِهِ لِیُوسُفَ بِرَیْمَانِهِ مَغْفِرَتِهِ، وَأَخْرَجَهُ
صَحَابَهُ لَرِهِ مَغْفِرَتِ إِیْدِهِ مُرْدَهُ إِیْمَتِهِ، أُولَیْ مَحَابِهِ بِرَیْمَانِهِ دَاهَا قَانَارَ،

إِیْمَتِهِ أَخْرَجَتْكَ مَذْکُورَ أُولَیْ آیَتِ، أُولَیْ وَجُوهُ عِجَازَتِهِ، یَا اللَّهُ أَخْبَارُ غِیْبِ وَجْهِ نَکَ یُوسُفَ وَجُوهُ هَنْدِهِ
یَا اللَّهُ زَیْدِی وَجْهِ بِحِثِّ إِیْدِهِ، جَزْأُ أَفْئِدَتِهِ وَقَدَرُهُ دَارَ أُولَیْ یُوسُفَ بِرَیْمَانِهِ سُورَتِهِ أَخْرَجَهُ، سُورَتِهِ أَخْرَجَتْكَ إِیْدِهِ
حُرُوفَاتِهِ وَضَعِیَّتِهِ کِ مُحَمَّدٌ بِرَیْمَانِهِ أَشَارَاتِ إِیْدِهِ مَدَرُ، وَبُو أَخْرَجَتْكَ آیَتِ، جَمَلُ رَیْمَانِهِ صَحَابِهِ بِرَیْمَانِهِ بَاقِیْغِیْبِی،
قَبْدَرِیْمَ دُخِی بِیْنِهِ صَحَابَتِهِ أَهْوَالِهِ بَاقِیُورَ، وَالْفَاضِلَةُ صَحَابَتِهِ أَوْصَافِی أَفَادَهُ إِیْدِهِ طَرِیْقِی،
حُرُوفَاتِهِ وَأُولَیْ آیَتِهِ کِ حُرُوفَاتِهِ تَدَرَّ عَدِیْمَ، بِیْنِهِ [أَصْحَابُ بِیْرَ، أَهْدَ، فُتِیْنَهُ، صُفَّهَ، رِضْوَانُ] آبِی،
طَبَقَاتِ مُشْهُورِهِ صَحَابَتِهِ بُولُونَامَ ذَاتَهُ أَشَارَاتِ إِیْدِیُورَ، وَعَلَمُ بُغْرَی بِرَیْمَانِهِ وَبِرَیْمَانِهِ أُولَیْ تَوَافُهِ
جَهْتِهِ وَأَجْمَعُ هَاسِیْلِهِ دَاهَا هُوْجِهِ أَسْرَارِی أَفَادَهُ إِیْدِیُورَ،

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ^(۳)

[**بَرْتَمَهُ**] سُورَةُ فَتْحِكَ أَخْرَجَهُ کِ إِیْدِهِ مَعْنَا أَشَارَاتِ إِیْدِهِ وِیْرَدِیْ أَخْبَارُ غِیْبِ مُنَاسِبَتِهِ، حَمْدُ نَکَ إِیْدِهِ
عِیْبِهِ فَرِ، عِیْبِهِ مَعْنَا أَشَارَاتِ إِیْدِهِ وِیْرَدِیْ مُنَاسِبَتِهِ، بِرَیْمَانِهِ أُولَیْ بِحِثِّ إِیْدِهِ نَکَ، [**وَلَهْدَيْنَاهُ صِرَاطًا**
مُسْتَقِيمًا] [**وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ**
وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا^(۴)] بُو آیَتِهِ بِیَانَتِهِ، بِیْقَارَتِهِ لَرْنَدِهِ [**إِلَى ثَوْبِهِ**] أَشَارَاتِ إِیْدِهِ هَلَزَ،

[**پہنچنے لے**] قرآن مجزالبیانہ، مفالہمیدہ و معنای صریحہ افادہ حقانیتہ ابتدائی کی، اسلوبیہ و لہجائیہ ہونہ معانی اشاریہ فی افادہ ایسیور۔ لہر برآئیک ہونہ طبقہ معناری وار۔ قرآن، علم محیطہ صلدی ایچوہ، ہونہ معناری مراد اولیہ۔ انسانک جزوی فاری ایہ و شخصی ارادہ سید اولادہ علاماری کی برائی معنایہ انحصاریتہ۔ ایستہ ہوسرہ بناء، آیات قرآنیک اهل تفسیر طرفندہ حدسہ حقانیتہ بیانہ ایہلہ۔ مفسرینک بیانہ ابتدائی دہا ہونہ حقانیتہ وار۔ وبالخاصہ مروفتہ، معنای صریحہ ہونہ ہاشق اشارتہ ہونہ علوم محہ وارد۔

[**ایک نکتہ**] ایستہ شوائت کریمہ [مِنَ النَّبِيِّ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا] (۱) تغیر، صراط مستقیم اہلی و حقیقی نعم الہیہ مظہر نوع بردہ کی طائفہ انبیاء و قافلہ صدیقیہ و جماعت شہداء و اصناف صالحین و انواع تابعینک ہونہ قرینی افادہ یتقلہ برابر، عالم اسلامیتہ ہوسرہ قسمک انک ملامتی دخی آریہ صراحتاً کوسر دکرہ صوکرہ، ہوسرہ قسمک امامارینی و باشدہ رؤسارینی صفات مشہورہ لریہ ذکر یتقلہ، اوندہ دلات ایوب افادہ ابتدائی کی۔ اخبار غیب ہونہ ہر طعہ اعجاز ایہ او طائفہ انک استقبالہ کی ریسارینک وضعیتارینی بروجلہ نفسہ ایسیور۔ اوت، [مِنَ النَّبِيِّ] (۲) ناصلاً صراحتہ حضرت پیغمبر علیہ الصلاۃ والسلامہ باقیور۔ [وَالصِّدِّيقِينَ] (۳) فقرہ سید ابوبکر الصدیقہ باقیور۔ لہم پیغمبر علیہ الصلاۃ والسلامہ صوکرہ ایک نکتہ اولدیفنہ وان اول رینہ کچہ جہنہ و صدیقہ اسمی امتیہ اوکا عنوانہ مخصوص کورونہ جہنہ و صدیقینک ہونہ باشندہ کورونہ جہنہ اشارت ابتدائی کی۔ [وَالشُّهَدَاءِ] (۴) کلمہ سیدہ حضرت عمری، حضرت عثمانی، حضرت علی بی فؤان اللہ علیہم اجمعین برابر افادہ ایسیور۔ لہم اوچی، صدیقہ صوکرہ نبوتک خلافتہ مظہر اولدبقارینی و اوچی دہ شہید اولدبقارینی، فضیلت شہادتہ سائر فضائلارینہ علاوہ ایہ جہانی اشارت ایسیور۔ وغیبی بر صورتہ افادہ ایسیور۔ [وَالصَّالِحِينَ] (۵) کلمہ سید اصحاب صفہ، بدر، فؤان کی ممتاز ذوات اشارت ایدرک، [وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا] (۶) جملہ سیدہ، معنای صریحہ اوندانک اتباعہ تشویم و تابعینارہ کی تبعیتی ہونہ مشرف و کوزل کوسر مقلد، معنای اشاریہ خلفای اربعہ نک شخصی اولدوہ [اِنَّ الْخِلَافَةَ بَعْدِي ثَلَاثُونَ سَنَةً] (۷) حدیث شریفک ہانی تصدیقہ ابتدائہ مدت خلافتک ازلفیہ برابر، قیمتی عظیم کوسر ملک ایچوہ معنای اشاریہ حضرت مسہ رضی اللہ عنہی کوسریر۔

[الحاصل] سورہ فتحک آخری آیت، خلفای اربعہ یہ باقدیغی کی، ہوایت دخی تأییداً اخبار غیب نوعہ، اوندک استقبالہ کی وضعیتارینہ قسماً اشارت صورتیدہ بقار۔ ایستہ، قرآنک انواع اعجازندہ اولادہ اخبار غیب نوعہ لمعات اعجازیہ سی آیات قرآنیدہ اوقدر ہوقدر کہ عصرہ علمز۔ اهل ظاہر قرصہ اللہ آیت عصری، نظر ظاہری ایلہ در۔ حقیقتہ ایہ بیدہ فضلہ در۔ بعضاً برآیتہ، درت بسہ وجہ اخبار غیبی بولونور۔

[ہاشیہ] [بوتعمہ ایکنجی بر ایضاح] بوآخر فتحک اشارت غیبیہ سی تأیید ایدہ، لکم فاتحہ شریفہ صراط مستقیم اهلنک [صراط الذین انعمت علیہم] آیتہ کی مراد، کیمار اولدغی بیایہ ایدہ، لکم ابد الابدان یک اوزوہ بولندہ ان نورانی، انیسائی، کمرئی، ہاذہ دار بر قافلہ رفقای کوسرہ و اهل ایمانہ و اصحاب شعوری سمدتہ او قافلہ بہ تبعیت نقطہ سندہ التحاق و رفاقتہ معجزانہ سورہ ایدہ شوائت، [فاولئک مع الذین انعم اللہ علیہم من النبین والصديقين والشهداء والصالحين وحسن اولئک رفیقاً] آخر فتحک آخری آیت کی، علم بدعنتہ [معاریض السلام] و [مستتبعات التراکب] تعبیر ایدہ، معنای مقصودہ باشقہ اشاری و رمزی معنارہ خلفای اربعہ و شنجی خلیفہ اولادہ حضرت حمہ رضی اللہ عنہ اشارت ایدور۔ غیبی امور دہ بر قاج جھندہ فبر وریور۔ شویہ کہ: ناصللہ شوائت، معنای صریحہ، نوع بشر دہ نعم الہیہ مظہر اولادہ و اهل صراط مستقیم اولادہ قافلہ انبیا و طائفہ صدیقیہ و جماعت شہدا و انواع صالحیہ و صنف تابعیہ و محسبہ اولدغی افادہ استدیگی کی، عالم اسلامیدہ دخی او طائفہ رن ان الای وان افضلای بولوندغی۔ و نبی آخر زمان سرورائت نبوتندہ تسلسل ایدہ طائفہ و رتہ انبیای۔ و صدیقہ اکبر مدہ صدیقیتندہ تسلسل ایدہ قافلہ صدیقی۔ و خلفای ثلاثہ نک شہادت مرتبہ سبلہ مربوط بولونامہ قافلہ شہدای۔ [والذین امنوا و عملوا الصالحات] سریدہ باخلاانہ جماعت صالحین۔ و [ان کنتم تحبون اللہ فاتبعونی یحبکم اللہ] سرنی امتثال ایدہ و صحابہ رن و خلفای اشیدک رفاقتہ کیدہ اصناف تابعین اخبار غیب نوعہ کوسر دیگی کی، [و الصديقين] کلمہ سبلہ معنای اشاری جھندہ، رسول اکرم علیہ السلام صورتہ مقامہ کچہ جک و خلیفہ سی اورجمہ و امتجہ صدیقہ عنوانیدہ شہرت بولجمہ و صدیقیہ قافلہ نک عیسی اورجمہ حضرت ابوبکر الصدیق رضی اللہ عنہ اخبار ایدور۔ [ہاشیہ] بویای ایضاح بر جھندہ تدار در۔ فقط مستسخارن فوشنہ لیتدی ایجمہ لکرایسندی دہ قید ایتہ در۔

[وَالشَّهَدَاءُ] ^(۱) کلمہ سیدہ ده خلفای راشدینہ اوہنک شہادتیں خبر ویریور۔ و حضرت صدیقہ صوکرہ اوج شہید
 خلیفہ اولہ بقار۔ ہونہ [شہداء] جمعہ۔ جمعہ اقلی اوہد۔ دیکھ حضرت عمر، حضرت عثمان، حضرت علی
 رضی اللہ عنہم، حضرت صدیقہ صوکرہ ریاست اسلامیہ کی بقار، لہم شہید اولہ بقار۔ عینہ فرغی وقوع بولند۔
 لہم [وَالصَّالِحِينَ] ^(۲) قید لہ، اہل صفہ کی طاعت و عبادتہ توراتک ثنائیہ عطا اولہ اہل صلاحیت و تقوا
 و عبادت، استقبالہ کرتہ بولنا ہفتی اخبار ایتقادہ برابر، [وَحَسَنَ أَوْلَئِكَ رَفِيقًا] ^(۳) کلمہ سیدہ صحابہ یہ
 علم و عملہ رفاقت و تبعیت ایدہ تابعیندن تبعیتی تحسینہ ایتقادہ، ابد بولندہ اودرت قافلہ نک
 فاقہ بری ہسہ و کوز کوسر مقامہ برابر، حضرت ہنک برچ آئی کی قبضہ جمعہ مدت خلافتی، ہندہ آزادی،
 فقط [إِنَّ الْخِلَافَةَ بَعْدِي ثَلَاثُونَ سَنَةً] ^(۴) کلمہ اخبار غیبیہ نبویہ نک تصدیقہ [إِنَّ ابْنِي حَسَنًا
 هَذَا سَيِّدٌ سَيُصْلِحُ اللَّهُ بِهِ بَيْنَ فِئَتَيْنِ عَظِيمَتَيْنِ] ^(۵) ہندہ کی معجزانہ اخبار غیبی نبوی تصدیقہ ایدہ و
 ایلی یوں اوردونک وایلی جماعت اسلامیہ نک مصالحہ سی تأسیہ ایدہ و نزاعی اوردہ قادرانہ حضرت ہسہ
 رضی اللہ عنہم قبضہ جمعہ مدت خلافتی اہمیت کی کوسر و، خلفای اربعہ یہ بر شخی خلیفہ کوسر ملک اچوہ،
 اخبار غیبی نوعندہ معنی اشاری ایدہ [وَحَسَنَ أَوْلَئِكَ رَفِيقًا] کلمہ سندہ بر شخی خلیفہ نک اسنہ، علم
 بلاغتہ مُتَّبَعَاتُ التَّرَاكِبُ تعبیر ایدہ بر سر ایدہ اشارت ایدیور۔ ایستہ مذکور اشاری اخبار بر کی،
 دہا ہوجہ سرری وار۔ صدی عمرہ طمدی اچوہ، شیدیلک قاپو اچوہدی۔ قرآنہ ملک ہوجہ آیت واری،
 ہر آیت، ہوجہ و جملہ اخبار غیبی نوعندہ۔ بونوع اخبار غیبیہ قرآنہ بیکاردر۔

[فَاتِمَہ] قرآنہ ملک توافقہ جھندہ تقاضا ہر ایدہ اعجازی تکرارندہ برکتہ سی شودر کہ: قرآنہ ملک اسم اللہ
 ورحمن ورحیم و ربّ و اسم جلال برندہ اولامہ [هُوَ] نک مجموعی، درت بیک کوردر۔ [بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ]
 حساب اچوہ ایلمی نوعیلہ، حروف لہجہ ترتیبیلہ در۔ اودہ، درت بیک کور ایدہ۔ بیوں عدد دردہ کوہک سر
 توافقی بوز مدیفندہ، کوہک سر دردہ قطع نظر ایدیدی۔ لہم [المر] تضمن ایتدی ایلی و او عاقلہ برابر،
 ایلی بوز سلسلہ کور ایدہ۔ عیناً سورۃ البقرہ نک ایلی بوز سلسلہ کور اسم جلالہ، لہم ایلی بوز سلسلہ کور
 آیاتک عددینہ توافقہ ایتقادہ برابر، اچوہ لہجائی طرزندہ کی ایلمی حسابہ، ینہ درت بیک کور ایدہ۔

اودہ یوقاریدہ ذکر کی کہ جسے اسمای مشہورہ نہ کہ عدیدہ توافقیہ یتملہ برابر، [بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ] نہ
[کسرندہ قطع نظر] عدیدہ توافقیہ یسور۔ دیکھ بوسر توافقیہ بناء [اللہ] لہم سمانی نصنن ایدہ براسد۔ لہم
البقرہ یہ اسم، لہم قرآنہ اسم، لہم ایلینہ مختصر برہرست، لہم ایلینہ انموزی و خلاصہ، لہم ہلدی، لہم
[بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ] نہ مجاہد۔ ابجد مشہور برہابیلہ [بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ]
اسم ربّ عدیدہ مساوی اولقلہ برابر، [الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ] ^(۱) دہ کی شدد [ر]، ایل [ر] صابیلہ، اودقت
طوقوز یوز طقلہ اولوب، یک ہوہ اسرار محمدیہ مدار اولقلہ برابر، اودہ طوقوز حرفیلہ، اودہ طوقوز بیلہ علامہ
مفتاحیدر۔

قرآنہ معجز البیانہ لفظہ جلالہ توافقات لطیفہ سندنہ، صحیفہ نہ آخری سطرینہ یوقاری قسمنہ سلسلہ
لفظہ جلال بربرینہ توافقیہ بقدریگی، آشغی قسمنہ دہ عیناً سلسلہ لفظہ جلال بربرینہ توافقیہ باقار۔ تام
آخری سطر اورتہ سندہ اللہ بسہ لفظہ جلال بربری اوستہ دوشوب اتحاد ایدرن، گویا اللہ بسہ لفظہ جلالہ
ترتب ایتہ برتک لفظہ جلالہ۔ آخری سطر باندہ، یا اللہ بعضہ اوچ حرفی قیصہ برہلم، فاصد ایلہ یلمی بسہ
تام توافقیہ، تام اورتہ دہ کی اللہ بشک تام توافقیہ ضم ایدیلہ، سلسلہ توافقیہ اولوب اوسطون نصف اولندہ کی
سلسلہ توافقیہ و نصف آخردہ کی بینہ سلسلہ توافقیہ توافقیہ یسور۔ عجبا بویلہ لطیف، ظریف، منتظم
و موزونہ، اعجازی بو توافقات نکتہ سن، حکمتز اولور می؟ ہاں، اولماز۔ بلکہ او توافقیہ اوجی ایلہ
مہم بردینہ آہیلہ یسور۔

رَبَّنَا لَا تُؤْخِذْنَا اِنْ نَسِينَا اَوْ اَخْطَاْنَا ^(۲)

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَلِیْمُ الْحَكِیْمُ ^(۳)

در دنجی ذیل

یاری طوقوزنجی مکتوبه سکنجی قسمه الینجی رمزی

لَنَزَالُ عَرَسُكَ بَرْنَجِي نَلَه قَرَانِي، غَايَتِ مَعْظَمُ مَقَائِلُكَ كَوِيجُوكْ بَر فَرَسِي اولديغند، عَيْنًا دَرَج ايديلدي. شَوِيدَن:

بِر رَوِيْتَه اِسْمِ عَظَمِ اولاره اِسْمِ [الله] اِنْ مَهم حَرْفِي اولاره بَاشْدَه كِي اَلِف، عَمُوم قَرَانْدَه هَوِوه سِرْه مَدَار اولاره

قَوِوه بِيك حَكمِي.. وَاِسْمِ [الله] اَلْفَنْدَه صَوَكْرَه [لا] صَوَرْتَنْدَه كِي [لام و اَلِف] اَوِه طوقوز بِيك اولاره مشهور

عَدْدِي كُوسْتَمِي.. وَاِسْمِ [الله] آخِرَنْدَه اولاره [ه]، يِنِه مَجْمُوع قَرَانْدَه اَوِه طوقوز بِيك اولاره اَيِلْسِنَه

مُوافِقَه حَكمِي.. وَاِلَّا [ل] حَساب اِيجْدَه اَوْتوز اولديغنه كُورَه، اَوْطَا مُوافِقَه اولاره قَرَانْدَه اَوْتوز بِيك

حَكمِي.. وَاِيْمِه وَقْتَنْدَه اِسْمِ [الله] بَاشْدَه بُولُونَاه [واو]، بَر حَسابِجَه يَارِي اَوِج بِيك، دِيْدَه بَر جَهْتَه يَارِي بِيك

اولاره هَم يَانَك، هَم مِيك، هَم لَامَك، هَم هَانَك اَوِه طوقوز بِيك عَدْدِ لَرِيْنَه وَ قَرَانْدَه كِي يَاكُونَرِيْنَه مُوافِقَه حَكمِي..

وَاِسْمِ [الله] بَاشْدَه كِي اَلِف لَام تَعْرِيف، يَعْنِي [ال] يَتْمَه بِيك اُولُوب، قَرَانَه حَكمَاتِيك مَجْمُوع عَدْدِي اولاره يَتْمَه بِيك

عَدْدِيْنَه مُوافِقَه حَكمِي.. هَم اِسْمِ [الله] قَسَم وَقْتَنْدَه بَاشْدَه بُولُونَاه (بَا وَ تَا)، اَيَكِي قَرْدَاسَه كِي، (بَا) اَوِه بَر بِيك،

(تَا) اَوِه بِيك اُولَمِي.. هَم آخِر حُرُوفِ لَهَا وَ نَدَا وَ قْتَنْدَه [يَا اَللّٰهُ] دِيْنِيْلِيكِي وَ قَت، اِسْمِ [الله] بَاشْدَه بُولُونَاه

(يَا)، يِنِه يَارِي بِيك طوقوز يوز، بَر جَهْتَه اَوِه طوقوز بِيك كُور اُولُقْدَه هَم (ل) نَك، هَم (ه) نَك، هَم (واو) نَك عَدْدِ لَرِيْنَه

وَ قَرَانْدَه كِي اَوِه طوقوز بِيك يَاكُونَرِيْنَه مُوافِقَه حَكمِي.. وَ لَفْظًا [الله] مَجْمُوع قَرَانْدَه اَيَكِي بِيك كُور (ل) سِي اَوِه طوقوز

بِيك (ه) سِي يِنِه اَوِه طوقوز بِيك، مَجْمُوعِي قَرَوَه بِيك اُولُوب، بَاشْدَه كِي اَلِف قَرَوَه بِيك عَدْدِيْنَه مُوافِقَه حَكمِي.. هَم اِسْمِ [الله]

حُرُوفَانْدَه بَاقِيَه اولاره (ج)، مَقَام اِيجْدِي اولاره اَوِج، قَرَانْدَه اَوِج بِيك حَكمِي.. (ح) لَهْجَادَه جِيْمَك قَرْدَاشِي كِي

يِنِه اَوِج بِيك حَكمِي.. (دال) اِيجْدَه جِيْمَك قَرْدَاشِي اُولُوب يِنِه اَوِج بِيك اولاره بَر يِنِه مُوافِقَه حَكمِي.. هَم اِيجْدِي

اَعْتِبَارِيْلَه يُولُوكْ مَقَامَه بُولُونَاه وَ فَصَاهُتِيَه بَر دَر جَه آخِر اولاره [ث، ذ، خ، غ، ض] هَم [ص] هَرَبِي

قَرَانْدَه اَيِلْسَرِيك حَكمِي بَر يِنِه مُوافِقَه حَكمِي.. وَ صَادَكْ كُوزِل وَ فُفِيْف بَر شَقِي اولاره [س] اَوِج دِيْشَنَه

مُنَاسِبَتَار اولاره اَوِج بِيك اَوِج يوز اَوْتوز اُولُوب، لَطِيْف سِرْوِي اِيْمَايِدَه جِيك بَر صَوَرْتَنْدَه حَكمِي.. وَ [ط، ظ] اَيَكِي

قَرْدَاسَه كِي، (ط)، (ظ) دَه دَاها فُفِيْف اولديغند بِيك اَيَكِي يوز، (ظ) اَوْنَك قِيَز قَرْدَاشِي كِي نَظْفِي اولاره اَلْمِي يوز

حَكمِي.. (ف) اِيجْدِي حَسابِيَه سَلَسَه اُولْمَسَنَه كُورَه، قَرَانْدَه اَيَكِي صَفَر ضَمِّي اَيِدَه مُوافِقَه اولاره سَكَن بِيك حَكمِي..

[ع، ک] لهری طوقوز بیک حاکم معنیار برینه موافقه طمسی.. قرآن حاکمنده ان برنجی حرف اولده [ق] آتیه بیک اولده قرآنک مجموع آیتک آتیه بیک عددینه موافقه طمسی.. [م] علم صرفیه [ب] برینه کلمه سیله، ایکی [ب] قدر ویمک مقام اجمیدینک یاری قدر یاری بیک طمسی.. و [ن] اجمدی مقامی اولده اللیلک یاریسی حاکمده اولده یاری آتیه بیک طمسی بی توافقات منتظمه اوسه طوقوز دفعه طمسی طمسی سیله فائمه ویریلده منتظم توافقات، ابته و ابته و لهر حالده، قرآنک حروفه دخی هم برجاهو اعجازن بولونمسه اشارت و لهر احوافته خارجه ده منتظم یوه نته لر و سرون بولون یغنه دلالت، لهر حروف قرآنیه بیک لهری اوسه عددده اوسه شیه قدر ثواب یوه لری ویرمه لیاقته و قابلیت شهادت، لهر حروف قرآنیه بیک تبدیلنه حالیشانک نهایت درجه ده بلاغت و غایت تدریج قطعی دلالت، لهر حروف قرآنیه، عیناً طماتی بی قصدی برانظام و معنیار بر وضعیه تابع اولدیغنه قطعی شهادت ایتدیگی، عقلی اولده قبول ایتلده و قلبنده کوزی اولاناری کورمه مجبور ایدر. کورمه کوردر. قبول ایتدیر قلبسزدر. **[قَدْ نَبِّئُكَ الْمَرْءُ ضَوْءُ الشَّمْسِ مِنْ رَمْدٍ وَ نَبِّئُكَ الْفَمُّ طَعْمُ الْمَاءِ مِنْ سَقَمٍ]** (۱) دستوریلده، کوزلرنده کی غسته لقلده، بو حقیقت کونشک ضیائی کورمزدر. و دیلارنده کی مرضلده، آب حیات اولده شوطاتی صوبک لذتی صایدوب طامنازدر.

[رَبَّنَا لَا تُؤْخِذْنَا اِنْ نَسِينَا وَ اَوْ اَخْطَاْنَا ۚ سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَلِیْمُ الْحَكِیْمُ] (۲)

[ایکنجی رزن هم بر ذیلی] یینه کتر العرسه دعائک فیضنده طمسی ایکنجی نته توافقیه در. بونته ده غونه اجمیه [اوج] مثال: [برنجیسی] سور قرآنیه بیک عدد حروفی اوج بیلده توافقات، بیک خارقه و معجزانه در. مثلا، ان قیسه سوره اولده سوره کورن حروفی، اجمدی مقامی اوج بیک اولقلده، لهر سوره یسنه اوج بیک عدد حروفه، لهر سوره فرقانک اوج بیک، لهر سوره فاطرک اوج بیک، لهر سوره صافاتک اوج بیک، لهر سوره صادک اوج بیک، لهر رعدک اوج بیک، لهر الرومک اوج بیک، لهر الزخرفک اوج بیک، لهر سوره شورانک اوج بیک، لهر ابراهیمک اوج بیک، بو سوره رن اوج بیک حروفه توافقی.. و اوسه بر سوره بیک بو اوج بیلده بر بیلده موافقی و مطابقی، بالبداهه تصادف ایستی اولماز. بلله اعجاز قرآنک بر شعله سیدر، حروفاته سر سیدر و بالبداهه سیدر. لهر ان قیسه سوره اولده سوره کورن حروفک مقام اجمیدی اولده اوج بیک

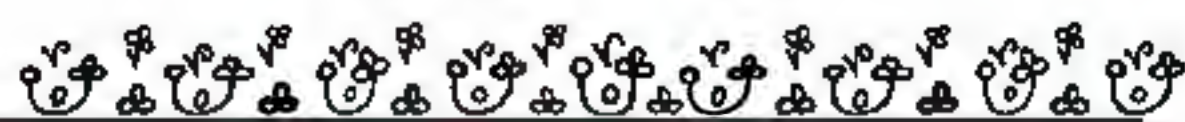
عدیدہ، ان اوزوہ سورہ اولیہ البقرہ نہ عرفی، یعنی کلام علامتہ کی علامتہک اوج بیک عدیدہ۔ ^{۳۰۰۰} و آلِ
عمرانہ حقیقی علامتہک اوج بیک عدیدہ۔ ^{۳۰۰۰} و سورہ نساء، علامتہک اوج بیک عدیدہ توافقی، البتہ کور
تصادفک ایسی دگل۔ و راستہ دگل۔ شعوریز و اتفاق بر وضعیت اولیہ ماز۔ بلکہ سراجازن بر صلوہ سیک
شعاعی ایلہ بر انتظامہ۔ بویہ بیون توافقاتہ کوچک کورات، مناسبات توافقیہ ی بوز عایدندہ،
نظرہ آئندہ۔

[ایلیٰ مآل] سورہ [إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ] ^(۱) ک اعجاز طارنہ توافقتہ بحدہ۔ شویہ کہ:
سورہ قدرن بوز گرمی حرفی وار۔ غیر ملفوظ لہزمہ صلیب اعجازہ، سور قرآنہ عدیدہ موافقہ اولیہ
بوز اوہ درتہ۔ ایستہ بوعددہ [إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ] ^(۲) کنیدہ برابر اوہ سورہک حروفاتہک عدیدہ و اوہ
سورہک علامتہک عدیدہ و اوہ سورہک آیتہرینک عدیدہ توافقی، لہر حالہ شعوریز،
ہمکنہ تصادفک ایسی اولیہ ماز۔ بلکہ معنوی و لفظی اعجاز قرآنیک بر شعاعی حروفاتہ عکس ایدوب،
تنظیم ایلہ بالیدزلخندہ۔

اوت، [إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ] ایلہ برابر [ضُحًی، أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ، زِلْزَالَ، تَكَاثُرَ، مَا عَوْنُ] ان اول نازل اولیہ
[نصف اول علق و التین، القارعة و لہزمہ] اولیہ اوہ سورہک توافقی بوز مایہ کوچک کوراتندہ قطع نظر،
بوز عددندہ توافقی اولیہ کی۔ بین سورہ [إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ، الْفَجْرِ، عَبَسَ، الْمُرْسَلَاتِ، الْبُرُوجِ، الْمَطَفِّينِ،
الْإِنْشِقَاقِ، النَّازِعَاتِ، النَّبَأِ، الْمُنَافِقُونَ، الْجُمُعَةِ] اولیہ اوہ سورہک بوز کور اولیہ عدد علامتہ، بوز لکہ
معینہ توافقیہ بیک برابر۔ بین [إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ] حروفی، سورہ [إِسْرٰی، کَهْفَ، طٰهَ، یُوسُفَ، هُودَ، یُونُسَ، تَحٰثُ،
أَنْبِیَاءَ، مُؤْمِنُونَ، تَوْبَهُ، مَائِدَهُ] اولیہ اوہ سورہک لہرینک بوز کور عدد آیتہرین معینہ توافقی۔ و بوز
سورہ لکہ بوز توافقیہ عجیبہ ضمتہ بریدہ توافقیہ ایچندہ بیقرار توافقیہ بولوندیہ حالہ، لیج علامہ اولیہ مایہ،
تصادف، ایچنہ کیرہ بیسیہ؟ لیج محامیدہ کہ، بواتفاق اوچاندہ ہم نمتہ کہ، اشارتہ بولونمسیہ؟

[اوجنی مآل] سورہ اخلاصک ایچدی مقام حروفی بیک اوچہ۔ بویہ بیون یکناردہ کی توافقیہ
ضرر ویرمہ کوچک کوراتندہ قطع نظر، سورہ [تَوْرَ، حَجَّ، أَنْفَالِ، تَحٰثُ، إِسْرٰی، کَهْفَ، أَنْبِیَاءَ، مُؤْمِنُونَ، زُمَرُ،
یُونُسَ، یُوسُفَ، نَحْلَ، شُعَرَاءَ، طٰهَ] اولیہ اوہ درت سورہک لہرینک بیک کور علامتہ عدیدہ توافقی ایلہ

برابر، حروف جہتہ سورہ [سَبَّأً، الْحَاقَّةُ، مُتَجَنَّةً، إِنْسَانٌ، طُورٌ، سَبَّحَهُ، الذَّارِيَاتُ، رَحْمَنٌ، تَحْرِيْمٌ، طَلَقٌ، دُخَانٌ] سورہ لہرینک بیک کور عدد حروفین معنیدار توافقی، البتہ برئیس قرآن عدایدیہ سورہ اخلاصک حکمتدار برکت سید۔ و بو توفیق بر سر عظمی وار۔ و شعوریز و حکمتز تصادفک ایسی دگر۔ بلکہ شعاعات اعجازیہ نک برانفک سید۔

[اَوْھنی مزاو لہ اَوْھنی نَدۃَ کَرۃ و اَوْھنی رسالہ]

اَنْ اَوَّلَ نَازِلٍ اَوَّلَهُ سُوْرَةُ [عَلَقَ] سَرَّ تَوَافُقَهُ دَاخِرُ [دَرْتِ لَطَافَتِ اَعْجَازِيَه سَنَه] اَشَارَتِ اِيْدِيُوْر. لَهْرُ لَطَافَتُقَدِّه
 كَوْنِ كَ بَرْمُوْنَه: [بَرْمُوْنِيْسِي] شُوِيْدَك: اَنْ اَوَّلَ نَازِلٍ اَوَّلَهُ شُوْ سُوْرَه، سُوْرَ قَرَأَنِيْدَك بَرْمُوْسَتَه سِي عَلَمَنَدَه اَوْلِيْفِي
 سَرَّ تَوَافُقَدِ كُوْسْتِيُوْر. شُوِيْدَك: بُوْ سُوْرَه دَه لَهْمَزَه قَرُوْبَه سَه دَفْعَه تَكْرِيْرَلَه، لَامَك قَرُوْبَه سَه دَفْعَه تَكْرِيْرِنَه تَوَافُقَدِ
 بَرَابَر، قَرُوْبَه بُوْ سُوْرَه نَكْ بَاشَرِيْنَه يَارِ مَغْنِيْ بَاصِيُوْر وَ بَاشَرِنَدَه كِي اَلْفِي كُوْسْتِيُوْر. يَا اَوْنِ اَتِيْ دَفْعَه تَكْرِيْرَلَه،
 بَانَدَك اَوْنِ اَتِيْ دَفْعَه تَكْرِيْرِنَه تَوَافُقَدِ بَرَابَر، اَوْنِ دَرْتِ سُوْرَه نَكْ بَاشَرِنَدَه كِي يَا يَه يَارِ مَغْنِيْ بَاصِيُوْر اَشَارَتِ اِيْدِيُوْر. [مَاشِيَه]
 لَسَاهُ مَعْنَا اِيْدِ، بِنْدَه هُوَكْرَه بُوْنَدَرَكْلَه جَعَلَدِيْه اِفَادَه اِيْدِيُوْر. (ق) سَاَزَدَفْعَه تَكْرِيْرَلَه، (سِيْن) نَكْ سَاَزَدَفْعَه تَكْرِيْرِنَه تَوَافُقَه
 اِيْتَقَدِ بَرَابَر، لَهْرُ اِيْلِيْسِي سَاَزَدَفْعَه نَكْ بَاشَرِيْنَه اَشَارَتِ اِيْدِيُوْر، اَوْنَدَك فَهْرَسْتَه لَوِيْزِيْه اِفَادَه اِيْدِيُوْر لَر.
 (ط) اَوچ تَكْرِيْرَلَه، صَادَكْ اَوچ عَدَدِيْنَه تَوَافُقَدِ بَرَابَر، اَوچ سُوْرَه نَكْ بَاشَنَه بَاقِيُوْر وَ هَبْرُوْرِيُوْر. وَ اَوْنِ اَتِيْ
 تَكْرِيْرَلَه، كَنَدِيْ مَقَامِ اِيْجِيْسِي اَوَّلَه اَتِيْ عَدَدِيْنَه تَوَافُقَدِ بَرَابَر، وَ اَوْقَسِيْمِيَه اِيْدِ بَاشَرِيْه اَوْنَه اِيْلِيْ سُوْرَه نَكْ بَاشَرِيْنَه
 اَشَارَتِ اِيْدِيُوْر كُوْسْتِيُوْر اِيْلِيْ كِي، تَكْرِيْ مَقَامِ اِيْجِيْسِيَه ضَرْبِ اِيْدِيْلَه، اَوْتُوْزِ اَتِيْ اَوْلُوْب، وَ اَوْنِدَه بَاشَرِيْه اَوْنَه اَتِيْ سُوْرَه نَكْ
 بَاشَرِنَدَه اَوْتُوْزِ اَتِيْ وَ اَوْقَسِيْمِيَه سِي تَوَافُقَدِ كُوْسْتِيُوْر، مَهْمُ اسْرَارَه مَدَارِ اَوْلِيْفِيْ كُوْسْتِيُوْر. وَ بَرِ اَنْتَقَامِ غِيْبِيْ تَحْتَنَدَه
 اَوْلِيْفِيْ اِبْرَاتِ اِيْدِيُوْر. وَ سُوْرَةُ اَلْعَلَقِ، اِنَّ اَوَّلَ كَلِمَه وَ عَمُوْمِ سُوْرَه لَرْدَه هَبْرُوْرِيَه، اِفَادَه اِيْدِيُوْر.

[اَوْغَنِي لَطَافَتَهُ كَوْنَهُ بِرُغُونَهُ] ثُو سُوْرَةُ الْعَلَقِ حُرُوْفَاتِي، اَوْجِ يَوْزِ يَوْمِي سَاكُنِ عَدِيدِي، مَقَامِ اِجْدِي
طَوْقُوزِ يَوْزِ طَقَّاسِ طَوْقُوزِ اَوْلَاةِ [بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ] اِيْلَهُ بَارِبِ، بِيْلَهُ اَوْجِ يَوْزِ يَوْمِي يَدِي اِيْدُوبِ،
بِيْلَهُ اَوْجِ يَوْزِ يَوْمِي يَدِي يَدِي، مَدَنِيَّةِ دُنَاكَ بَاشَدِ نَفْعِي اَوْلَاةِ اَوْتَارِيخِي، غَايَةِ مَعْنِيْدَارِ نَفَرْدَقِي جَبِ اِيْمَكِ
[هَاشِيَه] [بِسْمِ] [دَهِي] [س] اِسْمِ اَلْحَاقِيْئِيْلِهِ بُولُوْنَمُ سَنَدِهِ، بَاشِي سِيْنِي سُوْرَه كُودِهِ حَاقِيْئِيْلِيْدَرِ.

صورتہ کی توفیق، البتہ تصادفی اولاً۔ جو کہ مادام علام الغیوب کا سید۔ [وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ] (۱) اشارت اولوں کتاب مبینہ بر نسخہ سی اولہ قرآنہ، حادثات علمہ اشارتہ واردر۔ و قسماً کونستہ ستر۔ لہم مادام ان اول نازل اولہ سورہ، مجموع قرآنک بر نوع فہرستہ سید۔ لہم مادام قرآنک انتہائینہ و فتوحاتہ و قرآنہ عائد حادثاتہ دائر آیات کثرہ واردر۔ البتہ سورۃ العلقہ حروفانک ویردیگی بوجہ خبر قصیدہ۔ تصادفہ منہدہ۔

[در دنجی لطافتہ کوہک برغونہ] سورۃ الکہف آیات یوزاویہ برد۔ حکماقی، تفسیر المقباس حسابہ کورہ بیک بسہ یوز آئسمہ درند۔ آیات اعتباریلہ بگرمی طوقوز سورہ یہ توافقہ ابتدائی بی، حکماقیہ دخی او تو ز طوقوز سورہ ایلہ یا اللہ بیک عددندہ توافقہ اید یور۔ او سورہ لرن اوہ آئسنک حکماقی ایلہ و بگرمی اوچ سورہ نک حروفیہ توافقہ ایدرن، قرآنہ علیکم تام نصفندہ اولہ سورۃ الکہف، مجموع سور قرآنہ نک تقریباً نصفیلہ اتحادیسی، اعجاز قرآنہ نک شعاعیلہ تنظیم اید یلدینی کونستہ۔

بگرمی طوقوزنجی مکتوبہ سترنجی قسمک بشنجی رمزی اولہ بشنجی رسالہ

۔۔۔۔۔ [بگرمی طوقوزنجی مکتوبہ سترنجی قسمک بشنجی رمزی اولہ بشنجی رسالہ] ۔۔۔۔۔

سورہ [إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ] (۲) اسرارندہ ایلی اوچ سری، توافقہ آناختاریلہ آھیامغہ دائرہ۔ بورادہ نمونہ ایچوہ بر قاج نختہ یازیلدجنہ۔ [برنجیسی] توافقہ اوہ عددہ زیادہ ہشید ہشید انواعی وار۔ اگر توافقہ آری آری بھتہ بر عادتہ یہ باقہ و توافقہ ایتہ و مقامہ مطابہ و مناسب و حکامک معناسہ موافقہ و مؤید اولہ، او توافقہ او وقت اشارت درجہ سنہ ہیقار۔ او توافقہ، شوائت شوائتہ اشارت ایدر، دینیلہ بیلر۔ ایستہ بوقاعدہ یہ بناء، سورہ نصر سر توافقہ اشارتاً خبر ویردیگی حادثہ لہرہ، عیناً سورہ کور دخی او حادثہ یہ توافقہ پارمانی اوزائسمہ، کونستہ یور۔ و فاتحہ سورہ سی کذاک، او ایلی سورہ نک کونستہ دیگی حادثہ یہ باقیور، کونستہ یور۔ و سورۃ العلق بینہ او حادثہ یہ اشارت ایلہ دیگی و [إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ] (۳) ایتلہ عینہ حادثہ یہ مطابقتہ اشارت اید یور۔ البتہ بویہ بر اشارت، صریح بر دلالت حکمندہ۔

[اننجیسی] مادام سورہ نصر، علام الغیوب کا سید۔ و مادام سبب نزولی، فتح مقرر و نصرت اسلامیہ۔ و مادام سبب نزولی نہ قدر خاص اولورہ اولون، معنای مقصود، قاعدہ عام حکمہ لوجب حضرت پیغمبر

عبره لصلاة و السلامه اعلاه ایدیه عموم فتوحات و نصرترین شاملدر. و عا دام بو معنای مقصودن جزئیاتنه اشارته مرده و یرمک، اعجازلی بر علامک شائنددر. و عا دام بو سوره نکه نزولی وقتنه، صحابه بر مرده الهی اید مسرور اولد قیلمده، ابوبکر الصدیق و عباس رضی الله عنهما وفات نبوی معنای اشارینده فهم اید اغلامار. لهم عا دام عالی بر علامک حروفی و کسبائی، او علامک معناسنه قوت و یرمک تأیید ایتقله، او علامک درجه علویت و مزایای بلاغی زیاده شیر. و عا دام شو سوره نصر، متعدد وجهه حرفی توافق مناسبتیه فتوحات محمدیه علیه الصلوة والسلامه و نصرت احمدیه علیه الصلوة والسلامه بارگاه بهار بر طرزه اشارت ایدر. البته شومذکور اساسده کوم، بور سالده و سائر حوزات قرآنی رساله رنده بحث ایدیه اشارات غیبیه و توفقات حرفیه، یا الله مناسبات بلاغت و لطائف علامیه دگلدر. بالله او توفقات، لمعات بلاغت و رشحات فصاحت اولقله برابر، اشارات قرآنی و اخبارات غیبیه نوعنددر.

از جمله صدیق و عباسی آغلانه شو سوره **[وَأَسْتَغْفِرُكَ (۱) نَكَ وَأَوْنَهُ قَدْر]** آنقه اوج حرف اولدره، عمر بنونک نهایتنه توافقه اشارت ایتقله برابر، **[فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَأَسْتَغْفِرُكَ (۲)]** جمله ایدر اشارت ایدیه اوج مهم و ظائف نبوی معناسیه کوسر دیگی کی. گرم بر حرفیه، اوزمانده گرم بر سنه او وظیفه ایضا ایتدینه و آیه سنه قالدیفه ایما ایدر، صدیق آغلانه سنه کیزی بر سبب اولمدر. و سوره نکه یوزبسه حرفیه، فتوحات احمدیه نکه یوزبسه سنه ظرفنده شرفه و غرب طوابعنه اشارت، **[فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ (۷)]** مقام اجدسیله درت یوز گرمی سار سنه سنه، ترقیات عادی و معنویه نکه درجه لملالینه اشارت ایتقله برابر، **[الْأَناسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا (۵)]** جمله سنک مقام اجدسی اولده بیک آیه یوز گرمی آیه قدر، او فتوحات قرآنی و نصرت دینه دوام ایدر هکنه و اوندیه صوره بر درجه توقف و تدنی باشلا یافنه توافقه اشارت ایدر. لهم از جمله، شو سوره ده حروفاته تکراراتک عددی معنیادر. شو سوره نصرن موضوعی اولده فتح و نصرتک جزئیاتنه اشارتلی واردر. مثلا، آیه قداسه اولده **[لَا، رَاء]** سار تکراریل فتح مله بارگاه باصیور. **[وَأَو، بَا]** بدیشر تکراریل بدنجی سنه سنه کی صلح هدیه نتیجه سنه فتح مله مقدمی اولده غالبانه حج سغیری به اشارت ایتدیری کی، سائر حروفاتک مشهور فتوحات احمدیه به سوره تکرار و العلقه موافق اشارتلی وار. از جمله، بسمله ایدر برابر **[إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ (۵) سَارَ ظَهَاتِلُهُ (۶) نَصْرُ اللَّهِ (۶)]** کله سنک سار

حروفیه و [نَصْرُ اللَّهِ^(۱)] ده کی رانک سز تکریر و لامکینه سز تکریر، بوسوره نکه صراحت بشارت ویردیگی فتح مکرده کی نصرت الهیه نکه تاریخی اولده سزنجی سنه هجریه یه توافقه سرینه اشارت ایندیگی. [اِذَا^(۲)] ده تا [وَأَسْتَغْفِرُ^(۳)] یه قدر اولده اوه درت علامتیه، [وَالْفَتْحُ^(۴)] ده کی [فا، تا، حا] نکه اوه درت عدد لریله و [اِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ^(۵)] جمله سنک اوه درت حرفیه، لهم [نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ^(۶)] فقره سنک اوه درت حرفیه، اوه درنجی سنه هجریه سنده کی فتح ساعده احسانه ایدیه نصرت خارق تاریخنه توافقه سرینه اشارت ایدیه. و هکذا، بوسوره نکه بونوع توافقات و عزای اعجازیه سی هوقدر. فقط مع التأسف بوشنجی رساله رزیه، اوچ باب اولدورمه نیت ایدیلشمه، بعضه احوال رومیه سبیله یالله برنجی بابک سز مسلماننده اوچ مسئلی یازیلدی. پرده ایندی. متباقی قیاطی قالدی.

• — ••••• [یگر می طوقوزنجی مکتوبه سزنجی قسمک آلتنجی رمزی] ••••• — •

[إِنَّا أَنْعَمْنَا عَلَى الْكَوْثَرِ^(۷)] نکه هوقه اسرارنده توافقه سرینه مناسبدار برقاچ سرینه دژدر. او اسرار صریحاً کوسرینورک، [إِنَّا أَنْعَمْنَا^(۸)] نکه باشیلد برعجزه در. نمونه ایچمه لطافتارنده (ایلی اوچ) کوهک نکه لرینه اشارت ایتکه مناسبدر. [برنجی] سوره کورده موهود حروف نکه تکریری، برده طوقوزه قدر، یعنی (بر، ایلیر، اوچ، دردر) تا طوقوزه قدر منتظماً بولونمسیله برابر، یگر می سز حروف لهجائیه ده موهود اولده اوه طوقوز حرفک ایچنده، ایلیر قرداسه اولده ایلیر حرفده ان کوزنی و سانه ان خفیفنی آلسیدر. شویرک: [ر ز ده ر وار، زیوه]، [س ش ده ش وار، س یوق]، [ص ض ده ص وار، ض یوه]، [ط ظ ده ط وار، ظ یوه]، [ع غ ده ع وار، غ یوه]، [ف ق ده ف وار، ق یوه]، [ن م ده ن وار، م یوه] کی ظریف و منتظم و معنیدار بر انتخاب اولدیگی کی، مجموع حروفی بسملدیه آلتسه سه اولوب [هَوَ] ی افاده ایدر. بسملد سز حروفی وقت نزولنه اشارت ایدیر.

[آلتنجی] سوره کورده دژ رزده اون اوچ دفعه اون اوچ رقمی ایله بیاه ایدیه سرن خلاصه سی شویرک: ناصله فاتحه شریفه، اوه اوچ [ال] ایله اوه اوچ ان مشهور سور قرآنیه اولده یدی [الم]، آتی [الر] نکه مجموع عددینه توافقه، اون اوچ ال ایله اوه اوچ سوره نکه باشیرینه اشارت ایدوب پاراقرین بصدیقیگی.

و فاتحہ ده بولون اون بسم میم ایله **[الْم]** لر و **[حَد]** لر و **[الْمَرَّ]** ایله برابر، اون بسم سورہ نکه باشنه اشارت ایروب، میم اینه یار مایه با صدیغی مثلاً... قرآنہ فاتحہ ده، فاتحہ سورہ کورده مندرج اولدیغی نکه سیرله، سورہ کورده ای اون اوچ الفله فاتحہ نکه اون اوچ **[ال]** کی اون اوچ یار مایه اون اوچ مشهور سورہ لرک باشلرینه یار مایه با صیور. و کنده ده کوجک بر قرآنہ اولدیغی کورسیرور.

[اویغجی] کور کلمه قدسی، جامع، حاکم، نورانی برکات اولدیغی، معنای لغوی اولده غیر کلمه و اخروی هوض کورده و معنوی هوض کور اولده قرآنده طوت، تافیر کثیر اطلاقه ماصدق اولده رسول اکرم علیه الصلاه والسلام اعطایده بنو هدیای رحمانیه و فتوحات ربانییه، تافیح مکه و فتح بیت المقدس و فتح شام و فتح استانبول قدر معنای اولدیغی کی، او معنای ده اشاراتی وار. مثلاً، آب زمزمه قرآنک منعی و هوض کور اولده مکه مکه سکرنجی سنه سکرده کی تاریخ فتحه، تکرر سحر فکون سکر عدیله و متکرر لکینه سکر عدیله و الفک سکر تکرر لکینه و نونک سکر تکرر لکینه و فتح استانبول اشارت ایله **[لَا الْکَوْثَرُ فَا]** ^(۱) سکر حرفیه توافقه سیرله و بسم دفعه سکر لکینه اتفاقیه توافقی، شوقو هاتجی سورہ نورانی ده، البته تصادفی اولماز. بلکه توفیق ایله قدسی بر اشارتور.

[درنجی] مادام **[الْکَوْثَرُ]** بر طیدر، بر فردی ده استانبولدر. و مادام بوسوره، فتوحات اسلامییه و رسول اکرم علیه الصلاه والسلام اعطایده عقیقه الهیه فی خبر وریور. و مادام **[الْکَوْثَرُ]** ن مقام اجدییدی یوز اللییدی اولوب، سلطان اورخان زمانده سلیمان پاشا قوماندانده، ارلر تعبیر ایله قروه قهرمانک شاهد اولمسیله، استانبولک حکومت اسلامییه عقدی آلتنه کیرمه و فاتحی او تاریخده یدی یوز اللییدیده محاصره ایله اوقوشدر. و مادام **[کَوْثَر]** کیمه ویریلگنی افاده ایتمک ایچمه **[إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ]** ^(۲) ده کی **[لَا]** و نه ایچمه ویریلگنه دلالت ایله **[فَصَلِّ]** ^(۳) ده کی **[ف]** ضمیمه سکر یوز اللییدی عددی ایله رسول اکرم علیه الصلاه والسلام وکیل اولده سلطان فاتحک آلیله دائرة اسلامییه و بر مسجد اکبر و بر محل صلات کبر اولارمه سکر یوز اللییدی نکه تاریخنه توافقه ایدیرور. البته بوسوره، شوکور خلافت اسلامییه صراحته یاقیه اشارت ایدر، دینیلیر.

يَا رَبِّ بِسِرِّ سُورَةِ الْكَوْثَرِ وَبِحُرْمَةِ صَاحِبِ الْكَوْثَرِ أَسْقِنَا وَرَفَقَانَا مِنْ مَاءِ الْكَوْثَرِ

فِي يَوْمِ الْحَشْرِ آمِينَ ^(۴)

طوقوزنجی مکتوبده

• — • • • [بگرمی طوقوزنجی مکتوبده سزنجی قسمنده سزنجی رمزی اولده سزنجی رساله] • — • • •

درت کوچک سوره نکه غایت مختصر اولارده حروف تائیدیه عائد لطائف توافقیه و اشارات غیبیه به دأرد. قرآن مجز البیانده حقائقنده و معانینده و آیاتنده و حکماننده و نظمده متعدد و جوه اعجازیه و اسرار قدسیه بولوندیغی مثلاً، حروف تائیده دخی جوه لمعات اعجازیه بولونور. حتی حروف نکه وضعیتارنده جوه اشارات عالییه و تکرر عدد دارنده جوه مناسبات لطیفه توافقیه سی واردر. حتی دینلیر، حروف قرآنیه، ناصله لهر حرف نکه توبی، اوندیه بیله قدر حسنات میوه برینی ویریور. اولیده، لهر حرف جوه اشارات میوه برینی ویریور. جوه معانیله افاده ایدیور. عادتاً قرآن حروفاتی معظم و متنوع الهی شیفره دردر. از جمله:

[سوره اخلاصک] مقام اجدیسی بیک اوج اولقله، لکم بیک اوج سوره اخلاص برفته فاصه اخلاصیه و لکم مفصل بر اسم اعظم اولدیغنه، لکم اوج دفعه تکرر یله کوچک برفته قرآن اولدیه، لکم اوج دفعه تکرر یله افضلیت عظیمه سنه، لکم بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ شُد [راء]، ایکی [راء] صایله شریطیه، برجهته مقام اجدیسیله توافقه سر یله بیک بسمله بیک اخلاص کی اسم اعظم مفصل اولدیغنه اشارت ایتدیگی کی، حروف تائیده جوه اسراره باقار. لکم قرآنک درت اساسنده ان بیوی اولده توحید، آتی جمله سیده توحیدن آتی مرتبه سی اثبات و آتی انواع شری رد ایدرک، لهر بر جمله سی اوت کی جمله ره لکم شیه، لکم مقدم اولدیغی جهته.. سوره اخلاص ایچنده اوتوز سوره اخلاص قدر مسائل برهاننده مدلل اوتوز سوره مندرج اولدیغنده، بو کوچک سوره نه قدر معظم بر بحر توحید اولدیغی کوسریور. حروف تائیدیه لطیف مناسباتی بوکا قیاس ایدرک، ایچنده الف بیه، واو بیه، دار بیه اولارده بر برینه توافقی.. ولفظ اللهک بیه حرفنه موافقی.. و مجموع حروفی آتیه یدر اولوب لفظ اللهک مقام اجدیسنه توافقه ایتمقله، معنا مقام اجدیسیله دخی الله دیدیگی کی، [ها درت، میم درت، نوه تنویه ایل درت] اولارده بر برینه توافقی و سوره نکه درت آینه توافقی، لطافتی و انتظامی کوسریور.

[سوره الفلق] حروف تائیدیه انتظامی، جوه اشاراتی اولدیغی کوسریور. از جمله، [الف آتی، ق آتی، ر آتی] اولارده بر برینه توافقی، بسمله ایل آتی عدد آیدرینه موافقی، آتی بیک آتی یوز آتیه آتی اولده آیات قرآنیه نکه درت آتیدرینه کیری ایمانته، بوسری سوره نکه شاندند. [س اوج، ش اوج، دار اوج، ف اوج] اولارده بر برینه توافقی

و سوره نك حروفى طقساه طوقوز اولقله، طقساه طوقوز اسماء هنالك عدینه توافه سريته، بقوه اسماء هنالده
براستعاده جامع هانده اولدغنى اياما ايتقله بار، حروف نك ابجدى مقامى اولده اونه بيك ايک يوز کور
اولقله، فاتحه شريفه حروف نك مقام ابجدى اولده اونه بيك ايک يوز اونه ايک عدینه توافه ايتميله،
لهرب سوره عموم سوره لرله مناسبندار اولدغنى اياما ايتقى، انتظامى و اشارتلى اولدغنى کوسريور.

[سورة الناس] حروفى، تدر نقطه سنده غايه منتظم، برده اونه ايکيه قدر ترقى ايدور. مثلا،
[ق بر، ه ايک، ح اوچ، يادرت، رابسه، م آتى، و ايدى، نوه طوقوز، س اونه، الف اونه بر، ل سوره
افلاصك لوى بى اونه ايک] اولمى، منتظم برلطفنى کوسريور. قرآنك شوان آخر سوره نك حروفى
يوز درت اولقله، صحف و كتب انبيانك يوز درت عدینه توافى، قرآنك علم صحف و كتب انبيانك
اسلرين جامع اولدغنه، ان آخرى سوره نك حروفيله كيرى برايم ايتدغنى کوسريور.

[فاتحه شريفه] حروف نك ابجدى حساب اولده اونه بيك ايک يوز اونه ايک عددى، مجموع قرآنده [بانك
اونه بيك و لکم تانك اونه بيك] عدد تدر لرینه توافى، لکم فاتحه نك اونه بيك عددى يدى عدد آيتنه ضرب
ايدياميله مجموع كلمات قرآنه عددى اولده ايتمه سريته موافقه علميله، اهل حقيقت عننده محقق و مدحجه
مصدق اولده، فاتحه قرآن قدرده دوطا ساوير و قرآن فاتحه دره مندر جدر و [السبع المثاني و القرآن العظيم]^(۱)
فاتحه در، ديه اولده مشهور علمك اثباتى اياما ايدوب افطار ايدر.

[سور قرآنیه نك] باشلنده اولده مقاطعات حروف، غايه معنيدار و اسرارلى بر شيفره الهى اولدغنى بى..
فاتحه حروفى، بده قرآنك عموم حروفى، قدسى و آرى آرى متنوع بيهار الهى شيفره لر اولدغنى، روزات ثمانيه
دقت ايدند هس ايدر لر. وبالخاصه فاتحه شريفه نك حروفى، دها ظاهر و نورانى بر شيفره الهى اولدغنى، اهل کشف
کور مشر. و اعاره لری ده واردر. از جمله، بسم ايله فاتحه دره [همزه] اونه سکر، بسم نك مقام ابجدینه
انتظام ايدر، اونه سکر بيك عالمك عدینه توافه سريته، لهرب ألفى بر عالمك آناختارينه اياماده خالى اولدغنى بى..
همزه ايله سکره ألف اوتوز اولده اوتوز جزه قرآنه ايتمه مندرج اولدغنى. و بسم از همزه اونه درت اولقله
شو [سبع المثاني]^(۲) نك مثلاً اولده يدى عدد آياتنى کوسره در، ايک دفعه نزولنه و نمازده تدرينى اياما
ايتدغنى بى. سکره ألف اونه اوچ، لام گرمى اوچ اولوب، فاتحه نك بر حساب ايله اوتوز آلتى علم لرینه توافه سريته،

بسه فرجه نمازده و در واجب خوانده کی ایلی رکت هجده نمازنده، گرمی درت ساعت طرفنده، اوتوز آلتی دفعه
فاتحه نك تمرینه ایما ایتك، بوقدی شیفره الهینك شائنده اولدیغی کجی.. بسلمه سز لام ایله الف، ایلیسی اوتوز
اولوب، لامك اجمدی مقامی اولده اوتوزه توافق ایدرک، بسلمه سز فاتحه نك اوتوز علاماته مطابقت و اوتوز
جزء قرآنك عددینه موافقت سزید، اوتوز جزء قرآنك اساسی فاتحه ده بولوندیغنه بوقدی شیفره
الهینك اشارتنده اولقله برابر.. لامك گرمی اوج عددی نزول وهیک گرمی اوج سنه نه موافقی، البته بویله
بوقدی شیفره نك بر اشارتید، دینیلده بیلیر.

ایسته، فاتحه ده [ال] لفظی بوقضیفه کی کوردیگی کجی، آلتنجی رزن فهرسته سنده بیانه ایدیلدیگی کجی.. اونه اوج
ال ایله ان مشهور سور قرآنیه نك ال ایله باشلایله اونه اوج سوره نك باشنه توافقله اشارتی، معجزانه افاده
ایدیورک: قرآنه بنده در.. به اونك فهرسته سیم. فاتحه ده کی [با، به، ها، به، ح، به] لکم بریرینه،
لکم بسه فرضه، لکم بسه ارطه اسلامییه و لفظ الله کجی فاتحه نك اکثر حکم لرینک بشرح فریرینه و فاتحه ده کی
بسه اسمای هسانك عددینه توافقدی.. لکم [دال، درت، وا، درت]، درت رکت نمازده درت فاتحه وهوبنی
و درت قلعه اشتهار ایدیه هوقه مهم اسلامی درتاری ایما ایتك.. [تا، اوج، ک، اوج، س، اوج] اولقله، (ت) اوج
دفعه سیله بیک ایلی یوز عدد ایدرک، قرآنك بیک ایلی یوز سنه قدر غالبانه وضعیته و صوکره تدافعی وضعیته
کیرمنه، [إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا] ^(۱) آیتك مقام اجمدیله ویردیگی خبره توافق سزید اشارت ایتك، بوقدی
شیفره الهینك شائنده در.

(ک) کافک اوج تدری مقام اجمدینه ضم ایدیه، گرمی اوج اولوب، نزول وهیک گرمی اوج سنه نه توافقده
ایما ایتك.. (س) اجمدی مقامی آتیه اولوب، اوج تدری اوج اولده ضم ایدیه، مَرِيطُوحِی اولده ذات نبویه نك
عمرینه توافقله ایما ایتسی، سائر اشارتک تأییدیه البته قبول ایدیلیر. بسلمه سز [س، ایلی، ص، ایلی، ض، ایلی، ط، ایلی،
غ، ایلی] اولده بریرینه توافقله برابر، فاتحه ده بسلمه ایدیه برابر [ایلی دفعه لَفْظًا اللهُ، ایلی کره رَحْمَن، ایلی کره رَحِيم،
ایلی کره اِيَّاكَ، ایلی صِرَاط، ایلی عَلَیْهَا] ایلیر عددینه و سَبْعُ الْمِثَالِینِک معناسنک تأییدیه برابر، فاتحه نك ایلی دفعه
نزولنی و قرآنك لکم اولنده، لکم آفرنده ایلی کره وهوب تدوتی و لهماور غیریته لکم باشنده، لکم آفرنده ایلی کره سنیت
قرآنک ایما ایتك، بوقدی و ایلده شیفره الهینك شائنده در. ایسته فاتحه نك بیقله ارارنده، یا لک حر و فاتحه عائد بیک

اسرارندہ بویہ نمونہ اولورس، اوفاتی نہ معظم بر خزینه اسرار اولدیغنی قیاس ایده بیلیرسک. وائت محمدیه، بتوه نمازلرنده فاتحه اوقوم سنک هکتی فهم ایت.

اللَّهُمَّ بِحُرْمَةِ الْفَاتِحَةِ اجْعَلْ فَاتِحَةَ أَعْمَالِنَا مِفْتَاحَ الْفَاتِحَةِ
وَجْعَلْ خَاتِمَةَ أُمُورِنَا فَاتِحَةَ الْفَاتِحَةِ اَعْنِي اللَّهُمَّ رَبَّ الْعَالَمِينَ (۱)

روزات ثمانیه یی یازدیغم زمان، لکم یوره عجله تألیف ایدیلیم، لکم ده بنم اسکی محفوظاتمه اعتماد ایدرن تقریبی ایکی مقیاس یلیم. اوندک اید، لکم اسکی علمانک حسابینده بناء حروفات قرآنیه نکه اعجاز جھنده اسرارینی یازدم. صوکرده مشهور قاموس اللغه صامی محمدالدیه فیروز آبادینک المقیاس نامنده کی تفسیر مشهوری و مقبولی، حروفات و صلمات قرآنیه دائر بیاناته باقدوم. یوزده طقانی بزم صاحبزاده توفیق ایتیم. یاللزبیه اویه یزنده مخالفت کوردن. صوکرده تحقیقی بر حساب یلیم. بزمای طوغری، اونقلای مطبعه لرن سهوی اولدیغنی تحقوه ایتدی. مادام بویله عظیم یاونارده کی توافقدیه کوپون کوراتر و لوپک فرقد ضرر ویریز، دییه داهاتام تامنه تحقیقی بر طرزده بتوه قرآنی، بتوه حروفانیه و کلام و صلماتیه حساب ایتیم و لطائف اعجازیه یی اونقلام تام تقویه ایتیم وقت بولامدم. ظالمار بک وقت بیرا قمدیلر. به ده اوتقریبی مقیاسلرمله و محفوظاتمه و اسکی علمالرن حسابینده و کتزل العرش دعاسنده کی عددلریه آلتفا ایلیم.

س: ع

فیض الایجاز

... [فیض الایجاز نامندہ کی مطبوع رسالہ دہ آئینہ بریاریہ در] ...

... [ایجاز ایدہ بیابہ اعجاز قرآن] ...

بر زمان رویدادہ کوردہ، اگر طغی آئندہ یم۔ بردہ او طغ یا تلادی۔ طغ کبی طاشری علامہ طغیتدی، صار صدی جھانی۔
 فتنہ بر آدم یا نمندہ پیدا اولدی۔ دیدیم: ایجاز ایدہ بیابہ ایت، اجمال ایدہ ایجاز ایت، بیلدیک انوع اعجاز قرآنی!
 دها رویدادہ آئینہ تعبیری دو شوندم۔ دیدیم: شوره کی انفلو، بشورده کی برانقلابہ مال۔ انقلابہ ایدہ البت لهدای فرقان
 هر طرفه یو کسایوب، لهم ده عالم اولوجه۔ اعجازینک بیانی زعاف ده قلجک۔ او سائہ جواباً دیدیم: اعجاز قرآنی،
 ید منای علیہ ده تجائی، لهم ید عناصردہ ترتب ایدہ۔ برنجی منبع۔ لفظنک فصاحتندہ، سلاست لسانی،
 نظمک جزالتندہ، معنا بلاغتندہ، مفهولون بداعتندہ، مضمونون براعتندہ، اسلوبون غربتندہ بردہ تولد ایدہ بارقه بیانی۔
 اولدر اولدی ممتزج، مزاج اعجازندہ عجیب بر نقشہ بیابہ، غریب بر صنعت لسانی۔ تکراری لہج بر زمانہ اوصانہ بر طراز لسانی۔

اینجی عنصرا یه: امور کونیہ ده غیبی اولادہ اساسات، الہی حقائقندہ، غیبی اولادہ اسرارده غیبی آسمانی۔
 ماضیدہ غائب اولادہ، غیبی اولادہ موردہ، مستقبلہ مسترقا لمہ اولادہ احوالده بردہ تقنین ایدہ بر علم الغیوب خزان۔
 عالم الغیوب لسانی، شہادت عالمیہ قونوشویر ارطانی۔ رموز ایدہ بیانی، هدف نوع انسانی، اعجازک بر طبع نورانی۔

و اینجی منبع ایه: بسہ جہتہ خارجہ بر جامعیت واردہ۔ لفظندہ، معنائندہ، احکامدہ، لہج علمندہ، مقاصدک میزانی۔
 لفظی تقسیم ایدہ یک واسع احتمالات، لہج وجہ کثرہ، لہجری تقریباً غندہ مستحسہ، عربیہ بہ صحیح، ستر سیرعی لایوہ کوردیورانی۔
 (معنائندہ)، مشارب اولیا، اذواق عارفیہ، مذاهب سالکیہ، طرق متقلبہ، منالہج عالمی او اعجاز بیانی،
 بردہ احاطہ ایتیمہ، لہجہ تقسیم ایتیمہ دلالتندہ وسعت، معنائندہ کنیتک۔ بونجرہ ایرباقون، کوردہ سادہ، نہ کیندر میدانی۔
 (احکامدہ کی استیعاب)، شوخارقه شریعت، اوندہ اولسہ استنباط۔ سعادت دارینک بتوہ دساتیرینی، بتوہ اسباب امنی،
 اجتماعی حیاتک بتوہ روابطی، وسائل تربیہ، حقائوہ احوالی بردہ تقسیم ایتیمہ اوندک طرز بیانی۔
 (علمندہ کی استغراق) لہج علوم کونیہ، لہج علوم الرہیہ، اوندہ مراتب دلالت، رموز ایدہ اشارات، سورہ لرسولندہ جمع ایتیمہ ہنانی۔

(مقاصد و غایاتہ)، موازنہ، اطراد، فطرت دساتیرینہ مطابقت، اتحاد، تام مراعات استنبہ، حفظ ایدہ مسہ میزانی، ایستہ لفظک احاطہ سنده، معنائک وسعت سنده، حکمک استیعاب سنده، علمک استغراق سنده، موازنہ غایتہ جامعیت پرشانی۔

در دخی غفرایہ: لہر عہدہ درجہ فہمہ، دبی رتبہ سہ، لہر عہدہ کی طبقہ درجہ استعداد، رتبہ قابلیت نسبتہ ایدہ بر فاضلہ نورانی۔ لہر عہدہ، لہر عہدہ کی لہر طبقہ یہ قابوسی کشادہ۔ گویا لہر مدہ، لہر یدہ تازہ نازل اولو یور او حلام رحمانی۔ اختیار زندگی زمانہ، قرآنہ کنجاشیور، رموزی لہر توضع ایدہ، طبیعت و اسبابک پردہ بندہ یوتار او خطاب یزدانی۔ نور توحید لہر مردم لہر آیتہ فیستقیر، شہادت پردہ سنی غیب اوستندہ قالدیر، علویت خطاب دقتہ دعوت ایدہ و نظر انسانی۔ کہ اولیاسہ غیبہ، شہادت علمیدہ بالذات اودہ قونوشور۔ شوغفر دہ بوحیقار: خارقہ تازہ لگی برا حاطہ عثمانی۔ تائیس ازہانہ اجموہ عقل بشرہ قارو الہی تنزلات۔ تنزیلک اسلوبندہ تنوعی، موزنلیدر محبوب انس و جان۔

بشنجی منبع ایہ: نقل و حکایاتہ، اخبار صادقہ، اساسی نقطہ کردہ حاضر ہد کی بر اسلوب بدیع بر معانی نقل ایدہ، بشری اوفلہ ایقظ ایدہ۔ منقولہ شونددہ: اخبار اولینی، احوال آخرین، اسرار جہنم و جنان، مقاماتہ غیبیہ، لہر اسرار شہادت، سرائر الہی روابط کونینہ دائرہ حکایاتہ۔ عطیاتہ عیانی۔ کہ نہ واقع رد ایدہ مسہ، نہ منظومہ تمذیب ایتہ مسہ۔ منظومہ قبول ایتہ مسہ، زدہ بید ایدہ مسہ۔ سماوی کتابتہ مطمح جہانی، اتفاق نقطہ کردہ مصدقہ نقل ایدہ، اختلافی پر لندہ مصححانہ بحث ایدہ۔ بویہ نقلی امور لہر بر [اُمّی] دہ صدوری، خارقہ زمانی۔

التبی غفرایہ: متفقہ و مؤسس اولیہ دین اسلام۔ اسلامیت مثلہ ماضی مقتدرہ، مستقبل مقتدرہ، آئندہ سیرہ نژادہ بر مطلق۔ ازخیری سنوی، یومی دائرہ سندہ شوغفر سماویدہ، طوتہ دہ دونیز یور۔ کرہ یہ آغیر یاصہ، لہر دخی او کاسینہ، بر اقیسور عصیان۔

یدنجی منبع ایہ: سوائی منبعہ یہ حقا انوار ستہ، بردہ ایدہ امتزاج۔ اوندہ یہ حقار برصہ، بوندہ کلہر برعدس، واسطہ نورانی۔ شونندہ یہ حقارہ بر ذوقدہ، ذوقہ اعجاز یلینیر، تعبیرینہ سانزیتیشن۔ خرد دخی قاصدہ، کور و نورہ طوتلاز او نجوم آسمانی۔ اون اوج عہر مدتہ، میل التحدی وارصہ قرآنک اعداسندہ۔ شوہ تقیہ او یمنہ، قرآنک احبابندہ۔ ایستہ اعجازنہ بربرہان۔ سوائی میل شدیدہ یازیلندہ، میدانہ میایونزلہ کتب عربیہ، حکمہر کتبخانہ وجودہ۔ اوغرایہ تنزیلی، دوسرہ بر میزانی،

موازنه ایست، دگر دانای بی مدانی، حتی آن علمی آدم کوز قولی در جک: بوزاریه انسانی، شویایه آسمانی.
 لکمه علمیه جک: شو بوزره بکره مر، رتبه بنده اولاد. اویرایه باعمومنده آشی، بویایه بالبدله معلوم اولش بطلانی.
 اویرایه عمومک فوقنده در. مضمونری او قدر زنده، قاپو آهیه، بشره وقفاید یلمسه، کنیزه دعوت ایتمه ارواح ایلر اذهاف.
 بشر اوندن تفرق، کنیزده مال ایتمه. اوندک مضمونریلرینه قرآن قارو یمقامسه. لکمه بزرگانه هیقاعانه، کجی زحانه امتحانی.
 سائر کتابده بکره مر، اوکره مقیض اولاد. زیر ایلریمه خرفنده منجما هاجنده نسبتاً نزولی متفرقه، متقاطع برهکت بیانی.
 اسباب نزولی مختلف، متباین. بر ماده ده مسئله متکدر، متفاوت. هادئات احکامی متعدد، متغایر. متفاره نزولندک ازمان.
 حالات تلقی متوع، متخالف. اقسام مخاطبی متعدد، متباعد. غایات ارشادنده متدرج، متفاوت. شوالیه مستند بنائی، لکمیانی.
 جوابی، لکمه خطاب، بوفکرده برابر سلامت و سلامت، تناسب و رساند کائناتی کوسرمه. ایتمه اوندک شاهی فیه بیانیه معانی.
 قرآنده برهافه وار، باشق کلامده یوقدر. بر کلامی ایتمه، اصل صلب کلامی آرقسنده کورورسک، یا ایچنده کورورسک. اسلوب، ایتمه انسانی.
 قرآنیه ظاهرراً اونی مخاطبی کوسری. مخاطب، صلب کلام برده. زیرا بر واجب الوجودک، بی نقاد و بی نهایت خطاب و صفا
 لایحد، مخاطبیننه ازلده تا ابد برده توجه ایتمه. تعلیمده ایدور. شور محدود کلامک آرقسنده، ازل ابد سلطان.
 یا الله برلمعه تجلی قایلدر صقیلمسی. اگر بتوه اوی نهایت کلمات دفعه دیشیمی دیره امانده اوله ایدی، بر مطلق
 یا خود بتوه مخاطبین ذرات کائنات صورتده تک بر قولیه اوله ایدی، او اذن جهانی، لکمه بر نور ایمانی، لکمه بر هدس و جہانی،
 بلکه کلام بی نهایت آرقسنده، یا ایچنده بی نهایت جلال عظمتی ایچنده او همت سبحانی کوروردی تمثالنی.
 دیک تنزیک اسالیبنده تنوع، لکمی تنزلات، تجلی اسمای صفاتده، کلامک آرقسنده کورور اونی بر نظر ایمانی.
 هر آدم دیر یلیر: شمس بنم احویه یا قیلمسه، اوم اوله دنیا ده. شوالینده کونش بطا بستم ایدر، باقیور او عیبه آسمانی.
 الله، اگر شعوری اوط، لکمه سوزی ویرس ایدی، او نازنیه سما بنده قونوشوردی. آینه ده اولوردی واسطه بیانی.
 انحصار ذهنیت اوطا بوهقی ویر. لکمه دخی دیر یلیر: رتبه بنده قونوشور. کلامک آرقسنده کورورم، ایمانده بر رکن نورانی.
 بتوه ذی روح، لکمه بتوه کائنات برده بویلر دیر. زیرا اوندن تراجم یوقدر. انحصارده اولاد. اوسر مدیدر، لامطانی.
 ای سائل مثالی! سنله ایجاز ایتمه دک، بنده اشارت ایتمم. اگر تفصیل ایسترسک، هدیک غایبده. سینک سیر ایتز آسمانی.
 زیرا او قوسه انواع اعجازنده یا الله بر غنی ته، جزالت نظیر، اشارات الاعجازده صقیلمسی بیانی.
 یوز صحیفه تفسیرم اوطا کافی کلامی. سنک کی روحانی الهامدی زیاده، به ایتمه یورم سنده تفصیل ایلر بیانی.

أَوَّلَ شَمَارِ دَسْتِ ادِّبِ غَرْبِ لَهَوِ شَبَّارِ لَهَوِ اكَّارِ دَهَادَارِ
دَابِّ ادِّبِ أَبَدِ مَدَّتْ قُرْآنِ ضِيَا بَارِ شِفَا كَارِ هُدَا دَارِ^(۱)

کامیبه انساندن ذوق معالیهی فوئودایده برحالت، یو عقیقه برهوس، سفیرجه بر طبیعت صاحبنه فوسه کلنز.
اوناری اکلندیرمز. یو حکمته بناء بر ذوقه سفای، سفیه، لکم نفسی و شحوای ایچنده تام بسانسه، ذوقه روحی بی یانمز.
آوروپده ترشح ایتمه شو حاضر ادبیات، روانه واری نظره، قرآنده اولده لطائف علویت، مزایای هشتی کوره مز، لکم طاماز.
کندنه کی محلی اولک عبارتده مز. ادبیاتده وارد اوج میدانه جولان. اوناری ایچنده کوز، خارجه هیقاماز.
یا عقله هُندِر، یا عیاست و شرامت، یا تصویر حقیقت. ایسته بیانی ادبه، عیاست نقطه سنده عقیده ستلای اتمز.
بلکه ظالم نوع بشر غدا لقارینی آلفیه مقله قوت پرستلک هشی تلقیه ایدر. همه و عوه نقطه سنده عوه حقیقی بیانمز.
شهرت آنیز بر ذوقی نفاذه زروه ایدر. تصویر حقیقت ماده سنده، طائانه صنعت الهی صورتنده باقماز.
بر صیغه رحمانی صورتنده کوره مز. بلکه طبیعت نقطه سنده طوتار، تصویر ایدور. لکم اونزنده هیقاماز.
آنک ایچوه تلقینی، عوه طبیعت اولور. ماده پرستلک هشی قلبه ده یرشدیر. اونده اوچوزمه کنیزی قورنار امار.
ینه اونده قلمه ضالانده نسبت ایدر روحک افکار ایتنه، او ایزر لکمه ادب مکله، لکم نوم، حقیقی فائده ویرمز.
تک بر علاجی بولسه، اوده روانه یسمه. کتاب کی بر همی عیت، سینام کی بر محرک اموات. میت، هیات ویره مز.
لکم تیار و کی تناسخ واری، ماضی دینیه کنیه قبرک فورنلا قری کی شو اوج نوع روانه یسمه لکیده اوتماز.
بشر آنخزینه یا لاینجی بر دل قویسمه، لکم انسانک یوزینه فاسوه بر کوز طاقمه، دنیا به بر آلفیه فیستانی کیبیرمه، همه مجرّد طاماز.
کونشی کوستیرمه، صاری صلی کوز بر آقترسی قارنه افکار ایدر. خطر ایدر: سفاقت قتادر، انسانده یا قیسماز.
نتیجه مضرة کی کوستیر. هال بولکه سفاخته اولمه مشوقه بر تصویری یا بارک، آغیز صوی آقیدیر، عقل عالم قالا ماز.
اشترای قاباریر، لهوسی تهیج ایدر، صس دها سوز دیشه مز. قرآنده کی ادبه، لهوای قاریشدیر ماز.
فقیرستلک هشی، همه مجرّد عشقی، جمال پرستلک ذوقی، حقیقت پرستلک شوق ویر، لکم ده آلد اتماز.
طائانه طبیعت جهتنده باقیور، بلکه بر صنعت الهی، بر صیغه رحمانی نقطه سنده بحث ایدر، عقلاری شایر اتماز.

معرفت صانع نورینی تلقیه اید، لهرشیده آنتی کوستیر. لهرآلیسی رقتی بر خرنه ده ویرور، فقط برینه بازه مز.
 آوروپ زاده اید، فقد الالهابه، صاحبزاده نشت اید غمای بر خرنی ویرور، فقط علوی خرنی ویره مز.
 زیر اصغر طبیعت، لهرده بر کور قوتنه مله مانه آلیفی بر هس خرنه غمدار، عالمی بر وهشتار طایفه، باشقه هسید کوستر مز.
 او صورتده کوستیر. لهرده محزون طوتار، صاحبزاده اولورو بیانیر ایچنده قویار، لهر بر امید بیر افغانه.
 کندینه ویردیگی شوش لهیجانله کیت کیده الحاده قدر کیدر، تعطیه قدر یول ویرر، دوشی مثل اولور، بده دها دونه مز.
 قرآنک ادبی ایه، اوله بر خرنی ویرر، عاشقانه خرنه، یتیمانه دگدر. خرافه الالهابه صلیر، فقد الالهابه طاکمز.
 طائانه نظری، کور طبیعت برینه، شعوری، لهر رحمتی بر صفت الهی. اوندک مدار جی، طبیعتده بحث ایتمز.
 کور قوتنه برینه، عنایتی، حکمتی بر قدرت الهی اوما مدار بیانه. اوندک ایچمه طائات بر وهشتار صورتی کیمز.
 بله مخاطب محزونک نظرده اولور بر جمعیت اعیان. لهر طرفه تجاوب، لهر هانده تجب، اوما صیقینی ویرر.
 لهر کوشده استیناس، اوجمیت ایچنده محزون وضع اید یور بر خرنه مشتاقانه، بر هس علوی ویرر، غمای بر خرنی ویرر.
 آلیسی بر شوق ده ویرر. اویانی ابدک ویردیگی بر شوق اید نفس دوشر لهیجان، لهر اولور ضبط، روح فرج ویره مز.
 قرآنک شوق ایه، روح دوشر لهیجان، شوقه معالی ویرر. ایسته بوسره بناء شریعت احمدیه لهر واتی ایسته مز.
 بعضه آلت لهری تحریم ایدوب، بر فسی حلا دییه اذه ویرر. دیمک خرنه قرآنی ویا شوقه تریلی ویره آلت ضرر ویرر.
 اگر خرنه یتیمی ویا شوقه نفاذی ویرر، آلت حرماند. دگیشیر اشخاصه کوره، لهر کس برینه بازه مز.

رسالہ نور [حبہ] ذیلک فقرہ سید۔ ایتر سہ نز اونک ترجمہ سی یازار سہ۔

اعْلَمَنَّ أَنَّ مِنْ لَطَائِفِ عَجَازِ الْقُرْآنِ وَمِنْ دَلَالِ أَنْهُ رَحْمَةٌ عَامَّةٌ لِلْعَاقَةِ أَنَّهُ كَمَا أَنَّ لِكُلِّ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِ عِلْمٌ بِمُخَصَّصِهِ
كَذَلِكَ لِكُلِّ بِاعْتِبَارِ مَشْرِعِهِ مِنَ الْقُرْآنِ قُرْآنٌ بِمُخَصَّصِهِ وَبِرَبِّهِ وَيَدَاوِيهِ ^(۱) وَمِنْ مَزَايَا لُطْفِ إِشَادِهِ أَنَّ آيَاتِهِ مَعَ
كَمَارِ الْإِنْجَامِ وَغَايَةِ الْإِرْتِبَاطِ وَتَمَامِ الْإِتِّصَالِ بَيْنَهَا يَتَسَرُّ لِكُلِّ أَحَدٍ أَنْ يَأْخُذَ مِنَ السُّورِ الْمُتَعَدِّدَةِ آيَاتٍ مُتَفَرِّقَةٍ
لِهِدَايَتِهِ وَشِفَائِهِ كَمَا أَخَذَهَا عُمُومُ أَهْلِ الْمَشَارِبِ وَأَهْلِ الْعُلُومِ [هاسیہ] فَبَيْنَمَا تَرَاهَا أَشْتَاتًا بِاعْتِبَارِ
النَّازِلِ وَالنُّزُولِ إِذَا تَرَاهَا قَدْ صَارَتْ كَقِلَادَةٍ مُنَظَّمَةٍ ائْتَلَفَتْ مَعَ إِخْوَانِهِ الْجَدِيدَةِ فَلَا بِالْفَقْرِ مِنَ الْأَصْلِ
تَنْقُصُ وَلَا بِالْوَصْلِ بِالْآيَاتِ الْآخِرِ تَسْتَوْحِشُ هَذِهِ السَّرُّ يُشِيرُ إِلَى أَنَّ لَا كَثْرَ الْآيَاتِ الْفُرْقَانِيَّةِ مَعَ سَائِرِ
الْآيَاتِ مُنَاسَبَاتٍ دَقِيقَةٍ تَجُوزُ ذِكْرُهَا مَعَهَا وَاتِّصَالُهَا بِهَا.. فَكَمَا أَنَّ سُورَةَ الْإِحْلَاصِ اِشْتَمَلَتْ عَلَى ثَلَاثِينَ
سُورَةً بِضَمِّ جُمْلَتِهَا بَعْضُ إِلَى بَعْضٍ دَبِيلًا وَنَتِجَةً كَمَا ذَكَرَ فِي [لَمَعَاتٍ فِي صَحِيفَةِ ۳۹] كَذَلِكَ الْقُرْآنُ الْكَطِيُّ الْجَزِيُّ
وَالنُّوعُ الْمُخَصَّرُ فِي الشَّخْصِ يَشْتَمِلُ بِجَامِعِيَّةِ الْآيَاتِ لِلْعَانِي الْمُتَعَدِّدَةِ وَبِمُنَاسَبَةِ الْكُلِّ لِلْطَّلِّ يَحْتَوِي عَلَى الْوَفِّ الْوَفِّ
قُرْآنٍ فِي نَفْسِ الْقُرْآنِ فَلِكُلِّ ذِي حَقِيقَةٍ فِيهِ كِتَابٌ بِمُخَصَّصِهِ وَمَنْ اتَّبَعَهُ ^(۲)

اللَّهُمَّ يَا مَنْزِلَ الْقُرْآنِ اجْعَلِ الْقُرْآنَ مُوَسِّئًا لِي وَلِطَلْبَةِ رَسَائِلِ النُّورِ فِي حَيَاتِنَا وَبَعْدَ مَمَاتِنَا وَنُورًا فِي قُلُوبِي
وَقُلُوبِهِمْ وَقُبُورِي وَقُبُورِهِمْ آمِينَ ^(۳)

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ ^(۴)

[هاسیہ] ان محتسبی شیدیکی حزب القراءہ الابرار۔

• — • • • ﴿﴾ [توحید آیہ برہمہ و سورہ اخلاص بختہ عجزیہ سی] ﴿﴾ • • • — •

شَوَکَآتِ تَمَامِیْلِهِ بِرَبْرِهِ لَهَا عَقْلٌ. لِسَانُهُ غِیْبٌ، شَهَادَتُهُ مُسْتَجِدٌّ، مُوَحِّدٌ. اَوْتٌ، تَوْحِيدٌ رَحْمَانُهُ، یَوْنٌ بِرَسْمِهِ ذَاکَرٌ دَرَكَةٌ: **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ.**
 بَتْوَهُ ذَرَّاتٌ حَبِیْرَاتٌ، بَتْوَهُ اَرْطَافٌ وَاَعْضَاؤُهَا بِرَ لِسَانِهِ ذَاکَرٌ دَرَكَةٌ. اَو یَوْنٌ سِلْسِلَةٌ بِرَبْرٍ دَرَكَةٌ: **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ.**
 اَو دِلْمُودَهُ تَنْوُوعٌ وَاَر. اَو سِلْسِلَهُ مُرَاتِبٌ وَاَر. فَقَطْرٌ بِرَنْقَطِهِ دَهْ طَوْبِلَارٌ اَوْنِکَ ذَکَرٌ، اَوْنِکَ صَوْتٌ کَه: **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ.**
 بَوْرَانِسَاهُ اَلْبَدْرُ، یَوْنٌ سِلْسِلَیْدِرْ ذَکَرٌ. بَتْوَهُ اِخْرَاسٌ، ذَرَّاتٌ، کَوِیْجِکَ سِلْسِلَیْلِهِ، اَو بِلَنْدِ سِلْسِلَةٍ بِرَبْرٍ دَرَكَةٌ: **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ.**
 شَوْعَالَمٌ هَلْقَةُ ذَکَرٌ، اِیْخِنْدَه اَوْ قَوْبُورِ عَشْرِی، شَوْقَرَّاهُ مَرْوَه نَوْرِی، بَتْوَهُ ذِی رَوْحٍ اَیْدِرْ فَادِی کَه: **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ.**
 بَوْرَقَاةٌ هِلِیْلُ السَّاهِ، اَو تَوْحِيدُهُ نَاطِقُهُ بِرَهَاهِ، بَتْوَهُ آيَاتٌ صَادِقَةٌ لِسَانُهُ، شُعَاعَاتٌ بَارِقَةٌ اَیْمَانُهُ، بِرَبْرٍ دَرَكَةٌ: **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ.**
 قَوْلُغِی کَرِیْمِیْدِرِ سَهْشَهْ، شَوْقَرَّانِکَ سَیْنِسَنَهْ، دَرِیْنِدَه تَادِرِیْنِدَه، صَرِیْحًا اَیْشِیْدِرِ سَهْ، سَمَادِی بَرَصْدَا دَرَكَةٌ: **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ.**
 اَو سِدْرٌ غَیَّاهُ عَلَوِی، لَهَا یَتِ دَرَجَهْدَه جَدِّی، حَقِیْقَتِی یَدِی صَحِیْمِی، لَهْمُ نَهَا یَتِ مَوْنِی وَ مَقْنَعٌ وَ بَرَنَدِ مَحْجُودِرْ، مَکَرٌ دَرَكَةٌ: **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ.**
 شَوْ بَرَهَاهُ مَنُورَه جِهَاتِ سَتَّاسِی شَفَّافٌ. کَه اَو سَتْنِدَه مَنَقَّذِرْ مُزْتَهَرِّکَ اَعْجَازِ. اِیْخِنْدَه یَار لَیْلَیَاهُ نَوْرُ هَدِیْتِ، دَرَكَةٌ: **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ.**
 اَوْتٌ، اَلْتَنَدَه نَحْجِ اَو لِسَه مَرْفَهْرَفْ مَنُطُوهُ وَ بَرَهْ. صَاغْنَدَه عَقْلِی اسْتِفَافَهْ، مَرْفُوفِ لَهْرُوفِ، اَذَاهَا **(صَدَقَتْ)** دَرَكَةٌ: **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ.**
 یَمِیْه اَو لَاحَه شَمَالَنْدَه اَیْدِرْ وَجْدَانِ اسْتِشْهَادِ. اَمَامَنْدَه هَمِه فِیْدِرْ، هَدَفْنَدَه عَادَتِرْ. اَوْنِکَ مَفْتَاحِیْدِرْ لَهْمُ دَمِ کَه: **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ.**
 اَمَامِ اَو لَاحَه وَرَاسَنْدَه اَو کَامَنْدِ سَمَاوِیْدِرْ کَه وَحِی مَحْفُوفِ بَازِی. بَو شِسَه جِهَتِ ضِیَا دَارِدِرْ، بَر وَجْنَدَه تَجَلِیْدَارِ کَه: **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ.**
 اَوْتٌ، دَسُو سَهْ رَوَهْ، بَا وَ لَهْمُ سَهْ طَرَفَهْ، نَهْ هَدِی دَارِکَ اَو مَارِکَ کِیْرَه یَلِیْسَه بَو یَا وَ قَهْرَه، لَهْمُ شَارِکَ سَوْرَه رَهْ. لَهْرَکَمِ
 بِرَمَلِکَ نَاطِقُهُ کَه: **لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ.**

او قرآن عظیم الشانہ نازل بر بحر توحید در، بر تک قطرہ، مثالِ احوہ بر تک سورہ، ^[افلاص] فقط قیصر بر تک رمزی، ہیاتر موزندہ،
 بتوہ انواع شرک رداید۔ ہم دہیدی انواع توحیدی اید اثبات۔ اوجی منفی، اوجی مثبت، شوائی جملہ دہ بردہ۔
 [برنجی جملہ] [قل ہو^(۱)] قرینہ ز اشارتہ۔ دیک اطلاق الہ تعیندر۔ او تعیندہ تعینہ وار۔ ای لَآهُوَ^(۲) اَللّٰهُوَ۔
 تو، توحید شہودہ بر اشارتہ۔ حقیقت بین نظر، توحیدہ مستغرقہ اولور مہ دیکہ: لَآ مَشْرُودَ^(۲) اَللّٰهُوَ۔

[التنجي جمله] [الله احد^(۱)] در. كه توحيد الوحيه نصريحدر. حقيقت، همه لسان ديكه: **لَا مَعْبُودَ إِلَّا هُوَ**^(۲).

[اوجنبي جمله] [الله القمد^(۳)] در. ايكي جوهر توحيد صدفدر. برنجي دري، توحيد ربوبيت. اوت، نظام كون لسان ديكه: **لَا خَالِقَ إِلَّا هُوَ**^(۴).

ايكنجي دري، توحيد قيوميت. اوت، سراسر طائفانده وجود و هم بقاده مؤثره احتياج لسان ديكه: **لَا قَيُّومَ إِلَّا هُوَ**^(۵).

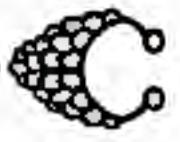
[در دنجي] [لَمْ يَلِدْ^(۶)] در. بر توحيد جلالي مستدر، انواع شركي رد ايددر. كفرى كسر بي استباه. يعني تفيّر، يا تناسل، يا تجزى ايدنه اُلبت، نه فالقدر، نه قيومدر، نه اله. ولد فلري، تولد كفريني [لَمْ] رد ايددر، برده كسر آثار. شوشكند زك، اولمدر بشر اثر يسي كراه. كه عيسى، يا عَزِيزُ، يا مَلَأْتُكَ، يا عَقُولُكَ تولد شركي ميدانه آليور نوع بشرده طاه باگاه.

[بشجيسي] [وَلَمْ يُولَدْ^(۷)] بر توحيد سرمدى اشارتي شويدهدر: واجب، قديم، ازلي اولازنه، اولاز اله. يعني يامدّتاً حادث ايه، ياماده دمه تولد، يابراصلده منفصل اوله، البته اولاز شوطائانه پناه. اسباب پرستي، نجوم پرستك، صنم پرستي، طبيعت پرستك شركك بر نوعيدر، ضالانده بر پناه.

[التنجي] [وَلَمْ يَكُنْ^(۸)] بر توحيد جاعدر. نه ذاتده نظري، نه افعالنده شريكى، نه صفاتده شيخي [لَمْ] لفظه نظرط. شوائتي جمله معنا بريند نتيجه، لهم بريند برهاني، مللدر بر اهيده، مرتبدر نتايج شوسوره ده قرارطه. ديمك شوسوره اخلاصده، كندى مقدار قامتده مَلَل، لهم مرتب اوتوز سوره مندرج، بو بؤنره سحرطه.

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ^(۹)

سعيد النورسي

..... [اعجاز قرآنک بشی ذیلی]

اون برنجی شعاع اولاده میوه رساله سنک اونجی مسئلہ [امر طاعتی هیجائی]

قرآنده اولاده تکرارته کلمه اعتراضده قارئو غایت قوتی برهوبدر.

عزیز، صدیقه قرداشلم،

کرمه بومسله پریشانه وضعیته مشوسه و لطافتز اولسه. فقط اوشوسه عبارته آلتده، هوه قیمتی برنوع اعجازی قطعی بیدم. مع التأسف افادهیه مقدر اولادم. لکن قدر عبارتهی سونون اولوده، قرآنه عائد اولوه جهتیه لکم عبادت تفاریه، لکم قدسی، یوسک و یارلاوه برهوبدر صدقید. یرتوبه لک دگل، الله کی الماسه باقیاسیه. لکم بونی غایت غسته و پریشانه و خدا سر بر زمانده، برایکی کونده رمضانده مجبوریتله، غایت محمل و قیسه و برجماده یک هوه حقیقتاری و متعدد عجزی درج ایدرک یازدم. قصوره باقیلیاسیه. [مائیه]

عزیز، صدیقه قرداشلم، رمضان شریفده قرآن معجز البیانی اوقورکله، رساله نوره اشارتاری برنجی شعاعده بیانه اولونه اوتوز اوج آیتده هاتلیسی کله، باقیورکله، او آیتک صیغی و یارغانی و قصه سی دخی رساله نوره و شاکردرینه (قصه ده حصه آلوه نقطه منده) بدرجه باقیور. خصوصاً سوره نوره آیت النور، اونه یارماقله رساله النور باقدیغی کی، آرق منده کی آیات ظلمات دخی معارضه لینه تام باقیور. و زیاده حصه ویریور. عادتاً او مقام، جزئیته هیقوب طلیت کسباید. و بو عطرده او کلینک تام بر فردی، رساله نور و شاکردریدر، دیر صیایتدم. اوت، قرآنک خطاب، ^۱اولا، متکلم ازلینک ربوبیت عا^۲مه سنک کنیه مقانده، لکم نوع بشر نامه، بلکه طائفات نامه مخاطب اولاده ذاتک کنیه مقانده، لکم عموم نوع بشر و بنی آدمک بتو^۳ عطرده اشارتینک غایت وسعتی مقانده، لکم دنیا و آخرتک، ارضه و سماواتک و ازل و ابدک و خالوه شائیک ربوبیت و بتو^۴ مخلوقاتک تدبیرینه دئر قونیه الهیه نک غایت یوسک، اهاطه لی بیاناتک مقانده الیری وسعت و علویت و اهاطه جهتیه او خطاب، اویل بر یوسک اعجازی و شمولی کوسیرکله، درس قرآنک مخاطب لینه ان کترکی طائفه اولاده

[مائیه] دگرکی هینک میوه نه اونجی مسئله اولوره امر طاعتینک و بو رمضان شریفک نورلی برکوبک هیجیدر. تکرارات قرآنینک برهکتی بیانه اهل ضلالتک عفونتی و زهرلی او هامارینی ازاله ایدر.

طبقة عوامك بسط فهمي اوقايه ظاهر و بسط مرتبي دخی، ان علوی طبقه ده تام حصه دار ایدر .
 کویا قصه ده یاللز بر حصه و بر عطایه تاریخه ده بر عبرت دگل، بلکه بر طی دستورن افرادی اولور و هر عمرده،
 هر طبقه فطاب ایدرک تازه نازل اولور . و بالخاصه هوچه تکرار ایلد [**الظَّالِمِينَ** **الظَّالِمِينَ**]^(۱) دیوب
 تهدیه لری و ظلملرینک جزای اولور مصیبت سماویه وارضیه ی شدتله یانی، بو عمرن امالسز ظلملرین قوم
 عاد و ثمود و فرعونک باشلرینه صله عذاب ایلد باقیدیر یور . و مقاموم اهل ایمانه، ابراهیم و موسی کی انبیانک نجاران
 ایلد تسلی ویریور . اوت، نظر غفلت و ضلالت و هتای و دهشتای بر عدمتانه و الیم و محاولسه بر مرزستان
 اولور بتونه کچمه زمان و ثولسه قرونار و عمرلر، جانلی بر صیغه عبرت و باشده باشه روحی و هیاتدار بر
 عجیب عالم و موجود و بزمه مناسبدار بر محملت ربانیه صورتده، سینام پرده لری کی، کاه بزنی اوزمانده، کاه
 اوزمانلری یا نمزه کتیره رن، هر عمره و هر طبقه کوسروب یونسک بر اعجاز ایلد درس ویره قرآن معجز البیانه،
 عیبه اعجاز ایلد نظر ضلالتده جامد، پریشانه، ثولو، حدس بر و هتطه و فراق و زوالده یوارلان بو طائفا،
 بر کتاب صمدانی، بر شهر رحمانی، بر شهر صنع بانی اولور، او جامدات جانلاندیرارور، برر وظیفه دار صورتده بر برله
 قونوشدیروب و بر برینک امدادینه قوشدیروب، نوع بشره و جن و مله حقیقی و نورلی و ذوقی هکمت درسلی
 ویره بو قرآن عظیم الشانک، البته هر حرفنده اون و بعضا یوز و بعضا ییک و بیچار ثواب بولونسی . و بتونه جن و انس
 طویلانه، اونک مثالی کتیره مسی . و بتونه بنی آدمه و طائفا تام یرنده قونوشسی .^۳ و هر زمانه میایونار
 حافظارن قلبلرینده ذوق ایلد یازیلرسی .^۴ و هوچه تکرار ایلد و کثرتی تکرار ایلد برابر اوصاندر عامسی . و هوچه التباس
 یرلی و جمله لری ایلد برابر، هوچه قارن نازک و بسط قفالرینده ماکمل یرلرسی .^۵ و هتسر لرن و آرزوزده متأثر
 اولور و سارنده اولانلرن قولوغنه، ماء زهرم مثل او فوسه کظمسی کی قدسی اعتبار لری قرانیر .
 و ایکی جهانک سعادت لری کند شاکرد لری قرانیر . و ترجمانک امیت مرتبه سنه تام رعایت ایتک سریلد، هیچ بر
 تطفه و هیچ بر تصنع و هیچ بر کوسریشه میدانه و یرمه سلاست فطریه یی و طوغریده طوغریه سماده صلیلانی
 و ان کثرتی اولور طبقات عوامک بسط فهمی تنزلات علامیه ایلد اوفشامه حکمتیلد، ان زیاده سما و ارضه کی
 ان ظاهر و بدیهی صحیفه لری آهوب، او عادیات آتنده کی خارقه ده معجزات قدرتی و معیندار طور حکمتی
 درس ویرقل، لطف ارشاده کوزل بر اعجاز کوسریر .

تکراری اقتضاییده دعا و دعوت و ذکر و توحید کتابی دخی اولیغنی بیلدیرمک سیرله، کوزل و طائی تکراراییده
 برتک جمله ده و برتک قصه ده، آیری آیری هوره معنایری، آیری آیری مخاطب طبقه لرینه تفهیم ایتمکده و جزوی و عادی
 برهادنه ده، ان جزوی و اهمیتز شید دخی نظر مرجمتده و دایره تدیر و اداره سنده بولونیهغنی بیلدیرمک سیرله،
 تأسیس اسلامیده و تدوین شریعتده، صحابه لون جزوی حادثه لرینی دخی نظر اهمیتته آلمسنده لکم کالی دستور لون
 بولونمسی. لکم عمومی اولسه اسلامیتک و شریعتک تأسیسنده، او جزوی اولسه حادثه لر، هار دگر هاکمنده هوره اهمیتلی
 یوه لری ویردکاری جهتنده دخی برنوع اعجاز کوستیر. اوت، احتیاجک تکرار لره و تکرار لزومی حیثیتیه لرمی سنه طرفنده
 یک هوره مکرر سؤالده جواب اولدور، آیری آیری هوره طبقه کده درس ویره و قومه طائاتی یارمه یارمه ایدوب قیامتده
 شطانی دگشیره رک دنیا یی قالدیروب، اوندک یزین علمتای آخرتی قوراهه. و ذراتده بیلدیلمکده قدر بتوه جزئیات
 و طئیاتک تک بر ذلک آله و تصرفنده بولونیهغنی اثبات ایده جک. و طائاتی و سماواتی و ارضی و عناصری قیزدیرانه
 و هدته کیره نوع بشرن ظالم لرینه طائاتک نتیجه خلقتی حسابنه غضب الهی و هدت تائیدی کوسره جک. هدسز و
 لهایتمز و دهشتای و کنیسه برانقلابک تأسیسنده، بیقرار نتیجه قوتنده بعضه جمله لری و هدسز دلیملرن نتیجه سی
 اولسه آیتای تکرار ایتمک، دگل برقصور، بله غایت قوتای بر اعجاز و غایت یوسک بر بلاغت و مقتضای حاله
 غایت مطابقه بر جزالتده، بر فصاحتده.

مثلا، برتک آیت اولوب یوز اونه درت دفعه تکرار ایدیلره **[بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ]** جمله سی، رساله نور
 اوله در دخی لمسنده بیانه ایدیلگی کی، عرش فرش باغیایه و طائاتی ایستقلاندیرانه و هر دقیقه هرکس،
 اوله محتاج اولسه اولره بر حقیقتدک، میلیونر دفعه تکرار ایدیلره، یینه احتیاج وار. دگل یالله آله کی هرکومه
 محتاج اولمه، بله هوا و ضیای کی هر دقیقه اوله احتیاج و اشتیاقه وارده.

لکم مثلا، سوره طه سوره کده دفعه تکرار ایدیلره **[إِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ]** آیتی، او سوره ده عطیه ایدیلره
 پیغمبر لون نجاندیرینی و قوهرینک عذاب لرینی، طائاتک نتیجه خلقتی حسابنه و ربوبیت معنایده اویسقلر حقیقت قوتنده اولسه
 آیتی تکرار ایدرک، عزت ربانیه، او ظالم قوملرن عذابنی و رحیمت الهیه دخی انبیانک نجاندیرینی اقتضای ایدیلگی درس ویرمک
 ایچومه بیظهر دفعه تکرار اولسه، یینه احتیاج و اشتیاقه وار. و ایجازلی و اعجازلی بر علوی بلاغتده.

لکم مثلا، سوره رحمانده تکرار ایدیلره **[فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ]** آیتی اید، سوره مرسلته **[وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ]**

آیت، من و نوع بشرن کاغذاتی قزدرانه^۱ و ارضه و سماواتی هدیه کثرت^۲ و خلقت عظمی نتیجه لرینی بوزانه^۳ و همت و سلطنت الهیه قارشو انظار و استخفافله مقابل اید^۴ کفر و کفراندینی و ظالمی و بتو مخلوقات حقو قرینه تجاوز لرینی، عمره و ارضه و سماواته هدیه گانه های قیرانه بویای آیت، بویله بیکار حقیقتله علاقه دار و بیکار مسئله قوتنده اولاده بر درس عموده بیکار دفعه تکرار ایدله، ینه لزومی وار. و جهالی برایجاز و جمالی برایجاز بلاغتدر.

لهم مله، قرآنک حقیقی و نام برنوع مناجاتی و قرآنده حقیقانه و قرآنک برجهید خلاصه سی اولاده [هوشه الکبر] نامنده کی مناجات پیغمبریده یوز دفعه [سُبْحَانَكَ يَا لَاهُ الْاَلاَهِ اَنْتَ الْاَمَانُ الْاَمَانُ خَلِّصْنَا وَاجِرْنَا وَنَجِّنَا مِنَ النَّارِ] جمله سنک تکرارنده، توحید کی کاغذاتی ان بیون حقیقت^۱ و مخلوقات ربوبینه قارشو تسبیح و تحمید و تقدیس کی اوچ معظم وظیفه سنده ان اهمیت بر وظیفه سی^۲ و تفاوت ایدیه ده قوتونه کی نوع انسانک ان دهشتی مسئله سی. و عبودیت و عجز بشرن ان لزومی نتیجه سی بولونی جهتیه، بیکار دفعه تکرار ایدله ینه آذر.

ایسته تکرارات قرآنیه بوی اساسیه باقیور. حتی بعضا برصیغه ده مقتضای مقام و احتیاج افهام و بلاغت بیان جهتیه، گرمی دفعه صریحا و ضمنا توحید حقیقتی افاده ایدر. دغل او صانع، بلامه قوت و شوه ویرر.

رساله نوره، تکرارات قرآنیه نه قدر یرنده و مناسب و بلاغتی مقبول اولدیغی جگه لرله بیانه ایدیلشد. قرآن مجزالیانک مکه سوره لرله مدینه سوره لر، بلاغت نقطه سنده و اعجاز جهتنده و تفصیل و اجمال و جهتنده بربرنده آری اوله سنک سری و حکمی شودر که: مکه ده، برنجی صفده قرآنک مخاطب و معارضندی قریبه مشرقی و امیاری اولدیغنده، بلاغتی قوتی براسلوب عالی و اعجازی، مقنع، قناعت ویرجی بر اجمال و تبیت ایچونه تکرار لازم مکلیننده، اثر نتیجه مکیه سوره لر، ارطامه ایمانی و توحید کی مرتبه لرینی غایت قوتی و یوسک و اعجازی برایجاز ایدله تکرار ایدوب افاده ایدر، مبدأ و معاد الهی و آخری، دغل یا الله برصیغه ده، برآیسته، بر جمله ده، بر صله ده، بلامه بعضا بر حرفه و تقدیم، تأخیر و تعریف و تنبیه و حذف و ذکر کی لهیستارده اوله قوتی اثبات ایدر که، علم بلاغتک داهی اماماری هیرله قارشو ملاشد. رساله نور و بالخاصه قرآنک قوه وجه اعجازی اجمالا اثبات ایدیه گرمی شنجی سوز، ذیلله برابر و قرآنک نظمده کی وجه اعجازی خارق بر صورتده اثبات ایدیه عربی رساله نوره اشارات الاعجاز تفسیری بالفعل کوستمشکرله، مکیه اولاده سوره و آیتارده ان عالی براسلوب بلاغت و ان یوسک بر اعجاز ایجازی واردر. اما مدینه سوره لره و آیتارده، قرآنک برنجی صفده مخاطباری و معارضاری، الهی تقدیر ایدیه یهودی و نصاری کی اهل کتاب اولدیغنده، مقتضای بلاغت و ارشاد

و مطابق مقام و حالک لزومند ساده و واضح و تفصیلاً بر اساس اوله اهل کتابه قارشو، دینک یونسک
اصولنی و ایمانک رکنین دگل، بلکه مدار اختلاف اوله شریعتده و احکامده، تفرعاتک و کلی قانونان
منشأری و سیبأری اوله جزویاتک بیان لازم مکلینده، اومینه سوره لکنده و آیتلنده اکثریجه تفصیل
و ایضاح و ساده اسلوبه بیانات ایجنده، قرآنه مخصوصاً امثال سب طرز بیانله، برده او جزوی تفرعات حادثی
ایجنده یونسک و قوتی برفذله، بر حاتم، بر حجت و او جزوی حادثه شریعیه فی صلیب شیریه و امتالی ایمان بالله ایل
تأسیه ایدیه بر جمله توحیدی و ایمانی و اخروی ذکر ایدیه، اومقامی نور لندیره، علوی شیریه، رساله نور،
آیتلر آفرینده اکثریجه کلمه **[إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ]** ^(۱) **[إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ]** ^(۲) **[وَلَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ]** ^(۳)
[وَلَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ] ^(۴) کی توحیدی و آخری افاده ایدیه فذلک لوده و خاتم لوده، نه قدر یونسک بر بلاغت و مزینار
و جزالت و تکرار بولونیدی، گرمی شنجی سوزن الکنجی سعادتنک الکنجی نورنده، او فذلک و خاتم لودن یک هو فذلک لوده
و مزینارنده اوسه دانسی بیاه ایدیه، او خلاصه لوده بر معجزه کبر بولونیدی معذکرده اثبات ایتیه. اوت، قرآنه
او تفرعات شریعیه نک و قوانیه اجتماعیه نک بیانات ایجنده، برده مخاطبک نظرنی یونسک و کلی نقطه لوده قالدیروب
ساده اسلوبی بر علوی اسلوبه و شریعت درسند توحید درسنه هویره رک، قرآنی لکم بر کتاب شریعت و احکام
و حکمت، لکم بر کتاب عقیده و ایمانه و ذکر و فکر و دعا و دعوت اولیدی کوسروب، لکم مقامده هو فذلک مقاصد
ارشادی قرآنی درس ویرمیلر، مکیه آیتلر طرز بلاغت لوده آری و پارلاوه معجزانه بر جزالت اظهار ایدیه.
بعضاً ایکی کلمه ده، مثلاً **[رَبُّ الْعَالَمِينَ]** ^(۵) و **[رَبُّكَ]** ^(۶) ده، **[رَبُّكَ]** ^(۷) تعبیرله ایدیه و **[رَبُّ الْعَالَمِينَ]** ^(۸) ایدیه و ایدیه
بیله برده. ایدیه ایجنده ده و ایدیه افاده ایدیه. حتی بر جمله ده، بر ذره فی بر کوز بیلنده کوردیلی ویرشیردیلی کجی.
کونشی عینه آیتله، عینه علییه کوطک کوز بیلنده یرشیرر. و کوطک بر کوز یاپار. مثلاً **[خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ]** ^(۹)
آیتنده صوکره **[يُوجِزُ اللَّيْلُ فِي النَّهَارِ وَيُوجِزُ النَّهَارُ فِي اللَّيْلِ]** ^(۱۰) آیتک عقیبده **[وَلَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ]** ^(۱۱) دیر.
زمینه و کوطلرک هشت خلقنده، قلبک دخی خاطراتی بیله، اداره ایدیه، دیر، طرزنده بر بیانات جهتیه اوساده
و ایت مرتبه سی و عوامک فحمنی نظره آله اوسیط و جزوی محاوره، او طرز ایدیه علوی و جاذبه دار و عمومی ارشاد
بر مطالعیه دوز.

[بر سوال] بعضاً اهیستی بر حقیقت، سطحی نظر لوده کورونیدینده و بعضه مکرده جزوی و عادی بر حادثه ده،

یونسک بر فذلک توحیدی و یا حکای بر دستوری بیانه ایتمده مناسبت بیایند کنند بر قصور توکم ایدیلیر. مثلاً،
 حضرت یوسف علیه السلام قرداشی بر حیل ایلر المی ایتمده [وَقَوْلاً كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ^(۱)] ادیه غایت یونسک بر دستورن
 ذکر، بلاغجه مناسبتی کور و غیور. بوندک سری و همتی ندر؟

[الجواب] لهربری بر کوهک قرآن اولاره اکثر اوزونه سوره کرده و متوسط طارده و هووه صیفه و مقامارده
 بالذرایک اوج مقصد دل، بده قرآن، ماهیتی لهر بر کتاب ذکر و ایمانه و فکر، لهر بر کتاب تربیت و هکایت و ارشادکی
 هووه باری و آیری آیری در ساری تفهیم ایتد کنند، ربوبیت الهیه نک لهر شیئی احاطه سی و هشتای تجلیاتی افاده ایتد
 جهتیه، طائفات کتاب کیرینک بر نوع قرآنی اولاره قرآن، البته لهر مقامه، حتی بعضاً بر صیفه ده هووه مقصدی
 تعقیباً معرفت الله و توحید مرتبه لرنده و ایمانه حقیقت لرنده درس و یردیای هیئتیه اوبر مقامه، مثلاً،
 ظاهرجه ضعیف بر مناسبتیه باشقه بر درس آهار. و اوضعیف مناسبتیه هووه قوتی مناسبتیه التحاوه ایدریر.
 او مقام غایت مطابقه اولور. مرتبه بلاغتی یونسک طنیر.

[آلنجی بر سؤال؟] قرآنده صریحاً و ضمناً و اشارتاً آخرت و توحیدی و بشرن مکافات و مجازاتی بیکار دفعه اثبات
 ایدوب نظر و یرم نک. و لهر سوره ده، لهر صیفه ده، لهر مقامه درس و یرم نک همتی ندر؟

[الجواب] دائره اعطانده و طائفاتک سرگذشته عائد انقلابارده و امانت کبرای و خلافت ارضیه
 اوموزینه آله نوع بشرن شقاوت و سعادت ابدیه مدار اولاره و ضیفه نه دژان یون وان اهمیت و ان
 دهشتای مسئله لرنده ان عظمتیلرینی درس و یرمک و حد ز سبهم لری از لایتمک و غایت شدتای انظار لری و
 عباد لری قیرمه جهتنده، البته اودهشتای انقلاباری تصدیقه ایتد یرمک و انقلاب لرن عظمتنده یون و بشره ان
 الزم وان ضروری مسئله لری تسلیم ایتد یرمک ایچمه قرآن بیکار دفعه دل، بده میا یونر دفعه اولاره با قیدیه، ینیه
 اسراف دگله، میا یونر کره تکرار ایلر اوجهار قرآنده اوقونور، اوصایح و یرم، احتیاج کسایلر.

مثلاً [إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ^(۲)] [خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا^(۳)] ایتدک کوسر دیگی
 مرده سعادت ابدیه حقیقی، بیچاره بشره لهر دقیقه کنینی کوسر نه حقیقت موت لهر انسانی، لهر دنیاخی، لهر بویه
 اهلبانی اعدام ابدیه قور تاروب، ابدی بر سلطنتی قرآنیرر دید کنند، میلبار لر دفعه تکرار ایدیه و طائفات قدر
 اهمیت و یریه، ینیه اسراف اولار، قیتمده دو شمر. ایسته بوییه حد ز قیتمده مسئله لری درس و یرم و طائفات

بر خانه بی دلیسیریه و شقای بوزنه دهشتی انقلابی تأسیس ایتمه اقناعه و ایناندر میریه و ابانه هلیاسه
قرانه معجز الیاسه، البته صریحاً و ضمناً و اشارتاً بیکار دفعه او مسلمانده نظر دقتی جلب ایتمی، دگل اراف، بده ملک،
علاج، هوا و ضیائی بر هاجت ضروریه هلمنده اهلیاتی تازه لندیر.

لهم ^(۱) **مَدَا** **وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ** ^(۲) **وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ** ^(۳) کجی تهدید آتارینی، قرانه غایت شدت و حدت
و غایت قوت و تدارک ذکر ایتمه هلمتی یسه، رساله نوره قطعی اثبات ایدیلگی بی، بشرک کفری، طمانند و اکثر مخلوقات
حقو قرینه اولیه بر تجاوز درک، سماواتی و ارضی قیزیریور. و عناصری هدته کتوب طوقند اید او ظالمی طوقند یور.
و **إِذَا الْقَوَا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَرِيقًا وَهِيَ تَفُورُ** ^(۴) **تَكَادُ تَمَيِّزُ مِنَ الْغَيْظِ** ^(۵) آیتنه صراحتیه، او ظالم منارک
جهنم اولیه او فله نیورک، حدتده یارجه یارجه اولیه درجه نه کلیور. ایسه بولیه بر جنایت عظمیه و حدت تجاوز دره
قارو، بشرک کوچه قلمی و اهیستزگی نقطه نه دگل، بده ظالمانه جنایتنه عظمیه و کافرانه تجاوزاتنه دهشتنه
قارو، سلطان کائنات، کنده رعیتنه حقوقنه الهیتی و او منارکون کفر و ظلمندگی نه نهایتن حرکتی
کوسترک هلمتیه، فرمانده غایت حدت و شدت، او جنایتی و جراتی، دگل بیک دفعه، بده میاونده و میلار
دفعه تکرار ایتیه، ینه اراف و قهور دگلله، بیک سنه دیری یوزر میاونده انسانده، لهر کوه اوصانده کمال اشتیاقه
و احتیاجده او قورر. اوت، لهر کوه، لهر زمانه، لهر کسی اچوه بر عالم لیدر. تازه بر ملک قاپوسی کنده آهیمه سنده
کجی لهر بر عالمی نور لندیر و اچوه احتیاج و اشتیاقده **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** جمله بی بیک دفعه تکرار اید او دگیشه برده دره
لهر برینه بر **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** ای بر لایحه باید یغی بی. اویده ده، او کترتی، کجی برده لری و او تازه لسه سیار طمانندی،
قراشلاشدیرامو. و آینه هیاتده انعطاس ایدیه صورتدینی حرکتی ایدیرمک. و لهنده شاهد اولیاسه او مسافر
وضعیتداری علیهنه هویرمک اچوه او جنایتدرون جزالینی و پادشاه ازلیتک شدتی و عنادداری قیرانه
تهدید لری، قرانی او موقعده تقدیر ایتک و نفسک طغیانده قور تولعه های لشوه حکمیه، قرانه غایت معنیدار تدار اید.
و بودرجه قوت و شدت اید تکرار ایدیه تهدیدات قرآنی حقیقتن تو لیم ایتمه، شیطانیه بیه قاهر. اوناری
دیکدمین منارکده، جهنم عذابی عیمه عدالتد، دیه کوستریر.

لهم ^(۶) **مَدَا** **عَصَايَ مُوسَى** ^(۷) **بِهَا هَدَىٰ قَوْمَهُ** ^(۸) **فَإِذْ هُوَ بَاسُطٌ يَدَيْهِ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۹) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۱۰) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۱۱) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۱۲) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۱۳) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۱۴) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۱۵) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۱۶) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۱۷) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۱۸) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۱۹) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۲۰) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۲۱) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۲۲) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۲۳) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۲۴) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۲۵) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۲۶) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۲۷) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۲۸) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۲۹) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۳۰) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۳۱) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۳۲) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۳۳) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۳۴) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۳۵) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۳۶) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۳۷) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۳۸) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۳۹) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۴۰) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۴۱) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۴۲) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۴۳) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۴۴) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۴۵) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۴۶) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۴۷) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۴۸) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۴۹) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۵۰) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۵۱) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۵۲) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۵۳) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۵۴) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۵۵) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۵۶) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۵۷) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۵۸) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۵۹) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۶۰) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۶۱) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۶۲) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۶۳) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۶۴) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۶۵) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۶۶) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۶۷) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۶۸) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۶۹) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۷۰) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۷۱) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۷۲) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۷۳) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۷۴) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۷۵) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۷۶) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۷۷) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۷۸) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۷۹) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۸۰) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۸۱) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۸۲) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۸۳) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۸۴) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۸۵) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۸۶) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۸۷) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۸۸) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۸۹) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۹۰) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۹۱) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۹۲) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۹۳) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۹۴) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۹۵) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۹۶) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۹۷) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۹۸) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۹۹) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ** ^(۱۰۰) **فَإِذْ هُوَ يُوقِظُ النَّاسَ**

حقیقت نطق‌سندہ انظار ایدہ مرہمتیہ۔ و لہر کس لہر وقت بتون قرآنی اوقومہ مقدر و موفوہ اولاد یغندہ،
 لہر برازورہ و متوسط سورہ یی بر کوہک قرآنہ حکمتہ کتیر مک ایچوہ، اہمیتای ارطہ ایمانیہ کی اوقصہ لری تبار ایتمی،
 دگل اسراف، بلکہ معجزانہ بر بلاغتہ۔ و حادثہ محمدیہ بتوہ بن آدمک ان بیوک حادثہ سی و کائناتک ان عفتای
 مسئلہ سی اولیغنی درس و پرکدر۔ اوت، قرآنہ ذات احمدیہ^ع یی ان بیوک مقام ویرمک و درت ارطہ ایمانیہ یی ایچوہ
 آلفلہ، [لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ] رکنہ دنک طوتولہ [مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ]^ع حقیقی، رسالت محمدیہ کائناتک ان بیوک حقیقی۔
 و ذات احمدیہ، بتوہ محافاتک ان اشرفی۔ و حقیقت محمدیہ^ع تعبیر ایدلہ طائی شخصیت مغویہ سی و مقام قدسی،
 ایکی جہانک ان پلارہ بر کونشی اولیغنے و بوفارقه مقامہ لیاقتہ دائر یک جوہر جباری و امارہ لری قطعی
 بر صورتہ رسالت نورده اثبات ایدلمسہ۔ بیکدہ برسی شود کہ: [السَّبَبُ كَالْفَاعِلِ]^ع دستوریلہ، بتوہ
 امتک بتوہ زحماندہ ایلمہ دیک حسانتک بر مکی، اونک دفتر حسانتہ کیرمی۔ و بتوہ کائناتک حقیقتدیرینی،
 کتیر دیک نور اید نور دیرمی۔ دگل یا اللہ جن وانسی و ملی و ذی حیاتلری، بلکہ کائناتی و سماواتی و ارضی متدار
 ایدمی۔ و استعداد ساینہ، نباتاتک دعاری و احتیاج فطری ذلیلہ، حیواناتک دعاری کوزیمز اوکنده بالفعل
 قبول اولسنک شہادتیلہ میلوئر، بلکہ میلیار لر فطری و رد ایدلہز دعاری مقبول اولده صلاحای امتک،
 لہر کوہ اوذاتہ صلاۃ و سلام اید رحمت دعاری و معنوی قرآنچیرینی ان اول اوذاتہ باغیسلام لری۔ و بتوہ^ع اعتبی
 اوقونامہ قرآنک اوچ یوزیک حروفک لہر یسندہ، اومہ ثوابدہ تابوز، تابیکار حسنه و میو ویرمسنده، یا اللہ
 قرائت قرآنہ جہتیلہ دفر اعمالہ حدسز نور کیرمی^ع حیثیتیلہ، او ذاتک شخصیت مغویہ سی اولده حقیقت
 محمدیہ، استقبالہ بر شجرہ طوبای جنت ہائندہ اولیغنی، علام الغیوب بیلمسہ و کورسہ۔ و او مقام کورہ
 قرآنندہ او عظیم اہمیتی ویرسہ۔ و فرزندہ، او کا بتغیتی و سنت سنینہ اتباعلہ شفاعتہ مظہری، ان
 اہمیتای بر مسئلہ انسانہ کورسہ۔ و او حسنتای شجرہ طوبانک بر ہر ردی اولده شخصیت بشریہ سی و بدایتہ کی
 وضعیت انسانہ سی آرا صیرہ نظرہ آلمہ اولمیدر۔ ایستہ قرآنک تبار ایدلہ حقیقتدیر بوقیمتہ اولدیغندہ،
 تبار اتندہ قوتای و کتیسہ بر معجزہ مغویہ بولونریغنے، فطرت سلیمہ شہادت ایدر۔ مگر، ماد یونلہ طاعونیلہ،
 مرض قلبہ و ویدانہ خستہ لغنے مبتلا اولد۔ [قَدْ يَنْصُرُ الْمَرْءُ ضَوْءَ الشَّمْسِ مِنْ رَمْدٍ وَيُنْصِرُ
 الْفَقْرُ طَعْمَ الْمَاءِ مِنْ سَقَمٍ]^ع قاعدہ سنہ داخل اولور۔

— ۰۰۰ — [**بوانجی مسئلہ بر فائز اولاد و آلی ہائے در**] — ۰۰۰ —

[**برنجی ہائے**] بوندہ اون آلی سنہ اول ایستہ، الہ دہشتی و معند برزندہ، قرآنہ فارشوسہ قصیدی، ترجمہ سبیلہ یامعہ باشدہ۔ و دیمکہ: قرآنہ ترجمہ ایلیسیہ۔ تانہ مال اولی فی یلیسیہ۔ یعنی نزد سزنا رانی لہرس کورسہ۔ و ترجمہ سی، اونک یرندہ اوقوسہ، دیہ دہشتی بریدہ ہورسہ۔ فقط رسالہ نورن جرح ایدیلر مجتدی قطعی اثبات ایستہ، قرآنک حقیقی ترجمہ قابل دگر۔ و سائہ نحوی اولادہ سائہ عربی یرندہ، قرآنک مزیداری و تکرینی، بائقہ سائہ محافظہ ایدہ مر۔ و لہر بر جری، اون عدد دہ شلہ قدر ثواب ویرہ کلمات قرآنک معجزانہ و جمعیتی تعبیر لری یرنی، بشرک عادی و جزوی ترجمہ لری طومار۔ اونک یرندہ جامعہ اوقوسانہ، دیہ رسالہ نور لہر طرفہ انتہای ایستہ، اول دہشتی پلوی عظیم برآیدی۔ فقط اوزن بقدرہ درس آلدہ منافقہ، ینہ شیطانہ ہائہ قرآنہ کونشی اوفدہ مقام سونیرملہ اجموہ ہوبقاربی اعقانہ و دیوانہ بہ ہائیسہ لری سبیلہ، بطا غایت صیغی و صیغی و صیغی برعالتہ، بوانجی مسئلہ باز دیر لری، تخمہ ایدورم۔ بائقہ لری کور و شمدیام اجموہ، حقیقت عالی بیامیورم۔

[**النجی ہائے**] دگر کی ہیندہ تخلیہ مزدہ صوکرہ، مشہور شہر اونلک یولک قاتندہ اوتورمدم۔ فارشیدہ کوز باغچہ کردہ کرتلی قوافہ آغا ہرینک بر حلقہ ذکر طرندہ، غایت لطیف و طمانی بر صورتہ لہم کندیلرینک، لہم دالارینک، لہم یار قارینک لہوانک طوقنسیہ جذبہ دارانہ و جاذبہ گانہ حرکتہ قصاری، فردائیلرینک مفارقتہندہ و بالذ فالیدمزدہ عزتلی و غمی قلبیہ ایستہ۔ بردہ کوز وقیہ موسمی خاطرہ لری۔ و بطا غفلت باصدی۔ بہ اولمال نشہ ایلہ ہلوہ لنہ اوزانسیہ قوافلہ و ذی ہلارہ اوقدہ آجیدملہ، کوز لرم یاشہ طودی۔ گائانک سوسای بردہ کی آتندہ کی عدلرینک و فرقتینک افطار و احاسیلہ، گائان طولوسی فرقتون و زوالدن عزتلی باشہ طوبہ لندی۔ بردہ حقیقت محمدیہ نک کتیر دیک نور، امدادہ یتیدی۔ اوسر عزتلی و غملری، سرور لری ہوریدی۔ حتی اونورن ہراہل ایمان کی بنم ہفقدہ دہ میلیوہ فیضندہ، بالذ اوقدہ اوضعیہ تماس ایدہ امداد و تالیسی اجموہ ذات محمدیہ فارشوا بد امنتہ اولدم۔ سولہ کہ: اول نظر غفلت، اومبارن نازنیناری و ظیفہ سز، نتیجہ سز بر موسدہ کور و نوب، حرکتلی نشہ دہ دگل، بلکہ کویا عدمہ و فرقتہ یتیرہ رن لہیللہ دوشد طریق کوسر مقلہ،

لهرس کي بنده کي عثو بقا و حب محاسنه و شفقت جنیه و هیاتیه مدار اولده طهارتیه اودرجه طوقونیکه،
 بویه بر دنیا ی معنوی جهنم و عقیق، بر تعذیب آتیه هور دیک صیده ده، محمد علی الصلاة والسلام بشره لهدیه
 کتر دیک نور، برده ی قالدیری. اعدام، عدم، لهیلاک، وظیفه نیک، عبت، فراوه یرکنده، اوقواقون لهر دیک
 یار قدری عددنجه هاستاری و معناری و رساله نوره اثبات ایدلگی کبی، اوج قسمه آریلاسه شجره ی و وظیفه لری
 وار، دیمه کوسردی.

[برنجی قسم] صانع ذوالجلال اسماسنه باقار. صلا، ناهل براوسته هارقه برعالمیه ی یایسه، لهرس اوداق
 ماشاء الله، بارک الله! دیوب القیاد. اولده ده، اومالینه دخی اوندیه مقصود شجره ی نام نامه کوسرمیلده لسانه هالیه
 اوسته سی تبریک ایدر، القیاد. لهرزی هیات و حرشی، بویه برعالمیه در. اوسته سی تبریک لهر القیاد.
 [ایانجی قسم] هاستاری ایسه، ذی هیاتک و ذی شعورک نظرینه باقار. اوتره شیریه بر مطالعه، بر
 کتاب معرفت اولور. معناری ذی شعورک ذهنلنده و صورتاری قوه حافظه لرنده و الواح مثالیه ده
 و عالم غیبک دفرلرنده دائره وجودده بر اقوب صوره عالم شهادت ترل ایدر، عالم غیبه هلیلیر. دیمک،
 صوری بروهوری بر قیر، معنوی و غیبی و علمی هوره وجود لری قرنیر. اوت، مادام الله وار. و علمی هاطه ایدر.
 البته عدم، اعدام، لهیلاک، محو، فنا حقیقت نقطه سنده اهل ایمانک دنیا سنده یوقدر. و کافرون دنیا لری عدمه،
 فراقه، لهیلاطه، فانیلطه طولودر. ایسته بو حقیقتی، عمومک لسانده کزنه شو ضرب مل، درس ویروب دیر:
 [کیمک انجوه الله وار، اوما لهرشی وار. کیمک انجوه الله یوقسه، لهرشی اوما یوقدر، لهیله.]

[الحاصل] ناصطله ایمانه، تولوم وقتنده، انانی اعدام ایدیه قوتاری یور. اولده ده، لهرسک خصوصی دنیا سی دخی،
 اعدامده و لهیلاک قراطقلرنده قوتاری یور. و کفرایه، خصوصاً کفر مطاوعه اوله، لهر و انانی، لهر خصوصی دنیا سی
 تولوم ایلر اعدام ایدوب معنوی جهنم هاستارینه آتار. هیاتک لذت لری، آجی زهر لره هوریر. هیات دنیوی و آخرته
 ترجیح ایدن لری قول قلمی هیلاسیه. کلینار، بو حاله بر هاره بولسونر. و یا خود ایمانه کیر سینار. بودلهستای غسار اتمه

قور تولوند. **سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا بِكَ اَلَمْ نَسْأَلْكَ اَنْتَ الْعَلِیْمُ الْحَكِیْمُ** (۱)

دعا کزنه هوره محتاج و سزه هوره متاوه قرداشن

سعيد النورسی

[اوسه برنجی شعاع اولوسه میوه نك اوسه برنجی مسئله نك فائمه. غایت الهیته برنكته انجاریه دأردر.]

بوده اختیار، مغربه صورکه قلمه افطار ایدلمه و سوره [قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ] ث ظاهر برعجزه غیبیه سی
کوسته، اوزوسه بر حقیقه قیسه بر اشارتد.

[بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ هـ قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ هـ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ هـ ۱۲۶۱ هـ ۱۲۵۲ م ۱۹۲۲ هـ] هـ وَمِنْ شَرِّ (غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ) هـ
هـ وَمِنْ شَرِّ (النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ) هـ ۱۲۶۸ هـ ۱۲۴۷ هـ (۱) هـ وَمِنْ (شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ) هـ ایشه یاللز معنای اشاری جهنده بو
سوره عظیمه فارقه، طائنده عدم عالمی حسابنه هالیسه شیر کرده وانی وبنی شیطاندرده کنیدیگزنی محافظه
ایدگز! پیغمبریزه وامتیه امرایدرن هر عصره باقیغیگی، معنای اشاریسیله بو عجیب عصریمزده ده معنای رمزیه
دالها زیاده، بلکه ظاهر بر طرزده باقار. قرآنك خدمتکاریرنی استعاده یه دعوت ایدر. بو معجزه غیبیه
[بسمه اشارتد] قیسه به بیاسه ایدلمه جک. شویله که:

بو سوره نك لهر بر آیتك معنای هوقدر. یاللز معنای اشاری ایل، بسمه جمله سنده، درت دفعه (شَرِّ) کلمه سی
تکرار ایتك و قوتی مناسبت معنویه ایدر برابر درت طرزده بو عصره امثالسز درت دهشتی و فیرطینه لی مادی
و معنوی شریز و انقلابدیرنه و مبارزه لیرنه عینه تاریخیه بارقه باصمسی و معنأ بونلرده هکینیشدیریم
امریتمسی، البته قرآنك انجارینه یا قیصر بر ارشاد غیبیدر.

مثلا، باشد [قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ] جمله سی، بیک اوج یوز الله ایلکی ویا درت تاریخنه حساب ایدر و جفر ایل
توافقه ایدوب، نوع بشرده ان کنیه حرص و هدایله و برنجی حرب عمومینک سیبیل وقوعه طلمه یه حاضرلانه
ایلمنجی حرب عمومی به اشارت ایدر. و امت محمدیه به معنأ دیر: **بو حرب به کیرمه ییکز. ربکزه التجا ایدیکز!**
و بر معنای رمزیه، قرآنك خدمتکار لرنده اولوسه رساله نور شالردیرنه فصوصی بر التفات ایل، اولون اسلیم
هینده دهشتی برشرد، عینه تاریخیه قور تولد لیرنه. و عقلمنده کی امحا یلانک عقیم بر اقلیمه رمزاً خبر ویر.
و معنأ، استعاده ایدگز! امرایدرکی بر رمز وار.

لهم مَلا [مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ] ^(۱) جملہ سی، شدہ صلیمان، بیک اوچ یوز آتیمہ برایدن، بواٹا لوز حربک، مرعترز
 و ظالمانہ تخریبانہ، رومی و لکھری تاریخاریہ پارماہ باصدیغی کی۔ عینہ زمانہ بتوہ قوتاریہ قرآنک خدمتہ
 ہالیساہ نور شاکردینک کنسہ برامحا پلانندہ و ائیم و دھستای برہادہ و دگرلی چسندہ نور تولہ رینہ
 توافقدہ، بر معنای رزی اوگرہ دہ باقار۔ خلقک سرنندہ کندیلزی قور و سیکز، کیزی برامایا لہ دیر۔
 لهم مَلا [النِّفَاثَاتِ فِي الْعُقَدِ] ^(۲) جملہ سی، شدہ لوصلیمان، بیک اوچ یوز گرمی سکر، اگر شدہ دہ کی [لام]
 صلیسہ، بیک اوچ یوز اللی سکر عدیلہ، بوعمومی حرباری یایاہ اجنبی غدارینک حرص و ہمدایہ بندہ کی حریت
 انقلابنک قرآنہ لہندہ کی نتیجہ لرینی بوز موہ فخریلہ تبدل سلطنت و بالقابہ و ایتالیاہ حربری برنجی حرب عمومیہ
 پانام سیلہ، مادی و معنوی شکرینی، سیاسی دیپلوماتیک رادیو دیلہ لکرسک قفارینہ سحر باز و زلہری
 او فلہ لرلہ و مقدرات بشرن دولہ و عقدہ لرینہ، کیزی پلانرین تلخیصہ ایتہ لرلہ، بیک سنک مدینت رقیباتی
 و ہیانہ محوایدہ شکرک و ہودہ کلمہ حاضرانہ لر تاریخہ توافقہ ایدرن [النِّفَاثَاتِ فِي الْعُقَدِ] ک
 معناسہ تام تطابوہ ایدر۔

لهم مَلا [وَمِنْ (شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ)] ^(۳) جملہ سی، شدہ و تنویہ صلیمان، بینہ بیک اوچ یوز قروہ بیدی
 ایدوب عینہ تاریخہ، اجنبی معاہدہ لرینک اہباریلہ، بو وطنہ اہمیتای صارصینتید و فلسفہنک تحکیمیدہ، بو
 دیندار ملتہ اہمیتای تحول و ہودہ کلمہ۔ و عینہ تاریخہ دولتانہ اکتخی حرب عمومی د اہضار ایدہ دھستای
 ہدرون و رقابتون ہاریشمری تاریخہ بو معنای اشاری ایلہ تام تامہ توافقی و معنای تطابقی، البتہ
 بو قدسی سورہ نک بر لعلہ اعجاز غیبیدہ۔

[انفطار] لہر آیتک، متعدد معنای وار۔ لہم لہر بمعنا طئید۔ لہر عرصہ افراد ی بولونور۔ مجتہزہ بو
 عصریمہ باقار، یا لہر معنای اشاری طبقہ سیدر۔ لہم او کالی معنادہ عصریمہ بر فردر۔ فقط خصوصیت کب
 ایتہ، اوکا تاریخیلہ باقار۔ بہ درت سندر، بو حربک نہ صفحاتی و نہ دہ نتیجہ لرینی و نہ دہ صلح اولسہ
 اولامسہ بیلیمیمدہ و مورعیدیمدہ، بو قدسی سورہ نک داہانہ قدر بو عصرہ و بو حربہ اشاراتی وار، دیہ داہا
 اونک قاپوسنی ہالامد۔ یوقہ بوخریندہ داہا ہوہ اسرار وار اولیغنی رسالہ نورک اجزائرندہ، خصوصاً
 رموزات ثمانیہ رسالہ لرندہ بیانہ و اثبات ایدیلدیندہ، اونکہ ہوالہ ایدوب قیصہ کیسورم۔

[فاطره صلیه بر سؤالک هویدر] بولعه اعجازیده باشد کی [مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ] ^(۱) ده لکم (مِنْ) لکم ^(۲) لکم (شَرِّ) کلمه لری حساب لکرمی. و آخرده [وَمِنْ شَرِّ (حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ)] ^(۳) ده یاللز (شَرِّ) کلمه لری کرمی و (مِنْ) لکرمی. و [وَمِنْ شَرِّ (النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ)] ^(۴) ده ایسی ده حساب ایلامی، غایت اینجه ولطیف بر مناسبت ایما و مر ایچوند. هونده خلقارده شردنه باشقه، خیرلرده وار. لکم بتوه شر لهرسه کلکز. بو طارمزاً بعضی افاده ایده [مِنْ] و [شَرِّ] لکرملر. و حاسد هدایتدی زمان، بتوه شردر، بعضیته لزوم یوقدر. [النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ] ^(۵) مزله، کنده منفعلاری ایچوه کره ارضه آتسه آتاه اوفله ییچیلرک و سحر باز او دیلوماندلر تخریباته عائد بتوه ایلمی، عیبه شردر، دییه دها شر طلمه نه لزوم قالمدی.

[بوسوره یه عائد ثلثه اعجازیه نک بر هاشیه سیدر]

ناصل بوسوره، بسه جمله سندیه درت جمله سیدر، بو عشرین درت بیون شری انقلابارینه و فیرطینه لرینه معنای اشاریه باقار. عیناً اولمده، درت دفعه تدرأ [مِنْ شَرِّ] ^(۶) [شده صایلماز] کلمه سیدر عالم اسلامیه دهشتای اولده جنایز و هلاکو قتنه نیک و عباسی دولته انقراضه زمانیک عشرینه، درت دفعه معنای اشاری ایله و مقام جفری ایله باقار و پارامه باصار. اوت، شده سز [شَرِّ] بسه یوزاید. [مِنْ] طوقاندر. [غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ] ^(۷) کلمه لری بوزمانه دگل، بلکه [غَاسِقٍ] ^(۸) بیک یوز آتسه بر و [إِذَا وَقَبَ] ^(۹) سز یوز ایدرک اوزمانده کی اهمیت مادی و معنوی شرله اشارت ایدر. اگر برابر اولم، میلادی بیک طوقوز یوز آتسه بر اولور. اوتایخده دهشتای بر شردنه خبر ویر. گرمی سنه صوکره شیدیک تخومارک محصولی اصلاح اولمزه، البته طوقاندری دهشتای اولمجه.

استقباله باقار هویه آیتار لکم بو عشریمزه، لکم هلاکو عشرینه اشارت ایتمه لری بختندیه، استقبالده خبر ویره امام علی رضی الله عنه و غوث اعظم قدس سره دخی، عیناً لکم عشریمزه، لکم او عشره باقوب کرامات غیبیه لرنده خبر ویرملر.

میسوہ نیک اوسه برنجی سعادہ نیک ہاشیہ نیک بر لافقہ سید۔

[بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ] آیت الکرسی نیک بر تہ سی اولہ [لَا اِكْرَاهَ فِي (الدِّينِ قَدْتَبَيَّنَ الرُّشْدُ) مِنَ الْغَيِّ] ۱۲۵۰ م ۱۹۲۴ م

[فَنَزَعُكَ بِالطَّاغُوتِ] [وَيُؤْمِنُ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ] [بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى] [لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ] ۱۹۲۸ م ۱۲۴۷ م ۹۴۶ م

[اللَّهُ] [وَالَّذِينَ آمَنُوا] [يُخْرِجُهُم مِّنَ (الظُّلُمَاتِ) إِلَى النُّورِ] [وَالَّذِينَ كَفَرُوا أُولِيَاءُ لَهُمُ (الطَّاغُوتُ)] ۱۰۱۲ م ۱۲۰۲ م ۹۴۵ م ۱۲۷۲ م ۱۹۵۲ م ۱۴۱۷ م ۱۹۹۷ م

[يُخْرِجُوهُمْ مِّنَ النُّورِ إِلَى (الظُّلُمَاتِ)] [أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ] (۱) ۱۲۲۸ م ۱۹۱۹ م ۱۲۹۵ م ۱۸۷۸ م ۱۲۹۵ م ۱۸۷۸ م

لہم ایلی کرہ اسمہ، لہم صورت مجاہدہ سنہ، لہم تحقیقہ و تألیف و تامل زمانہ تام نامہ توفیقہ برابر، اہل کفر و
بیک ایلی یوز طوقاسہ اوج عربیہ عالم اسلامک نورینی سونیر مگہ ہالیستہ لری تاریخہ، و برنجی عربیہ عمومیہ استفادہ ایلیہ
بیک اوج یوز او تون سارزہ بالفعل نور دہ ظلماتہ آنموہیموہ یاییلہ دہستہی معاہدہ لری تاریخہ تام نامہ توفیقہ
واجبہ مکرراً نور و ظلمات فارسیہ سید، بوجہ مجاہدہ معنویہ قرآنک نورندہ کلن بر نور، اہل ایمانہ بر
نقطہ استناد اولہ یعنی معنای اشاری ایلی خبر و ریور، دیرہ قلبہ افطار ایلیدی، بہ دہ مجبور اولدم، یازدم
صوکرہ باقدک، معناسک مناسبی، بوعصریمزہ او قدر قوتیدر کہ، لہم توافقہ مارہ سی اولاسہ دہ، ینہ بوائید
لہر عصرہ باقدیغی بی، معنای اشاری ایلی برعلہ قونوسویور، قناعتم صلدی۔

اوت، اولہ باشدہ [لَا اِكْرَاهَ فِي (الدِّينِ قَدْتَبَيَّنَ الرُّشْدُ)] (۲) ۱۲۵۰ م ۱۹۲۴ م ۱۲۵۰ م ۱۹۲۴ م

یازمانہ باصار، و معنای اشاری ایلی دیر، کریمہ او تاریخہ دینی دنیادہ تفریعہ ایلی دیندہ آراہہ و اجبارہ و
مجاہدہ دینیہ و دیرہیموہ سلاطہ جہادہ معارض اولاسہ [حریت و ہدایہ]، حکومتارہ برانویہ اساسی و بردستور
سیاسی اولویور، و حکومت، لایک جمہوریتہ دور، فقط اولہ مقابل معنوی بر جہاد دینی، ایمانہ تحقیقی قلبیہ
اولوجہ، ہونہ دیندہ کی رشد ارشادی و ہونہ حقیقی کوزلرہ کوسترہ جک درجہ دہ قوتی بر تانہی اظہار ایوب
تبیین و تبیین ایلیہ بر نور قرآنہ ہیقاجوہ! دیرہ خبر و رعب، برلعة اعجاز کوسترہ، لہم تا [خَالِدُونَ] (۳) کلمہ سنہ
قدر، رسالہ نور دہ کی بتوہ موازنہ لرن اصلی و منبعی اولوجہ، عیناً او موازنہ لربی مکرراً، نور و ظلماتی و

ایمانه و قرأ حلقه قاری شیدا شیری، گزلی براماره در که، اوتارینده جهاد معنوی مبارزه سنده بولونه
بیون بر قهرمان نور نامنده رساله نور در که، دینده بولونه یوز طلسمای کفایده اوندک معنوی الماس قلیجی،
مادی قلیجیه احتیاج بر افسور.

اوت، هدسز شد اولسون، یارمی سندرس رساله نور، بو اخبار غیبی ولع اعجازی بالفعل کوسر شد. و بوسر عظیم
ایموند که، رساله نور شاکردی، دنیا سیاسته و جریانه و مادی مجادله رینه قاری شیسور و اهمیت و ریسور
و تنزل ایتیسور. و حقیقی شاکردی، ان دهشتی بر خفته و هقارتی تجاوزینه قارشو او طایر: ای بد بخت!
بن سنی اعدام ابدیدن قور نارمغه و فانی حیوانیتک ان سفلی و ائیم درجه سندن،
بر باقی انسانیت سعادتیه جیفارمغه جالیشیورم. سن، بنم تولوم و اعدامه
جالیشیورسک. سنک بودنیاده لذتک یک آذ، یک قیقه. و آخرته جزا و بدلون یک هوو و
یک اوزوند. و بنم تولوم بر ترفیصه. هایدی دفع اول! سنکه او غراشام. نه یاپارسه
یاب، دیر. او ظالم دوشمنانه هدت دگر، بلکه آیسور، شفقت ایدور. طاشه قور توله ایدی،
دیرین اصلاحه هالیشیر.

۹۴۷

۱۷۴۷

ثانیاً [وَلْيُؤْمِنُ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ] [بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى] (۱) بواله ای قدسی جمله، قوتای منبت معنویه ایله برابر
مقام جفری و اجدی هابیل، برنجی رساله نور اسمنه، و الکیمی اوندک تحقیقنه و تکلمنه و یارلوه
قوتانه معنا و جفر تام منه تطابقای، براماره در که، رساله نور بوعصرده، بونارینده بر عروۃ الوثقی در.
یعنی هوو محکم، قویاز بر زنجیر و بر هبل الله در. او ط ائی آتانه و یاپیشام، نجات بولور، دیریه معنای رمزیه
فبر ویر.

۹۴۵

ثالثاً [اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا] (۲) جمله سی لکم معناسید، لکم جفرایده رساله النوره بر رمزی وار. سولیه که: [ماشیه]

[ماشیه] بونکته نک باقی قسمی شیدیک یاز دیر یلمه یفک سبی، بر درجه دنیا و سیاسته تماسید. بزه
باقعده ممنوعه. اوت [إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَ طَغْيٍ] (۳) بو طاغوته باقار و باقیدر.

اورہ طقوزنجی مکتوب

۔۔۔۔۔ [ذوالفقار اورہنجی مقامی] ۔۔۔۔۔

اورہ طقوزنجی مکتوب، معجزات احمدیہ دہ

مولفی

سعید النوری

بور سالہ اوچ یوزدہ فصدہ معجزاتی بیابہ ایدر۔ رسالت احمدیہ نک معجزہ سی بیابہ ایتدیگی کی، کنڈیسی دہ او معجزہ نک برکرامتیدر۔ [اوچ درت] نوعہ خارقہ اولئدر۔

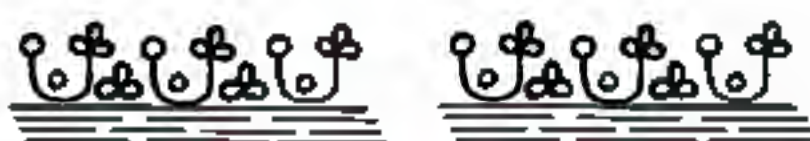
[برنجیسی] نقل و روایت اولقلہ برابر، یوز صیفہ دہ فصدہ اولدیغی هالده، کتاباره مراجعت ایدیللمده، ازبر اولارده، طاغ باغ کوشه لرنده، اوچ درت کوشه طرفنده، لهر کونده ایکی اوچ ساعت هالشمه شرطیلده، مجموعی اورہ ایکی ساعده تألیف ایدلمی خارقہ بر واقعه در۔ [اکتیجیسی] بور سالہ اوزونلغی ایله برابر، نه یازمی اوصایح ویرر ونه ده اوقومسی هلاوتی غائب ایدر۔ تنبل اهل قلمی اولم برشوه و غیره کتیردیم، بوصیقینتیاکی و اوصانچاکی بر زمانده بو جواردہ برسنه طرفنده یتیمه عدده یاقیه نسخہ لر یازیلدیغی، او معجزه رسالتک برکرامتی اولدیغی، مطّاع اولاندہ قناعت ویردی۔ [اوچنجیسی] عجبی و توافقده خبری یوز و بزه ده دها توافقہ تفه لهر ایتیمه اول، اولنک و باشقه ساز مستحک، بری برین کورمده یازد قلمی نسخہ لرده، لفظ رسول اکرم علیه القده والسلام کلیمسی، بتوه رساله لرده و لفظ قرآنہ شنجی یارمه سنده اولم بر طرزده توافقہ ایتیمه کوروندیم، ذرّه مقدار انصافی اولم تصادفه ویرمز۔ کیم کورمه ایسه، قطعی علم ایدیورکه، بو بر سر غیبیدر۔ معجزه احمدیہ نک برکرامتیدر۔

شور سالہ نک باشنده کی اساسیه هوو همدرکر۔ لکم شور سالده کی احادیث، لکم عموماً اثمّه هدیجیه مقبول و صحیح اولقلہ برابر، ان قطعی هادئات رسالتی بیابہ ایدیورکر۔ اور سالہ نک مزایا سی سولیمه مک لازم طه، اور سالہ قدر بر اثر یازمی لازم طه یکننده، متناهی اولاندی اوز برکوره اوقومنه حواله ایدیورز۔

س: ع

شور سالده هوو اهاديت شريفه نقل ايتتم. يا عده كُتُب عدييه بولو غيور. يا زديغم عديتار
لفظنده يا طيتم وار، يا نصيح ايتيمه ويا خود عديت بالمعنادر دينليسيه. هوتنه
قول ايج اودر كه، نقل عديت بالمعنا جائزدر. يعني عديتكم ياللمر معنا سخاآلوب، لفظي كندی
ذكر ايدر. مادام اويله در. لفظنده يا طيتم وار، عديت بالمعنا نظريه باقيايه.

(۱) بِاسْمِهِ وَإِنْ شِئْتَ الْإِسْمُ حَجَّةٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى

وَدِينُ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ۖ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ ۚ

رسالت احمدیه دائر اویہ طوقوزنجی سوزله اوتوز برنجی سوز، نبوت محمدیه فی دلائل قطعیہ ایله اثبات ایتدکلرندسه،
اثبات بهشتی اونلره حواله ایدوب، یاللاز اونلره برتمه اولارسه [اویہ طوقوزنجی سوزله] ایله اویون حقیقتک
بعضه لعلرینی کوستره کلر.

[[برخی نکته‌های اشارت]] شومائیک صاحب و متصرفی، البته بیلدرک یاسور. و هکتله تصرف اید یور.
و هر طرفی کوره رن تدویر اید یور. و هر شئی بیلدرک، کوره رن تربیه اید یور. و هر شیده کوره رن هکتله رن،
غایه لری، فائده لری اراده اید رن تدویر اید یور. مادام یا پایه بیلدرک، البته بیلدرک قونوشور. مادام قونوشا جو،
البته ذی شعور و ذی فکر و قونوشمسن بیلدرک قونوشا جو. مادام ذی فکر قونوشا جو، البته ذی شعور
ایچنده ان جمعیتی و شعوری قلی اولده انسا نوعی ایل قونوشا بقدر. مادام انسا نوعی ایل قونوشا جو، البته
انساند ایچنده قابل خطاب و مکمل انسا اولدیرلر قونوشا جو. مادام ان مکمل استعدادی ان یولسک و اخلاق
علوی و نوع بشره مقدا اولدو اولدیرلر قونوشا بقدر. البته دوست و دشمنانک اتفاقیه ان یولسک

استعدادده و آن علی اخلاقده و نوع بشرن غمی اوطاقتہ ایتہ۔ و نصف ارصہ اونکہ عالم معنوی آتہ کبریه۔
 و استقبال اونکہ کتیردگی نورن ضیایہ بیک اوج یوز سنہ ایستقلانہ۔ و بشرن نورانی قسمی و اهل
 ایمانی، متمادیاً کونده بیه دفعه اونقلہ تجدید بیعت ایدوب اوطا دلی رحمت و سعادت ایدوب
 اوطا مدح و محبت ایتہ اولده محمد علیہ الصلوٰۃ والسلام ایلہ قونوشا جوہ و قونوشمہ۔ و رسول
 یایا جوہ و یایمہ۔ و سائر نوع بشرہ لہر یایا جوہ و یایمہ۔

﴿ایانجی نلتہ لی اشارت﴾ رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام ادعای نبوت ایتہ، قرآنہ عظیم الشانہ کبی بر فرمانی
 کوسرمہ و اهل تحقیقک یانده بیکہ قدر معجزات بالهره ی کوسرمہ۔ او معجزات، لہیت مجموعہ سبلہ
 دعوی نبوتک وقوعی قدر و بودری قطعید۔ قرآنہ حکیمک جوہ یررنده الہ معنڈ کار کردہ نقل ایتدیگی
 سحر اسناد ایتہ لری کوسریورک، او معنڈ فرزدی معجزاتک و بودرینی و وقوعلرینی انظار ایدہ میورلر۔
 یاللز کندیلرینی آلتاموہ و یا اتباعلرینی قاندریوہ ایجوہ، هاشا، سحر دیمہ۔ اوت، معجزات اجمدیہ نک
 یوز تواتر قوتندہ بر قطعیتی وارد۔ معجزہ ایه، فالو طائفات طرفندہ اونکہ دعوانہ بر تصدیقہ۔
 صدقت کائنہ کمر۔

ناصلکہ، سہ بر پادشاهک مجلسندہ و دائرہ نظرندہ دیہ قلہ: پادشاه بنی فلاہ ایتہ مأمور ایتہ۔ سندہ
 او دعویہ بر دلیل ایستہ نیلہ، پادشاه اوت دیہ، ناصل سنی تصدیقہ ایدر۔ اولمده، عادتتی و وضعیتی سنک
 التماسکله دگسیر بر سہ، اوت سوزندہ دها قطعی، دها صا غلام سنک دعوی تصدیقہ ایدر۔ اولمده،
 رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام دعوی ایتہ: بن شو طائفات فالقنک مبعوثیم۔ دلیلمده شودرک، مستمر عادتتی
 بنم دعا و التماسکله دگسیرہ جاک۔ ایتہ بار ماقلمہ باقیانز۔ بش موصولی بر شمس کبی آقتدیریور۔ قرہ
 باقیانز۔ بر بار مانمک اشارتیه ایلک بارہ ایدیر۔ شو آغا جوہ باقیانز۔ بنی تصدیقہ ایجوہ یاغہ طایور، شہادت
 ایدیر۔ شو بر بارہ طعامہ باقیانز۔ ایلک اوج آدمہ کافی طریقی طالده، ایتہ ایلک یوز اوج یوز آدمی طوہ
 ایدیر۔ و هکذا، یوز معجزاتی بویل کوسرمہ۔ شمدی شوداتک دلائل صدق و بر لہیه نبوتی، یاللز معجزاتہ
 منحصر دگدر۔ بلکہ اهل دقت ایجوہ لکمہ عموم حرک و افعالی، احوال و اقوالی، افلاک و اطوار، سیرت و صورتی

صدقنی و جدیتنی اثبات اید. هتّی مشهور علمای بنی اسرائیل^ص ده عبد اللہ ابن سلام^ص بی یک هووہ ذاتر، یاللز او
ذات الکریم علیہ الصلاۃ والسلام سیماسن کو مقلد؛ شو سیماده یاللاه یووہ. شو یوزده ھلہ اولام، دیمیرن ایمانہ
کلماس. ھندہ محققہ علما، دلائل نبوت و معجزاتی یک قدر دیماس. فقط بیکار، بئد یوز بیکار دلائل نبوت وارد.
ویوز بیکار یول ایلہ یوز بیکار مختلف فارطی آدماس، او ذاتک نبوتنی تصدیقہ ایتماس. یاللز قرآنہ حکیمہ قرور و ھوہ
انجامزده باشقہ، نبوت احمدیہ^ص نک یک برھانی کوسویور. لھم مادام نوع بشرده نبوت وارد. ویوز بیکار ذات،
نبوت دعوا ایدوب معجزہ کوسرنار صلوب کیماس. البتہ عمومک فوقندہ بر قطعیت ایلہ نبوت احمدیہ^ص ثابتدر. ھونلہ،
عیسی علیہ السلام و موسی علیہ السلام بی عموم رسولرہ نبی دیدیرتن و رسالتارینہ مدار اولامہ دلائل و اوصاف و وضعیات
و امتارینہ قارو معاملدر، رسول الکریم علیہ الصلاۃ والسلامہ دھالاکل، دھالاجامع بر صورتہ مہوددر. مادام
ھاکم نبوتک علی و سبی، ذات احمدیہ^ص دھالاکل مہوددر. البتہ ھاکم نبوت، عموم انبیادہ دھالواضع بر قطعیت
ایلہ اولط ثابتدر.

[[**اوجنجی نکتہ لی اشارت**]] رسول الکریم علیہ الصلاۃ والسلام معجزاتی هووہ متنوعدر. رسالتی عمومی اولدیفی اجموہ،
لھم الکرانواع کائناتہ بر معجزہ یمظھدر. کویا، ناصللہ بر پادشاه ذی شانک بر یاور الکریم، متنوع لھدیہ لرلہ
مختلف اقوامک مجعی اولامہ بر شھرہ کلیدی وقت، لھر طائفہ اونک استقبالنہ بر عمل کوندریر. کندی طائفہ
لسانلہ اولط غوسہ آمدی ایدر، اونی القیلادر. اولدہ، سلطانہ ازل و ابدن ان بیون یاوری اولامہ رسول الکریم
علیہ الصلاۃ والسلام، عللہ شریف ایدوب و کرہ ارضک اھالیسی اولامہ نوع بشرہ مبعوث اولدورہ کلیدی و عموم کائناتک
خالقی طرفندہ عموم کائناتک حقائقنہ قارو علاوہ دار اولامہ انوار حقیقت و لھدایای معنویہ بی کتیردیای زمانہ،
طائفہ، صودہ، آغاچدہ، ھواندہ، انساندہ طوت، تا آیدہ، کونشدہ، بیلدیرلرہ قدر لھر طائفہ کندی
لسانہ مخصوصیلہ و آلرندہ بر معجزہ سنی طائیمسی ایلہ، اونک نبوتنی القیلاصہ. و غوسہ آمدی! دیمہ.
شیدی او معجزاتک عمومی بحث ایتک اجموہ ھلد لرلہ یازی یازمہ لازم طایر. محققہ اصفیای، دلائل نبوتک تفصیلاتہ
دائر هووہ ھلد لر یازماس. بز یاللز اجمالی اشارتد نوعندہ، او معجزاتک قطعی و معنوی متواتر اولامہ کلای انواعہ
اشارت ایدر.

ایسته نبوت احمدیه^ص دلائلی، اولای ایلی قسمدر. برسی، ارهاصات دینیله، نبوتیه اول و ولادت وقتنده
 ظهور ایدیه فارجه ده حالدر. ایکنجی قسم، سائر دلائل نبوتدر. ایکنجی قسم ده ایلی قسمدر. بری، اوندیه
 صوکره، فقط نبوتی تصدیقاً ظهوره کلن فارجه لردر. ایکنجی، عصر سعادتنده مظهر اولدغی فارجه لردر. شو
 ایکنجی قسم دغی ایلی قسمدر. بری، ذاتده، سیرتده، صورتده، اخلاقده، کمالنده ظاهر اولانه
 دلائل نبوتدر. ایکنجی، آفاقی، خارجی شیارده مظهر اولدغی معجزاتدر. شو ایکنجی قسم دغی ایلی قسمدر. بری،
 معنوی و قرآنیدر. دیاری، مادی و آلاوایدر. شو ایکنجی قسم دغی ایلی قسمدر. بری، دعوی نبوت وقتنده
 اهل کفرک عنادی قیرمه و یا خود اهل ایمانک قوت ایمانی زیاده لشدیرمک ایچمه ظهوره کلن فارجه لعاده
 معجزاتدر. شوه قمر و یار ماغنده صویک آقمسی و آت طعامده هوقری طوبورمی و هیوانه، آغاج، طاشک
 قونوشمسی کی گرمی نوع. و هر بر نوعی معنوی تواتر درجه سنده. و هر بر نوعک ده هوره مکرر افرادی وارددر.
 ایکنجی قسم، استقبالده اخبار استیلاک ماده لردر که، جناب حقک تعلیمده اوده خبر ویرمه. خبر ویردیگی کی
 طوغری هیقمدر. ایسته بزده شو آخرکی قسمده باشلایوب اجمالی بر فهرسته کوسره گلر. [هاشیه]

[در دنجی نکتہ لی اشارت] رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلامک، علام الغیوبک تعلیمده خبر ویردیگی امور غیبیه
 مد و صحابه کلر. اعجاز قرآنه دائر اولانه گرمی شنجی سوزده انواعه اشارت و بر درجه ایضاح و اثبات استیلاکندره،
 کجیه زمانه دائر و انبیای سابقه یه دائر و عقائده الهیه یه و عقائده کونیه یه و عقائده اخرویه یه دائر
 اخبارات غیبیه لرینی گرمی شنجی سوزده هواله ایدوب، شمدیک بحث ایتمده گلر. یاللز کندنده صوکره صحابه
 و آل بیتک باشنه کلن و اعتدک ایدیده مظهر اولدغی مادئانه دائر یک هوره اخبارات صادق غیبیه سی
 قسمنده جزوی برج مانه اشارت ایدر گلر. و شو حقیقت تمامیه آتلا سلیمه ایچمه [آلتی اساس] مقدم اولدره
 بیانه ایدر گلر.

[برنجی اساس] رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلامک، هدایه لهر عالی و لهر طوری، صدقنه و نبوتنه شاهد اولدیلر.
 فقط لهر عالی، لهر طوری فارجه ده اولمه لازم دگر. هونکه جناب هوه اونی بر صورتده کوندرمه. تا انسانک
 [هاشیه] مع التأسف نیست ایتمک کی یازمدم. اختیار سزا و لهر قله کلر، اولمه یازیلدی. شو تقیمانده کی بریمی تمامیه مراعات ایدر مدم.

اهوال اجتماعی لرنده دنیوی، افروی عادت‌نری قزاندر احوه اعمال و حرکات لرنده لهر اولوسه. وامام اولوسه. و لهر
بری بر معجزات قدرت الهیه اولوسه عادات ایچنده کی فاروقه ده اولوسه صنعت بانیدی و تصرف قدرت الهیه
کوترسیره. اگر افعالنده بشریتده هیقوب فاروقه ده اولوسه، بالذات امام اولوسه. افعالیله، احوالیله،
اظهاریله درس ویره مری. فقط یالک زبوتی معذره قاشو اثبات اتمک احوه فاروقه ده ایسره مظهر اولوسه. و
عند الحاجة، آصیره معجزاتی کوسیردی. فقط سرتعلیف اولوسه امتحانه و تجربه مقتضایله، البته بداهت دره سنده
و ایستایسته مز تصدیقه مجبور اولوسه در جهده معجزه اولوسه. هونده سرتامحانه و حکمت تعلیف اققنا ایدر که،
عقله قابو آهلیسه. و عقلک اختیاری ائنده انجاسیه. اگر غایت بدیهی بر صورتده اولوسه، او وقت عقلک
اختیاری قلماز. ابوجهل ده ابوبکر کی تصدیقه ایدر. امتحانه و تعلیفک فائده سی قلماز. کومور ایلر لاس بر سوته
قالیدی. جای هیرته که، رسول اکرم علیه الصلوة والسلامک، مبالغه سز بیقرار وجهده بیقرار هسیدانسه، لهری
برتنک معجزه سی ایلر و یابر دلیل نبوتی ایلر و یابر قلامی ایلر و یابوزنی کورمیلر و لکند، بر علامتله ایمانه کتیرد کلر
مالده، بتونه بویقرار آیری آیری انسانی و مدقعه و متفکر لری ایمانه کتیره بتونه ابیقرار دلائل نبوت، نقل صحیح
ایلر و آثار قطعیه ایلر، شمدیکی بدیخت بر قسم انسانده کافی طکیور کی ضلالت صابور لر.

[[**ایکنجی اساس**]] رسول اکرم علیه الصلوة والسلام لهرم بشرد، بشریت اعتباریله بشر کی معامله ایدر. لهرم رسولدر، رسالت
اعتباریله جناب حقک ترکانیدر، الیچسیدر. رسالتی وهیه استناد ایدر. وحی ایکی قسمدر. بری، وحی صریحدر که،
رسول اکرم علیه الصلوة والسلام اونده صرف بر ترجماندر، مبلغدر، مدافعی یوقدر. قرآن و بعضه احادیث
قدسیه کی. ایکنجی قسم، وحی ضمنیدر. شوکم محل و غلامه سی، وهیه و الهامه استناد ایدر. فقط تفصیل و
تصویراق رسول اکرم علیه الصلوة والسلامه عائددر. او وهیه کلر محل حادثی تفصیل و تصویرده ذات احمدیه علیه الصلوة
والسلام، بعضاً سینه الهامه، یا وهیه استناد ایدر و یا خود کند فرستیه بیامه ایدر. و کند
اجتهاد ایلر یا بدیغی تفصیلات و تصویرات، یا وظیفه رسالت نقطه سنده علوی قوه قدسیه ایلر بیامه ایدر. و یا خود
عرف و عادت و افکار عامه سوینه کوره، بشریت نقطه سنده بیامه ایدر. ایسته لهر حدیده بتونه تفصیلاتنه
وحی محض نقطه سیده باقیاناز. بشریتک مقتضای اولوسه افکار و معاملاتنده رسالتک علوی آثار، آرائیماز.
مادام بعضه حادثه لر محل اولوسه، مطابق بر صورتده اولوسه و هیاتکلر. اوده کند فرستیه و تعارف عمومی جهتیه

تصویر ایدر. شو تصورده کی متاهیاته و مقلاته بعضاً تفسیر لازم طایور. حتی تعبیر لازم طایور. هونکه
بعده حقیقت وارنه، تمثیل ایدر فهمه تقریب ایدر. ناصلاً، بروقت حضور نبوده درینجه برکور و لتو ایشیدیلدی.
فرمان ایتدیکه: شو کور و لتو، یتیمه سنه در یو وار لایوب، شیمی جهنمک دینه دو شمه بر طاشک کور و لتوسیدر.
بر ساعت صوکره جواب کدیکه، یتیمه یاشنه کیره مشهور بر منافق و تولوب جهنمک لیتدی. ذات احمدیه علیه القلده و کلامک
بلوغ بر تمثیل ایدر بیانه ایتدیگی حادثه نیک تاویانی کوستردی.

[اوجنجی اساس] نقل اولونه خبری، اگر تواتر صورتده اوله، قطعیدر. ^[ماشیه] تواتر ایکی قسمدر. بری صریح تواتر، بری
معنوی تواتردر. معنوی تواترده ایکی قسمدر. بری ساکتیدر. یعنی ساوت ایدر قبول کوستریلمسه. مثلاً، بر جماعت
ایچنده بر آدم، او جماعتک نظری آلتنه بر حادثه بی خبر ویرسه، جماعت اونی تکذیب ایتیمسه، ساوت ایدر مقابل
ایتسه، قبول ایتیمسه کی اولور. خصوصاً خبر ویردیگی حادثه ده جماعت اونقله علاقه دار اوله، لکم تنقیده مهیا و
خطای قبول ایتیمه و یالادی هوره حرکته کورور بر جماعت اوله، ایتسه اونک ساوتی، او حادثه نیک وقوعه قوتلی
دولت ایدر. اکنجی قسم تواتر معنوی شودرکه: بر حادثه نیک وقوعه، مثلاً، بر قیقه طعام ایکی یوز آدمی طوره ایتیمسه
دینیلسه، فقط اونی خبر ویرنر آری آری صورتده خبر ویریور. بری برهشید، بری باقیقه بر صورتده، دیلری باقیقه
بر شعله بیانه ایدر. فقط عموماً عینه حادثه نیک وقوعه متفقدرلر. ایتسه مطالع حادثه نیک وقوعی،
متواتر بالمعادر، قطعیدر. اختلاف صورت ایدر ضروریرمز. لکم بعضاً اولورکه، خبر واهد، بعضه شرائط داخلنده
تواتر کی قطعیتی افاده ایدر. لکم بعضاً اولورکه، خبر واهد، خارجی عاده لرله قطعیتی افاده ایدر.

ایتسه سور اکرم علیه الصلوة و السلام بزه نقل اولونه معجزاتی و دلائل نبوتی، قسم اعظمی تواتر ایدر. یا صریحی، یا معنوی،
یا ساوتی. و بر قیقه هندیه خبر واهد ایدر. فقط اولیه شرائط داخلنده، نقاد محدثیه نظرده قبوله شایانه
اوله قدمه صوکره، تواتر کی قطعیتی افاده ایتیمک لازم طایر. اوت، محدثینک محققینده الحافظ تعبیر ایتدیکلری
ذاتر، لا اقل یوز بیک حدیثی حفظنه آلمسه بیطار محققو محدثر، لکم الله سنه صباح نمازینی عشاء ابدستیه
قیلاسه متقی محدثر. و باشده بخاری و مسلم اولورده کتب سنیّه حدیثیه صاحباری اولورده علم حدیث داهیلری،
علامه لری تصحیح و قبول ایتدیکلری خبر واهد، تواتر قطعیتده کرمی لازم. اوت، فیه حدیثک محققلری، نقاد لری
[ماشیه] افطار: سوالده تواتر لفظی، تور کی شایعه معنادر کی تواتر دکل، بلکه یقینی افاده ایدر، یا لایحه احتمالی و یا به قوتلی اخباردر.

اودرجه هدیته ایله خصوصیت پیدایتملکه، رسول اکرم علیه الصلاه والسلام طرز افاده سنه واسلوب عالیه و صورت افاده سنه نسبت ایدوب حله کسب ایتملکه، یوز هدیته ایجنده بر موضوعی کورسه، موضوعه دریر. بو هدیته اولماز. و پیغمبرک سوزی دگر، دیر، رد ایدر. صرف کبی هدیتهک هولهرینی طایر. باشقه سوزی او طالتباس ایدر. یاللاز اینیه قوزی کبی بعضه محققار، تنقیده افراط ایدوب، بعضه اهادیت صحیحیه یوده موضوع دیملار. فقط لهر موضوع شینک معناسی طایر، دیمک دگر. بلکه بوسوز هدیته دگر، دیملر.

[سؤال؟] عنینه لی سندک فائده سی ندرکه، لزومزیده، معلوم بر واقعه ده [عن فلانی، عن فلانی، عن فلانی] دیرلر؟
[الجواب] فائده لری هوقدر. از جمله بر فائده سی شودرکه: عنینه ایله کوسریلیورکه، عنینه ده داخل اولاره موثوره و حجت و صادقه اهل هدیتهک بر نوع اجماعی اراشه ایدر. و اوسنده داخل اولاره اهل تحقیقک بر نوع اتفاقی کوسریلر. کویا اوسنده، او عنینه ده داخل اولاره لهر بر عام، لهر بر علامه، او هدیتهک حکمی امضا ایدور. صحنه دائر مهرینی باصیور. [سؤال؟] نوده هادئات اعجازیه، سار ضروری اظام شرعیته کبی تواتر صورتده، یک هوقه طریقه ایلر، هوقه اهمیتلی نقل ایدیلر مه؟ [الجواب] هونله اثر اظام شرعیته الکناس، اثر اوقاته محتاجدر. فرصه عیه کبی، اظامک لهر شخصه عادی سی وار. اما معجزات ایسه، لهر کسه لهر بر معجزه یه احتیاجی یوه. اگر احتیاج اولوده، بر دفعه ایستیک کافی طیر. عادتاً فرصه یه کبی، بر قسم انسانلر اولاری بیله یتر. ایسته بونک ایچوندرکه، بعضه اولور، بر معجزه نک وجودی و تحقیقی، بر حکمک وجودنده اوسه درجه قطعی اولدنی هالده، اونک راویسی بر ایلک اولور. حکمک راویسی اون یارمی اولور.

[درنجی اساس] رسول اکرم علیه الصلاه والسلام استقبالده فبر ویردیگی بعضه هادئه لر، جزوی بر هادئه دگل، بلکه تکرر ایدر بر هادئه صلیبی جزوی بر صورتده فبر ویرر. هالولکه او هادئه نک متعدد وجهلری وار. لهر دفعه بر وجهنی بیایه ایدر. صوکره راوی هدیته او وجهلری برلشدیرر. خلاف واقع کبی کورونور. مثلا، حضرت مهدی دگر مختلف روایتلر وار. تفصیلات و تصویرات باشقه باشقه درر. هالولکه یگرمی درنجی سوزک بر دالنده اثبات ایدیلدی کبی، رسول اکرم علیه الصلاه والسلام و هیه استناداً لهر بر عصرده قوه مغویه اهل ایمانی محافظه ایتک ایچومه، لهر دهشتانی دئه لوده یاسه دوشمه مک ایچومه، لهر عالم اسلامینک برلسله نورانی سی اولاره آل بیسته اهل ایمانی مغوی ربط ایتک ایچومه مهدی بی فبر ویرمه. آخر زمانده کلمه مهدی کبی، لهر بر عصر آل بیتده بر نوع مهدی،

بلکہ مہدیؑ بولیں۔ ہی آل بیتہؑ معدود اولادہ عباسیہ خلفاسندہ یوں مہدینک ہونہ اوصافہ جامع
بر مہدی بولسہ۔ ایستہ یوں مہدیدہ اول کلمہ امثالہی، نمونہ لری اولادہ خلفای مہدیین واقطاب مہدیین
اوصافہی، اصل مہدینک اوصافہ قاریشمہ۔ واوندہ روایتہ اختلافہ دوشمہ۔

[بشنجی اساس] رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام **[لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ]** ^(۱) سرنجہ، کنڈی کنڈینہ غیبی بیانہ دی۔ بلکہ
جناب حق اوکا بیلدیردی، اودہ بیلدیردی۔ جناب حق نعم علیہ، نعم علیہ۔ حکمت و رحمت ایسہ، امور غیبیہ دہ
ہونکہ سترین اقضایدیور۔ مجھ قلم سنی ایستہ یور۔ ہونکہ شونہ زیادہ انسانک ہونہ کتین شیلہ دھا ہوقدر۔
وقوعندہ اول اولادی بیاہک ائمہ۔ ایستہ بوسریچونڈرک، ٹولوم و اہل مجھ برقیامہ۔ و انسانک ہونہ کلمہ جہ
مصیبتارہ پردہ غیبہ قلمہ۔ ایستہ حکمت ربانیہ و رحمت الہیہ بولہ اقضایستہ ییچو، رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام
امتہ قارشو زیادہ ماس مرگتنی زیادہ رنجیدہ ائمہ مک و آل و اصحابانہ قارشو شریہ شفقتی فضلہ
انجیمہ مک ایچو، وفات نبویہ صوکرہ آل و اصحابانک و امتنک باسارینہ کلمہ مدہسہ ہائاتی عمومیتہ
و تفصیلانہ کوسترمہ مک، مقضای حکمت و رحمت۔ فقطینہ بعضہ حکمتہ ایچو، مجھ ہائاتی، فقط دہشتی بر
صورندہ دگل، اوکا تعالیم ائمہ، اودہ اخبار ائمہ۔ تم کوزل ہائہ لری قسماً مجمل، قسماً تفصیل ایہ بیلدیرمہ۔
اودہ خبر ویرمہ۔ اونک خبریندہ، ان یوکرک بردہ ہائہ تقوادہ وعدلہ و صدقہ ہالیسانہ و
[وَمَنْ كَذَبَ عَلَىٰ هَٰذَا مُتَعِدًّا فَلَْيَتَبَوَّأْ مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ] ^(۲) **[فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَىٰ هَٰذَا]** ^(۳)

آیتندہ کی شدتی تہدیدہ شدتہ قلمانہ محدثہ طلمیہ، بڑہ صحیح برصورندہ او خبری نقل ایتلہ۔

[آلتنجی اساس] رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام احوال و اوصافی، سیر و تاریخ صورتہ بیانہ ایدلمہ۔ فقط
او اوصاف و احوال غالبی بشریتہ باقار۔ حالوکر، او ذات مبارک شخص معنوی و ماہیت قدسی
او درجہ یوکرک و نورانیدرک، سیر و تاریخہ بیانہ اولوناہ اوصاف، او بالاقامتہ اولغونہ طمبیور۔ او یوکرک
قیمتہ موافقہ دوشمیور۔ ہونکہ **[السَّبَبُ لِفَاعِلٍ]** ^(۴) سرنجہ لہرکومہ، ہی شیمی دہ بتوہ امتنک عبادتاری

[حاشیہ] ذات احمدیہ علیہ الصلوٰۃ والسلام، عائہ صدیقہ قارشو زیادہ محبت و شفقتی رنجیدہ ائمہ مک ایچو، وقعہ مجمل
ہادہ سندہ او بولوناہی قطعی کوسریلیدینہ دلیل ایسہ، ازواج طاہراتہ فرمایہ ائمہ: طائفہ بیلسہ ایدم، لہانلیک او وقعہ بولوناہو۔

فقط صوکرہ خفیف برصورندہ بیلدیرلیمہ، حضرت علیہ فرمایہ ائمہ۔ سنک ایلہ عائہ بیندہ ہادہ اولہ **[فَارْفُقْ وَبَلِّغْهَا مَا مَنَّا]** ^(۵)

قدر بر عظیم عبادت، صغیفه کمالاته علاوه اولویور. هایتسز رحمت الهیهیه، هایتسز بر صورتده، هایتسز بر
استعداد ایلد مظهر اولوغی کی، لهر کومه عدسز امتک عدسز دعاسنه مظهر اولویور. و شو طائتک نتیجی واث ماکمل
میوهی و فائز طائتک ترجمانی و سولیلی اولده اودات مبارکک تمام ماهیتی و حقیقت کمالاتی، سیر و تاریخ کلمه
بشری احوال و اطوار صغیشمار. مثلا، حضرت یمانیل و میطائل ایکی محافظ یا ور حاکمده غزوه بدرده یاننده
بولونه بر ذات مبارک، چار شواچنده بدوی بر عربله آن مبايعه سنده نازعه ایتک، بر تک شاهد اولده خرمه یی
شاهد کوسر مظهر^(۱) کورونه اطوار اچنده صغیشمار. ایته یا طیه کیمه مک اچومه، لهر وقت ماهیت بشریتی
اعتبارله ایستیلیم اوصاف عادی اچنده باشی قالدیروب حقیقی ماهیتنه و مرتبه رسالته طور مه نورانی
شخصیت معنوینه باقمه لازمدر. یوقه یا حرمسزک ایدر و یا شبره یه دوشر.

شورای ایضاح اچومه شومشای دیکله: مثلا، بر خرما هکاردگی وار. او خرما هکاردگی طور اوله آلتنه قونوب آیدر و،
قوجه میوه دار بر آغاج اولدی. لکم کیتدجه توسع ایدر، بویور. و یا طادوس قوشک بر یومور طری واردی. او یومور طری
حرارت ویریلدی. بر طادوس جویوی حقیقی. صوکره تام مکمل، لهر طرفی قدرتمده یازیکی و یا لیزلی بر طادوس قوشی
اولدی. لکم کیتدجه دها بویور و کوزلشیر. شیمی او هکاردن و او یومور طری عاده صفتار، حاله وار. اچنده اینجه جک
عاده لر وار. لکم اونده حاصل اولده آغاج و قوشک ده، او هکاردن و یومور طرنک عادی کویک کیفیت و
وضعیتدینه نسبتاً، بول و عالی صفندی و کیفیتدی وار. شیمی او هکاردن و او یومور طرنک اوصافی
آغاج و قوشک اوصافده ربط ایدوب بحث ایتلده لازم طایرک، لهر وقت عقل بشر باشی هکاردکده آغاجه قالدیروب
باقومه. و یومور طردنه قوشه کوزینی تویه ایدوب دقت ایتیه. تا ایستیلگی اوصافی اونک عقلی قورایدیسیه.
یوقه، بدر لکم هکاردکده بیک باطماه خرما آلم. و شو یومور طر هو آسمانه قوشلرک سلطانیدر دینه،
تکذیب و انطاره صایاچومه. ایته بونک کی رسول اکرم علیه الصلوة و السلام بشریتی، او هکاردن و او یومور طریه
بلذر. و وظیفه رسالته یار لایانه ماهیتی ایه، شجره طوبائی و جننک طری لهما یونی کیدر. لکم دائماً تکلمده در.
اونک اچومه چار شواچنده بر بدوی ایلم نزاع ایدیه اوداق دوشوندیگی وقت، رفرقه بینوب، یمانیلی آرقده بر اقوب،
قاب قوشینه قوشوب کیده ذات نورانیسنه خیال کوزینی قالدیروب باقمه لازم طایر. یوقه، یا حرمسزک ایدر جک
و یا نفسی ماره سی اینا نما یاچومه.

[بشنی نکتہ کی اشارت] امور غیبیہ در حدیثوں **[بر قاص مائے]** ذکر ایدرز. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام، نقل صحیح الہ و متواتر بدرجہ دہ بندہ اصل اولیٰ، منبر اوستندہ، جماعت صحابہ اچندہ فرما یتکلم: **[ابنِ حسنؒ لهذا]** **سَيِّدٌ سَيُّضِلُ اللّٰهُ بِهِ بَيْنَ فِتْنَتَيْنِ عَظِيمَتَيْنِ** ^(۱) ایستہ فرمودہ نہ صوکرہ اسلام ان یول ایلک اوردوی قارٹو قارٹویہ حدیثی وقت، حضرت حسن رضی اللہ عنہ حضرت معاویہ الہ مصالطہ ایدوب جد امجدینک معجزہ غیبیہ تصدیقہ یتکلم۔ **[النجیب]** نقل صحیح الہ حضرت علیؑ دیمہ: **[سَتُقَاتِلُ النَّاسِثِينَ وَالْقَاسِطِينَ وَالْمَارِقِينَ]** ^(۲) تم وقعہ حمل، تم وقعہ صفین، تم وقعہ خوارج حادثہ لرین فروریہ۔ تم حضرت علیؑ حضرت زبیرؓ الہ سویدگی بر زمان دیدی: بوٹ قارٹو محاربہ ایدہ جک، فقط حقزد۔ ^(۳) تم ازواج طاہراتہ دیمہ: اچاندہ برسی، تم برفتنہ نک باشندہ کجہ جک. و اطرافندہ موثر قتل ایدہ جک. **[وَتَبِعَ عَلَيْهَا كِلَابُ الْخَوَئِبِ]** ^(۴) ایستہ شو صحیح، قطعی حدیث، اوتوز سنہ صوکرہ حضرت علیؑ حضرت عائشہؓ و زبیرؓ و طلحہؓ قارٹو وقعہ جملہ و معاویہؓ قارٹو صفیندہ و خوارجہ قارٹو خروارہ و خرواندہ محاربہ سی، و اخبار غیبینک بر تصدیقہ فعلیہ۔

تم حضرت علیؑ، سنہ صقالی سنہ باشتک قاید ایدہ تیراجہ دیہ، بر آدمی اخبار یتکلم. حضرت علیؑ او آدمی طایرہ۔ اودہ عبد الرحمن ابن ملجم الخاریجیدر. ^(۵) تم خاریجیوں اچندہ ذوالنڈیہ دینیلہ بر آدمی، غریب بر نشانہ علامت اودہ فروریہ، خوارجوں مقتولوں اچندہ او آدم بولونہ۔ حضرت علیؑ اونی حقانیتہ حجت کو سترہ، تم معجزہ نبویہ فی اعادہ یتکلم. تم رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام، اُم سائمہؓ، دھادیگدر روایت صحیحی الہ فر ویرمہ: حضرت عین، **[طَفَّ]** یعنی کربلا دہ قتل ایدہ جلد. ^(۶) الہی سنہ صوکرہ عیبہ وقعہ جگرسوز وقوعہ کلوب، و اخبار غیبی تصدیقہ یتکلم. تم مکر اخبار یتکلم: بنم آل بیت، بندہ صوکرہ **[يَلْقَوْنَ قِتْلًا وَتَشْرِيدًا]** یعنی قتل و بلایہ و نفعیہ معروضہ قارٹو. ^(۷) و بدرجہ ایضاح یتکلم. عیناً او لم حقزد۔

شو مقامدہ بر **[مہم سوال]** وارد. دینیلرہ: حضرت علیؑ، اودہ جہ فلا لیاقتی اولدغی و رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام قہ والامہ قربانی و خارشہ دہ جبارت و علمی الہ برابر، نہ دہ خلافتہ تقدیم ایدہ ریلیدی؟ ونہ دہ اوندہ خلافتی زندہ اسلام ہوہ کسمائہ عظم اولدی؟ **[الجواب]** آریستہ بر قطب اعظم دیمہ: رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام، حضرت علیؑ خلافتی آرزو یتکلم. فقط غائبہ و طایلدیر یتکلم، مراد الہی باقیہ در. اودہ آرزو سنی بر اقرب **[حاشیہ]** صحابہ دہ تم و عینک طابہ زندہ اولہ سنہ بناء حضرت عینک اوٹ قارٹو مصالطہ سی مقبول اولہ۔

مراد الهی به تابع اولسه. مراد الهی که حکمتدارنده برسی سواد لوله کرد که: وفات نبویه صکره، ان زیاده اتفاق و اتحاد کلیه به محتاج اولسه صحابه لر، اگر حضرت علی با شه کجه ایدی، حضرت عینک خلافتی زمانده ظهوره کله هادئاتک شهادتیده. و حضرت عینک محاسن، پروان، زاهدانه، قهرمانانه، متغیانانه طوری و شهرتیر عالم شجاعتی اعتباریلر، هوو داندرد و قبیله لردده رقابت طیارینی حرکتیه کتیروب تفرقه به سبب اولسه قویاً محتملیدی. لکم حضرت عینک خلافتک تأخر ایتیمک برسی سواد که: غایت مختلف اقوامک برینه قانیسمه، پیغمبر علیه الصلوة والسلام خبر ویدیگی صکره انکشاف ایدیه یتیمه اوج فرقه افطارینک اساسینی طاسیانه اواقوام ایتیمده، فتیه انیز هادئاتک ظهوری زمانده، حضرت علی کی خارقه ده برهسارت و فرست صبی، هاشمی و آل بیت کی قوتی، حرمتی بر قوت لازم ایدیه، طیانایلیسه. اوت، طیانیدی. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام خبر ویدیگی کی، بر قرآنک تنزیل ایمو به عرب ایتیم، سده ده تأویلی ایمو به عرب ایدیه کلسک. (۱) لکم اگر حضرت علی اولماسه ایدی، دنیا سلطنتی، مالون امویه بی بتو به توه بولدیه هیقار مو محتملیدی. هالبوکه، قارشولرنده حضرت علی و آل بیتی کوردکاری ایمو، اولنده قارشو موازنه به طلمک و اهل اسلام نظرنده موقعیاتی محافظه ایتیمک ایمو، استراسته مز امویه دولتی ریشارینک عمومی، کنیدی اولماسه ده، لهر حالده تسویه و تصویبیلر ایتیمک طرفدار لری، بتو قوتلرله حقانو اسلام بی و حقانو ایمانی و احکام قرآنی محافظه به و نشره هالیدیلر. یوز بیقارلر مجتهدیه، محققیه و محدثین علمیه و اولیار و اصفیار یشیدیدیلر. اگر قارشولرنده آل بیتک غایت قوتی ولایت و دیانت و کمال اولماسه ایدی، عباسیلر و امویلر افرلرنده کی کی، بتو به توه هفیدیه حقو

قطعاً محتملیدی.

[**آردینل**] نه ده خلافت اسلامیه آل بیت نبویه تقرر ایتیدی؟ هالبوکه ان زیاده لایحه و متحه اولندی. [**الجواب**] سلطنت دنیویه آلتیمیدر. آل بیت ایه، حقانو اسلام بی و احکام قرآنی محافظه به مورایدیلر. خلافت و سلطنته کجه، یانچی کی معصوم الهی و یافود خلفای راشدیه و عمر ابن عبد العزیز اموی و محمد بن عباس کی خارقه ده بر زهد قلبی اولیلر، آلتیماسیه. هالبوکه، مصرده آل بیت نامه تشکلیده دولت قاطیه خلافتی و آفریقده مؤهیدیه حکومتی و ایرانده صفویلر دولتی کوسیورکه، سلطنت دنیویه آل بیت یاراماز. وظیفه اصلیه سی اولسه حفظ دینی و خدمت اسلامیتی اولنده اونوتدیلر. هالبوکه، سلطنتی ترک ایتدکاری زلمه، یارلامه

و یوں کہ بر صورتہ اسلامیہ و قرآنہ خدمت آیتہ۔ آیتہ باو، حضرت مسیح نسلندہ کہہ اقطابہار، خصوصاً
 اقطاب اربعہ و الخاصۃ غوث اعظم اولادہ شیخ عبدالقادر کیلانی۔ و حضرت مسیح نسلندہ کلن امار، خصوصاً زین العابدین
 و جعفر صادق علیہ السلام، تہریری بر معنوی محمدی حکمنہ کچھ۔ معنوی ظلمی و ظلمات طاغی و ب انوار قرآنیہ و حقانہ ایمانیہ
 نشر آیتہ۔ جہاں مجاہدینہ بر واری اولد قرینی کوستہ ملار۔

[الر دینیلہ] مبارک اسلامیت و نورانی عصر سعادتک باشنہ کلن اودھشتای، قانہ فتنہ نک حکمتی و وجہ رحمتی نہ در؟
 ہونہ اونار قہرہ لدیوہ دگل ایڈر۔ [الجواب] ناصلاً بھارده دہشتای باغموری بر فریطینہ، تہر طائفہ بناتانک،
 تخوملرن، آغا جہارن استعدادین تحریک ایڈر۔ انکشاف ایڈر۔ تہریری کنینہ مخصوصہ عیسیٰ آمار۔ فطری بر وظیفہ
 باشنہ کچھ۔ اولادہ، صحابہ و تابعینک باشنہ کلمہ فتنہ دخی، ہر دگر حکمنہ کی مختلف آری آری استعدادی
 تحریک ایڈر و قاجیلادی۔ اسلامیت تھلاہ دہ در، یا نصیبہ وار دیہ، تہر طائفہ فی قوتی۔ اسلامیت حفظنہ
 قوشیدری۔ تہریری کنینہ استعدادین کورہ جامعہ اسلامیت کونک و مختلف وظیفہ لرنہ بر وظیفہ فی اوموزینہ
 آلدی۔ کمال جدیدہ ہالیشدی۔ برقی ہدایتک محافظہ سنہ، برقی شریعتک محافظہ سنہ، برقی حقانہ ایمانیہ
 محافظہ سنہ، برقی قرآنک محافظہ سنہ ہالیشدی و تھلا۔ تہر طائفہ بر خدمتہ کیری۔ وظائف اسلامیتہ
 عمالی بر صورتہ سعی ایڈر۔ مختلف رفتارہ ہویہ عیسیٰ آیلدی۔ یک کنسہ اولادہ عالم اسلامیتک اقطارینہ
 او فریطینہ ایہ تخوملر آیلدی۔ باری بری گلستانہ ہویردی۔ فقط مع التأسف، او ظلم و کسانہ ایچنہ، اہل بدعہ
 فرقہ لرینک دیکلناری دخی حقیقی۔ گویا دست قدرت، جلال ایہ او عصری انقلابادی۔ شدتہ تحریک ایڈر و ہویردی۔
 اہل لہمتی غیرتہ کتوب اللہ تیقلندیری۔ او حرکتہ کلمہ بر قوۃ عن الرزنیہ ایہ، یک ہویہ منور مجتہد لری و نورانی
 محدث لری، قدسی حافظ لری، اصفیاء لری، اقطاب لری عالم اسلامک اقطارینہ او ہویردی۔ لہجرت ایڈر دی۔ شرقہ
 غربہ قدر اہل اسدی لہجیانہ کتوب، قرآنک خزینہ لرنہ استفادہ ایچوہ کوز لرینی آیدری۔

شیدی صدرہ کلیوز۔ رسول اکرم علیہ الصلوۃ والسلامک امور غیبیہ درہ، خبر ویردیگی کی طوغری وقوعہ کلمہ
 ایسار بیکاردہ۔ یک ہوقدر۔ بزیا لک جزوی بر قیام مائلہ اشارت ایڈر۔ آیتہ باشہ بخاری و مسلم، صحیحہ
 مشہور کتب سنہ حدیثہ صاحب لری، بیامہ ایڈر ہلک خبر لرن ہوغندہ متفقہ و او خبر لرن ہوغی معنای متواتر و برقی دخی
 اہل تحقیقہ، اونارک صحتہ تفاویہ ایتمیلہ، متواتر کی قطعی دینیلہ بیلر۔

ایسته نقل صحیح قطعی اید اصحابه خبر ویرمده: سرعموم دوشماندیرنه غلبه اید هکشان. **لَمْ فَتَحْ مَدَّ، لَمْ فَتَحْ قَنْبَرٌ،**
لَمْ فَتَحْ سَام، لَمْ فَتَحْ عَرَاوَه، لَمْ فَتَحْ اِرَاسَه، لَمْ فَتَحْ بَيْتَ الْمَقْدِسَه موفه اولد بقتان. ^(۱) **لَمْ** اوزمانک ان بولک دولتی
اولده ایراسه و روم پادشاهلرینک خزینه لرینی جینارده تقسیم اید هکشان، خبر ویرمه. ^(۲) **لَمْ** تخمین بویل و یاظه اید رم
دیوه مه. **بَدَّ** کور و رکبی قطعی اخبار ایتمه، خبر ویردیگی کی هیقمه. **هَابُکُکَه،** خبر ویردیگی وقت هجرته
مجبور اولسه. صحابه لر آاز. مدینه اطراف و بتوه دنیا دوشماندی. **لَمْ** نقل صحیح قطعی اید موفه دفعه فرما
ایتمه: **[عَلَيْكُمْ بِسِيرَةِ الَّذِينَ مِنْ بَعْدِي ابِي بَكْرٍ وَعُمَرُ]** ^(۳) دیوب، ابوبکر و عمر کندنه صورته قالا بقتار،
لَمْ خلیفه اولد بقتار. **لَمْ** مائل بر صورتده و رضای الهی و مرضی نبوی دائره سنده حرکت اید هکشان. **لَمْ** ابوبکر آاز
قارجه. عمر موفه قارجه. **وَبَدَّ** موفه قوت یا یا موفه. **لَمْ** فرمان ایتمه: **[زُوَيْتَ لِي الْأَرْضُ فَأَرَيْتُ مَسَارِقَهَا**
وَمَغَارِبَهَا وَسَيَبِلُكَ مَلِكٌ أَمَّتِي مَا زُوِيَ لِي مِنْهَا] ^(۴) دیوب، شرقه غربه قدر بنم امتک آنه کی بکدر. **لَمْ** برکت
اوقدر ملک ضبط ایتمه. خبر ویردیگی کی هیقمه. **لَمْ** نقل صحیح و قطعی اید غزای بیدرده اول فرمان ایتمه:
[هَذَا مَضْرَعُ أَبِي جَحْشٍ هَذَا مَضْرَعُ عَتَبَةَ هَذَا مَضْرَعُ أُمَيَّةَ هَذَا مَضْرَعُ فُلَانٍ وَفُلَانٍ] ^(۵) دیوب، سرک قریشک
ریشلرینک لهری زده قتل ایدله جان کوسر مه. ویرمه: **بَدَّ** کندی المله ابی ابن خلفی تولدیر هلم. ^(۶) خبر ویردیگی
کی هیقمه. **لَمْ** نقل صحیح قطعی اید، برای اوزاره مافده **سَام** اطرافنده **[مُوتَه]** نام موقعده کی غزوه
مشهوره ده محاربه اید اصحابه لرینی کور و رکبی فرمان ایتمه: **[أَخَذَ الرَّايَةَ زَيْدٌ فَأَصِيبَ ثُمَّ أَخَذَ جَعْفَرُ**
فَأَصِيبَ ثُمَّ أَخَذَ ابْنُ رُوَحَةَ فَأَصِيبَ ثُمَّ أَخَذَهَا سَيْفٌ مِنْ سُيُوفِ اللَّهِ] ^(۷) دیوب، بر بر هادقی اصحابه
خبر ویرمه. ^(۸) ابی اوج لفته صورته **يَعْلَى ابْنُ مَنبَهٍ** میدانه عربده صدی. **دَاهَا** سوله مدنه مخبر صادق عربک
تفصیلاتی بیانه ایدی. **يَعْلَى** قسم ایدی: **دَبَّ** بقتار کی عیناً اولد اولدی. **لَمْ** نقل صحیح قطعی اید فرمان ایتمه:
[إِنَّ الْخِلَافَةَ بَعْدِي ثَلَاثُونَ سَنَةً ثُمَّ تَكُونُ مُلْكًا عَضُوضًا] ^(۹) **[وَأَنَّ لِهَذَا الْأَمْرَ بَدَأَ نُبُوَّةَ وَرَحْمَةً ثُمَّ يَكُونُ رَحْمَةً**
وَخِلَافَةً ثُمَّ يَكُونُ مُلْكًا عَضُوضًا ثُمَّ يَكُونُ عَتَوًا وَجَبْرَةً] ^(۱۰) دیوب، حضرت هکله آتی ای خلافتله،
جَهَار یار کزینک، خلفای اشدینک زمان خلافت لرینی و اولردیه صورته سلطنت هکله کیر منی، صورته او
سلطنته جبروت و فادامت اولد بقتار خبر ویرمه. خبر ویردیگی کی هیقمه. **لَمْ** نقل صحیح قطعی اید فرمان ایتمه:
[يَقْتُلُ عُثْمَانُ وَلَهُ يَقْرَأُ الْمُصْحَفَ وَإِنَّ اللَّهَ عَسَى أَنْ يَلْبِسَهُ قَبِيصًا وَهُدًى يَرِيدُونَ خَلْعَهُ] ^(۱۱) دیوب، حضرت عثمان

خليفة اور ہفتی و خلعی ایستہ بندہ گئی و مقاموم اولادہ قرآنہ اوقور کہ قتل ایدہ گئی خبر ویردیگی ہی حقیمہ۔
 لہم نقل صحیح قطعی ایلہ حجات ایدوب مبارک فانی عبد اللہ ابن زبیر تبرکاً شربت کی احمدیگی زمانہ فرمانہ ایتہ:
 [وَيْلٌ لِلنَّاسِ مِنْكَ وَوَيْلٌ لَكَ مِنَ النَّاسِ] ^(۱) دیوب، فاروقہ بر شجاعتمہ امتک باشہ کہ گئی و مد لہسہ لہجومرہ
 معروفہ قلابقاری۔ و انسانہ اوندہ یوزندہ دہشتی شادہ کر فقا اولہ بقاری خبر ویرمہ۔ ^(۲) خبر ویردیگی
 کی حقیمہ۔ عبد اللہ ابن زبیر، امویہ زماندہ خلافتی ملکہ اعلاہ ایدوب قہرمانانہ ہونہ دمہ ایتہ۔
 نہایت عجاج ظالم یون بر اور دویلہ اوزرینہ لہجوم ایدوب، شدتی مصادمہ صوکرہ او قہرمانانہ شہید ایدیلیمہ۔
 لہم نقل صحیح قطعی ایلہ امویہ دولتک ظہورینی و اوندان بادشاہارینک ہونگی ظالم اولہ ہفتی و ایچارندہ یزید و ولید
 بولونا ہفتی و حضرت معاویہ امتک باشہ کہ گئی [وَإِذَا مَلَكَتْ فَاسْجِحْ] ^(۳) فرماندہ رفوہ وعدالتی توصیہ ایتہ۔ ^(۴)
 و امویہ دمہ صوکرہ [يَخْرُجُ وَلَدُ الْعَبَّاسِ بِالرَّيَّاتِ السُّودِ وَيَمْلِكُونَ أَضْعَافَ مَا مَلَكَوا] ^(۵) دیوب، دولت علیہندہ
 ظہورینی و اوزوہ مدت دوام ایدہ گئی خبر ویرمہ۔ خبر ویردیگی ہی حقیمہ۔ لہم نقل صحیح قطعی ایلہ فرمان ایتہ:
 [وَيْلٌ لِلْعَرَبِ مِنْ شَرِّ قَدِ اقْتَرَبَ] ^(۶) دیوب، بنایز و ہلاکونک دہشتی فتنہ لرین و عرب دولت عباسیہ سی
 محوایدہ بقاری خبر ویرمہ۔ ^(۷) خبر ویردیگی ہی حقیمہ۔ لہم نقل صحیح قطعی ایلہ سعدیہ ای وقاص غایت اغرفتنہ
 ایلہ، اوطا فرمان ایتہ: [لَعَلَّكَ تُخَلَّفُ حَتَّى يَنْتَفِعَ بِكَ أَقْوَامٌ وَيَسْتَفْزِرَ بِكَ آخَرُونَ] ^(۸) دیوب، ایلریدہ
 یون بر قومانان اولہ ہفتی، ہونہ فتوحات یا ہفتی، ہونہ ملکہ و قومار اوندہ منفعت کوروب، یعنی اسلام
 اولوب و ہوقلر ضرر کورہ جک، یعنی دولتری اوندہ ایلہ خراب اولہ ہفتی خبر ویرمہ۔ ^(۹) خبر ویردیگی ہی حقیمہ۔
 حضرت سعد اور دوی اسلام باشہ کیدی۔ دولت ایرانیہ زیر وزیر ایتدی۔ ہونہ قومارن دائرہ اسلامہ
 و ہدایتہ کیرم لرینہ سبب اولدی۔ لہم نقل صحیح قطعی ایلہ ایمانہ کل حبشہ ملکی اولادہ نجاشی لہجرتک یدنجی سنہندہ
 وفات ایتدیگنہ، اصحابنہ خبر ویرمہ۔ حتی جنازہ نمازینی قیامہ۔ بر لہفتہ صوکرہ جواب حکیمہ، عیہ کونہ
 وفات ایتہ۔ ^(۱۰) لہم نقل صحیح قطعی ایلہ چھار بار کزینہ ایلہ بار اشد ویا حرا طاعتک باشہ ایلہ طاغ تیرہ دی،
 زلزلہ لندی۔ طاغہ فرمان ایتدی: [أَشْبَتْ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ نَبِيٌّ وَصِدِّيقٌ وَشَهِيدٌ] ^(۱۱) دیوب، حضرت عمرو
 عثمان و علیہک شہید اولہ بقاری خبر ویرمہ۔ ^(۱۲) خبر ویردیگی ہی حقیمہ۔

شیمی ای بدبخت، قلبسز، بیچارہ آدم! محمد عربی عقلی بر آدم ایدی دیہ، او شمس حقیقتہ رشو کوزینی یومانہ

سجارت انسان! اور بسہ انواعِ صلیۃ معجزاتندہ برتک نوعی اولادہ امور غیبیہ دہ، اور بسہ و بکلیہ نور قسندہ برستی ایستدک. معنوی تواتر درجہ سندہ قطعی برستی دودک. شواہد غیب قسندک یوزدہ برستی عقل کوزیلہ کورہ برذاتہ داهی اعظم دینیورک، فراسیدہ استقبالی کفایدیور. بناء علیہ، سندک کی ہایدی دها دیسک، یوز داهی اعظم درجہ سندہ بردهای قدسیہ ی طاشیایہ بر آدم یا طیسہ کورومی؟ یا طیسہ خبر ویرگہ تنزل ایدرمی؟ بویلہ یوز درجہ بردهای اعظم صاحبک سعادت دایندہ دائر سوزلری دیکلم ملک، البتہ یوز درجہ دیوانہ لکک علامتیدر.

[[التنجی نکتہ لی اشارت]] نقل صحیح قطعی الیہ حضرت فاطمہؑ فرما یتیمک: [أَنْتِ أَوَّلُ أَهْلِ بَيْتِي لِحُوقَانِي] دیوب، آریتمدہ هرکسدہ اور وفات ایدوب بطا التحافہ ایدہ ملک دیم سولیمسہ. ^(۱) آتی آی صوکرہ خبر ویردیگی کی عینا ظهور یتیمک. لکم ابوذره فرما یتیمک: [سُتُخْرِجُ مِنْ هُنَا وَتَعِيشُ وَحْدَكَ وَتَمُوتُ وَحْدَكَ] دیوب، مدیندہ نفی ایدلوب، یا اللہ حیات کجروب، یا اللہ بر صحرادہ وفات ایدہ لکلی خبر ویرمسہ. گرمی سندہ صوکرہ خبر ویردیگی کی حقیقہ. لکم انس ابن مالک خالدی اولادہ ام حرام خانہ سندہ او یقودہ قالیمک، تبسم ایدوب فرما یتیمک: [رَأَيْتُ أُمَّتِي يَغْرُونَ فِي الْبَحْرِ كَالْمَلُوكِ عَلَى الْأَسْرِ] ^(۲) ام حرام نیاز یتیمک. دعا ایدلر، بتدہ ده اولادہ برابر اولیم. فرما یتیمک: برابر اولد بقیسک. ^(۳) قرحہ سندہ صوکرہ زوج اولادہ عباده ابن صامت رفاقیدہ قریبک فتحہ یتیمک. قریبہ وفات ایدوب، مزاری زیارتک اولر. خبر ویردیگی کی عینا ظهور یتیمک. لکم نقل صحیح اید فرما یتیمک: [يُخْرِجُ مِنْ ثَقِيفٍ كَذَّابٌ وَبِئْرٌ] یعنی ثقیف قبیلہ سندہ بری دعوی نبوت ایدہ ملک. وبری فونخار ظالم ظهور ایدہ ملک دیوب، نبوت دعوا ایدہ مشهور مختاری و یوزیک آدم تولدیرہ صحاح ظالمی خبر ویرمسہ. ^(۴) لکم نقل صحیح قطعی اید [سُتُفْتَحُ الْقُسْطُ طَنْطِينَةً فَيُعَدُّ الْأَمِيرُ أَمِيرَهَا وَنِعْمَ الْجَيْشُ جَيْشُهَا] ^(۵) دیوب، استانبولک اسلام الیہ فتح اور بقی و حضرت سلطانی محمد فاتی، یونسک بر مرتبہ صاحب اولد بقی خبر ویرمسہ، ^(۶) خبر ویردیگی کی ظهور یتیمک. لکم نقل صحیح قطعی اید فرما یتیمک: [إِنَّ الدِّينَ لَوْ كَانَ مُنْطَوًّا بِالثَّرْيَا لَنَالَهُ رِجَالٌ مِنْ أَبْنَاءِ فَارِسَ] ^(۷) دیوب، باشدہ ابوحنیفہ اولادہ، ایزدک امثالہ بر صورتہ تبسم ویردیگی علما و اولیایہ اشارت ایدور، خبر ویرور. لکم فرما یتیمک: [عَالَمٌ قَرِيبٌ يَمْلَأُ طَبَاقَ الْأَرْضِ عِلْمًا] ^(۸) دیوب، امام شافعی اشارت ایدوب، خبر ویرور. لکم نقل صحیح قطعی اید فرما یتیمک: [سَتَفْتَرِقُ

اَمَّتِي ثَلَاثًا وَسَبْعِينَ فِرْقَةً النَّاجِيَةُ وَاحِدَةٌ مِنْهَا قِيلَ مَنْ هُمْ قَالَ مَا اَنَا عَلَيْهِ وَاصْحَابِي^(۱) [دیسوب، اُمّی تسمہ اور فرقیہ انتقام ایدہ گئی وایچندہ فرقہ ناصیہ طامہ اہل سنت و جماعت اولیٰ بغی فبروریور۔ لکم فرما ایتھہ: [الْقَدَرِيَّةُ] **خُوسُ هَذِهِ الْأُمَّةِ**^(۲) [دیسوب، ہورہ شعبہ انتقام ایدہ و قدری نظریہ قدریہ طائفہ غنی فبروریور۔ لکم ہورہ شعبہ انتقام ایدہ رافضیاری فبروریور۔ لکم نقل صحیح ایدہ امام علیہ دیمہ: سندہ حضرت عیسیٰ کبی ایدہ قسم انساہ لہلالتہ کیدر۔ بریسی افراط محبت، دیکری افراط عداوت ایدہ^(۳) حضرت عیسیٰ، نصرانی، مجتہدہ حد مشروعہ تجاوز ایدہ، ہاشا ابن اللہ دیدر۔ یھودی، عداوتندہ ہورہ تجاوز ایتدیر۔ نبوتی و کلامی نظار ایتدیر۔ سنک عقلدہ دہ برقم، حد مشروعہ تجاوز ایدہ جاک، مجتہدہ لہلالتہ کیدہ کلد۔ [لکھہ نیز یقال لکم الرافضة]^(۴) دیمہ۔ برقمی، سنک عداوتندہ ہورہ ایدہ کیدہ جکار۔ اونار دہ فوار جدر۔ و امویارن مفرط برقم طرفدار کیدہ رتہ، اونارہ ناصیہ دینیار۔

[الر دینیلہ] آل بیتہ محبتی قرآنہ امر ایدہ یور۔ حضرت یغبر علیہ الصلاۃ والسلام ہورہ تسویہ ایتھہ۔ او محبت، شیعہ ایحویہ بلکہ برعہ تسایل ایدہ۔ ہونہ اہل محبت بدرجہ اہل سادہ۔ نہ ایحویہ شیعہ، فہو رافضیاری، او مجتہدہ استفادہ ایتدیر؟ بلکہ اشارت نبویہ ایدہ افراط مجتہدہ محکومدر لر؟ [الجواب] محبت ایلہ قسم۔ بری، معنای عرفی ایدہ، یعنی رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام حسابنہ، جناب ہونہ منہ، حضرت علی ایدہ حسہ و حسبہ و آل بیتی سولدر۔ شو محبت، رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام محبتی زیادہ شیرر۔ جناب حقک مجتہدہ وسیلہ اولور۔ شو محبت مشروعہ۔ افراطی ضرر ویرن، تجاوز ایتنہ۔ باشقہ لرینک ذمّی وعدوتی اقتضای ایتنہ۔ لکنجیسی، معنای اسمیلہ مجتہدہ۔ یعنی بالذات اونار سور۔ حضرت یغبر علیہ الصلاۃ والسلام دوشوئندہ حضرت علیہ کھرنلقارینی و کلامی و حضرت حسہ و حسبہ یوکسک فضیلارینی دوشوئوب سور۔ حتیٰ اللہ ہیلمہ سہ دہ، یغبر بری طایما سہ دہ، ینہ اوناری سور۔ بوسومک، رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام محبتہ و جناب حقک مجتہدہ سبیت ویرن۔ لکم افراط اول، باشقہ ذمّی وعدوتی اقتضای ایدہ۔ ایتنہ اشارت نبویہ ایدہ، حضرت علی حقندہ زیادہ مجتہدہ، حضرت ابوبکر الصدیق ایدہ حضرت عمر دہ بری ایتدہ کزنہ، غارتہ دوشمار۔ و او منفی محبت، سبب غارتہ۔ لکم نقل صحیح ایدہ فرمان ایتھہ: [اِذَا مَشَوْا فِي الْمَظِيَّتِ وَخَدَمَتْهُمْ بَنَاتُ فَارِسَ وَالرُّومِ رَدَّ اللَّهُ بِأَسْهُمٍ بَيْنَهُمْ وَسَلَّطَ شَرَّاهُمْ عَلَى خِيَارِهِمْ] [دیسوب، نہ وقت سزہ فارس و روم قیزلری خدمت ایتدی۔ او وقت بدکن، فتہ نر ایتھزہ کیرہ جاک۔

مهرتزد افغانی اورجوه. شیر لرتیز باشه کوب، خیر لیدر و ایله شتره سلط اولدجه، خبر ویرسه. ^(۱) اوتوز سنه صوکره
 خبر ویردیگی بی هقیسه. لکم نقل صحیح قطعیه فرمان ایتله: **[وَتَفْتَحْ خَیْرَ عَلٰی یَدِیْ عَلٰی]** ^(۲) دیوب، خیر قلعه سنه فتحی
 علینک الی ایل اولجوه. مأمولک بک فوقنده، انجی کوه برعمره نبویه اولدور و خیر قلعه سنه قابونی حضرت علی
 کلوب قلعاه کی استعمال ایدرن فتحه موخره اولدقدیه صوکره قابونی یره آتسه. سکر قوتی آدم او قابونی یرده
 قاله براماسه. بر وایتده قوه آدم قاله براماسه. لکم فرمان ایتله: **[لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتّٰی تَقْتُلَ فِئْتَانِ**
دَعْوَاهَا وَاحِدَةً] ^(۳) دیم، صفینده حضرت علی ایله معاویه نکه عربی خبر ویرسه. لکم فرمان ایتله: **[اِنَّ عَمَّارًا**
تَقْتُلُهُ الْفِتْنَةُ الْبَاقِيَّةُ] ^(۴) دیم، باغی بر طائفه عمار قتل ایده جک. صوکره صفین عربنده قتل ایدلدی. حضرت علی،
 اونی معاویه نکه طرفدار لری باغی اولد قرینه حجت کوسردی. فقط معاویه تاویل ایتدی. عمر و ابنه العاص دیدی.
 باغی یالله اوندک قتل ایدر. عمومزد دگر. لکم فرمان ایتله: **[اِنَّ الْفِتْنَ لَا تَظْهَرُ مَا دَامَ عُمَرُ حَيًّا]** ^(۵) دیم، حضرت عمر
 صاغ قاله بقیه ایچیزده فتنه لر ظهور ایتد، خبر ویرسه. اولدده اولس. لکم سهریل ابن عمر دها ایمانه طلمه
 اسیر اولسه. حضرت عمر، رسول اکرم علیه الصلوة والسلام دیمسه: اذنه ویر. بن بوندک دیشلرینی هله علم. هونر او فصاحتیه
 کفار قریشی عربنده تسویه ایدوردی. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام فرمان ایتله: **[وَعَسَى اَنْ يَقُومَ مَقَامًا يَسْرُكُ يَاعُمَرُ]** ^(۶)
 دیم، رسول اکرم علیه الصلوة والسلام وفاتی حفظ منده اولسه دهشت آتیز و صبر سوز هاده ده، حضرت ابوبکر الصدیق
 ناصله مدینه منوره ده کمال متانته لهرکه تسلی و یروب مهم بر خطبه ایله صحابه لری تسلیه ایتسه. عینا اوندک بی
 شوسرین، او حفظ مده مکه مکر مده عینه ابوبکر الصدیق بی صحابه تسلیه و تسلی و یروب، معلوم فصاحتیه
 ابوبکر الصدیق عینه خطبه سنک مآلنده بر نظر سوله سه. حتی ایکی خطبه نکه طلمه لری بر برینه بلزد.

لکم سراقه یه فرمان ایتله: **[كَيْفَ بِكَ اِذَا لَبِسْتَ سُورَتَ كِسْرٰی]** ^(۷) دیم، کسرانک ایکی بیلد زینتی کیسه هلسه.
 حضرت عمر زمانده کسرا محو ایدلدی. زینت لری و شاهانه بیلد زینت لری طلدی. حضرت عمر سراقه یه کییدوردی.
 دیدی: **[الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي سَلَبَهُمَا كِسْرٰی وَ اَلْبَسَهُمَا سَرَقَةً]** ^(۸) اقباء نبوی فی تصدیق ایتدردی. لکم فرمان ایتله:
[اِذَا ذَلَّصَبَ كِسْرٰی فَلَا كِسْرٰی بَعْدَهُ] ^(۹) دیم، کسرای فاسی کیسد کدره صوکره دها کسرا حقیا باجم، خبر ویرسه. لکم اولد
 اولسه. لکم کسرا ایچینه دیمسه: شمدی کسرانک اوغلی شیرویه، پرور کسرای تولدوردی. او ایلمی تحقیقه ایتسه. عینه
 وقته اولد اولسه. اوده اسلام اولس. بعضه هادیده او ایلمینک آدی فیروز در. لکم نقل صحیح ایله عا طیب

ابن ابی بلتعنه ذک، کزلی قریه کوندر دیگی مکتوب خبر ویرمه. حضرت علی ایله مقدادی کوندرمه. فلاه موقعه بر شخصه
 سوله برکتوب وار. آلتاز کتیریز. کیدیر. عید برده، عید مکتوب کتیریز. هاجی جلب ایندی. نه ده یایدن؟ دیمه.
 اوده عذر بیایه اتمه. عذری قبول اتمه. ^(۱) لکم نقل صحیح ایله عتبہ ابن ابی لہب هقنده فرمان اتمه:
 [يَا أَكْلَهُ كَلْبُ اللَّهِ] ^(۲) دیمه. عتبہ ذک عاقبت خبیعی خبر ویرمه. صوکره یمه طرفه کیدر که بر آسلا
 کلب اونی یمه. پیغمبر علیه الصلوة والسلام لکم بد علی، لکم خبری تصدیق اتمه. لکم نقل صحیح ایله فتح مکّه
 وقتنده حضرت یزید حبشی کعبه منه یقرب اذنه اوقومه. رؤسای قریسه ای سفیان، عتاب ابن
 اسید و هارث ابن هشام اوتوروب قونوشدیر. عتاب دیدی: یرم اسید بخیار ایدیکه بولونی کورمدی.
 هارث دیدیکه: محمد بوسیه فارغه ده باقه آدم بولدی یمه مؤذنه یایمه. حضرت بدل حبشی بی تریف ایندی.
 ای سفیان دیدی: بن قورم، برشی دیمه یمه. کیمه اولاده شولطخانک طاشری اوطا خبر ویره جک، اویله جک.
 حقیقتاً بر یارمه صوکره رسول اکرم علیه الصلوة والسلام اوغره راست کردی. حرفیاً قونوشد قاری سولیدی.
 اوقت عتاب ایله هارث شهادت کتیریز، سلمان اولدیر. ^(۳) ایسته ای بیچاره ملک و پیغمبر علیه الصلوة والسلام طایمیا
 قلبز آدم! باوه، قریک ایکی معنی یوکاری، برتک اخبار غیبی ایله ایمانه کدیر. نه قدر قلبک بوز و لشد، معنوی تواتر ایله
 بواخبار غیبی بیقرار معجزاتی اسید یورسه، یمه قناعت تامن کلیمور. لکرنه ایله صده دوشورز.

لکم نقل صحیح ایله غزوه بدرده حضرت عباس صحابه لرن أنه أسیر دوشدلی وقتنده، فدیة نجات ایسته نیامه. اوده
 دیمه: یارم یوره. حضرت رسول اکرم علیه الصلوة والسلام فرمان اتمه: زوجون أمّ فضل باندہ بوقدر یاره بی فلاه
 یره بر اقمشک دیمه. حضرت عباس تصدیق ایدوب، اکیمزده باقه کیمه یلیدی بر سر ایدی. اوقت کمال ایمانی
 قرانوب اسلام اولسه. ^(۴) لکم نقل صحیح قطعی ایله مضر بر سر اولسه کیدر یهودی، رسول اکرم علیه الصلوة والسلام ربیبده
 ایتمک ایچمه عجیب و مؤثر بر سحر یایمه، بر طراغه صاعده صامه. اوستنده سحر یایمه، بر قویوه اتمه.
 رسول اکرم علیه الصلوة والسلام حضرت علی یه و صحابه لره فرمان اتمه. کیدیر، فلاه قویوده بوشید سحر آلترین
 بولوب کتیریز. کیتشد، عیناً اویله بولوب کتیرشد. لکری ایله ایلدجه، رسول اکرم علیه الصلوة والسلام دخی راضی لشد
 هفت بولویوردی. ^(۵) لکم نقل صحیح ایله ابو لهریره و هذیفه بی مهم ذاتر بولونیدی بر هیسته رسول اکرم علیه الصلوة والسلام
 فرمان اتمه: [فِرْسُ أَحَدِكُمْ فِي النَّارِ أَكْظَمُ مِنْ أَحَدٍ] ^(۶) دیمه، برینک ارتداد ایله مدله عاقبتی خبر ویرمه.

ابو لهریزه دیدی: او نصیحتنه به بر آدمه ایکنز قالدور. به قور قدم. صوکره اونه کی آدم، یمامه عربنده
 مینه طرفنده بولونوب مرته اولور و قتل ایدیدی. ^(۱) اخبار نویسنده حقیقی هیدی. لکم نقل صحیح ایلر عثمیه و صفوان
 مسلمان اولدیه اول، مهم برالمه مقابل سغبرل قتلنه قرار ویروب، عثمیه ایله سغبرل قتلنی نیت ایدرک حدیثیه
 حاکمه. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام عثمیه کوردی. یانه هاغیردی. دیدی: صفوان ایلر ماجرارز بودر. انی
 عثمیه کولسنه قویدی. عثمیه اوت دیدی، مسلمان اولدی. ^(۲) دها بوندکی یک هوچه صحیح اخبارات غیبیه وقوع بولسه.
 مشهور کتب سنی صحیحیه حدیثیه ده ذکر ایدیلر. و سند لریله بیامه ایدیلر. بور سالده بیامه ایدیلر
 واقعاتک اکثری، تواتر معنوی هاکمنده قطعیدر، یقینیدر لر. باشده بخاری و مسلم، قرآنده صوکره
 ان صحیح کتاب اولدیرینی اهل تحقیق قبول ایتسه. و سائر صحیح ترمذی و نسائی و ابوداؤد و مستدرک حاکم
 و مستدرک ابن کثیر و ذکر لیل سیرتقی کی کتابده عنعنایله بیامه ایدیلر.

شمس ای ملحدیهوسه! محمد عربی عظمای بر آدم ایدی دیوب کچه. هونر شومور غیبیه دتر اخبارات
 صادقیه، ایکی شقده فالی دل. یادیه علقه: اودان قدسیده اولر کسیه بر نظر و کسیه بردها وارک،
 ماضی و مستقبل و عموم دنیای کورور، بیلر. و اطراف عالمی و شرق و غربی تامل ایدر بر کوزی. و کجه
 و طریک بتونه زماندی کشف ایدر بردها واردر. بو حال ایله برده اولار. الاولیه، خالیه عالم طرفنده
 ویریلر بر فرق، بر حلقه اولور. بویه تک بایده بر معجزه اعظمدر. و یاغود اینانا حقیقه، اودان برک،
 اولر بر ذلک مأموری و شاکردیدرک، لهرشی اوندک نظرنده و تصرفنده در. و بتونه انواع طائنات و بتونه
 زمانه، اوندک تحت امرنده در. دختر کیرنده لهرشی یازیلیدر. ایته دیگی زمانه طلبنه بیلیدر و کوسیرر.
 دیمک، محمد عربی علیه الصلوة والسلام، استاد ازیسنده درس آیر. اولر درس ویرر.

لکم نقل صحیح ایلر حضرت خلدی عربیه دومة الجندل رئیسی اولاره الیبره کوندر دیک وقت، فرمان ایتله:
 [اِنَّكَ تَجِدُ يَصِيدُ الْبَقْرَ] ^(۳) دیر، بقروشی آونده بولرغنی، غاوغز اسیر ایدر غنی اخبار ایتسه. ^(۴) حضرت خلد
 کیتسه. عینا اولر بولسه. اسیر ایتسه، کتیرسه. لکم نقل صحیح ایلر قریش، بنی هاشم علیه سنده یازد قلدی و کعبه
 سقینه آصه قلدی صحیفه هقنده فرمان ایتله: قوردر یازیلر یازیمسه. یا الله صحیفه ده کی اسمای الهیه به
 ایلیشم مار، خبر ویرمه. صوکره صحیفه به باقملر. عینا اولر اولسه. ^(۵) لکم نقل صحیح ایلر بیت المقدس

فتحندہ یوں بر طاعونہ بیجا صوبہ، ^(۱) فرمانہ ایتھدی۔ حضرت عمر زمانندہ بیت المقدس فتح اولوندی۔ واولہ بر طاعون ہیکندہ، اوج کوندہ یتھہ بیک و فیات اولدی۔ لکم نقل صحیح ایدہ او زمانندہ و ہودی اولمایا بہ بصرہ و بغداد و ہودہ صحرہ قمرینہ۔ و بغدادہ دنیا خزینہ لرینک کیرہ غلجہ۔ و تورکلر و بحر غرہ اطرافندہ کی ملتہ لر ایدہ عبر لر محاربہ ایدہ ہیکرینہ۔ و صوکرہ اولر ہوققلہ اسدیۃ کیرہ جک، عبرہ عبر لر اچندہ عالم اولر ہیکرینہ خبر ویرسہ۔ دیمشکہ: **[يُوشِكُ أَنْ يَكْثُرَ فِيكُمْ الْحَجَمُ يَأْكُلُونَ فِيكُمْ وَيَضْرِبُونَ رِقَابَكُمْ]** ^(۲) لکم فرمان ایتھدہ: **[هَذَانُ أُمَّتِي عَلَى يَدِ الْغِيلَةِ مِنْ قُرَيْشٍ]** ^(۳) ایدیہ، امویہ ندہ یزید و ولید کی شیریں سارینک فسادنی خبر ویرسہ۔ لکم یمامہ کی قسم یر کردہ ارتداد وقوع بورجفی خبر ویرسہ۔ ^(۴) لکم غزوہ مشورہ ہندقدہ فرمان ایتھدہ: **[إِنَّ قُرَيْشًا وَالْأَحْزَابَ لَا يَغْرِبُونَ أَبَدًا وَإِنَّا نَغْرُوهُمْ]** ^(۵) ایدیہ، بوندہ صوکرہ اولر بطا دل، بلکہ بن اولرہ ہجوم ایدہ غلجہ، خبر ویرسہ۔ خبر ویردیگی کی ہیکندہ۔ لکم نقل صحیح ایدہ و سندہ برائلی آی اول فرمان ایتھدہ: **[إِنَّ عَبْدَ اللَّهِ خَيْرٌ فَاخْتَارَ مَا عِنْدَ اللَّهِ]** ^(۶) ایدیہ، فاتی خبر ویرسہ۔ لکم زید بن حوہ ہندہ فرمان ایتھدہ: **[يَسْبِقُهُ عَصْوُهُ إِلَى الْجَنَّةِ]** ^(۷) ایدیہ زیددہ اول بر عصفوی شہید ایدہ غلجہ خبر ویرسہ۔ بر زمان صوکرہ فہا وندہ عربندہ برالی کیلیمہ۔ دیمکہ ان اول اول شہید اولر معنا جنتہ کیتھہ۔

ایستہ بتوہ بتی ایتھدہ امور غیبیہ، اورہ قسم انواع معجزاتندہ برتک نوعدر۔ اورہ وعدہ اورہ قسندہ بر قسمی سویر مدد۔ شمدی بوقسمہ برابر، اعجاز قرآنہ دائرہ گرمی شنجی سوزدہ غایت کنسہ اخبار غیب نوعندہ درت نوعنی اجمالاً بیایہ ایتھدہ۔ ایستہ بورادہ کی نوع ایدہ برابر، قرآنک لسانیلہ غیبیہ خبر ویردیگی اورت بیون نوع ایدہ برابر دوشون۔ کورک، نہ قدر قطعی، شہرہ، بار لور، قوتلی، قوی بر لہاں رسالتدہ، بتوہ بتوہ قلی، عقیای بوزویان البتہ ایمان ایدہ ہکندہ، ذات احدیہ علیہ السلام فہا لورہ کل شیء و علام الغیوب اولرہ بر ذات ذوالجلالک رسولیدر۔ و اوندہ خبر السور۔

[یدنجی نکتہ کی اشارت] معجزات بتوہ ندہ برکت طعام خصوصندہ اولرہ قسندہ **[بر قاج قطعی و معنا متواتر مثالہ]** اشارت ایدہ جائز۔ جمدہ اولر بر **[مقدمہ]** ذکر کی مناسبدر۔

[مقدمہ] شوکلہ جک برکتی معجزات مثالدری، لہر بری متعدد طریقہ، حتی بعضیادری اورہ الٹی طریقہ صحیح بر صورتہ نقل ایدہ کیلیمہ۔ اکثری بر جماعت کثیرہ حضورندہ وقوع بولسہ۔ او جماعت اچندہ معتبر و صادق

انسانه اوندیه بحث ایدوب نقل ایتلار. مثلاً، بردفعه [صاع] دینیه درت آووج طعاندیه یتیمه آدم
 یمیلار، طوره اوللار، نقل ایدیور. اوتیمه آدم اوندک سوزنی ایشیدیور، تکزیم ایتیمه یور. دیمک سکوت ایلر
 تصدیقه ایدیورلر. هالبولکه، او عصر صدوه و حقیقته و او حقیرست و هدی و طوغری آدم اولده صحابه لر
 ذره مقدار یالاذ کورس، رد و تکزیم ایدرلر. هالبولکه بحث ایدر گلنز واقعری هوقلر روایت ایتیمه. و
 اوت کیلارده سکوت ایلر تصدیقه ایتلار. دیمک لهر برده معنا متواترکی قطعیدر. لکم صحابه لر، قرآنک و
 ایتلارک حفظنده صوکره، ان زیاده رسول اکرم علیه الصلوة والسلام افعال و اقوالک محافظه سنه، بافصوص
 امطامه و معجزاته دئر اهلانیه بنوه قوتلرله هالیس قدرنی و صحابینه یک هوره دقت ایتد طرینی تاریخ و سیر شهادت ایدیور.
 رسول اکرم علیه الصلوة والسلام عائد ان کوهک بر حرکتی، بر سیرتی، بر طالی اتمال ایتیمه لار. و ایتد طرینی و قید ایتد طرینی
 کتب احادیث شهادت ایدیور. لکم عصر سعادتیه معجزاتی و مدار امطام احادیثی کتابتیه هوقلر قید ایدوب یازدیدر.
 فصوصاً عبادله سبعة کتابتیه قید ایتدیدر. فصوصاً ترجمان القرآن اولده عبدالله ابن عباس و عبدالله ابن عمر و ابن
 العاص، بافصوص اوتوز قروه سنه صوکره تابعینک بیقرار محققاری، احادیثی و معجزاتی یازی ایلر قید ایتدیدر.
 دها اوندیه صوکره، باشده درت امام مجتهد و بیقرار محقق محمد ثار نقل ایتدیلر. یازی ایلر محافظه ایتدیلر.
 دها لهجرتیه ایکی یوز سنه صوکره، باشده بخاری، مسلم، کتب سینه مقبوله و ضیفه هفظی اوموزلرینه ایدیلر.
 ابن جوزی کی شدای بیقرار منقذ لر هیقوب، بعضه ملکرلر و یا فخر سن و یا حفظ سن و یا نادانلرک ریشدر قلی
 موضوع احادیثی تفریق ایتدیدر، کوستدیلر. صوکره اهل کشف تصدیق ایتیمه دفعه رسول اکرم علیه الصلوة والسلام
 تمثیل ایدوب، یقظه مانده اوندک صحبتیه مشرف اولده جلال اللهیه شیو طریکی علامه لر و محققار، احادیث
 صحیحه نکه ائلا سیرین، سائر موزلرده و موضوعاتیه تفریق ایتدیدر. ایتیه بحث ایدر گلنز هادیه لر، معجزه لر،
 بویلر الدیه اله قوتای، امیه، متعدد و هوره، بلکه حدیث ائلرده صاعلام اولارجه بنده طامسه. [الحمد لله]

هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي ^(۱) ایتیه بوطا بناء، بوزمانه قدر اوزونه مسافده کلکه، شوزمانده تا اوزمانه قدر
 بوهاده لری ناصل بیر گلزکه، قاریشامسه و صافیدر؟ فاطمه کلیمه لی.

[برکته دائر معجزات قطعیه نکه برنجی مثال] باشده بخاری و مسلم کتب سینه صحیحه متفقاً خبر و بریورلرکه:
 رسول اکرم علیه الصلوة والسلام حضرت زینب ایلر تزویج ولیم سنده، حضرت انسک والده سی ام سلمه، برایی آووج خرما

یاغ ایلہ قاور اور قربہ قویب، حضرت انسہ پیغمبر علیہ الصلوٰۃ والسلام کو نذر دی۔ انسہ فرمان آیتکہ: فلا فلاف
 ہا غیر۔ لہم کیمہ تصادفاتہ دعوت آیت۔ انسہ کیمہ راستہ کلیدیہ ہا غیر دی۔ اوچ یوز قدر صحابہ کلوب، صفہ و
 عجزہ سعادتی طولیدیر۔ فرمان آیتکہ: **[تَخْلُقُوا عَشْرَةَ عَشْرَةَ]** یعنی اوز اوز حلقہ اولیٰ یاز۔ صوکرہ مارن
 آنی او از طعام اوز رینہ قویدی۔ دعا آیتکہ: بویورن دیدی۔ بتوہ او اوچ یوز آدم بیدیر۔ طوہ اولوب قالیدیر۔
 انسہ فرمان آیتکہ: قالیر۔ انسہ دیمکہ: یا محمد، طعام فانی قویدیم و قتی طعام ہو قوی، یوقہ قالیدیر دیم
 و قتی ہو قوی، فرقہ ایدہ مدیم۔^(۱)

[ایلنجی مثال] محمد اندر نبوی ابوتوب الانصار فانی سنہ تشریف نبوی حفظ منہ ابوتوب دیرکہ: رسول اکرم
 علیہ الصلوٰۃ والسلام و ابوتوب الصدیقہ کافی صلہ جک ایلک کیسلک یمک یمیم۔ او کا فرمان آیتکہ: **[ادعُ**
ثَلَاثِينَ مِنْ اَشْرَافِ الْاَنْصَارِ] اوتوز آدم کلیر، بیدیر۔ صوکرہ فرمان آیتکہ: **[ادعُ سَبْعِينَ]** آتیمہ دها
 دعوت آیتکہ: کلیر، بیدیر۔ صوکرہ فرمان آیتکہ: **[ادعُ سَبْعِينَ]** آتیمہ دها دعوت آیتکہ: کلیر، بیدیر۔
 قالیدہ یمک دها قالدی۔ بتوہ کلیر او معجزہ قاشوسندہ اسلامیتہ کرب بیت آیتکہ: او ایلک
 کیسلک طعامہ یوز سلسلہ آدم بیدیر۔^(۲)

[اوجنجی مثال] حضرت عمر ابن الخطاب و ابوتوب و سلمہ ابن الکوع و ابوتوب الانصار کی متعدّد طریقہ دیور کرکہ:
 برغزوہ ده آورد اوچ قالدی۔ رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام مراجعت آیتکہ: فرمان آیتکہ: لکلبہ لریزده قالہ
 بقیہ ازیاقی طویل یاز۔ لکس ازار بر بارہ فرما کتیدی۔ ان ہوو کتیمہ درت اوچ کتیمہ بیلیدی۔ برکایمہ
 قویدیر۔ سلمہ دیرکہ: مجموعی بہ تخیمہ آیتکہ: اوتورمہ برکچی قدر آنجہ واردی۔ صوکرہ رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام
 برکتہ دعا ایدوب فرمان آیتکہ: لکس فانی کتیمہ۔ فوشویدیر، کلیر۔ او آورد اوچ کتیمہ لکس برقاب قالادی،
 لکس طویلیدیر۔ لکس فضلہ قالدی۔ صحابہ دہ بر راوی دیمہ: او برکتک کیدیشاندہ آتیمہ، اگر اهل رصہ
 کلہ ایدی، اوندہ دخی طافی کلہ کلیدی۔^(۳)

[درنجی مثال] باشدہ بخاری و مسلم کتب صحیحہ بیان ایدور کرکہ، عبد الرحمن ابن ابوتوب الصدیقہ دیر: بز یوز اوتوز صحابہ
 بر سفردہ رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام اید بر ایدک۔ درت اوچ مقداری اولہ بر صاع الکک ایچوہ غورہ یا بیلیدی۔
 برکچی دخی کسبیدی، یسیر لیدی۔ یا لکس جلد و بوبر طاری کباب یا بیلیدی۔ قسم ایدرم، او کلبہ یوز اوتوز صحابہ دہ

تقریباً سہ ہزار کدی، وردی. صوکرہ رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام شمسہ اُنی ایلی طاسیہ قویدی. بزعمومز طوف
اولونجیہ قدریدک. فضلہ قالدی. بر فضلہ سن دودہ یہ یوصلدیم. ^(۱)

[**بشنجی مثال**] کتب صحیحہ قطعیدہ بیان ایدیسور لک: غزوہ غزائے آخر ایدہ، مشہور یوم الخندقہ، حضرت جابر
الانصاری قسم ایلہ اعلامہ ایدیسور: اوکوندہ دست آدوج اولادہ برصاع آریہ الماندہ، برسندک برکچی اوغلاغندہ
بیک آدم سیدر. واولدہ قالدی. حضرت جابر دیرک: اوکوندہ بیک، خانمدہ شیرلیدی. بتوہ بیک آدم او صاعدہ،
او اوغلاقدہ سیدر، کیتدیر. دها تخرہ مز طولو قایا یور. دها غوریمز ملک یایلیور. او غورہ، او تخرہ یہ
مبارک آغزینک صوبی قلوب برکتہ دعا ایتدی. ^(۲) ایستہ شو معجزہ برکتی، بیک ذاتک مفرندہ، اولدی علا دار کوسرہ رک
حضرت جابر قسم اعلامہ ایدیسور. دیک شو هادہ، بیک آدم روایت ایتدہ کبی قطعی دینیلدی.

[**آلتنجی مثال**] نقل صحیح قطعیدہ، خادم نبوی حضرت اُنک عجمہ سی مشہور ابو طلحہ دیرک: رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام
یمسہ، سکاسہ آدمی، اُنک قولوغی آلتندہ کتیردیگی از آریہ الماندہ طوف اولونجیہ قدریدیدی. او از الماندی
یادہ ہارہ ایدیز، امرایتدی. و برکتہ دعا ایتدی. منزل طار اولدیغندہ، اوز اوز صلوب سیدیلر. طوف
اولادہ کیتدیلر. ^(۳)

[**یدنجی مثال**] نقل صحیح قطعیدہ شفاء شریف و مسلم کبی کتب صحیحہ بیان ایدیرک: حضرت جابر الانصاری
دیور: بر ذات رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام عیالی اچوہ طعام ایتدی. رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام
یاریم یول آریہ وردی. طوف زماہ او آدم عیالی ایل و مافریرلہ او آریہ دہ سیدر. باقیورلر،
بیتہ یور. نقصانیت آٹلامو اچوہ اولدیر. صوکرہ برکت دخی قالدی. نقصانہ اولفہ باشدی.
رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام کدی. وقعہ بیابان ایتدی. اولک جواباً فرمان ایتدی: **[لَوْلَا نَفْلُهُ لَافْتَدَتْهُ مِنْهُ وَلَقَامَ بِحُرٍّ]** یعنی اگر لیلہ ایلہ تجربہ ایتدہ ایدیز، ہیاتانجہ سزہ یتدی. ^(۴)

[**سکرنجی مثال**] ترجمہ و نسائی و بیہقی و شفاء شریف کبی کتب صحیحہ بیان ایدیسور لک، حضرت سمرہ
ابن جندب دیر: رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام برکات ایتدی. صبا مدہ آقام قدر فوج فوج آدمار
کلیر، سیدیلر. ^(۵) ایستہ مقدمہ بیان ایتدیز سرہ بناء شو واقعہ برکت، یا اللہ سمرہ نک روایت دگل. بلدہ سمرہ،
اویجی سبہ جماعتلر ممکی کبی، اوندک نامہ و تصدیقین بناء اعلامہ ایدیسور.

[**طقوزنجی مثال**] سَفَا شَرِیف صَاحِبِ وَ مَشْهُورِ ابْنِ ابْنِ سَیِّدِ وَ طَبْرَانِی کَبی مَوْتُوهِ وَ صَحیحِ مَحْقَقَارِ رَوَایَتِهِ، هَفَرَتِ أَبُو تَهْرِیرَه دیر: رَسولَ اکَرَمِ عَلَیْهِ السَّلَامُ وَ کَلَامُ بَطَا اَمَرِیَتِی: مَسْجِدِ شَرِیفِکَ صُفَّهِ سَنی مَسْکَنِ اَتَمَّ اَزِیْدَه یوزده زیاده فَضْلِی مَهاجِرِی دَعْوَتِ اِیْتِ. بَه دُخِ اَوَناری آردم، طَویدَ اَردم. عَومَمَزَه بِر طَابِلَه طَعَامِ قَوْنولدی. بَزِ اِیْتَه دِیگَرِ قَدَرِ سِیّدِکَ، قَالَقَدَرَه. اَوَلَمَه قَوْنولدیغی وَ قَتِ نَاصِلِ اَیْدِی، یَیْنَه اَوَلَمَه طَوَلو قَالدی. یَا اَللّٰهُ بِارِ مَا قَلَدِ اِیْرَی طَعَامَه کَوْر و نیوردی. ^(۱) اِیْتَه هَفَرَتِ أَبُو تَهْرِیرَه، عَومَمَ مَیْلَه اَهْلِ صُفَّهِ تَصَدِیقَه اَسْتَاذَا، اَوَنارِ نَامَنَه خَبَرِ وِیَر. دِیْمَکَ مَعْنَا، عَومَمِ اَهْلِ صُفَّهِ رَوَایَتِ اِیْتَه کَبی قَطْعِیْدِر. لَهْمِ لَهْمِ مَکْنِیْدِرْکَه، اَوَخِر، هَوَه وَ طَوغری اَوَلَمَه، اَوَصَادَه وَ کَامِلِ ذَاتَه سَاوَتِ اَیْدِی وَ بَ تَلْذِیْبِ اِیْتَه سِیْنَار؟

[**اوتنجی مثال**] نَقْلِ صَحیحِ قَطْعِی اَیْدِی هَفَرَتِ اِمَامِ عَلِی دیر: رَسولَ اکَرَمِ عَلَیْهِ السَّلَامُ وَ کَلَامُ بَنی عَبْدِ الْمُطَّلِبِ جَمْعِ اِیْتِی. اَوَنارِ قَرَوَه اَدَمِ اَیْدِیَار. اَوَنارِدَه بَعْضِیَارِی بَرْدَه یَا وِروسی یِردی وَ دَرْتِ قِیَه سَوَتِ اَیْمُورِی. هَا بَوَلَه عَومَمِ اَوَنارَه بِر اَوُوجِ قَدَرِ بِرِیْمَکَ یَا اَیْدِی. عَومَمِ یُیُوبِ طَوُوه اَوَلِیْدِر. یِیْمَکَ اَسْکِیسی کَبی قَالدی. صَوکَرَه اَوُوجِ دَرْتِ اَدَمَه اَتَجَه طَافِی طَبْرِ اَغَا مِیْدَه بِر قَافِ اَیْمِیْدَه سَوَتِ کِیْرَدی. عَومَمَا اَیْمِیْدِیَار، طَویدِیَار. اَیْمِیْدَه مِیْدَه کَبی بَاقِی قَالدی. ^(۲) اِیْتَه هَفَرَتِ عَلَیْکَ شُجَاعِی وَ صِدَاقِی قَطْعِیْتِنَدَه بِر مَعْجَزَه بَرکَتِ!

[**اوسه برنجی مثال**] نَقْلِ صَحیحِ اَیْدِی، هَفَرَتِ عَلِی وَ فَاطِمَةُ الزَّهْرَا وَ لَیْمَه سَنَدَه، رَسولَ اکَرَمِ عَلَیْهِ السَّلَامُ وَ کَلَامِ بِلَالِ هَبْیَیْه اَمَرِیْتِی: دَرْتِ بَه اَوُوجِ اَوَن، اَللّٰکَ یَا لَیْمَه. وِیْرَدَه یَا وِروسی کِیْلِیْمَه. هَفَرَتِ بِلَالِ دیر: بِنِ طَعَامِ کِیْرَدَم. مَبَارَکَ اَنّی اَوَسْتَه اوردی. صَوکَرَه طَائِفَه طَائِفَه صَحَابَه لِر طَلِیْدِر. یِیْدِر، کِیْتِیْر. اَوِیْمَکَدَه بَاقِی قَالَه مَقْدَارَه یَیْنَه بَرکَتَه دَعَا اِیْتِی. بَنُوَه اَزِ وَاوِجِ طَاهِرَاتَه، تَهْرِیْرِیْنَه بِر طَکَ کَوْنَدِرِیْلدی. اَمَرِیْتِیْلَه: لَهْمِ مِیْوَنَدِر، لَهْمِ یَا نَارِیْنَه کَلَنارَه یِیْدِرِیْنَار. ^(۳) اَوَت، بَوِیْدَه مَبَارَکَ بِر اَزِ وَاوِجَه، اَلْبَتَه بَوِیْدَه بِر بَرکَتِ لَازِمَدِر. وَ قَوْعِی دَه قَطْعِیْدِر.

[**اون ایلنجی مثال**] هَفَرَتِ اِمَامِ جَعْفَرِ صَادِقِ، پِیْدِرِ لَرِ اِمَامِ مُحَمَّدِ اَلْبَا قَرْدَه، اَوَدَه پِیْدِرِی اِمَامِ زَیْنِ الْعَابِدِیْنَه، اَوَدُخِ اِمَامِ عَلِیْدَه نَقْلِ اَیْدِرْکَه: فَاطِمَةُ الزَّهْرَا، یَا اَللّٰهُ اَیْلِیْنَه طَافِی طَلْجِکَ بِرِیْمَکَ یِیْرَدی. صَوکَرَه عَلِی دِی کَوْنَدِرْدی. تَا رَسولَ اکَرَمِ عَلَیْهِ السَّلَامُ کَلَسَوَه، بِر اَبِرِیْمِیْنَار. تَشْرِیْفِ اِیْتِی. وَ اَمَرِیْتِیْلَه، اَوِیْمَکَدَه تَهْرِیْرِیْنَه بِر طَکَ کَوْنَدِرِیْلدی. صَوکَرَه کَنِیْنَه، لَهْمِ عَلِیْیَه، لَهْمِ فَاطِمَه وَ اَوَلَدِیْنَه بِر طَکَ اَیْرِیْلدَه صَوکَرَه،

حضرت فاطمہ دیر: تنجرہ غری لیدر دہ۔ داتا طولو اولوب طامبیور دی۔ مینت الہیہ الہ فیلی زمان اویمکده میدن۔^(۱)
عجبانه اچومہ بونورانی یولک سلسلہ روایتہ کل شو معجزہ برکتہ، کوزن ایلہ کورمہ کی اینا غمایور سک؟ اوت،
بولما قار شو شیطانہ دخی بھانہ بولماز۔

[**اون اوچنی مثال**] ابو داؤد و احمد بن حنبل و امام یحییٰ کی صدوہ امامار، ذکین الاخص ابن سعید المزینیدہ،
لحم آتی قراداسہ ایلہ بار صحبہ شرف و صحابہ بردہ اولادہ نعمان ابن مقرن الاخص المزینیدہ، لھم جبریزدہ نقل ایدرن،
متعد طریقہ ایلہ حضرت عمر ابن الخطابہ نقل ایدر لک، رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام حضرت عمرہ امرایتی:
اخصی قبیلہ سندہ کل درت یوز آتایہ یولجیاوہ اچومہ زاد و ذفرہ ویر۔ حضرت عمر دیدی: یا رسول اللہ! موجود ذفرہ
برقاج صاعدر۔ کومہ سی او تورمہ بردہ یاوروسی قدر در۔ فرمان ایتدی: کیت، ویر۔ اودہ کیتدی۔ یاریم یون
خرطادہ، درت یوز سوار یہ کفایت درجہ سندہ زاد و ذفرہ ویردی۔ و دیدی: لھم نقصانہ اولمہ کی، اسکی
حالندہ قالدی۔^(۲) ایستہ شو معجزہ برکت، درت یوز آدمہ و بافصوص حضرت عمر ایلہ مناسبہار بر صورتہ وقوعہ
کلمدر۔ روایتلر آرق سندہ بونار وار۔ بونارن سکوتی، تصدیقدر۔ ایکی اوچ خبر واحد دیوب کچہ! بویلہ
ہادثہ لر خبر واحد دخی اولہ، تواتر معنوی حکمندہ قناعت ویر۔

[**اون درنجی مثال**] باشدہ بخامی و مسلم کتب صحیحہ خبر ویر یور لک: حضرت بکر بن بکری وفات ایدر۔
بورجی ہوو، زیادہ مدیوسہ۔ بورج صاحبہاری دہ یھودیبار۔ جابر، بدرینک اصل مانی غرمایہ ویردی۔ قبول
ایتمدیبار۔ مالبوک باغندہ کی مویہ لری، قاچ سندہ دینہ کافی حکمہ جک۔ رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام فرمان ایتدی:
باغک مویہ لری قویار یاز، خرمان اید یاز۔ اولیہ یایدیبار۔ رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام خرمان اچندہ کزدی۔ دعا ایتدی۔
صوکرہ جابر، خرماندہ بدرینک بتوہ غرمانک بور ہارینی ویردکدہ صوکرہ، سینہ بر سندہ باغندہ کل محصولات قدر
خرماندہ قالدی۔ بر روایتہ بتوہ غرمایہ ویردیگی قدر قالدی۔ او ہادثہ دہ، بورج صاحبہاری اولادہ یھودیبار،
ہووہ تعجب ایدوب ہیرندہ قالدیبار۔^(۳) ایستہ شو معجزہ بالہرہ برکت، یا اللہ حضرت جابر کی برقاج راویلر خبری دگل۔ بلکہ معنوی
تواتر حکمندہ او ہادثہ ایلہ مناسبہار حد تواتر درجہ سندہ ہووہ آدماری تمثیل ایدرن روایت ایتبار۔

[**اون شنجی مثال**] باشدہ ترمذی و امام یحییٰ کی محققار، حضرت ابو لھریرہ دہ نقل صحیح ایلہ خبر ویر یور لک: ابو لھریرہ
دیمکدہ: بر غزوہ دہ (و باشقہ بر روایتہ غزوہ تبوکدہ) اور دو آچ قالدی۔ رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام فرمان ایتدی:

[**قُلْ مِنْ شَيْءٍ**] برشی وارمی؟ دیدم امرایتی. بن دیدم: گلبه ده بر باره خرم وار. (بر روایتی ده بنه دانه ایسه.)
دیدم: کتیر. کتیردم. مبارک الی صودی. برقبه هیقاردی. برقه برقدی. برکتله دعا بووردید. صوکره اوزاوند
عساری هانغردی. عموماً سیدید. صوکره فرمان ایستی: [**خُذْ مَا جِئْتَ بِهِ وَاقْبِضْ عَلَيْهِ وَلَا تَكْبَهُ**]^(۱) به آیدم.
آلی او گلبه به صوکره. اول کتیردیم قدر آله کدی. صوکره رسول اکرم علیه الصلوة والسلام هیاتنده، ابوبکر
وعمر و عثمان هیاتنده او خرمالردن سیدم.^(۲) باشقه بر طریقده روایت ایلمکده: او خرمالردن قاچ یون
فی سبیل الله صرف ایتم. صوکره حضرت عثمان قتلنده او خرم، قای ایله هب و غارت ایلدی، کتیدی.^(۳) ایسته
خواجه طائفات اولسه فخر عالم علیه الصلوة والسلام قدسی مدرسی و تلمیسی اولسه صفه نیک دیرینه برهم طلبی
و مریدی و قوه حافظه نیک زیاده سی ایچمه دای نبویه مظهر اولسه حضرت ابولهریره، غزوه تبوک کی بر جمع ناسده وقوعی
خبر و یردیگی شو معجزه برکت، معنا بر آورد و سوزی قدر قطعی و قولی اولم کتدی.

[**اَوْنِ التَّجْنِي مَثَال**] باشد بخاری کتب صحیحہ نقل قطعی ایله بیاه ایسور کتدی: حضرت ابولهریره آج اولسه.
رسول اکرم علیه الصلوة والسلام آرق سنده کیدوب منزل سعاده کتیشار. باقار کتدی، برقدح سوت اوریله هدیه کتیریلیمسه.
رسول اکرم علیه الصلوة والسلام امرایتی: اهل صفه یی هانغیر. به قلبده دیدم: بوسونک بتوتی به ایچمه بیایم.
بن داهان زیاده محتاجم. فقط امر نبوی ایچومه اوناری طویلدم، کتیردم. یوزی عجاویر ایلدی. فرمان ایستی: اوناره
ایچیر. به ده او قدعه کی سوتی بر بر و یردم. لهریسی طوینجه قدر ایچیر، دیگینه و یریم. بویل بر بر ایچیره رن
بتوه اهل صفه اوصافی سوتنه ایچیدیلر. صوکره فرمان ایستی: [**بَقِيْتُ أَنَا وَأَنْتَ فَاشْرَبْ**]^(۴) به ایچدم. ایچدجه،
ایچ فرمان ایدر. تابه دیدم: سنی عهد ایله ارسال ایده ذات ذوالجلاله قسم ایدرم، بر قالمدیکه ایچیم. صوکره
کتیدی آیدی. **بِسْمِ اللَّهِ**^(۵) دیوب محمد ایدرن بقیه سنی ایچدی.^(۶) یوز بیک عافیت اولون!

ایسته شوصافی، خالص سوت کی لطیف، شبهه سز معجزه بالهره برکت، به یوز بیک هدیی هفتقه آله
حضرت بخاری باشد اولره، کتب سته صحیحہ ایله نقلدی، کوزله کورمک قدر قطعی اولقله برابر، مدرسه
قدسیه حمیه اولسه صفه نیک نامدار، صاوه، حافظ بر شاکردی اولسه ابولهریره نیک، عموم اهل صفه یی معنا اشهاد
ایدرن، عادتاً عموم سنی تخیل ایوب شوافیاری، تواتر درجه سنده قطعی تلقی ایتمک، یا قای بوزوه و یا عقی یوه.
عجا حضرت ابولهریره کی صاوه و بتوه هیاتی هدیه و دینه وقف ایده [**وَمَنْ كَذَبَ عَلَىَّ مُتَمِدِّدًا فَلْيَتَبَوَّأْ مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ**]^(۷)

حديثي آئيد، لھج مخميرك، حفظندہ ك احاديث نبويه ك قمتي و صحتي شريه دو سوروب الھ صفا

تکذيبه هدف ايدہ جک مخالف بروز واصلنبر وقعہ سويلوہ؟ عاٹا!

يارب! سو رسول اکرم عليه الصلوة والسلام برکتی حرمتہ، بزه احسانہ آيت يک مادی و معنوی رزقندہ برکت

احسانہ آيت!

[برکتہ مھ] معلومد رکه، ضعيف شيار اجتماع آيت کجه قوتير. انجبه جک ايد طوبه يايله، قوتی خداط

اولور. قوتی خداط طوبه يايله، کجه قوتير ماز. آيتہ اوبه بسه انواع معجزاتده ياللا برکت قسمندہ کجه معجزاتک

واو قسمک اوبه بسه قسمندہ آنجه قسمی اوبه آتي مثال کوستردک. لھر بر مثال، تک باشيه نبوتی اثبات ايد بر درجه ده

قوتی ايدی. فرصت مثال اولورده، بونرون قسمی قوتير صايله ده، ينه قوتير ديده ميرز. هونک قوتی ايله اتفاقه ايدہ

قوتير. لھم شوادہ بسه مثالک اجتماعی، قطعی، شېره سز بر تواتر معنوی ايله قوتی بر عجزه کبرای کوستير. شیدی

شومجموعه کجه عجزه کبرای، برکت عجزه کرنده ذکر ايد يايله مه اولورده اوبه درت قسم آخري مزج ايديله، قوتی

خداطاری طوبه يايله کجه، قوتی محمسه اوليايه بر عجزه البر ايچنده کوردنيور. صوکره شومعجزه اکبری، سائر

اوبه درت نوع معجزاتک مجموعه علاوه آيت، کورک، نه درجه قوتی، صايلمان، قطعی بر برهان نبوت احمدیه کجه

کوستيريور. آيتہ نبوت احمدیه تک ديري، شومجموعه تشکل ايدہ طاغ کجه قوتی بر ديرکده. شیدی جزو بیانده

و مثال لرده سوء فهمده طن شېره لرله، اومتيه سقف معلای ثباتسز وقابل مقوط کورک، نه درجه ده

عقاسرلوه اولیغی آطاردک. اوت، برکتہ دائر او معجزه کوستيريورک، محمد عربی عليه الصلوة والسلام، عموم

رزق ويره ورزق قوتی خلوه ايدہ بر ذات رحيم وکريمک سویلی مأموريدر. یک صومای بر عبیدہ رک، رزقک

انواعندہ، خلاف عادت اولورده، اوکا لھجده وصرف غيبده ضیافت کونديريور. معلومد رک، جزیره العرب صوی

وزراعتی آز بربرد. اونک ايچوه اهالیسی، فھو بديتہ اسلامده کجه صحابر، ضیوه معيشه معروضيدار. لھم

صومزلفه هوه دفعه کرفتار الويورلردی. آيتہ بو علمته بناء، معجزات بالھرہ احمدیه عليه الصلوة والسلامک مھماری،

طعام وصوف موضندہ تفھير اتمه. بورقور، دعوی نبوتہ دلیل و معجزه اولقدہ زياده، احتياجه ناء رسول اکرم عليه الصلوة

والسلامه بر اکرام الھی، بر احسانہ ربانی، بر ضیافت رحمانيه علمندہ در. هونک او معجزاتی کوردنار، نبوتی تصدیق بر ایتمار.

فقط معجزه ظهور آيت کجه، ایمانه زياده شیر. نور علی نور اولور.

[[سکونجی اشارت]] صوفیوں نے تظاہر ایدہ بر قسم معجزاتی بیان ایدہ۔ [مقدمہ] معلوم رکھ، جماعت
ایجنہ وقوع بولادہ حادثہ، آمادہ بر صورتہ نقل ایدہ، تذبذب ایدہ بیک وقت، طوغلغنی کوسیر۔ ہونہ
انسانک فطرتہ، بالانہ بالاندہ دیکھ جیہ بر میل وارد۔ فطرتہ قومہ زیادہ بالانہ قارو سکو اتہ صحابہ
اولہ، فطرتہ حادثہ رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام تعقلو ایہ وبالخاصہ نقل ایدہ مشاہیر صحابہ اولہ،
البتہ او خبر واحد صاحبی، او حادثہ کورہ جماعتی تمیل ایدہ ہائندہ روایت ایدہ۔ حالہ کہ شیدی بحث ایدہ جائز
معجزات مائی، لہر بر مثالی ہونہ طریقہ، ہونہ صحابہ لہر اللہ، بیکار تابعینک محققاری اہل آئوبہ مشار۔
صاغدام اولادہ انجی عمر مجتہد لرینک اللہینہ ویر مشاہد۔ اوندرہ کمال حدیثہ و حرمتہ اہل آئوبہ، قبول ایدہ،
آرہ لہندہ کی عمرک محقق لرینک اللہینہ ویر مشاہد۔ لہر طبقہ، بیکار قوتی اللہینہ کجوب، طہ طہ تا عمر عمرہ طہ۔
لہم عمر سعادتہ یازیلانہ کتب احادیثہ صاغدام اولادہ دور ایدہ کجوب، تا بخاری و مسلم کی علم حدیثک دہی
امام لرینک اہلہ کیمہ۔ اوندرہ کمال تحقیقہ ایلہ مراتبی تقریرہ ایدہ، صحتی شہرہ سزا دلانہ جمع ایدہ بڑہ درس
ویر مشاہد، تقدیم ایتہ۔ **جز انہم اللہ خیر اکثر** (۱) ایہ رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام مبارک پارماق لہندہ
صوبک آقسی ویک ہونہ آرمہ ایجیرمی متواتر۔ اولہ بر جماعت نقل ایتہ، بالانہ اتفاقاری محالہ۔
شو معجزہ غایت قطعیدہ۔ لہم اوچ دفعہ، اوچ مجمع عظیمہ تکرر ایتہ۔ باشدہ بخاری، مسلم، امام مالک، امام
شعیب، امام قتادہ کی یک ہونہ اہل صحیح بر جماعت، صحابہ لہندہ، باشدہ غلام نبوی حضرت انس، حضرت جابر،
حضرت ابنہ معوذ کی مشاہیر صحابہ نک بر جماعتہ، پارماق لہندہ صوبک کترہ آقسی و اوردوہ ایجیرمی
نقل صحیح قطعی ایدہ بیان ایدہ۔ بونوع معجزہ مائیدہ یک ہونہ لہندہ [طوقوز مثالی] بیان ایدہ ہلز۔

[[برنجی مثال]] باشدہ بخاری، مسلم، کتب صحیحہ حضرت اندہ نقل صحیح ایلہ خبر ویر سور لہ۔ حضرت انس دیور: زوراً
نام محلہ اوچ یوز کیشی قدر، رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام ایلہ برابر ایدہ۔ ایتہ غازی ایچومہ آبدست الہی امر ایتہ۔
صوبہ لونندی۔ بالذکر بارہ صو امر ایتہ، کسیر دک۔ مبارک اللہینہ ایجنہ باتیردی۔ کورد کلہ، پارماق لہندہ ہشم کی
صو آقیور۔ صوکرہ جوہ معینہ کی اوچ یوز آدم کلیر۔ عمومی آبدست اللہ ایدہ (۲) ایہ شومالی، حضرت انس
اوچ یوز کیشی تمیل ایدہ خبر ویر سور۔ ممانید رک، او اوچ یوز کیشی شو فبرہ معنا اشتراک ایہ سونہ؟ لہم اشتراک
ایتہ طری حالہ، تذبذب ایتہ سیندہ؟

[**اینجی مثال**] باشد بخاری، مسلم، کتب صحیحہ فیروزپورکے، حضرت جابر ابن عبد اللہ الانصاری بیاضہ ایسور:
 بزیک بسہ یوز کیشی غزوۂ حدیجہ صودہ. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام قریہ دینیلمہ دریدہ برقاب صودہ
 آبدست آلدی. صوکرہ اونی ایجنہ صودی. کوردک، یار قارندہ ہشہ بی صواقیور. بیک بسہ یوز کیشی ایچوب
 قایدی او قریہ دہ طولیدر (۱) سلم ابن ابی الجعد جابردہ صومہ: قاج کیشی ایڈلز؟ جابر دیکلہ: یوز بیک
 کیشی دہ اولہ ایڈی، سینہ کافی حایردی. فقط بزاون بسہ یوز، یعنی بیک بسہ یوز ایدک. ایستہ شو معجزہ باہرہ ندک
 راویاری معنایک بسہ یوز قدر درک. ہونکہ فطرت شریہ دہ، یالانہ یالانہ دیکلہ بر میل آرزوی واردر. صحابہ
 ایہ، صودہ و طوغریوہ ایچوب، جان و مال ویدر و والدہ لینی و قوم و قیل لینی فدایدوب صودہ و ہوہ ایچوب
 فدای اولد قری ہالده، لہم [بندہ بیلارک یالانہ برشی خبر ویرہ، جہنم آتندہ برینی ماخرلا سو (۲)] مالندہ کی
 حدیث شریفک تھیدینہ قارٹو، یالانہ مقابل سکون ایتلری مکملہ دگلر. مادام سکون ایتدیلر. او خبری قبول
 ایتدیلر. معنای اشراف ایدوب تصدیقہ ایسورک، دیکلر.

[**اوینجی مثال**] غزوۂ بواطدہ، سینہ بخاری، مسلم باشد، کتب صحیحہ بیاضہ ایسورکے، حضرت جابر دیدیکہ:
 رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام فرمان ایتدی: [**نَارِ بِالْوُضُوءِ**] آبدست آلمہ ایچوب ندایت، دیدیلر.
 صوبوہ، دینیلمدی. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام دیدی: برپارچہ صوبولیانز. غایت آرزو کتیردن. صوکرہ
 او آرزو اوستہ اونی قایدی. برشیدر او قودی، بیاحدم نہ ایدی. صوکرہ فرمان ایتدی: [**رِدْنَا بِجَفَنَةِ الرَّكْبِ**]
 یعنی قافلہ ندک یون تثنی کتیربط. کتیریدی. بہ دہ رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام اولنہ قویدم. اودہ
 اونی ایجنہ قویدی. یار قارینی آھدی. بہ دہ او آرزو مبارک الی اوزرینہ دو کوپوردم. کوردک، مبارک
 یار قارندہ کثرتہ صواقدی. صوکرہ تثنی طولدی. صوبہ محتاج اولاندی ہانغیردم. بتوہ کلیدیلر. او صودہ
 آبدست آلمہ ایچیلر. بہ دیدم: دھا کیمہ قالدی. اونی قایدی. او جفنہ، یعنی تگنہ لبالب طولوقالدی. (۳)
 ایستہ شو معجزہ باہرہ الحمدیہ معنای متواتر در. ہونکہ حضرت جابر او ایشدہ باشدہ اولدینی ایچوب، برنجی سوز اوندک فقیر.
 او عموک نامہ اعلامہ ایسور. ہونکہ او وقت خدمت ایدہ اوزت ایدی. اعلامہ باشدہ اوندک فقیر. ابن مسعودہ
 عینا رواستہ دیورک: بہ کوردک، رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام یار قارندہ ہشہ بی صواقیور. عجا
 ماہر صدیقہ صحابہ دہ اولانہ انس، جابر، ابن مسعود کی بر جماعت دیہ: بہ کوردم. کورم سی ممانغیر؟

شعری شواوچ مائی برلیدر. نه قدر قوتی بر معجزه بالهره اولدغنی کور. و اوچ طریقه برلش، حقیقی تواتر علامنده بارماقارنده صواقیمسی قطعی اثبات ایدر. حضرت موسی علیه السلام طاشده اوسه ایکی یرده شمه بی صواقیمسی، رسول اکرم علیه الصلوة والسلام اوسه بارماغنده اوسه موصلاوه صویک آقیمسک درجه نه عیقاماز. هونره طاشده صواقیمسی مکندر. عادیات ایچنده نظری بولونور. فقط ات و کیملده، آب کورکی صویک کتیده آقیمسک نظری، عادیات ایچنده یوقدر.

[**درنجی مثال**] باشد امام ملک موطاً کتاب معتبرنده، معاذ بن جبل کی مالهیر صحابه ده خبر وریور که: حضرت معاذ بن جبل دیدر که: غزوه تئولده بر شمه راست هلدن. سیم قایلنگنده کوچ اید اقیوردی. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام امر ایستد که: بر بارجه اوصوی طویلا یاز. آووچارنده بر بارجه طویلا دیدر. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام اونه انی یوزینی یقادی. صوی شمه قوبده. برده شمه نک منفذی اصلوب کتیده آقدی. بتوه اوردویه کی هلدی. حتی بر راوی اولده امام ابن اشحه دیر که: کون کور و لتوی بی، طوراه آتنده اوشمه نک صوی کور و لتویا باره اولده آقدی. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام حضرت معاذه فرمان ایستد که: [**يُوشِكُ يَامُعَاذُ اِنْ طَالَتْ بِكَ حَيَاةٌ اَنْ تَرَى مَا لَهْمُنَا قَدْ مَلِئَ جَنَانًا**]^(۱) یعنی بواتر معجزه اولده مبارک صودوم ایوب بورالر باغه هوره ملک. عمر واره کوره ملک. و اولده اولدر.^(۲)

[**بشنجی مثال**] باشد بخاری، حضرت برآده و سلم، حضرت سلمه ابن اکوعده و سائر کتب صحیحیه باقه راویدنه متفقاً خبر وریور که: غزوه حدیبیه ده بر قویوب راست هلدن. بزیک درت یوز کیسی ایدن. اوقویونک صوی انلی کیسی بی آنجه اداره ایدردی. بز صوی هلدن. ایچنده برشی یرقماده. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام هلدی. قویونک باشنه اوردی. بر قوه صوابتدی. کتیدن. قوده نک ایچنه مبارک آغزینک صوی یراقدی. ودعا ایستدی. صوره اوقوده بی قویوب دوکدی. برده قویوب هوشدی و قاینادی. آغزین قدر طولدی. بتوه اوردو، کندیلری و هواناتی طوینجیه قدر ایچیدر. قابلیخده طولیدر دیدر.^(۳)

[**آلتنجی مثال**] یینه مسلم و ابن جریر طبری کی حدیثک داهی امامدی باشد اولاده، کتب صحیحیه نقل صحیح ایلر مشهور ابوققاده ده خبر وریور که، ابوققاده دیور: مونه غزوه مشهوره ده، رئیسکون شهادتی اوزرینه مداده کیدیوردی. بنده برقریه واردی. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام بطا فرمان ایستدی: [**احفظ علیَّ**]

مِیضَتُكَ فَمِیْکُونُ لَهَا نَبَأٌ عَظِیْمٌ ^(۱) یعنی قریبہ کی صافلا. اوندک یوں ایسی وار. صورتہ صورتہ بٹادی. تمہہ ایسی
 کیسی ایدے. (طہرینک نقلہ کورہ، اوچ توڑ ایدے) صورتہ قالدہ. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام دیدے: قریبہ کی تیر.
 بن تیردم. اودہ آدی. آغزنی آغزینہ تیردی. ایچہ نفس ایستی، ایستی، بیلم. صورتہ تمہہ ایسی کیسی طہر،
 ایچدی. قابیری طو لیردی. صورتہ بہ آلم. ویردیلم کی قالمہ ایدی. ایستہ شو معجزہ بالھرہ محمدی کی کور.
اللَّهُ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَیْهِ وَعَلَىٰ آلِهِ بِعَدَدِ قَطْرَاتِ الْمَاءِ ^(۲) دی.

[**یدنجی مثال**] باشدہ بخاری و مسلم اولادہ، کتب صحیحہ حضرت عثمان ابن عفین دہ خبر ویرور کرکے، عثمان دیر: بر فردہ
 رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام برابر صورتہ قالدہ. بطا و علیہ فرمان ایستہ: قالدہ موقعہ بر قابہ ایسی قریبہ صوی
 حیوانہ یوطامہ کیدیور. آلوب بوراہ تیریاز. بن و علی برابر کیدن. عیہ یردہ قانی صویولہ بولدہ، تیردن. صورتہ
 امر ایستی: بر قابہ بریارہ صوبوشا تیار. بوشا تیردہ. بر تلہ دعا ایستی. صورتہ ینہ صوی او حیوانہ کی قریبہ
 قویدہ. فرمان ایستہ: لھر کس صلیہ، قانی طو لیرسویہ. ستوہ قالدہ صلی. قابیری طو لیردی، ایچدی. صورتہ فرمان ایستی:
 قالدہ بر شیار طو لیرا. قالدہ آٹا طو لیردی. عثمان دیورکے: بہ تخیل ایدیردہ، کیستہ ایسی قریبہ طو لیرور. دها
 زیادہ لشیور. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام او قالدہ فرمان ایستہ: **إِنَّا لَمُ نَأْخُذُ مِنْ مَّا لَكَ شَيْئًا**
وَلَكِنَّ اللَّهَ سَقِينَا ^(۳) یعنی سنک صلیدہ المادہ. بلکہ جناب ہرہ خرنہ سندہ صوی ایچدی.

[**سکرنجی مثال**] باشدہ مشہور ابن خرنہ صحیحہ، راویہ حضرت محمد بنہ نقل ایدیرورکے: غزوہ بولدہ صورتہ قالدہ.
 حتی بعضیادہ سنی کس، صورتہ نقدہ ایچی صیقار، ایچدی. ابوبکر الصدیق، رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام دعا ایستہ
 ایچوہ رجا ایستی. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام ائی قالدیدی. دها ائی ایستہ مدہ بلوط طو لیردی. یا غور
 اویہ صلیکے، قابیری طو لیردہ. صورتہ صلیکیدی. اور دومرہ مخصوص اولادہ حدودی تجاویز ایستی.
 دیمک تصادف ایچہ قاری شامہ، صرف بر معجزہ محمدی در.

[**طقوزنجی مثال**] مشہور عبد اللہ ابن عمرو ابن العاصک حفیدی و درت امامک او ط اعتماد ایدوب و اوندہ
 تخریج حدیث ایستہ طری. عمرو ابن سعیدہ نقل صحیح ایل خبر ویرور کرکے، دیمہ: بنوئدہ اول رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام
 عموہی ابوطالب ایل دویہ ینوب عرفہ ہوارندہ ذی الجاز نام موقعہ طہ طری وقت، ابوطالب دیمہ: بہ
 صوامد. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام ایستہ، یرہ آغزنی اورمہ، صویقمہ، ابوطالب ایچدی. ^(۴) تحقیقندہ بری

دیناً: شَواہِد نبوتہ اول اولیدغندہ، اَلْاَھَاۃ قَبیلندہ اولقادر برار، بیک سنہ صوکرہ عیبہ یردہ عَرَفَات
صَہی صَہی، او عادتہ یہ بناء برکومت احمدیہ صایلا بیلر.

ایستہ شَوطقوز مآلار کی طقاسہ مآل اولسدہ، بِلّہ طقاسہ صورتہ رواستہ، معجزات مآسیہ فی خبر ویر مآلر.
باشدہ کی یدی مآل، معنوی تواتر کی قطعی وقوتیدر لر. آخردہ کی آئی مآل، ہندسہ اور ہر طریقتاری قوتی
و متعدد دگل، راویاری ہو و دگلر. فقط سارنجی مآلدہ حضرت عمرؓ روایت اولوناہ معجزہ سحابیہ
تأیید و تقویہ ایدہ [انجمنی بر معجزہ سحابیہ] باشدہ امام شہقی و عالم اولدہ کہ کتب صحیحہ حضرت عمرؓ خبر ویر سور کہ:
حضرت عمرؓ رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلامدہ یا غمور دعائی نیاز ایتدی. ہونکہ اور دو صویہ محتاج ایدی. رسول اکرم
علیہ الصلاۃ والسلام اُننی قالیدی. بردہ بلوط طویلاندی. یا غمور صدی. اور دونک احتیاجی قدر صو ویردی، کیتدی.
عادتاً یا لکڑ اور دویہ صو ویر ملک اچوہ مأمور ایدی. صدی، احتیاجہ کورہ ویردی، کیتدی. شَواہِد ناصللہ، سارنجی
مآل تأیید و قطعی اثبات ایدر. اولدہ، شَواہِد دہ مشہور علامہ بردہ و تفحیحہ ہو و مشعل پسند، ہنی ہو و
صحیحہ موضوع دیوب قبول ایتہ بہ ایتہ ہوزی کی بر محققہ دیر کہ: شَواہِد، غزوہ مشہورہ بدزدہ وقوع بولسہ.
[وَنَزَّلَ عَلَیْکُمْ مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً لِّیُطَهِّرَ کُفُوبَہٗ] (۱) ایت کریمی، او عادتہ یہ بیابہ ایدوب افادہ ایدر. عادتاً ایت
او عادتہ یہ کوسریر. قطعیتندہ شہرہ قلماز. لکم دعای نبوی لہ بردہ و سرعتہ و دہا اُننی ایندیر مدہ یا غمور
کلمی، ہو و کر ایتہ. تک بیلاہ بر معجزہ متواترہ در. بعضہ دفعہ جامعہ منبر اوستندہ اُننی قالیر مدہ.
دہا ایندیر مدہ یا غمہ. تواتر ایلہ نقل ایدر مدہ.

[طوقوزنجی اشارت] رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلامک انواع معجزاتندہ برسی دہ، آغا ہارک انسانہ کی
امری دیکھم لری ویرندہ قلوب یا نہ صلہ طریدر کہ، شَواہِد شجرہ، مبارک بار ماقارندہ صویک
آقمی کی معاً متواتر در. متعدد صورتہ وار. و ہو و طریقتارہ کلمہ در. اوت، رسول اکرم علیہ الصلاۃ
والسلامک امری اچوہ آغاچ یرندہ ہیقوب یا نہ کلمی، صریحاً متواتر دینیلا بیلر. ہونکہ مآثر صدیقیہ
صحابہ دہ حضرت علی، حضرت ابن عباس، حضرت ابن مسعود، حضرت ابن عمر، حضرت یحییٰ ابن مرہ، حضرت جابر،
حضرت انس ابن مالک، حضرت بریدہ، حضرت اسامہ ابن زید و غلانیہ ابن سلمہ کی صحابہ لر، لہری قطعیت ایلہ

عبره معجزه شجره ی خبر ویرمه. تابعینک یوزر امامدی، مذکور صحابه لوده هجر صحابه ده آیری بر طریقه ایله
او معجزه شجره ی نقل ایتمک. عادتا مضاعف تواتر صورتده بزه نقل ایتمک. ایسته شو معجزه شجره، هیچ
شبه قبول ایتمز بر تواتر معنوی قطعی حکمنده در. شمدی او معجزه کبرانک تار ایستدی عالد، بر قاج صحیح صورته یی
[بر قاج مثال] ایله بیان ایده جان.

[برنجی مثال] باشد امام ابن ماجة و دارمی و امام یحیی نقل صحیح حضرت انس ابن مالکده و حضرت علیده و برآر
و امام یحیی حضرت عمرده خبر ویرورک، اوچ صحابه دیمک: رسول آرم علیه الصلوة والسلام، کفارک تکزیننده
متأثر اولوده محرومه ایدی. دیدی: [يَا رَبِّ ارْنِي آيَةً لَا أَبَايَ مِنْ كَذِبِي بَعْدَهَا] (۱) - انک روایتده، حضرت هیرائل
حاضر ایدی. وادی کنارنده بر آغاج واردی. حضرت هیرائل اعلامیده رسول آرم علیه الصلوة والسلام او آغاجی
هاغیردی. تا یانته کلدی. صوکره، کیت دیدی. تار ایستدی. برینه برلشدی. (۲)

[ایکنجی مثال] علامه مغرب قاضی عیاض شفا یریفده علوی بر سندله، طوغری و غلام بر عنقه ایله،
حضرت عبده الله ابن عمرده خبر ویرورک: بر سفرده رسول آرم علیه الصلوة والسلام یانته بر بدوی کلدی.
فرمان ایستدی: [أَيْنَ تُرِيدُ] نه به کیدیورسک؟ بدوی دیدی: اهلده. فرمان ایستدی: [هَلْ لَكَ إِلَى خَيْرٍ مِنْ ذَلِكَ]
اونده دها ای بر فدا ایسته سورمیک؟ دیدی. بدوی دیدی: نه در؟ فرمان ایستدی: [أَنْ تَشْهَدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ] (۳) بدوی دیدی: بوشه داته شاهد ندر؟ فرمان ایستدی: [هَذِهِ
الشَّجَرَةُ الشَّامَةُ] (۴) وادی کنارنده کی آغاج شاهد اولجه! ابن عمر دیرک: او آغاج، برنده صالاناره هیقدی.
بری شو ایستدی، کلدی. تا رسول آرم علیه الصلوة والسلام یانته. اوچ دفعه رسول آرم علیه الصلوة والسلام او آغاجی
استشهاد ایستدی. آغاج ده صدقه شهادت ایستدی. امر ایستدی، برینه کیدوب برلشدی. (۵)

حضرت بریده ابن الحصیب الأسلمی طریقنده، نقل صحیح ایله بریده دیدیک: بر رسول آرم علیه الصلوة والسلام یانته ایلمه
بر سفرده بر اعرابی کلدی. بر آیت، یعنی بر معجزه ایستدی. رسول آرم علیه الصلوة والسلام فرمان ایستدی: [قُلْ لَيْتَكُمْ الشَّجَرَةُ
رَسُولُ اللَّهِ يَدْعُو] (۶) بر آغاجه اشارت ایستدی. آغاج، صاغه و صوله میل ایدرک کو طریقی برده هیقاروب حضور نبوی صلی
[السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ] (۷) دیدی. صوکره اعرابی دیدی، برینه برلستیه. امر ایستدی، برینه کیددی. اعرابی دیدی: اذن ویر
سطا سجده ایدهیم. دیدی: اذن بر ووه کیمیه. دیدی: اوله ایسه سنک الله یا غای اویه علم. اذن ویردی. (۸)

[**اوجنجی مثال**] باشد صحیح مسلم، کتب صحیح خبر ویرور کرک، جابر دیور: بر سر فرد رسول اکرم علیه الصلوة والسلام ایله برابر ایدک. قضای حاجت احویه بریر آردی. ستاره لی بریر یوقدی. صورته کیتدی، ایلی آغاج یانته. بر آغاجک دانی طوتدی، هلدی. آغاج اطاعت ایدرک برابر کیتدی. اوسه لی آغاجک یانته کیتدی. قطع دوه نیک یولدرینی طوتوب هلدیکده طریقی بی، او ایلی آغاجی اوسورنده یانه یانه کیتدی. صورته دیدی: [**اَلْتَّيْمَا عَلَيَّ بِاِذْنِ اللّٰهِ**] ^(۱) یعنی اوسه برلشیز دیدی. ایلی برلشیزک ستاره اولدید. آرقدارنده قضای حاجت ایتدیکده صورته اوندیه امر ایتدی. بریرینه کیتدید. انجی برروایتده، سینه حضرت جابر دیرک: بکا امر ایتدیک: [**يَا جَابِرُ قُلْ لِهَذِهِ الشَّجَرَةِ يَقُولُ لَكَ رَسُولُ اللّٰهِ الْحَقِّي بِصَاحِبَتِكَ حَتَّى اجْلِسَ خَلْفَكَ**] ^(۲) یعنی او آغاجلره دی. رسول اللهک حاجتی احویه برلشیز. به اولم دیدم. اوندیه برلشیدر. صورته به بکارک رسول اکرم علیه الصلوة والسلام هیفاقطدی. باشد ماغه، صوله اشارت ایتدی. او ایلی آغاج بریرینه کیتدید. ^(۳)

[**دردنجی مثال**] نقل صحیح ایله رسول اکرم علیه الصلوة والسلام هورقونده اندرندیه و خدمتکارلرندیه اولمه اُسامة بن زید دیرک: بر سر فرد رسول اکرم علیه الصلوة والسلام ایله برابر ایدک. قضای حاجت احویه فای، ستاره لی بریر بولونسیوردی. فرمان ایتدیک: [**هَلْ تَرَى مِنْ نَخْلٍ أَوْ جَارَةٍ**] ^(۴) دیدم: اوت وار. امر ایتدی و دیدی: [**اِنْطَلِقْ وَقُلْ لَنْ اِنَّ رَسُولَ اللّٰهِ يَأْمُرُكَ اَنْ تَاتِينَ لِمَخْرَجِ رَسُولِ اللّٰهِ وَقُلْ لِّلْجَارَةِ مِثْلَ ذَلِكَ**] ^(۵) یعنی آغاجلره دیدی: رسول اللهک حاجتی احویه برلشیز. و طاشلره ده دی. دیوار کی طویل ایشیز. بر کیتدم، سولمدم. قسم ایدم و کله، آغاجلر برلشیدر. و طاشلر دیوار اولدیدر. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام حاجتندیه صورته سینه امر ایتدی. [**قُلْ لَنْ يَفْتَرِقُنَّ**] ^(۶) بنم نفسم قبضه قدرنده اولمه ذات ذوالجلاله قسم ایدرم، آغاجلر و طاشلر آیریلوب بریرینه کیتدید. ^(۷) شو حضرت جابر و اسامه نیک بیانه ایتدی ایلی حادیه، عینا یعلى ابن مره و عیان ابن سلمة الثقفی و حضرت ابن مسعود، غزوه هیننده عینا خبر ویرور لر.

[**بشنجی مثال**] امام ابن فورن کر، لحال اجتهاد و فضلندیه کنایه اولدیه شافعی ثانی عنوانی آلامه علامه عصر، قطعی خبر ویرور کر: غزوه طائفده رسول اکرم علیه الصلوة والسلام کیم آت اوستنده کیدرک او یقوسی طیسوردی. او حالده ایله بر سیزه آغاجنه راست طدی. آغاج او طویل وروب آتی انجیمهک احویه ایلی شوه اولدی. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام هیوان ایله اچمده کیدی. تا زمانه قدر او آغاج ایلی یافه اوستنده، محترم بر وضعیتده قالدی. ^(۸)

[**آلتنجی مثال**] حضرت یغای طریقندہ نقل صحیح ایلہ خبر وریور کرک: بر سفرده [طلمه] ویا [سمره] دینلہ بر آغاچ کدی. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام اطرافندہ طواف ایدر کی دوندی. صوکره ینہ یرینہ کیندی. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام فرمان ایتدیر: [**لَهَا اسْتَاذَنْتُ أَنْ تُسَلِّمَ عَلَيَّ**] یعنی او آغاچ جناب مقدمہ ایتدیرک، بطا سلام ایتسیه.^(۱)

[**یدنجی مثال**] محدث، نقل صحیح ایلہ ابن مسعودہ بیاض ایدر کرک، ابن مسعود دیدی: بَطْنُ نَخْلٍ دینلہ نام موقعده، نَصَبْنَاهُ اجنیدری ایتدیرک. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام کلدی وقت، بر آغاچ او اجنیدری کلدی خبر وریور دی. ^(۲) لَمْ اَمَامُ جَاهِدْ، او حدیثده ابن مسعودہ نقل ایدرک: او جنید بر دلیل ایتدیرک. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام بر آغاچه ابرایتدی. یرندہ یعقوب کدی. صوکره ینہ یرینہ کیندی. ایتدہ جن طائفندہ بر تک معجزه کدی. ^(۳) عَجَابًا بِمَعْجَزَةِ نَبِيِّكَ مُعْجَزَاتٍ اُسَيْدَه بر انساہ ایمانه کمرسه، جنیدک [**يَقُولُ سَفِيرُنَا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا**]^(۴) تعیر ایتدیرک شیطانندہ دها شیطانه اولمازی؟

[**سکرنجی مثال**] صحیح ترمذی نقل صحیح ایلہ حضرت ابنه عباسده خبر وریور کرک، ابن عباس دیدیر: رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام بر عربیہ فرمان ایتدی: [**اَرَأَيْتَ اِنْ دَعَوْتُ هَذَا الْعِدْقَ مِنْ هَذِهِ النَّخْلَةِ اَتَشْهَدُ اَنِّي رَسُولُ اللَّهِ**]^(۵) بر او آغاچه شورانی هاغیرسم، یاغہ کله، ایمان ایدر کیمیک؟ اوت دیدی. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام هاغیردی. او غر قوشه، آغاچهک باشندہ قویوب رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام یاغہ ایلادی، کدی. صوکره ابرایتدی، ینہ یرینہ کیندی.^(۶) ایتدہ بوسه مال کی هووہ مالدار. هووہ طریقارک نقل ایدر کیمیک. معاومدرک، یدی سکر او غان طویلانه، قوتی بر خلاط اولور. بناء علیه، شوان مشهور حدیقه صحابه ده بویله متعدد طریقارک اخبار ایدرک شومعجزه شجریه، ایتدہ تواتر معنوی قوتنده در. بلکہ تواتر حقیقیدر. ذاتا صحابه ده صوکره تابعینک ایتدہ کدیگی وقت، تواتر صورتی ایلر. فصوصا بخاری، مسلم، ابنه حبان، ترمذی کی کتب صحیحہ، تازمانه صحابه قدر او بوی او قدر صاعدا یا ایلر و طومارک، مثلاً بخاریده کورمک، عیبه صحابه ده ایتدیرک کبیر. عجباً او رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام آغاچه - مثلاً کور وندیگی کی - اونی طانیوب، رسالتی تصدیق ایدوب، او طاسلام ایدرک زیارت ایدوب، امر برینی دیکلیرک اطاعت ایتدیگی حالده، کندیرینہ انساہ دیمه بر قسم هاد عقاسر مخلوقر اونی طانیمازسه، ایمان ایتدیرسه، قور و آغاچه ده هووہ اُدنا اودوه باره سی کی ایتدیر، قمتز اولورده ایتدہ لایوه اولمازی؟

[[**اونبی اشارت**]] شو معجزه شجرہ یی دھا زیادہ تقویہ ایدہ متواتر بر صورتہ نقل ایدیں [**حَنِینُ الْجَذَعِ**]^(۱)
معجزہ سیدر. اوت، مجد شریف نبویہ قور و دیرک یوں بر جماعت اچندہ موقعا فرامحمدیدہ آغلاسی، بیابہ ایستہ
معجزه شجرہ نک مثالیں ہم تأیید ایدر، لهم قوت ویر. هونہ اوده آغادر، هنی بر در. فقط سونک شخصی متواتر در.
اوتہ کی قسم لھر برینک نوعی متواتر در. جزئیات لری، مثالی، هونگی صریح تواتر در جہ سنہ ہیقایور.

اوت، مجد شریفہ خرما آغاجندہ اولادہ قور و دیرک، رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام خطبہ او قورنہ او طیانوردی.
صوکرہ منبر شریف یایدیغی وقت، رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام منبرہ ہیقب خطبہ یی لادی. او قورنہ، دیرک
دوہ کی انہم ایدوب آغلاسی. شوبہ جماعت ایستدی. تا رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام یانہ لادی. انی اوستہ
قویدی. اونظہ قونوشدی، تسای ویردی. صوکرہ طور دی. شو معجزه احمدیہ علیہ الصلاۃ والسلام یک هویہ طریقہ
تواتر در جہ سندہ نقل ایدیلکدر. اوت [**حَنِینُ الْجَذَعِ**] معجزہ کی هویہ مستر و مشهور و هقیقی متواتر در.
صحابہ لرن بر جماعت عالیہ سندہ اون بسہ طریقہ لک صوب، تابعینک یوزر امام لری او معجزہ یی او طریقہ لک آرقہ دہ کی
عصر لہ خبر ویر مسار. صحابہ نک او جماعتندہ علمای صحابہ مدار لری و روایت حدیثک ریشاندہ حضرت انس ابن مالک
خادم نبوی، حضرت جابر بن عبد اللہ الانصاری خادم نبوی، حضرت عبد بن عمر، حضرت عبد بن عباس، حضرت سہل بن سعد،
حضرت ابی سعید الخدری، حضرت ابی ابن کعب، حضرت بریدہ، حضرت ام المؤمنین ام سلمہ کی مشاہیر علمای صحابہ
و روایت حدیثک رؤسالی کی، لھر بری بر طریقہ لک سندہ عیہ معجزہ یی امثہ خبر ویر مسار. باشدہ بخابری، مسلم،
کتب صحیحہ، آرقہ لرنہ کی عصر لہ او متواتر معجزه لکری طریقہ لک خبر ویر مسار.

ایستہ حضرت جابر طریقندہ دیرک: رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام خطبہ او قورنہ، مجد شریفہ جذع النخل دینیابہ
قور و دیرک طیانوب او قور دی. منبر شریف یایدیقدہ صوکرہ، منبرہ لکدیگی وقت، دیرک تحمل ایدہ میہرک
ماملہ دوہ کی سس ویروب ایقلہ لرن آغلاسی. حضرت انس طریقندہ دیرک: جاسوس کی آغلاسی. مجد
لرنہ یی کتیدی. سہل بن سعد طریقندہ دیرک: لهم اونک آغلاسی اوزرینہ، خلقالدہ آغلامو هونالادی.
حضرت ابی ابن الکعب طریقندہ دیور: لهم اویہ آغلاسی، انشقاہ ایستدی. دیگر بر طریقہ رسول اکرم علیہ الصلاۃ
والسلام فرمان ایستدی: [**إِنَّ هَذَا بَكِي لِمَا فَقَدِمَنَ الذِّكْرُ**] یعنی اونک موقعندہ او قونامہ ذکر و خطبہ دہ کی
ذکر الہینک افتراقندہ آغلامسی. دیگر بر طریقہ فرمان ایستہ: [**لَوْلَا التَّزِمَةُ لَمْ يَزَلْ هَكَذَا إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ**]

تَحَرُّنًا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ [یعنی به آوی قویا قویوب تسمی ویرم سیدم، رسول الله اکبر قنده قیامتہ قدر بویہ
 آغلامی دوم ایده هلدی. ^(۱) حضرت بیدہ طریقتده دیرک: جذع آغلامد قدره صورکه، رسول اکرم علیه الصلوة والسلام
 انی اوستنه قویوب فرمان اییدی: **[اِنْ شِئْتَ ارَدُّكَ اِلَى الْحَايِطِ الَّذِي كُنْتَ فِيهِ فَتَنْتَبُ لَكَ عُرْوَةٌ]**
وَيَكُلُ خَلْقَكَ وَيَجِدُ دُخُوصَكَ وَثَمْرَكَ **وَاِنْ شِئْتَ اَغْرِسَكَ فِي الْجَنَّةِ يَأْكُلُ اَوْلِيَاءُ اللَّهِ مِنْ ثَمَرِكَ** ^(۲)
 صورکه او جذعی دیشله دی، نه سول یور؟ جذع سولدی. آرقده کی آدمارده اییدی. **[اَغْرِسْنِي فِي الْجَنَّةِ يَأْكُلُ**
مِنِ اَوْلِيَاءِ اللَّهِ فِي مَكَانٍ لَا يَبُلَى] یعنی جنتده بنی دیتم، بنم میوه لرمدنه جناب حق سولدی قولدی سیمه.
 لم بر مکتلم، اورده بقا بولوب مور و مک یوقدر. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام فرمان اییدی: **[قَدْ فَعَلْتُ]** ^(۳)
 صورکه فرمان اییدی: **[اخْتَارَ دَارَ الْبَقَاءِ عَلَى دَارِ الْفَنَاءِ]** ^(۴) عالم کلامک بول اما مرنده مشهور
 ابو اسحق اشعری نقل ایید سورکه: رسول اکرم علیه الصلوة والسلام دیر طک یا نذ لیتدی. بلمه دیرک اونک امریه
 اونک یا نذ لیدی. صورکه امر اییدی، یرینه دوندی. حضرت ابی ابن کعب دیرک: شو عادتہ خار قنده صورکه
 رسول اکرم علیه الصلوة والسلام امر اییدی: دیرک منبر آتسه قونولوسه. منبر آتسه قونولدی. تا مسجد شریفک
 تعمیر ایچمه لهدم اییلنجیه قدر. او وقت حضرت ابی ابن کعب یا نذ لیدی. مور و ونجیه قدر محافظه اییدلیدی.
 مشهور هسه بصری شو عادتہ معجزه یی شاکرد لرینه درس ویردیگی وقت آغلامدی و دیر اییدی: آغاچ رسول اکرم
 علیه الصلوة والسلامه میل و اشتیاقه کوسر یور. سرر دهاها زیاده اشتیاقه، میل مستحقانرا بزده دیرزله:
 اَو، لم اوطا اشتیاقه میل و محبت، اونک سنت سنیه سنه و شریعت غمناک ایلددر.

[بِرَنَكَةُ هَمِه] **[اَرْدِیْنِه]**، نه ده غزوه فندقه درت آدوج طعامه بیک آدمی طوبور مور اولسه
 معجزه طعامیه و مبارک بار قارنده آقامه سواله بیک سه یوز کیشیه صوی طوبور ونجیه قدر ایچمه معجزه مائی،
 نه ده شو هسه جذع معجزه کی بی شعاع ایلد، هوو کیرنکی طریقلرله نقل اییدلم سه؟ هابوکه او ایلیسی، بوننده دهاها
 زیاده بر جماعتده وقوع بولسه. **[الجواب]** ظهور ایده معجزه لر ایلی قسدر. برقی، بوی تصدیقه اییدی مک
 ایچمه، حضرت یغبر علیه الصلوة والسلام ائده اظهار ایید یور. هنین جذع شو نوعندرک، صرف نبوتک تصدیقی
 ایچمه بر حجت اولور و ظهوره قلمسه، مؤمنان ایمانی زیاده شیدر مک و منافقار اعلاصه و ایمان سوو ایتمک
 و کفار ایمان کیرمک ایچمه ظاهر اولسه. اونک ایچمه عوام و خواص، لهرس اونی کوردی. اونک نشرینه فضل الهتمام

ايدیدی. فقط شو معجزه طعاميه و معجزه مائريه، معجزه ده زياده برکرامتدر. بلكه کرامتده زياده بر
 اکرامدر. بلكه اکرامده زياده احتياجه بناء بر ضيافت رحمانيددر. اوندک ايجوه هندانه دعوي نبوت دليدر
 و معجزه در. فقط اصل مقصد، اوردو آچ قالسه. بر هلدکنده بيک باطمانه خرماني غلوه ايتديکي کي، جناب هو
 خزينه غيبده بر صاع طعامده بيک آده ضيافت ويريور. لکم صوسز قالسه مجاهد بر اوردويه، قوتدانه
 اعظمک يار قاننده آب کوثر کي صواقيتدروب ايجريور. ايسته شور ايجوندکنه، معجزه طعاميه و معجزه مائريه
 لهر بر مائي، حنين جذع درجه سه هيقايور. فقط او ايک معجزه دک جناسي و نوعاري، کليت اعتباريه
 حنين جذع کي متواتر و کثرتيددر. لکم طعامک برکتني و يار قاننده صويک آقمه سني لهر کس کوره ميور. ياللد
 اثريني کوريور. ديرکک اغلاشي ايه لهر کس ايتديور. اوندک ايجوه فضل انتشار ايتدي.

[**الر دينيله**] رسول اکرم عليه الصلاه والسلام لهر مال و حرکتني لمال اهتمام ايله صحابه بر محافظه ايدرنه نقل ايتدر.
 بويل معجزات عظيمه، نه ده اوه، گرمي طريقه ايله کليور؟ يوز طريقه ايله کلماي ايدی. لکم نه ده حضرت انس، جابر، ابوهريره ده
 هوو کليور؟ حضرت ابوبکر و عمر آرويت ايديور؟ [**الجواب**] برنجي شقک هوای، درنجي اشارتک او هنجي ساسنک
 آخونده کلمه. ايتنجي شقک هوای ايه: ناصله انسا به علامه محتاج اوله، بر طبيبه کيدر. لهندسه ايجوه
 مهندسه کيدر، مهندسه نقل ايددر. مسئله شرعيه مفتيده خبر ايسر و هلندا. اولده ده، صحابه ايجنده احاديث نبويه
 صلحک عسلره درس ويرمک ايجوه علمای صحابه ده بر قسم، اوکام معنا موطفايديار. بتوه قوتدانه اوکام هالشيوردری.
 اوت، حضرت ابوهريره، بتويه هياتي حديثک هفقنه ويره. حضرت عمر، سياست عالم ايله و خلافت کبر ايله مشغول ايمه.
 اوندک ايجوه، احاديثي مته درس ويرمک ايجوه، ابوهريره و انس و هار کي ذاتره اعتماديدوب، اوندسه، روايتي آزايدردی.
 لکم مادام حديثه، صدوق، صادق و مقصد به بر صحابه دک مشهور بر نامداری، بر طريقه ايله بر دانه ي خبر ويره،
 يتر دينيلار. باشقسنک نقلنه احتياجه ده قالماز. اوندک ايجوه بعضه مهم دانه لر ايکي اوچ طريقه ايله کليور.

[**اون برنجي اشارت**] اوننجي اشارت، ناصله شجر طائفه سنده کي معجزه نبويه ي کوستردی. اون برنجي اشارت دخی
 جماداته طاسه و طاع طائفه سنده معجزه نبويه ي کوستر دظرينه اشارت ايدده جک. ايسته بزده او هوو کثرتکي
 مثالدرنده [**يدي، سکر مائي**] ذکر ايدده جائز.

[برنجی مثال] علامه مغرب حضرت قاضی عیاض، شفا شریفندہ علوی بر سند ایلہ و بخاری صاحبی بی محکم امامدہ نقل صحیح ایلہ خبر و ریسور لک: خادم نبوی حضرت ابنہ معوذ دیرک: بر رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام یائندہ طعام بیرک، طعامک تسبیح لری ایشیدوردہ^(۱).

[ایکجی مثال] نقل صحیح ایلہ انس و ابودردہ کتب صحیحہ خبر و ریسور لک: حضرت انس خادم نبوی دیمشد: رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام یائندہ ایلک. آوونہ کومک طائی آدی. مبارک ائندہ تسبیح ایتلدہ باشلادیدر. صوکرہ ابوبکر الصدیق ائندہ قویدی. ینہ تسبیح ایتلدیر^(۲). ابودر غفاری طریقندہ دیرک: صوکرہ حضرت عمر ائندہ قویدی. ینہ تسبیح ایتلدیر. صوکرہ آدی یرہ قویدی. صوصیدیر. صوکرہ ینہ آدی. حضرت عثمانک ائندہ قویدی، ینہ تسبیح باشلادیدر. صوکرہ حضرت انس و ابودر دیور لک: اللیمزہ قویدی. صوصیدیر^(۳).

[اوپنجی مثال] حضرت علی و حضرت جابر و حضرت عائشہ صدیقہ دہ نقل صحیح ایلہ ثابت لک: طاع، طاسہ، رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام [السلام علیک یا رسول الله] دیور لک: حضرت علیک طریقندہ دیور لک: بدایت نبوتہ، نوحی ملہ دہ رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام ایلہ برابر کزدیمزدہ، آغاچ و طاشہ راست صلیمزد وقت [السلام علیک یا رسول الله] دیور لک: حضرت جابر طریقندہ دیرک: رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام، طاسہ و آغاچہ راست صلیمزد وقت، اولما سجدہ ایدیدر. یعنی انقیاد ایدوب [السلام علیک یا رسول الله] دیور لک: جابر بر روایتندہ رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام فرمانیم: [اِنَّیْ لَاَعْرِفُ حَجْرًا کَانَ یُسَلِّمُ عَلَیَّ] بعضیدر دیم لک: او حجر الاسودہ اشارتد. حضرت عائشہ ک طریقندہ دیمسد: رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام فرمانیم:

[لَمَّا اسْتَقْبَلَنِیْ جِبْرِائِلُ بِالرِّسَالَةِ جَعَلْتُ لَا اَمْرًا یَحْجُرُ وَلَا شَجَرًا اَقَالَ السَّلَامُ عَلَیْکَ یا رَسُولَ اللَّهِ]^(۴)

[دردنجی مثال] نقل صحیح ایلہ حضرت عباسدہ خبر و ریسور لک: رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام عباسی و درت اوغلی [عبدالله، عبیدالله، فضل، قثم] برابر، ملائت دینیم بر پرده آئندہ آروہ اوزر لیم اورتدی. دیدی: [یا رَبِّ هَذَا عَمِی وَصَنُوْا اَبِیْ وَهَؤُلَاءِ بَنُوْهُ فَاسْتَرْهَدُوْهُ مِنَ النَّارِ کَسَتْ لِیْ اَیَّاهُمْ عَمَلَاتِیْ]^(۵) دیوب دعا ایتدی. بردہ اوک طامی و قاپوسی و دیور لری، آمین آمین دیم لک دعا به اشتران ایتلدیر.

[شنجی مثال] باشدہ بخاری، ابن مبان، ابوداؤد، ترمذی بی کتب صحیحہ متفقاً، حضرت انس، ابوالحریره دہ، عثمان ذی النوریندہ، عشره مبشره دہ، سعید ابن زیددہ خبر و ریسور لک: رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام ابوبکر الصدیق،

عمر کفاروفه و عثمان ذی النورین ایلہ اُمّ طائغہ بائنه ہیقلیر. جیل احد، یا اولدک مہاجرانده ویا کندی سرور و
 سوئجندہ لرزه یه کلدی، قییلدندی. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام فرما یتدیک: **[اَشْبَتْ بِأَحَدٍ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ**
نَبِيٌّ وَصِدِّيقٌ وَشَهِيدَانِ] ^(۱) شوعیت ایلہ حضرت عمر و عثمان شهید اولد بقلرین برافبار غیبیدر. شو مالک
 تمہ سی اولد و نقل ایدیلما: رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام مکده لہجرت یتدی و کفار تعقیبہ ہیقلد قلدی
 وقت، شہزادہ طاعہ ہیقلیر. شیریدی: یا رسول اللہ، بندہ اینبار. قورارم، بنم اوستده سزی اورورکرس،
 اللہ بنی تعذیب ایدر. اولد ایچوہ قورارم. قبل الخراء ماغیردی: یا رسول اللہ **[إِنِّي بِطَاقِل]** ^(۲) بوسر ایچوندک،
 اهل قلب سیرده خوف.. و حراده ده افسی ص ایدر. بومالده آلا شیلیرک، او قوہ طاعد بر مستقل عیدر.
 مسجد و وظیفدار درلر. پیغمبر علیہ الصلاۃ والسلام طایر و سورلر. باشی بوسہ دگلدر.

[آتَنَجِي مَثَال] نقل صحیح ایلہ حضرت عبد اللہ ابن عمرده خبر وریورلرک، دیمہ: رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام
 منبرده خطبہ اوقورک **[وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ وَالسَّمَوَاتُ**
مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ] ^(۳) اوقودی و دیدی: **[إِنَّ الْجَبَّارَ يُعْظِمُ نَفْسَهُ وَيَقُولُ أَنَا الْجَبَّارُ أَنَا الْكَبِيرُ**
الْمُتَعَال] ^(۴) دیدی وقت، منبر اولد صار صیلدی و اولد لرزه یه کلدی و یتدیدی. قور ققلہ، رسول اکرم
 علیہ الصلاۃ والسلام دوشوره جک بر درجه ده صالاندی. ^(۵)

[یَدَنَجِي مَثَال] نقل صحیح ایلہ، عبد اللہ و ترجمان القرآن اولدہ حضرت ابنہ عباس و فاطمہ نبوی و علمای عظیمہ
 صحابه ده اولدہ ابنہ مغوذده خبر وریورلرک، دیمہ: فتح مکہ کونده، کعبہ و اطرافده طاشده
 رصاحله میخلائمه اوچ یوز آتیمہ صنم واردی. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام اندہ قوسہ بزر بر دگلده
 او صغله بر بر اشارت ایدرک **[جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا]** ^(۶) دیوب هانلیمہ
 اشارت یتدی، یرہ دوشدی. صنمک یوزیمہ اشارت یتدی ایہ، آرقه سنہ دوشر. آرقه سنہ اشارت یتدی ایہ،
 یوز اوسته دوشر. و هکذا، صغله یرہ یوز اوسته دوشر. ^(۷)

[سکرنجی مَثَال] مشهور بحیرای رَاهِبک مشهور قصه سیدرک، نبوتده اول رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام،
 عمومی ابوطالب و قسم قریشی ایلہ برابر شام طرفه تجارتہ کیدیورلر. بحیرای رَاهِبک کلیسای حوارینه صلد صلدی
 وقت، اوتوریدر. انسانلر ایلہ افتلاط ایتمین مزوی بحیرای رَاهِب بردہ هیقا کلدی. قافلہ ایچنده محمد ^{علیه الصلاۃ والسلام} الایمنی

کوردی. قافلہ دیدی: شوسید العالمیندر. و سغیر اولد بقدر. قریبیلر دیدیلر: زه دمه بیلور سک؟
 مبارک راهب دیدیم: سز قیلرکله باقدیم، قهواده، اوستلارده بریاره بلوط واردی. سز اوتورورکله، شو محمدالویه
 طرفه بلوط میل ایتدی. کولکه یایدی. لقم کوریوردم، طاسه، آغاج اولک سجده ایدرکی بروضعیت
 کوردم. بویسه نیلره یاییلر. ^(۱)

ایسته بوسلر مثال کی، بله سلسله مثال وار. بوسلر مثال برلشیرلر، اولم قویماز برزنجیر اولورکله،
 قهچ برشبه اونی قویاراماز و صا صماز. شو غنی معجزه عمومی اعتبارلر، یعنی عبادتک دعوی نبوته
 دلیل اولور و قونوشملری، معنوی تواتر هاکمنده یقینی و قطعی افاده ایدر. لهر بر مثال، مجموعک قوتنده،
 کندی قوتنده فضا بر قوت دها آیر. اوت، ضعیف بر دیرن، قوتی دیرکارلر اوموز اوموزه کلدیگی
 وقت محکم شیر. ضعیف، قوتس بر آدم عسکر اولوب اوردویه کیرس، اولم قوتسیرک، بیک آدم میدانه اوقور.

[[**اون ایکنجی اشارت**]] اون برنجی اشارتله علاقه دار اولسه [**اوج مثال**] فقط غایت مهم مثالدر.
 [**برنجی مثال**] [**وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى**] ^(۲) نص قطعی ایلر و اهل تحقیق عموم مفسرلرن
 تحقیقی ایلر و اهل حدیثک اخباری ایلر، غزوه بدرده شوائبه خبر وریورکله: رسول اکرم علیه الصلوة والسلام
 بر آدوج طورا ایلر کومک طاسلری آلدی. کفار اوردوسنک یوزینه آتدی. [**شَاقَتْهُمُ الرَّجُلُ**] ^(۳) دیدی.
 [**شَاقَتْهُمُ الرَّجُلُ**] کلمی بر سلام ایلر اوندن لهر برینک قولاغنه کتسی کی، او بر آدوج طورا و دخی لهر بر کافرن
 کوزینه کیتدی. لهر بری کندی کوزیلر مشغول اولوب لهجومده ایلر، برده قاهیدیلر. ^(۴) لقم غزوه حنینده،
 باشده امام مسلم اولور و اهل حدیث خبر وریورکله: غزوه حنینده بدرکی، کفار سدرله لهجوم ایدرکله
 یینه بر آدوج طورا و آتوب [**شَاقَتْهُمُ الرَّجُلُ**] ^(۵) دیرلر، لهر برینک قولاغنه بر [**شَاقَتْهُمُ الرَّجُلُ**] کلمی
 کیردیگی کی، باذن الله لهر برینک کوزینه بر آدوج طورا و کیتدی. کوزلرله مشغول اولوب قاهیدیلر. ^(۶) ایسته بدرده
 و حنینده کی فارق اولسه شو عاده، اسباب عادی و قدرت بشر داخلنده اولاد یغندسه، قرآن
 معجز البیانه [**وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى**] ^(۷) فرمان ایدر. یعنی او عاده، قدرت بشر
 فاهنده در. قوه بشریه ایلر دگل. بله قوه الهی عاده بر صورتده، قدرت الهیه ایلر اولدر.

[**ايکني مثال**] بائده بخاري، مسلم، کتب صحيحه خبر وريور کرک: غزوه خيبره بر يهودي قادي بر کجي بريانه يا يوب شيرمه. غایت مؤثر بر زهر ایل زهر لسه. رسول اکرم علیه الصلاه والسلام کوندرمه. صحابه لری سله باشدیدار. برده فرمان ایندی: [**ارفعوا أيديكم إلهما أخبرني إلهما مستومة**]^(۱) یعنی سیر لیه کجی بطا دیر که: بن زهر لری یم دیم خبر وریور. لهر لری هلدی. فقط اوسدنی زهرن تاثیرنده [**بشر ابن البراء**] آلدی برنک لقمه ده وفات ایندی. رسول اکرم علیه الصلاه والسلام اوزینب اسنده ک قادی جاغیدری. فرمان ایندی: نه ده بول بایدن؟ او منخوسه دیدی: اگر پیغمبر این ک حاضر ویرمه جک. اگر پادشاه ایسک، انساندی سنده قورتار موه اچومه یایدیم.^(۲) بعضه روایتده اونی تولدیرتمه، بعضه طوقده تولدیرتمه. اهل تحقیق دیشک: کندی تولدیرتمه. فقط بشرک ورشسته ویریمه. اوندک تولدیرمشک.

شو وقعه عجیبه ده ک وجه اعجازی کوسره جک [**ایک اوج نقطه**] دیکل: [**برنجیسی**] بر روایتده وارک: او کینک قوی خبر وریدی وقت، بعضه صحابه لرده ایستیدار. [**اینجیسی**] لهر بر روایتده واردرک: رسول اکرم علیه الصلاه والسلام خبر وریدکده صوکره دیدی: **بسم الله**^(۳) دیشک. آنده صوکره ییشک. زهر دها تاثیر ایتمه هلدی.^(۴) شور وانی هندانه ابنه حجر العسقلانی قبول ایتمه. فقط بائق لری قبول ایتمک. [**اوجیسی**] لهر دساس یهودیدار، رسول اکرم علیه الصلاه والسلام وقریه صحابه یه برده خبر اورمعه ایتمه دطری حالده، برده غائبده خبر ویریمه کجی، حادثه نک انکافی و دسیه لرینک عقیق قلمی. و او اخبارک افاده ایتمی و وقعه طوغری میقیسی. و هیچ بروقت صحابه لری نظرنده مخالف بر فدی کور و لمین ذات احمد^{ص ۴} نده، شو کینک قوی بطا سولیمور دیمی، لهر لک قولایله او کجیده اوسوزی ایتمی قدر قناعت قطع لری اولسه.

[**اوجنی مثال**] حضرت موسی علیه السلام ید بیضا و عصا معجزه سته نظیره اولدوره [**اوج حادثه**] ده بر معجزه احمد^{ص ۴}: [**برنجیسی**] حضرت امام احمد ابن حنبل، ابی سعید الخدری ده تخریج تصحیح ایدرک: رسول اکرم علیه الصلاه والسلام قاده ابن ثعنه، قرطلقای، یا غموری بر کجیده بردنگه ویرر. و فرمان ایدرک: ک لایه کجی اوز آرشیه لهر طرفده ایسوه ویره جک. او ک کینک یقک زمان، بر سیاه شخص کونکده کوره هلدی. او شیطاندر. اونی فانه کده هیقار، طردایت. قاده دنگای آیر، کیدر. ید بیضا کجی ایسوه ویرر. اوینه کیدر. اوسیه شخص

کورور، طرداید. ^(۱) [**اقلنجی**] بر منیع غرائب اولده غزوه کبرای بدرده، عطا شه ابن محضن الاسدینک
 مشرطله دو گوشوریه قلیجی قیرلیدی. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام اوله قلیجیه مقابل، قالیجیه بردگنک
 ویردی. دیدی: بونقله حربایت. بدمه دگنک، باده الله اوزونه ییاصه بر قلیج اولدی. اونک ایله حربایتی.
 هیاتی مقدارنجیه، نایماه حربنده شهید اولونجه قدر بوینده طاشیدی. ^(۲) شوماده قطعیدر. هونته
 عطا شه، بنوه هیاتنده اونک ایله افتخار ایتیه. **واو قلیج**، **الغون** نامیده مشهور اولسه. ایته هفرت
 عطا شه افتخاری و قلیجیه عونه نامیده قلیجیلرک فوقنده اشتراری، شوماده نک ایلک مجتیدر [**اقلنجی**]
 ابن عبده البرکی بر علامه عصر و اهل تحقیقک یوکلرنده نقل و تصحیح ایدورلرک: غزوه اهدده، رسول اکرم
 علیه الصلوة والسلام خال زاده سی اولده عبدالله ابن جحش حرب ایدرکله قلیجی قیرلیدی. رسول اکرم علیه الصلوة
 والسلام اوله بردگنک ویردی. او دگنک اونک ایلده بر قلیج اولدی. اونک ایله حربایتی. او اثر معجزه اولان
 قلیج، باقی قالدی. مشهور ابن سید الناس سینه خبر ویرورک: بر زمان صوکره عبدالله او قلیجی بغای ترکی
 نامنده بر آدیه ایلک یوزلریه صاندی. ^(۳) ایته بو ایلی قلیج، عصای موسی کی بر معجزه در. فقط عصای موسی،
 وفات مؤساده صوکره وجه اعجازی قالمادی. فقط شوندر باقی قالیدر.

[**اون اوچنجی اشارت**] معجزات احمدیه علیه الصلوة والسلام لکم متواتر، لکم مالمدریک هوو بر نوعی دخی، خسته لک
 و یاره لیدر، نفس مبارکله شفا بولم لیدر. شونوع معجزه احمدیه علیه الصلوة والسلام، نوعی اعتبارله معنوی متواتر در.
 جزو یاندی، بر قسمی دخی معنوی متواتر حکمنده در. دیگر قسمی آهادی ایه ده، علم هدینک مدقعه امامدری تصحیح و تخریج
 ایتدیلری اجموم، قناعت علمیه ویرر. بزده یک هوو مالمدرنکه [**بر قلیج مانی**] ذکر ایدرک.

[**برنجی مثال**] علامه مغرب قاضی عیاض، شیفای شریفنده علوی بر عنعنه ایل و متعدد طریقلرک، رسول اکرم
 علیه الصلوة والسلام خادمی و بر قومانذانی و حضرت عمرن زماننده اوردوی اسلامک بانه قومانذانی و ایرانک فاتحی
 و عشره مبشره دیه اولده حضرت سعد ابن ابی وقاص دیور: غزوه اهدده بن رسول اکرم علیه الصلوة والسلام
 یاتنده ایدم. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام او کویه قوسی قیریلنجیه قدر کفارده اوقلد آندی. صوکره بکا
 اوقلدی ویر یوردی، آن دیوردی. **نصائز**، یعنی اوقد او حمسنه یاردیم ایدیه قنادلری و المان اوقلدی

ویردی. و بکا امرایردی: آت. سه ده آتاردم. قناتی اوقارکی اوهاردی. کفارک جسدنه یلشیدی. او حالده ایلمه قناده ابنه عثمانک کوزینه بر اووه اصابت ایتمه. کوزینی هیکاروب کوزینه حدقه یوزینه اوسته ایندی. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام مبارک شفا لی الیه اوندک کوزینی آلب اسکی پوده سنه یلشیدوب، ایکی کوزنده ان کوزنی اولدور و هیچ برشی اولمسه کی شفا بولدی. ^(۱) شو واقعه هوه اشترایتمه. حتی قناده نک بر عقیدی، عمر ابنه عبدالعزیزک یاننه خلدی وقت، کنیدی شویله تعریف ایتمه: به اولم بر ذاتک عقیدی علمه، رسول اکرم علیه الصلوة والسلام اوندک هیکمه کوزینی رینه قویوب برده شفا بولدی. ان کوزل کوز اولمسه دینه، نظم صورتده هفت عمره سولمه. اوندک ایلمه کنیدی طایندیرمه. ^(۲)

هم نقل صحیح ایلمه خبر ویریلیمه: مشهور ابی قناده نک، یوم ذی قرد دینیمه غزوه ده بر اووه مبارک یوزینه اصابت ایتمه. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام مبارک لی الیه مع ایتمه. ابی قناده دیرکه: قطعیا واصدا، نه آهینی ونه ده جراحتی کورمدم. ^(۳)

[**ایکنجی مثال**] باشد بخاری و مسلم کتب صحیحی خبر ویریلرکه: غزوه فبده رسول اکرم علیه الصلوة والسلام علی هندی بی بایر اقدار نصیه ایندیگی مالده، علینک کوزنی فته لقمه هوه آغریوردی. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام تریاحه کی توکرونی کوزینه سوردیگی دقیقه ده شفا بولدور و هیچ برشی قالمادی. صبا علیه فیه قلم سنک یک آغردیر قابوسی قلوب، آنده قانقاه کی طوتوب، قلعه فیهی فتح ایندی. ^(۴) هم او واقعه ده سائمة ابنه آلوعک باغاغه قیلچ اورولمه، یاریلمه. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام اولم نفس ایدوب برده آیاغی شفا بولمه. ^(۵)

[**اوپنجی مثال**] باشد نائی اولدور و ارباب سیر، عثمان ابنه حنیفه خبر ویریلرکه، عثمانه دیورکه: رسول اکرم علیه الصلوة والسلام یاننه بر اعنی خلدی. دیدی: بنم کوزلریمک آهیلیمسی احموه دعا ایت. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام اولم فرما ایندی: **[فَاَنْطَلِقُ وَتَوْضَأُ ثُمَّ صَلِّ رَكْعَتَيْنِ وَقُلِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ وَآتُجَّهُ إِلَيْكَ بِنَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ إِلَى رَحْمَةِ الرَّحْمَةِ يَا مُحَمَّدُ إِنِّي أَتُجَّهُ بِكَ إِلَى رَبِّكَ أَنْ يَكْشِفَ عَنِّي بَصَرِي ۖ اللَّهُمَّ شَفِّعْنِي]** ^(۶) او کیتدی، اولم یایدی، خلدی. کوزنی آهیلیمه، کوزل کوریلرکه، کوردک. ^(۷)

[**ماتیه**] انا ابن الذب سالت علی الخد عینه فودت بک المصطفى الحسن الرد فعاتت کما کانت لا و ل امرها فیا حسن عین و یحسن رد ^(۸)

[**دردنجی مثال**] بیوک برامام اولاده این وَهَبْ فِر وِیورک: غزوه بدرک اوسه درت شهیدنده برسی اولاده
مَعُوذِ بْنِ عَفْرَا، اَبُو جَهْل ایلد دوگوشورک، اَبُو جَهْل عیبه او قهرمانک برائی کسه. اوده اوسه کی ایلله اُنی
طوتوب، رسول اکرم علیه الصلوة والسلامک یانه کلمه. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام اوندک اُنی سیند برینه یامید یردی.
توگروگنی اوکا سوردی. برده شفا بولدی. سیند حربه کیتدی. شهید اولونجیه قدر عرب ایتدی. ^(۱)

لهم ینه امام قیل این وَهَبْ فِر وِیورک: او غزوه ده حَبِیبُ بْنُ یَافَک اوموز باشنه بر قلیج اورولشد،
بر شقی آریلمسه کی، دهشتی بر یاره آییلمسه. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام اوندک قولنی اوموزینه اُنی ایلد
یامید یرسه. نفس ایتمه، شفا بولسه. ^(۲) ایتنه شوالیکی واقعه، چنده اهادیدر و فیر واحددر. فقط
ابه وهب کی برامام تصحیح ایتنه، غزوه بدر کی برضیع معجزات اولاده بر غزوه ده اوله، لهم بوالیکی واقعه یی آلدیر اجه
هویه مثالدر بولونه، ایتنه شوالیکی واقعه قطعی و واقعدر، دینیدر بیلیر. ایتنه اهادیت صحیحیه ایلد ثبوت بولاده
بلکه بیک مثال وارک، رسول اکرم علیه الصلوة والسلام مبارکه اُنی اوکا شفا اولسه.

۔۔۔۔ [**بویارمه آتونه و آلاساید یازیله یباقی وار.**] ۔۔۔۔

اون، سابقاً بحثی کیمسه، آووچنده کوچهک طاشرون ذکر و تسبیح ایتسی. [**وَمَا رَمِيتَ اِذْ رَمِيتَ**] ^(۲) سَرِی ایلد
عیبه آووچنده کوچهک طاسه و طوراسه، دوشمانه طوب و کولله هانمنده اوندی اهنرانه سوو ایتسی. [**وَأَنشَقَّ الْقَمَرُ**] ^(۳)
نصی ایلد، عیبه آووچنده یار ماغنی ایلد قمری ایلد یارمه ایتسی. و عیبه اُن، هِشْمَه کی اون یار ماغنده صوبهک آقسی
و بر آوردویه ابحر می. و عیبه اُن، هِشْمَه لره و یاره لیلاره شفا اولسی، ایتنه اومبارک اُن، نه قدر خارقه بر معجزه
قدرت الیه اولدیفنی کوسدیر. کویا اعیاب اچمنده او اُلک آوچی کوچهک بر ذکر خانه سبحانیدرک، کوچهک
طاشردخی اچینه کیرسه، ذکر و تسبیح ایدریر. واعدا یه قارشو کوچهک بر هجانه ربانیدرک، اچینه طاسه و طوراسه
کیرسه، کولله و بومبه اولور. و یاره لیلار و هِشْمَه لره قاشی کوچهک بر اخرا خانه رحمانیدرک، هانکی درده تماس
ایتنه درمان اولور. و جلد ایلد قالدیفنی وقت، قمری یارمه لایوب قاب قوسیه شکانی ویرر. و جمال ایلد
دوندیگی وقت، آب کوثر آقیدانه اوسه موصول قاشی بر هِشْمَه رحمت هانکه کیرر. عجباً بویلر بر ذاتک برتک اُنی
بویلر عجیب معجزه مظهر و مدار اولسه، او ذاتک خالو طائفات یاننده نه قدر مقبول اولدیفنی و دعواننده نه قدر صادق
بولوندیفنی و اَوَّل ایلد بیعت ایدنلر نه قدر بختیار اوله بقاری، بداهت درجه سنده آغلاشیلمازی؟

[برسؤال] دنیا سورت: سہ ہونہ شہدہ متواتر دیر سک. حالہ کوہ براونلرک ہوغنی یلی ایشید سورت. متواتر برشی بویلہ کزلی قالمار. [الجواب] علمای شریعت یانندہ ہونہ متواتر و بدیہی شہر وارک، اونارندہ اولایانہ کورہ مجہولہ. اہل حدیث یانندہ دہ ہونہ متواتر وار، سائرلرک یانندہ آمادی دہ اولیور. وکلذا، لہر فیک اہل افتصاصی، اوفنہ کورہ بدیہیاتی، نظریاتی بیابہ ایدیلر. عموم فلہ ایسہ، اوفنک اہل افتصاصہ اعتماد ایدر، تسلیم اولور. ویا ایجنہ کیر، کورور. شمدی خبر ویردیگنر حقیقی متواتر ویا معنوی متواتر ویا تواتر ہانندہ قطعیتی افادہ ایدہ واقعہ لر، لہم اہل حدیث، لہم اہل شریعت، لہم اہل اصول، لہم اکثر طبقات علمادہ ہاننی اولہ کورتر مسہ. غفلندہ بولونہ عوام ویا کوزینی قیابہ نادانلر بیانلر مسہ، قباہت اونارہ عائددر.

[بشنجی مثال] امام بغوی تخریجی و تصحیحی ایلہ خبر ویر سورت: عَلِيٍّ ابْنِ الْحَكَمِ غَزْوَةٌ فَذَقَهُ كَفَّارًا ضَرْبَ سِلَ آيَاغِي قَبِيلِي. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام صحایتی. دقیقہ سندہ اولہ شفا بولیلہ، آئندہ اینہدی. ^(۱)

[آلتخی مثال] باندہ امام سہقی اہل حدیث خبر ویر سورت: امام علی غایت غتبہ ایدی. اضطرابندہ کندہ کندہ آلتخی دعا ایدوب ایشلہ بوردی. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام کلدی. دیدی: [اللَّهُ شَفِيهُ] ^(۲) و آیاغی ایلہ حضرت علیہ طوقندی. قالہ دیدی. بردہ شفا بولدی. امام علی دیرک: اونندہ صوکرہ اوغٹہ لغی لہج کور مردم. ^(۳)

[یدنجی مثال] شَرْحُ حَيْثُ الْجَعْفَرِيكَ مشہور قصہ سیدرک: آوونندہ آئندہ بر اور وار دیرک، قلمی و آتک دیرکینی طوتا میوردی. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام الی ایلہ آوونندہ کی اوری صحایتی. و مبارک الی ایلہ اوغدی. او ^(۴) اورندہ لہج برائر قالمادی.

[سکرنجی مثال] آتہ ہوجفک لہری آری آری برر معجزہ اعمدیہ مظہر اولدی. [برنجی] ابْنِ أَبِي سَيِّبَةَ محققہ کامل و محدث مشہور خبر ویر سورت: بر قادیہ بر ہوجفی رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام یانندہ کتیردی. او ہوجفدہ بر بلا واردی. قونوشما بوردی. آبدال ایدی. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام بر صوایلہ مضحفہ ایتدی. آلتی یقادی. او صوی قادیہ ویردی. ہوجفہ اجمیر سیدہ، فرمان ایتدی. ہوجہ او صوی اجمیر کدہ صوکرہ، غتبہ لغندہ و بلا بندہ برشی قلمادی. اولہ بر عقل و کمال صامی اولدیک، عقلای ناسک فوقہ ہیقدی. ^(۵) [آلتخی] نقل صحیح ایلہ حضرت ابن عباس دیمک: رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام مجنوبہ بر ہوجہ کتیریدی. مبارک الی اونک کولسنہ قویدی. بردہ ہوجہ استفرغ ایتدی. ایجنندہ کولک فیارقدر، سیابہ برشی ہیقدی. ہوجہ شفا بولوب کتیدی. ^(۶)

[**اوهنجی**] امام سیهی و نائی نقل صحیح الہ فبر ویرور کرکے: مُحَمَّدُ ابْنِ فَاطِمَةَ اسمنده برہو بھک قولہ قانیایہ
 تجرہ دوکولہ. بتوہ قولی یا قمہ. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام صح ایوب تکرولی سوردی. دقیقہ سندہ
 شفا بولدی. [**درنجی**] یومہ فقط لسانی یومہ، یوگہ برہوہو، رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام یاتہ
 کدی. ہوہوہ فرما ایتہ: بہ کیہم؟ لھج قونوشمایہ دیسز ہوہو [**اَنْتَ رَسُولُ اللّٰہِ**] دیسوب تھلہ
 باشدہ. [**بشجی ہوہو**] عالم یقظہ دہ رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام الہ مکر صورتہ مشرف اولہ
 جلال اللہیم سوطی و عہد امامی، تخریج و صحیح الہ مَبَارَکُ الْاِیْمَہ اسمیلہ مشہور بزاتی، دھایک دنیاہ طدیگ وقت
 رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام یاتہ کتر مکر. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام اولہ متوجہ اولہ. ہوہوہ تھلہ
 باشدہ. [**اَشْهَدُ اَنْکَ رَسُولُ اللّٰہِ**] دیمہ. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام [**بَارک اللّٰہ**] دیمہ. ہوہوہ اوندہ
 صکرہ یو یونجہ قدر دھا قونوشمایہ. اوہوہوہ بو معجزہ احمدیہ و [**بَارک اللّٰہ**] دعای نبویہ مظهر
 اولدیفندہ، مَبَارَکُ الْاِیْمَہ اسمیلہ شہرت بولہ. [**آلتنجی ہوہو**] رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام غماز قیادہ
 فیہیہ برہوہوہ غمازنی قطع ایوب کدیگندہ، رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام [**اللّٰہُ اَقْطَعْ اَثَرُہ**] دیمہ. اوندہ
 صکرہ ہوہوہ دھا یورومہ. اولہ قالمہ. فیہینلغک جزائی بولہ. [**یدنجی ہوہو**] ہوہوہ
 طبیعتندہ ہیاسز بر قادیہ، رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام ییکہ لقمہ ایتہ مہ. ویرمہ. دیمہ: یومہ،
 سنک آغزکدہ کنی ایتہ یورم. اوندہ ویرمہ. اوغایت ہیاسز قادیہ اولقمہ یی یدکدہ صکرہ، اٹ ہیالی
 قادیہ و مدینہ قادیلرینک فوقندہ برہیا صاہی اولدی.

ایٹہ بوسد مثال کی سلسلہ دگل، بلکہ سکر یوز مثالدی وار. ہوغی کتب سیر و اھادیثہ بیابہ ایدیلکدہ.
 اوت، رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام مَبَارَکُ اَلی، حکیم لقمانک بر اجزا فانی کی و تکرولی حضرت فضل
 آب حیات شمس کی و نفی حضرت عیسی علیہ السلام نفی کی مدرس و سفارسان اولہ و نوع برہوہ
 مصیبت و بدادرہ گرفتار اولہ، البتہ رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام ہدسز مراجعت اولش. فستہر، ہوہوہوہ،
 مجنونار یک کترکی کلمہ. جملہ سی شفا بولوب کیتلہ. حتی قرہ دفعہ صح ایدہ و قرہ سنہ صباغ غمازنی
 یاتو آبدستی الہ قیادہ تابعینک عظیم اماماندہ و ہوہوہ صبابہ لرایدہ کوروشہ طاؤس دینیابہ آبی عبد الرحمن
 الیمانی قطعاً فبر ویر و حکم ایدہ و دیمہ: رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام نہ قدر مجنون کلمہ ایہ،

رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام سینہ منہ الّٰہی قویۃ ایسے، قطعاً شفا بولند۔ شفا بولایا یہ قلام اسے۔
ایسے عصر عادتہ تنسمہ بولہ برامام، بولہ قطعی و طّٰی حکم اتسمہ ایسے، البتہ اولیٰ طمہ لھج پرفتنہ
قلام ملکہ، الاشفا بولسہ۔ مادام شفا بولسہ، البتہ مراعتہ بیکار اولہ مقدر۔

[**اون دردی اشارت**] رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام انواع معجزاتندہ برنوع عظمیٰ، دعائیدہ ضہر اولہ
فارقدرد۔ اوت، شونوع، قطعی و حقیقی متواتر در۔ جزئیات و مثالی او قدر ہو قدر کم، حساب ایدیلند۔
مثالہن ہو قلمی وارک، اونارده متواتر درجہ منہ ہیقلند۔ بلکہ تواترہ یاقیہ مشہور اولسار۔ برقلمی
اولہ امامہ نقل ایتمکہ، مشہور متواتر کی قطعی افادہ اید۔ بز شویک ہووہ مثالندہ تواترہ یاقیہ
و مشہور درجہ منہ متشر [**بعضہ مثالہ**] نمونہ اولوہ و لہر مثالکہ درجہ قلم جزئیاتی ذکر ایدہ جلد۔

[**برنجی مثال**] رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام یا غمور دعالی، تواتر درجہ منہ و ہووہ دفعہ تکرار ایلہ دائماً
سرعتہ قبول الہی، باشدہ امام بخاری و امام مسلم، ائمہ حدیث نقل ایتمکہ۔ حتی بعضہ دفعہ منبر شریف
اوستندہ یا غمور دعالی اجموہ الّٰہی قالیدروب ایندیر مدہ یا غمور۔ سابقاً ذکر ایتمکہ لکھی، برائی کی دفعہ
اوردو صوسر قالیدغی وقت باوط حایوردی۔ یا غمور وریوردی۔ حتی نبوتہ اول جہنمی عبد المطلب،
رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام کوہ قلمک زمانندہ مبارک یوزیلہ یا غمور دعالی کیدردی۔ اونکہ یوزی حرمتہ
کایدیکہ، او مادہ عبد المطلب بر شعری ایلہ اشہار بولسہ۔ لہم وفات نبویہ صوکرہ حضرت عمرؓ حضرت عباسؓ
وسیلہ یایوب دیمہ: [یارب! بوسنک حبیبک عموہ سید۔ اونکہ یوزی حرمتہ یا غمور ویر۔] یا غمور طمہ۔^(۱)
لہم امام بخاری و مسلم خبر وریور لکھ: یا غمور اجموہ دعا طلب ایدیلدی۔ رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام دعائیدی۔
یا غمور اولہ کدیکہ، مجبور اولدیلر۔ امان دعائیت کیلیسہ۔ دعائیدی۔ بردہ کیلیدی۔^(۲)

[**ایکجی مثال**] تواترہ یاقیہ مشہور درک: رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام، صحابہ و ایمانہ کلند داھا قرقہ
واصل اولدہ و کیزی عبادت ایتمکہ ایلہ دعائیدی۔ [**اللّٰہمَّ اعِزَّ الْإِسْلَامَ بِعَمْرِ بْنِ الْخَطَّابِ أَوْ بِعَمْرِ بْنِ هِشَامٍ**]^(۳)
برائی کوہ صوکرہ، حضرت عمرؓ الخُطَّابُ ایمانہ کلدی۔ واسلامی اعلامہ واعزاز ایتمکہ وسیلہ اولدی۔
فاروق عنوان علیٰ علیؓ الدی۔

[**اوجنی مثال**] بعضه صحابه کزینہ آری آری مقصد لراچھوہ دعا ایتہ۔ دعای اولیہ بار لاه بر صورتہ قبول اولئکہ، اوکرامت دعائیه معجزه درجه سنه هیکه۔ ازلجله، باشدہ بخاری و مسلم خبر ویرور کرکے: **اِنَّهُ عَلَّمَهُ شَیْئَهُ** دعا ایتہ: [**اَللّٰهُمَّ فَقِّهْهُ فِی الدِّیْنِ وَعَلِّمْهُ التَّوْحِیْدَ**]^(۱) دعای اولیہ مقبول اولئکہ، ابن عباس، ترجمان القرآن عنوان ذیشان و حبر الامم یعنی علامه امت رتبه عالیہ فی قرآن ایتہ۔ حتی هو کنج ایلہ، حضرت عمر اونی علما و قدی صحابه مجلسه الیوردی۔^(۲) لهم باشدہ امام بخاری، اهل کتب صحیحہ خبر ویرور کرکے: اُنک والدہ سی رسول اکرم علیہ الصلاۃ و السلام نیاز ایتہ: سنک فادک اولادہ اُنک اولاد و مالی مقصدہ برکت ایلہ دعا ایت۔ اودہ دعا ایتہ: [**اَللّٰهُمَّ اَکْثِرْ مَالَهُ وَوَلَدَهُ وَبَارِکْ لَهُ فِی مَا اَعْطَيْتَهُ**]^(۳) دیمہ۔ حضرت انس آخر عمرندہ قسم ایلہ اعلامه ایدور کرکے: بر کندی الله یوز اولادی دفن ایتهم۔ بنم عالم و ثروتم اعتبار ایلہ ده هیچ یرسی بنم کبی معود یاشاماصہ۔ بنم مالی کویرور کرکے، یک هو قدر۔ بونار بونہ دعای بونیک برکتند۔^(۴)

لهم باشدہ امام بیرونی، اهل حدیث خبر ویرور کرکے: عشره مبشره دہ عبد الرحمن ابن عوفہ رسول اکرم علیہ الصلاۃ و السلام کثرت مال و برکتہ دعا ایتہ۔ اودعانک برکتہ او قدر ثروت قرآن ایتہ، بر دفعه یری یوز دودہ فی یو طریله بار فی سبیل الله تصدقہ ایتہ۔^(۵) ایستہ دعای بونیک برکتہ باقیلز۔ بارک الله! دیبیلز۔ لهم امام بخاری باشدہ، راوید نقل ایدور کرکے: رسول اکرم علیہ الصلاۃ و السلام عمروہ ابن ابی جعفرہ یہ تجارتہ طار و قرآن اچھوہ برکتہ دعا ایتہ۔ عمروہ دیور کرکے: بن بعضاً کوفہ مار شوسندہ طور یوردم۔ برکوندہ قریبیک قرآن یوردم۔ صولکره اویہ دویوردم۔ امام بخاری دیرکے: طور انی ده اُلنه آله، اوندہ بر قرآن بولوردی۔^(۶) لهم عبد الله ابن جعفرہ کثرت مال و برکت اچھوہ دعا ایتہ۔ حضرت عبد الله ابن جعفر اودرجه ثروت قرآن ایتہ، او عمرده شهرت لیر اولش۔ او برکت دعای نبوی ایلہ حاصل اولادہ ثروت قدر، سخاوت لده اشتہار ایتہ۔^(۷) بونوعده هووہ مثالدار۔ نمونہ اچھوہ بودرت مثال ایلہ آلتفا ایدورز۔ لهم باشدہ امام ترمذی خبر ویرور کرکے: **سَعْدَانِ ابْنِ وَقَّاصٍ اِچھوہ** رسول اکرم علیہ الصلاۃ و السلام دعا ایتہ: [**اَللّٰهُمَّ اَجِبْ دَعْوَتَهُ**]^(۸) دیمہ۔ سعدک دعاسنک قبولی اچھون دعا ایتہ۔ او عمرده سعدک بد دعاسندہ لهر کس قورقویوردی۔ دعاسنک قبولی ده شهرت بولدی۔^(۹) لهم مشهور ابوققاده یہ فرمان ایتہ: [**اَفْلَحَ اللهُ وَجْهَكَ اَللّٰهُمَّ بَارِکْ لَهُ فِی شَعْرِهِ وَبَشَرِهِ**]^(۱۰) دیمہ کنج قالہ سنہ دعا ایتہ۔ ابوققاده یتہ یائندہ وفات ایتدی وقت، او بسہ یائندہ بر کنج کبی اولدیغی، نقل صحیح ایلہ شهرت بولسہ۔

لهم مشهور شاعر نابغه نه قصه مشهوره سیدر که رسول اکرم علیه الصلوة والسلام یاننده بر شعری او قومه سوفره: **[بَلَّغْنَا السَّمَاءَ مَجْدُنَا وَسَنَادُنَا وَإِنَّا نُرِيدُ فَوْقَ ذَلِكَ مَقْهَرًا]** یعنی **[شرفز کوه هیکدی، بز دها اوسته هیکوه ایسته یوزر]** رسول اکرم علیه الصلوة والسلام ملاطفه صورتند فرما ایته: **[إِلَى آيِنٍ يَا أَبَا لَيْلَى]** ^(۱) دید: **[إِلَى الْجَنَّةِ يَا رَسُولَ اللَّهِ]** ^(۲) یعنی رسول اکرم علیه الصلوة والسلام لطیفه اولدور دید: کولده او بر طرفه زه ی ایسته یوزر سقه، شعرکه اورای نیت ای یوزر؟ نابغه دید: کولرک فوقنده جنه کیمک ایسته یوزر. صورکه بر معنیدار شعری دها او قودی. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام دعا ایته: **[لَا يَفْضُضُ اللَّهُ فَاكًا]** ^(۳) یعنی سنک آغزک یوزر ولایسه. ایته اودعای نبینک برکتیه، او نابغه یوزر لر می یاننده بر دیشی نقصانه اولدی. حتی بعضه بر دیشی دوشدیک وقت، رینر بردها طایور دی. **[لهم نقل صبح ایل امام علی اجمعه دعا ایتمه: [اللَّهُ أَكْفَى الْحَرَّ وَالْقَرَّ]** یعنی یارب! صوغوه وصیاعک زحمتی اول کوسرته. ایته شودعا برکتیه امام علی، قیده یازلباسی کیردی، یازده قسه لانی کیردی. دیرایدیم: اودنک برکتیه لهج بر صوغوه وصیاعک زحمتی حکم یوزر. **[لهم حضرت فاطمه اجمعه دعا ایتمه: [اللَّهُ لَا تُجْعَلْهَا]** یعنی آماه المنی اول ویرمه. حضرت فاطمه دیرکه: اودعاده صورکه آماه المنی کوردم. **[لهم طفیل ابن عمر و رسول اکرم علیه الصلوة والسلام بر معجزه ایته دیکه، کونوروب قومه کوسرته. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام [اللَّهُ نُورُ لَه] دیمسه. ایکی کوزی اورته سنده بر نور ظهور ایتمه. صورکه دنگی اوچنه نقل اولسه. بونک ایل ذی النور دیر اشهار بولسه. ^(۸) ایته بو واقعه لر، احادیث مشهوره دندر که، قطعیت پیدا ایتمه. **[لهم ابو لهریره رسول اکرم علیه الصلوة والسلام شوا ایتمه: نیانه بطا عارض اولیور. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام فرما ایتمه، بر خیل شطنده برشی آیمسه. صورکه مبارک آوجی ایل غائبه برشی آیرکی، اویله آوجی اورایه بوشا تمه. ایکی اوج دفعه اویله یاباروه ابو لهریره دیمسه: شیدی مندی طویل. طویلده. بوسر معنوی دعای نبوی ایل ابو لهریره قسم ایدر که: اوندن صورکه لهج برشی اونتادم. ^(۹) ایته بو واقعه لر احادیث مشهوره دندر لر.****

[در دنجی مثال] رسول اکرم علیه الصلوة والسلام بدعانه مظهر اولس **[بر قاج واقعی]** بیانه ایدر. **[برنجی]** بر یوزر دینیه فارس یادشاهی، نامه نبوی بریمسه. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام خبر طردی. شولیه بدعایته: **[اللَّهُ مَرْقَةُ]** ^(۱۰) یارب! ناصل مکتوبی یاره لادی، سه ده اونی واونک ملانی یاره یاره ایت. ایته شوبد دعانک

تأثيره درك، او كسار ويزن اوغاي شيرويه، فخر ايله اوني ياره لادي. سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ ده سلطنتي ياره ياره
 ايندي. ساسانيه دولتنك لهج بريده شوت قالمدي. فقط قيصر و سائر ملڪار، نامه نبوي به حرمت
 ايندكدي ايجوه، محو اولديار. ^(۱) [اينجيسي] تواتره ياقيه مشهور در و آيات قرآنيه اشارت ايدوركه، بدایت
 اسلامده، رسول الكرم عليه الصلوة والسلام مسجد الحرامده غاز قيدركه، رؤساي قرينه طويدنديار. اول قارو
 غایت بد بر معامله اينديار. اوده، او وقت اونده بد دعا ايندي. ابن مسعود ديركه: قسم ايدرم، او بد
 معامله ي ياييه و اونك بد عاسنه مظهر اولانك، غزوة بدرده بر بر لاشه لرني كوردم. ^(۲) [اوجنجيسي]
 مضرية دينياه عربك يول بر قبيلدي، سيفر عليه الصلوة والسلام تذيب ايندكدي ايجوه، اونده قطايله
 بد دعا ايندي. يا غمور كيلدي. قط و غلا باسه كوستدي. صوكره مضرية قومنده اولده قيله قريسه،
 رسول الكرم عليه الصلوة والسلام التماس اينديار. دعا ايندي. يا غمور كلدي. قطايله قالددي. بو واقعه
 تواتر درجه سنده مشهور در. ^(۳)

[بشنجي مثال] فصوصي آدمده بد دعا سنك دهشتك قبوليدر. بونك هومه مالدی وار. قطعي
 [اوج مثال] نمونه اولدورم ياييه ايدرز. [برنجيسي] عتبه ابن ابي لهب مقنده شويله بد دعا ايندي:
 [اللَّهُ سَلِّطْ عَلَيْهِ كَلْبًا مِنْ كِلَابِكَ] ^(۴) يعني يارب! اولد بريتك سلطایت. صوكره اوعتبه سفره كيدركه،
 بر آسلايه صلوب قافله ايجنده اوني آرايوب بولسه، ياره لاسه. شو واقعه مشهور در. ائمه حديث نقل و
 نصيح ايندار. ^(۵) [اينجيسي] محلم ابن جثامه دركه، عامر ابن اضمطی غدر ايله قتل ايندي. هالبوله عامر،
 رسول الكرم عليه الصلوة والسلام، اوني جهاد و حرب ايجوه قومانده ايدوب بر بولون ايله كوندرمدي. محلمده بر ايددي.
 بو غدرن خبري رسول الكرم عليه الصلوة والسلام يتيدلي وقت، هدت ائمه: [اللَّهُ لَا تَغْفِرَ لِحَالِمٍ] ^(۶) ديه بد دعا يورمه.
 يدي كوه صوكره او محلم تولدي. قبره قويديار. قبر طيساري به آتدي. قاچ دفعه قويديار ايه بر قبول ايندي. صوكره
 مجبور اولديار. آياي طاسه اورنه سنده محكمه بر ديوار ياياسمه. او صورنده بر آلتنده ستر ايدياسمه. ^(۷) [اوجنجيسي]
 رسول الكرم عليه الصلوة والسلام كويوردی، بر آدم صول ايلي ايله ييك ييد. فرمان ائمه: [كُلْ يَمِينَكَ] صاغ الله ايله يي ديمسه.
 او آدم ديمسه: [لَا اسْتَطِيعُ] ^(۸) صاغ ألم ايله يايما يورم. رسول الكرم عليه الصلوة والسلام ديمسه: [لَا اسْتَطَعْتُ] ^(۹) ديه
 بد دعا ائمه. قالد يراما ياهقك. ايشه اونده صوكره او آدم صاغ ائني لهج قالد يراماسه. ^(۱۰)

[**آلتي مثال**] رسول اکرم عليه الصلوة والسلام هم دعای، هم تمانندہ ظهور ایدہ ہک موعہ فارقدہ کندنہ قطعیت کتب
 ایتہہ [**برقاج حادثہ ی**] ذکر ایدہ گلز. [**برنجیسی**] حضرت خالید ابن ولیدہ، (سيف اللہ) برقاج صاحبی وروب
 نصرتہ دعا ایتہہ. حضرت خالد، اوصاہاری خلافتہ حفظ ایتہہ. ایتہہ اوصاچ و دعائک بر طاق حرمته
 لہج بر حربہ کرمہ، الا مظفر حقیمہ. ^(۱) [**ایکجیسی**] سلمان فارسی، اولیہ یهودیوں عبدی ایتہہ. اوندک سیدری،
 اونی آزاد ایتہک ایچوہ موعہ شیدایستہ دیر. اوچ یوز خرما فدائی دیکوب موعہ ویردکدہ صوکرہ، قروہ اوقیہ آلتوہ
 ویرمقلہ آزاد ایدیلرسک دیدید. رسول اکرم عليه الصلوة والسلام قلدی، بیانہ حال ایتدی. رسول اکرم عليه الصلوة
 والسلام، کندایللہ مدینہ ہوارندہ اوچ یوز فدائی دیکدی. یاللہ بردانسی باشقسی دیکدی. اوسنہ طرفندہ
 رسول اکرم عليه الصلوة والسلام دیکدیای بتوہ فداند موعہ ویردی. یاللہ برتک باشقسی دیکدی. اوندک موعہ
 ویرمدی. رسول اکرم عليه الصلوة والسلام اونی ہیقاردی. یلیدہ دیکدی، آودہ موعہ ویردی. لہم طاوودہ
 یومورطسی قدر بر آلتونی، آغزینک توکروگنی اوکا سوردی، دعا ایتدی. سلمانہ ویردی. دیدی: کیت، یهودیہ
 ویر. سلمانہ فارسی کیدوب او آلتونہ قروہ اوقیہی اوندہ ویردی. او طاوودہ یومورطسی قدر اولدہ آلتوہ
 اسکیسی بی باقی قالدی. ایتہہ شو واقعہ، حضرت سلمان باک سرکندشتہ حیاتک ان محمد بردتہ معجزہ کانیسیدر.
 معتبر و موثوہ امامہ خبر ویرمقلہ. ^(۲) [**اوجنجیسی**] اُم مالک اسمنہ برصحابیہ، عئلہ دینیانہ کومک بریاغ
 طاومندہ رسول اکرم عليه الصلوة والسلام یاغ لہدیہ ایدردی. بر دفعہ رسول اکرم عليه الصلوة والسلام اوکا
 دعا ایدوب علدی ویرمقلہ. فرمان ایتہک: اونی بوشالتوب صیقما یلک. اُم مالک علدی آلسہ. نہ وقت
 اولددری یاغ استورس، برکت دعای نبوی ایلہ عمدہ یاغ بولورردی. خیای زمان دوام ایتدی. صوکرہ صیقید.
 برکت کسیددی. ^(۷)

[**یدنجی مثال**] رسول اکرم عليه الصلوة والسلام دعاسیلہ و تمانیلہ صولون طایلاشمسی و کوزل قوقو
 ویرمنک موعہ حادثہ لوی وار. [**ایلی اوج دانہ ی**] نونہ اولدرفہ بیانہ ایدرز. [**برنجیسی**] احام بیتہقی باشدہ،
 اهل حدیث خبر ویریورلرک: [**بئر قبا**] دینیانہ قویونک صوی بعضہ کسلییوردی. یعنی بیتیوردی.
 رسول اکرم عليه الصلوة والسلام آہستہ صونی ایچنہ قویوب دعا ایتدکدہ صوکرہ، کزنتہ دوام ایتدی. دها لہج
 کسیددی. ^(۴) [**ایکجیسی**] باشدہ ابونعیم دلائل نبوتہ، اهل حدیث خبر ویریورلرک: انسک اوندہ کی قویوہ

رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام توکروگنی ایجنہ آتیب دعا ایتیمہ. مدینہ منورہ ده اٹک طانی صو او اولمہ. (۱)
 [او جنجیسی] ابن ماجہ خبر ویریورک: ماء زمزمده بر قووه صو. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام کتیر دیار. بر
 یارمه آغزینہ آلدی. قووه یه بوشالتدی. قووه ملک کی رایحه ویردی. [در دنجیسی] امام احمد ابن حنبل
 خبر ویریورک: بر قووده بر قووه صو حیقار دیار. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام ایجنہ آغزینک صوینی
 آقیدوب قویوه بوشالتقدہ صوکره ملک کی رایحه ویرکله باشلدی. [بنجیسی] رجال اللہده و امام
 مسلم و عیلمای مغربک معتدی و مقبول اولامہ حماد ابنہ سلمه خبر ویریورک: رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام
 دریدہ بر طولوه صو طولیروب آغزینہ اؤلمہده، دعا ایتیمہ. باغدادی، بر قسم صحابه یه ویردی. آغزینہ آغما یلار.
 یاللاز آبدست آدیغلاز وقت آملیر دیمہ. کتیلر، آبدست آلمه وقتندہ آغزینہ آچملا. کویریورک، خالص بر سوت،
 آغزینده ده قایماوه، باغ. (۲) ایسته بوبسه جزوی، بعضیاری مشهور، بعضه ده مهم اماملار نقل ایدیورلر. بونلر و
 بوراده نقل ایدیلمینلرله مجموعی، معنوی تواتر کی بر معجزه مطلقه تک تحقیقنی کوسریورلر.

[سکرنجی مثال] رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام صح و دعا یلده، سوتیز و قیصر کیملرک، مبارک اُنک تماسیلہ
 و دعا یلده سوتای، لکم هووہ سوتای اولملری مائلری و جزو یالدری هو قدر. بز یاللاز مشهور و قطعی [ایلی اوج
 مثال] نمونه اولار و ذکر ایدیورلر. [برنجیسی] اهل سیرک بتوه معتبر کتابدری خبر ویریورلرک: رسول اکرم
 علیہ الصلاۃ والسلام ابوبکر الصدیق علیه السلام برابر لهجرت ایدرک، عاتیکه بنت خالد الخزاعیہ دینیلده ام معبدہ غانه سنه طملا.
 غایت ضعیف، سوتیز، قیصر برکی اوراده واردی. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام ام معبدہ فرما ایتدی: بونده
 سوت یوقمیدر؟ ام معبدہ دیملا: بوندک وجودندہ قان یوقدر، زه ده سوت ویره جک؟ رسول اکرم علیہ الصلاۃ
 والسلام کیدوب او کینک بلنه ائی سورمه. مہ سنده صح ایتیمہ، دعا ایتیمہ. صوکره دیمہ: قاب کتیر یلار،
 صاغیلار. صاغیلار. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام ابوبکر الصدیق علیه السلام ایچکده صوکره، او غانه خلقده طویونجه یه
 قدر ایچملا. اوکی قوتلیمہ، اویله ده مبارک قالمہ. [ایتنجیسی] شاة ابن مسعودک مشهور قصه سیدرک،
 ابہ معود، اسلام اولمده اول بعضیلرک هو یازی ایدی. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام ابوبکر الصدیق علیه السلام برابر، ابہ معودک
 کیملری ایله بولوندیغی یره کتیلر. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام ابہ معودده سوت ایسته مه. اوده دیمہ:
 کیملر بنم دگل، باشق سنک مالیدرلر. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام دیمہ: قیصر، سوتیز برکی بطا کتیر. اوده

اَيَا سَنَدَ تَهْ كُورَم مَه بَر كُچي كَتِيوډي. رسول آكرم عليه الصلوة والسلام ايلَه اوندَه مَه سَنَه مَح ايدوب دعا ايتمه. صَوَكِرَه صَاغَمَلار. خَالَص بَر سَوَتِ الْمَلار، اِيَحْمَدار. اَبْن مَعُوذ بُو مَعْجَزَه يِي كُور دَكِرَه صَوَكِرَه اِيَمَان ايتمه. ^(۱) [اوهنجي] رسول آكرم عليه الصلوة والسلام مَرْضِعَه يِي، يَغْنِي سَوَتِ اَنَسِ اُولَاه هَلِيَه سَعْدِيَه نَه كَجِيَارِيَنَك قَصَه شَهْرَه سِيَدِرَه، اَوْ قِيلَه ده بَر درجه قَطَاوه واردي. هَيَوَانَت ضَعِيف دَسُو تَر اُولُو بُو رِديار. وَطُووه اُولُو نَجْمِيَه قَدَر يَمِيو رُډوډي. رسول آكرم عليه الصلوة والسلام اورياه، سَوَتِ اَنَسِ نَه يَانَه كُونَد رِيَدِيگي زَمَان، اوندَه بَر تِلَه هَلِيَه سَعْدِيَه نَه كَجِيَارِي، اَقَام وَتِي بَاشَقَه لَرِيَنَك خِلَافَه اُولاروه، تَهْم طُووه و مَه لَرِي طُولُو اُولاروه و يَمِيو رُډوډي. ^(۲) اَيْشَه بُونَه كُچي سِر كَتَابَرِنْدَه دَاها بَاشَقَه جَزْئِيَا تَلِي وار. فَقَط بُو نَمُونَه لِر اَصْل مَقْصِدَه كَافِيَر.

[طوقوزنجي مثال] رسول آكرم عليه الصلوة والسلام، بَعَثَه ذَاتَك بَاشْتِي و يُو زِيَنِي مَبَارَك اِيلَه مَح ايدوب دعا ايتمه. صَوَكِرَه خَطَر اُولَاه خَارَقَه لَرَك هِيُوَه جَزْئِيَا تَنَدَه اَشْتِهَار بُولَمَه [بَر قَافِي] نَمُونَه اُولاروه بِيَاَه اِيَدِيو رُډوډي. [بَر نَجِي] عُمَرُ ابْنِ سَعْدَك بَاشَه اُنِي سُو رَمَه، دَعَا ايتمه. سَلَامَه يَاشَنَدَه اَوْدَم، اَوْدَعَانَك بَر تِلَه تُولَدِيگي وَت بَاشَنَدَه بِيَاض يُو قَدِي. ^(۳) [اَتَنَجِي] قَيْسُ ابْنِ زَيْدَك بَاشَه اُنِي قُوِيَب، مَح ايدوب دعا ايتمه. اَوْدَعَانَك بَر تِلَه يُو ز يَاشَه كِيرَدِيگي وَت، مَح كَه تَأْثِيرَه بَتُوَه بَاشِي بِيَاض، يَاللَهِ رَسُوْل آكرم عليه الصلوة والسلام اُنِي قُوِيَدِيغِي رِ سِيَم سِيَاَه اُولاروه قَالَمَه. ^(۴) [اوهنجي] عَبْدُ الرَّحْمَنِ ابْنُ زَيْدِ ابْنِ الْخَطَّابِ تَهْم كُوِيَك، تَهْم مَرِيئَه اِيډي. رسول آكرم عليه الصلوة والسلام اَلِي اِيلَه بَاشْتِي مَح ايدوب دعا ايتمه. اَوْدَعَانَك بَر تِلَه قَامَتِيَه اَن بَالَا قَامَت وَصَوْرَتِيَه اَن كُوزَل بَر صَوْرَتَه كِرَمَه. ^(۵) [دَر نَجِي] عَائِذُ ابْنِ عُمَرَ غَزْوَه هُنَيْنْدَه يُو زِي يَارَه لَانَمَه. رسول آكرم عليه الصلوة والسلام اِيلَه يُو زَنَدَه كِي قَافِي سِيَلَمَه. رسول آكرم عليه الصلوة والسلام اُنَه تَمَاس اِيَتَدِيگي يِي، يَار لَوَه بَر نَوْرَانِيَت و يَر مَلَه، مَحْدَثَر [كُغَرَه الْفَرَسِ] ^(۶) تَغْيِر ايتمه. يَغْنِي طُور و اُنَه اَنَسَدَه كِي بِيَاض كُچي، تَمَاس يِي اَوِيَه يَار لَوِيو رُډوډي. ^(۷) [بَنَجِي] قَتَادَه ابْنِ سَلَمَانَك يُو زِيَنَه اُنِي سُو رَمَه، دَعَا ايتمه. قَتَادَه نَه يُو زِي اَيْنَه كُچي يَار لَافَه بَاشَمَه. ^(۸) [اَتَنَجِي] اُمُّ الْمُؤْمِنِيَه اُمُّ سَلَمَه نَه قِيَزِي و رسول آكرم عليه الصلوة والسلام اَوِي قِيَزِي زَيْنَبَه، كُوِيَقَاسَه رسول آكرم عليه الصلوة والسلام اوندَه يُو زِيَنَه اَبَدَسَت صُوِي اَتَنَب تَلْطِيف ايتمه. اَو صَوِيَك تَمَاسَنَدَه صَوَكِرَه، زَيْنَبَه هَسَه وَجْهَالِي عَجِيْب صَوْرَتِ اَلَمَه. بَدِيْعُ الْجَمَالِ اَوِي. ^(۹) اَيْشَه شُو جَزْئِيَا تَلِي دَاها هِيُوَه مَثَالِدَوَار. اَوْنَدَك هِيُو غْنِي اُنْمَه عَدِيث نَقْل ايتمه. بُو جَزْئِيَا تَلَك لَه رِيَنِي، فَبَر وَاَه وَضَعِيف فَرَصَه اَيْشَه دَخِي، يِيَنَه مَحْمُوعِي مَعْنُوِي بَر تَوَاتُر مَآئِيَدَه مَطَاوه

بر معجزه احمدیه علیه الصلوة والسلامی کوسټیر. هونکه بر دانه آری آری و هوو صورتار له نقل اییلنه، اصل هارنه ده
وقوعی قطعی اولور. صورتار له هربری ضعیف دخی اولور، یننه اصل هارنه بی اثبات اییور.
مثلاً بر کور و لتو اییدیلدی. بعضیله دیدیلرکه: فلاسه او خراب اولدی. دیگر، باشقه او خراب اولدی دیدی.
داها باشقه سی، باشقه بر آوی سولیدی و هکذا. لهر بروایت خبر واحدده، ضعیف ده، خلاف واقع ده
اولیلر. فقط اصل واقعه که، بر او خراب اولش، او قطعیدر. اونده بتوه متفقد لر. حاله بونه بحث
ایندیانر شوالی جزویات، لکم صحیحدر، لکم بعضیله شهرت درجه سنه هیکلار. فرضاً بوندر لهر برین
ضعیف عدایتنه، تمثیلده مطالع بر خانه خراب اولسی کی، یننه جزویاتک مجموعده مطالع بر معجزه احمدیه
علیه الصلوة والسلام و هووینی قطعاً کوسټیر.

ایتنه سولار کم علیه الصلوة والسلام معجزات باهره سی، لهر بر نوعده قطعی اولور و هوو در. جزوئیاتی دخی، او
طای و مطالع معجزه ده صورتاری و یا فود نمونه لریدر. سولار کم علیه الصلوة والسلام، ناصله آلی، پار ماقاری،
تولرولی، نفسی، سوزی، [یعنی دغاسی] هوو معجزاتک مبدای اولیور. عیناً اولورده، سولار کم علیه الصلوة
و السلام سائر لطائف و دویغولری و جهازاتی، هوو فارقده مره مداردر. کتب سیر و تاریخ، او خارقه لری
بیانه ایملر. سیرت و صورت و دویغولرنده هوو دلائل نبوت بولوندیغنی کوسټرملر.

[**اوه شنجی اشارت**] ناصله طاسر، آغاچلر، قمر، کونش اونی طانیورلر، بر معجزه سنی کوسټر مقله
نبوتی تصدیق اییورلر. اولورده، حیوانات طائفی، تولر طائفی، جنلر طائفی، ملانلر طائفی
اوزات مبارکی طانیورلر و نبوتی تصدیق اییورلرکه، اوند اونی طانیورلرینی، لهر طائفی بعضه معجزاتی
کوسټر مقله کوسټیورلر. و نبوتک تصدیقنی اعلامه اییورلر. شواوه شنجی اشارتک

[**اوه شعبه سی**] وار.

[**برنجی شعبه سی**] حیوانات جنسی، سولار کم علیه الصلوة والسلام طانیورلر و معجزاتی ده اظهار اییورلر.
شوشعبه ده هوو ملاری وار. بز یا لاله بوراده، مشهور و معنوی تواتر درجه سنده قطعی اولور و یا محققیه
اُتمه ده مقبول اولش و یا امت تلقی بالقبول ایتمه اولور **قسم هارنه لری** نمونه اولور و ذکر ایده جانر.

[برنجی حادثہ] معنوی تواتر درجہ سندیہ بر شہرتہ، رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام ابوبکر الصدیقؓ الیہ کفارک تعقیبندہ قور تولوہ ایچوہ تحقن ایتد طاری غار ثورک قاپوسندہ، ایکی نوبنجی کی، ایکی کورجیہ صلوب بقلہ مری.. واور و مچک دخی پردہ دار کی، غارقہ بر طرزدہ، قالیہ بر آغ الیہ مغارہ قاپوسنی اور تمہ سیدر. ہتی رؤسای قریشدہ، رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام الی الیہ غزوہ بدرزدہ تولدیریالہ ابی ابن خلف مغارہ یہ باقمہ. آرقداشاری دیمشار: مغارہ یہ کیرہ لم. اودیمشہ: ناصد کیرہ لم؟ بورادہ بر آغ کور یورک، حضرت محمدؐ تولد ایتدہ بو آغ یا سلمہ کیدر. بو ایکی کورجیہ ایتدہ اورادہ طوریور. آدم اولہ اورادہ طور و لری؟^(۱)

ایتدہ بونک کی، مبارک کورجیہ طائفی فتح مکہ دہ دخی رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام باشی اوزرزدہ کولہ یاید قارینی، امام علیؓ ابن ابی طالبؓ نقل اید یور. ^(۲) لکم نقل صحیح ایدہ حضرت عائشہ صدیقہ خبر ویریورک: کورجیہ کی، داجین دینیاہ بر قوسہ خانہ مزدہ واردی. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام حاضر اولہ ایدی، لہج دہ لغزدی. سکوتہ طور ووردی. نہ وقت رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام ہیقہ ایدی، اوقوسہ باشاردی حرکتہ. کیدردی، کلبدی، لہج طوریور دی. دیمک اوقوسہ، رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام دیقلہ یوردی. حضورندہ تمکین ایدہ سکوت ایدردی.^(۳)

[ایکجی حادثہ] بسہ آتی طریقہ ایدہ معنوی بر تواتر ہائینی آلمہ قورت حادثہ سیدرک، بوقصۃ عجیبہ ہوہ طریقہ ایدہ مشہور صحابہ لردہ نقل اید یالسمہ. از جملہ ابوسعید الخدری و سلمۃ ابن ألوع و ابنہ ابی وھب و ابوہریرہ و بروقعہ صلی ہوبانہ اھلبانہ کی متعدد طریقہ خبر ویریورک: بر قورت، کیدردہ برینی طوتسمہ. ہوبانہ قوردن آندہ قورتارسمہ. ذنب دیمشہ: اللہم قور قمارک، بنم رزقی اللہم آلدک. ہوبان دیمشہ: عجائب، ذنب قونوشوری؟ ذنب اوکا دیمشہ: عجیب سنک حالدرک، بویورک آرقہ طرفندہ بر ذات وارک، سزی جنتہ دعوت اید یور. پیغبدرد. اونی طانیا یور سٹز. بتوہ طریقہ قوردن قونوشمہ سندہ متفقہ اولقلہ برابر، قونای بر طریقہ اولدہ ابوہریرہ اخبارندہ دیورک: ہوبان قوردہ دیمشہ: بن کیدہ عالم. فقط کیم بنم کیدریہ باقاجوہ؟ ذنب دیمشہ: بہ باقاجغم. ہوبان ایہ، ہوبانغی قوردہ دور ایدوب قالمشہ. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام کورسمہ، ایمان ایتسمہ. دنوب کیتسمہ، ذنبی ہوبانہ بولسمہ. ضایعات یوہ. بر کی اوکا کسمہ. ہونکہ اوکا استاد لہ ایتسمہ.^(۴)

بر طریقہ رؤسای قریبہ ابوسفیان ایدہ صفوان بر قوردی کوردیلر. بر جیلانی تعقیب ایدوب حرم شریفه
 کوردی. قورت دونسه. صوکره تعجب ایتلر. قورت قونوشمه. رسالت احمدیه فی خبر ویرمه. ابوسفیان
 صفوان دیتلر: بوقصه ی کیمیه سویله میلم. قور قارم، مکه بوسالوب اونره التماس ایدہ بقدر. (۱) الحاصل،
 قورت قصه سی قطعی و معنوی متواتر کی قناعت ویرر.

[**اوجنجی حادثه**] بسه آتی طریقہ ایل مهم صحابه کرمه نقل ایدلر. عمل هائده سیدرکه، ازجمله، ابوالخیر و
 وشعلبه ابن مالک و جابر ابن عبد الله و عبد الله ابن جعفر و عبد الله ابن ابي اوفی کی متعدد طریقہ و او
 طریقہ ک بائنده کی صحابه کرمه متفقاً خبر ویرسورلرکه: دوه کلمه، رسول اکرم علیه الصلاه و السلام تحیه اکرام
 نوعنده سجدہ ایدوب قونوشمه. و بر قاج طریقہ خبر ویرسورلرکه، اودوه بر باغده قیزمه، وشی اولمه.
 یانده کیمیه صوفیایور، لهجوم ایدور دی. رسول اکرم علیه الصلاه و السلام کوردی، دوه کلمدی. اکراماً سجدہ
 ایتدی، یانده ایجدی. رسول اکرم علیه الصلاه و السلام یولدر طاقدی. دوه، رسول اکرم علیه الصلاه و السلام
 دیدی: بنی هوم مشقای شیارده مالیدیر دیلر. شمدی ده بنی کسمک ایسته یولر. اولک ایچومه قیزدم.
 دوه صاحبنه سویله دی: بویله میدر؟ اوت، دیدیلر. (۲)

لهم رسول اکرم علیه الصلاه و السلام عفتاً اسمنده کی دوه سی، وفات نبویه دمه صوکره کدرنده نه ییدی، نه ایجدی،
 نائولدی. (۳) لهم اودوه، رسول اکرم علیه الصلاه و السلام ایل مهم بوقصه ی قونوشدیفنی ابوالخیر اشقرانی کی بعضه مهم
 امام خبر ویرلر. لهم نقل صحیح ایل، جابر ابن عبد الله بسفرده دوه سی هوم یولر و لیدی. دها یور ویرسوردی.
 رسول اکرم علیه الصلاه و السلام اودوه یه اوفاه بر دورتمک ایل دورتدی. اودوه، االتفات احمدیه دمه اوقدر
 بر هویتلک، بر سونجیلک بید ایتدیک، دها سرعتندم دیزکینی ضبط ایدیلر، یولده یتسیلم یوردی.
 حضرت جابر خبر ویرسور. (۴)

[**درنجی حادثه**] باشده امام بخاری ائمه عدیه خبر ویرسورلرکه: بر دفعه کیمیه ده، مدینه منوره نکه هاجنده
 دوشماه لهجوم ایدور کی مهم بر حادثه اشاعه ایدیلدی. صوکره هور آتیلر هیکدیلر، کیتدیلر. یولده کور یولر،
 بر ذات کلیور. باقدیلر، رسول اکرم علیه الصلاه و السلام فرمایه ایتسه: برشی یوقدر. مشهور ابوطالحه نکه
 آتیه ینوب، شجاعت قدسیه سی مقتضای منجه لکرسده اول کیمیه، تحقیق ایتسه و دونمندی. ابوطالحه یه

فرمان ایتمه: [**وَجَدْتُ فَرَسَكَ بَجْرًا** ^(۱)] یعنی سگ آتک صار صمدیه، غایت جابوقدر. هابونک ابوطلحه نه
 آتی قَطُوفُ تغییر ایتمه، یورویشتر قسمنده ایدی. اوکیچیده سورکه لهج برآت اولک قارشو یورویشده مقابله
 ایده میوردی. ^(۲) لکم نقل صحیح ایله، بردفم رسول اکرم علیه الصلوة والسلام سفرده نماز قیلاموه وقتنده آتک دیدی:
 طور. اوده طوردی. نماز حیثیه یه قدر لهج بر اعضاضی قیبلد اتمادی. ^(۳)

[**بشني هارته**] رسول اکرم علیه الصلوة والسلام خدمتکاری سفینه، یمن والیسی مُعَاذِ بْنِ جَبَلٍ یانته ایتمه
 ایچوه رسول اکرم علیه الصلوة والسلام امر آلوب ایتمه. یولده بر آساده راست حکمه. اوسفینه اولک دیمه: به
 رسول اکرم علیه الصلوة والسلام خدمتکاری یم. آساده مسس وروب آریلمه، ایلیشه حه. دیگر بر طریقده
 خبر ویریورلرک: سفینه دوندیگی وقت یولی غائب ایتمه. بر آساده راست حکمه. آساده اولک ایلیشه مقله
 براب، یولی ده کوستر حه. ^(۴) لکم هفت عمرده خبر ویریورلرک، دیمه: رسول اکرم علیه الصلوة والسلام یانته بر
 بدوی کلدی. عربیه ضبّ دینیه بر سوسمار، یعنی حَرَّةُ الْاُنْدَه ایدی. دیدی: اگر بو هیوانه ط شهادت ایتمه،
 به ط ایمانه کتیریم. یوقه ایمانه کتیریم. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام او هیوانده صوردی. او سوسمار
 فصیح بر دیل ایله رسالته شهادت ایتمدی. ^(۵) لکم ام المؤمنیه اُمّ سلمه خبر ویریورلرک: بر هیاده رسول اکرم علیه الصلوة
 والسلام ایله قونوشمه، رسالته شهادت ایتمه. ^(۶)

ایشته بوندک کبی هوهه ماله وار. لکم ده قطعی شهرت بولسه. بر قاج غونیه کوستر دن. و رسول اکرم علیه الصلوة
 وکله طانیایانه و اطاعت ایتمینه دیرز: ای انسان! عبرت آلیز. قورت، آساده، رسول اکرم علیه الصلوة وکله
 طانیور، اطاعت ایدیورلر. سز لرن هیوانده، قورتمه آسای دوشمه قله هالیشه نر اقتضا ایله.

[**ایلنجی شعبه**] بنازه لرن و جاندن و ملائکه لرن رسول اکرم علیه الصلوة وکله طانییه لریدر. بوندک ده
 هوهه هاده لری وار. غونیه ایچوه، شهرت بولسه و موثوقه امام خبر ویرمه **بر قاج غونیه یی**، اولک بنازه لردیه
 کوستره هاند. اما جن و ملائکه یه، او متواتر در. اونلک ماله ی بر دگل، بیلدر. ایشته تُولولرن قونوشمه سی
 ماله لرنده:

[**برنجیسی**] شُودرک: علمای ظاهر و باطنک تابعیه زمانده ان بیون رُئیسی و امام عینک مهم و صدوق بر
 شاکردی اولسه هسه بقری خبر ویریورلرک: بر آدم، رسول اکرم علیه الصلوة وکله طانییه ماله لرن اغلا یوب صیرلادی.

دید: بنم بر کوهک قیزم واردی. شو یاقیه دره ده تودی. اورایه آتدم. رسول آرم علیه الصلوة والسلام اولی
 آهیدی. اولی دیدی: کل، اورایه کیده جگر. کتیدیر. رسول آرم علیه الصلوة والسلام او توله قیزی چاغیردی.
 یا فُلانَه دیدی. برده او توله قیز [**لَبَّيْكَ وَسَعْدَيْكَ**] دیدی. رسول آرم علیه الصلوة والسلام فرما ایتدی:
 تارار پدرو و والده کل یانه طلمای آرزو ایدر میسک. ^(۱) اودیدی: یوه، بن اوندون دها فیرینی بولدم.

[**اینگیلیسی**] امام بیتهقی و امام ابن عدی بی بعقه مهم امام، حضرت انس ابن مالکده خبر ویرور لکه،
 انس دیمه: بر اقیباره قادیلک بر تک اوغلی واردی. برده وفات ایتدی. او صالحه قادیله هوه متاثر
 اولدی. دیدی: یارب! سنک رضا ایچمه رسول آرم علیه الصلوة والسلام بیعتی و خدمتی ایچمه لهجرت ایدوب بورای
 کلدم. بنم هیاتمه استراحتی تأمیه ایدو جک تک اولدوغی، او رسولک حرمته باغیشلا. انس دیر: او توله
 آدم قالقدی. برملر یملک ییدی. ^(۲) ایته شواده عجیبه یه اشارت و افاده ایدمه امام نصیرینک قصیده برده ده
 شوقده در: [**لَوْ نَأْسَبْتُ قَدْرَهُ آيَاتِهِ عِلْمًا ۝ أَخِي اسْمُهُ حِينَ يَدْعِي دَارِسَ الرَّحْمِ**] یعنی اگر علامتاری،
 اوندک قدرینه موفقه درجه منده عظمی و مقبولیتی کوسر ایدار، دگل یلی توله، بلکه اوندک اسیمله هورومه
 کمکارده امیا ایدله یلیدی.

[**اوچنجی حادثه**] باشه امام بیتهقی بی اویار، عبدالله ابن عبیدالله الانصاریده خبر ویرور لکه، عبدالله
 دیمه: ثابت ابن قیس ابن شماسک یمام حربنده شهید دوشدیک و قبره قویده غمز وقت به حاضر دم. قبره قونورک
 برده اوندک بر سس کلدی. [**مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ أَبُو بَكْرٍ الْقَدِيُّ وَعُمَرُ الشَّهِيدُ وَعُمَانُ الْبَرُّ الرَّحِيمُ**] ^(۳) دیدی. صوکره آهده
 باقده. تولو، جانز. ایته او وقت، دها حضرت عمر خلافت کیمده، شهادتی خبر ویرور.

[**دردنجی حادثه**] امام طبرانی و ابونعیم، دلائل نبوته، نعمان ابن بزرده خبر ویرور لکه: زید ابن خارجه،
 هار شوایچمه برده دوشوب وفات ایتدی. اوه کتیدک. اقام و یا تو آسند اطرافنده قادیلک اغلاکمه، برده
 [**انصتوا انصتوا**] صوصیلر، دیدی. صوکره فصیح برسانه: [**مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ**] ^(۴)
 دیمه بر مقدار قونوشدی. صوکره باقدقله، جانز، وفات ایتمه. ^(۵) ایته جانز جنازه لر اوندک رسالتی
 تصدیق ایتسه، جانل اولاند تصدیق ایتسه، ایته اوجان جانلیلر، جانز لردمه دها جانز و تولو لردمه
 دها تولو درر.

اَمَّا مَا كُنْتُمْ لِرَسُولِكُمْ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ خِدْمَتِ وَكُورُونَمُ سِی. وَ جَنَابُكُم اَوَكَا اِيْمَانِ وَاطَاعَتِ تَوَاتُرَدِر.
نص قرآن و ہونہ آیات ایلہ صرّہد. غزوہ بدر دہ بسہ بیک ملائکہ نص قرآن ایلہ، اولدہ صحابہ کرمی اوط خدمت ایلہ وہب
عسار اولدہ. حتی اوطقار ملائکہ لرایچندہ اصحاب بدر کبی شرف قرآنملار. شومسلہدہ [ایلی جہت] وار.

[برسی] من و ملائکہ نک طائفہ لری، حیوان و انسانک طائفہ لری کبی، و ہود لری قطعی و بزمہ مناسبہ اولریغی،
یادری طقوزنجی سوزدہ ایلی کرہ ایلی درت ایلہ درجہ سندہ بر قطعیتہ دلایل قطعی ایلہ اثبات ایتمز. اولدہ اثباتی
اوسوزہ ہوالہ ایلہ رز. [ایلی جہت] رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام شریفہ، اثر معجزہ سی اولارہ، افراد امتی اولدی
کورمک و قونوشمقدہ. ایستہ باشہ بخاری و امام مسلم، اثمہ حدیث متفقاً خبر ویر یورلرکہ: بر دفعہ ملک،
یعنی حضرت ہبرائیل، بیاض لباسی برانسانہ صورتندہ کلمہ. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام صحابہ لری ایچندہ
اوتورورکہ، یانہ کتہ، دیمہ: [مَا الْإِسْلَامُ وَمَا الْإِيْمَانُ وَمَا الْإِحْسَانُ] یعنی ایمان، اسلام، احسان
نہدر؟ تعریفایت. رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام تعریفایتہ. اورادہ کی جماعت صحابہ لہم درس آلمہ.
لہم دہ او ذاتی ای کورملار. او ذات مافر کبی کورونورکہ، اوستندہ علامتہ سفرائی لہم یوقدی. قالقدی،
بردہ غائب اولدی. او وقت رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام فرمان ایتملہ: سزہ درس ویرمک ایچوہ ہبرائیل
بویلہ یایدی. (۱)

لہم خبر صحیح ایلہ و خبر قطعی ایلہ و معنوی تواتر درجہ سندہ، اثمہ حدیث خبر ویر یورلرکہ: حضرت ہبرائیل
ہونہ دفعہ ہسہ جمال صامی اولارہ دھیہ صورتندہ رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام یانندہ صحابہ لری
کور ویرلر ایلہ. ازجملہ، حضرت عمر و ابن عباس و اسامہ ابن زید و ہارث و عائشہ صدیقہ و ام سلمہ قطعیا
نابندرکہ، بوندہ قطعیا خبر ویر یورلرکہ: بز حضرت ہبرائیل دھیہ صورتندہ رسول اکرم علیہ الصلاۃ والسلام یانندہ
ہونہ کور یورز. (۲) عجبا لہم ممکنیدرکہ، بو ذاتہ کورمہ کور یورز دیسوندر؟

لہم تقر صیح قطعی ایلہ عشرہ مبشرہ دہ ایرانہ فاتحی سقذ ابن ابی وقاص خبر ویر یورلرکہ: غزوہ اُحدہ رسول اکرم
علیہ الصلاۃ والسلام ایلی طرفندہ، ایلی بیاض لباسی، اوطا نوبتہ دار کبی محافظ صورتندہ کوردک. ایلیسی دہ
آشلا شیدیکہ ملقدرد. و حضرت ہبرائیل ایلہ ملائیل اولریغی آشلا دہ. (۳) عجبا بویلہ بر قہرمان اسلام کوردک دیہ،
کورمک ممکنیدر؟

لهم أبو سفيان ابن حرب ابن عبد المطلب، عم زاده نبوی، نقل صحیح ایل خبر و یورکر: غزوه بدره کون ایلر
آرسنده، بیاض لباسی، آنکی ذاتی کورد. (۱) لهم حضرت حمزه رسول اکرم علیه الصلاه والسلام نیازی ایتدی: به
جبرائیلی کورمک ایسته یورم. کعبه ده اوکا کوستدی. طیانامدی، یهوسه اولدی، یه دوشدی. (۲)
بو حید ملائکه لری کورمک و قوتی هو قدر. بتونه بووقوت، برنوع معجزه احمدیه علیه الصلاه والسلام کوستیور.
و دلالت ایدیورکر، اوندک مصباح نبوته ملائکه لردخی پروانه لودر.

جنید ایسه، اوندایر کوروشمک و کورمک، دگل صحابه لر، بلکه عوام امت دخی هو قوری ایلر کوروشم لری هوو و قوع
بولور. فقط ان قطعی، ان صحیح خبر ایلر، ائمه هدیث بزه دیورکرکر، ابن مسعود: [بَطْنُ عَمَلٍ] داده اجنیدلر
الهنداسی کیجه سنده اجنیدلری کوردم. و سودان قبیله سنده "زط" دینیلر اوزونه بویای طائفیه
بکرتدم. اوندک بکزه یوردیلر. (۳) لهم مشهور در و هدیث اماملری تخریج و قبول ایتدیلر حضرت خالد
ابن ولید و قعه سیدرکر، عزادینیلر صحنی تخریب ایتدیلر وقت، سیاه برقادیه شقلنده، اوصنم ایچنده
برجینه حیقدی. حضرت خالد بر قلیج ایلر اوجنی یی ایکی یارجه ایتدی. رسول اکرم علیه الصلاه والسلام
او عاده ایچونه فرمان ایتلر: عزاد صحنی ایچنده اوکا عبادت ایدی یوردی. دها اوکا
عبادت ایدی لمر. (۴)

لهم حضرت عمر زاده مشهور بر خبردرکر، دیش: بر رسول اکرم علیه الصلاه والسلام یاننده ائمه، اختیار
شقلنده، ائنه بر عصا [لهامه] اسنده برجنی کلدی، ایمانه ایتدی. رسول اکرم علیه الصلاه والسلام
اوکا قعه سوره لردنه بر قلیج سوره یی درس ویردی. درسنی آلدی کیتدی. (۵) شو آخرکی عاده یه، هندانه
بعنه هدیث اماملری ایلیشمار. فقط مهم اماملر صحنه حکم ایتلر. لهرنه ایسه، بونوعده اوزونه سولر
لرزم یورم. مثالی هو قدر.

لهم دیررکر: رسول اکرم علیه الصلاه والسلام نوریلر، تربیه سیه و اوندک آرق سنده کتیه سیه بیقلر
شیخ کیدلری کی اقطابلر، اصفیالر، ملائکه لر و جنیدلر کوروشم لر و قونوشویورلر. و بو عاده یوز تواتر
درجه سنده و هوو کترته در. اوت، امت محمد صم ملائکه و جنیدلر تماسلری و تقاضای ایسه، رسول اکرم
علیه الصلاه والسلام تربیه و ارشاد اعجاز طارانه سنک بر اثریدر.

[**اوپنجي شعبه**] رسول اکرم عليه الصلاه والسلامک حفظی و عصمتی، بر معجزه بالهره در. [وَاللّٰهُ يَعْلَمُكَ مِنَ النَّاسِ] (۱)
 آيت کريم سندن حقيقت بالهره سی، هوو معجزاتی کوستیر. اوت، رسول اکرم عليه الصلاه والسلام حقیقی وقت،
 دهل یاللز بر طائفه یه، بر قوم، بر قسم اهل سیاسته ویا بر دینه، بده عموم یادشاهاره و عموم اهل دینه نکه
 با سیله میدانه او قودی. هالبوکه اوندک مجموعه سی ان یون دوشمنه و قوم و قبیله سی دوشمنه ایله، یلرمی اوج
 سنه نوبته ارس، تقاضی، محافظه نر ویک هوو دفعه سوء قصده معروضه قالدیغی حالده، کمال سعادت،
 راحت دوشمنده وفات ایدوب ملاءعلا یه هیمنه قدر حفظ و عصمتی [وَاللّٰهُ يَعْلَمُكَ مِنَ النَّاسِ]
 نه قدر قوتی بر حقیقی افاده ایندیگی و نه قدر متبیه بر نقطه استناد اولدیغی، کونش کی کوستیر. بزیاللز
 نمونه ایچمه، قطعیت کسب اینسه بر قیاح حادثه یی ذکر ایده جان.

[**برنجی حادثه**] اهل سیر و حدیث متفقاً خبر ویرورلرک: قریبه قیله سی، رسول اکرم عليه الصلاه والسلامک تولدیرتمک
 ایچمه قطعیت تفاوه ایندیر. هتی انسا به صورتی کیرمه بر شیطانک تدبیر، قریبه ایچنه فتنه دوشمنه
 ایچمه، لهر قیله ده لاقل بر آدم ایچنده بولونوب (ایکی یوزه یاقیه) ابوجهل و ابولهبک تحت هاننده اولارمه
 رسول اکرم عليه الصلاه والسلامک خانه سعادت باصدید. رسول اکرم عليه الصلاه والسلامک یاننده حضرت علی
 واردی. اوکا دیدی: سه بویجه بنم یا ناغده یات. رسول اکرم عليه الصلاه والسلامک بقدش، تا قریبه هانسه،
 بتوه هاننک اطرافنی طوتلر. او وقت هیقیدی. بیا به طویرا به باشینده آتدی. لهج بریسی اونی کورمدی.
 ایچارنده هیقیدی کیتدی. غار توردده ایکی کورمین و بر اورومک، بتوه قریبه قارشو اوکا نوبته اولوب
 محافظه ایندیر. (۲)

[**ایکینجی حادثه**] واقعات قطعیه دندرک، مفارده ده هیقوب مدینه طرفه کیتد مکری وقت، قریبه
 رؤسای مهم بر حال مقابلنده، سراقه اسمنده غایت هور بر آدمی کوندر دیر. تا تعقیب ایدوب، اوندی
 تولدیرمک هالیسیه. رسول اکرم عليه الصلاه والسلامک ابوبکر الصدیقه ایله برابر غارده هیقوب کیدرک
 کور دیرلرک، سراقه طایور. ابوبکر الصدیقه تلاسه ایندی. رسول اکرم عليه الصلاه والسلامک مفارده ده دیدیگی
 کی [لَا تَحْزَنَنَّ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا] (۳) دیدی. سراقه بر باقدی. سراقه نکه آتک آیاقلری یه صایلدی قالدی.
 تدار فور تولدی، یینه تعقیب ایندی. تدار آتک آیاقلرینک صایلدیغی یرده دومان کی برشی هیقیردی.

اَوْ قَتَّ آخِلَادِيكَ، نه اونكه اُننده ونه ده كيمه نكه اُننده كلمزكه، اولك ايليشين. اَلْأَمَانُ ديدى. رسول آكرم عليه الصلاه والسلام امان ويردى. فقط ديدى: كيت، اويلاه يايلاه، باشقه سى كلمه سوه. ^(۱) شَوَّادُهُ مناسبيله بوخده بيايه ايدرزكه، صحيح بر صورتده خبر ويريورلر: بر هوپان اولدى كوردكده صوكره قريشه خبر ويرمك ايجوه مكره كيمسه. مكره داخل اولديغى وقت، نه ايجوه صليغنى اونومسه. نه قدر هاليشش ايه، فاطميه كيره مسه. مجبور اولمش، دونمش. صوكره آخلامشه، اولك اونوتدريلمش. ^(۲)

[**اوجنجى هادشه**] غزوه غطفان و انمارده، متعدد طريقه ائمه حديث خبر ويريورلر: غَوْرَثُ اسمنده همور بر قبيله ريشى، كيمه كورمه، نام رسول آكرم عليه الصلاه والسلام باشى اوزرينه صليغ ياليله قيلم اُننده اولديغى حالده، رسول آكرم عليه الصلاه والسلام ديدى: كيم سنى بنده قورتار ايجوه؟ ديش: الله! صوكره بويله دعا ايندى: [**اللَّهُ أَكْفِيهِ بِمَا شِئْتَ**] ^(۳) برده او غَوْرَثُ، ايكى اوموزى اورتىنه غائبده بر ضربه يير. او قيلم اُننده دوش، يره يورلادير. رسول آكرم عليه الصلاه والسلام قيلمى اُنه آير: شيدى سنى كيم قورتار ايجوه؟ دير. صوكره عفايدير. او آدم كيدر طائفه سنه. اويك جرئتار، جور آدمه لكرس ميرده قاير. نه اولدى ط، نه ايجوه برشى يايامدك ديدير. او ديدى: هادشه بويله اولدى. به شيدى انساندك ان ايسنك ياننده صليورم. ^(۴) لکم شَوَّادُهُ كى، غزوه بيزده بر منافقه، رسول آكرم عليه الصلاه والسلام بر غفلت وقتنده، كيمه كورمه، نام ارقمسنده قيلم قالديروب اوروركه، برده رسول آكرم عليه الصلاه والسلام باقمسه. اوتيره يوب قيلم اُننده يره دوشمه. ^(۵)

[**دردنجى هادشه**] معنوى تواتره باقيه بر شهرت و اثر اهل تفسيرك [**إِنَّا جَعَلْنَا فِيْ أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى**

الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُونَ ۝ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ] ^(۶)

ايتنك سبب نزولى و اهل تفسير علام لرى و اهل حديث امام لرى خبر ويريورلر: ابو جهل عمن ايمشه: بن سجدده محمد صم كورسم، بو طاشه اوى اور اغم. يوك برسه آلوب كيمسه. سجدده كورديكى وقت قالديروب اور مقده ايلمه، اللرى يوقايرده قالسه. رسول آكرم عليه الصلاه والسلام غمازى يتيردكده صوكره قالقمسه. ابو جهللك الى هوز ولسه.

اويلاه، يا رسول آكرم عليه الصلاه والسلام ساعده سيله و يا خود احتياج قالديقمسه هوز ولس. ^(۷)

لهم يينه ابو جهل قبيله سنده، بر طريقه و ليد اثنى فغيره، يينه رسول آكرم عليه الصلاه والسلام اورمجه ايجوه يوك بر طاشى

آلوب سجدہ دہ آئمہ اور مغایرتہ۔ کوزی قیاسہ۔ رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام مسجد حرامہ کورمہ، کلدی۔
اونی کوندرندی دہ کورمیوردی۔ یاللز سسایینی ایشیوردی۔ تا رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام نمازہ بیحدی،
احتیاج قالدیفندہ اوندک کوزی دہ آہیلدی۔^(۱)

لهم نقل صحیح ایدہ ابوبکر الصدیقہ غبر وریورک: سورہ [تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ] نازل اولدقدہ صوکرہ،
ابولہب قاری اُمّ عیلم دینیلہ [حَمَلَةَ الْخَطْبِ] بطاسہ آلوب مسجد حرامہ کلمسہ۔ ابوبکر ایدہ رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ
والسلام اورادہ اوتوریورمہ۔ کوزی ابوبکر الصدیق کوریور، صوریور: یا اباہ، سنک آرقداشک زہدہ؟
بن ایشمہ بن لہجواتمہ۔ بن کورسم بو طاشی آغزینہ اوراغم۔ یانندہ آئمہ حضرت پیغمبر علیہ الصلوٰۃ والسلام
کورمہ۔^(۲) البتہ حفظ الکھیدہ اولادہ برسلطان لولائی، بولم برہنم اودوجیسی، اوندک حضورینہ کیوب کورہ مز۔
آغزینہ می دوشم؟

[بشینی حادثہ] غبر صحیح ایدہ غبر وریورک: عامر ابن طفیل و ابدین قیس، ایشی تقاویہ ایدہ رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ
والسلام یانندہ عامر دیمہ: بن اونی مغل ایدہ بللم۔ سہ اونی اوراقلک۔ صوکرہ باقیورک، برشی
یایماور۔ کیندکدہ صوکرہ آرقداشہ دیدی: نہ دہ اورمادک؟ دیدی: ناصل اوراغم؟ نہ قدریت ایتدم،
باقیورمہ، ایلیمزک اورتہ سہ طییورک۔ سنی ناصل اوراغم؟^(۳)

[آلتی حادثہ] نقل صحیح ایدہ غبر وریورک: غزوہ اُمدہ ویاہنیندہ، شیبہ بن عثمان الحجیبہ لہ، حضرت
عمرہ اوندک لهم عموہ سنی، لهم پدین ثولدیرمی۔ انتقامی آلمہ ایحوہ کیزی کلدی۔ تا رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ
والسلام آرقسندہ یالین قیلج قالدیردی۔ بردہ قیلج اُندہ دوشدی۔ رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام اوکا
باقدی۔ اُنی کولکنہ قویدی۔ شیبہ دیرک: اودقیقہ دہ دنیادہ اوندہ داها سولکی آدم بط اولمازدی۔
ایمانہ کلدی۔ رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام فرمان ایتدی: لہاید کیت، حرب ایت۔ شیبہ دیدی: بن کیتدم،
رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام اُندہ حرب ایتدم۔ اگر اوقت پدیرم دہ حلہ ایدی، اوراقلدم۔^(۴)

لهم فتح ملة کونندہ فضائلہ ناندہ برسی، رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام یانندہ اورمونیئلہ کلدی۔ رسول اکرم
علیہ الصلوٰۃ والسلام اوکا باقوب تسم ایتدی۔ نفعانہ قونوشک؟ دیدی۔ وفضائلہ ایحوہ طلب مغفرت ایتدی۔
فضائلہ ایمانہ کلدی۔ ویدیئلہ: اوقت اوندہ داها زیادہ دنیادہ سولیم اولمازدی۔^(۵)

[**یدنجی حادثه**] نقل صحیح ایل، یهودیله سوء قصد نیتله، رسول اکرم علیه الصلوة والسلامک اوتوردیغی یرده اوستنده یون برطاسه آنمه آئنده، رسول اکرم علیه الصلوة والسلام او دقیقه ده حفظ الهی ایله قالمسه. اوسه سوء قصد ده عقیق قالمس. ^(۱)

بویدی سارکبی هووه حادثه لر واردر. باشده امام بخاری و امام مسلم و ائمه هدی، هفت عایشه ده نقل ایدورلر: [**وَاللّٰهُ یَعْمَلُکَ مِنَ النَّاسِ**] ^(۲) آیتی نازل اولدقده صولر، آریسه رسول اکرم علیه الصلوة والسلامی محافظه ایلر ذالمر فرمان ایدی: [**يَا أَيُّهَا النَّاسُ انصَرِفُوا فَقَدْ عَصَيْتُ رَبِّيَّ عَزَّ وَجَلَّ**] ^(۳) یعنی نوبته لرغه لزوم یووه. بنم بریم بنی حفظ ایدور. ^(۴)

ایشته سورسالده باشده بورای قدر کوسریورک، شوکائاتک لهنوعی، لهرعالمی، رسول اکرم علیه الصلوة والسلامی طایر، علاقه داردر. لهربرنوع طائنده اولک معجزاتی کورونیور. دیمک اودات احمدیه، جناب حقک - فقط طائتک خالق اعتباریلر و سوره مخلوقاتک ربی عنوانیده - مأموریدر و رسولیدر. اوت، ناصله بر بادشاهک یون و مفتش بر مأمورینی لهربر دایره ییلر و طایر. لهانک دایره بیر کیر، اونقله مناسبتدار اولور. هونکر عمومک بادشاهی نامنه بر مأموریتی وار. اگرمد یاللا عدلیه مفتشی اولر، اوقت عدلیه دایره سیله مناسبتدار اولور. باشقه دایره لر اونی یک طایماز. وعکریه مفتشی اولر، ملکیه دایره سی اونی یلیمز. اولرده، آشکاسیورک، بتوه دوائر سلطنت الهیه ده، ملکه طوت، تاسینه و اورو مجله قدر لهربر طائفه اونی طایر و ییلر. ویا ییلر ییلر. دیمک خاتم الانبیا و رسول رب العالمیندر. و عموم انبیانک فوقنده رسالتک شمولی وار.

[**اون آلتنجی اشارت**] اهل اصات دینیله، بعثت نبوتیه اول، فقط نبوتیه علاقه دار اولدرجه و هووه کله خارقه لر دخی دلائل نبوتیه. شوده [**اویچ قسم**] در.

[**برنجی قسم**] نص قرآن ایل تورات، انجیل، زبور و صحف انبیانک، نبوت احمدیه علیه الصلوة والسلامه دایره ویردکوی فبردر. اوت، مادام او کتابله سماویدر لر. و مادام او کتاب صاهیلری انبیادر لر. ایشته و لهرعالمده اولدن دینلرینی نسخ ایلر و طائتک شکان دیشیریه و یرک یاریشی کتیردیگی بر نور ایلر ایشقلاندیرلر بر ذاتیه بحث ایلکوی، ضروری و قطعیدر. اوت، کومک حادثه لری خبر ویریه او کتابله، نوع بشرک اثن یون

هادئہ سی اولہ ہادئہ محمدیہ علیہ الصلوٰۃ والسلامی خبر ویرمہ مک قابلیدہ؟ ایستہ مادام بالبداہہ
خبر ویرہ ہمار۔ لہر حالہ یا تذبذب ایدہ ہمار، تاکہ دینارینی تخریبیدہ و کتابارینی نخدہ قورنارینار۔
ویا تصدیقہ ایدہ ہمار، تاکہ او حقیقتی ذات الہ دیناری خرافاندہ و تحریفاندہ قورتولوسہ۔ حالہ بولہ
دوست و دشمنانک اتفاقیدہ، تذبذب مارہی لہجہ برکابیدہ یوقدر۔ اولہ ایہ تصدیقہ واردہ۔ مادام مطالعہ بر
صورندہ تصدیقہ واردہ۔ و مادام مو تصدیقہ و ہودینی اقتضا ایدہ قطعہ برعلت و اسالی بر سبب واردہ۔
بزدخی او تصدیقہ و ہودینہ دلالت ایدہ [اوج حجت قاطعہ] ایہ اثبات ایدہ ہلر۔

[برنجی حجت] رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام، قرآنک لسانیدہ اولہ دیرک: کتابارنزدہ بنم تصدیقہ و اوصافم واردہ۔

بنم بیانہ ابتدائیکم شیارہ، کتابارنزدہ بنم تصدیقہ ایدہ یور۔ [قُلْ فَاتَّبِعُوا بِالْتَّوْرَةِ فَاَنْتُمْ صَادِقِينَ^(۱)

فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ ابْنَاءَنَا وَابْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَاَنْفُسَنَا وَاَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى

الْكَاذِبِينَ^(۲)] کبی آیتلر اولہ میدان اوقیور۔ تورانازی کتیرنر، اوقویارنر۔ و علیارنر، بزہولوسہ و ہوجغری

آلہب، جناب ہمار دطہنہ الہوب، یا لایخیر علیہندہ لعنتہ دعا ایدہ ہلر، دیرہ متبادیاً اولنرک باشہ اوردخی

حالہ، لہجہ یهودی بر عالم ویا نصرانی بر قیس، اولنرک بر یا علیشی کوسرہ مدی۔ اگر کوسرہ ایدی، یک ہوہ

کترندہ بولونامہ ویک ہوہ عنادی و عدلی اولہ کافر و منافقہ یهودی و بتوہ عالم کفر، لہر طرفہ اعلامہ

ایدہ ہماردی۔ لہم دیمہ: یا یا علیشی بولینر۔ و یا فود سزقلہ محو اولونجہ قدر جہاد ایدہ ہلر۔ حالہ بولہ

بولنر عربی و یریشانی و لہجری اختیار ایتیدار۔ دیمہ یا علیشی بولامادیدار۔ بر یا علیشہ بولونہ ایدی،

اولنر قورتولورردی۔

[ایکنجی حجت] تَوْرَات، انجیل و زبورک عبارتہ لری، قرآن کبی اعجاز لری اولدیفندہ، لہم متبادیاً ترجمہ ترجمہ

اوستہ اولدیفندہ، یک ہوہ بیانی علملر ایچلرینہ قاریشدی۔ لہم مفسرلرک سوزلر و یا علیشہ تأویللری،

اولنرک آیتلر الہیہ الباس ایدیدی۔ لہم بعضہ نادانلر و بعضہ اهل غرضک تحریفاتی دہ علامہ ایدیدی۔

شو صورتہ او کتابدہ تحریفات و تغیرات ہونلدی۔ حتی شیخ رحمۃ اللہ لہندی، علامہ مشہور،

کتب سابقہ نک بیکاریدہ تحریفاتی کثیرینہ و یهودی و نصارا علمانہ اثبات ایدرک احکامات ائمہ۔

ایستہ بوقدر تحریفاندہ برابر، شوزماندہ دخی مشہور قسیدہ ہیری رحمۃ اللہ علیہ، او کتابدہ یوزاوسہ دلیل،

نَوَّابِ مُحَمَّدِيَّة دَارِ هَيْقَارِ مَدَر. ^{ص ۴۸۳} سَالَةُ حَمِيدِيَّة دَارِ مَس. اور سالي ده مَنَاسْتَرِي مَرُومِ اَسْمَاعِيلِ هَقِي
ترجمه ایتمه. کیم آرزو ایدرس، اول مرابعت ایدر، کورور.

لَم يَكْ هُوَ يَهُودِي عِلْمَاي وَنَصَارَا عِلْمَاي اَقْرَار وَاَعْتَرَفِ اِيْتَمَارَك: كَتَابِلَرِ مَزْدَه حَمْدِ عَرَبِي عَلِيَه لَقَدَّة
وَلَسَلَمَك اوصافي يازيليد. اوت، غي مسلم اولدور، باشده مشهور روم مله لرندنه «تَقْوَل» اعتراف
ايتمه، ديمسار: اوت، عيسى عليه السلام حَمْدِ عَلِيَه لَقَدَّة وَلَسَلَمَك غي ويريور. ^(۱)

لَم روم ملك «مُقَوِّقِس» نامنده مصر ملكي و علماي يهودن ان مشهور لرندنه اِبْنِ صُورِيَا و اِبْنِ اَخْطَب
واوندك قرداشي، كَعْبُ اِبْنِ اَسَد و زُبَيْرُ اِبْنِ باطِيَا بِي مشهور علما و رئيسه، غي مسلم قالدقري هالده اقرار ايتمادر:
اوت، كَتَابِلَرِ مَزْدَه اوندك اوصافي واردر. اوندنه بحث ايد يورور. ^(۲) لَم يهودن مشهور علما سندنه و نصارانك مشهور
قَسِيس لرندنه، كَتَبِ سَابِقَه ده اوصافي مُحَمَّدِيَّة يي كوردندنه صوكره عبادي ترن ايدوب ايمانن كلنلر، اوصافي
تورات و انجيلده كوستمار. و سائر يهودي و نصرائي علماسني اونقله الزام ايتمار. اَزْجَمَلَه مشهور عَبدُ اللَّهِ اِبْنِ سَدَم
و وَهَبُ اِبْنِ مُنَبِّه و أَبُو يَاسِر و سَامُوئِيلَه - بوزات، مَلِكِ يَمَن تَبَّع زمامنده ايدى. تَبَّع ناصل غيابا
و بعثنده اول ايمان كيرمه. سَامُوئِيلَه اوله ^(۳) و سَعْيَه نَك اِيكِي اوغلي اولده اَسِيد و ثَعْلَبَه كَم، اِبْنِ كَهْبَانَه
دينيله بر عارف بالله، بعثنده اول بنى نَضِير قَسِيل سَنَه مَافِرَاوَلَش. [قَرِيب مَشْهُورِي هَذَا دَارِ لَهْجَرِيَّة] ^(۴) ديمسه، اورده
وفات ايتمه. صوكره اوقيله رسول اكرم عليه لَقَدَّة و كدام ايل عرب ايتدكاري زمان، اَسِيد و ثَعْلَبَه ميدانه
هيقيدر. اوقيله باغير ديلر: [وَاللَّهِ لَهْوَ الَّذِي عَمِدَ اِلَيْكُمْ فِيهِ اِبْنُ كَهْبَانِ] يعنى اِبْنِ كَهْبَانَك خبر ويريدي
ذات بودر. اونقله حرب ايتييلار. فقط اوندك اوندري ديقلمه ميدر، بدلريني بولديدر. ^(۵)

لَم علماي يهودده اِبْنِ بَنِيَامِنْ و مَخْرِيْق و لَعْبُ الْاَحْبَارِ بِي هُوَ علماي يهود، اوصاف نبويه يي كَتَابِلَرِ مَزْدَه
كوردكلرندنه، ايمانن كلنلر. سائر ايمانن كلنلر يندري ده الزام ايتمار. لَم علماي نصارانده، مشهور، بحثي كيم
بَحِيرِي رَاهِب كَم، رسول اكرم عليه لَقَدَّة و كدام سَام طَرْقَه عَومِ سِيده كَسِيدِي وَقْتِ اوه ايك ياشنده ايدى. بحيراي راهب،
اوندك فاطري احموه قُرَيْشِي دَعْوَتِ ايتمه. باقيدلر، قافلده كوكله ايديه بر ياره بلوط، داهها قافله يرندنه
كوكله ايد يور. ديمك آرا دغم آدم اورده قالمسه. صوكره آدم كوند رسه، اوني ده كيرمه. أَبُو طَالِبَه ديمسه:

[مَاشِيَه] ايك روایت وار، اوندك احموه ايك و جهله ذكر ايديلمسه. سابقه مخالف ظن ايديلمه مای.

سم دوم، علمہ کیست۔ یہودیہ ہوددر۔ بوندک اوصافی توراتہ مذکوردر۔ خیانت ایدر۔ (۱) لکم نظور الحبتہ
 وحبسہ رُسی اولدہ نجاشی بی، اوصاف محمدیہ کی کتابارندہ کوردکاری اچوہ برابر ایمان ایتسار۔ لکم ضغاطر
 اسندہ مشہور برنصرانی علمی، اوصافی کورسہ، ایمان ایتسہ۔ رومار اچندہ اعلامیہ ایتسہ۔ شہید ایدیلسمہ۔ لکم نصرانی
 رؤاسندہ ہارث ابن ابی شہر الغسانی و شامک یون دینی ریشاری و ملکاری، یعنی صاحب ایلبا و لھرقل
 و ابن ناٹور و ہارود کی مشہور ذاتر، کتابارندہ اوصافی کورسار۔ و ایمان ایتسار۔ یا لھرقل
 دنیا سلطنتی اچوہ ایمانی اظہار ایتسہ۔ (۲)

لکم بوندکی، سلمان الفارسی، اودہ اول نصرانی ایدی۔ رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام اوصافی کوردکندہ صوکرہ
 اونی آایوردی۔ (۳) لکم تمیم ناندہ مہم بر عالم، لکم مشہور حبسہ رُسی نجاشی، لکم حبش نصاری، لکم نجران پایازری،
 ستوہ متفقاً غدیویرورکر۔ بز اوصاف نبویہ کی کتابارندہ کوردن۔ اوندک اچوہ ایمانہ کلدن۔ (۴)

[اوجنی حجت] ایستہ برنوندہ اولدوہ تورات، انجیل، زبورن پیغمبر علیہ الصلوٰۃ والسلام عا ایتسارندہ بر قاج نمونہ
 کوسرہ ہلار۔ [برنجیسی] زبورہ سورہ بر آیت وار: [اللّٰهُمَّ اَبْعَثْ لَنَا مُقِيمَ السَّنَةِ بَعْدَ الْفَتْرَةِ] (۵) مُقِيمَ السَّنَةِ ایہ،
 اسم احمدیدر۔ انجیلک ایتہ، [قَالَ الْمَسِيحُ اِنِّي ذَاهِبٌ اِلَى اَبِي وَاَيْكُمْ لَيَبْعَثَ لَكُمْ الْفَارَقْلِيطًا] (۶) یعنی بہ کیدیورم،
 ناسرہ فارقلیط کسہ۔ یعنی احمد کسہ۔ انجیلک ایلکئی بر آیت، [اِنِّي اَطْلُبُ مِنْ رَبِّي فَارَقْلِيطًا يَكُونُ مَعَكُمْ اِلَى الْاَبَدِ]
 یعنی بن ربمہ، حق باطلدہ فروہ ایدہ بر پیغمبری ایستہ یورم۔ کہ ابدہ قدر برابر ایزدہ بولونوسہ۔ فارقلیط،
 الفارق بین الحق و الباطل معناسندہ، پیغمبرہ اولدہ اسمیدر۔ توراتک ایتہ، [اِنَّ اللّٰهَ قَالَ لِابْرَاهِيْمَ اِنَّ هَاجَرَ تِلْذُ
 وَيَكُوْنُ مِنْ وَلَدِهَا مِنْ يَدِهِ فَوْقَ الْجَمِيعِ وَيَدُ الْجَمِيعِ مَبْسُوْطَةٌ اِلَيْهِ بِالْخُشُوْعِ] (۷) یعنی حضرت اسماعیلک والدہ کی اولدہ

ہاجر، اولاد صاحبہ کی اولدہ۔ و اوندک اولادندہ اولدہ برسی ہقاقلدہ، اولدہ کی عمومک فوقندہ اولدہ۔ و
 عمومک کی فروع و طاعتہ اولدہ ایدلہ۔ توراتک ایلکئی بر آیت، [وَقَالَ يٰمُوسٰى اِنِّي مُقِيْمٌ لَّكَ نَبِيًّا مِنْ بَنِي اَخَوْتِكَ
 مِثْلَكَ وَاَجْرِي قُوِي فِيْهِ وَالرَّجُلُ الَّذِي لَا يَقْبَلُ قَوْلَ النَّبِيِّ الَّذِي يَتَكَلَّمُ بِاسْمِيْ فَاَنَا اَنْتَقِمُ مِنْهُ] (۸) یعنی بنی اسرائیلک
 فردا کی اولدہ بنی اسماعیلک، سندہ کی بر بنی کوندہ ہلکم۔ بن سوزی اوندک آغزینہ قویا ہلکم۔ بن و حیلہ قونو شامہ۔
 اونی قبول ایتہ نہ عذاب ویرہ ہلکم۔ توراتک ایلکئی بر آیت، [قَالَ مُوسٰى رَبِّ اِنِّيْ اَجِدُ فِي التَّوْرَةِ اُمَّةً لَّكُمْ خَيْرٌ اُمَّةً اُخْرِجَتْ
 لِلنَّاسِ يٰمُرُوْنَ بِالْمَعْرُوْفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ فَاَجْعَلْهُمْ اُمَّةً لِّيْ قَالَتِلْكَ اُمَّةٌ مُحَمَّدٍ] (۹)

لِلنَّاسِ يٰمُرُوْنَ بِالْمَعْرُوْفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ فَاَجْعَلْهُمْ اُمَّةً لِّيْ قَالَتِلْكَ اُمَّةٌ مُحَمَّدٍ] (۹)

[افطار] محمد اسمی او کنایه ده [مُشَفَّعٌ وَتَمَنَّا وَجَمَاعًا] بی سریانی اسماء صورتده، محمد معناسنده کی عبرانی اسمایله کلمه. یوقه صریح محمد اسمی آواردی. صریح مقداری دخی هودیلهویدر تحریف ایتمار.

زبور آتی، [يَا دَاوُدُ يَا ابْنِي بَعْدَكَ نَبِيٌّ يُسَمِّيَ اِمْحَدَ وَحَمَّادًا صَادِقًا سَيِّدًا اُمَّتُهُ مَرْحُومَةٌ] (۱) لهم عبادله

سبعده وکتب سابقه ده هوره تدقیقات یابه عبدالله ابن عمرو ابن العاص و مشهور علمای یهودده ان اول

اسلام کن عبدالله ابن سلام و مشهور کعب انبار دینیه بنی اسرائیل علامه رنده، اوزمانده دها هوره

تحریفاته او غرامایه تورته عیناً هو حکم که آتی اعلامه ایدر کوسرمار. آیتک بر باره می شود که:

موسی ایله خطابده صورته، حکم که یغبره خطاباً شور دیور: [يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا

وَنَذِيرًا وَحُزْرًا لِلْأُمِّيِّينَ أَنْتَ عَبْدِي وَرَسُولِي سَمِيَّتُكَ الْمُتَوَكَّلُ لَيْسَ بِفَقٍّ وَلَا غَلِيظٍ وَلَا صَحَّابٍ فِي الْأَسْوَاقِ

وَلَا يَدْفَعُ بِالسَّيِّئَةِ السَّيِّئَةَ بَلْ يَغْفِرُ وَيَغْفِرُ لَنْ يَقْبِضَهُ اللَّهُ حَتَّى يُقِيمَ بِهِ الْمِلَّةَ الْعُجْبَاءَ بَانَ يَقُولُوا

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ] (۲) تورته بر آتی دها، [محمد رسول الله مولده بمكة و هجرة بطنية و ملكه بالشام

و امته المحمادون] (۳) آیته شوائته محمد لفظی، محمد معناسنده سریانی براسمه کلمه.

تورته دیدر بر آتی دها، [أَنْتَ عَبْدِي وَرَسُولِي سَمِيَّتُكَ الْمُتَوَكَّلُ] (۴) آیته شوائته، بنی اسحاق که فردا شری

اولده بنی اسماعیلده، حضرت موسیاده صورته حکم یغبره خطاب ایدور. تورته دیدر بر آتی دها،

[عَبْدِي الْمُخْتَارُ لَيْسَ بِفَقٍّ وَلَا غَلِيظٍ] (۵) آیته مختارک معناسی مصطفی در، لهم اسم نبویدر. انجیلده عیسی ده

صورته کن و انجیلک برج آیتده عالم ریی عنوانه مرده و یرد یابی نبینک تعریفه دائر، [مَعَهُ قَضِيبٌ مِنْ حَدِيدٍ

يُقَاتِلُ بِهِ وَامَّتُهُ كَذَلِكَ] (۶) آیته شوائت کوسر یورک، صاحب السیف و جهاده مأمور بر یغبر حکم کلدر.

[قَضِيبٌ حَدِيدٌ] قلیح دیمکدر. لهم امتده اوندک بی صاحب السیف، یعنی جهاده مأمور اولدغنی سور

فکله آخرنده، [وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْئَهُ فَازَرَهُ فَاسْتَخْلَفَ فَاِئْتَمَرُوا عَلَى سُوْقِهِ يَتَّخِذُ

الزَّرْعَ لِيَغِيْظَ بِهِ الْكُفَّارَ] (۷) آتی، انجیلک شوائت بی، باشقه آیتینه اشارت ایوب محمد علیه الصلوة و السلام،

صاحب السیف و جهاده مأمور اولدغنی انجیل ایله برابر اعلامه ایدور.

تورته شنی کتبه اوتوز اوغنی باینده شوائت وار: [هو تعالی طور سیناده اقبال ایوب بزه ساعیدون

طالع ایدی و فاران طاغرنده ظاهر اولدی.] آیته شوائت، ناصله طور سیناده اقبال هوه فقره سیه

نبوت موسوي و شام طاغرنده عبارت اوله ساعيرده طالع حق فقره سيله نبوت عيسوي اخبار ايد.
اولده، بالاتفاق حجاز طاغرنده عبارت اوله فاران طاغرنده ظهور حق فقره سيله، بالفردره رسالت
احمديه في خبر ديور.^{ص ۴۴}

هم سورة فتح آفرنده [ذالك مثلهم في التورية^(۱)] حكني تصديقا، توراتده فاران طاغرنده ظهور ايد. سفير
صحابه لري حقده شوايت وار: [قد سيرك بايرقاري بربرنده در. و آنك صاعنده در.] قد سير ناميه
توصيف ايد. يعني اوندك صحابه لري قدسي، صالح اوليا در.

اشعيا سفير كتابنده، قوه انجي بانه، شوايت واردر: [حق سبحانه آخر زمانده، كنديك اصطفا كرده و
برترنده كي قوني بعث ايد. جك. و اوكا روح الامين حضرت هيراي يولايوب دين الهيني اوكا تعليم ايديره جك.
و اودغي روح الامينك تعليمي و جهله ناسه تعليم ايليه جك و بين الناس حق ايله حكيم ايد. جك. و بر نوردر. خلق
ظلماتده هيقار بقدر. ربك بكا قبل الوقوع بيلديريكي شي، به ده سزه بيلديريورم.] ايته شوايت،
غايه صريح بر صورتده آخر زمانه سفير اوله محمد عليه الصلوة و السلام اوصافي بيايد يور.

ميسايل ناميه مسما ميخايل سفير كتابك در دنجي بانه شوايت وار: [آخر زمانده بر امت مرصومه قائم اولوب،
اوراده حق عبادت ايمك اوزره مبارك طغي افتيايد لر. و هر اقليمده اوراده بر هوو فلوو طويلا نوب رب
واحد عبادت ايد لر. اوكا شرك ايمز لر.] ايته شوايت، ظاهر بر صورتده دنياك ان مبارك طغي اوله
جبل عرفات و اوراده هر اقليمده كله هابيلك تايير و عبادتدين و امت مرصوم ناميه شهرت شعار اوله
امت محمدية في تعريف ايد يور.^{ص ۴۴}

زبورده تيس انجي بانه شوايت واردر: [بجوده عمره مالك و هر كرده ارضك مقطع و مشهاسنه قدر
مالك اوله، كندينه يمن و جزائر ماولي هديه ركوتوره لر. و يادش هر آقا سجد و اتقياد ايد لر. و هر وقت
اوكا صلات و هر كونه كندينه بر كته دعا اولونا. و انواري مدينده منور اوله. و ذكرى ابد الابد دوام ايد.
آنك اسمي، شمسك و هودنده اول موجوددر. آنك آدي كوشن طور دقي حشر اوله.] ايته شوايت، يك
آلار بر طرزده فخر عالم عليه الصلوة و السلامي توصيف ايد. عجا حضرت داود عليه السلامه صوره محمد عربي
عليه الصلوة و السلامه باشقه هاندي نبى صلمانه، شرقده غربه قدر ديني نسايمه و ماولي جزيره باغلامه

و یادش هری کندی سجدہ ایدر کی برانقیاد آئینه آلمه و لهر کوه نوع بشرک خمشک صلوات و داری کندی
قرآنمه و انواری مدینه دمه پار دمه کیم وار؟ کیم کوسریه بیلر؟

لهم تور لجه یوصنا انجیلک اوسه در دنجی باب و اوتوزنجی آیتی شود: [آتیه سزطه هوه سولشم. زیرا بو عالمک
رئسی کلیور. و بنده آتیه ننه سی اصل یوقدر.] آیتیه عالمک رئسی تعیری، فخر عالم دیمکدر. فخر عالم عنوانی ایه،
محمد عربی علیه الصلوة والسلامک ان مشهور عنوانیه.

ینه انجیل یوصنا، اوسه آتیه باب ویدنجی آیتی شود: [اما بن سزه حق سولم یورم. بنم کیتدیلم، سزه فائده لیدر.
زیرا بن کیتیه بنجه تللی سزه صلمز.] آیتیه باقیلر. رئیس علم و انانده حقیقی تللی ویره محمد عربی علیه الصلوة
و السلامه باقیه کیمدر؟ اوت، فخر عالم اودر. و فانی اناندری اعدام ایدیه قوتار حب تللی ویره اودر.

لهم انجیل یوصنا، اوسه آتیه باب سارنجی آیتی [اول دخی صلدکده، دنیای کناهه دئر، صلا دئر و علمه دئر
الزام ایدر.] آیتیه دنیایک فادنی صلاعه هوریه و کناهه دیره و شرکده قوتار ایه و سیاست و
حاکمیت دنیای تبدیل ایدیه، محمد عربی علیه الصلوة و السلامه باقیه کیم علمه؟

لهم انجیل یوصنا، اوسه برنجی آیتی [زیرا بو عالمک رئیسک علمه سزک علمک کیمدر.] آیتیه عالمک رئسی،
ابنه سید الشراولده احمد محمد عربی علیه الصلوة و السلامدر. لهم انجیل یوصنا، اوسه آتیه باب و اوسه ویدنجی آیتی [اما اول حق
روحی کلدی زمان، سزی بالجمله حقیقه ارشاد ایدر. زیرا کندی سده سولم مریوب، بالجمله آیتیه تللی سولم یورم
کلمه ک ننه لوده سزه خبر ویره ملک.] آیتیه بو آیت صریحدر. عجباً عموم اناندری بومه حقیقه دعوت
ایده و لهر فدرین و عیده ویره و جبرائیل آیتیه تللی سولم یورم و قیامت و آخرتیه تفصیلاً خبر ویره
محمد عربی علیه الصلوة و السلامه باقیه کیمدر؟ و کیم اول بیلر؟

لهم کتب انبیاده، رسول اکرم علیه الصلوة و السلامک محمد، احمد، مختار معناسنده سربانی و عبرانی اسماری وار.
آیتیه حضرت شعیبک صحیفه اسمی، محمد معناسنده مفتح^(۱). لهم توراتیه ینه محمد معناسنده انجیل، لهم
نبی المزم معناسنده حیاطا، زبورده المختار اسمیه صمدار. ینه توراتیه [الخاتم الخاتم]، لهم توراتیه و زبورده

[حاشیه] اوت، اوزات اولدیر بر رئیس و سلطاندر که، بیک اوج یوز اللهی سنده و آلر عصر لوده لهر بر عصرده، لاقل اوج یوز
اللهی میلیون تبعی و رعیتی وار. کمال تسلیم و انقیادله او امرینه طاعت ایدر. لهر کوه اول سلام نقطه تجدید بیعت ایدر.

[مُقِيمُ السَّنَةِ]، لکم صحف ابراهیم و توراته [ماز ماز] در. لکم توراته [آخیز] در. رسول اکرم علیه الصلوة

و السلام دیکه: [اِسْمِي فِي الْقُرْآنِ مُحَمَّدٌ وَفِي الْإِنْجِيلِ أَحْمَدُ وَفِي التَّوْرَةِ أَحْيَدُ] (۶) بویورمدر.

لکم انجیلده اسمای نبویه [صَاحِبُ الْقَضِيْبِ وَالْهَرَاوَةِ] یعنی سیف و عصا صاهبی. اوت، صاهب السیف

انبیا اریجنده ان بوی، امتیله جهاده مأمور رسول اکرم علیه الصلوة و السلامدر. ینیه انجیلده صاهب التاجدر. (۴)

اوت، صاهب التاج عنوانی، رسول اکرم علیه الصلوة و السلام مخصوصدر. تاج [عِمَامَةِ] یعنی صاریجه دیکدر.

اسکی زمانده ملت اریجنده، مانجه عمومیت اعتباریله صاریجه و عَظْلُ صاران قوم عربدر. انجیلده [صَاحِبُ التَّاجِ]

قطعی اوردور. رسول اکرم علیه الصلوة و السلام دیکدر. لکم انجیلده [أَبَا قَلِيْطٍ] و یاخود [أَلْفَارَقْلِيْطٍ] که،

انجیل تفسیرکنده هوه و باطلی برینده تفسیریه ایدیه حقیرست معناسی ویریلد، صوره کله جک انساندی حقّه

سونه ایدیه جک ذالک اسیدر.

انجیلک برینده عیسی علیه السلام دیکه: [بن کیده جلم. تا دنیانک رُئِسی کلیمه]. عجباً حضرت عیسی علیه السلامده

صوره دنیانک رُئِسی اولدور و هوه و باطلی فروه و تمیز ایدوب حضرت عیسی علیه السلام برینده انساندی ارشاد

ایدیه جک، رسول اکرم علیه الصلوة و السلامده باسقم کیم کلیدر؟ دیکه حضرت عیسی علیه السلام اقمته دائماً مرده ایدور و

فبر ویرور که: برُئِسی کله جک. بطا احتیاج قالمایا هوه. بن اوندک بر مقدم کیم و مرده جسیم. ناصله شوائت کریم

[وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَءِیْلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُّصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ

يَأْتِي مِنْ بَعْدِي إِنَّهُ أَحْمَدُ] (۵) [هاشیه] اوت، انجیلده حضرت عیسی علیه السلام هوه دفعه اقمته مرده ویرور. انساندک

ان محم بر رُئِسی کله جکی و اوزاق ده بعضه اسمرا یله یاد ایدور. او اسمرا البته سربانی و عبرت ایدر لر. اهل تحقیق کور ملد.

[هاشیه] [أُمَّةٌ لِّلْحَمْدِ] (۶) سیاح مشهور اولیا هابی، حضرت شَمْعُونُ صَفَانُک تَبَشَنده، جیلده درینده یازیلی

انجیل شریفده بوهل آیتی اوقومدر. رسول اکرم علیه الصلوة و السلام حقنده نازل اولده آیت [ایتون: بر او غلام]

[از بیون: یعنی ابراهیم نسلده اول] [پروفتون: پیغمبر اول] [لوغسلین: یالنجی اولایا] [بنت: آنک] [هاشیه]

[افزولات: مولدی مکه اول] [که کالوشیر: صالحه کلمه اول] [تونومنین: آنک مبارک آدی] [موامیت]

احمد، محمد اول] [ایسغدوس: اوکا اویاندر] [تا کردیس: بوجهاه اتی اولار] [بیست بیت: دخی اول جهان اتی اول]

[هاشیه] بو [موامیت] کلمی ممددن و ممد دخی محمددن تحریف ایدیلده.

واسلم [اَحْمَدُ، مُحَمَّدٌ، فَارِقُ بَيْنَ الْحَقِّ وَالْبَاطِلِ] ^(۱) معناسندہ دربر۔ دیکھ عیسیٰ علیہ السلام ہوجہ دفعہ احمد علیہ الصلوٰۃ والسلامہ بشارت ویرسور۔

[سؤال؟] اگر دیکھ: نہ دہ ہفت عیسیٰ علیہ السلام لہر بندہ زیادہ مژدہ ویرسور، با شقر یا اللہ خبر ویرسور، مژدہ صورتی آزد؟ [الجواب] ہونکہ احمد علیہ الصلوٰۃ والسلام، عیسیٰ علیہ السلامی ہودیبارن مدھسہ تکزینندہ و مدھسہ افتار کنندہ و دینی مدھسہ تحریفانندہ قورنار مقالہ برابر، عیسیٰ علیہ السلامی طانیایاہ بنی اسرائیلک صعبوتی شریعتنہ مقابل، سہولتی و جامع و اعطاجہ شریعت عیسویہ نک نقصاتی المالایدہ جک بر شریعت عالیہ صاحبدر۔ ایستہ اونکہ ایچوہ ہوجہ دفعہ، عیسیٰ علیہ السلامی مژدہ ویرسور۔ ایستہ تورات، انجیل، زبورہ و سائر صحیفہ انبیادہ ہوجہ اہمیتہ، آخردہ طہ جک بر سنجیدہ بجاوار۔ ہوجہ آیتوار۔ ناصل بر قسم غونہ لینی کوسردن۔ لہم ہوجہ ناچار ایلہ اولتباردہ مذکوردر۔ عجبا ہونہ بولتبار انبیادہ، بوقدر اہمیتہ، حاکم آیتار دہ بحث ایستہ طاری آخر زمان پیغمبری، ہفت محمد علیہ الصلوٰۃ والسلامہ با شقر کم اور بیلیر؟

[ایکجی قسم] ارہا صاندہ و دلائل نبوتہ مقصد شود کہ: بعثت احمدیہ ^{عصم} اول زمان فترتہ کا لہار، لہم او زمانک بدرجہ اولیا و عارف باللہ اولادہ بر قسم انساناری، رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام طہ علنی خبر ویرسور و اخبار لیرندہ نر ایستہ۔ شعر لیر طہ جک عصرہ یراقشہ۔ اونار ہوقدر۔ بز اھلسر و تاریخک نقل و قبول ایستہ طاری مشہور و منسور اولادہ بر قسمی ذکر ایدہ جاز۔

از جملہ، یمن یادشا لہارندہ [تبع] اسندہ بر ملک، رسول اکرم علیہ الصلوٰۃ والسلام اوصافی اسکی لٹباردہ کورسہ، ایمان ایستہ۔ شویہ بر شعرینی اعلان ایستہ: [شَهِدْتُ عَلَى أَحْمَدَ أَنَّهُ رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ بِأَرَى النَّسَمِ ۝ فَلَوَّمَدَّ عُمَرُ إِلَى عُمَرِهِ لَكُنْتُ وَزِيرًا لَهُ وَابْنَ عَمٍّ] یعنی بن احمد ^{عصم} رسالتی تصدیعہ ایدسورم۔ بن اونکہ زمانہ بیتسہ ایدم، اوکا وزیر و عم زادہ اولوردم۔ ^(۲)

[ایتنجیسی] مشہور قس ابن ساعدہ کہ، قوم عربک ان مشہور و ہم فطی و موحد بذات روشہ ضمیردر۔ ایستہ شذات دہ بعثت نبویہ ^{عصم} اول رسالت احمدیہ ی شویہ اعلان ایدسور: [أَرْسَلَ فِينَا أَحْمَدَ خَيْرَ نَبِيِّ قَدْ بُعِثَ ۝ صَلَّى عَلَيْهِ اللَّهُ مَا عَجَّلَ لَهُ رُكْبٌ وَحَتَّ] ^(۳)

[ماشیہ] یعنی علی بنی اولوردم۔

[**اوچینجی**] رسول اکرم علیه الصلوة والسلام ابداننده اولاده کعب ابن لؤی، نبوت محمدیه ی الهام اتری اولاده شویله اعلامه ایتسه: [**عَلَى غَفْلَةٍ يَأْتِي النَّبِيُّ مُحَمَّدٌ فَيُخْبِرُ أَخْبَاراً صَدُوقاً خَيْرِهَا**] یعنی فحشاء محمد النبي صله جک. طوغری خبری ویره جک. ^(۱)

[**دردنجی**] یمن پادشاهاننده سیف ابن ذی یزن، کتب سابقه ده رسول اکرم علیه الصلوة والسلام اوصافی کورسه، ایمانه ایتسه، مشافه اولش ایدی. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام جدی عبدالمطلب یمنه قافله قریش ایله کسیدی زمان، سیف ابن ذی یزن اولدی جا غیرسه. اولاده دیکسه: [**إِذَا وَلَدَ بِهَا مَاءَةٌ وَلَدٌ بَيْنَ كَتَفَيْهِ شَامَةٌ كَانَتْ لَهُ الْإِمَامَةُ وَانْكَ يَاعَبْدُ الْمُطَّلِبِ لَجْدُهُ**] یعنی حجازده برولد دنیایه طبر. اولدک ایلک اوموزی آراسنده فاطمه بی برنسانه وار. ایتسه اولد، عموم انانده امام اولومه. صورته کیزی عبدالمطلب جا غیرسه، اولدک جدی ده سنک دیم، کرامتکارانه بعثته اول خبر ویرسه. ^(۲)

[**بشیمی**] ورقه ابن نوفل، فدیجه کبرانک عم زاده کونده، بدایت وعیده رسول اکرم علیه الصلوة والسلام نداشت ایتسه. فدیجه کبر او عاده ی مشهور ورقه ابن نوفل عطایه ایتسه. ورقه دیمسه: اونی بطا کوندر. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام ورقه نکه یاتنه کیتسه. مبدأ وعیده کی وضعی عطایه ایتسه. ورقه دیمسه: [**بَشِّرْ يَا مُحَمَّدُ إِنِّي أَشْهَدُ أَنَّكَ أَنْتَ النَّبِيُّ الْمُنْتَقَرُ وَبَشِّرْ بِكَ عِيسَى**] یعنی تالسه ایتسه. او هالت وعید. طامزده! انتظار ایدیه نبی سنک. عیسی سطره مژده ویرسه. ^(۳)

[**آلتنجی**] عسکلاتی الحمیری نام عارف بالله، بعثته اول قریب ایدی کوردیک وقت، ایجازده دعوی نبوت ایدیه وارمی؟ یوقه دیرلردی. صورته بعثت وقته یینه صورسه. اوت، دیمسه. بری دعوی نبوت ایدیور. دیمسه: ایتسه، عالم اونی بقله یور. ^(۴)

[**یدنجی**] نصاری علمای تائیده ابن العلاء، بعثته و یغبری کورمه اول خبر ویرسه. صورته طامسه، حضرت یغبری علیه الصلوة والسلام کورسه. دیمسه: [**وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ لَقَدْ وَجَدْتُ صِفَتَكَ فِي الْأَنْجِيلِ وَبَشَّرَكَ ابْنُ الْبَتُولِ**] یعنی به سنک صفاتی انجیلده کوردم، ایمانه ایتدم. ابن مریم انجیلده سنک طامه جطای مژده ایتسه. ^(۵)

[**سازنجی**] محیی کیمه قیسده داشی همی نجاشی دیمسه: [**لَيْتَ لِي خِدْمَتُهُ بَدَلًا عَنْ هَذِهِ السَّلْطَنَةِ**] یعنی طامسه شولسته بدل، محمد عربی علیه الصلوة والسلام خدمتکاری اولم ایدم. او خدمتکار به سلطنتک یک فوقنده در. ^(۶)

شیمدی، الهام ربانی ایل غائبده خبر ویره بو عارفلرده موکوره، غائبده روح و جن واسطه سیه خبر ویره
کاهنار، بک صبح بر صورتده رسول اکرم علیه کصده و کلام نبوتی خبر ویرمشار. اونداهوقدر بر
اونارده شهرلری و معنوی تواتر هاکمه کیمسه و آلت تاریخ و سیره نقل ایدیلیمسه بر قافنی ذکر ایده جان. اونارن
اوزوه قصه لرینی و سوز لرینی سیر کتابلرینه هولاله ایدوب، یاللاز اجمالا بحث ایده جان.

[برنجی] شق اسمنده شهر بر کاهنار که، برکوزی، برائی، بر آياغی وارمه. عادتا یاریم انسان. ایسته
اولاهه، معنوی تواتر درجه سنده قطعی بر صورتده تاریخاره کیمسه، رسالت احمدیه علیه کصده و کلامی خبر
و یروب مکرراً سوله مد.

[ایلیسی] شهر شام کاهنی سلیحدر که، کیاسی، عادتا اعضا سبز و بود، یوزی کوسی اچینه بر اعجوبه خلقت و
موجوده یاسامه بر کاهنار. غائبده ویردیگی طوغری خبر، اوزماه انسانده شهرت بولمه. حتی
کسرا، یعنی فارس پادشاهی کوردیگی عجیب رؤیای و ولادت احمدیه زمانده سرایک اونه درت شرفه سنده
دو شمشیر سرنی سلیحه صورعه اچومه، مؤثر آن دینیانه عالم بر الحینی کوندومه. سلیح دیمسه: اونه درت ذات،
سزده عالمیت ایده جک. موکوره سلطنتلر محو اولدومه. لکم برسی کیم جک، بر دین اظهار ایده جک. ایسته او،
سز دین و دولتلری قالدیر اومه، عالنده کسرایه خبر کوندومه. ایسته اوسلیح، صریح بر صورتده آخوژط
سغبرینک کلام سنی خبر ویرمه.

لکم کاهنارده سواد این قارب الدوسی و خافز و افعا نجران و حذل این حذل الیشی و این خلصه الدوسی
و فاطمه بنت نغان تجاریه بی شهر کاهنار، سیر و تاریخ کتابلرینه تفصیلاً بیانه ایسته کلامی وجه اوزره،
آخوژماه سغبرینک کلام جانی، او سغبرده محمد علیه کصده و کلام اولدیفنی خبر ویرمشار.

لکم حضرت عثمانک اقراسنده سغدی بنت کریم، کاهنلک واسطه سیه، رسول اکرم علیه کصده و کلام نبوتی
غائبده خبر ایلیمه. بدایت اسلامده حضرت عثمان ذی النورینه دیمسه: سه کیت، ایمان ایت. عثمان بر ایسته کلمه، ایمانه ایتمه.
ایسته اوسغدی، او واقعه ی بویل بر شعر ایلیمه سوله یور: [هَدَى اللَّهُ عُثْمَانَ يَقُولِي إِلَى اللَّهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ]

لکم کاهنار بی، هاتق دینیانه، شخصی کور و نمیز و سسی ایشیدیلر جنبار، رسول اکرم علیه کصده و کلام کلام جانی
مکرراً خبر ویرمشار. از جمله، ذیاب ابن الحارثه، هاتق جانی بویل باغیرمه. اوندک و باشق سنده سبب اسلامی اولمه.

[یا ذیاب یا ذیاب اسمع العجب العجاب بعث محمد بالكتاب يدعو بمكة فلا يجاب^(۱)] یسینه بر تفتابته، سامعۃ بن قرۃ الخطافیہ بویلہ باغیر مسه، بعضیاری ایمانه کتر مشدر. [جاء الحق فسطع ودمر باطل فانقزع^(۲)] بولها تفرک بشارتدی و خبر ویرماری یک مشهور در و هو قدر.

لهم ناصل طاهر، هاتفر خبر ویرماری. اولیده، صغیر دخی و صغیره کیسه قرباندر دخی رسول اکرم علیه الصلاه و السلام رسالتی خبر ویرماری. از جمله، قصه مشهوره دندر که، ماذنه قبیلہ سنک صغی باغروب دیمه: [هذا النبي المرسل جاء بالحق المنزل^(۳)] دیمه رن رسالت محمدیه یی خبر ویرماری. لهم عباس ابن مرداسک سب اسدستی اولده مشهور واقعه شودر که، صغار نامنده بر صغی وار مسه. او صغیر بر کوه بویلہ بر سس ویرماری: [اودی صغار و كان يعبد مدة قبل البيان من النبي محمد] یعنی محمد حکمده اول بطا عبادت ایدیلور دی. شیدی محمدک بیان حکمده. دها او ضلالت اولاماز. حضرت عمر، اسدستده اول صغی کیسه بر قربانده بویلہ ایستمه: [يا الذبيح امر نجيح رجل فصيح يقول لا اله الا الله^(۴)] ایسه بوغونه لر کی هووه واقعه وار. موثوه کتابدر قبول ایدوب نقل ایتمار.

ناصله طاهر، عارف طاهر، هاتفر، حتی صغیر و قرباندر رسالت محمدیه یی خبر ویرماری. لهم بر حاده دخی بر قسم ناندن ایمانه سب اولمش. اولیده، بعضه طاهر او ستده و قبرلر و مزار طاهرانده فط قدیم ایلر [محمد مصلح امین^(۵)] کی عبارده لر بولونسه. اونقله بر قسم ناندن ایمانه طاهر. اوت، فط قدیم ایلر بعضه طاهرده بولوناه [محمد مصلح امین^(۶)] رسول اکرم علیه الصلاه و السلامده عبارتدر. هونله اونده اول، زمانه یک یاقیه، یالذیدی محمد اسمی وار. باشقه یوقدر. اویدی آدمک لهج بر جهله [مصلح امین^(۷)] تعیرینه لیاقلدی یوقدر.

[اوچنجی قسم] ارها صاندنه، رسول اکرم علیه الصلاه و السلام ولادتی لفظا صنده و هو ده کله خار قدر و عاده لر در. او عاده لر، اونک ولادتیله علاقه دار بر صورتده و هو ده کله. لهم بعثته اول بعضه عاده لر وار که، طوغریده طوغرییه بر معجزه سیدر. بونلر یوقدر. نمونه اولارده مشهور اولمه و ائمه حدیث قبول ایتمه و صغیری تحقیر ایتمه بر قاج نمونه یی ذکر ایدیه جلد.

[**برنجی**] ولادت نبویه کیمه سنده، لکم آتیه سی، لکم آتیه سنده بولونه عثمان ابن العاصه آتیه سی، لکم عبد الرحمن ابن عوفک آتیه سی، کوردکاری عظیم برنوردکر، اوچده دیمار: ولادت آتیه برنوردکر، اونور، مشوره و مغربی بزه آیدینلایردی. ^(۱) [**آلنجی**] اوکیه کعبه ده کی صغارک هوخی باشی آتیه سی. ^(۲) [**اوهنجی**] مشهور کرانک ایوانی، یعنی سرائ مشهوره سی، اوکیه صالانوب انتقاصه آتیه سی و اوه درت شرف سنده دوشمه سیدر. ^(۳)

[**درنجی**] سادونه تقدیس آیدین کومک دکرینک اوکیه ده بره بانه سی. و اضطرر آبادده بیک سنده دما اعمال آیدیلر، یانانه دوشمین مجوسلارک معبود اتحاد ایتدکاری آتیه سی ولادت کیمه سنده سونسی. آتیه شوایچ درت حادثه اشارتدکر، اوکیه دنیا به کلمه ذات، آتیه پرستلای قالدیراجوه. فارس سلطنتک سرائی یار لایاجوه. اذن الله ایلم اولمایانه شیارک تقدیس منع آیده بکدر. ^(۴)

[**بشنجی**] هندانه ولادت کیمه سنده دگل، فقط ولادته بیک یاقیه اولدینی جهنمه، او حادثه کرده ارضاعات محمدیه درکر، سوره [**الم ترکیف**] ^(۵) ده نص قطعی الیه بیانه آیدیلر و قعه فیلدرکر، کعبه یی تخریب ایتک ایچوه، ابرکله نامنده حبش علی صوب فیل محمودی نامنده جیم بر فلی اوکر سوروب حکمه. مکره یاقیه اولدینی وقت فیل یوروممه. هاره بولاممه، دوشمار. ابایل قوشلری اوناری مغلوب ایتمه و پریشان ایتمه، قاجمار. بوقصه عجیبه تاریخ کتابارنده تفصیلاً مشهوردر. آتیه شو عاده، رسول اکرم علیه کصده و کسلاک دلائل نوشتندر. هونر ولادته بیک یاقیه بر زمانده، قبله سی و مولدی و سوللی وطنی اولده کعبه مکرمه، غیبی و خارق بر صورتده ابرکله نک تخریبنده قور تولشد. ^(۶)

[**آلنجی**] رسول اکرم علیه کصده و کسلاک کویقلاشده علیمه سعیدیه نک یاشده آتیه سی، هلیمه و هلیمه نک زوجک شهادتیلر، کوننده راضی اولمیه ایچوه هوه دفعه اوستنده بر بلوط یارچسینی اوکا کولک ایتدینی کورملر و فلقه سولملر. و او واقعه صحله شهرت بولش. ^(۷) لکم شام طرفه اون ایکی یاشده آیتیه کیتدی وقت، بحیرای راهک شهادتیلر، بر یارچه بولوط رسول اکرم علیه کصده و کسلاک باشنه کولک ایتدینی کورمه و کورمه. ^(۸) لکم یینه بعثتده اول، رسول اکرم علیه کصده و کسلاک بر دفعه خدیجه کبرانک میسره اسنده کی خدمتکاری الیه تجارتده صلیبی زمان، خدیجه کبرا رسول اکرم علیه کصده و کسلاک یاشده

ایلی ملک، باطوط طرزنده کونله ایته طرینی کورمه. کندی خدمتکاری اولاره میسه یه دیمسه. میسه دخی خدیجه کبریه دیمسه: ستوه سفیرمژده بن اوله کور یوردیم.^(۱)

[یدنجی] نقل صحیح ایلر نابتد رکه، رسول اکرم علیه الصلوة والسلام بعثتده اول بر آغاجک آلتده اوتوردی.

اویر قور وایدی. برده یئیللندی. آغاجک دالری اونک یائی وزیرنه آلیلوب قیوریلارجه کونله یایمیدر.^(۲)

[سازنجی] رسول اکرم علیه الصلوة والسلام اوفایه یکن ابوطایبک اوندی قالیسوردی. ابوطالب، هولوه و

هوجفی، اونطاه برابریرایه، قارینلری طویاردی. نه وقت اوزات ییمده بولونمازسه، طوه اولایوردی.

شودنه لهم مشهوردر، لهم قطعیدر.^(۳) لهم رسول اکرم علیه الصلوة والسلام کو هو طلننه اوکا باقاه و خدمت

ایده ام آئین دیمسه: لهم بروقت رسول اکرم علیه الصلوة والسلام آجابه و صوزلقده شطیت ایتدی.

نه کو هو طلننه و نه ده یو طلننه.^(۴)

[طقوزنجی] مريضه سی اولاره حایه سعیده نه مالننه و کیمیرینک سوتنده، قیلرینک خلافتنه

اولاره هوج برکتی وزیاده اولمیدر. بو واقعه لهم مشهوردر، لهم قطعیدر.^(۵) لهم سینک اونی تعجیز

ایتمزدی. اونک جسد مبارکنه ولباسنه قونمازدی.^(۶) ناصله اولاندننه اولاره سید عبدلقادر کیدانی دخی

هئندنه اوعلی ارثیت آلتدی. سینک اوکاده طوقونمازدی.

[اونجی] رسول اکرم علیه الصلوة والسلام دنیایه کلکده صوکره، باخفوص ولادت کیچسندنه، ییلدیزلرک

دوشمنسک هو غلام سیدرکه، شوهاده اون شخی سوزده قطعیا بر نازل ائبات ایتدیلر اوزره، شو

ییلدیزلرک مقوی، شیاطیه و جنلرک غیبی خبرندنه کیلمنه علامت و اشارتدر. ایته مادام

رسول اکرم علیه الصلوة والسلام وحی ایلر دنیایه هیقیدی. البته یاریم یامه لاره و یالاندیلر قاشیور کهنلرک

وغائبده خبر ویرنلرک و جنلرک افبارتته سد حکمک لازمدرکه، وهیه برشبه ابراث ایتیمسندر. وهیه

بازمه مسون. اوت، بعثتده اول کاهنلک هوقدی. قرآن نازل اولدقدیه صوکره اوندی خاتمه چلیدی.

حتی هوج کهنلر ایمانه کلیدیلر. هونر دالها جنلر طائفه سندنه اولاره مخبرینی بولامادیلر. دیمک قرآن خاتمه

چلیدی. ایته اسکیزان کاهنلری کی، شیمی ده مدیوملر صورتنده یینه برنوع کاهنلک، آوروپه ده

ایسیرتیزم ییلرک ایتکلرنده یاسه کوترمه. لهونه اییه.

[الحاصل] رسول اکرم عليه الصلوة والسلام نبوتنه اول نبوتی تصدیقه یتدیره و تصدیقه ایدیه یک ځووه واقع، یک ځووه ذاتی ظاهراً و باطناً. اوت، دنیا په معنا رئیس اوبځووه و دنیانک معنوی شقای دلیتدیره ځکه. و دنیای آفرته مزعه یا با ځووه و دنیانک مخلوقاتک قیمتارینی اعلیه ایدیه ځکه و ځن وانه سعادت ابدیه په یو کورته ځکه و فانی ځن و انسی اعدام ابدیه قوتاً اځووه و دنیانک حکمت خلقتی و طاسم مغلقتی و معما سی آځا ځووه و خالقو طئانک مقاصدینی یل ځکه و بیلدیره ځکه و او خالق طانیوب عمومه طانیبیر اځووه بر دت، البته اوداها علمه لهری، لهرنوع، لهر طائفه اوندک طه بلنی سوه ځکه و بقلدیه ځکه و همه استقبال ایدیه ځکه و آلفیدیا ځووه و خالق طرفنده بیلدیر لره، اوده بیلدیره ځکه. نا صلاک سابه اشارتدوده و مثالوده کوردگم، لهر برنوع مخلوقات، اونی همه استقبال ایدیور کبی معجزاتی کوسیور لره. معجزه لسانیه نبوتی تصدیقه ایدیور لره.

[اون یدنجی اشارت] رسول اکرم عليه الصلوة والسلام قرآنده صوکره ان یون معجزه سی کندي ذاتیدر. یعنی اونده اجتماع اتمه اخلاصه علیه درک، لهر بر فصلته ان یوسک طبقه ده اولدیفنه، دوست و دشمنان اتفاقه ایدیور لره. حتی شجاعت قهرمانی حضرت علی ماکراً ایدیور دی: حربک دهشتندیکی وقت، بز رسول اکرم علیه الصلوة والسلام آرقه سته التجا ایدوب تحش ایدیور دوه. ^(۱) و لهندا. ستوه اخلاصه کیده ده ان یوسک و یتشابه ځکه بر درجه په مالک ایدی. شو معجزه آلبی، علامه مغرب قاضی عیاضک شقای شریفه هواله ایدیور ز. الحق، اودت، او معجزه اخلاصه حمیده بی یک کوزل بیابه ایدوب اثبات یتددر. لهر یک یون و دوست و دشمنانده مصدقه بر معجزه احمدیه، شریعت کبراسیدرک، نه منای حکمه ونه ده طه ځکه. شو معجزه اعظمک بر درجه بیانی، ستوه یازد یغز اوتوز اوچ سوز و اوتوز اوچ مکتوبه و اوتوز بر لعه و اوه اوچ شعاعه هواله ایدرز.

[هائیه] اوت، سلطان کولاک کولاک، اویله بر رتیدرک، بیک اوچ یوز انلی سنده در سلطنتی دوام ایدیور. برنجی عصرده صوکره، لهر بر عصرده لاقول اوچ یوز انلی میلیون تبعه سی ورعیتی واردر. کره ارضک یارینی بایراغی آتته آتس و تبعه سی کمال تسمیه اوله لهرتوه صلات و سلام ایل تجدید بیعت ایدرک امر لینه اطاعت ایدر لره.

لهم رسول اکرم علیه الصلوة والسلام متواتر و قطعی بر معجزه کبرای، شوق قمر در. اوت، شوانتقافه قمر،
 هووه طریقارله، متواتر بر صورتده، ابن مَعُود، ابن عَبَّاس، ابن عُمَر، امام علی، انس، خذیفه بی یکه هووه
 اعظم صحابه ده متعدد طریقارله خبر ویریلعله برابر، نص قرآن ایلر [**اِقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ** ^(۱)] ایت،
 او معجزه کبرای عالمه اعلان ایتد. اوزمانک عنادی قریش مشرطری، شوائتک ویردیگی فیده قاشو انظار ایلر
 مقابله ایتد. بلاء یالار، سحر در دیکد. دیمک کافرجه دخی قمرک انتقافی قطعید. شو معجزه کبرای،
 شوه قمره دائر یازد یغمر اوتوز برنجی سوزه ذیل اولده شوه قمر رساله سنه حواله ایدرز.

لهم رسول اکرم علیه الصلوة والسلام، ناصطلاح ارضه اهالیسنه انتقافه قمر معجزه سن کوسر مه، اولده سماء
 اهالیسنه معراج معجزه آبرینی کوسر مد. ایتد معراج دینیله شو معجزه اعظمی، اوتوز برنجی سوز اولده معراج
 رساله سنه حواله ایدرز. هونر اور سال، او معجزه کبرای، نه قدر نورانی و عالی و طوغری اولدیغنی قطعی برلارله،
 حتی ملحدله قارشوده اثبات ایتد. یالار معجزه معراج مقدمی اولده بیت المقدس سیاحتی و صلایه
 قریش قوی اوندی بیت المقدس تعریفاتی ایتد سی اوزرینه حاصل اولده بر معجزه بی بحث ایده جاز.
 شویلر: معراج کیم سنک صباغده معراجی قریش خبر ویردی. قریش تذب ایتدی. دیدیلر: اگربیت المقدسه
 گیتسه ایدک، بیت المقدس قاپورینی و دیوارلرینی و احوالی بزه تعریف ایت. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام
 فرمان ایدیورک: [**فَكَرَبْتُ كَرْبًا لَمْ أَكْرُبْ مِثْلَهُ قَطُّ فَجَلَّى اللَّهُ لِي بَيْتَ الْمَقْدِسِ وَكَشَفَ الْحِجَابَ بَيْنِي وَبَيْنَهُ حَتَّى رَأَيْتُهُ فَغَنَّتْهُ وَآنَا أَنْظُرُ إِلَيْهِ**] یعنی اوندک تذبیلرند و سواللرند یکه هووه صیقیلدم. حتی اویله بر
 صیقینی لعی علمه شدم. برده جناب هو، بیت المقدس بطا کوسردی. برده بیت المقدس باقیورم،
 بر بر هرشی تعریف ایدیوردم. ایتد اوقوت قریش باقدیلرک، بیت المقدسه طوغری و تام
 خبر ویریور. ^(۲)

لهم رسول اکرم علیه الصلوة والسلام قریش دیمک: بولده کیدرک، سزک بر فایده کزی کوردم. قافله زیاریه فلاحه
 وقتده مکرک. صوکره اوقوت قافله منتظر قالدیلر. قافله بر ساعت تأخیر ایتد. رسول اکرم علیه الصلوة والسلام
 اخباری طوغری حقوهم اچو، اهل تحقیقک تصدیقله، کونه بر ساعت توقف ایتد. یعنی ارضه اوندک سوزینی
 طوغری هیقار مو اچو و وظیفه سیاحتی بر ساعت تعطیل ایتد. و اوتعطیل، کونک سکوئیده کوسر مد. ^(۳)

ایسته محمد عربی علیه الصلاه والسلام برتک سوزینی تصدیعونه ایچونه قوبه ارضه وظیفه سنی زن ایدر، قوبه کونش
 شاهد اولور. بویله بر ذاتی تصدیعونه ایتمیرن و امیری طوتمایانه، نه درجه بدبخت اولدیفنی. و اونی تصدیعونه ایدوب امرینه
 [سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا^(۱)] دیندن نه قدر بختیار اولدقلرینی آشلا. [الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى الْإِيمَانِ وَالْإِسْلَامِ^(۲)] دی.

[اون سکرنجی اشارت] رسول اکرم علیه الصلاه والسلام ان بیون و ابدی و یوزر دلائل نبوتی جامع و قوه
 وجهله اعجازی اثبات ایدیلش بر معجزه سی دخی قرآن علیمدر. ایسته شو معجزه آلبرک بیاننه دائر گرمی شنجی سوز،
 تقریباً یوزاللی صحیفه ده قوه وجهه اعجازینی اجمالاً بیان و اثبات ایتدیر. اولم ایه، شومخزن معجزات اولاره
 معجزه اعظمی اوسوزده هواله ایدرن، یا الله ایلی اوج نتمی بیان ایده هلمز.

[برنجی نکته] اگر دینلسه: اعجاز قرآن بلاغته در. هالبوک عموم طبقاتک عقلی وارک، اعجازنده
 حصه لری بولونوسه. هالبوک بلاغته کی اعجازی، ییلده آنجه برحقه علم آحادیاسیلر؟

[الجواب] قرآنه علمک لهر طبقه قارشو بر نوع اعجازی واردر. و بر طرزده اعجازینک وهودینی احساس ایدر.
 مثلا، اهل بلاغت و فصاحت طبقه سینه قارشو، خارقه ده بلاغته کی اعجازینی کوستیر. و اهل شعر و خطابت
 طبقه سینه قارشو، غریب، کوزل، یوتک اسلوب بدیعک اعجازینی کوستیر. و اسلوب، لهرک فوشنه کینتدیک
 حالده، کیمه تقلید ایده میور. مرد زحمان و اسلوب اختیار لایمایور. دائما کنج و تازه در. اولر منتظم
 برتر و منشور بر تقدیرک، لهر عالی، لهر طائیدر. لهر کالهد و غائبده خبر و یرنار طبقه سینه قارشو، خارقه ده
 اخبارات غیبیه ده کی اعجازینی کوستیر. و اهل تاریخ و هادئات عالم علماسی طبقه سینه قارشو، قرآنده کی
 اخبارات و هادئات امم سالفه و احوار و واقعات استقبالیه و برزخیه و اخرویه ده کی اعجازینی کوستیر.
 و اجتماعیات بشریه علماسی و اهل سیاست طبقه سینه قارشو، قرآنک دساتیر قدسیه سنده کی اعجازینی کوستیر.
 اوت، او قرآنده حقیقه شریعت کبر، اوسر اعجازی کوستیر. لهر معارف الهیه و حقائقه کونیده توغل ایدره
 طبقه سینه قارشو، قرآنده کی حقائقه قدسیه الهیه ده کی اعجازی کوستیر. و یا اعجازینک وهودینی احساس
 ایدر. و اهل طریقت و ولایت قارشو، قرآن بر دژ زکی دائما توجده اولاره آیاتک اسرارنده کی
 اعجازینی کوستیر.

وَلَهَذَا قَرِيبٌ طَبَقَةٌ لِهَرِ طَبَقَةٍ قَارِئُ بَرِخْمَةِ آهَارِ، اعْجَازِی کُوسْتِرِ. هَتَّی یَا لَئِذَا قُورِدْغِ بُولُونَا وَبِرْدَرَجِه
مَعْنَا فَمَی ایدِه عِلْمِ طَبَقَه سَنَه قَارِئُو، قَرَّانْک اوقونم سیله، بَاشَقَه کِتَابَه بَازِه مَدِیَنَی قُورِدْغِ صَاحِبِ تَصْدِیقه ایدِه.
وَ اَوْعَامِ دِرْکِه: یَا بُو قَرَّانْک بَتُو دِشَقَه دِشَرِ کِتَابَرِ اَنَاسِغِیْنَدِه در. بَوَیَه لَهج بَر دوشَمَه دَخِ دِیْمِز.
وَلَهْم یوز درجِه محال در. اَوِیله ایدِه، بَتُو ایشیدله کِتَابَرِ فُوقَنَدِه در. اَوِیله ایدِه مَعْجَزِه در. اِیْتَه بُو قُورِلَقِ
عَامِیْنَدِه فَمَی اِیْتَدِیْ اعْجَازِی، اَوِک یار دِیْم اِیچُو بَر درجِه اِیضَاح ایدِه هَلَز. شُورِک:

قَرَّانْ مَعْجَزِ اِلِیَاسَه مِیْدَنَه حَقِیْقَه یَغِی وَقْت، بَتُو عَلَمَه مِیْدَنَه اوقودی. وَ اَنَسَانَدِه اِیْکِ سَدَّتْکِ هَس اَوِیْنَدِرْدِی.
بِرِی، دُوسْتَارَنَدِه هَس تَقْلِیدِی، یَغِی سَوِیْکِ قَرَّانْک اِلِیَاسَه قَارِئُو بَرَزَه مَقْلَک آرزوسی وَ اَوْنَدِکِ بَی قُونُشْمَه هَسِی.
اِکَنْجِی، دُوشَمَانَدِه بَر هَس تَقْقِید وَ مَعَارَضَه، یَغِی قَرَّانْک اِلِیَاسَه مَقَابِلِ اِیْتَقْلَه، دَعْوای اعْجَازِی قِیرْمَه هَسِی.
اِیْتَه بَوَیْکِ هَس شَدِید اِلِی مِیْلِیُونار عَرَبِی کِتَابَرِ یَا زِیْلَمَار، مِیْدَنَدِه در. شِجْدِی بَتُو بُو کِتَابَرِ اَنَاسِغِیْنَدِه،
اَن فَصِیحاری قَرَّانْک بَر اَوِیْنَدِیغِی وَقْت، لَهْرِکِیم دِشَقَه سَه، قَطْعاً دِیْمِ مَقْلَه: قَرَّانْ بُو نَرِکِ لَهج بَرِیْنَه بَرَزَه مِیور.
دِیْمِکِ قَرَّانْک عَمُوم بُو کِتَابَرِکِ درجِه سَنَدِه دَظَر. اَوِیله ایدِه، لَهْرِ مَالَه یَا قَرَّانْک عَمُومَنَدِه اَلْتَنَدِه اَوِیله. اَوِیله،
یوز درجِه محال اَوِیْلَه بَر اِلِی لَهج کِیْمَه، هَتَّی شِیْطَانَه یِلْ اَوِیله دِیْمِز. ^[حاشیه] اَوِیله ایدِه قَرَّانْ مَعْجَزِ اِلِیَاسَه، یَا زِیْلَمَار
عَمُوم کِتَابَرِکِ فُوقَنَدِه در. هَتَّی مَعْنَا دِه فَمَی اِیْتَمِیْن جَاهِل، عَامِی طَبَقَه قَارِئُو دِه قَرَّانْکِ هَیْم، اَصَانَدِیْرْمَه
صُورِتِلَه اعْجَازِی کُوسْتِرِ. اَوْت، اَوْعَامِ، جَاهِل اَدَم دِرْکِه: اَن کُوزِل، اَن مَشْهُور بَرِیْتِی اِیْکِ اَدِج دَفْعَه اِیْتَمِیْم،
بَلَا اَصَانِغِ وِیْرِیْر. شُورِ قَرَّانْک ایدِه لَهج اَصَانَدِیْرْمِیور. کِیْتَدِکِ دَاها زِیْلَمَار دِشَقَه مِی فُوشَه کِیْدِیور. اَوِیله ایدِه،
بُوانَسَان سوزی دَظَر. لَهْم مَفْظَه جَاهِلِیَاسَه هُو بَقْلَرِکِ طَبَقَه سَنَه قَارِئُو دَخِ قَرَّانْکِ هَیْم، اَوْنَاک،
ضَعِیف، بَیْط وَ بَر صَحِیفَه کِتَابِی مَفْظَنَدِه طُومَا یَا هُو بَقْلَرِکِ کُوهْک قَفَا لَرَنَدِه اَوِیْیُون قَرَّانْکِ هُو وَ یِرْکَنَدِه
اَلْتَبَاس وَ مَوْسِیْتَه سَبِیْت وِیْرِیْر، بَرِیْرِنَه بَرَزَه یِه اِیْتَمِیْن وَ جَمْلَه لَرِکِ تَشَابُهِلَه بَر اِلِی، کَمَال سَهْوَتْلَه، قُورِلَقِلَه
اَوِیْیُون بَقْلَرِکِ مَافْظَه لَرَنَدِه یِرْشَمِی صُورِتَنَدِه، اعْجَازِی اَوْنَدِه دَخِ کُوسْتِرِ. هَتَّی آرزُو دِه وَ کُور وِلَتُودِه
مَتَأَثَّر اَوِیله فِتَه لَرَه وَ سَلَرَاتَنَدِه اَوْنَدِه قَارِئُو قَرَّانْکِ زَمْرَمِی وَ هَدَاسِی، زَمْرَمِی صَوِیْ بَی اَوْنَدِه فُوشَه
وَ طَانَه طَرِیْقَه جَهْتَه، بَر نَوْعِ اعْجَازِی اَوْنَدِه دِه اِصَاس ایدِه.

الحاصل: قومه مختلف طبقاته و آیری آیری نسلانده، قومه وجهله قرآن علم اعجازینی کوستیر. ویا اعجازینک و جوینی احساس ایدر. کیمسه ی محروم بیر اقاماز. حتی یاللز کوزی بولوناسه، ^[هاشیه] قولقز، قلیسز، علمیز طبقه سنه قارشوده، قرآنک برنوع علامت اعجازی واردر. شویلرک: حافظ عثمانه خطیبه و باصمسیله اولاسه قرآن معجزالبیانک یازیلده قلم لری بریرینه باقیور. مثلا، سورهُ کهفده ^[وَتَأْمِنُهُمُ كَلْبُهُمْ^(۱)] کلمه سی آلتنده یایراقدر دلیسه، سورهُ فاطرده کی ^[قَطِيرٍ^(۲)] کلمه سی آذرب انحرافی ایدر کورونه جک. وادکلبک اسمی ده آخلاشیلرجه. و سورهُ یسده ایکی دفعه ^[مُحْضَرُونَ^(۳)] بریری اوستنه و الصافاتده کی ^[مُحْضَرِينَ^(۴)] و ^[مُحْضَرُونَ^(۵)] کلمه بریرینه، لکم اولنده باقیور. بری دلیسه، اوتدیلری آذرب انحرافله کورونه جک. مثلا، سورهُ سبأک آخرنده، سورهُ فاطرک اولنده کی ایکی ^[مُشَى^(۶)] بریرینه باقار. بئو قرآنده یاللز اوج ^[مُشَى^(۷)] ده ایلمی بریرینه باقمه لری تصادفی اولماز.

وبونلرک امثالیک هوقدر. حتی برطلمه، بیه آتی یرده یایراقدر آرقه سنده آذرب انحرافله بریرینه باقیور. و قرآنک بریرینه باقار ایکی صحیفه سنده، بریرینه باقار جمله لری قیریزی قلم یازیلده برقرآنی بن کوردم. شو وضعیت دخی برنوع معجزه نلک اماره سیدر، اوقت دیدم. دها صوکره باقدملر، قرآنک متعدد یایراقدر آرقه سنده بریرینه باقار هوه جمله لری وارک، معنی دار صورتده بریرینه باقار. ایسته ترتیب قرآن، ارشاد نبوی ایلر، منتشر و مطبوع قرآنلرده الهام الهی ایلر اولدیغنده، قرآنک علمک نقیسنده و اوفطنه برنوع علامت اعجاز اشارتی وار. هونلر اوضعیت، نه تصادفک ایشی، نه ده ظربشون دوشونوشیدر. فقط بعضه انحراف وارک، اوده طبعک نقصانیدرک، نام منتظم اوله ایدی، کلمه لر تام بریری وزیرینه دوشه بکدی.

لکم قرآنک مدینه ده نازل اولاسه متوسط و اوزوسه سورهرینک لهر بر صحیفه سنده لفظ الله یک بدیع برطرزده ^[هاشیه] یاللز کوزی بولوناسه، قولقز، قلیسز طبقه سنه قارشو وجه اعجازی، بوراده غلیت مجمل، مختصر و ناقص قالمدر. فقط بوجه اعجازی یلدر طقوزنجی و اوتوننجی مکتوبلده ^[هاشیه جک] غلیت پارلوه و نورانی و ظاهر و باهر کوسریلمدر. حتی کورلرده کوره بیلیر. اوجه اعجازی کوسره جک برقرآن یازیدرجه. ان شاء الله طبع ایدر جک. لهر کس ده اوتوزون وجهی کوره بکدر.

^[هاشیه جک] اوتوننجی مکتوب یک پارلوه تصور و نیت ایدر یلمدی. فقط یرینی اشارات الاعجازه دیدی، کنیدی میدان هیقمدادی.

تکرار اید یا بسه. اغلباً یا بسه، یا آنتی، یا یدی، یا سز، یا طقوز، یا اوسه بر عدد تکرار اید برابر، بر یا بر غلغ
 [هاشیه] [هاشیه] [هاشیه] [هاشیه] [هاشیه]
 ایکی یوزنده و قارشو قارشوین صیغه ده کوزل و معنی دار بر مناسبت عددیه کوستیر.

[هاشیه] هم اهل ذکر و مناجاته قارشو قرآنک زینتی و قافیہ کی لفظی و فصاحتی، صنعتی اسلوبی و نظری
 کنیزه مویره جک بدعتک مزایای هوو اولمقله برابر، علوی جدیتی و الهی حضوری و جمعیت خاطر و ویرسور، اخلاص
 ایتیمور. هالبوک او صیه مزایای فصاحت و صنعت لفظیه و نظم و قافیہ، جدیتی اخلاص ایدر. ظرافتی اشخاص ایدر،
 حضوری بوزار، نظری طاغیدر. حتی مناجاتک ان لطیفی وان جدیسی وان علوی نظمی و مصرقط و غلاصک سبب
 فعی اولام امام شافیک مشهور بر مناجاتی هوو دفعه او قویوردم. کوردملہ، نظمی، قافیہ کی اولیغی احوو، مناجاتک
 علوی جدیتی اخلاص ایدر. سز طقوز سندر و رد مدر. حقیقی جدیتی، اوندہ کی قافیہ و نظم بر شیرہ عدم. اوندہ
 آخلاص ملہ، قرآنک خاص، فطری، محاذ اولام قافیہ لرنده، نظم و مزایانده بر نوع اعجازی وارک، حقیقی جدیتی
 و نام حضوری محافه ایدر، اخلاص ایتیمور. ایسته اهل مناجات و ذکر بر نوع اعجازی عقلاً فہم ایتیمورده، قلباً حس ایدر.

[هاشیه] قرآن معجز البیانک معنوی بر سر اعجازی شودر کہ: قرآن، اسم اعظمه مظهر اولام رسول اکرم علیہ الصلاۃ و السلام یک
 یون و یک پارلام درجه ایمانی افاده ایدر. گهم مقدس بر خریطہ کی عالم آخرتک و عالم ربوبیتک یونسک حقیقتی برین
 بیان ایدر غایت یون و کنسہ و علی اولام هوو دینک مرتبہ علویہ کی فطری بر طرزده افاده ایدر، درس ویرسور. گهم
 خالوہ طمانتک عموم موجوداتک ربی بچشنده، حد سز عزت و شمسہ خطابی افاده ایدر. البته بر صورتہ کی افاده فرقانہ
 و بر طرزده کی بیان قرآنہ قارشو، [قُلْ لِّیْنَ اجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلٰی اَنْ یَّاتُوْا بِمِثْلِ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لَا یَاْتُوْنَ بِمِثْلِهٖ] (۱) سیریل، بنوہ
 عقول بشریہ اتحاد ایتہ، بر تک عقل اول دخی، قارشوسنہ بیقمان، معارضه ایدر. [اِنَّ الَّذِیْ مِنَ الشَّیْءِ] (۲) هونکر
 شواوچ اساس نقطہ نظرندہ، قطعاً قابل تقلید دگلدر و تنظیر ایدر.

[هاشیه] قرآن حکیمک عموم صیغه لری آخرنده آیت تمام اولویر. کوزل بر قافیہ ایلر نهایتی ختام بولویر. بوندہ سری
 شودر کہ: ان یون آیت اولام مدینہ آیتی صیغه لری احوو، سورہ اخلاص و کوزل سطر لری احوو بر واحد قیاسی اتحاد
 ایدر لکندہ، قرآنہ حکیمک بولوزل مزیتی و اعجاز علامتی کور و لویر.

[هاشیه] بو مقامک بو مجشده غایت اتمیاتی و شمسای و یون و رسالہ نورک موافقتی نقطہ سنده غایت زینتی و
 سومی و مشوہ بر کرامتک یک از و جزوی و ضعیف و قیصہ موخوہ لرین و کو هو جک امارہ لرین [عجلہ لک بدلیہ]
 اتفا ایدر یا بسه. هالبوک او یون حقیقت و اوسومی کرامت ایه، توافقه نامید بسہ آتی نوعی ایلر رسالہ نورک
 بر سلسلہ کرامتی. و قرآنک کوزہ کور و نہ بر نوع اعجازک لمعاتی. و رموزات غیبیہ نک بر منبع اشاراتی
 تشبیل ایدر. صوره ده قرآنده لفظ اللہک توافقندہ بیقمانہ بر لعه اعجازی کوسترہ یا لیز ایلر بر قرآن
 یازدیریلدی. گهم رموزات ثمانیہ نامندہ کی سز لوهک رسالہ، حروف قرآنیک توافقاندہ بیقمانہ مناسبت لطیفه و اشارات
 غیبیہ لرینک بیانده تألیف ایدر. گهم رسالہ نوری توافقه سیریل تصدیق و تقدیر و تحسین ایدر کرامت غوثیہ و اوج کرامت
 علویہ و اشارات قرآنیک نامندہ کی بسہ عدد رسالہ یازیلدی. دیمک معجزات اتمیہ نک تألیفندہ، او یون حقیقت
 اجمالاً حس ایدر یا بسه. فقط مع التألف، مؤلف یا لکیر طرغانی کور و کوسترہ. دها آقرسنہ باقیامارہ قوسوب کتسمہ.

[**ایکینجی نکتہ**] حضرت موسیٰ علیہ السلام زمانہ سحر و جادو میں پیدا ہوئے، مگر قرآن اویا باہر بر طرزہ صلیبی۔
 و حضرت عیسیٰ علیہ السلام زمانہ علم طب و جادو میں پیدا ہوئے، مگر قرآن غالبی اوجہ صلیبی، رسول اکرم علیہ
 الصلوٰۃ والسلام دنی زمانہ جزیرۃ العربہ ان زیادہ راجدہ درت کی ایدی۔ [**پہلی**] بلاغت و فصاحت
 [**دوہم**] شعر و خطابت [**دوہم**] کائنات و غائبہ خبر ویرمک [**دوہم**] حادثات ماضیہ و
 و واقعات گونہ بیامک ایدی۔ ایستہ قرآن مجزاییہ صلیبی زمانہ، بودرت نوع معلومات صاحبزینہ قارئ
 میدان اوقودی۔ باشدہ اہل بلاغتہ بردہ دیز ہوکیردی۔ ہرگز قرآنی دیکھدیلر۔ ایکنجی، اہل شعر و
 خطابت، یعنی منتظم نظم و قویان و کوزل شعر و پیرینارہ قارئ اولر برہرت ویردی، بار قارئ ایستہ
 آتوہ ایلر یا زیلہ ان کوزل شعرین و کعبہ دیوارینہ مدار افتخار اچوہ آصیلہ مشہور معلقات سبقرین
 ایندیردی، قیمتہ دوشوردی۔ لہم غائبہ خبر ویرمک کائنات و سائر صویدیردی۔ اولرک غیبی خبرین
 اولرہ اونوتیردی۔ جنابین طردایتیردی۔ کائنات فائزہ ہکیردی۔ لہم ام سلفہ کائنات و واقعہ و حادثات
 عالمک اہوانہ واقف اولاندی خرافاتہ و یالاندہ قوتاروب، حقیقی حادثات ماضیہ و نورانی اولرہ وقایع
 عالمی اولرہ درس ویردی۔ ایستہ بودرت طبقہ، قرآن قارئو کمال حیرت و حرمہ، اولرک اولرہ دیز ہوکیرک
 شآورد اولدیلر۔ لہم پرسی، لہم بروقت برتک سورہ بہ معارضہ بہ قافیہ ایدیلر۔

[**آردینیلہ**] ناصل بیلیوزکر، کیم معارضہ ایدہ مدی و معارضہ قابل دگر؟ [**الجواب**] اگر معارضہ
 ممکن اولہ ایدی، لہر حالہ تثبت ایدیلر ہکدی۔ ہونر معارضہ بہ احتیاج شید ایدی۔ زیر دیناری، مالدی،
 جاناری، عیالاری تھلہ دوشور۔ معارضہ ایدیلر ایدی قوتورلوردی۔ اگر معارضہ ممکن اولہ ایدی، لہر حالہ
 معارضہ ایدیلر۔ اگر معارضہ ایدیلر ایدی، معارضہ طرفدارلری کفر، منافقہ ہوجہ، لہم ہک ہوجہ اولدیندہ،
 لہر حالہ معارضہ بہ طرفدار حقیقہ التزام ایدرک لہرک نشر ایدہ ہکاردی۔ ناصلہ اسلامیتک علیہندہ
 لہرشیئ نشر ایدہ اگر نشر ایدہ ایدیلر و معارضہ اولہ ایدی، لہر حالہ تاریخارہ، کتابارہ شععی بر
 صورتہ کچہ ہک ایدی۔ ایستہ میدانہ بتوہ تاریخار، کتابار۔ لہم بریندہ مسئلہ کذابہ بر قاض فقہ منہ
 باشقہ یوقدر۔ مالبوکہ قرآن حکیم، گرمی اوج سنہ مادیاً طمارکہ طوقوزیر اچوہ و عنادی تحریک ایدہ ہک
 بر طرزہ میدانہ اوقودی۔ ویر ایدیلر:

سو قرآنک محمد ^{صلی اللہ علیہ وسلم} کی برائیدہ نظیریں یابائیں و کوسٹیں۔ لہایدی بونی یا یا میورستان، اوزان امی و الماسوسہ، غایت عالم و طاب اوسہ۔ لہایدی بونڈہ کتیرہ میورستان، برتک ذات اوسہ۔ بتوہ عالمایان، بلیغایان طویل اوسہ۔ بربرینہ یاردیم انتیسہ۔ حتی کووندیقان آلہ لریگز سزہ یاردیم انتیسہ۔ لہایدی بونقلہ دہ یا یا مایا بقیان، اسیدہ یازیلمسہ بلیغ اترردہ دہ استفادہ ایدوب، حتی حکم بقاری دہ یاردیمہ طغیروب قرآنک نظیریں کوسٹیں، یابائیں۔ لہایدی بونی دہ یا یا میورستان، قرآنک مجموعہ اوماسیہ دہ، یالان اوسہ سورہ سنک نظیریں کتیریں۔ لہایدی اوسہ سورہ سنہ مقابل حقیقی، طوغری اولاد و بر نظیرہ کتیرہ میورستان، لہایدی حکایہ لردہ، اصلان قصہ لردہ ترکیب ایدیں۔ یالان نظمنہ و بلاغتہ نظیرہ اوسہ کتیریں۔ لہایدی بونی دہ یا یا میورستان، برتک سورہ سنک نظیریں کتیریں۔ لہایدی سورہ اوزوہ اوسہ، قیسہ بر سورہ اوسہ، نظیریں کتیریں۔ یوقہ دین، جان، مال، عیال لریگز دنیا دہ، آخرتہ دہ قہلایہ دوسہ قدر۔

ایستہ سار طبقہ دہ الزام صورتہ، قرآن حکیم گرمی اوچ سنہ دگل، بلایک اوچ یوز سنہ دہ بتوہ انس و جنہ قارو بومیدانی او قوس و او قیور۔ مالوکہ اولکی زمانہ او طفرر جان، مال و عیالنی قہلایہ آتوب ان دہستانی بول اولدہ حرب بونی اختیار ایدرک، ان قولی وان قیسہ اولدہ معارضہ بونی ترک ایتدیلر۔ دیک معارضہ بولی مملہ دگلدی۔ ایستہ لہج بر عاقل، خصوصاً اوزمانہ جزیرہ العربہ کی آدمار، خصوصاً قریشی لری ذکی آدمار، برتک ایدیلر قرآنک برتک سورہ سنہ نظیرہ یوب قرآنک لہجوندہ قور تولانی تأیید ایدرک، قیسہ و قولی بولی ترک ایدوب، جان، مال، عیالنی قہلایہ آتوب، ان مقلدان بولی سون ایدرکی؟

[الحاصل] مشہور جاعظک دیدیلکی بی، معارضۃ بالحرروف ممکن اولدی۔ مُحَارَبَةٌ بِالشُّوْفِ مجبور اولدیلر! [آر دینیلہ] بعضہ محققہ علمادیمکدر: قرآنک بر سورہ سنہ دگل، برتک آیتہ، حتی برتک جملہ سنہ، حتی برتک حکم سنہ معارضہ ایدیلر و ایدیلر مسہ۔ بو سوزر مبالغہ کوردونبور و عقل قبول ایتدیلر۔ ہونہ برون سوز لرنہ، قرآن جملہ لرنہ بکرنہ یوب جملہ لردار۔ بو سوزن سرحاکتی نہ در؟

[الجواب] اعجاز قرآنک ایک مذهب وار۔ مذهب اکثر و راج اودرک، قرآنک کی لطائف بلاغت و مزایای معانی، قدرت برون فوقندہ در۔ انجی مروج مذهب دیرک: قرآنک بر سورہ سنہ معارضہ، قدرت برون دافلندہ در۔ فقط جناب حق معجزہ ^{صلی اللہ علیہ وسلم} ایدرکہ منع انتیسہ۔ ناصللہ بر آدم آباغہ قالقاییلر، فقط اتر معجزہ اولدوہ

برنجی دینه له: س قاقامایا بقک! اوده قاقامازسه، معجزه اولور. شو مذهب مرمومه (صرفه مذهبی) دینیار.
یعنی جناب هو جن وانسی منع ایتمه، قرآنک بر سوره سنه مقابله ایده یلمه سینار. اگر منع ایتمه سیدی، جن وانسی
بر سوره سنه مقابله ایدردی. ایتمه شو مذهب کوره، بر کلمه سنه ده معارضه اید یلمه دینه علمانک سوزلری
حقیقته. هونره مادام جناب هو اعجاز اجمومه اولدی منع ایتمه. معارضه یه آغیزلری آقامازلر. آغیزلری آهسته کرده،
اذنه الهی و المازسه کلمه یی هیقار امارلر.

اما مذهب راجع و اثر اولده مذهب اوله کوره دخی، او علمانک بیان ایتمه یی فکرلر شویله بر اینجه وجهی وارد کله:
قرآنه حکیمک جمله لری، کلمه لری برینه باقار. بعضه اولور، بر کلمه اونه یه باقار. اونده اوده ثلثه بلاغت،
اونه مناسبت بولونیور. ناصطلاح اشارات الاعجاز نامنده کی تفسیره، فاتحه نکه بعضه جمله لری ایچنده و **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ**
الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ ^(۱) جمله لری ایچنده، شونته لرده بعضه نمونه لری کوسر مشر. مثلاً ناصطلاح، منقشه بر سر ایده،
متعدد، مختلف نقاشلر دولوی هانده بر طاشی، بتونه نقاشیه باقاجوه بریده بر شیرمه، بتونه اودیواری
نقوشیه یلمه متوقفدر. لکم ناصطلاح، انسانک باشنده کی کوز بیانی برنده بر شیرمه، بتونه جمله مناسباتی
و وظائف عجیبه سی و کوزلر او وظائفه قارو وضعیتنی یلمه اولویور. اولرده، اهل حقیقتک هونره لری کیده
قرسی، قرآنک کلمه اتنده یک هونره مناسباتی و سائر آتمده، جمله لره باقار و هوهری، علامه لری کور مشر. خصوصاً
علمای علم حروف دها ایلدی کیده، بر حرف قرآنده بر صیغه قدر اسراری اهلنه بیان ایدرک اثبات ایتمه.

لکم مادام فالعه کل شیءک حلاصیدر. لکم بر کلمه سی، قلب و یاردن کلمه کی ییلیر. اطرافنده اسراردیه متقل
بر بعد معنوی یه قلب و بر شجره معنوی یه یاردن کلمه کی ییلیر. انسانک سوزلرنده قرآنک کلمه لری کی کلمه لری،
بله جمله لری، آیدر بولونیایلیر. فقط قرآنده، هونره مناسبات کوزیلرین بر طرز ایلر بر شیریلدیگی یرده، بر علم محیط
لازمه، اوله برلی برینه برلشوه.

[**اوجین نکته**] قرآن معجز البیانک خلاصه الخدیه بر اجمال ماهیتی اجمومه بروقت، عربی عبارته ایلر بر تفکر حقیقی
جناب هو بنم قلبه ایمان ایتمدی. شیدی عیناً او تفکری عربی اولور و یاز اهنر. صوره معناسنی بیان ایده جانر.
ایتمه [سُبْحَانَ مَنْ شَرِدَ عَلَى وَحْدَانِيَّتِهِ وَ صَرَّحَ بِأَوْصَافِ جَمَالِهِ وَ كَمَالِهِ الْقُرْآنُ الْحَكِيمُ الْمُنَوَّرُ جِهَانُهُ
الْبَسْتُ الْحَاوِي لِسِرِّ أَجْمَاعِ كُلِّ كُتُبِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْأَوَّلِيَاءِ وَالْمُؤَجِّدِينَ الْمُخْتَلِفِينَ فِي الْأَعْصَارِ وَالْمَشَارِبِ وَالْمَسَالِكِ

الْمُتَّقِينَ بِقُلُوبِهِمْ وَعُقُولِهِمْ عَلَى تَصْدِيقِ آسَاسَاتِ الْقُرْآنِ وَكَلِمَاتِ أَخْطَامِهِ عَلَى وَجْهِ الْأَجْمَالِ. وَهُوَ مُحَضَّرُ
النُّوْحِي بِاجْتِمَاعِ الْمُنْزَلِ وَالْمُنْزَلِ عَلَيْهِ وَعَيْنِ الْهُدَايَةِ بِالْبَدَاهَةِ وَمَعْدَنُ أَنْوَارِ الْإِيمَانِ بِالضَّرُورَةِ
وَجَمْعُ الْحَقَائِقِ بِالْيَقِينِ وَمَوْصِلُ إِلَى السَّعَادَةِ بِالْعَيَانِ وَذَوُ الْأَثْمَارِ الْكَامِلِينَ بِالشَّاهِدَةِ وَمَقْبُولُ الْمَلِكِ
وَالْإِنْسِ وَالْجَانِّ بِالْحَدْسِ الصَّادِقِ مِنْ تَفَارِقِ الْأَمَارَاتِ وَالْمُؤَيَّدُ بِالذَّلَالِ الْعَقْلِيَّةِ بِاتِّفَاقِ الْعُقَلَاءِ الْكَامِلِينَ
وَالْمُصَدِّقُ مِنْ جِهَةِ الْفِطْرَةِ السَّامِيَةِ بِشَهَادَةِ أَهْلِ سُنَنِ الْوُجْدَانِ وَالْمُعْجَزَةُ الْأَبَدِيَّةُ الْبَاقِي وَجْهُ عَجَازِهِ عَلَى
مَرِّ الزَّمَانِ بِالشَّاهِدَةِ وَالْمُنْبَسِطُ دَائِرَةُ ارْتِشَادِهِ مِنَ الْمَلَأِ الْأَعْلَى إِلَى مَكْتَبِ الصَّبِيَّانِ يَسْتَفِيدُ مِنْ عَيْنِ دَرَسِ
الْمَلَكَةِ مَعَ الصَّبِيِّينَ وَكَذَا هُوَ ذُو الْبَصَرِ الْمُنْطَاقِ بِرَى الْأَشْيَاءِ بِكَمَالِ الْوُضُوحِ وَالظُّهُورِ وَيُحِيطُ بِهَا وَيُقَلِّبُ
الْعَالَمَ فِي يَدِهِ وَيَعْرِفُهُ لَنَا كَمَا يُقَلِّبُ صَانِعُ السَّاعَةِ السَّاعَةَ فِي كِفِّهِ وَيَعْرِفُ لِلنَّاسِ هَذَا الْقُرْآنَ الْعَظِيمُ لَشَأْنِ
هُوَ الَّذِي يَقُولُ مُكَرَّرًا **اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاعْلَمُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** ^(۱)

ایشه شوقا عربینک ترجمه و مائی شود که: یعنی قرآن معجزالبیانک آتی بهتی بار لافدر و نور لیدر. اوهام و
شبهات ایچنه کیره مر. هونکر آرقی، عرش طیار نور. او جهنده نور دخی وار. اولنده و همدنده، سعادت
دارین وار. ابد، آخرته آل آتسه. جنت و سعادت نوری وار. اوستنده، سلمه اعجاز بار لیدور. آتنده،
برهانه و دلیل دیر طری وار. ایچی، خالص هدایت. صاغی، **[أَفَلَا يَعْقِلُونَ]** ^(۲) لر ایله عقولی استنفاقله **[صَدَقَتْ]**
دیر برتوب. هولنده، قلبه اذواق روحانی و یرمک ایله و همدندی استشهاد لیدر **[بَارَكَ اللَّهُ!]** دیر برن
قرآن معجزالبیان، هانکی کوشه ده، هانکی جهنده اوهام و شبهاتک خیر سزری کیره یلیر؟ اوت، قرآن معجزالبیان
عمری، مری، مری، مختلف اوله انبیانک، اولیانک، موهبینک کتاب لیدرک سراجما غنی جامعدر. یعنی بتونه
اوهل قلب و عقل، قرآنه هلمک مجمل اعطانی و اساساتی تصدیق لیدر بر صورتده، و اساساتی کتاب لیدرک ذکر لیدر
قبول ایتدر. یرمک اولار، قرآنه شجره سماویه سنک کوطری هاننده در لور.

لهم قرآن حکیم و حیه استناد لیدور و وهیدر. هونکر قرآنی نازل لیدر ذات ذوالجلال، معجزات احمدیه ایله، قرآن
دخی اولدغی کوسر، اثبات لیدر. و نازل اولده قرآن دخی اوستنده کی اعجاز لیدر کوسرک، عرشه صلیور. و منزل
علیه اولده رسول اکرم علیه الصلاة والسلامک بدایت و حیده کی تلاشی و نزول وقتده وضعیت بیرونی و هرکده
زیاده قرآنه قارشو اخلاص و حرمتی کوسر لیدر، و حی اولوب ازلده صلیور. اولما مافرا اولدور.

لهم قرآن بالبداهه محض هدیته. هونر اوندك مخالفی، بالمأصده كفرك ضلالتیدر. لهم بالفزوره قرآن انوار ایمانیته معدنیدر. البته انوار ایمانیته على ظلماتدر. هونر سوزرده بونی قطعی اولدر و اثبات ایتسز. لهم قرآن، بالیقینه حقائیک جمعیدر. خیالات و خرافات ایمنه کیره مر. تسایل ایتدیگی حقیقتهی عالم اسلامیت و اظهار ایتدیگی اساسی شریعت و کونستردیگی عالی کمالاتک شهادتیه، عالم غیبیه ند اولدر بمحاکمده دخی، عالم شهادتیه کی بمحاکمبی عیمه حقائیک اولدیغی و ایچنده خلاف بولوغدیغی اثبات ایدر. لهم قرآن، بالعیان و شبهه سر، سعادت دارینه ایصال ایدر. بشری اولک سوره ایدر. کیمک شهره ی وارسه، بر دفعه قرآنی او قوسوه، دیشک سیه، نه دیور؟

لهم قرآنک ویردیگی صوره لهم ماکلدر، لهم هیاتداردر. اوله ایه قرآن آغاجک کوی حقیقته در، هیاتداردر. هونر صونه هیاتی، آغاجک هیاتنه دلالت ایدر. ایتنه باوه. لهم عصرده نه قدر احضیا و اولیا کی عمل و کامل ذی هیات و ذی نور صوه لری ویرسه. لهم حد سز مقرقه اعاره کورده نشت ایدر بر حدس و قاعده قرآن لهم انس، لهم هن، لهم ملطک مقبولی و مرغوبیدرک، او قوندیغی وقت اوندک اشتیاقده پروانه کی طرفنه طویل نیوریر. لهم قرآن وحی اولقله برابر، دلالت عقلیه ایلر تأیید و تحکیم ایدیلکسه. اوت، کامل عقلانک اتفاق بوک شاهده در. باشد علمای علم صلامک علام لری و ابن سینا، ابن رشد کی فلسفه نکه داهیلری، متفقاً اساس قرآنی اصولیر، دلیلایلر اثبات ایتسز. لهم قرآن فطرت سیاه بهتیه مصدق در. اگر بر عارضه و بر مرصه اولازسه، لهم بر فطرت سیاه اوی تصدیق ایدر. هونر اطمینان وجدان و استراحت قلب اوندک انواریه اولور. دیمک فطرت سیاه، وجدانک اطمینانی شهادتیه اوی تصدیق ایدیر. اوت فطرت، لسانه عالی ایلر قرآنه دیر: فطرتن کمالی سنسز اولماز. شو حقیقی هونر برلرده اثبات ایتسز.

لهم قرآن بالمأصده و بالبداهه ابدی و دائمی بر معجزه در. لهم وقت اعجازینی کونستیر. سائر معجزات کی هونر، وقتی ستمز، ایدیر. لهم قرآنک مرتبه ارشادنده اولیه بر کنیملک وارک، برنک درسند هفرت هیریل، بر طفل نور سیده ایلر آموز اوموزه اودری دیکر، حقیه لری ایلر. و ابن سینا کی ان داهی فیلسوف، ان علمی بر اهل قرآنه دیر دیزه عیمه درسی او قوریر، درس لری ایلر. حتی بعضاً اولویورک، او عامی آدم، قوت و صفوت ایمان بهتیه ابن سیناده داهانز یاده استفاده ایدر. لهم قرآنک ایچنده اولیه بر کوز وارک، بتوه کمالاتی

کورور، احاطه ایدر. و بر کتابک صحیفه لری بی طائاتی کوز اولنده طوتار. طبقاتی و عالمای بی بیانه ایدر.
بر ساعتک صنعتکاری ناصر ساعتی مویر، آهار، کوسیر، تعریف ایدر. قرآن دخی، ائنده طائاتی طوتس،
اوله یاسور. ایته شویل بر قرآن عظیم کاندراک، [**فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** ^(۱)] دیر، و هدایتی
اعلامه ایدر.

**اللَّهُ اجْعَلِ الْقُرْآنَ لَنَا فِي الدُّنْيَا قَرِينًا وَفِي الْقَبْرِ مُؤْنِسًا وَفِي الْقِيَمَةِ شَفِيعًا وَعَلَى الصِّرَاطِ نُورًا وَمِنَ النَّارِ سِتْرًا
وَحِجَابًا وَفِي الْجَنَّةِ رَفِيقًا وَإِلَى الْخَيْرَاتِ كُلِّهَا دَلِيلًا وَمَامًا** ^(۲) **اللَّهُ تَوَرَّ قُلُوبُنَا وَقُبُورُنَا بِنُورِ الْإِيمَانِ
وَالْقُرْآنِ وَنُورِ بُرْهَانِ الْقُرْآنِ بِحَقِّ وَجْهِهِ مِنَ أَنْزَلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ عَلَيْهِ وَعَلَى إِلَهٍ الصَّلَاةُ وَكَسَلَامٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الْخَنَّانِ**
أَمِينَ ^(۷)

[**اون طقوزنجی نته لی اشارت**] سابعه اشارتده رسول اکرم علیه الصلوة والسلام جناب حقک رسولی اولدغی،
غایت قطعی و شبهه سبز صورتده اثبات ایدیلدی. ایته رسالتی بیکار دلائل قطعیله ثابت اولده محمد عربی علیه الصلوة
و السلام، و هدایت الهیه نیک و سعادت ابدیه نیک ال پارلوه بر دلیلی و ان قطعی بر بهانیدر. بز شواهد
او مشرفه پارلوه دلیله و ناطقه صادره برهانه، خلاصه الخداصه بر جمال الیه کوهک بر تعریف یا با جفر. هونکر مادام
او دلیلدیر. و شیخی معرفت الهیه در. البته دلیلی طایفه و وجه دلالتی ییاحک لازمدر. اوله ایسه، بزده
غایت مختصر بر خلاصه الیه وجه دلالتی و صحتی بیان ایدر. شویلر: رسول اکرم علیه الصلوة و السلام، شواهدک
موجوداتی بی، خاتمه طائاتک و هودینه و وعدته کند ذائق دلالت ایتدیگی بی، او کندی دلالت ذاتیه سی، بتوه
موجوداتک دلائله برابر لسانیه اعلامه ایتدیر. مادام دلیلدیر. بز او دلیله حجت و استقامته و صدق
و حقانیت [**اون بسمه السده**] اشارت ایدر.

[**برنجیسی**] تم ذاتیه، تم لسانیه، تم دلالت عالیه، تم قایلده طائاتک صانعده دلالت ایدر شویلر،
تم حقیقت طائاتجه مصدوره، تم صادقدر. هونکر بتوه موجوداتک و هدایتیه دلالتدی، البته و هدایتی سویلرین
ذاتی تصدیقه همنده در. دیمک سویلر دیک دعواده، عموم طائاتجه مصدقدر. تم بیان ایتدیگی کمال مطایعه اولده
و هدایت الهیه و غیر مطایعه اولده سعادت ابدیه، بتوه حقانیه ملک هسه و لانه موافقه و مطابقه اولدغنده،

او، دعواسنده البته صادق. ديمک رسول اکرم عليه الصلوة والسلام، وهديت الهيه وسعدت ابدیه به
بربرهان ناطوه، صادق و مصدق.

[**ايکنجي اساس**] لکم اودليل صادق و مصدق، مادام عموم انبياءک فوقنده بيقار معجزات ونسخ ابدیله به بر
شريعت و عموم جن و انس شامل بر دعوت صاحب اولي غنمه، البته عموم انبياءک رؤسید. اوليه ايه، عموم
انبياءک معجزاترينک سړي و اتقاقيرنک جامع. ديمک بتوه انبياءک قوت اجماعي و معجزاترينک شهادتي،
اونک صدق و عقانيتنه بر نقطه استناد تشکيل ايد. لکم اونک تربيه و ارشادي و نور شريعتيه کمال
بولسه بتوه اوليا و اصفیاءک سلطان و استايد. اوليه ايه، اونک ګرامتيرنک و اجماع طرانه
تصدیقيرنک و تحقیقاتيرنک قوت جامع. هوکله اونک، استاديرنک آهيدغي و قابوي آهيوه براقيدغي بولده
کيتلر، حقيقتي بوللر. اوليه ايه، اونک بتوه ګرامتيرنک و تحقیقاتيرنک و اجماعيرنک، اومقدس استاديرنک
صدق و عقانيتي آهيوه بر نقطه استناد تأسيه ايد. لکم اوبرهان و هديت، سابعه اشارتوده کور و وليکي،
اوقدر قطعي، يقيني و بالهر معجزه لري و غارقه ارهاصاتيرنک و شبهه زد لامل نبوت وار و اود ذاتي اوليه
بر تصديقه ايد سورک، طائعات طويده نه اونک تصديق ابطال ايد مز.

[**اوجنجي اساس**] لکم اومعجزات بالهر صاحب اوليه و هديت دلاي وسعدت ابدیه مرده هيسي کندي ذات مبارکنده،
اوليه اخلاقه عليه و وظيفه رسالتده اوليه سجايای ساميه و تبليغ ايتدي شريعت و دينده اوليه فضائل غاليه
وارد رک، ان شيد دوشمان دخی اونی تصديقه ايد سور. انظاره مجال بولاي سور. مادام ذاتده و وظيفه سنده
و دينده ان يونسک و کوزل افلاکري و ان علوي و مکمل سحيه لري و ان قيمتدار و مقبول فضيلتيرنک بولوي سور.
البته اوزان، مهوراته کي کمالونک و اخلاقه عليه کي مثلي و نمي و تمای و استايد. اوليه ايه، ذاتده
و وظيفه سنده و دينده شمولات ايه، عقانيتنه و صدقنه اوقدر قوتک بر نقطه استناد درک،

لکم برهخته صار صليمان.

[**در دنجي اساس**] لکم معدنه کلمات و معالم اخلاقه عليه اوليه اودلال و هديت وسعدت، کندي کندينه سويلي سور.
بله سويلي يوليور. اوت، خالک طائعات طرفنده سويلي يوليور. استاد ازي سنده درس آير، صوکره درس ويريور.
هوکله، سابعه اشارتوده قسماً بيانه ايد لري بيقار دلايل نبوت، خالک طائعات، بتوه اومعجزات اونک انده غلوه ايتقله

کوستريکه، او، اوندک عايند قونوشويور. اوندک علامتي تبليغ ايديور. لهم اولاد کله قرآن ايه، ايچنده، طيشنده قوه
 وجه اعجاز ايله کوستريکه، او، جناب حق ترجمانيدر. لهم او، کندی دشته بتوه اخلاصيله و تقوايله و هديتيله
 و احسانيله و سائر بتوه احوال و اطواريله کوستريکه، او، کندی نه، کندی قلميله ديمه يور. بلکه عالمي نه قونوشويور.
 لهم اونی ديهلرين بتوه اهل حقيقت، کشف و تحقيقاته تصديقه ايتمه و علم اليقيه ايمانه ايتمه، او، کندی
 کنديز قونوشمايور. بلکه عالمي ثنات اونی قونوشديريور، درس ويريور. اونهام درس ويريوريور. اوله ايه
 اوندک صدقه و حقانيتي، بودرت غايت قوتی اساسون اجماعنه استناد ايدور.

[**بشني اساس**] لهم او ترجمان علام ازی، ارواهي کورويور. ملاک لوله صحبت ايديور. جن و انسي ده ارشاد
 ايديور. دگل انس و جن عالمي، بلکه عالم ارواح و عالم ملاک فوقنده درس ايسور. و عاودارنده مناسبي وار
 و اطلاعي واردر. سايه معجزاتي و تواتر قطعي مجرای حياتي، شوقي اثبات ايتمه. اوله ايه، لاهند
 و سائر غايه خبر ورنلري، اوندک خبرينه دگل جن، دگل ارواح، دگل ملاک، بلکه خبرينه باسقه ملاک مقربين
 دخی قايستمايور. هتي اکثر اوقاتده اوندک آقداشي اولده حضرت جهائلي دخی

بعده کري يراقيور.

[**آنجي اساس**] لهم او ملک و جن و بشر سيدي اولده ذات، شواکات آخايندک ان منور و مکمل صوبي و رحمت
 الهيئه نه تمثالي و محبت ربانيه نه مثالي و حق ان منور برهاني و حقيقتک ان پاره سراجي و حکم لائنه
 مفداحي و معاني خلقک کثافي و حکمت علام سارجي و سلطنت الهيئه نه دلالي و محاسبه صنعت ربانيه نه
 وصافي و جامعيت استعداد جهتيله اودان، موجوداتده کي کمالاته ان مکمل انموزجيدور. اوله ايه، اودانه
 شواوصافي و شخصيت معنويه اشارت ايدور، بلکه کوستريکه، اودان، لائنه علت غاييه سيدر. يعني اودانه
 شواکاتنه خالق باقمه، لائنه ظاهري ايتمه. اراونی ايجاد ايتمه ايدی، لائنه دخی ايجاد ايتمزدی دينيله بيلير.
 اوت، جن و انه کتريديک هقائق قرآنيه و انوار ايمانيه و دشته کور و نديک اخلاصه عاليه و کمالات ساميه،
 شوقي حقيقت شاه قاطعور.

[**يدنجي اساس**] لهم او برهان حق و سراج حقيقت، ايله بردين و شريعت کوستريکه، ايکي بهانه سعادت
 تأميه ايدو جهک دساتيري معدر. و جامع اولقله برابر، لائنه هقائق و وظائف و خالعه کاتنه اسماني

وصفاتی کمال حقانیتہ بیان ایتدر۔ ایتہ اولامیت و شریعت، اوپہ برطرزده محیط و علمدر و اوپہ برصورتده
 کائناتی کنیدہ برابر تعریف ایدرکہ، اوندک مالہیتہ دقت ایدہ ایتہ اقلدرکہ، اودین، بکوزل کائناتی یاباہ
 ذاتک، او کائناتی کنیدہ برابر تعریف ایدہ جک بریائنام سیدر و بر تعریفه سیدر۔ ناصلاہ بر سرائک اوستہی،
 اوسرایہ مناسب بر تعریفه یابار۔ کنیدنی وصفایرہ کوسر مک ایچوم بر تعریفه قلکہ آیر۔ اوپہ ده، دین و شریعت
 محمدیہ^ص ده اوپہ براہاطہ، بر علویت، بر حقانیت کور و نوپورکہ، کائناتی علوہ و تہیر ایدنک قلمندہ ہیقیدنی
 کوسر۔ او کائناتی کوزبطہ تنظیم ایدہ کم ایدہ، شوینی کوزبطہ تنظیم ایدہ سینہ اودر۔ اوت، اونظام المل، ایتہ
 بونظم اجمالی ایتہ۔

[سکونجی اساس] ایتہ مذکور صفات ایدہ متصف و لہر جہت ایدہ صار صیالماز، قوتی استناد نقطہ لرینہ
 طایانانہ محمد عربی علیہ الصلاۃ والسلام، عالم شہادتہ متوجہ اولدرہ، عالم غیب نامہ، جن وانک باہوی
 اوزرینہ اعلامہ ایدرکہ، استقبالہ کلہ جک عہدہ آرقمندہ طوران اقوامہ و ملتہرہ خطاب ایدوب، اوپہ برندا
 ایدرکہ، عجم جن وانہ، عجم برلہ، عجم عہدہ ایشیدریور۔ اوت، ایشیدریور۔

[طقوزنجی اساس] لہم اوپہ یوسک، قوتی خطاب ایدورکہ، بتوہ عہدہ اونی دیشدر۔ اوت، عکس صداسنی لہر
 عصر ایشیدریور۔

[اونجی اساس] لہم اوندک کیدہ سائنده کور و نیورکہ، کور و یور، اوپہ خبر و یور۔ ہونکہ ان تھلکلی وقتہ
 کمال متانتہ، ترددین، تلاش سوزوپور۔ بقصہ اولور، تک باشیلہ دنیاہ میدانہ اوقیور۔

[اون برنجی اساس] لہم بتوہ قوتیلہ اوپہ قوتی دعوت ایدوب ہاغیرکہ، یاری یری و نوع بشرک بشدہ برنی
 سنہ قارشو [لَبَّيْكَ!] دیدرندی۔ [سَمِعْنَا وَ اطَعْنَا]^(۱) سوبندیدی۔

[اون آلتنی اساس] لہم اوپہ برعدتہ دعوت و اوپہ اساسی برصورتہ تربیہ ایدرکہ، دستور لینی عہدہ
 جبرہ سندہ واقطارک طاسارندہ نقش ایدور۔ ودھلرک یوزلرندہ پایدار ایدور۔

[اون اوچنی اساس] لہم تبلیغ ایتدی اعطامک صاغلاملغہ، اوپہ بروٹوہ و کوونقلہ سولپور و دعوت
 ایدورکہ، دنیا طویلانہ، اونی برکمندہ کری ہویروب یشمانہ ایدہ مز۔ بوکشاہد، بتوہ تاریخ حیات

[**اوسه درنجی اساس**] لهم اولیه بر اطمینان ایلر، بر اعتماد ایلر دعوت ایلر، تبلیغ ایلرک، کیمه ده منت آماز. لهم مصلاته قارشو تداش ایتز. تردد سن، کمال صمیمیت و صفوت و لهر کسه اول کنیزی عمل ایدوب قبول ایلرک، کتیردیگی اعطای اعلامه ایلر. بولک شهادیه، لهر کجه، دوست و دو شمانه معلوم اولسه مشهور زهدی و استقامی و دنیانک فانی فریخته عدم تنزل ایلر.

[**اوسه بشنجی اساس**] لهم کتیردیگی دینه لهر کسه زیاده اطاعتی، فالقنه قارشو لهر کسه زیاده عبودیتی، منهیاته قارشو لهر کسه زیاده تقوی قطعاً کوسیرک، او، سلطان ازل و ابدک مبلغیدر، ایلمجیدر. و او، معبود بالحق ان خالص عبیدر. و علام ازینک ترجمانیدر.

شو اوسه عدد اسرار نتیجه شودرک، مذکور اوصاف ایلر متصف شوزان، بتوه قوتیلر، بتوه میاسته مدرراً و تمادیا [**فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** ^(۱)] دیر. و هدایتی اعلامه ایلر.

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَيْهِ وَعَلَىٰ آلِهِ عَدَدَ حَسَنَاتِ أُمَّتِهِ ^(۶)
سُبْحَانَكَ لَا إِلَهَ إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ^(۷)

تَمَّتْ أَنْوَارُ الْكِتَابِ بِعَوْنِ اللَّهِ الْمَلِكِ الْوَهَّابِ

يَا اللَّهُ يَا رَحْمَنُ يَا رَحِيمُ يَا فَرْدُ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ يَا حَكَمُ يَا عَدْلُ يَا قُدُّوسُ
بِحَقِّ اسْمِكَ الْأَعْظَمِ وَفُرْقَانِكَ الْأَحْكَمِ وَرَسُولِكَ الْأَكْرَمِ اجْعَلْ طَلِبَةَ
رِسَالَتِ النُّورِ نَاشِرِينَ لِأَسْرَارِ الْقُرْآنِ وَقُلُوبَهُمْ مُظَهِّرًا لِأَنْوَارِ الْإِيمَانِ وَوَفِّقَهُمْ
وَسَدِّدْهُمْ لِلْإِسْتِقَامَةِ عَلَى السُّنَّةِ وَالطَّرِيقَةِ الْمُحَمَّدِيَّةِ
وَاجْعَلْهُمْ مَسْعُودِينَ فِي الدَّرَجَاتِ

أَمِينَ أَمِينَ أَمِينَ ^(۸)

سعيد النورسي

[براکرام الهي، برائرعنايت ربانيه]

[**وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ** ^(۱)] مکتوبه حاصره اوله اُمليه ديرز: سور سالنهک تأليفده جناب هقه
 برائرعنايتي ورعتي ذکرايه علم. تا سور سالري اوقوانده، اهميته باقينده. ايته سور سالنهک تأليف
 لهق قابده يوقدي. هونکر رسالت احمديه دائر اتوزبرنجي و اوه طقوزنجي سوزريازيلدي. بردينه سور سالري
 يازموه ايجوه مجبر فاطره قلبه کدي. لهق قوه حافظم، مصيبتار شجيه اولاروه سونمدي. لهق مشربده، يازديغم
 اثرلرده نقل صورتيله قال قيل صورتيله کيتمه مدم. لهق ياننده کتب هديه وسير کتابدي يوقدر. بونقله برابر
 [**تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ** ^(۲)] ديديرک باشلادم. اوليه بر موفقيت اولدیرک، اسکی سعیدک قوه حافظه منده زياده
 حافظم يارديم ايتدي. لهق ايک اوچ ساعته، سرعتله اتوز قوه صحيفه يازيلدي. برته ساعته اون
 بيه صحيفه يازيليوردي. آنکر تجارتي، مسلم، سهرقي، ترجمي، شفاي شريف، ابونعيم، طبري کي
 کتابلرده نقل ايديليور. هالبولر بونقلده خط اوله، هديت اولديغي ايجوه کناه اولي لازم حليته،
 قلم يتيره يوردي. فقط آکلا شيلديک، عنايت وار. سور سالري احتياج وار. اه شاء الله صبح بر صورتده
 يازيلمدر. شايه بعضه الفاظ هديه ده ويا راويدک اسمنده بر ياکليسره بولونسه، تفصيح ايديرک
 سامحه ايله باقميرني افوانلرده رجا ايديورم.

سعید النوری

اون، برموده يي يازيورده. استاد نموده سويلر يوردي. ياشنده لهق کتاب يوقدي. لهق مراجعت ده ايتيوردي.
 بردينه، غايت سرعتي سويلر يوردي. بزده يازيورده. ايک اوچ ساعته اتوز قوه، داها فقله
 صحيفه يازيورده. بزده قناعت حليته، بر موفقيت معجزات نبويه نک برکرامتيره.

دائمي خدمتگاري	خدمتگاري و موده	موده طابتي و آخرت	موده و تبصيره طابتي فردايش
عبداللہ	طابتي	فردايش	سامي
هاووسه	سليمه سامي	حافظ خالد	حافظ محمد توفيقه
(ع)	(ع)	(ع)	(ع)

۔۔۔۔۔ [معجزات امدیہ نک برنجی ذیلی] ۔۔۔۔۔

۔۔۔۔۔ [اوه طقوزنجي سوز] ۔۔۔۔۔

رسالت احمدیہ و ذیلی شوحہ قرعہ سہ دُر اولدیندہ مقام سبیلہ بورایہ آئیندہ۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ [اوه دُر رشتائی] تفتن آیدہ [اوه دردنجی لمعه نک]

[برنجی رشتہ سی] برنجی بڑہ تعریف آیدہ اوج یوں، کالی معرف وار۔ [برسی] شو کتاب طماندہ،
برنبذہ شہادت، اوه اوج لمعه نور رسالہ سندہ، اوه اوجی درسہ ایشیدہ۔ [برسی] شو کتاب لیرن
آیت کبرسی اولہ خاتم الانبیا علیہ الصلاۃ والسلام۔ [برسی دہ] قرآن عظیم کساندہ۔ شیدی شو ایلنجی
برہانہ ناطعہ اولہ، خاتم الانبیا علیہ الصلاۃ والسلام طانیلی یز، دیقلہ ملی یز۔ اوت، او برہانہ شخص معنویہ
باوہ۔ سطح ارض برمجہ، ملکہ برمحرب، مدینہ برمنبر، او برہان باہر اولہ پیغمبر علیہ الصلاۃ والسلام بتوہ اهل ایمانہ
امام، بتوہ انسانہ قطب، بتوہ انبیاء رئیس، بتوہ اولیاء سید، بتوہ انبیا و اولیادہ مرکب بر حلقہ ذکر
سر ذاکری، بتوہ انبیا ہیئتہ احوطی، بتوہ اولیا طراوتہ ارثہ لری بر شجرہ نورانیم درک، لکھری دعوائی،
معجزاتینہ استناد آیدہ بتوہ انبیا و کرامتینہ اعتماد آیدہ بتوہ اولیا تصدیقہ ایدہ بامضایہ یور۔ زیرا او
پیغمبر علیہ الصلاۃ والسلام [لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ] دیر، دعوا آیدہ۔ بتوہ صاغ و صول، یعنی ماضی و مستقبل طرفینہ
صف طوایہ او نورانی ذاکر، عینہ حکمی تکرار آیدہ، اجماع آیدہ، معنًا [صَدَقَتْ وَبِالْحَقِّ نَطَقَتْ]^(۱) دیر۔
لہانہ و ہمہ مدی وارہ، بویہ جابز امضالہ تائید آیدہ بر مدعاہ بارہ قاریشیر سیہ؟

[ایکنجی رشتہ] او نورانی برہانہ توحید، ناصللہ آئی جناح اجماع و تواترہ تائید آیدہ یور۔ اولہ دہ،
تورات و انجیل کی کتب سماویہ نک یوز اشاراتی و اہامانہ بیکار موزاتی و ہاتھلر شہور اشاراتی و کھنڈل
متواتر شہاداتی و شوحہ قرعہ بیکار معجزاتہ دلالاتی و شریعتہ حقانیتی ایلہ تائید و تصدیقہ ایتہ طوری کی۔
ذاتہ غایت کمالہ کی اخلاصہ عیدہ سی و وظیفہ سندہ نہایت ہستہ کی سجایای غالبہ سی و کمال امنیتی
[ماشہ] عینہ ہستی، رسالہ عیدہ سندہ یوز اوه دُر اشاراتی، او کتابدہ ہیکار مدہ۔ تحریفہ
صوکرہ بوقدر بولونہ، البتہ دالہا اول ہوہ تصریحات وارہ۔

وقوت ايمانى و غايت اطمئنانى و ثوقتي كوستره فوٲه ده تقواى، فوٲه ده عبوديتى، فوٲه ده هديتى، فوٲه ده مٲانتى، دعواسنده نهايت درجه ده صادق اولديغنى كونش كي آشكاره كوستريور.

[**اوجنجي رشحه**] اگر ايترسن كل، عمر سعاده، جزيره العربيه كیده لم. فيالاً اولوه رسول اكرم عليه الصلاه و السلامى وظيفه باشنده كوروب زيارت ایده لم. ايشته باه، همه سورت و جمال صورت ايله ممتاز بر ذاتى كوستريورنه، الله معجز نما بر كتاب، لساننده حقائده آشا بر فطاب، بتوه بن آدمه، بلكه بن دانه و ملله، بلكه بتوه موجوداته قارشو بر خطبه ازليه بي تبليغ ايدريور. سر فلقت علم اولوه معماى عجبانه سنى حل و شرح ايدوب و سر طائنان اولوه طاسم مغلتنى فتح و كفايدرك، بتوه موجوداتنه صور و لاله و بتوه عقولى هيت ايچنده مشغول ايدنه اوج مصل و مدسه سؤال عظيم اولون، نه بيسك؟ نه دهه كوستريورسك؟ نه به كوستريورسك؟ سؤالرينه مقنع، مقبول جواب ويريور.

[**دردنجي رشحه**] باه، اوليم بر ضيائى حقيقت نشر ايدرك، اگر اوزاتك اونورانى دائره حقيقت ارشادنده خارج بر صورتده طائنانه باقش، البته طائنانك شقائى بر مائخانه عمومى هائنده و موجوداتى بر بيرنه اجنبى، بلكه دو شمانه و جامداتى دهشتى جنازه لر و بتوه ذوى الحياتى، زوال و فراقك سيلله سيله آغلايه سيمار هائنده كوستريورسك. شجده باه، اوزاتك نشر ايتديكى نور ايله، اوز مائخانه عمومى، شوه و جذبه ايچنده بر ذكرفانهيه انقلاب ايتدى. اواجنبى دو شمانه موجودات، بر دوست و قرداسه شقنه كيردى. اوجامدات مينه صامته، بر مونس مأمور، بر مخر خدمتگار و ضعيتى آلدى. و آغلاييجى و شالواييجى كيمه سز سيمار، بر تسبيح ايچنده ذاكرويا وظيفه بايد وسنده شاكر صورتنه كيردى.

[**بشنجي رشحه**] كم اونور ايله، طائنانده كى حرطات، تنوعات، تبدلات، تغيرات معنا سزلقده و عبثيته و تضادى اويونجا قلغنده هيقيوب، بر مكتوبات ربانى، بر صفيقه آيات تالوينه، بر مراباى اسماء الهيه. و عالم دنى، بر كتاب هائت صمدانيه مرتبه سنه هيقيديار. كم انسانى بتوه هيواناتك مادونه

دوشوره هدرز ضعف و عجزی، فقر و احتیاجاتی، و بتوه هیوانانده دها بدبخت ایدنه واسطه نقل خزنه
 و ألم و غم اولاره عقالی او نور ایل نور لاندیغی وقت، انسانه بتوه هیوانات و بتوه مخلوقات اوسته هیقار.
 او نور لاندیغی عجز و فقر و عقل ایل، نیاز ایل نازنین برسطاه و نیاز ایل نازدار برخلیفه زمیه اولور.
 دیمک او نور اولارسه، کائنات ده، انسانه ده، حتی لهرشی دخی لهیه اینر. اوت، بویه بدیع برکاتانده،
 بویه بر ذات لازمه. یوقه کائنات و افلاک اولاملیدر.

[آلتنجی رشمه] ایته اودات، بر سعادت ابدیه نکه مجری، مرده هی و رحمت بی نهایت نکه طاشی و
 اعدا نجی و سلطنت ربوبیتک محاسنک دلاوی و سیر هی و کنوز اسمای الهیه نکه کسافی و کوسر نجی اولدیفندنه.
 بویه باقنه، یعنی عبودیتی جهتیه اوی بر مثال محبت، بر تمثال رحمت، بر شرف انسانیت، ان نورانی بر عمره شجره
 خلقت کوره ملک. شویل باقنه، یعنی رسالتی جهتیه بر بره هوه، بر سراج حقیقت، بر شمس هدایت، بر وسیله
 سعادت کوره ملک. ایته باوه، ناصل بروه فاطمائی اوندک نوری، شروه ایل غری طوتدی. و نصف ارض و خمس بشر،
 اودنک هدیه هدایتی قبول ایدوب حرز جان ایتدی. بزم نفس و شیطانمزه نه اولوبورک، بویه بردنک
 بتوه دعوالرینک اساسی اولاره [لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ]، بتوه مراتبیه برابر قبول ایتمه سیه؟

[یدنجی رشمه] ایته باوه، شو جزیره واسعه ده، وهشی و عاترینه متعصب و عنادجی مختلف اقوامی، نه هابوه
 عادات و اخلاصه سیئه و حیانه لرین دفعه قلع و رفع ایدرن، بتوه اخلاصه هنه ایل تجهز ایدوب، بتوه عالم معلم و
 مدنی ائمه استاد ایلدی. باوه، دگل ظهیری بر سلطه، بلله عقلاری، روحاری، قلباری، نفساری فتح و تخر ایتدی.
 محبوب قلب، معلم عقول، مربی نفوس، سلطان ارواح اولدی.

[سکرنجی رشمه] بیلر شقه، سیغاره بی کویله بر عادت، کویله بر قومه، بیوک بر عالم، بیوک بر همتله
 آنجه دائمی قالدیر ایلیر. هابوکه باوه، بو ذات بیوک و هووه عاتر، لکم عنادجی متعصب بیوک قومارده،
 ظاهری کویله بر قوتله، کویله بر همتله، آرز بر زمانده رفع ایدوب، بر لرینه اویله سجایای عالییه ییله،

دم و طهارینه قارشیش بر صورتده ثابت اولارجه وضع و تثبیت اییور. بونک کی دها پک هوه خارقه
اجرائی یایور. ایته شوهر عادی کورمینه، جزیره العری کوزرینه صوقویور. لهادی، یوزر
فیلسوفی آسینار، اوریه کیتسینار! یوز سنه هالیسینار. اودنک اوزمانه نسبتاً برسنده یایدیغک
یوزده برسنی عجبایا یایایورمی؟

[**طقوزنجی رشیه**] لکم ییارسک، کوهک برآدم، کوهک بر هیئتیه، کوهک بر جماعته، کوهک بر مسئلهده،
مناظره ط بردعوده، حجابس، پروانز کوهک، فقط خجالت آور بریالاف، دوئماندی باندیه هیله سن هس
ایندیریه جک درجهده تأثر و تالاسه کوسرمده سولیه من. شمدی باوه بوذاته! ^{صم} پک یوک بروظیفده،
پک یوک بروظیفدار، پک یوک بر هیئتیه، پک یوک احصیه محتاج برعالده، پک یوک بر جماعته،
پک یوک بر خصوصیت قاشونده، پک یوک مسئلهرده، پک یوک بردعوده، پک یوک بر سبستیه، بلا پروا،
بلا تردد، بلا حجاب، تلاشس، صمیمی بر صفوت، یوک بر جدیت، خصمارینک طهارینه طوقونذیراوه
شدید، علوی بر صورتده سویلیدیگ سوزرنده ^{صم} لهج خلاف بولونایورمی؟ لهج هیله قارشیه سی محامیدر؟
کلاً [ان لهو الا وحی یوحی] ^(۱). اوت، هوه آلتاناز. حقیقت بین آلتاناز. هوه اولاده ملکی هیلهده
ستغیدر. حقیقت بین کوزینه خیالک نه هدی وارک، حقیقت کورونوسه، آلتاسین؟

[**اونجی رشیه**] ایته باوه! نه قدر مراقه آور، نه قدر جاذبه دار، نه قدر لزومی، نه قدر دهشتی
حقائقی کوسیر. و مائک اثبات ایدر. بییرشقه، ان زیاده انافی تحریک ایدیه مراقدر. هتئ اگر طاریشه؛
یاری عمریکای، یاری مالکی ویرسک، قمرده و مشریده بری طایر، قمرده و مشریده نه وار، نه یوه، اهوالتی
ط فبر ویره جک. لکم طوغری اولارجه سنک استقبالی و باشله نه طایر جانی فبر ویره جک. مراقه وارسه
ویره جک. هالبور شوذات، اویله بر سلطانک اخبارینی سولیه یورک، مملکتنده قمر، بر سینک کی، بر پروانه
اطرافنده دوزر. اوارسه اولاده او پروانه ایه، بر لامبه اطرافنده پروان ایدر. و او کونش اولاده لامبه ایه،
اوسلطانک بیکار منزلاندیه بر مسافر نه سنده، بیکار مصباحلر ایچنده بر لامبه سیدر. لکم اویله عجائب بر عالمده

حقیقی اولادونه بحث اییور و اولیه برانقلابده خبر ویریورک، ییقلارکده ارض بومبه اوله یانداسر، اوقدر
عجیب اولار. بابه، اوداتک لاسنده، **[اِذَا الشَّمْسُ تَوَلَّتْ^(۱)]** **[اِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ^(۲)]** **[الْقَارِعَةُ^(۳)]** کبی سوره لری
ایست. لکم اولیه بر استقبالدیه طوغری اولادونه خبر ویریورک، شودیوی استقبال، اولانبتاً بر قهره سرب
حاکمده در. لکم اولیه بر سعادتیه یک جدی اولادونه خبر ویریورک، بتوه سعادت دنیویه، اولانبتاً بر بروه
زائیک بر شمس سرمده نسبتی کیدر.

[اون برنجی رشه] بویلیم عجیب و معما آلود شوکائیک پرده ظاهریسی آتنده، البته وابسته بویلیم عجائب بزی
بقلایور. بویلیم عجائب خبر ویره جک، بویلیم خارق و فوقه ده معجز نما بر ذات لازمدر. لکم بوداتک کیدی آتنده
کور ویریورک، اودات کورمه و کور ویر و کوردیگنی بویلیمور. لکم بزی نعمتایله پرورده ایدیه شومسوات و ارضک الهی،
بزده نه ایسته یور؟ مرضیاتی نه در؟ یک صاعدام اولادونه بزه درس ویریور. لکم بونلرکی داهایک هووه
مراوه آور، لزومی مقائقی درس ویره بوداته قارشو، هرشیی بر اقوب اول قوشمه، اونی دیشلمک
لازم طایرکله، اکثر انسانله نه اولئله، صاغیر اولئله، کور اولئله، بلله دیوانه اولئله، بو حقی کور ویریور،
بو حقیقی ایسته یور، آخلامیور.

[اون ایکنجی رشه] ایسته شوزان، موجودات خالقنک و هدایتنک مقائقی درجه سنده همه بر برهان ناطوه،
بر دلیل صادره اولدیغی کبی، شرن و سعادت ابدینک دخی بر برهان قاطعی، بر دلیل ساطعیدر. بلله ناصطله اودات،
هدایتیه سعادت ابدینک سبب حصولی و وسیله وصولیدر. اولیه ده دعاسیله، نیازیه او سعادتک سبب
وجودی و وسیله ایجادیدر. شرمه سنده کیمه شوری، مقام مناسبتیه تکرار ایدرز:

ایسته بابه! اودات، اولیه بر صلا کبراده دعا اییورک، کویا شوخزیره، بلله ارضه، اوداتک عظمای نمازیه
نماز قیلا، نیاز ایدر. بابه، لکم اولیه بر جماعت عظماده نیاز اییورک، کویا بنی آدمک، زمان آدمیه عصریمزه
وقیامتیه قدر بتوه نورانی کامل انسانله، اول اتباع ایله اقتدا ایدوب، دعاسنه آمیه دیورر. لکم بابه، اولیه بر
عاجت علامه امجوه دعا اییورک، دصل اهل ارضه، بلله اهل سموات، بلله بتوه موجودات نیازیم، اوت، یاربنا ویر،

بزدخی ایسته یورز، دیوب اشتران ایده یورز. لهم اوله فقیرانه، اوله خرینانه، اوله محبوبانه، اوله مشاقانه، اوله
تضرعکارانه نیاز ایده یورز، بتوه کائناتی آغلا تیریور، دعاسنه اشتران ایتیریور، باوه، لهم اوله بر مقصد،
اوله بر غایه احوه دعا ایده یورز، انسانی و عالمی، بلله بتوه مخلوقاتی اسفل سافلینده، مقوطفون، قیمتزلده،
فائده سزئله اعلا علیینه، یعنی قیمته، بقایه، علوی وظیفه یه هیقاریور. باوه، لهم اوله یوسک بر خیزار
استمدادکارانه و اوله طائنی بر نیاز استمدادکارانه ایله ایسته یورز، یا لوار یورز، کویا بتوه موجوداته و سماواته
و عرشه ایشیریوب، وجهه کتیریوب، دعاسنه آمین، الله آمین! دیدیریور، باوه، لهم اوله سمیع و کریم بر قدیرده
و اوله بصیر و رحیم بر علیمده حاجتی ایسته یورز، بالمشاهده ان ففی بر ذی هاتک ان ففی بر حاجتی، بر نیازینی کورور،
ایشیر، قبول ایدر، مرحمت ایدر، هونم ایسته دیگنی، ولولاه هال ایل اولسوه، ویرر، و اوله بر صورت علمانه،
بصیرانه، رحمانه ده ویرز، شبهه یراقهار، بوتریه وندی، اوله بر سمیع و بصیر و اوله بر کریم و رحیمه فاصدر.

[**اون اوچنجی رشمه**] عجبا بتوه افاضل بنی آدمی آرقه سنه آلوب، ارعه اوستده طوروب، عرسه اعظمه متوجها
ال قالیروب دعا ایدر، شورف نوع انسان و فرید کون و زمان و محجه فخر طائنت، نه ایسته یور؟ باوه، دیشله!
سعدت ابدیه ایسته یور، بقا ایسته یور، لقا ایسته یور، جنت ایسته یور، لهم مرایای موجوداته اعطانی
و جمال الدینی کوسر، بتوه اسمای قدسیه الهیه ایلر برابر ایسته یور، هقی الررحمت، عنایت، حکمت، عدالت بی
هابز او مطاوبک اسباب موجهه سی اولسه ایدی، شودانک تک دعاسی، لهار عزل ایجادی قدر قدرته خفیف
کله شو جنتک بناسنه سیبیت ویرجکدی، اوت، ناصلله اونک رسالتی، شودار امتحانک آیهلمه سنه سیبیت
ویردی، اولمده اونک عبودیتی دخی، اوترکی دارک آیهلمه سنه سبیر، عجبا اهل عقل و تحقیقه [**لینس فی**
الإمكان ابداع مما كان] ^(۱) دیدیرته شو مشهود انتظام فائده، شورحمت ایچنده قصور سز همه صنعت
و ماسز جمال ربوبیت، لهم بویلر بر حرکینلای، بویلر بر حرکتزللی، بویلر بر انتظام سز لغی قبول ایدر میلله، ان جزوی،
ان اهمیتز آرزوری، سلسله اهمیتله ایشیدوب ایفا ایتسوه، ان اهمیتای، ان لزومای آرزوری اهمیتز کوروب
ایسته سوه، آشلا سوه، یا عاسوه؟ هاسا و خلا! یوزیک دفعه هاش! بویلر بر جمال، بویلر بر
حرکینلای قبول ایتز، حرکیه اولاز.

يا الهو، اى هياي آرداشم! شيديك گفدر. كرى كيمه لي ييز. يوقه يوز سنه سوز مانده، شوخيزه ده قاله،
 مينه اوزانك غريب اجراتك و عجاب و طائفك يوزده بريسي تماحا احاطه ايوب تماشاسنده طويمايز.
 شيدى صل، اوستنده دونم علمز هر عصره بر بر باقا هفت. باوه، ناصل هر عصر، اوشم هدايته آلدقارى فيه ايله
 صبحك آخمار. ابوحنيفه لر، شافعيار، بايزيد بطايعار، شاه كيانيار، شاه نقشبندى، امام غزاليار،
 امام ربانيار قدس الله اسرارهم بي مياوندر منور ميون و بر ميار. مشهود اتمون تفصيلاتى باشقه وقت
 تعليه ايوب، او معجزنا و هدايت ادايه، برقم قطعى معجزاته اشارت ايده
 بر صلوات كيرملى ييز.

[عَلَى مَنْ أُنْزِلَ عَلَيْهِ الْفُرْقَانُ الْحَكِيمُ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مِنَ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ سَيِّدِ نَا مُحَمَّدٍ الْفَافِ صَلَوةٍ
 وَالْفَافِ سَلَامٍ بَعْدَ حَسَنَاتِ أُمَّتِهِ عَلَى مَنْ بَشَّرَ بِرِسَالَتِهِ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَالزَّبُورَ وَبَشَّرَ
 بِنُبُوَّتِهِ الْأَرْهَافَاتُ وَهَوَاتِفُ الْجِنِّ وَأَوْلِيَاءُ الْإِنْسِ وَكَوَاهِنُ الْبَشَرِ وَأَنْشَقَّ بِإِشَارَتِهِ الْقَمَرُ سَيِّدِ نَا
 مُحَمَّدٍ الْفَافِ صَلَوةٍ وَالْفَافِ سَلَامٍ بَعْدَ أَنْفَاسِ أُمَّتِهِ عَلَى مَنْ جَاءَتْ لِدَعْوَتِهِ الشَّجَرُ وَنَزَلَ سُرْعَةً
 بِدُعَايِهِ الْمَطَرُ وَظَلَّتْهُ الْغَمَامَةُ مِنَ الْحَرِّ وَشَبَعَ مِنْ صَاعٍ مِنْ طَعَامِهِ مِائَاتٌ مِنَ الْبَشَرِ وَنَبَعَ الْمَاءُ مِنْ بَيْنِ
 أَصَابِعِهِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ كَالْكُوْثَرِ وَأَنْطَقَ اللَّهُ لَهُ الضَّبُّ وَالظَّبْيُ وَالْجَذَعُ وَالذَّرَاعُ وَالْجَمَلُ وَالْجَبَلُ وَالْحَجَرُ
 وَالْمَدَرُ صَاحِبِ الْمِعْرَاجِ وَمَا زَاغَ الْبَصَرُ سَيِّدِنَا وَشَفِيعِنَا مُحَمَّدٍ الْفَافِ صَلَوةٍ وَالْفَافِ سَلَامٍ بَعْدَ
 كُلِّ الْحُرُوفِ الْمُتَشَكِّلَةِ فِي الْكَلِمَاتِ الْمُتَمَثِّلَةِ بِأَذْنِ الرَّحْمَنِ فِي مَرَايَا تَوَجَّاهُ الْهَوَاءُ عِنْدَ قِرَاءَةِ كُلِّ صَلَاةٍ مِنَ الْقُرْآنِ
 مِنْ كُلِّ قَارِئٍ مِنْ أَوَّلِ النُّزُولِ إِلَى آخِرِ الزَّمَانِ وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا يَا إِلَهَنَا بِكُلِّ صَلَاةٍ مِنْهَا آمِينَ ^(۱)]

شُعَاعَاتِ صَفَرِ النَّبِيِّ نَاعِنْدَه كى تور كم بر رسالده و اوه طقوزنجي مكتوبه و شو سوزده اجمالاً اشارت
 ايند بلمز دلائل نبوت احمديه بي بيان ايتشم. لهم اونده قرآن حكيمك و هو اعجازى اجمالاً ذكر ايد بلمسه. بينه لمعات
 ناعنده تور كم بر رسالده و گرمي شنجي سوزده، قرآنك قروه و جهله معجزه اوليغنى اجمالاً بيايه ايتشم. و قروه و هو
 اعجازينه اشارت ايتشم. او قروه و جهله يالاز نظمده اولاه بلاغتي، اشارات الاعجاز ناعنده كى بر تفسير عمييده، قروه
 صحيفه ايچنده يازشم. اگر اقتياجك وارسه، شو اوج كتابه مراجعت ايده بيايرسه.

[**اون در دنجی رشیہ**] مخزن معجزات و معجزہ کبرا اولہ قرآن حکیم، نبوت احمدیہ علیہ وعلیہ السلام و عدائت الہیہ فی اودرجہ قطعی اثبات اید سورہ، باشقہ برخانہ حاجت برآقا یور۔ بزدہ اونک تعریفہ و مدار تنقید اولس برایک لمعہ اعجازینہ اشارت ایدرز۔

ایشته ربّنی بزدہ تعریف ایدہ قرآن حکیم، شو کتاب کیر غنائک بر ترجمہ ازلیہ سی۔ و آیات تلوینہ فی اوقویان متنوع دیلارینک ترجمان ایدسی۔ و شو عالم غیب و شہادت کتابک مفسری۔ و زمینہ و کوکبہ کیزی اسمای الہیہ نک معنوی خزینہ لرینک کسافی۔ و مطور دنانک آئندہ مضمر حقائقک مفاہکی۔ و عالم شہادتہ، عالم غیبک کسافی۔ و شو عالم پردہ سی آرقسندہ اولہ و عالم غیب جھندہ کلن التفاتات ابدیہ رحمانیہ و فطابات ازلیہ سبحانیہ نک خزینہ سی۔ و اسلامیت عالم مغویسنک کونشی، تمای، لہندہ سی۔ و عالم اخروینک مقدّس خریطہ سی۔ و ذات و صفات و اسما و شؤن الہیہ نک قول سارجی، تفسیر و اضحی، برخان قاطعی، ترجمان ساطعی۔ و شو عالم انسانیہ کمریسی۔ و انسانیت کبرا اولہ اسلامیتک ماء و ضیاسی۔ و نوع بشرک حکمت حقیقیہ سی۔ و انسانیت سعادتہ سووہ ایدہ حقیقی مرشدی و ہادیسی۔ و انسانہ لہم بر کتاب شریعت، لہم بر کتاب حکمت، لہم بر کتاب دعا، لہم بر کتاب عبودیت، لہم بر کتاب امر و دعوت، لہم بر کتاب ذکر، لہم بر کتاب فکرت۔ لہم انسانک بتوہ حاجات مغویسنہ مرجع اولوہو، ہووہ کتابری نغمہ ایدہ نک جامع بر کتاب مقدّس۔ لہم بتوہ اولیا و صدیقینک، عرفا و محققینک مختلف مشربینہ و آیری آیری مسلک لرینہ۔ و لہم بر بندہ کی مشربک مذاقہ لیرہ و او مشربی تصویر ایدہ جک۔ و لہم بر مسلک مذاقہ موافقہ و اونی تصویر ایدہ جک بر رسالہ ابراز ایدہ مقدّس بر کتبخانہ حکمندہ بر کتاب سماوید۔

سبب قصور تو لہم ایدیلہ تکرار آئندہ کی لمعہ اعجازہ باقلہ: قرآن، لہم بر کتاب ذکر، لہم بر کتاب دعا، لہم بر کتاب دعوت اولدیفندہ، ایچندہ تکرار مستحضر۔ بلکہ اُزمد، اُبلغدر۔ اهل قصورن ظنی کبی دگل۔ زیرا ذکرن شافی، تکرار ایدہ تویردر۔ دعائک شافی، تردد ایدہ تقریردر۔ امر و دعوتک شافی، تکرار ایدہ تأکیددر۔ لہم لہرس، لہر وقت بتوہ قرآنی اوقومف مقدر اولاز۔ فقط بر سورہ یہ غالباً مقدر اولور۔ اونک ایچوہ ان محکم مقاصد قرآنیہ، اکثری اوزوہ سورہ لمرده درج ایدیلرن، لہم بر سورہ بر کوچک قرآن حکمنہ لیمہ۔ دینک لہم کیمہ فی محروم ایتہمک ایچوہ، تومید و ہش و قصہ موسیٰ کبی بعضہ مقصد لر تکرار ایدیلش۔ لہم ہسمانی

احتياج کي، معنوي حاجات دغي مختلفه. بعضينه انسان لهنفنده محتاج اولور. جسمه هوا، رومه لهُو کي. بعضينه لهُو ساعت بسده الله کي وللهذا. ديمک تدار آيت، تدار احتياجه يلمري کلمه. واد احتياجه اشارت ايدرن اويانديروب تشويبه ايتک، لهُو اشتياقي، لهُو اشتهايي تحريک ايجوه تکرار ايد.

لهُو قرآن مؤسسدر. بردين مينک اساس ايددر. و شول اسلامک تملک ايددر. وحيات اجتماعيه بشريه ي دليد يروب مختلف طبقاتک حاکم و مؤالرينه هوايددر. مؤسسه تثبيت ايتک ايجوه تدار لازمدر. تاليد ايجوه تردد لازمدر. تاليد ايجوه تقرير، تحقيق، تکرير لازمدر. لهُو قرآن اوليه مسائل عظيمه ده وحقائده دقيقه ده بحث ايد يورک، عمومک قلمارنده يرشديرمک ايجوه هوجه دفعه مختلف صورته تدار لازمدر. بونقله برابر صورتاً تداردر. فقط معنا لهُو ايتک هوجه معناري، هوجه فائده لري، هوجه وجهي و طبقاتي واردر. لهُو بر مقامه آيري بر معنا وفائده و مقصد لري ايجوه ذکر ايد يور.

لهُو قرآنک مسائل کونيه نک بعضينه ايهام و اجمال ايه، ارشادي برلمعه اعجازدر. اهل الحادون تولهُو ايتده قلري کي مدار تنقيد اولاناز. وسبب قصور دگر. [آرديه] عجايبه ده قرآن حکيم، فلسفه نک موجوداته بحث ايتديکي کي ايتيور؟ بعضه مسائل محمل يراقير. بعضيني نظر عمومي ي اوقاي ايجوه، هس علمه ي رنجيده ايتيه جک، فارغامي تعجز ايدوب يور مايا ايجوه بر صورت بيضانه ظاهرانه ده مويد يور. [جواباً برزله] فلسفه حقيقتک يولني شايسته، اونک ايجوه. لهُو لحظه درسارده و سوزورده البته آخلامشطله، قرآن حکيم، شولمانده بحث ايد يور. تا ذات وصفات و اسماء الهي ي بيلد يرسه. يعني بو کتاب کائناتک معاني آخلام يروب، خالقن طانيتد يرسه. ديمک قرآن، موجوداته کنديلمري ايجوه دگل، بلله موجود لري ايجوه باقيور. لهُو عمومه خطاب ايد يور. علم حکمت ايه موجوداته، موجودات ايجوه باقيور. لهُو خصوصاً اهل فتنه خطاب ايد يور. اوليه ايه، مادام قرآن حکيم موجوداتي دليل باييور، برهان باييور. دليل ظاهري اولوه، نظر عمومه هابوه آخلامشطله کرکدر. لهُو مادام قرآن مرشد، بتوه طبقات بشره خطاب ايددر. کثرتاي طبقه ايه، طبقه عوامدر. البته ارشاد ايتدله، لزوم شيلري ايهام ايله اجمال ايتيه. و دقيقه شيلري تحصيل ايله تقريب ايتيه. و مغلطه لوه دوشورمه مک ايجوه ظاهري نظر لرنده بديهي اولاه شيلري لزوم، بلله ده ضروري بر صورته تغيير ايتمه مکر. مثلاً کونته دير: دوز بر سر ايددر، بر لاجه در. زير کونته ده، کونش ايجوه و

ماھيتي ايجوه بحث ايمه يور. بله برنوع انتظامك زنجري و نظامك مركزي اولديغنديه. انتظام و نظام ايه،
صانعك اينه معرفتي اولديغنديه بحث ايد يور.

اوت، دير: [تَجَرِّي الشَّمْسُ] كوش دوز. بودوز تعبيرله قيسه، ياز، كيه، كوندوزك دورانده
منتظم تصرفات قدرتي افطاريله، عقلت صانعي افهام ايدر. اينه بودونك حقيقتي نه اولورسه اولور،
مقصود اولور، لھم منوج، لھم مشرود اولور انتظامه تاثير ايمز.

لھم دير: [وَجَعَلَ الشَّمْسُ سِرَاجًا] ^(۱) شوسراج تعبيرله، عالمي برقصورتنده، ايجنده اولور اشيايه،
انسانه و ذي حياتيه اھضار ايديلمسه مزينات و مطعومات و لوازمات اولديغني و كوش دغي سخر برمودار
اولديغني افطاريله، رحمت و اھسانه خالق افهام ايدر.

شيمي باق، شوسرم و كوزه فلفه نه دير؟ باق، ديوركر: كوش، بركتله عظيمه مايعه ناريه در.
اونده فيرلمسه اولور سياري اطرافنده دونديروب، حساسي بوقدر در، ماھيتي بويل در، شويل در.
موش بردهشتنديه، مدھ برھيرنده بشقه روعه برلال علمي ويريور. بحث قرآن كبي ايمه يور. بولا
قياساً باطناً قوف، ظاهراً مظنن فلسفي مھلرك نه قيمته اولديغني آھلارسك. اوندك شععه سورينه
آلردنوب، قرآنك غايت معجزنا بيانه قارشو حرمزلك ايمه.

[افطار] عرب رساله النورده اون درنجي رشحونك آلتی قطره سی وار. بافصوص درنجي قطره نك
آلتی نلھ سی وار. قرآنك حليم قروف قدر انواع اعجازنده اون بشي بيلاه ايدر. اوطا آلتفاء بوراده افتصار
ايدك. ايتسه اوطا مرابعت ايت. بر خزينه معجزات بولورسك.

اللَّهُ اجْعَلِ الْقُرْآنَ شِفَاءً لَنَا مِنْ كُلِّ دَاءٍ وَ مَوْسَا لَنَا فِي حَيَاتِنَا وَ بَعْدَ مَمَاتِنَا وَ فِي الدُّنْيَا قَرِينًا
وَ فِي الْقَبْرِ مَوْسَا وَ فِي الْقِيَمَةِ شَفِيعًا وَ عَلَى الصِّرَاطِ نُورًا وَ مِنَ النَّارِ سِتْرًا وَ جِبَابًا وَ فِي الْجَنَّةِ رَفِيقًا
وَ إِلَى الْخَيْرَاتِ كُلِّهَا دَلِيلًا وَ إِمَامًا بِفَضْلِكَ وَ جُودِكَ وَ كَرَمِكَ وَ رَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَ يَا أَرْحَمَ
الرَّاحِمِينَ آمِينَ ۞ اللَّهُ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى مَنْ أُنْزِلَ عَلَيْهِ الْفُرْقَانُ الْحَكِيمُ وَ عَلَى آلِهِ وَ صَحْبِهِ أَجْمَعِينَ آمِينَ ^(۲)

• — • • • ﴿﴾ [اوه طقوزنجي واوتوزبرنجي سوز لک ذيلي] ﴿﴾ — • • •

شوه قمر معجزه سنه دژدر.

[بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝ اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ ۝ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ ۝ وَانْ يَرَوْا آيَةً يُعَرِّضُوا وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ] ^(۱)

قمر کي بار لوه بر معجزه اعمده اوله انشقافه قمری، اولهام فاسده ايله انخافه او غرائمه ایتین فاسوخلر و اولهک محاله سر مقتدری دیور لکه: اگر انشقافه قمر وقوع بول ایدی، عموم علما معلوم اولوردی. بتوه تاریخ بشره نقل ایتسی لازم هایدی. [الجواب] انشقافه قمر، دعوی نبوته دلیل اوله اجموعه، او دعوی ایتیده و نظار ایدیه حاضر بر جماعته، کیمده، وقت غفلته، آئی اولاره کوسریلگنده، لهم اختلاف مطالع و سپس و بلوط کبی رؤیة مانع اسبابک و هویدیه برابر، او زمانده مدنیت تعمیم ایتدگنده و فصوصی قالدیغنده و ترصدات سماویه یک از اولدیغنده، بتوه اطراف عالمده کور و ملک، عموم تاریخاره لجهک، البته لازم دژدر. شوه قمر یوزنده بو او هام بلوط این طایفه اجموعه هووه نقطه لردیه، شمدیلک [بش نقطه ی] دیقله.

[برنجی نقطه] اوزمان، اوزمینه کی کفارک غایت شمدیه درجه ده عناد لری تاریخاً معلوم و مشهور اولدیغی هالده، قرآن حکیمک [وَانْشَقَّ الْقَمَرُ] ^(۲) دیمسیله شوه وقعیه عموم علما اخبار ایتدیگ هالده، قرآنی نظار ایدیه او کفارده هیچ بریمه، شوائیه تلذینه، یعنی اخبار ایتدیگ شوه وقعیهک نظارینه اغیز اجماعده. اگر اوزمانده او هاده، او کفارجه قطع و واقع بر هاده اولسه ایدی، شوه سوزی سر رشته ایدرک، غایت دهشتک بر تلذینه و سیمبرک ابطال دعوائیه هجوم کوسره هقاردی. هالبولر شوه وقعیه دژ سیر و تاریخ، او وقعیه ایلر مناسبته کفارک عدم وقوعنه دژ هیچ برشیئی نقل ایتمه ملورد. یاللز، [وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ] ^(۳) ایتنه بیانه ایتدیگ کبی، تاریخجه منقول اوله شودرک، او هاده کی کوره کفار، سحرده دیمسار. و بزه سحر کوسردی. اگر سائر طرفلرده کی کروان و قافله لک کور ملر حقیقتدر. بوقه بزه سحر ایتسه، دیمسار. صوره صبا حلین یکن و باثقه طرفلرده صله قافله لک اخبار ایتدی لکه: بویله بر هاده کی کورده. صوره کفار، فخر عالم هقنده، هاش یتیم ابوطالبک سحری سمایه ده تأثیر ایتدی دیدیلر.

[**ايکني نقطه**] سَعْدِ تَفَتَّازَانِي کَبِي اعَظَمَ مُحَقِّقِيكَ اَکْثَرِي دِيْمَا رَه: اَنِّقَاوَه قَمَر، يَار مَاقَا رِنْدَه صَو
 آفَمِه سِي، عَمُوم بَر اَوَر دَوِيه صَو اِيچِي سِي، جَامِعَه فُطْبَه اَو قَوَر کِه طَيَانِدِي قَوَر دِي رِطَک مَفَارَقَتِ اَحْمَدِيَه دَه
 اَنَّاغَلِي سِي، عَمُوم جَمَاعَتِک اِيْشْتِه سِي کَبِي حَتَوَاتِر دَر. يَعْنِي اَوِيْلَه طَبَقَه دَه طَبَقَه يَه بَر جَمَاعَتِ کَثِيْرَه نَقْلِ اِيْتِمَادِ رَه،
 کَذِبَه اَتْفَا قَلَرِي مَحَالَه. رَه هَا نَه کَبِي مَشْهُور بَر قَوِي رَقْلِي يِلْدِي زَن بِيک سَه اَوَّلِ حَقِيَقَه سِي کَبِي حَتَوَاتِر دَر. کَوْر مِي دِيْلَمَن
 سَر نِيْزِيْبِ اَطْرَسَنک دِهَوِي کَبِي تَوَاتِر دَر دِهَوِي قَطْعِيْدَر، دِيْمَا. اِيْشْتِه بُوِيْلَه غَايَتِ قَطْعِي وَ شَهَوِي صَالِدَه
 تَشْلِيْطَاتِ دِهْمِيَه يَا اِيْمُو عَقْلِ سَر لَقْدَر. يَا اَللّٰهُ مَحَالِ اَوَّلَمُو طَافِيْدَر. هَا بُوَر کِه شُوَه قَمَر، بَر دَوْلَقَانَدِه اَنِّقَاوَه اِيْدَه
 بَر طَاغِ کَبِي مَحَلَدَر.

[**اوه چني نقطه**] مَعْجَزَه، دَعْوَايِ نَبُوْتِک اَتْبَانِي اِيْمُو، حَنَارِي اَقْنَاعِ اِيْمِک اِيْمُونَدَر. اِجْبَارِ اِيْمِک اِيْمُو دَغَلَدَر.
 اَوِيْلَه اِيْشْتِه دَعْوَايِ نَبُوْتِ اِيْشِيْدَن اِيْمُو، اَقْنَاعِ اِيْدَه جِک بَر دَر جِهَه دَه مَعْجَزَه کَوَسْتَر مَک لَزْمَدَر. سَا نَر طَرَفَانَدَه
 کَوَسْتَر مَک و يَا فُود اِجْبَارِ دَر جِهَه سِنْدَه بَر بَدَا فِتْنَه اَظْهَارِ اِيْمِک، حَايِم ذَوِ الْجَلَالِک هَا کَمَنَه مَنَافِي اَوَلِيْفِي کَبِي، سَر
 تَقْلِيْفَه دُخِي مَخَالَفَدَر. هَوَنَر عَقْلِ قَاوِ اِيْمُو، اِخْتِيَارِ اُنْدَه اَلْمَاوَه، سَر تَقْلِيْفِ اَقْتِنَا اِيْدَه يُوْر. اَلْوَظَر اِيْمِک
 اَنِّقَاوَه قَمَرِي ضِلُوفَرَن هَوَا تَه کَوْرَه بَتُوَه عَلَا کَوَسْتَر مَک اِيْمُو بَر اِيْلِي سَاعَتِ اَوِيْلَه بَر اَقْسَمِ اِيْدِي وَ بَشَرَن
 عَمُوم تَا رِيْخَارِيْنَه کِه اِيْدِي، اَوَقَتِ سَا نَر هَادَثَاتِ سَمَاوِيَه کَبِي، يَا دَعْوَايِ نَبُوْتَه دِيْلِ اَوَلَا زَدِي وَ رَسَالَتِ اَحْمَدِيَه
 خُصُوصِيَّتِي قَا مَازَدِي. و يَا فُود بَدَا هَت دَر جِهَه سِنْدَه اَوِيْلَه مَعْجَزَه اَوَلَا حَقِيْقَتِک، عَقْلِي اِجْبَارِ اِيْدَه جِک، عَقْلِک اِخْتِيَارِيْنَه
 اُنْدَه اَلْمَاوَه، اِيْشْتِه مَزِنُوْتِي تَصْدِيْقَه اِيْدَه جِک، اَبُو تَغْهَلِ کَبِي کَوْمُور رُوْعِي، اَبُو تَغْهَلِ الصِّدِيْقَه کَبِي اَلْمَاسِ رُوْعِي
 اَدَمَار بَر سُوِيَه دَه قَالُوب سَر تَقْلِيْفِ ضَايِعِ اَوَلَا حَقْدِي. اِيْشْتِه بُوَسَر اِيْمُونَدَر کِه لَهْم اَنِي، لَهْم کِيْجِه، لَهْم وَ قَتِ عَقْلَتِ،
 لَهْم اَخْتِلَافِ مَطَالِعِ وَ سِيْسِ وَ بِلُوطِ کَبِي سَا نَر مَوَافِي پَر دَه اِيْدَرَن عَمُوم عَلَا کَوَسْتَر يِلْدِي.

و يَا فُود تَا رِيْخَارَه کَحِيْر يِلْدِي.

[**دردنجي نقطه**] شُوَا دَه کِيْجِه وَ قِي لَهْمَسِ غَفْلَتَه اِيْلَن، اَنِي بَر صَوْرَتَه وَ قَوَع بُولِيْفَنْدَه، اَطْرَافِ عَلَمَدَه
 اَلْبَتَه کَوْر و لَمِيَه جِک. بَعْضَه اَفْرَادَه کَوْر وَ نَه دَه، کَوْرِيْنَه اِيْنا غَايَا اِيْمُو. اِيْنا نِيْرَسَه دَه، اَلْبَتَه بُوِيْلَه مَحْمُودِ هَادَثَه
 خَبِر وَ اَمْدِ اِيْلَه تَا رِيْخَارَه بَاقِي بَر سَر مَایَه اَوَلَا يَا اِيْمُو. بَعْضَه کَتَا بِلَدَه قَمَر اِيْلِي يَار مِه اَوَلَدِ قَدِيَه صَوْرَه يَه اِيْشْتِه
 عِلَاوَه سِي اِيْشْتِه، اَهْلِ تَحْقِيْقَه رَدِ اِيْتِمَادَدَر. شُو مَعْجَزَه بَا لَهْمِي قِيْمَتَه دُو شَوْر مَک نِيْتِيْلَه، بَلَه بَر مَنَافُوَه اَلْحَاوَه

ایتمه دیمار. لقمه ملا، او وقت جهالت سینه محاط اینلیتمه، ایساینده یکی غروب. آمریقه ده کوندوز.
 هینه، ژاپونیه ده صباغ اولدیغی کی، باشقیر کرده باشقیر اسباب مانعیه بناء البته کور و لمیه جک. شمدی
 بو عقالر معترضه باوه، دیورک: اینلیتمه، هین، ژاپونیه، آمریقه کی اقوامک نارنجاری بوندیه بحث ایتسور.
 اولمیه ایه وقوع بولامسه. بیک نفرین اولک کی آوروپه کاسه لیسارک بئنه!

[**بشنی نقطه**] انشقاق قمر، کندی کنینه بعضه اسبابه بناء وقوع بولش، تصادفی، طبیعی برهاده
 دغلا، عادی و طبیعی قانونلرینه تطبیق ایدلسه. بلاء شمس و قمرک خالو حکمی، رسولک رسالتی تصدیق و
 دعوانی تنویر ایحویه، خارقه کعاده اولدورمه او هاده کی ایقاع ایتدور. سراسر اشد و سرتعلیف و حکمت رسالتک
 اقتضایله، حکمت ربوبیتک ایسه دیک انسانده الزام حجت ایحویه کوسریلمدور. او سرحکمک اقتضایتمداری،
 ایسه مداری و دعوی نبوتی لهنوز ایشتمداری اقطار زمینده کی انسانده کوسترم مک ایحویه، سپس و بلوط و اختلاف
 مطالع حیثیتیه بعضه مملکت قمری دها عیقامی و بعضیلرک کونلاری عقیقی و بر قسمنک صباغی اولمیه
 و بر قسمنک کونشی یلی غروب ایتسی کی، او هاده کی کورم مانع یک هوه اسبابه بناء کوسریلمهش. اگر عموم
 اولنده دخی کوسریلمه ایدی، او هالده یا اشارت اعمدیله تک نتیجه و معجزه نبوت اولدورمه کوسریلمه ایدی. او وقت،
 رسالتی بداهت درجه سینه عیقاقدی. لهرس تصدیقه مجبور اولوردی. عقلک اختیاری قالماددی.
 ایمان ایه عقلک اختیار یلمدور. سرتعلیف ضایع اولوردی. اگر صرف بر هاده سماویه اولدورمه کوسریلمه ایدی،
 رسالت اعمدیله ایلر حناستی کسایدی. و اونقله خصوصیتی قالماددی. الحاصل، شوه قمرک امطاندیه شهره قالمدی.
 قطعی اثبات ایدیلدی. شمدی وقوعه دلالت ایدیه هوه بر نلندیه آلتینه اشارت ایدرز.

شویلرک:

[۱] اهل عدالت اولده صحابه لره وقوعه اجماعی و اهل تحقیق عموم مفسرلرک [انشقاق القمر^(۱)] تفسیرنده اولک وقوعه
 اتفاق و اهل روایت صادق بتوه محدثینک یک هوه سندلرک و مختلف طریققلرک وقوعنی نقل ایتیهسی
 و اهل کشف و الهام بتوه اولیا و صدیقینک شهادتی و علم صلامک مسلکجه بر بندیه هوه اوزاره اولده
 [۲] [۳] [۴] [۵]

[**هائیه**] یعنی آلتی دفعه اجماع صورتنده وقوعه دائر آلتی حجت واردر. بو مقام هوه ایضاً لایحه لایحه، مع التائف
 قیسه قالمدر.

اعمالیہ نیک و متبحر علمائے نیک و نفع قاطع الہی، ضلالت اوزرینہ اجماعی واقع اولمایا بہ امت محمدیہ ^{عصم} نیک
او وقعہ ی تلقی بالقبول اتمی، کونش کی انتقام قمری اثبات ایدر۔

[الحاصل] بوریہ قدر تحقیق نامہ و فہمی الزام ہائے ایدہی. بوندہ صوکرہ کی جملہ برہقیقت نامہ و ایمان ہائے ایدہی. اوت، تحقیق اولہ دیدی، حقیقت ایہ دیورکہ: سہار سالتک قمریوی اولہ خاتم دیوان نبوت، ناصللہ، محبوبیت درجہ سہ عیقاہ عبودیتندہ کی ولایتک کرامت عظمای و معجزہ کبرای اولہ معراج ایدہ، یعنی بر جسم ارضی سماواتہ کز دیر مقلد سماواتک سکنہ سہ و عالم علوی اہلنہ رجحانی و محبوبیتی کوسریدری و ولایتی اثبات ایدہی. اولہ دہ، ارضہ غلی، سماہ آصیل اولہ قمری، بر ارضینک اشارتیلہ ایکی پارچہ ایدہ، ارضک سکنہ سہ و ارضینک رسالتہ اولہ بر معجزہ کوسریدریک، ذات احدیہ، قمرن آھیلہ ایکی نورانی قنادی کی، رسالت و ولایت کی ایکی نورانی قنادیلہ، ایکی ضیاء دار جناح ایدہ اوج کلالہ اوجش. ناقاب قوسینہ عیقمہ. لہم اھل سماوات، لہم اھل ارضہ مدار فخر اولہ دہ.

(١) عَلَيْهِ وَعَلَىٰ آلِهِ الصَّلَاةُ وَالتَّسْلِيمَاتُ مِنْ أَرْضِ السَّمَوَاتِ

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ (٢)

س. ع

• — ••• C [معجزات احمدیہ ذیلک برائے سید] ••• — •

[خاتمه] رسالت احمدیه دلائل حقانیه اولوب، معراج رسالتك او غنچي اساتيك فصاحتده ك اوج
محم مثقلده برنجي مثقله عاء سؤال، مختصر بر فخرسته صورتده ویرلن جوابدر.

[**سؤال**] شو معراج عظیم نہ اچھو محمد عربی علیہ الصلوٰۃ والسلامہ مخصوصہ؟ [**الجواب**] شو برنجی مقلد او توڑ اوچ عدد سوزلرده تفصیلاً حل ایدیلمدر. یالکز شوراده ذات الحمیدہ ^ص لکلائے و دلایل نبوتہ و او معراج اعظمہ ان البیہ او اولدیغنه، اجمالی اشارتہ نو عنده بر مختصر فہرستہ کوسریورز.

شويله: (اولاً) تورات، انجيل، زبور کي ڪتب مقدسه ۾ ڪو به تحريفانه معروض اولد ڪري هالده، شوزمانده دغي، هينهنه هينهنه کي برحقوه، نبوت احمديه^{ص۴} دائر اوکتابدارده يوزاون درت اشاري بشارتداري هيقاروب رساله عمديه ده کوسرمدرد.

(ثانياً) تاريخه شوه وسطيح کي مشهور ايلي طاهنك، نبوت احمديه^{ص۴} ده برآز اول نبوتنه و آخر زمانه يغيري او اولديغه بيانانداري کي ڪو به بشارتدار، صحيح برصورتده تاريخاً نقل ايد يامندرد. ولادت احمديه^{ص۴} کيچي منده ڪعبه ده کي صمدون مقوطي ايله، کسوي فارسك سري مشهوره سي اولده ايواني انتقاه انسي کي، ارهاصات دينيه يوزر فاروقر تاريخه مشهوردر.

(رابعاً) برآوردويه پارماغنده صحن صوبي ايجريسي. وجامعه برجماعت عظيمه ڪه هفورنده قورو ديرڪ منبرن نقلنده طولا ي مفارقت احمديه^{ص۴} ده، دوه کي ائين ايدرن آغلامسي. [و انشق القمر^(۱)] نصي ايله، شوه قمر کي، محققون تحقيقاتيه بيلاه بالغ معجزاتر سرفراز اولديغني تاريخ وسير کوسر يوزر.

(خامساً) دوست و دشمنانك اتفاقيله، اخلاصه هنهنك شخصنده ان يولسك درجه ده وبتوه معالانك شهادتيله سجايي ساميه وظيفه منده و تبليغاتنده ان عالي بر درجه ده و دين اسلامه کي محاسبه اخلاق شهادتيله شريعتنده ان عالي فصال حميده ان مڪمل درجه ده بولونديغنه، اهل انصاف و دقت تردد ايتزد.

(سادساً) اونجي سوزن ايتنجي اشارنده اشارت ايد يلد يگي کي، الوهيت، مقتضاي علمت اولاره تقاضا هر ايسته منه مقابل، ان اعظمي بر درجه ده ذات احمديه^{ص۴} ديئنده کي اعظمي عبوديتيله ان پارلوه بر درجه ده کوسرمدرد.

لهم خالو ڪلام نهايت لمانده کي جماني، بر واسطه ايله مقتضاي علمت و حقيقت اولاره کوسرمدرد ايسته منه مقابل، ان کوزل بر صورتده کوسر يجي و تعريف ايجي، بالبداهه يينه او ذاتر. لهم صانع ڪلامك نهايت جمالده اولاره ڪمال صنعتي اوزرينه انظار دقتي جلب ايتكه، تشهيراتكه ايسته منه مقابل، ان يولسك برصد ايله دلالتو ايد، يينه بالمشاهده او ذاتر. لهم بتوه عالمان ربّي، ڪثرت طبقاتنده وهدايتي اعلاميه ايتكه ايسته منه مقابل، توحيد ان اعظمي بر درجه ده بتوه مراتب توحيد اعلايه ايد، يينه بالضروره او ذاتر.

لهم صاحب عالمك لخات درجه ده آثارنده کی جمالک اشارتیه لخات سز همه ذاتینی و جمالک محاسنی
و حسنک لطائفی آینه کرده مقصدای حقیقت و حکمت اولاده کورمک و کوسرمک ایسته منه مقابل،
ان شعری بر صورت آینه دارم ایدیه و کوستم و مسووب باشقمنه سودیره، ینیه بالبداهه
اودنتر.

لهم شوسرای عالمک صانعی، غایت فارقه معجزه لرایله و غایت قیمتدار جوهر لرایله طولی غزینیه غیبیه لرینی اظهار
و تشرایسته می و اوندله کمالاتی تعریفایتک و بیلدیرمک ایسته منه مقابل، ان اعظمی بر صورت تشراییدی،
توصیفاییدی و تعریفاییدی، ینیه بالبداهه اودنتر. لهم شوطائیک صانعی، شوطائیک انواع عجائب و
زینتدار سوسلندیرمک صورتده یایمی و ذی شعور مخلوقاتی سیر و تنزه و عبادت و تقدرایحومه اوطا
ادفال ایتسی و مقصدای حکمت اولاده اوندله، او آثار و صنایعک صناع لرینی، قیمت لرینی اهل تمام و
تقدیر بیلدیرمک ایسته منه مقابل، ان اعظمی بر صورتده بن و انسه، بلاد روحانیده و ملائکه کرده
قرآن علم واسطه سید رهبرک ایدیه، ینیه بالبداهه اودنتر.

لهم شوطائیک عالم مایمی، شوطائیک تحولتنده کی مقصد و غایتی تضریره ایدیه طایم مقلقی و موهوداتک
نموده، نه یه و نه اولدقاری اولسه، شواوچ سؤال مشکک معناسی، بر ایلی واسطه سید عموم ذی شعورده
آیدیرمه ایسته منه مقابل، ان واضح بر صورتده و ان اعظمی بر درجه ده فقائمه قرآنیه واسطه سید
او طایمی آهانه و اومعای هل ایدیه، ینیه بالبداهه اودنتر. لهم شوعالمک صانع ذوالجلالی، بتوه کوزل
مضوعایده کنیز ذی شعور اولانده طایندیرمی و قیمتای نعمت لرایله کنیز اوندله سودیره، بالضروره
اونک مقابلنده، ذی شعور اولانده مرضیات و آرزوی الهی لرینی بر ایلی واسطه سید بیلدیرمی
ایسته منه مقابل، ان اعلی و اکمل بر صورتده قرآن واسطه سید او مرضیات و آرزوی بیایه ایدیه و
کثیره، ینیه بالبداهه اودنتر.

لهم رب العالمین، موع عالم اولسه انسانه، عالمی ایینه آلجوم بر وسعت استعداد و یردکننده و بر عبودیت
کلییه مهیا ایتدکننده و هیاتجه کثرت و دنیا به مبتلا اولدقنده، بر رهبر واسطه سید یوز لرینی کثرتده
وعدته، فانیده باقییه هویرمک ایسته منه مقابل، ان اعظم بر درجه ده، ان ابلیغ بر صورتده، قرآن

داسطه سیده ان آسمه بر طر زده رهبرک اید و رسالتک و طیفنی ان آمل بر طر زده ایفا اید، ینه
بالبده او ذاته.

ایسته موهوداتک ان اشرفی اولامه ذی حیات و ذی حیات ایچده ان اشرف اولامه ذی شعور و ذی شعور
ایچده ان اشرف اولامه حقیقی انسانه و حقیقی انسانه ایچده کجه وظائفی ان اعظمی بر درجه ده، ان آمل
بر صورتده ایفا اید ذات، البته بر معراج اعظم الیه قاب قوسینه هیقاجوه، سعادت ابدیه قاپوسنی هاراجوه،
فرزیه رحمتی آماجوه، ایمانک حقائعه غیبیه شی کوره جک، ینه او اوله بقدر.

(سابعاً) بالمشاهده شومصنوعاتده غایت کوزل تحسینات، نهایت درجه ده سولی تزیینات واردر.
وبالبده شولیم تحسینات و تزیینات، اوندک صانعده غایت شدکی بر اراده تحسیه و قصد تزییه
وار اولیغنی کوسیر. و اراده تحسیه و تزییه ایه، بالضروره او صانعده صنعتده قارشوقونکی بر رغبت
وقدی بر محبت اولیغنی کوسیر. و مصنوعات ایچده ان جامع و لطائف صنعتی برده کنندده کوسیر
ویسلم و بیلدیرمه و کنیدی سودیرمه و باشقه مصنوعاتده کی کوزل لقای، ماشاء الله! دیوب استخامه اید،
بالبده او صنعتیور و صنعتی هوموم صانعک نظرنده ان زیاده محبوب، او اوله بقدر.

ایسته مصنوعاتی بالذیل لایامه عزایا و محاسنه و موهوداتی ایقلاندیرمه لطائف و کمالاته قاشو، سبحان الله،
ماشاء الله، الله اکبر! دیرک سماواتی هینداندیرمه و قرآنک نغایتله لائتاقی ولولیه ویردیرمه، استخامه
و تقدیر الیه، تفل و تشر الیه، ذکر و توحید الیه بر و جری جذبه یه کتیرمه، ینه بالمشاهده

او ذاته.

ایسته بولیه بر ذاتک، [السَّبَبُ كَالْفَاعِلِ^(۱)] سرنجه، بنومه امتنک ایله دیرگی هناتک بر مایک اوندک کفه
میزانده بولونان. و عموم امتنک صلواتی، اوندک معنوی کمالاته اعداد ویرمه. و رسالتده کوردیرگی وظائفک
نتایجی و معنوی اجر تریله برابر رحمت و محبت الهیه نک هایتز فیضنه عظم اولامه بر ذات، البته معراج
نردبانیه جنته، سِدْرَةُ الْمُنْتَهَا یه، عمره، قاب قوسینه قدر کیمک، عیمه هوه، نفس حقیقت،

محض حکمتده.

س. ع

۔۔۔۔۔ [آیت اللہ رسالہ سندک رسالت احمدیہ دہ بھٹا لیدہ اور آئینی مرتبہ سی] ۔۔۔۔۔

مقام مناسبہ بوراہ لافقہ ایدیلندہ۔

صوکرہ اور دنیا سیاحی، کنڈی عقلہ دیدیکہ: مادام بوکائناتک موجوداتیکہ مالکی و فالقہم آریورم۔ البتہ
 ہر شیدہ اول بو موجوداتک ان مشہوری واعداسک تصدیقہم دخی ان مالکی و ان یوں قومانی و ان نامدار
 مالکی و سوزجہ ان یولگی و علقجہ ان پارلاغی واون درت عصری، فضیلتہ و قرآنیکہ ایبقلاذہ براہ
 محمد عربی علیہ الصلاۃ و السلام زیارت ایتک و آریغی اونڈہ صورحہ ایچوہ عصر سعادتہ برابر کیمای یز
 دیرک، عقیدہ برابر او عمرہ کیری۔ کوردیک، او عمر، حقیقتاً اودات ایلہ بر سعادت بشریہ عصری اولش۔
 ہونکہ ان بروی و ان اتمی بر قوی، کتیردیگی نور واسطہ سیلہ قیصہ بر زمانہ دنیاہ استاد و عالم ایلہ مش۔
 لہم کنڈی عقلہ دیدی: بز ان اول، بو فوہ لعاہ ذلک بر درجہ قیمتی و سوزلرینک حقانیتی و اخباراتک
 طوغریلغی بیلای یز۔ صوکرہ فالقہم اوندہ صورحہ یز دیرک، تحریہ لاسلادی۔ بولرغی ہندز قطعی دلیلار دہ
 بورادہ یالڈ [طوقوز حلیہ] بر قیصہ اشارت ایدیلہ جک۔

[برنجی] بو ذلک، حتی دوشمانلرینک تصدیقی ایلہ دخی، بتوہ کوزل فویارک و فصلتارک بولونہ سی۔
 و [وانشق القمر] و [و ما رمیت اذ رمیت و لکن اللہ رمی] آیتارینک صراحتہ، بر پار ماغذک اشارتہ
 قمر ایک پارچہ اولہ سی۔ و بر آووجی ایلہ اعداسک اور دوسنہ آیدغی آز بر طورہ، عموم او اور دونک کوزلرینہ
 کیر سیلہ قاجہ لری۔ و صور قالمش کنڈی اور دوسنہ بسہ پار ماغذہ کوثر کی آقاہ صوی کفایت درجہ سندہ
 ایچرہ سی کی، نقل قطعی ایلہ و برسی تواتر ایلہ یوزر معجزاتک اوندک اللہ ظاہر اولہ سیدر۔ بو معجزاتہ اوچ یوزدہ
 زیادہ برسی، اوہ طوقوزنجی مکتوب اولہ معجزات احمدیہ نامندہ کی خارقہ و کرامتی بر رسالہ دہ قطعی دلیلار ایلہ
 برابر بیانہ ایدیلگندہ، اوندری اوکا حوالہ لیرک دیدیکہ: بو قدر اخلاصہ ہنہ و کمالات ایلہ برابر، بو قدر
 معجزات لاکھہ سی بولونہ بر ذات، البتہ ان طوغری سوزلیر۔ افلا قسزلرک ایسی اولہ ہلہ یہ، بالانہ، یا حلیہ
 نزل ایتسی قابل دگل۔

[ایکنجی] اللہ بو کائنات صاحبک بر فرما ی بولونڈیغی و ہر عصر دہ اوچ یوز میلایونڈہ زیادہ انسانلرک
 قبول و تصدیقہ ایتدہ لری او فرما اولہ قرآن عظیم الشانک، ید و جہلہ خارقہ اولہ سیدر۔ و بو قرآنک فرجہ و جہلہ

معجزه اولیغی و طائعات خالقند سوزی بولوندیغی قوتلی دلیلایلر برابر یدخی شنجی سوز معجزات قرآنیه نامنده
 و رساله نورلر برکونشی اولامه مشهور بر رسالده تفصیلاً بیانه ایدیلگندسه، اونی اولا حواله ایدرک دیدی: بویه
 عیبه صحر و حقیقت بر فرمانک ترجمانی و تبلیغ ایدیحسی بر ذاتده، فرمانه جنایت و فرمان صاحبنه فیانت
 حکمنده اولامه یا لامه اولاماز و بولوناماز.

[**اوچینجی**] اودات، اویله بر شریعت، بر اسلامیت، بر عبودیت، بر دعا، بر دعوت، بر ایمان الیه میدانه هیقمتله،
 اوندک نه مکی وار ونه ده اولور. و اونداده دها ماکل، نه بولونمش ونه ده بولونور. هونله ائی بر ذاتده
 ظهور ایدیه او شریعت، اونه درت عصری و نوع بشر غنی عادلانه، حقانیت اوزره، مدققانه حدس
 قانونایلر اداره ایتسی، امثال قبول ایتیز.

لهم ائی بر ذاتک افعال و اقوال و اموالند هیقانه اسلامیت، هر عصرده اوچ یوز الی میلیونه انسانک رهبری
 و مرجعی و عقلایلرینک معالی و مرشدی و قلبایلرینک منوری و مصفی و تفایلرینک مرئی و فزلیسی
 و روحایلرینک مدار انسانی و معدنه ترقیاتی اولامی جهتیه، مکی اولاماز و اولامسه.

لهم دیننده بولون بئونه عباداتک بئونه انوعنده ان ایلری اولامی و هر کسده زیاده تقواده بولونمهی
 و اللهده قورقمهی و قورعه ده دائمی مجاهدات و دغدغه لر ایچنده تام تامنه عبودیتک ان اینجه اسرارینه قدر
 مراعات ایتسی و قییم کیه یی تقلید ایتیه رنک تام معنایله و مبتدیانه، فقط ان ماکل اولامور، ابتدا
 و انتهای بر شدیره رنک یایمه سی، البته مکی کورولمز و کورولمیش.

لهم یقار دعا و مناجاتلرینده (**جوشن الکبیر**) اید، اویله بر معرفت ربانیه اید و اویله بر درجه ده ربی
 توصیف اید یورک، اوزماندنری کلکه اهل معرفت و اهل ولایت، تالعه افکار اید برابر، نه او مرتبه معرفته
 ونه ده او درجه توصیفه ییتمه مری کوستریورک، دعاده دخی اوندک مکی یوقدر. رساله مناجاتک
 باشنده، جوشه الکبیرک طقسه طوقوز فقره سنده بر فقره نه قصه صحر بر عالندک بیانه ایدیلدیگی یره باقانه
 آدم، جوشنک دخی مکی یوقدر، دیمه جله.

لهم تبلیغ رسالته و ناسی حقّه دعوتده، او درجه مانت و ثبات و بصارت کوسترمشک، بیون دولندر،
 بیون دیندر، حتی قوم و قبیله سی و عجمه سی، او طائفه لک عدوت ایتدکلری حالده، ذره مقدار بر اثر تردد،

بر تاملش، بر قورقانه کوسرم می و نه باشیام بنوه دنیا به عیدانه اوقوم می و بامنه ده هیقار می و آسلا می
 دنیا نه باشنه کیر می اثبات ایدر کم، تبلیغ و دعوتنه مای اولامش و اولاماز.

لهم ایمانده اوله فوهمده بر قوت و غارقه بریقین و معجزانه بر آتشاف و جھانی اییقلا ندیرانه بر علوی اعتقاد
 طاشیمده، اوزمانده علمانی اولامه بنوه افکاری و عقیده لری و علمانده علمانی و روحانی ریسارک
 علماری، اولط معارض و مخالف و منکر اولد قاری عاده، اوندک نه یقینه، نه اعتقادینه، نه اعتمادینه،
 نه اطمینانه ^{لهم} بر شیهه، ^{لهم} بر تردد، ^{لهم} بر ضعف، ^{لهم} بر وسوسه ویرم می.. و معنویانده و
 مراتب ایمانیه ده ترقی ایدنه، باشده صحابه لری بنوه اهل ولایت، هر وقت اوندک مرتبه ایماننده فیضه
 آله لری.. و اونی ان یولک درجه ده بوله لری بالبداهه کوسریر کم، ایمانی دخی امثال سدر.. ایسته
 بویلده امثال سرب شریعت و مناسز بر اسلا می و غارقه بر عبودیت و فوهمده بر دعا و جھانه پسندانه بر دعوت
 و معجزانه بر ایمانه صاحبنده، البته ^{لهم} بر جھنده یا لاله اولاماز و آلد اتماز، دینه آخلادی. و عقی دخی
 تصدیعه ایته.

[^{در دخیسی}] انبیالون اجماعی، ناصله و هود و وعدایت الهیه به غایت قوتی بر دلیر.. اوله ده،
 بو ذاتک ^{صم} طوغریلقنه و رسالتنه غایت صاعلام بر شهادتند.. هونک انبیا علیهم کلامک طوغریلقارینه
 و یغبر اوله لرینه عدا اولامه نه قدر قدسی صفتار، معجزه لری و وظیفه لروارسه، اوزانده ان ایلریده
 اولدیغی تاریخچه مصدقده.. دیمک اوندک، ناصله لسان قالایله تورات، انجیل، زبور و صحف لرینه بو ذاتک ^{صم}
 کلام جانی فبر و یروب انسانده بشارت ویرمده.. که کتب مقدسه نه اوبشارتک ایشاتنه یلرمیده
 فضله ویک ^{صم} فخر بر قمی، اوله طوقوزنجی مکتوبه کوز لجه ییامه و اثبات ایدیلیمه.. اوله ده لسانه لایرله، یعنی
 نبوت لریله و معجزه لریله، کنده مکتوبنده و وظیفه لرینه ان ایلری و ان کمال اولامه بو ذاتی تصدیعه ^{صم}
 ایدوب دعوانی امضایه یورلر.. و لسانه قال و اجماع ایلده و هدایتنه دلالت ایند کلامی کبی، لسانه حال ایلده و
 اتفاعه ایلده ده بو ذاتک صادقیتنه شهادت ایدیلورلر، دینه آخلادی.

[^{بشنجیسی}] بو ذاتک دستور لریله و تربیتی و تبعیتیه و آرقه سنده کتیر لریله حقه، حقیقته،
 کلامه، کراماته، کثیفاته، مالهاته یتیمه بیقراره اولدا، و هدایتنه دلالت ایند کلامی کبی.. استاد لری

اولاً ^عبودنک صادقیتنه و رسالتنه اجماع و اتفاقه شهادت اید یورر. و عالم غیبیه و یردیه خبرلر بر قسمن نور و لایسته مائده ایتمری و عمومی نور ایمان ایله، یا علم البقیه و یا عین البقیه و یا مع البقیه صورتده اعتقاد و تصدیق ایتمری، استادلری اولان ^عبودنک درجه حقانیت و صادقیتی کونش کی کونستردیانی کوردی.

[**آلتنجیسی**] ^عبودنک امیللیله برابر کتیردیگی مقالعه قدسیه نک و افتخار ایندیگی علوم عالییه نک و کفایتدیگی معرفت الهیه نک در سبیل و تعلیمیه مرتبه عالییه ده ان یوکسک مقامه یتیشمه حیاتیوندا اصفیای مدققیه و صدیقیه محققیه و دالهی علمای مؤمنیه، ^عبودنک اساس دعوی اولمه و حدیثی قوتی برلهانلرله بالاتفاق اثبات و تصدیق ایتمدیگی بی. بو معلم آلبرن و بو استاد اعظمک حقانیتنه و سوزلرینک حقیقت اولدیغنه اتفاقه ایله شهادتلی، کوندوز کی بر حجت رسالتی و صادقیتیه. ^عرساله نور، یوز یارمه سبیل ^عبودنک صدقیتک بر نک برلهانیه.

[**یدنجیسی**] آل و اصحاب نامنده و نوع بشرک انبیاده صوکره فرست و درایت و کمالاته ان مشهوری و ان محترمی و ان نامداری و ان دینداری و ان یوکسک نظری طائفه عظمیه سی، کمال مراقله و غایت دقت و نهایت جدیتیه ^عبودنک بتوه کیزی و آشکار مالیرینی و قدرلیرینی و وضعیتلیرینی تحریری و تفسیریه و تدقیقیه ایتمری نتیجه مننده، ^عبودنک دنیا ده ان صادقه و ان یوکسک و ان حقای و حقیقتای اولدیغنه اتفاقه و اجماعله صار صیلماز تصدیق قلمری و قوتی ایمانلری، کونشک ضیاسنه دلالت ایدمه کوندوز کی بر دلیلدر، دینه آخلادی.

[**سکرنجیسی**] بو کائنات، ناصلا کندیخی ایجاد و اداره و ترتیب ایدمه و تصویر و تقدیر و تدبیر ایله بر سرای کی، بر کتاب کی، بر سر کی کی، بر تماشاگاه کی تصرف ایدمه صانعنه و طاقینه و نقاشنه دلالت ایدر. اولمه ده، کائناتک خلقتنده کی مقاصد الهیه یی بیله ^۱جک و ییلدیره ^۲جک و تحولتنده کی ربانی حکمتلیرینی تعلیم ایدمه ^۳جک و وظیفه دارانه حرکتنده کی شیخ لری درس ویره ^۴جک و مالهیتنده کی قیمتی و ایچنده کی موهوباتک کمالاتی اعلامه ایدمه ^۵جک و او کتاب کیرن معنایینی افاده ایدمه ^۶جک بر یوکسک دلال، بر طوغری کشف، بر محققه استاد، بر صادقه معلم ایستدیگی و اقصنا ایندیگی و لهر مالدیه بولونمونه

دلت ایندی بجهتله، البته بوقضیه لری لهر کسده زیاده یایانه بو ذاتک حقانیتنه و بولکائنات خالقنه
ان یوسک و صادقه بر مأموری اولدیغنه شهادت ایندی بیلدی.

[**طوقوزنجیسی**] مادام بو صنعتای و حکمتای مصنوعاتیله کندی لهر لری و صنعتکارلغنه کمالاتی
تسهرایتک^۱ و بوسوسای و زینتای لهایسز مخوفاتیله کنیدی طایبیرمه^۲ و سودیرمه^۳ و بولذتای
و قیمتای هابسز نعمتایله کنیدن تشار و حمد ایندییرمه^۴ و بوشفتای و حمایتای عمومی تربیه و اعلاسه،
حتی آغیز لرن ان اینجه ذوقلری و اشتها لرن لهر نوعی تطمین ایده جک بر صورتده اهضار ایدلمه ربانی اطعام
و ضیافتلر کندی ربوبیت قارشو مستدارانه و متکبران و پرستکارانه عبادت ایندییرمه^۵ و موسسین
تبدیلی و یجه، کوندوزن تحویلی و اختلافی بی عظمای و شمتای تصرفات و اجرائات و دهشتای و حکمتای فعالیت
و خلافت ایر کندی الوهیتی اظهار ایدرن، اولوهیت قارشو ایمان و تسلیم و انقیاد و اطاعت ایندییرمه^۶.
و لهر وقت ایملای و ایملری حمایه، فنا لری و قناری ازار و سماوی طوفانلر ظالماری و بالانجیلری
امحایتمک بجهتله حقانیت و عدالتی کوسرمک ایستین پرده آرقه سننده بریسی وار.

البتة و لهر حالده اوغنی ذاتک یاشنده ان سولیک مخافوی وان طوغری عجبی و اونک مذکور مقصد لری
نام خدمت ایدرن خلقت طائتک طاسنی و معما نی حل و کشف ایدنه و دائما او خالقک نامه حرکت ایدنه
و اونده استمداد ایدنه و موفقیت ایستین و اونک طرفندن امداده و توفیقه مظهر اولده محمد قریشی
دینلره بو ذات اولدومه. لکم عقلنه دیدی: مادام بو مذکور طوقوز حقیقتلر، بو ذاتک صدقه شهادت
ایدر لر. البته بو آدم، بنی آدمک مدار شرفی و بوعالمک مدار افتخار ایدر. و اوکا فخر عالم و شرف بنی آدم
دینامی یک لایقدر. و اونک آنده بولونان فرمان رحمانه اولده قرآن معجز البیانک همت سلطنت
معنویه سنک نصف ارضی استیلاسی و شخصی کمالاتی و یوسک فصلتاری کوسریورکر، بوعالمده
ان مهم ذات بودر. فالغز حقنه ان مهم سوز اونلدر.

ایسته کل باجه. بو خارقه ذاتک یوزر ظهر و باهر قطعی معجزه لرینک قوتنه و دیننده کی بیقرار عالی و
اساسی حقیقتلرینه استناداً بنوه دعو لرینک اساسی و بنوه هیاتک غایبی، واجب الوجود و وجودینه و
وعدته و صفاته و اسمانه دلالت و شهادت و واجب الوجودی اثبات و اعلامه و اعلام ایتلدر. دیمک

بولکائناتک بر معنوی کونشی و خالقنزلہ الہی لادورہ بر لسانی، بوحسب اللہ ^{ص ۴۴} دینیلہ ذاتکر، اوندک شہادتہ
تأیید و تصدیق و اعضائیدہ آلتانماز و آلتانماز [**اوج یولہ اجماع**] وار۔

[**برنجی**] اگر پردہ غیب آہیلہ، یقینم زیادہ شہیدہ جک، دینہ امام علی ^{رضی اللہ عنہ} و پردہ ایلہ عمرہ
اغنی و اسرافیلک عفت لفظانی تمام ایلہ غوث ^{قدس سرہ} اعظم کب کسبہ نظرری و غیب بین کوزری بولونان
بیقرار قطاب و اولیای عظمیٰ جامع و آل محمد (علیہ و علی آلہ الصلوة والسلام) نامیلہ شہرت شعار
عالم اولادہ جماعت نورانیہ نک اجماع ایلہ تصدیقاید۔

[**ایلیسی**] بدوی بر قوم و امی بر محیطہ، حیات اجتماعیہ و افکار سیاسیہ عالی و کتابز و فرت
عصرینک قرا حلقارندہ بولونہ و یک آذرب زمانہ الہ مدنی و معلوماتی و حیات اجتماعیہ و سیاسیہ
الہ ایلی اولادہ ملکہ و حکومتارہ استاد و لہر و دیپلمات و حاکم عادل اولادہ، سرقدہ غربہ قدر
جہان پسندانہ دارہ ایلہ و صحابہ نامیلہ دنیادہ نامدار اولادہ جماعت مشہورہ نک اتفاقارہ، جان و مالارین،
بدر و غیرتارین خدا بندیرہ بر قونای ایمانہ تصدیقاید۔

[**اوهنجی**] هر عصرہ بیقرارہ افرازی بولونان و کفرندہ داهیانه ایلی کیدہ و مختلف مسلکاردہ لیسہ
و اعتدہ یتیمہ مدرستہ محققہ و متبحر علمانک جماعت عظماسنک، توافقارہ و علم الیقینہ درجہ سندنہ
تصدیقاید۔ دیمک بودانک و ہدایتہ شہادتہ، شخصی و جزوی دگر۔ بلکہ عمومی و صلی و صلیماز
و بتوہ شیطانک طویلانہ، قار شونہ لہجہ بر جہتہ ہیقاماز بر شہادتہ، دینہ حکمایتی۔ ایستہ عصر
عادتہ عقلیہ برابر سیاحت ایلہ دنیا مافری و حیات بولیسنک اومدرسہ نورانیہ الہی درسہ قصہ
برائت اولادہ، برنجی مقامک اون آلتی مرتبہ سندنہ بولیلہ، [**لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْوَجُودُ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الَّذِي**

دَلَّ عَلَى وَجُوبِ وَجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ فَخَرَّ الْعَالَمُ وَشَرَفَ نَوْعُ بَنِي آدَمَ بِعِظَمِ سُلْطَنَةِ قُرْآنِهِ وَحَشَمَةِ
وُسْعَةِ دِينِهِ وَكَثْرَةِ كَلَامِهِ وَغُلُوِّيَةِ اخْلَاقِهِ حَتَّى بَتَصْدِيقِ أَعْدَائِهِ. وَكَذَا شَهِدَ وَبَرَّهَنَ بِقُوَّةِ
مِثَالِ مُعْجَزَاتِهِ الظَّاهِرَاتِ لِبَاهِرَةِ لُصْدَقَةِ لُصْدَقَةِ وَبِقُوَّةِ الْآفِ حَقَائِقِ دِينِهِ السَّاطِعَةِ لِقَاطِعَةِ
بِاجْتِمَاعِ إِلِهِ ذَوِي الْأَنْوَارِ وَبِاتِّفَاقِ أَصْحَابِهِ ذَوِي الْأَبْصَارِ وَبِتَوَافُقِ مُحَقِّقِي أُمَّتِهِ ذَوِي الْبَرَاهِينِ
وَلِبَصَائِرِ النَّوَّارَةِ ^(۱) دینامند۔
سعید النورسی

﴿مَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ﴾

• — • ﴿ ذوالفقار خاتمی ﴾ • — •

• — • ﴿ حِزْبُ الْوَرْدِ الْأَبَرِّ مِنْ رِسَالَةِ النُّورِ ﴾^(۱) • — •

برکون جوشه الیبرایله حزب نوری بی او قومدم. کورد مدله، جوشه الیبر و رساله نور و حزب نوری، طائاتی
باشده باشه نور لاندیریور. ظلمات قراقلقارینی طانغیدیور. غفلتاری و طبیعتاری یارجه یارجه ایدیور.
اهل غفلت و اهل ضلالتک آلتده صاقلانغمه ایستدکاری پرده لری یرتیور. طائاتی انواعیلده یامووه کی
حدیج ایدیور. طار اقلایله طار ایور، مالهده ایتم. اهل ضلالتک بوغولدیغی ان صون وان کنسبه
طائات پرده لرینه آرق منده انوار توهیدی کوستیور. وقوز موغرافیه هیلر کی اهل فتنه، ان صون و کنسبه
نقطه استناد لری و مدار غفلتاری اولده پرده لرده ده نور اهدیتی کوستیور. اوراده دخی دوشمانلارینی
تعقیب ایدیور. ان اوزاره تحصنطکارینی بوزیور. لهر پرده مفرور یول کوستیور. اگر کونش قاعسه
اولک دیر: او بر صوبه، بر لامه در. اودوتنی، غازیاغنی ویره کیمدر؟ ییل، آیل، دینه
باشنه اورور.

لهم طائاتی باشده باشه آینه لر هلمنده تجلیات اسمایه مظهرتارینی اولده کوستیورکر. غفلتک اطانی
اولایور. لهج برشی مفرور مانع اولایور. اهل طریقت و حقیقتک مفرور دائمی قرانغمه اچوه طائاتی یانغی
ایتمک ویا اونومعه و فاطره کترمه مک کی دغل، بده طائات قدر کنسبه بر مرتبه مفروری قراندر یغنی
و کنسبه و طائی و دائمی طائات وسعتده بر عبودیت دائره سنی آلدیغنی کورددم. حزب نوریده
[تَفَازُ سَاعَةٍ^(۲)] الخزه حقیقتی بولوندیغنه، بط قطعی قناعت ویردی.

سعيد النورسی

باسمه سبحانه

عزیز قرداشدم،

بو حزب نورینک بنم شخمه عائد یک یون برکومت معنوی و ار. شمدی بیانه ایتمک زعانی قلدی.
 یزرمی اوج سنه اول اسکی سعید یکی سعیده انقلاب ایندیگی زمان، تفکر مسلکده کیندیگی ایچومه،
 [تفکر ساعه خیر من عبادۀ سنه] ^(۱) سیرینی آردم. لهر ایکی سنه ده اوسر، یا عربی، یا تورکجه برساله یی
 نتیجه و یروب صورت دیشدیر یوردی. عربی قطره رساله سنده، تا آیت البرا رساله سنه قدر او حقیقت
 دوام ایدوب صورت دیشدیره رک، تا حزب البرا نوری صورت دئمه سنه کیردی. یزرمی سنه دینبریدر،
 نه وقت صیقیا سیم و فکر و قلبه یورغونلوه کله، بو حزبک برسنی متفکرانه اوقوسه ایسه م، او صیقینتی یی
 و اوصایغ و یورغونلغی ازاله اید یوردی. هنی مشغولیتنه قلم اوصایغ و یورغونلوه، حزبک آلتینده برسنی
 اوقومقله لهن بر اثری قالمیغی، بیک دفعه تکرار ایتسه. اوت، شمدی ده دوام ایدر.

سعید النوری

[مهم بر حقیقت]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

[تفکر ساعه خیر من عبادۀ سنه] هدایتک مطهری و رساله نورک بر بر لاه انوری و برورد
 اعظمی و اکبری و بر شار مصغری و فکری بر ذکر معظم و ایمانی بر علم محکم عربی العباده بر رساله هکدر.
 قرآنده کی آیت البرانده عظمتنه و ایکی آیت البری و حقیقتک ایکی شاهه اکبری و امام علی رضی الله عنیه
 نسیم سیده لهر ایکی آیت البرا نامنده اولده یزرمی طوقوزنجی طعه عربیه و یدنجی شعاعک اعتزاجنده هیقانه،
 اهل علمه بر حزب البرا هکمنده درک، رساله نورک تام عربی بیله و یا خود آیت البرا و مناجات و یزرمی مکتوب
 رساله لری یاشنده بولونه و اوقویانه شاردلرینه، ایمانی و تفکری، آرا صیره اوقوناچه برورد اعظم اولدیلر.
 اونه کونده بر دفعه اوقونه، ایمانه یون انکشاف و قوت و برور.

سعید النوری

بوقسمه ترجمه می و ایضا می آیت الهی
رساله سنه ایله می مقامه در.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذًا لَابْتَغَوْا إِلَىٰ ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا ۚ تُسَبِّحُاهُ وَتَعَالَىٰ
عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ۚ تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ ۚ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ
إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ ۚ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ^(۱)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

[۱] **فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** ^(۲) **أَمَّا بِنَاءُهُ** **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** ^(۳) **الْوَجِبُ الْوُجُودِ الْوَاحِدِ الْوَاحِدُ الْفَرْدُ الصَّمَدُ الَّذِي**
دَلَّ عَلَىٰ وَجُوبِ وَجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ وَعَلَىٰ عَظَمَةِ قُدْرَتِهِ فِي حَشَمَةِ سُلْطَنَتِهِ السَّمَوَاتُ **الشَّاهِدَاتُ**
بِكَلِمَاتِ النُّجُومِ وَالشُّمُوسِ وَالْأَقْمَارِ وَالسِّيَّارَاتِ الْحَرَكَاتِ الْمُسَخَّرَاتِ بِالْإِرَادَةِ الْمُدَوَّرَاتِ الْمُدِيرَاتِ
بِالْمَشِيئَةِ الْمُؤْتَظَّاتِ الْمُنْظَّمَاتِ بِكَمَالِ الْحِكْمَةِ وَالْإِنْتِظَامِ **وَالْمُسْتَعْدَمَاتِ الْمُسْتَوْقَدَاتِ بِغَايَةِ**
الْحَافِظَةِ وَالْمِيزَانِ ^(۴)

فَالْأَجْرَامُ الْعُلَوِيَّةُ وَالْكَوَاكِبُ الدُّرِّيَّةُ فِي قُبَّةِ الْفَلَكَ بِكَمَالِ ظُهُورِ شَهَادَتِهَا مُجَسَّمَاتِ نِزَاتِ
بَرَاهِينِ الْوُهِيتَةِ وَعَظَمَتِهِ وَبِغَايَةِ وَضُوحِ دَلَالَتِهَا شُعَاعَاتِ شَوَاهِدِ رُبُوبِيَّتِهِ وَعِزَّتِهِ تَشْهَدُ عَلَىٰ
شَعْشَعَةِ سُلْطَنَةِ الْوُهِيتَةِ وَتُنَادِي عَلَىٰ وَسْعَةِ حَالِمِيَّتِهِ فِي إِحَاطَةِ رُبُوبِيَّتِهِ بِجَمِيعِ الْعَوَالِمِ وَالْأَشْيَاءِ
فَاسْتَمِعْ إِلَىٰ آيَةِ [أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوَهِمَهُ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا] ^(۵)

ثُمَّ انْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ تَرَىٰ سُكُونًا فِي سُكُونَةٍ حَرَكَةٍ فِي حِكْمَةٍ تَلْئَالًا فِي حَشَمَةٍ تَبَسُّمًا فِي زِينَةٍ
مَعَ انْتِظَامِ الْخَلْقَةِ مَعَ اتِّزَانِ الصَّنْعَةِ تَشْعُشُعُ سِرَاجِهَا لِتَبْدِيلِ الْمَوَاسِمِ وَلِتَحْوِيلِ صَحَائِفِ الْفُضُولِ
إِلَى الْقَلَمِ الْقُدْرَةِ لِكِتَابَةِ سُطُورِ النَّبَاتَاتِ وَالْحَيَوَانَاتِ لَهْلُهُ مُصْبَاحَهَا لِتَوِيرِ الْمَنَازِلِ وَلِتَقْوِيمِ الْأَوْقَاتِ
وَتَعْيِينِ السِّنِينَ تَلْئَالًا مُجْمَعًا لِتَوِيرِ الْكَائِنَاتِ وَتَرْبِيعِ الْعَوَالِمِ تُعَلِّنُ لِأَهْلِهَا رُبُوبِيَّتَهُ فِي سُلْطَنَةِ
بِلَا انْتِهَاءٍ لِتَدِيرِ هَذَا الْعَالَمِ ^(۶)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

[۲] **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** **الَّذِي دَلَّ عَلَىٰ وَجُوبِ وَجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ وَعَلَىٰ غَايَةِ وَسْعَةِ رَحْمَتِهِ فِي سُرْعَةِ**
فَعَالِيَةِ قُدْرَتِهِ (الْجَوِّ) الشَّاهِدُ بِكَلِمَاتِ السَّحَابِ وَالرِّيَّاحِ وَالرُّعُودِ وَالْبُرُوقِ وَالْأَمْطَارِ الْمُسَخَّرَاتِ

المَصْرِفَاتِ الْمُدَبَّرَاتِ الْمُوظَّفَاتِ بِإِصْصَالِ هَدَايَا الرَّحْمَنِ وَنَقْلِ لَطَائِفِ الْمَوَادِّ وَالْأَصْوَاتِ إِلَى أَنْوَاعِ ذَوِي الْحَيَاةِ وَالْإِنْسَانِ بِقَصْدِ الْإِحْسَانِ وَإِرَادَةِ الْإِنْعَامِ فِي تَحْوِيلَاتِهَا وَحَرَكَاتِهَا الْمُشَوَّشَةِ فِي الظَّاهِرِ الْمُنْظَمَةِ فِي الْحَقِيقَةِ بِشَرَادَةِ حِكْمِهَا وَفَوَائِدِهَا وَتَطَائُفِهَا لِمَطَانِ حَاجَاتِ ذَوِي الْحَيَاةِ ^(١).

﴿ ٢ ﴾

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الَّذِي دَلَّ عَلَى وَجُوبِ وجودِهِ فِي وَحْدَتِهِ وَعَلَى أَحَاطَةِ حَالِيَّتِهِ وَحِكْمَتِهِ وَإِرَادَتِهِ لِكُلِّ شَيْءٍ **جَمِيعُ الْعَنَاصِرِ** الشَّاهِدَاتِ بِكَلِمَاتِ مَوَالِيدِهَا الْمُصْنَعَاتِ بِالْمُشِئَةِ وَنَتَائِجِهَا الْمُنْظَمَاتِ بِالْإِرَادَةِ وَخِدْمَاتِهَا الْمَكْدُودَاتِ بِالْحِكْمَةِ وَوَحَائِفِهَا الْمُنْظَمَاتِ بِالْقَصْدِ بِكَمَالِ الْمُسَخَّرِيَّةِ وَالْإِنْقِيَادِ وَالْإِطَاعَةِ وَالْإِنْتِظَامِ فِي تَرْبِهَا وَحَدِيدِهَا وَمَائِهَا وَلَهْوِهَا مَعَ جُودِهَا وَجَهْلِهَا وَتَشَاكُسِهَا وَمُشَوَّشَتِهَا وَتَشَابُهِهَا وَتَمَثُّلِهَا وَانْتِشَارِهَا وَاسْتِيْلَاقِهَا بِالْقَيْدِ فِي ذَوَاتِهَا مَعَ كَمَالِ مَوْزُونِيَّةِ وَانْتِظَامِ مَا فِي أَيَادِيهَا ^(٢).

نَعَمْ تَلَكُّ الصِّيَاءِ مِنْ تَوِيرِهِ تَشْهِيرِهِ لِرَأْيَةِ عَجَائِبِ صَنْعَتِهِ تَمُوجُ الرِّيَّاحِ مِنْ تَصْرِيفِهِ تَوْظِيفِهِ بِقَصْدِ إِصْصَالِ أَمْرِهِ إِلَى مَصْنُوعَاتِهِ تَفْجُرُ الْأَنْهَارُ مِنْ تَدْخِيرِهِ تَسْخِيرِهِ تَزِينُ الْأَشْجَارِ مِنْ تَجْهِيزِهِ تَذِيرِهِ لِمَنَافِعِ ذَوِي الْحَيَاةِ مِنْ عِبَادِهِ تَبَسُّمُ الْأَزْهَارِ مِنْ تَزِينِهِ تَحْسِينِهِ لِلتَّعَرُّفِ وَالتَّوَدُّدِ إِلَى مَخْلُوقَاتِهِ ^(٣).

تَبَرُّجُ الْأَشْجَارِ مِنْ إِنْعَامِهِ أَكْرَامِهِ لِإِحْسَاسِ كَمَالِ فَضْلِهِ وَكَرَمِهِ تَسْجَعُ الْأَطْيَارُ مِنْ انْطِقَاقِهِ إِرْفَاقِهِ لِأَشْعَارِ حُسْنِ إِدَارَتِهِ وَلُطْفِ رُبُوبِيَّتِهِ تَهْجُرُ الْأَمْطَارُ مِنْ تَرْبِلِهِ تَفْضِيلِهِ لِتَبْشِيرِ حَوَائِجِهِ فِي أَمْدَادَاتِ نَبَاتَاتِهِ تَحْرُكُ الْأَقْمَارُ مِنْ تَقْدِيرِهِ تَذْوِيرِهِ لِتَعْيِينِ الْأَوْقَاتِ وَالسِّنِينَ لِذَوِي الشُّعُورِ مِنْ خَلْقِهِ سُبْحَانَهُ مَا أَنْوَرَ بَرْهَانَهُ مَا أَبْهَرَ سُلْطَانَهُ ^(٤).

﴿ ٤ ﴾

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الَّذِي دَلَّ عَلَى وَجُوبِ وجودِهِ فِي وَحْدَتِهِ وَعَلَى كَمَالِ رَحْمَانِيَّتِهِ فِي عَمَاسِنِ رُبُوبِيَّتِهِ **الْأَرْضِ** الشَّاهِدَةُ بِكَلِمَاتِ مَعَادِيهَا الْمُدْخَرَاتِ بِالْحِكْمَةِ لِلْحَاجَاتِ وَكَلِمَاتِ نَبَاتَاتِهَا الْمُنْتَسِلَاتِ بِالرَّحْمَةِ لِلْأَقْوَاتِ وَبِكَلِمَاتِ أَشْجَارِهَا الثَّمَرَاتِ بِالْعِنَايَةِ لِلْأَرْزَاقِ

وَبِكَلِمَاتٍ هِيَ حَيَوَانُهَا الْمَصَوِّرَاتُ الْمُدَبَّرَاتُ بِأَكْمَلِ تَدْبِيرٍ وَإِدَارَةٍ وَبِأَحْسَنِ تَرْبِيَةٍ وَإِعَاشَةٍ
وَبِالْطَّفِ الْمَعَامِ وَمُحَافَظَةٍ بِدَقَائِقِ الْحِكْمَةِ وَالْإِرَادَةِ وَبِلَطَائِفِ الرَّحْمَةِ وَالْعِنَايَةِ
جَلَّ جَلَالُهُ^(١).

فَسُبْحَانَ مَنْ جَعَلَ حَقِيقَةَ أَرْضِهِ مَشْهَرًا صُنْعِيهِ مَحْشَرًا فِطْرِيهِ مَظْهَرًا قُدْرَتِهِ مَدَارَ حِكْمَتِهِ مَزْهَرًا
رَحْمَتِهِ مَرْعَ جَنَّتِهِ مَمَرًا لِلْمَخْلُوقَاتِ مَسِيرَ الْقَافِلَاتِ مَسِيرَ الْمَوْجُودَاتِ مَكِيلَ الْمَصْنُوعَاتِ فَجَبَّحَ تِلْكَ
الْقَافِلَاتِ لَا سِيَّمَا مُزَيْنَ الْحَيَوَانَاتِ مُنْقِشَ الطُّيُورَاتِ مُثَمِّرَ الشَّجَرَاتِ مُزَهِّرَ النَّبَاتَاتِ مُعْجَزَاتُ عَلَيْهِ
خَوَارِقُ صُنْعِهِ هَدَايَا جُودِهِ بِشَأْنِ لُطْفِهِ فَتَبَسُّمُ الْأَزْهَارِ مِنْ تَزِينِ الْأَثْمَارِ وَتَهْرُجُ الْأَمْطَارِ
عَلَى خُدُودِ الْأَزْهَارِ^(٢).

وَتَسْبُحُ الْأَطْيَارُ فِي نَسَمَةِ الْأَشْمَارِ وَتَرْحُمُ الْوَالِدَاتُ عَلَى أَطْفَالِ الصِّغَارِ وَتَزِينُ الْأَشْيَاءُ وَالْأَشْجَارُ وَتَبْرِجُ
الْأَزْهَارُ وَالْأَثْمَارُ مَا هِيَ إِلَّا تَعْرِفُ صَانِعَ وَدُودٍ وَتُودِدُ خَالِقَ رَحْمَانٍ تَرْحُمُ مُنْعِدَ حَنَانٍ وَتَحْنَنُ مُحْسِنَ مَنَانٍ
لِلْحَيِّ وَالْإِنْسَانِ وَالرُّوحِ وَالْحَيَوَانِ وَالْمَلَكِ وَالْجَانِّ بِالْحُجَّةِ وَالْبُرْهَانِ بَلِّ بِالشَّاهِدَةِ وَالْعَيَانِ^(٣).

﴿٧﴾

[٥] **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** الَّذِي دَلَّ عَلَى وَجُوبِ وجودِهِ فِي وَحْدَتِهِ وَعَلَى عَظَمَةِ حَاكِمِيَّتِهِ فِي حَشْمَةِ رُبُوبِيَّتِهِ
بِجَمِيعِ الْبَحَارِ وَالْعُيُونِ وَالْأَنْهَارِ بِكَلِمَاتٍ جَوَاهِرِهَا الْمَزِينَاتُ وَحَيَوَانُهَا الْمُنْتَظَمَاتُ وَوَارِدَاتُهَا
وَصَرْفِيَّاتُهَا بِالْمِيزَانِ وَإِدْخَارُهَا وَمُحَافَظَتُهَا بِالِانْتِظَامِ^(٤).

﴿٨﴾

[٦] **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** الَّذِي دَلَّ عَلَى وَجُوبِ وجودِهِ فِي وَحْدَتِهِ وَعَلَى عَظَمَةِ سُلْطَنَةِ الْوَهْبِيَّةِ فِي لَطَائِفِ
تَدْبِيرِ رُبُوبِيَّتِهِ **بِجَمِيعِ الْجِبَالِ وَالْأَوْدِيَةِ وَالصَّحَارِ** الشَّاهِدَاتِ بِكَلِمَاتٍ مَعَادِيهَا وَدَفَائِنُهَا
وَخَزَائِنُهَا وَمَنَابِعُهَا الْمُدْخَرَاتِ الْمُسْتَحَرَّاتِ الْمُهَيَّاتِ بِالتَّدْبِيرِ الْإِحْتِيَاطِيَّةِ لِأَنْوَاعِ حَاجَاتِ أَنْوَاعِ
ذَوِي الْحَيَاةِ وَبِكَلِمَاتٍ نَبَاتَاتُهَا الْمَزِينَاتِ الْمُتَزَهِّرَاتِ الْمُتَبَسِّمَاتِ الْمُتَسَنِّبِلَاتِ الْمُرْسَلَاتِ لِإِطْعَامِ
الْمَخْلُوقَاتِ وَبِعِلْمَاتٍ أَشْجَارُهَا الْمَوْقَرَاتِ الْمُزَهَّرَاتِ الْمُثْمَرَاتِ النَّاشِرَاتِ أَبَايُهَا بِالْأَثْمَارِ لِإِنْفَاقِ
ذَوِي الْحَيَاةِ^(٥).

[٧] **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ وَعَلَى أَنْوَاعِ نَفُوشِ جَلَوَاتِ أَشْمَائِهِ وَمَحَاسِنِ صُنْعِهِ فِي لَطَائِفِ دَقَائِقِ حِكْمَتِهِ **اجْتِمَاعُ جَمِيعِ أَنْوَاعِ النَّبَاتَاتِ** وَجَمِيعِ أَصْنَافِ **الْأَشْجَارِ** الشَّاهِدَاتِ بِكَلِمَاتِ الْأَوَاقِ وَالْأَزْهَارِ وَالْبُدُورِ وَالْأَثْمَارِ الْمَوْزُونَاتِ الْمَنْظُومَاتِ الْفَصِيحَاتِ الْبَلِيغَاتِ الْمُنْشِدَاتِ لِمَدَائِحِ خَلْقِهَا وَمُصَوِّرِهَا وَمُزَيِّنِهَا بِشَهَادَةِ إِحَاطَةِ حَقِيقَةِ تَبَارُزِ إِرَادَةِ الْإِحْسَانِ وَالْإِنْعَامِ وَالْإِكْرَامِ وَالْإِمْتِنَانِ فِي الْكُلِّ عَلَى ذَوِي الْحَيَاةِ بِإِهْدَائِهَا لَهَا مُزَيَّنَةً بِلَطَائِفِ الرَّحْمَةِ وَالْإِعْنَايَةِ وَتَظَاهِرِ حَقِيقَةِ التَّصْوِيرِ وَالتَّدْيِيرِ وَالتَّيْزِ وَالتَّرْيِينِ فِي كُلِّهَا بِدَقَائِقِ الْحِكْمَةِ وَالْإِرَادَةِ وَالزَّرْعِ وَالنَّشْرِ ^(١)

لَا سِيَّمَا بِطَيْرَانِ الْبُدُورِ بِأَجْنَحَةِ الْأَشْعَارِ وَبِمُشَاهَدَةِ حَقِيقَةِ فَخْرِ جَمِيعِ صُورِهَا الْمُتَبَايِنَةِ الْغَيْرِ الْمَحْدُودَةِ بِكَمَالِ الْإِنْتِظَامِ وَالْإِتْرَانِ وَالْإِمْتِنَانِ عَلَى مَرِّ الزَّمَانِ وَالْمَوَاسِمِ بِلَا سَهْوٍ وَلَا نِسْيَانٍ مِنْ بُدُورَاتِ وَنَوَاتَاتِ وَحَبَّاتِ مُتَشَابِهَاتِ مُخْتَلِطَاتِ مُخْتَرَعَاتِ دَفْعَةً مِنَ الْعَدَمِ مُحْدُودَاتِ مَعْدُودَاتِ حَتَّى صَارَتْ الْبُدُورُ وَالْأَثْمَارُ وَالْحُجُوبُ وَالْأَزْهَارُ مُعْجَزَاتِ الْحِكْمَةِ خَوَاقِ الصَّنْعَةِ لَهْدَايَا الرَّحْمَةِ خُلَاصَاتِ الْأَطْعِمَةِ بَرَاهِينِ الْوَحْدَةِ بِشَاطِرِ لُطْفِهِ فِي دَرِ الْآخِرَةِ شَوَاهِدُ صَادِقَةٍ بِأَنَّ خَلْقَهَا عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَبِكُلِّ شَيْءٍ عَلَيْهِ قَدْ وَسِعَ كُلُّ شَيْءٍ بِالرَّحْمَةِ وَالْعِلْمِ وَالصُّنْعِ وَالتَّصْوِيرِ ^(٢)

حَتَّى كَانَ لَشَّمْسٍ فِي الْكَائِنَاتِ كَالثَّمَرَةِ وَالسَّرَاجِ فِي الْخَلْقِ وَالتَّدْيِيرِ وَالْجُودِ فِي لِسْمَاءِ كَالْأَزْهَارِ وَالْأَثْمَارِ فِي الصُّنْعِ وَالتَّصْوِيرِ وَالْأَرْضِ فِي الْفَضَاءِ كَالْبَيْضَةِ وَالْحَبَّةِ لَا تَقْرُبُ عَلَيْهِ فِي الْخَلْقِ وَالتَّقْدِيرِ وَالصُّنْعِ وَالتَّصْوِيرِ نَعْدَ جَمِيعِ النَّبَاتَاتِ وَالْأَشْجَارِ شَاهِدَاتٍ عَلَى وُجُوبِ مَوْجُودِيَّةِ صَانِعِهَا وَوَحْدَانِيَّتِهِ بِكَمَالِ التَّوَضُّعِ وَالظُّهُورِ وَغَايَةِ الصَّرَاحَةِ وَالْبَيَانِ. وَبِالْخَاصَّةِ عِنْدَ انْفِتَاحِ أَكْمَامِهَا وَانْكِشَافِ أَزْهَارِهَا وَتَزَايُدِ أَوْرَاقِهَا وَتَكَامُلِ ثِمَارِهَا وَرَقْصِ بَنَاتِهَا أَيْ أَوْلَادِهَا الْمُتَبَسِّمَةِ عَلَى أَيَادِي أَغْصَانِهَا وَبَاقُوَةِ مُزَيِّنَاتِ أَزْهَرِهَا وَأَكْمَامِهَا وَبِالْإِسْنَةِ مُنْتَظَمَاتِ سَنَابِلِهَا وَعَنَاقِيدِهَا وَبِحُرُوفِ مَوْزُونَاتِ بُرُورِهَا وَنَوَاتَاتِهَا وَبِكَلِمَاتِ مَنْظُومَاتِ حَبَابِهَا وَثِمَارِهَا ^(٣)

وَبِدَلَالَاتِ مَعَانِي مُصَنَّعَاتِ نِظَامِهَا فِي مِيزَانِهَا فِي تَنْظِيمِهَا فِي تَوْزِينِهَا فِي تَزْيِينِهَا فِي تَمْيِيزِهَا فِي صُنْعِهَا فِي صِبْغَتِهَا فِي زِينَتِهَا فِي نَفُوشِهَا فِي طُعُومِهَا فِي رَوَائِحِهَا فِي ألْوَانِهَا فِي أَشْكَالِهَا الْمُتَمَايِزَاتِ الْمُنْتَظَمَاتِ الْوَاصِفَاتِ لِلْجَلِيلَاتِ صِفَاتِ خَلْقِهَا وَالْمُفَسِّرَاتِ لْجَلَوَاتِ أَشْمَائِهِ وَالْمُعْرِفَاتِ لِتَوَدُّدَاتِهِ

وَتَعْرِفَانِهِ إِلَى مَخْلُوقَاتِهِ لَا سِيمَا تَوْصِيفُهَا لِخَلْقِهَا بِمَا يَتَقَطَّرُ مِنْ ظُرَافَةِ عُيُونِ أَزَاهِيرِهَا وَيَتَرَشَّعُ مِنْ طُرَاوَةِ أَسْنَانِ سَنَابِلِهَا وَيَتَحَلَّبُ مِنْ عُسَيْلَةِ شِفَاهِ ثَمَارِهَا مِنْ قَطَرَاتِ رَشَمَاتِ لَمَعَاتِ جَلَوَاتِ تَوَدُّدِهِ وَتَحَبُّبِهِ وَتَعْرِفِهِ وَتَعَهُّدِهِ لِمَصْنُوعَاتِهِ سُبْحَانَهُ مَا أَزِنَ بَرُّهَانَهُ وَمَا أَظْهَرَ وَمَا أَبْهَرَهُ ^(۱).

﴿﴾

[۸] **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدِيَّتِهِ وَاحِدِيَّتِهِ وَعَلَى صِفَاتِهِ وَأَسْمَائِهِ **إِجْمَاعُ** جَمِيعِ أَنْوَاعِ **الْحَيَوَانَاتِ وَالْمَوْجِبَاتِ** وَجَمِيعِ أَقْسَامِ **الطُّيُورِ وَالطُّوَيْرَاتِ** بِكَلِمَاتِ الْأَعْضَاءِ وَالْأَلَانِ لِلنُّظْمَةِ بِدِقَّةِ الْإِرَادَةِ وَالْحِكْمَةِ وَبِحُلِّ الْجَوَارِحِ وَالْجِهَارَاتِ الْمَكْمَلَةِ بِالْمُشِيشَةِ وَالْعِنَايَةِ وَبِمَعَايَا الْخَوَاسِ وَالْحِسِّيَّاتِ النَّظْمَةِ بِقَصْدِ الْإِحْسَانِ وَالرَّحْمَةِ بِشَهَادَةِ إِحَاطَةِ حَقِيقَةِ الصَّنْعِ وَالْإِبْدَاعِ وَالْخَلْقِ وَالْإِخْتِرَاعِ مِنَ الْعَدَمِ فِي الْكُلِّ بِدَقَائِقِ الْحِكْمَةِ وَالْإِرَادَةِ ^(۲).

وَبِشَهَادَةِ تَظَاهُرِ حَقِيقَةِ التَّصْوِيرِ وَالتَّدْبِيرِ وَالتَّمْيِيزِ وَالتَّزْيِينِ وَالتَّرْيِيَةِ وَالْإِعَاشَةِ بِمَحَاسِنِ الرَّحْمَةِ وَالْعِنَايَةِ وَبِمُشَاهَدَةِ حَقِيقَةِ فَنِّ جَمِيعِ صُورِهَا الْمُتَخَالِفَةِ الْغَيْرِ الْمُحْصُورَةِ بِكَمَالِ الْإِنْتِظَامِ وَالِاتِّزَانِ وَالِامْتِيَازِ بِالذَّوَامِ فِي الْفُضُولِ وَالْأَزْمَانِ بِالِاسْهَوِّ وَلَا نِسْيَانٍ مِنْ قَطَرَاتٍ وَبَبْضَاةٍ مُتَمَاثِلَةٍ مُتَشَابِهَةٍ مُخْتَلِطَةٍ مُنْشَأَتٍ مِنَ الْعَدَمِ مُحْصُورَاتٍ مَعْدُودَاتٍ ^(۳).

﴿﴾

[۹] **أَمَّا بِنَاءُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدِيَّتِهِ وَاحِدِيَّتِهِ وَعَلَى صِفَاتِهِ وَأَسْمَائِهِ وَشُؤْنِهِ وَأَفْعَالِهِ **إِجْمَاعُ جَمِيعِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ** مَعَ **جَمِيعِ الْأَخْيَارِ بِقُوَّةِ** مَا لَا يَحْصَى مِنَ الْمُعْجَزَاتِ الْبَاهِرَاتِ الظَّاهِرَاتِ الْمُتَوَاتِرَاتِ الْمُصَدِّقَاتِ الْمُصَدِّقَاتِ وَمَا لَا يُحَدُّ مِنَ الْمَكَالِمَاتِ وَالْمُنَاجَاتِ وَالْمُشَاهَدَاتِ وَمِنَ الْمُقَابَلَاتِ وَالْإِمْدَادَاتِ وَالْإِعَانَاتِ الْغَيْبِيَّاتِ الْإِلَهِيَّةِ ^(۴).

﴿﴾

[۱۰] **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدِيَّتِهِ **إِجْمَاعُ الْأَصْفِيَاءِ وَالصِّدِّيقِينَ** مَعَ **الْأَبْرَارِ** بِقُوَّةِ مَا لَا يُحَدُّ مِنَ الْبَرَاهِينِ الزَّاهِرَاتِ الْوَاضِحَاتِ الْقَاطِعَاتِ الْمُحَقِّقَاتِ وَمِنَ الدَّلَائِلِ النُّورَانِيَّةِ السَّاطِعَاتِ الْمُدَقِّقَاتِ ^(۵).

[١١] **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ **إِجْمَاعُ الْأَوَّلِيَاءِ وَالْأَقْطَابِ** ذَوِي الْمَقَامَاتِ وَالْأَسْرَارِ بِقُوَّةِ مَا لَا يُعَدُّ مِنَ الْكَشْفِيَّاتِ الْمَشْهُودَاتِ الصَّادِقَاتِ الْمُتَطَابِقَاتِ ^(١)

٧٧٧

[١٢] **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** الَّذِي دَلَّ عَلَى مَوْجُودِيَّتِهِ فِي وَحْدَانِيَّتِهِ **إِجْمَاعُ الْمَلِكَةِ الْمُتَمَثِّلِينَ** لِلْإِبْصَارِ وَاتِّفَاقِ **الْأَرْوَاحِ الطَّيِّبِينَ** النَّظَّاهِينَ لِلْأَنْظَارِ بِقُوَّةِ تَطَابُقِ إِخْبَارِهِمُ الْمُتَوَافِقَاتِ الْمُتَوَاتِرَاتِ الْمُشْتَرِكَاتِ ^(٢)

٧٧٧

[١٣] **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ **إِجْمَاعُ الْعُقُولِ الْمُسْتَقِيمَةِ** بِقُوَّةِ يَقِينَاتِهَا وَاعْتِقَادَاتِهَا الْمُتَوَافِقَاتِ عَلَى التَّوْحِيدِ مَعَ تَبَايُنِ الْمَذَاهِبِ وَكَذَلِكَ **إِجْمَاعُ الْقُلُوبِ السَّائِمَةِ** بِقُوَّةِ كَشْفِيَّاتِهَا وَمُشَاهَدَاتِهَا الْمُتَطَابِقَاتِ عَلَى الْوَحْدَةِ مَعَ تَخَالُفِ الْمَشَارِبِ ^(٣)

٧٧٧

[١٤] اٰمَنَّا بِاَنَّهُ **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ وَعَلَى صِفَاتِهِ وَأَسْمَائِهِ وَشُؤْنِهِ وَأَفْعَالِهِ **إِجْمَاعُ جَمِيعِ الْكُتُبِ الْمُقَدَّسَةِ الْإِلَهِيَّةِ وَالصُّمُوفِ السَّمَاوِيَّةِ** مَعَ **جَمِيعِ الْوَحْيَاتِ** فِي جَمِيعِ الْأَدْوَارِ الْمُتَضَمِّنَةِ تِلْكَ الْوَحْيَاتِ .. لِلتَّزُلُّلَاتِ وَالتَّعَرُّفَاتِ الْإِلَهِيَّةِ إِلَى مَخْلُوقَاتِهِ وَالْإِمْدَادَاتِ وَالْمُقَابَلَاتِ الرَّبَّانِيَّةِ لِمُنَاجَاةِ عِبَادِهِ وَالْإِسْعَارَاتِ الرَّحْمَانِيَّةِ لَوْجُودِهِ لِمَخْلُوقَاتِهِ ^(٤)

٧٧٧

[١٥] **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** الَّذِي دَلَّ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ **إِجْمَاعُ الْإِلَهَامَاتِ الصَّادِقَةِ** فِي كُتُبِ الْأَصْفِيَاءِ وَالصِّدِّيقِينَ فِي عُمُومِ الْأَعْصَارِ الْمُتَضَمِّنَةِ تِلْكَ الْإِلَهَامَاتِ لِلتَّوَدُّدَاتِ وَالتَّعَرُّفَاتِ الرَّبَّانِيَّةِ وَالْإِغَاثَاتِ وَالْإِجَابَاتِ الرَّحْمَانِيَّةِ فِي مُقَابَلَاتِ دَعَوَاتِ مَخْلُوقَاتِهِ وَلِلْإِحْسَاسَاتِ السُّبْحَانِيَّةِ لِحُضُورِهِ ^(٥) لِمَصْنُوعَاتِهِ

٧٧٧

[١٦] **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الْفَرْدُ الصَّمَدُ الَّذِي دَلَّ وَشَهِدَ وَبَرَّهَنَ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ وَعَلَى أَحَدِيَّتِهِ فِي صَمَدِيَّتِهِ وَعَلَى صِفَاتِهِ فِي أَسْمَائِهِ وَعَلَى شُؤْنِهِ فِي أَفْعَالِهِ وَعَلَى

بِجَالِهِ وَجَلَالِهِ فِي كَمَالِهِ **قُرْءَانُ الْعَالَمِ** بِحُشْمَةِ قُرْآنِهِ وَشَرَفِ نَوْعِ بَنِي آدَمَ بِكَرَّةِ كَمَالِهِ **مُحَمَّدٌ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ**
وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ بِقُوَّةِ الْمُعْجَزَاتِ الْبَاهِرَاتِ الظَّاهِرَاتِ عَلَى يَدَيْهِ. وَبِقُوَّةِ الْكَمَالَاتِ الْعَالِيَاتِ
الْمَشْهُودَاتِ فِي ذَاتِهِ. وَبِقُوَّةِ الْحَقَائِقِ الْقَاطِعَاتِ السَّاطِعَاتِ فِي دِينِهِ. وَبِقُوَّةِ إِجْمَاعِ آلِهِ الْأَطْهَارِ
ذَوِي الْكِرَامَاتِ وَالْخَوَارِقِ وَالْأَنْوَارِ. وَبِقُوَّةِ اتِّفَاقِ أَصْحَابِهِ الْأَخْيَارِ ذَوِي قُوَّةِ الْبَصَائِرِ وَنُفُوزِ
الْأَنْظَارِ وَاسْتِقَامَتِ الْأَفْكَارِ. وَمَعَ تَوَافُقِ الْأَصْفِيَاءِ ذَوِي الْبَرَاهِينِ الْقَاطِعَةِ وَالتَّذَقُّقَاتِ
السَّاطِعَةِ فِي عُمُومِ الْأَقْطَارِ وَالْأَعْصَارِ. ^(۱)

﴿١٧﴾

[۱۷] **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الَّذِي دَلَّ وَشَهِدَ وَبَرَّهَنَ عَلَى وَجُوبِ وَجُودِهِ
فِي وَحْدَتِهِ وَعَلَى أَحَدِيَّتِهِ وَصَمَدِيَّتِهِ وَعَلَى صِفَاتِهِ وَأَسْمَائِهِ وَشُؤْنِهِ وَأَفْعَالِهِ وَجَبَالِهِ وَجَلَالِهِ
وَكَمَالِهِ **الْقُرْآنُ الْمُعْجَزُ الْبَيَانُ** الْمُنِيرُ لِلْأَكْوَانِ وَالْأَزْمَانِ الْمَقْبُولُ لِلرَّغُوبِ لِأَنْوَاعِ الْمَلِكِ وَالْإِنْسِ
وَالْجَانِّ الْمَقْرُوءُ كُلُّ آيَاتِهِ فِي كُلِّ دَقِيقَةٍ بِالسِّنَةِ مِائَتِ مِائُونَ مِنْ نَوْعِ الْإِنْسَانِ. وَبِالسِّنَةِ مَا لَا يَحْصَى
مِنَ الرُّوحَانِيَّاتِ وَالْمَخْلُوقَاتِ ذَوِي الْأَذْعَانِ. ^(۲)

الْجَارِي سُلْطَنَتُهُ الْعَظْمَى عَلَى نِصْفِ الْأَرْضِ وَخَمْسِ نَوْعِ الْبَشَرِ فِي أَرْبَعَةِ عَشَرَ عَصْرٍ بِكَمَالِ الْإِحْتِشَامِ
وَالْإِحْتِرَامِ الْمَقَرَّرِ حَقَائِقُهُ بِالْحَقَائِقِ الرَّاسِخَةِ السِّنَّةِ بِالْحُجَّةِ وَالْبُرْهَانِ الْمَصْدَقِ حَقَائِقُهُ
مِنْ جَانِبِ الْمَقَامَاتِ السِّنَّةِ بِالمُشَاهَدَةِ وَالْعَيَانِ الْمُنِيرِ أَطْرَافَهُ مِنْ لِحَاحَاتِ السِّنَّةِ بِالتَّحْقِيقِ وَالْإِذْعَانِ
بِإِجْمَاعِ سُورِهِ وَآيَاتِهِ السَّمَاوِيَّةِ عَلَى التَّوْحِيدِ وَبِاتِّفَاقِ حَقَائِقِهِ وَأَسْرَارِهِ الْقُدْسِيَّةِ عَلَى الْوَحْدَةِ وَتَوَافُقِ
ثَمَرَاتِهِ وَآثَارِهِ الْمُخَوِّيَّةِ عَلَى الْوَحْدَانِيَّةِ. ^(۳)

﴿١٨﴾

[۱۸] **أَمَّنَابَانَهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** الْوَاجِبُ وَجُودُهُ الْمُتَمَتِّعُ نَظِيرُهُ الْمُتَمَكِّنُ كُلُّ مَا سِوَاهُ. الَّذِي دَلَّ عَلَى وَجُوبِ
وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ وَعَلَى صِفَاتِهِ وَأَسْمَائِهِ وَشُؤْنِهِ وَأَفْعَالِهِ لَهُذِهِ **الْكَائِنَاتُ** الْكِتَابُ الْكَبِيرُ الْمُجَسَّدُ
الْقُرْآنُ الْجِسْمَانِيُّ الْمَعْظَمُ الْقَصْرِ الْمَزِينُ الْمُنَظَّمُ الْبَلَدُ الْمَكْمَلُ الْمُحْتَشَمُ بِإِجْمَاعِ أَنْبِيَائِهِ وَفُضُولِهِ وَصُحُفِهِ
وَسُطُورِهِ وَآيَاتِهِ وَطَلَمَاتِهِ وَحُرُوفِهِ وَنُقْطَتِهِ عَلَى وَجُوبِ وَجُودِ كَاتِبِهِ وَمَوْلَيْهِ الْأَزَلِيِّ الْأَبَدِيِّ. ^(۴)

وَبِاتِّفَاقِ أَرْكَانِهَا وَأَنْوَعِهَا وَأَجْزَائِهَا وَجُزْئِيَّاتِهَا وَسَكْنَتِهَا وَمُشْتَمَلَاتِهَا وَتَجَدُّدِهَا وَتَحَوُّلَاتِهَا
عَلَى وَحْدَانِيَّةِ صَاحِبِهَا وَصَانِعِهَا السَّرْمَدِيِّ بِشَهَادَةِ إِحَاطَةِ حَقِيقَةِ الْحُدُوثِ وَالْإِمْكَانِ
وَالْتَّغْيِيرِ فِي كُلِّهَا وَبِشَهَادَةِ إِحَاطَةِ حَقِيقَةِ التَّدَاخُلِ وَالتَّعَاوُنِ وَالتَّنَاسُبِ فِي عُمُومِهَا بِالْإِنْتِظَامِ
وَبِشَهَادَةِ إِحَاطَةِ حَقِيقَةِ التَّغْيِيرِ وَالتَّبْدِيلِ تَحْتَ حِكْمَةٍ وَإِرَادَةٍ وَحَقِيقَةِ التَّصَوُّرِ وَالتَّدْبِيرِ
تَحْتَ قَصْدٍ وَمَشِيئَةٍ وَحَقِيقَةِ التَّرْبِيَةِ وَالْإِعَاشَةِ تَحْتَ مُحَافَظَةٍ وَنِظَامٍ وَمِيزَانٍ ^(١)

فَجَمِيعُ الْأَجْزَامِ الْعُلُوبِيَّةِ وَالْمَوْجُودَاتِ الْأَرْضِيَّةِ فِي بُوْستانِ الْكَائِنَاتِ مُجْرَّاتٌ قُدْرَةً خَلَقِيٍّ عَلَيْهِ
بِالضَّرُورَةِ وَجَمِيعُ هَذِهِ النَّبَاتَاتِ الْمُتَلَوِّنَةِ وَالْحَيَوَانَاتِ الْمُتَوَعِّعَةِ الْمُنْشُورَةِ الْمَنْشُورَةِ فِي حَقِيقَةِ
الْأَرْضِ خَوَاقِ صَنْعَةٍ صَانِعٍ حَكِيمٍ بِالْبَدَاهَةِ وَجَمِيعُ هَذِهِ الْأَزْهَارِ وَالْأَشْجَارِ الْمُتَرَبِّعَةِ الْمُتَبَسِّمَةِ
فِي جَنَّاتِ الْكَائِنَاتِ لَهْدَايَا رَحْمَنِ رَحِيمٍ بِالْحَدْسِ الشُّهُودِيِّ بَلِّ بِالشَّالَاهِدَةِ ^(٢)

تَشْهَدُ هَاتِيكَ وَتُنَادِي تَاكَ وَتُعِينُ هَذِهِ بِأَنَّ خَلْقَهَا وَمُصَوِّرَهَا وَوَاهِبَهَا عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
وَبِكُلِّ شَيْءٍ عَلَيْهِ تَسَاوَى بِالنِّسْبَةِ إِلَيْهِ الذَّرَّاتُ وَالْجُجُمُ وَالْمُنْتَاهَى وَغَيْرُ الْمُنْتَاهَى فَكُلُّ الْوُقُوعَاتِ الْمَاضِيَةِ
وَعَرَائِهَا مُجْرَّاتٌ قُدْرَةً ذَلِكَ الصَّانِعِ الْحَكِيمِ تَشْهَدُ عَلَى أَنَّهُ قَدِيرٌ عَلَى كُلِّ الْإِمْكَانَاتِ الْإِسْتِقْبَالِيَّةِ
وَعَجَائِبِهَا ^(٣)

فَالْكَائِنَاتُ مِثْلُ الشَّجَرَةِ وَالْقَصْرِ تَدُلُّ بِالْقَطْعِ عَلَى مَوْجُودِيَّةٍ مِنْ أَسَسٍ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ بُنِيَانَ هَذِهِ الشَّجَرَةِ
الْحُطَّةِ وَالْقَصْرِ الْمَزِينِ وَفُرْشَ أَسَاسَاتِهَا بِأُصُولِ مَشِيئَتِهِ وَحِكْمَتِهِ وَفَصْلَهَا إِلَى أَرْكَانِهَا بِدَسَائِرِ
قَضَائِهِ وَقَدَرِهِ وَنَظْمِهَا بِقَوَانِينِ عَادَتِهِ وَسُنَّتِهِ وَزِينَتِهَا بِنَوَامِيسِ عِنَايَتِهِ وَرَحْمَتِهِ وَنُورِهَا
بِمُخْصِصَاتِ اِهْتِدَادَاتِ جَلَوَاتِ أَسْمَائِهِ وَصِفَاتِهِ لِضِعْفَاءِ الْأَفْرَادِ وَشِدُوذَاتِ قَوَانِينِهِ ^(٤)

فَسُبْحَانَ مَنْ جَعَلَ هَذَا الْعَالَمَ الْكَبِيرَ كَهَذَا الْإِنْسَانِ الصَّغِيرِ فِي الصَّنْعِ وَالتَّقْدِيرِ بِكَمَالِ الْبَسْرِ
وَالسُّهُولَةِ وَالْإِبْدَاعِ وَالتَّدْبِيرِ بِأَحْسَنِ صُورَةٍ نَعَدُ ذَلِكَ الْعَالَمَ الْكَبِيرَ كَهَذَا الْعَالَمِ الصَّغِيرِ
مَصْنُوعٌ قُدْرَتِهِ مَكْتُوبٌ قَدَرِهِ ^١ اِبْدَاعُهُ ^٢ لِيَذَاكَ بِجَلِّيِ الْأُلُوهِيَّةِ صَيَّرَهُ مَسْجِدًا ^٣ اِبْجَادُهُ ^٤ لِهَذَا
بِالْعَقْلِ وَالْإِيمَانِ صَيَّرَهُ سَاجِدًا ^٥ اِنْشَائُهُ ^٦ لِيَذَاكَ مَرْعَةً لِلْمَحْصُولَاتِ صَيَّرَ ذَلِكَ مَلِكًا ^٧ بِنَائِهِ
لِهَذَا ذِي الذَّوْقِ وَالْإِحْتِيَاجِ صَيَّرَهُ مَمْلُوكًا ^(٥)

صُنْعُهُ فِي ذَاكَ بِغَايَةِ الْإِنْتِظَامِ تَطَاهَرَتْ كِتَابًا صُنْعُهُ فِي هَذَا بِإِكْمَالِهَا بِغَايَةِ الْإِتْرَانِ تَبَارَزَتْ
 خُطَابًا قُدْرَتُهُ فِي ذَاكَ تُظْهِرُ حَشْمَتَهُ وَتُبْرِزُ جَلَالَهُ رَحْمَتُهُ فِي هَذَا تُنْظِمُ نِعْمَتَهُ تُصِفُ بِجَمَالِهِ حَشْمَتَهُ
 فِي ذَاكَ تَشْهَدُ هُوَ الْوَاحِدُ الْفَرْدُ لَا ضِدَّ وَلَا شَرِيكَ وَلَا نَظِيرَ لَهُ نِعْمَتُهُ فِي هَذَا تُعَيِّنُ لَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَدُّ
 لَا يَنْدُ وَلَا مُعَيَّنَ وَلَا وَزِيرَ لَهُ سِكَّتُهُ فِي ذَاكَ فِي الْكُلِّ وَالْأَجْزَاءِ سُكُونًا حَرَكَةً خَاتَمُهُ فِي هَذَا
 فِي الْجِسْمِ وَالْأَعْضَاءِ حَجَرَةً ذَرَّةً (۱)

﴿۱﴾

[۱۹] اٰمَنَّا بِاَنَّهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْوَاجِبُ الْوُجُودِ الْوَاحِدُ الْاَحَدُ لَهُ الْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰى وَلَهُ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى
 الَّذِي دَلَّ بِذَاتِهِ عَلَى وُجُوبِ وُجُودِهِ فِي وَحْدَتِهِ وَعَلَى صِفَاتِهِ وَاسْمَائِهِ وَشُئُونِهِ وَافْعَالِهِ **الذَّاتُ**
الْوَجِبُ الْوُجُودُ بِإِجْمَاعِ تَجَلِّيَّاتِ جَمِيعِ صِفَاتِهِ وَاسْمَائِهِ وَافْعَالِهِ وَشُئُونِهِ بِسِرِّ الْإِحَاطَةِ بِكُلِّ شَيْءٍ
 بِالْفَعَالِيَّةِ فِي الْحِكْمَةِ وَإِشْعَارَاتِهَا بِوُجُودِهِ وَالْإِسْتِبْلَاءَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ بِالنَّصْرَفَاتِ فِي الرَّحْمَةِ
 وَإِحْسَاسَاتِهَا بِمُحْضَرِهِ عِنْدَهَا وَبِاتِّفَاقِ جَمِيعِ أَثَارِهِ وَمَصْنُوعَاتِهِ بِسِرِّ التَّدْبِيرِ وَالْإِدَارَةِ
 بِغَايَةِ الْإِنْتِظَامِ وَالْمِيزَانِ وَبِسِرِّ التَّرْبِيَةِ وَالْإِعَاشَةِ بِغَايَةِ الْإِحْسَانِ وَالْإِنْعَامِ (۲)
 وَكَذَلِكَ عَلَى وَجُوبِهِ وَوَحْدَتِهِ بِشَهَادَةِ مُشَاهَدَةِ عَظْمَةِ إِحَاطَةِ حَقِيقَةِ تَبَارُزِ الْاُلُوْهِيَّةِ
 الْمُطْلَقَةِ الْمُحِيطَةِ لِأَقْطَارِ الْكَائِنَاتِ فِي تَطَاهَرِ الرُّبُوبِيَّةِ الْمُطْلَقَةِ الْعَامَّةِ لِجَمِيعِ الْخُلُوقَاتِ فِي
 مُشَاهَدَةِ الْفَعَالِيَّةِ الدَّائِمَةِ الشَّامِلَةِ لِجَمِيعِ الْمَصْنُوعَاتِ الْمُسْتَمِرَّةِ فِي كُلِّ اَنْ وَزَمَانٍ وَفِي كُلِّ كَوْنٍ
 وَمَكَانٍ بِالصَّنْعِ وَالْإِبْدَاعِ وَالْخَلْقِ وَالتَّقْدِيرِ وَالتَّغْيِيرِ وَالتَّبْدِيلِ وَالتَّرْبِيَةِ وَالتَّدْبِيرِ وَالْمُحَافَظَةِ
 وَالْإِعَاشَةِ بِكَمَالِ الْإِنْتِظَامِ وَالْإِتْرَانِ وَالْإِمْتِيزَانِ وَالْإِتْقَانِ بِلَا قُصُورٍ وَلَا نُقْصَانٍ (۳)

نَعَدُ فَمَا حَقِيقَةُ هَذِهِ الْكَائِنَاتِ كُلَّهَا وَأَجْزَاءُ وَصَحَائِفُ وَطَبَقَاتُ وَمَا حَقَائِقُ هَذِهِ الْمَوْجُودَاتِ
 طَبِئًا وَجُزْئِيًّا وَوُجُودًا وَبَقَاءً اِلَّا وَهِيَ ظِلَالُ اَنْوَارِهِ وَآثَارُ اَفْعَالِهِ وَأَنْوَعُ نُقُوشِ أَنْوَاعِ جَلَوَاتِ اسْمَائِهِ
 وَالْأَخْطُوطُ قَلَمُ قَضَائِهِ وَقَدَرِهِ وَتَنْظِيمِهِ وَتَقْدِيرِهِ بِعِلْمٍ وَحِكْمَةٍ وَالْأَنْقُوشُ بَرْكَارِ عِلْمِهِ
 وَحِكْمَتِهِ وَتَصَوُّرِهِ وَتَدْبِيرِهِ بِصُنْعٍ وَعِيَايَةِ وَالْأَتْرَافَاتِ يَدِ بَيْضَاءِ صُنْعِهِ وَعِيَايَتِهِ وَتَحْسِينِهِ
 وَتَوْنِهِ بِلُطْفٍ وَكَرَمٍ وَالْأَزْهَرُ عَيْنِ لُطْفِهِ وَكَرَمِهِ وَتَوَدُّدِهِ وَتَعَرُّفِهِ بِرَحْمَةٍ وَنِعْمَةٍ (۴)

وَالْأَثْرَاتُ فَيَاضٌ عَنْ رَحْمَتِهِ وَنِعْمَتِهِ وَتَوَحُّجِهِ وَتَحَنُّنِهِ بِجَمَالٍ وَكَمَالٍ وَالْأَلْمَعَاتُ جَلَوَاتُ جَمَالِهِ وَكَمَالِهِ فَكُلُّهَا فِي الْمَوْجُودَاتِ مِنَ الْمَحَاسِنِ وَالْكَمَالَاتِ مِنْ لَمَعَاتِ جَلَوَاتِ جَمَالِهِ وَكَمَالِهِ بِسِرِّ مُرُورِ الْمَرَايَا وَذَهَابِ الْمَظَاهِرِ مَعَ دَوَامِ التَّجَلِّيِّ بِالِاسْتِزَارِ. نَعَمْ تَفَانِي الْمُرَاتِ زَوَالُ الْمَوْجُودَاتِ مَعَ التَّجَلِّيِّ الدَّائِمِ مَعَ الْفَيْضِ الْمَلْأَمِ مِنْ أَظْهَرِ الظُّوَاهِرِ مِنْ أَفْهَرِ الْبُكَاهِرِ أَنَّ الْجَمَالَ الظَّاهِرَ أَنَّ الْكَمَالَ الزَّاهِرَ لَيْسَ أَمْلَكَ الْمَظَاهِرِ.^(١)

وَمِنْ أَفْصَحِ تَبْيَانٍ مِنْ أَوْضَحِ بَرْهَانٍ عَلَى الْجَمَالِ الْمُجَرَّدِ وَالْإِحْسَانِ الْمُجَدَّدِ وَالْكَمَالِ الْمُسْرَمَدِ لِلْوَاجِبِ الْوُجُودِ لِلْوَاحِدِ الْوُدُودِ فَكَمَا أَنَّ الْأَثَرَ الْمَصْنَعِ الْمُنْظَمَ الْمَكْمَلُ يَدُلُّ بِالْبَدَاهَةِ عَلَى الْفِعْلِ الْإِخْتِيَارِيِّ الْمَكْمَلِ وَهُوَ عَلَى الْإِسْمِ وَالْعُنْوَانِ وَهُوَ عَلَى الْوُصْفِ وَالْمُصَدِّرِ لَهُ وَهُوَ عَلَى الْإِسْتِعْدَادِ وَالشَّانِ الذَّاتِيِّ وَهُوَ عَلَى الذَّاتِ الْفَاعِلِ الصَّانِعِ.^(٢)

كَذَلِكَ جَمِيعُ هَذِهِ الْأَثَارِ الْمَكْمَلَةِ شَاهِدَاتٌ عَلَى الْأَفْعَالِ الْإِلَهِيَّةِ بِالْبَدَاهَةِ. وَهِيَ عَلَى الْأَسْمَاءِ الْحُسْنَى بِالضَّرُورَةِ وَهِيَ عَلَى الصِّفَاتِ الْقُدْسِيَّةِ بِعِلْمِ الْيَقِينِ. وَهِيَ عَلَى الشُّؤْنِ الذَّاتِيَّةِ بِعَيْنِ الْيَقِينِ. وَهِيَ عَلَى الذَّاتِ الْوَاجِبِ الْوُجُودِ فِي وَحْدَانِيَّتِهِ وَاحِدِيَّتِهِ فِي جَدَالِهِ وَجَمَالِهِ وَكَمَالِهِ بِعِلْمِ الْيَقِينِ وَعَيْنِ الْيَقِينِ وَحَقِّ الْيَقِينِ وَتَشْهَدُ عَلَى شَهَادَةِ اللَّهِ بِهَذِهِ الشَّهَادَةِ السَّابِقَةِ آيَةُ [شَهَدَاةُ اللَّهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَكَةُ وَأُولُو الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ هـ]
إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ [صَدَقَ اللَّهُ الْعَظِيمُ]^(٣)

﴿٢٠﴾

[٢٠] لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ ذُو الْكِبَرِيَّاءِ وَالْعَظَمَةِ الْمُنَافِئَتَيْنِ لِلشِّرْكََةِ بِالضَّرُورَةِ.^(٤)

﴿٢١﴾

[٢١] لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ذُو الْأَمْرِ الْعَامَّةِ وَالْحَاكِمَةِ الْمُنْطَلَقَةِ الْمَانِعَتَيْنِ مِنَ الشِّرْكِ بِالْبَدَاهَةِ.^(٥)

﴿٢٢﴾

[٢٢] لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ذُو الرُّبُوبِيَّةِ الشَّامِلَةِ وَالْأُلُوهِيَّةِ الْمُنْطَلَقَةِ الْمُسْتَلْزِمَتَيْنِ لِلْوَحْدَةِ

بِسِرِّ تَوْقُفِ غَايَاتِهَا وَكَمَالِهَا عَلَى الْوَحْدَانِيَّةِ.^(٦)

[٢٢] **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** ذُو الْفَتْاحِجَةِ الْمُتَمَائِلَةِ الْعَامَّةِ الْمَكْلَّةِ وَ ذُو الرَّحْمَانِيَّةِ الْوَاسِعَةِ
الْمُتَشَابِهَةِ الْمُنتَهَةِ الدَّائِتَيْنِ بِسِرِّ الْإِحَاطَةِ وَبِسِرِّ التَّمَاثُلِ عَلَى الْوَحْدَةِ بِالضَّرُورَةِ^(١).

٧٧٧

[٢٣] **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** ذُو الْإِدَارَةِ الْمُحِيطَةِ مِنَ الذَّرَاتِ إِلَى السَّيَّارَاتِ الْمُنتَهَةِ وَ الْإِعَاشَةِ الشَّامِلَةِ
لِكُلِّ ذَوِي الْحَيَاةِ الْمُقَنَّنَةِ الشَّاهِدَتَيْنِ بِسِرِّ الْإِحَاطَةِ وَالتَّدَاخُلِ عَلَى الْوَحْدَانِيَّةِ بِالْبَدَاهَةِ^(٢).

٧٧٧

[٢٤] **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** ذُو الْأَسْمَاءِ وَالْأَفْعَالِ الْمُحِيطَةِ وَصَانِعِ الْعَنَاصِرِ وَالْأَنْوَاعِ الْمُسْتَوَلِيَةِ
الشَّاهِدَةِ بِإِحَاطَتِهَا وَاسْتِيْلَاقِهَا عَلَى الْوَحْدَةِ^(٣).

٧٧٧

[٢٥] **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** مُوجِدُ الْأَشْيَاءِ بِالكَثْرَةِ الْمُطْلَقَةِ فِي السَّرْعَةِ الْمُطْلَقَةِ فِي السُّهُولَةِ
الْمُطْلَقَةِ مَعَ الْإِنْتِقَامِ الْمُطْلَقِ وَكَمَالِ حُسْنِ الصَّنْعَةِ وَغُلُوِّ الْقِيَمَةِ الدَّالَّةِ هَذِهِ الْكَيْفِيَّةُ
عَلَى الْوَحْدَةِ بِالضَّرُورَةِ^(٤).

نَعَمْ فَانْظُرْ إِلَى أَثَارِهِ الْمُنَسِّقَةِ عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ كَيْفَ تَرَى كَالْفَقِّ سَخَاوَةً مُطْلَقَةً مَعَ انْتِقَامٍ
مُطْلَقٍ فِي سُرْعَةٍ مُطْلَقَةٍ مَعَ اتِّزَانٍ مُطْلَقٍ فِي سُهُولَةٍ مُطْلَقَةٍ مَعَ اتِّقَانٍ مُطْلَقٍ فِي كَثْرَةٍ
مُطْلَقَةٍ مَعَ كَمَالٍ مُطْلَقٍ فِي وَسْعَةٍ مُطْلَقَةٍ مَعَ حُسْنِ صَنِيعٍ مُطْلَقٍ فِي بَعْدَةٍ مُطْلَقَةٍ
مَعَ اتِّفَاقٍ مُطْلَقٍ فِي تَوَافُقَاتٍ مُطْلَقَةٍ مَعَ تَمَازُجٍ مُطْلَقٍ فِي خِلْفَةٍ مُطْلَقَةٍ مَعَ امْتِنَانٍ مُطْلَقٍ
فِي مَبْدُودِيَّةٍ مُطْلَقَةٍ مَعَ غُلُوِّ الْقِيَمَةِ هَذِهِ الْكَيْفِيَّةُ الْمَشْرُودَةُ شَاهِدَةٌ لِلْعَاقِلِ الْمُحَقِّقِ
وَمُجِبَّةٌ لِلْأَحْمَقِ الْمُنَافِقِ عَلَى قَبُولِ الْوَحْدَةِ وَالصَّنْعَةِ لِلْحَقِّ ذِي الْقُدْرَةِ الْمُطْلَقَةِ وَهُوَ
الْعَلِيمُ الْمُطْلَقُ إِذْ فِي الْوَحْدَةِ سُهُولَةٌ مُطْلَقَةٌ إِلَى دَرَجَةِ الْوُجُوبِ وَاللُّزُومِ وَفِي الْكَثْرَةِ
صُعُوبَةٌ مُنْغَلِقَةٌ إِلَى دَرَجَةِ الْإِمْتِنَاعِ^(٥).

٧٧٧

[٢٦] **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الَّذِي تَرَاحَمَتْ خَوَاتِمُ وَحْدِيَّةِهِ عَلَى كُلِّ مَكْتُوبٍ مِنْ مَكْتُوبَاتِهِ
فِي كُلِّ صَفْحَةٍ مِنْ صَفَحَاتِ مَوْجُودَاتِهِ حَتَّى كَانَ كُلُّ زَهْرَةٍ وَثَمَرَةٍ وَكُلُّ نَبَاةٍ وَشَجَرٍ بِكُلِّ حَيَوَانٍ

وَجَرَّ فِي كُلِّ وَادٍ وَجَبَلٍ وَكُلِّ بَادٍ وَقَفَرٍ خَاتَمَ بَيْنَ النَّفْسِ وَالْأَثْرِ نُظْمُ لِدَقَّةِ النَّظَرِ بَانَ
 ذَاكَ الْأَثَرَ هُوَ صَانِعُ نَوْعِهِ وَجِنْسِهِ فَهُوَ كَاتِبُ ذَاكَ الْمَكَانِ بِالْعَبْرِ فَهُوَ كَاتِبُ صَحَائِفِ الْبَرِّ
 وَالْبَحْرِ بِمَدَادِ النَّبَاتَاتِ وَذَوِي الْحَيَاةِ وَالشَّجَرِ فَهُوَ نَقَّاشُ صُحُفِ السَّمَاوَاتِ بِمَدَادِ الْجُودِ وَبِمِرْصَعَاتِ
 السَّيَّارَاتِ وَالشَّمْسِ وَالْقَمَرِ^(۱)

﴿﴾

[۶۸] لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
 الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِينُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ صَادِقُ الْوَعْدِ الْأَمِينُ بِشَهَادَةِ ظُهُورِهِ دَفْعَةً مَعَ أُمِّيَّتِهِ
 بِأَكْمَلِ دِينٍ وَشَرِيعَةٍ وَبِأَقْوَى إِيْمَانٍ وَعِبَادَةٍ وَبِأَعْلَى دَعْوَاتٍ وَدَعْوَةٍ وَبِأَعَمِّ تَبْلِيغٍ وَأَتَمِّ
 مَنَانَةٍ خَارِقَاتٍ مُثْرَاتٍ لَمْ يَمْثَلْهَا تَدُلُّ عَلَى غَايَةِ جِدِّيَّتِهِ وَاعْتِمَادِهِ وَعَلَى غَايَةِ وَثُوقِهِ
 وَالْمُهْنَانَةِ وَعَلَى كَمَالِ صِدْقِهِ وَحَقَّائِيَّتِهِ^(۲)

﴿﴾

[۶۹] لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِينُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ صَادِقُ الْوَعْدِ الْأَمِينُ بِشَهَادَةِ أَلْفِ
 الْمُعْجَزَاتِ الْمَحْمَدِيَّةِ وَالْكَمَالَاتِ الْأَحْمَدِيَّةِ وَبِشَهَادَةِ مَا لَا يَحُدُّ مِنَ الْحَقَائِقِ الْقُرْآنِيَّةِ وَالْبَرَاهِينِ
 الْفُرْقَانِيَّةِ وَمِنْ إِشَارَاتِ الْحَقَائِقِ الْجَوْشَنِيَّةِ وَمِنْ دَلَائِلِ الرِّسَالَةِ الْتَوْرِيَّةِ وَبِشَهَادَةِ مِائَاتِ
 الْأَرْهَاصَاتِ الْمُبَشِّرَاتِ الْمُتَوَاتِرَاتِ الْمَاضِيَّةِ وَالْآفِ الْحَادِثَاتِ الْمَشْهُودَاتِ الْمُصَدِّقَاتِ الْإِسْتِقْبَالِيَّةِ^(۳)

﴿﴾

[۷۰] لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِينُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ صَادِقُ الْوَعْدِ الْأَمِينُ بِشَهَادَةِ قُوَّةِ
 يَقِينِيَّاتِ إِلَهِ الْأَطْهَارِ ذَوِي الْمَقَامَاتِ وَالْكَشْفِيَّاتِ وَالْأَنْوَارِ بِالتَّصَدِيقِ لَهُ وَالْإِيقَانِ
 بِدَرَجَاتِ حَقِّ الْيَقِينِ وَبِشَهَادَةِ كَمَالِ إِيْمَانِ أَصْحَابِهِ الْأَخْيَارِ ذَوِي قُوَّةِ الْبَصَائِرِ وَنُفُوزِ الْأَنْظَارِ
 وَاسْتِقَامَةِ الْأَفْكَارِ بِالتَّصَدِيقِ لَهُ وَالْإِيْمَانِ فِي دَرَجَاتِ عَيْنِ الْيَقِينِ وَبِشَهَادَةِ قُوَّةِ
 تَحْقِيقَاتِ الْأَصْفِيَاءِ ذَوِي الْبَرَاهِينِ الْقَاطِعَةِ وَتَدْقِيقَاتِ الْأَنْظَارِ بِالتَّصَدِيقِ لَهُ
 وَالْإِعْتِقَادِ فِي دَرَجَاتِ عِلْمِ الْيَقِينِ^(۴)

وَبِشْهَادَةِ تَطَابُقِ **كَشْفِيَّاتِ الْأَقْطَابِ** عَلَى رِسَالَتِهِ ذَوِي الْمَرَاتِبِ وَالْأَسْرَارِ بِدَرَجَاتِ
الْكَشْفِيَّاتِ وَالْمُشَاهَدَاتِ بِالْحَقِّقِ وَالْيَقِينِ. وَبِشْهَادَةِ تَوَاتُرِ **تَصْدِيقَاتِ الْأَنْبِيَاءِ** لَهُ
فِي الصُّحُفِ وَالْأَخْبَارِ. وَبِشْهَادَةِ **بَشَارَاتِ الرُّسُلِ** بِرِسَالَتِهِ بِالْمُشَاهَدَةِ فِي الْكُتُبِ ذَاتِ الْأَنْوَارِ
فِي الْأَزْمَنَةِ السَّالِفِينَ. وَبِشْهَادَةِ تَوَاتُرِ **بَشَارَاتِ الْكُوهِنِ وَالْهَوَاتِفِ وَالْعُرَفَاءِ** السَّابِقِينَ. ^(۱)

﴿۷۱﴾

[۷۱] **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِينُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ صَادِقُ الْوَعْدِ الْأَمِينُ.** بِشْهَادَةِ الْكَائِنَاتِ
بِحَقَائِقِهَا وَغَايَاتِهَا عَلَى رِسَالَتِهِ بِسِرِّ تَوْقُفِ حُصُولِ غَايَاتِ الْكَائِنَاتِ وَتَوْقُفِ ظُهُورِ الْمَقَاصِدِ
الْإِلَهِيَّةِ مِنْهَا. وَتَوْقُفِ تَقَرُّرِ قِيَمَتِهَا وَوِطَائِفِهَا وَتَوْقُفِ تَبَارُّزِ حُسْنِهَا وَكَمَالِهَا وَ
بَلْ تَوْقُفِ تَحَقُّقِ حِكْمِهَا وَحَقَائِقِهَا عَلَى سِرِّ الرِّسَالَةِ الْبَشَرِيَّةِ لِاسْمِهَا الرِّسَالَةِ الْمَحْمُودَةِ..
إِذْ هِيَ الْكَاشِفَةُ الْمُظْهِرَةُ الْمَدَارُ الْآتِمُّ لَهَا وَلَوْلَا الرِّسَالَةُ الْإِنْسَانِيَّةُ لِاسْمِهَا الرِّسَالَةُ
الْمَحْمُودَةُ لَصَارَتْ هَذِهِ الْكَائِنَاتُ الْمَكْمَلَةُ ذَوِي الْمَعَانِي السَّرْمَدِيَّةِ وَالْحَقَائِقِ الرَّاسِخَةِ
هَبَاءً مَشُورًا مُتَطَايِرَةً الْمَعَانِي وَمُتَسَاقِطَةً الْكَمَالَاتِ وَهُوَ مُحَالٌ مِنْ وَجْهِ وَجِهَاتٍ. ^(۲)

﴿۷۲﴾

[۷۲] **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِينُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ صَادِقُ الْوَعْدِ الْأَمِينُ.** بِشْهَادَةِ صَاحِبِ
الْكَائِنَاتِ وَخَلْقِهَا وَمُدَبِّرِهَا وَمُتَصَرِّفِهَا بِأَفْعَالِهِ وَاجْرَائِهِ عَلَى رِسَالَتِهِ (أَيُّ بِأَنْزَالِ الْقُرْآنِ
الْمُعْجِزِ الْبَيَانِ عَلَيْهِ) وَبِأَظْهَارِ أَنْوَاعِ الْمُعْجَزَاتِ الْبَاهِرَاتِ عَلَى يَدَيْهِ وَتَوْفِيقِهِ وَحِمَايَتِهِ فِي كُلِّ حَالَتِهِ
وَبَادِمَةِ دِينِهِ وَإِعْلَائِهِ بِكُلِّ حَقَائِقِهِ وَبِإِعْلَاءِ مَقَامِ حُرْمَتِهِ وَشَرَفِهِ وَكَرَامَتِهِ عَلَى جَمِيعِ
مَخْلُوقَاتِهِ بِالْمُشَاهَدَةِ وَالْعِبَانِ. ^(۳)

وَبِجَعْلِ رِسَالَتِهِ شَمْسًا مَعْنَوِيَّةً لِكَائِنَاتِهِ وَبِجَعْلِ دِينِهِ فَهْرِسْتَةً لِمَالَاتِ مَخْلُوقَاتِهِ وَعِبَادِهِ
وَبِجَعْلِ حَقِيقَتِهِ مِرَاتًا جَامِعَةً لِتَجَلِّيَّاتِ الْإِلَوهِيَّةِ بِالْحُجَّةِ وَالْبُرْهَانِ. نَعَمْ فَالْإِلَوهِيَّةُ
الْمُطْلَقَةُ مُسْتَأْزِمَةٌ بِسِرِّ التَّظَاهُرِ لِلرِّسَالَةِ فِي الْإِنْسِ وَالْجَانِّ. لِاسْمِهَا الرِّسَالَةُ الْمَحْمُودَةُ إِذْ هِيَ
الْمِرَاتُ الْجَامِعَةُ لِتَجَلِّيَّاتِ الْكَمَالَاتِ الْإِلَهِيَّةِ. ^(۴)

[۲۲] **اللَّهُ** يَأْمَنُ تَسْبِيحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ. **نُشْهِدُكَ وَنُشْهِدُ جَمِيعَ مَا سَبَقَ** بِأَنَّا نَشْهَدُ بِأَنَّكَ أَنْتَ اللَّهُ الْوَاحِبُ الْوُجُودِ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الْفَرْدُ الصَّمَدُ الْحَيُّ الْقَيُّومُ الْقَدِيرُ الْعَلِيمُ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ الْخَلَّاقُ الْحَكِيمُ لَكَ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى.

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ. ^(۱)

وَكَذَلِكَ أَنْشَهُدُكَ وَنُشْهِدُكَ الدَّلَائِلَ السَّابِقَةَ. بِأَنَّا نَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَنَبِيُّكَ وَصَفِيُّكَ وَخَلِيلُكَ وَجَمَالَ مُلْكِكَ وَهَيْلُكَ مُنْعِكَ وَعَيْنُ عِنَايَتِكَ وَشَمْسُ هِدَايَتِكَ وَلِسَانُ حُجَّتِكَ وَحُجَّتِكَ وَمِثَالُ رَحْمَتِكَ وَنُورُ خَلْقِكَ وَشَرَفُ مَوْجُودَاتِكَ وَسِرَاجُ وَحْدَتِكَ فِي كَثْرَةِ مَخْلُوقَاتِكَ وَكَشَافُ طَلْسَمِ كَائِنَاتِكَ بِحَقِيقَتِهِ وَبِقُرْآنِهِ. ^(۲)

وَدَلَالُ سُلْطَنَةِ رُبُوبِيَّتِكَ وَمُبْلَغُ مَرْضِيَّاتِكَ وَمُعَرِّفُ كُنُوزِ أَسْمَائِكَ وَمُعَلِّمُ عِبَادِكَ وَتَرْجَمَانُ آيَاتِ كَائِنَاتِكَ وَمَدَارُ شُهُودِكَ وَإِشْهَادِكَ وَمِرَاتُ أَنْوَارِ حُجَّتِكَ لِجَمَالِكَ وَأَسْمَائِكَ وَحُجَّتِكَ لِصُنْعَتِكَ وَمَحَاسِنِ مَخْلُوقَاتِكَ وَحَبِيبُكَ وَرَسُولُكَ الَّذِي أَرْسَلْتَهُ رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ وَلِبَيَانِ مَحَاسِنِ سُلْطَنَةِ رُبُوبِيَّتِكَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ بِحِكْمِيَّاتِ صُنْعَةٍ صَبْغَةٍ نُقُوشِ قَصْرِ الْعَالَمِينَ. ^(۳)

وَلِتَعْرِيفِ كُنُوزِ جَلَوَاتِ أَسْمَائِكَ يَا إِلَهَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ. بِإِشَارَاتِ مَعَانِي كَلِمَاتِ آيَاتِ سُطُورِ كِتَابِ الْعَالَمِينَ. وَلِبَيَانِ مَرْضِيَّاتِ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِينَ. فَصَلِّ وَسَلِّمْ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَآخُوَانِهِ بَعْدَ حَسَنَاتِ أُمَّتِهِ. وَلِنَسْتَوْدِعُ حِفْظَكَ وَحِمَايَتَكَ وَرَحْمَتَكَ هَذِهِ الشَّهَادَاتِ الَّتِي أَنْعَمْتَهَا عَلَيْنَا فِي هَذِهِ السَّاعَةِ. ^(۴)

فَاخْفَظْهَا بَعْدَ الْقَبُولِ مِنَّا بِأَحْسَنِ قَبُولٍ إِلَى يَوْمِ الْحُشْرِ وَالْمِيزَانِ وَاجْعَلْهَا فِي صَحِيفَةِ حَسَنَاتِنَا وَفِي صَحِيفَةِ عُمُومِ الْكَاتِبِينَ لِلرَّسَالَةِ النُّورِ وَفِي صَحَائِفِ حَسَنَاتِ وَالِدَيْنَا وَفِي صَحَائِفِ حَسَنَاتِ جَمِيعِ طَلَبَةِ رَسَائِلِ النُّورِ الصَّادِقِينَ آمِينَ.

بِحُرْمَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ آمِينَ. ^(۵)

[وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَخْذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمَلِكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذَّلِّ وَكَبْرَهُ تَكْبِيرًا ^(۱)]

[اللَّهُ أَكْبَرُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ قُدْرَةً وَعِلْمًا] اِذْهُوَ الْعَلِيمُ بِكُلِّ شَيْءٍ يَعْلَمُ حُجُبِ لَازِمِ ذَاتِي لِلذَّاتِ

وَيَلْزَمُ الْأَشْيَاءَ لَا يُمْكِنُ أَنْ يَنْفَدَ عَنْهُ شَيْءٌ بِسِرِّ الْحُضُورِ وَالشُّهُودِ وَالنُّفُوزِ وَالْإِحَاطَةِ

النُّورَانِيَّةِ وَاسْتِلْزَامِ الْوُجُودِ لِإِحَاطَةِ نُورِ الْعِلْمِ بِعَالَمِ الْوُجُودِ فَلَا نِظَامَاتُ الْمَوْزُونَةِ

وَالِإِتْرَافَاتِ الْمَنْظُومَةِ وَالْحِكْمِ الْعَامَّةِ وَالْعِنَايَاتِ التَّامَّةِ وَالْأَقْصِيَّةِ الْمُنْتَظَمَةِ وَالْأَقْدَارِ

الْمُتَّحِرَةِ وَالْأَجَالَ الْمُعَيَّنَةِ وَالْأَرْزَاقِ الْمَقْنَنَةِ وَالِإِتْقَانَاتِ الْمَفْنَنَةِ ^(۲)

وَالِإِهْتِمَامَاتِ الْمَرْبِيَّةِ وَغَايَةِ كَمَالِ الْإِنْتِظَامِ وَالِإِتْقَانِ وَالِإِمْتِيَّازِ الْمُنَاطِقِ

وَالسُّهُولَةِ الْمُنْطَلَقَةِ تَدُلُّ كُلُّ ذَلِكَ عَلَى إِحَاطَةِ عِلْمِ عَلَامِ الْغُيُوبِ بِكُلِّ شَيْءٍ [**أَلَا يَعْلَمُ مَنْ**

خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ] فَنِسْبَةُ دَلَالَةِ حُسْنِ صَنْعَةِ الْإِنْسَانِ عَلَى شُعُورِ الْإِنْسَانِ

إِلَى نِسْبَةِ دَلَالَةِ حُسْنِ خَلْقَةِ الْإِنْسَانِ عَلَى عِلْمِ خَالِقِ الْإِنْسَانِ كِنِسْبَةِ لَمِيعَةِ نُجْمَةِ

الذُّبْيَةِ فِي اللَّيْلَةِ الدَّهْمَاءِ إِلَى شَعْشَعَةِ الشَّمْسِ فِي رَابِعَةِ النَّهَارِ ^(۳)

[**اللَّهُ أَكْبَرُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ قُدْرَةً وَعِلْمًا**] اِذْهُوَ الْمُرِيدُ لِكُلِّ شَيْءٍ مَا شَاءَ اللَّهُ كَانَ وَمَا لَمْ يَشَأْ

لَمْ يَكُنْ اِذْ تَنْظِيمُ صَنْعَةِ هَذِهِ الْمَصْنُوعَاتِ مِنْ بَيْنِ الْأَمْكَانَاتِ الْغَيْرِ الْمَحْدُودَةِ وَالطُّرُقِ الْعَقِيمَةِ

وَالِإِحْتِمَالَاتِ الْمُسَوِّشَةِ وَالسُّبُولِ الْمُتَشَاكِسَةِ بِهَذِهِ النِّظَامِ الْأَدَقِّ الْأَرَقِّ وَتَوَازِينِهَا بِهَذِ

الْمِيزَانِ الْحَسَّاسِ الْجَسَّاسِ وَتَمَيُّزِهَا بِهَذِ التَّعْيِّنَاتِ الْمَرْبِيَّةِ الْمُنْتَظَمَةِ وَخَلْقِ الْأَشْيَاءِ الْمُنْتَظَمَةِ

الْحَيَوِيَّةِ مِنَ الْبَسِيطِ الْجَامِدِ الْمَيِّتِ كَالْإِنْسَانِ بِجِهَازَاتِهِ مِنَ النُّفْطَةِ وَالطَّرِيقِ الْمَوَارِحِ

مِنَ الْبَيْضَةِ وَالشَّجَرِ بِأَعْضَائِهِ مِنَ الْحَبَّةِ ^(۴)

تَدُلُّ كُلُّ ذَلِكَ عَلَى أَنَّ كُلَّ شَيْءٍ مَصْنُوعٌ بِمَشِيئَتِهِ وَإِرَادَتِهِ وَتَخْصِيصِهِ وَتَرْجِيهِهِ سُبْحَانَهُ

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَكَمَا أَنَّ تَوَافُقَ ذَوِي الْحَيَاةِ فِي آسَاسَاتِ الْأَعْضَاءِ النَّوْعِيَّةِ وَالْجِنْسِيَّةِ يَدُلُّ عَلَى أَنَّ

صَانِعَ الْكُلِّ وَاحِدٌ أَحَدٌ كَذَلِكَ أَنَّ تَمَازُجَهَا بِالتَّعْيِّنَاتِ الْمُنْتَظَمَةِ يَدُلُّ عَلَى أَنَّ ذَلِكَ الصَّانِعَ

الْوَاحِدَ الْأَحَدَ فَاعِلٌ مُخْتَارٌ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ وَيَحْكُمُ مَا يَرِيدُ ^(۵)

[**اللَّهُ أَكْبَرُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ قُدْرَةً وَعِلْمًا**] اذْهُوَ الْقَدِيرُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ بِقُدْرَةٍ مُطْلَقَةٍ مُحِيطَةٍ ضَرُورِيَّةٍ نَاشِئَةٍ مِنَ الذَّاتِ لِازِمَةٍ لِلذَّاتِ فَمَحَالٌ تَدْخُلُ ضِدَّهَا فَلَا مَرَاتِبَ فِيهَا فَتَسَاوَى بِالنِّسْبَةِ إِلَيْهَا الذَّرَّاتُ وَالْجُجُمُ وَالْجُزْئِيُّ وَالْكُلِّيُّ وَالْإِنْسَانُ وَالْعَالَمُ وَالنَّوَّةُ وَالشَّجَرُ بِشَهَادَةِ غَايَةِ كَمَالِ الْإِنْتِظَامِ الْمُطَاقِ وَالِاتِّزَانِ الْمُطَاقِ وَالِإِمْتِنَانِ الْمُطَاقِ وَالِإِمْتِنَانِ الْأَتَمِّ فِي الْكَثْرَةِ وَالسَّرْعَةِ وَالْوُسْعَةِ وَالسَّهُولَةِ الْمُطْلَقَاتِ وَبِسِرِّ^٢ النُّورَانِيَّةِ وَالشَّفَافِيَّةِ وَالْمُقَابَلَةِ وَالْمُوَازَنَةِ وَالِإِنْتِظَامِ وَالِإِمْتِنَانِ^(١).

وَبِسِرِّ^٣ اِمْدَادِ الْوَاحِدِيَّةِ وَبِسِرِّ الْوَحْدَةِ وَتَجَلَّى الْاِحْدِيَّةِ وَبِسِرِّ^٤ التَّجَرُّدِ وَالْوُجُوبِ وَمُبَايَنَةِ الْمَاهِيَّةِ وَبِسِرِّ^٥ عَدَمِ التَّقَيُّدِ وَعَدَمِ التَّخَيُّرِ وَعَدَمِ التَّجَرُّيِّ وَبِسِرِّ^٦ انْقِلَابِ الْعَوَاقِبِ وَالْمَوَاقِعِ إِلَى حُكْمِ التَّوَسَّائِلِ الْمُسَهِّلَاتِ وَبِسِرِّ^٧ أَنَّ الذَّرَّةَ وَالْجُزْءَ وَالْإِنْسَانَ وَالنَّوَّةَ لَيْسَتْ بِأَقْلَ جَزَائِلَ وَصَنَعَةٌ مِنَ النِّجْمِ وَالْكُلِّ وَالْكُلِّيِّ وَالْعَالَمِ وَالشَّجَرِ فَمَا لِقُ هَاتِيكَ هُوَ خَالِقُ هَؤُلَاءِ وَبِسِرِّ^٨ أَنَّ الْمَحَاطَ كَالْأَمِثَلَةِ الْمَكْتُوبَةِ الْمُصَغَّرَةِ أَوْ كَالنَّقْطِ الْمَحَاطَةِ^(٢) الْمَعَصَرَةِ.

فَلَا بُدَّ أَنْ يَكُونَ الْمُحِيطُ فِي قَبْضَةِ خَالِقِهَا لِيُدْرِكَ مِثَالَهُ فِيهَا بِمَوَازِينِ عَلَيْهِ وَيَعْصِرُهَا مِنْهُ بِدَسَائِرِ حِكْمَتِهِ فَكَمَا أَنَّ قُرْآنَ الْعِزَّةِ الْمَكْتُوبَ عَلَى الْجَوْهَرِ الْفَرْدِ يَعْنِي الذَّرَّةَ الْأَصْغَرَ بِذَرَّاتِ الْأَثَرِ لَيْسَ بِأَقْلَ جَزَائِلَ مِنْ قُرْآنِ الْعِظَمَةِ الْمَكْتُوبِ عَلَى صُفْحِ السَّمَوَاتِ بِإِمْدَادِ الْجُجُمِ وَالشُّمُوسِ فَكَاتِبُ هَذَا هُوَ كَاتِبُ ذَلِكَ^(٣).

كَذَلِكَ لَيْسَ وَرْدُ الزُّهْرَةِ بِأَقْلَ جَزَائِلَ مِنْ دُرِّيِّ نَجْمِ الزُّهْرَةِ وَلَا النَّمْلَةُ مِنَ الْفِيلَةِ وَلَا النَّمْلَةُ مِنَ النَّمْلَةِ فَكَمَا أَنَّ غَايَةَ كَمَالِ السَّرْعَةِ وَالسَّهُولَةِ أَوْفَعَ أَقْلَ الضَّلَالَةِ فِي التَّبَاسُّكِ بِالتَّشْكِكِ بِالتَّشْكِكِ الْمُسْتَلْزِمِ لِمَحَالَاتٍ غَيْرِ مَحْدُودَةٍ تَجِبُهَا الْأَوْهَامُ كَذَلِكَ أَثَبَّتَ ذَلِكَ الْكَمَالَ لِأَهْلِ الْهُدَايَةِ وَالْحَقِيقَةِ تَسَاوَى الْجُجُمِ مَعَ الذَّرَّاتِ بِالنِّسْبَةِ إِلَى قُدْرَةِ

خَالِقِ الْكَائِنَاتِ جَلَّ جَلَالُهُ اللَّهُ أَكْبَرُ^(٤).

۔۔۔۔۔ [باسمہ سبحانہ] ۔۔۔۔۔

رسالہ نور حقندہ یازیدلہ بوقیقتی واوزوہ مکتوبی یازانہ مرقوم ہے فیضی قد اشتم، عیناً شہید مرقوم
حافظ علی مٹلاو، برکتوبندہ دیدیگی کی (دخی نذر م بولہ، جانم ط قربان اولوہ) دیدیگی تصدیقاً،
استادینہ بدل شہید اولوب، شہید قدراشی یول حافظ علیک یانند لیتہ۔ بوزات ذوالجناہین
اھل قلب و غایت یولک بر اھل علم و حقیقت، اوتوز سنہ معلک پردہ سی آلتندہ ایمانہ خدمت ایتہ
واوہ سنہ دہری رسالہ نوری آلدہ ایدوب، کیزی، پردہ آلتندہ عالیشمہ، صور کردہ ایک سنہ ظرفندہ
طوغریدہ طوغری بہ رسالہ نورک یولک حقیقتارینی وکالاتی جائینہ بہ رک روح و جانید لھرکے اعلامیہ ایتہ
جناب موہ، رسالہ نورک لھر بر حرفہ مقابل، اوندک روحہ و عالم بر زفندہ کی نورجی آرقداشیرینک روحینہ
بیقرار رحمت ایلہ سیر۔ آمین۔ آمین۔ آمین۔
سجد النوری

مکتب فنونہ و علوم اسلامیہ دہ غایت مدقہ و قدمای معلک پردہ ہے فیضینک
الھیتی و موہ اوزوہ برکتوبیدر۔ فقط بر قسمی طمی ایدلدی۔ نشینہ لزوم کور و لدی۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَانْ مِنْ شَيْءٍ الْاَلَسْبَحُ بِحَمْدِهِ

[اللہ نور السموات والارض مثل نورہ کمشکوۃ فیہا مصباح المصباح فی زجاجة الزجاجۃ
کأنھا کوکب درئی یوقد من شجرة مبارکۃ زیونۃ لشرقیۃ ولا غریۃ یکاد زیتھا یضئ ولولم
تمسسه نار نور علی نور یھد اللہ لنورہ من یشاء] آتی، اون و جھہ رسالہ نورہ
اشارت ایتدیگی اچوہ، بز دخی اونی شویہ تعریف اید یوزر:

آی رسالہ نور! سندک قرآنہ کریمک نور لوندہ و معجزہ لوندہ صلد گلد، عقلک الھامی، عقلک دیک اولوب،
اونک امری واونک اذنیلہ یازیدلہ یغلد و یازدیرلہ یغلد، آرتوہ سک شہرہ یوہ۔ فقط عجبا سندک بر صلتک
داھا یازیلشمیدر؟ تورکچہ اولوروہ تألیف و ترتیب و تنظیم اولوان مزین و مملد، فصیح و بلیغ نسخہ لریشت
شیدی بہ قدر بر آشی و بر یولداشی کور و لشمیدر؟ یوزگدہ کی فصاحت و یوزگدہ کی بداحت

وسندہ کی جلالت، باسقا اثر کردہ کور و لم یور۔ اهل وارباجہ معلوم اولیغی اوزرہ، آیات بینات الہیہ تک دور لو قرانت ایلہ حکمت و حقیقت و معرفت علمارینی۔ وداہا برہوہ رموز و اسرار و اشارت و علوم عربیہ فی حامل اولیغی کی۔ سہ دخی برہوہ یوجہ لقا، حکیفہ و طرک کردہ، حتی علم و حرف کردہ، طہر لریک حیرت و دہستارہ دوشورہ برہوہ اسرار و لدنیات طاسیورسک۔ ایستہ بو حال، سندہ بر معجزہ قرآنہ اولدیغی اثبات ایدیور۔ اولیہ یازیلمسہ و اولیہ دیزیلشک، انسانک باقدجہ باقاجی، او قودجہ او قوی باغنی طور۔ ان علی بر طرک سندہ فیض و علم و عرفان عشقنی آلیغی کی، ال عوام بر طرک دہ سینہ سندہ درس و دویغوسی آلیور۔ سہ نہ یولک بر اثر، نہ طانک بر کوثرسک! بو حالک تورکیمزہ یولک بر قیمت و توکنیز بر مزیت ہمسہ ایدیور۔ سندہ علویت و کرامتک، تورک دینی بتوہ دیلار ایچندہ یوکسلیتیور۔ قرآنندہ ماعدا لہج بر کتابہ و لہج بر قومک لسانہ صیغما یاسہ بو قدر یوکسک اصالت و فصاحتی، سندہ دیکمزدہ کوریور۔

فصاحت و بلاغک صوٹ مدینہ حقیقی بر دورہ، قرآنہ کربک نازل اولغہ باسلامیلہ، قرآنہ نوری قارخوسندہ ادبا و بلغانک قیمتہ دوشوب سونہ آثاری کی، سندہ دہ اوحد و دسز و فہائیز و امانسز فصاحت و بلاغک، خطباتی میرندہ دوشورمدر۔ سہ بر شعر دستانی دگلک۔ فقط او قدر فصیح و بلیغ و ادالی و صدالی و نغمہ کی یازیلمسہ و بتوہ حرفک بر برینہ طایانارہ علم و کلامارک، مباحہ و مباحہ، انتظام و انجام ایلہ دیزیلشک و چونکہ بر برینہ او قدر قوت و قدرت و حکمت و یرمشک، مشور و تورکی عبارتہ کی اولدیغک حالہ، بینہ مللک کتیریلہ عز۔ سندہ کی پارلاوہ بر اثر، برداھا کیمہ بہ نصیب اولاز۔

اسلاصیت کونشک طوغوشندہ نام اوسہ درت عشر صوکرہ، سندہ کی علوی و الہی و عرش بر نورک تدار و یلیدہ، باغفوص بوصول عصرہ و لہم تورک ائندہ و لہم دہ تورک دیندہ طوغمہ کی، عجا کیمہ خاطر و فیالندہ کچردی؟ بونہ یولک بر نعمت بزرہ! و بو عصر خلقی ایچوہ نہ بختیار لہجہ یاربکی! تورکیمزہ سندہ افتخار ایدوب طولقدہ، قبار و ب شیشملدہ و لہر لسانہ اوستہ باغدا سہ قور و ب او تور مقصدہ در۔ غریب دیلارینک لہر برینہ ترجمہ و نقل اولوان مولانا جامی و مولانا جلال الدینک و حضرت معصومی و بذر الدینک آثار مبارک لری،

کے باقوب بارک اللہ، زہی سعادۃ علیؑ ای رسالہ نور! لہجہ ہائے تاجی اولاد کے دیر تیریک و تھنیہ لہجہ
صوتفہ و روی زمینک انسانہ برابر بنوہ ذی حیات مخلوق دخی سنی قبولہ حاضر دنیور۔ عتیٰ ہائیکہ
و آری و سرچہ قوشی کی برقم حیوانات دخی، سنک بوسوزن و نورک او قونورکہ پروانہ کی اطرافلہ طولشوب،
کے اولادہ انجذابین و نورکدہ و سوزکدہ فرمناک و ذوقیاب اولدقلین، ہائین ہائینہ ہائینہ ہائینہ،
گویا بڑہ آحادتہ ایستہ مری، نہ قدر غریبدر! ازجملہ، حاوہ دہ ایکی ہائیکہ و امرطاغندہ ایکی کوگرہ
و ایکی قوسہ و ایندہ بولیدہ ایکی عجیب قوسہ و اسپارطہ و صاودہ دہ بلبل و لہد لہد، بولر امتی کوستردیلر۔ دیار
اسلامک مسجد و معبد لہندہ، منبر و کرسی لہندہ دخی، سنک کی برائے مبارک و میونک یاقیہ ہر زمانہ
کمال تفاخر و تہاجملہ او قوشی امید یلہ یلہ۔

سنک برہاندارکدہ کی قوت و قناعت و اصالت و جزالتک، انسانک ارادہ و اختیارین الوب تخرایدیور۔
لہرکی کنینہ ہائوب رام ایوریور۔ لہلہ او کوزل تشبیہ و تعبیرک، برعائی برداھا بولونوب سولنہ من۔ سنک
مقایہ و محاملہ لہ، وقعہ و تمثیلک بر بڈری و بر نظیری برداھا کتیریلہ من۔ قرآنہ عربیدہ، نورک
سوزلہ آقاہ و بوکوہ ئوز تورکدہ فقیرانہ بوخیض و بونور، قلبار دہ سنک بر غونہ قدرت و
نشانیہ رحمت اولدیغہ لہجہ بریب و کلامہ بر اقمیور۔ سہ آیینہ دارکہ جلا و عالم قلبہ صفا
و روح روانہ غداک۔

اللہ اللہ! تورک ملتی سنک نہ قدر افتخاریتہ، ینہ آذر۔ کوزلری نور لاندیریوب، کوملاری
سرور لاندیرانہ بوجہلار و تعبیراتک و بوحلمات و تشبیہاتک، عرسہ اعظمہ اینہ قرآنہ علمک دلیل، حجت و برہاناری
اولیغی محققدہ۔ چونکہ کدر لری کیدرہ رک انسانہ نشہ و نشاط ویریور۔ او قونورکہ لہجہ بر اعتراضی
و لہجہ بر انظار فوقی دو بولایور۔ اوزمانہ عقل و منطقہ طور یور۔ نفس انسانی صافیاشیور۔ لہم طور و لویور۔
صانک سنک بنوہ حقیقتارک اولارہ بانی و رحمانی فابریقہ لہرک علوی و حمدی ترظا لہرندہ ایشلرک،
صوکرہ نور الہی دریا مندہ یقنانب ہیقار یلد قدہ صوکرہ، کل یانغی فابریقہ سنہ ویریلکہ۔ اورادہ
یدی دفعہ کل یانغینہ باتیریلد قدہ صوکرہ، خالص عود آغا جی ایلہ بخور لہجہ و بونار ایلہ یازیلشک۔

بتوئه صله و ماده لره لهپ صایلی و صایغیلیدر. اوستنم و مکمل، مزین و منور سوز لره، شجده یه قدر یازیده افتدافلی اثری بولوب، لهی بیانه بیرقمه، آنجه کنین نظرگاه انامه عرصه ایله صدر.

شجده برندی نورانی ایله خطاب ایدر، آتوه افتداف یوه، اتحاد وار. جانسز و جامد در دوری کیمک اوزره در. جانلیدار و جاذبه عصری کلپور. صوصیلار، دیقله ییلار. شجده نور دوریدر. و نور هاکدر. ظامته بوغولره شو عصری و عهده عصری قرآنده آلدیغم نور مله ریانه ایده جلم دیور، لهرکی ایمانه، لهر فردی الله جانگیر یورسک! ای نور قرآنه! آخر زمانده برکته دها قاتر لهر و سنبله لره، آفاده جهانی قرآنک حقیقیه تنور و تزیین اید یورسک. شجده یه قدر دنیانک یارینی ایثیقلا ندیرنه ای اسلامیت کوشی! بولونده بتوه زمیه طائی، بھل و ضلالت و شرک و عقاودنه نور هدایت و امه دامنیت و سلامت دعوت اید یورسک. بودعونک ط قوتی اولوه.

دنائت و انانیت و شیطن غیاسنده بوغولوم اوزره بیرینانه بدبختاره ایثیقلا سرب. نور و سرور ویر. یوندرینی کندی آلدیله یایوب طایانده، نورسز و اوغورسز ضلالت دره سنده باتانده، زائل و فانیلری کوشلنه یوت یایانده، نفس اماره و هوا و هوساتیلده اوغراشیرکته قربان دوشنده حقیقی موه بولنی آهوب هدفارینی کوسر و قورتار. قراخلوه کیم برده او یو ملایب آغداپ و امان یارچی، نور ویر! دیمه فریاد ایدمه عاشوه و صادقارک اضطراب و اعدا دینه قوسه. اوندزه امید و تسلی و نشئه و نور ویر. کور و صاغیر، مغلوب و مفتوه اولده اهل طبیعت و شرکی، مدرسه نور ایمانه و خالعه ارحه و سموات اولده حضرت رحمانه رحیمه جانگیر.

اوت، لسانه نور طاهر، حلای طبیعتی، ای فلسفه چی! اودریمه بانا قلقدیمه هیوه. کوزیای آج. نوریمه باجه. ط طبیعت و فلسفه نکه حقیقتی اوگرتیم. علم و فکار اصل اساسی بنده در. بنی کوزل او قور، کوزل دیقارسک، بنده کی نورانی نردبانده بر سرایه ایریشیر و بر سلطانه قاو و شورسک. اهل علم اعظم و اساس فقه ابر بنده در. سه طبیعت و فلسفه بنده اوگرتیم. علوم اولین و آخرین لهپ بنده در. بن کیمه نکه مالی و کیمه نکه قالی دگلم. بن لهپ بر کتابده آیینادم. و لهپ بر آئوده جالینادم.

بن ربانی و قرآنییم. اویله قور و قواوه دگلم. شوقی و شععی و نورانییم. برحی لایموتک ائرنده
فیقیرانه لایموت، صنعتی و کرامتی بر نورم. جانسزله جان و جانلیله تازه جان اوخلدیورم.
بن دردله در مان و عالمده رحمت رحمانم. عناد و اصراریکی بر اوج، بنی اوقو. و بنی دیکله له،
قرآخلغه و عیلمه کیده هابیز و لهدیز یوللده سنی قور تاروب قوس قوسه مان بر سعادت و سرمدیت
عالمی قرآنیدیریم، دینه ندایدیورسک.

آه سینه! نه مبارک و ناصل بر اثر زیبا و یکتا شلم، اوقویانی آغلایوب، آغلایانی کولدیورم، ئولوی
دیریلنوب، اُناده کیموب [موتوا قبل ان تموتوا] ^(۱) یه کوتوریورسک. یون برعوه و علاقه ایلم کنشکی
دیکله توب، کوخلای جذبه لنیدیورم و روحای و جده کتیریورسک. سه هوه فیضی، حکمتی
و رحمتی بر هوه کتابسک. طحقی طبع اولاند نه ده نفس و ملالینی در حال الله صاتیورم؟
طبرعوب و نقض اسناد و افترا ایدند، کوزلر قاشدیریمی نوریم باقمه طاقت کتیره مین کور و یا فته
کوزلی علیل و سفیللدر. طله سورمک ایسته یی دنی و دلیلرک جرم و جنایتله لکدار اولدینی آهوه
کور و ملکه در. اهل فضل و کمال سنی نام و کامل کورور. سنی شایعه عیب و قصورده تنزیه ایدر.
سه ان صادقه و ان ماهر و قورلرک ییله حال تشخیص و تدوی ایدمه مدطری ان مهم قلب و قفا و روح
فته لغزینی نورطه شاهده و معاینه ایدوب و ان لزومای شفا و دوائی بولوب روحی و معنوی
دردله دوشمده صونویور، عقل و ادراک کوزلرینی آهیور و ان قیسه بر زمانده زواللیدی
قور تازیورسک.

سه ان حکمتی و طاسمی، رازی و نیازلی، معنیدار و منف و مؤثر و مشر، مطلوب و محبوب بر ورد
اولغه لایحه و سزاسک. سنی سووب یازانده و اوقویوب قفاسنه قاتانده، سه رحمت و برکتله
صایوب، خارق کرامتله کوسریورسک. و بعضه خاص و فالص طبع لریکی اولیا و اصفیا نشانلریم
تلطیف و تزییه ایدیورسک. ختمله قارشوده هوه امانسز طاوارنوب ایجابنده اولدی صوصیدیورم،
وقت وقت، کاه فصوصی و کاه عمومی طوقات و سیلله لراوریورسک. طایله دکلری زمان عناصر

هدت ایدرک، بعضاً یلار و سیلار حالنده و بعضاً یلایریمار و شیمتار شکانده و بعضاً شدای
یانغیه و زلزله صورتده طوقاندار دینلده، سه قوشوب کلدیگنده، مجروح و مواتاری شهید
ویرید دینه ایکی صنفه آیرییورساک.

آه! سنک نه قدر واضح برهانلرک و قوتای جبارک، نه یامان دلیللرک و دستورلک وار!
سه نه قدر مزین و نه قدر مجتهد و نه قدر حکملاک! ای نور! ان قوی و ان معند فهمک، سنک
کونیشم سیوری سینک قدرده کور و نغیور. سه اهل وقولرک الاینه و اوشارینه امان دیلمک و
مدد ایسته مک ایچومه دگل، بلکه کنیدیارینه زمانک ان یوسک اهل علمی سوسی ویرنده، قوت و
قدرت، شولت و عظمتک و ابدی نوریک کوسروب اولاری صوصیرمه، اولاری زبونه و مغلوب و
رشدای اثبات ایتک و هوعلایک اولارده تصدیقه ایتدیرمک ایچومه حقیمک. نهایت کوزر طولدیرانه نوریک
طیانامایارمه، عسای نظر و اعتدالین قیروب برره فیرلنارمه، طاسیم و تابع اولدیر. لکم حکمکره
سنک اجزالرک بر مجرم و بر جانی و بر مظلومه صفتیه دگل، بلکه بر معاصم، بر مروت و بر مرشد اولارمه کیرمیدیر.
لهم دیوانه عدالته ان بیوک دهشت و صولتک، عظمت و عزتک غایت یارلارمه و شفقک بر صورتده
کوستره رک، اولاری ده ایمانه و قرآنه صویله ییقادرک. آرایه ده تازه بر روح و تازه بر نفخه اوخلدک.

قله سنه، او عاشوه و صافه طلبه لرک، بر قافله ملایک کبی صف صف ایروب و لهینک باشنه هفت
استادی بر بایسه قومان تعینه ایدرک، اذن الهی ایل بورو، ای قافله نور! دینه قومانده ایتدیگک وقت، او مطونای
وشولتک نور ایمانه اور دوسنک کمال سکونه و وقار ایل بولارده کیشی، لکم صنف خلقدنه یوزرجه کیشی
سیر ایروب سلاحدیور، روح و جانیه او نورانی آرای تبریک و تحیل ایدییوردی. بو منظره منوره بی کور
یله کورمه، صاغیر ییله ایشیمه، قلبسز لر یله آغلامدی.

و هیخانکره قوشمقلغک سر حکمتی ایسه، ییلار دینی اوراده نورسز، هیرانز یاتوب بقایین محکومار و
محبوسلر، ای نور قرآن! بزه ده یتیمه. بوراده هیقوب قور تولغه و طارعه بزه ماعده و مجال یوصه.

لله سه هریه کبر هیقارک. طریاسه یوه. امان بزی اونوما، بزی مایوس و محروم بیراقما، یاریه حضور یان الهیه یان اولاره هیقایلمکلاز ایچیه، جرم و عصیانلر قراره روی سیاه و ناصیه نابالغی، آب رحمتک و نور ایمانلر یقما و تمیزلر. شربت صفای و کور باقیده و آب حیات ابدی و احمدیده قانا قانا بزه ده ایچید، دیمه وقوع بولاره مراجعت معنویه و همه در.

اوت، دکرلی هینده حقیقت بولر تجلی ایتدی. اورا ارده آهیدیفک مکتب علم عرفانه و مدرسه حضرت قرآنده، اوراده و اونده انتباهه کلمه هیلرده بولومه یوزلر طلبه او قویوب تور و تامل اتمکده و لهیسه ده عالم انسانیت و مدنیه یارار برر عضونافع هانی آلمکده، قمارخانه لر قیایوب نورخانه یه دوغلمکده در. آسایش و انضباط نه یوک یاریم! قلباً و روحاً ترقی و تعالی ایدرک، عندالله مقبول و مددوع بر حاله کلمه، ولایت درجه سنی اهران و آلتاب ایتسه اولاره صادق و صفای طلبه لردنه، اوغزادیفک لهر مملکت قبرستانه رحمتی و مغفرتی برر شهید یاتیموه و باسارینه باچی دیکمکده، رسالهُ نورک ذوقه روحانینی اونده ده طایه یاروه، اهل قبورک مزار و مرقدرینی بر نور و روحارینی مرور ایلدک.

سنگ سوزلرک ائمای تقریر و تحریرنده، قلمک کاغذ اوزرنده غیر اختیار یور و یوب سیرج بر صورتده و لهج موده سز و غلطلر، خطا و نقصانلر یازمی. و بر قاچ ساعت کی قیسه برز حانده رسالهُ و کتابلر میدان کلمی. و بعضاً ترجمانک فته لره و راضی لفته راستلامه سنه رغماً، نام و طوغری و درست اولاره نهایت ارمی، قطعی دلیلدرک، بر اثر ذکا و درایت دگل، بله قوایی بر خارق و کرامتدر. بوقدر صیفی و صافلی اولدیفک هالده، ینیه بر سیر سیر ایلر لهر طرفه یاییلوب یازیلماقلاک، قادییه وارکله لهرکس طرفنده تالاسه و لهجانله بر یانز لهر و بر تر یاه کی همه قبوله مظهریتک و سونوسه دیمه آغیزلر اوفانیرکله سونم یوب بالعکس یانوب آتانه شدک، کفر مطلقه و زندقیه قارثونک باشله مردانه و شاهانه لهیت و صولتک و نهایت نتیجه ده ظفر و غالبیتک، یالار کوره ارضنده دگل، بله عالم ملائمده دخی آقیلدرله قارثولاندیغی شهره سزدر.

شیدی به قدر قراحتلقداده قالدیه و مجرولده قاریانه، فقط ذلقدادی تحریک و تخریسه ایتلده خالی قالمایانه
 برهوه محاملدی نورخده آیدیندتوب آیتلادک. و بزنی یوللده یورولوب قالمقدیه قورودک و قورناردک.
 زمینک یدی سنه بودلقدادی هنکامنده، بوتیزمللک و بوجنت کی مملکتک صایه صاغلام برهالده
 طومسی و بتوه اسلام دیارینکده کذا لهر تعرضده مصوه قالمسی ده برعوه اللهی و امداد اللهی و بتو نور قرآنی ایل
 اولدغی شهره ندر. بو وضعیت ایلده و ذیل قارئوننده باشدیه یاقیه یوقلوب خراب اولده خریستیانلده علمی،
 عجباً شیدی نه یایا هوه؟ اوت، کفر و الحاد یا باتا هوه و یا خود کندیشی اهل اسلامک اققنده طوغوب یارلایانه
 نوریل آتا هوه، دگلی؟

سه درگاه اعدیه و بارگاه مسجد الوهیه کیده و تا ذروه کمال اولده مقام قاب قوسیه و ادنی به طایانه
 الک قیسه و الک کسیرم و الک طوغری یولی آهوب کوسردک. آیدینک بویکی و یاقیه یولده صراط مستقیم اولده
 بوالیا و اصفیای جاده سنده یول آلفه هالیسانه فته و ییماره، اختیار، معلول و معلوم، غریب و یکنس،
 طول و یوقولار، شیدی لهر شفافانه فیصه هکملده معاینه و تدای اولوب لایحه اولدقاری موقع و
 هامی بی بولور. کورلره کوز، صاغیرلره قوللوه، دلسلره دیل ویریور. در دلیاره دران، ایمانسلره ایمانه
 صونبورسک. قیل و قال ایله مالی و هو و حقیقتده خالی اولده آثار مختلفه فی تدقیق و مطالعه ایله ایله
 یورولوب اوصافیه و حال آرایغی بولماسیه اولده و شیدی هقدیه برنور، برهفور ایستین کیمه لره
 مژده لر و یروب نوره هلاغیر یورسک. بن بتوه یلکلیلرک قاناغی و بتوه فلانک قیماغیم. و لهر شینک زبده
 و خلاصه سی و کوشل شهرینک جلاسی یم، دیورسک. آوروپه و آمریقه دنک الک یولک فیه و فلسفه مکتبلرینده
 ییللرجه اوقیوب آلمان تحصیل ایتیه اولده ذکالی و عقلای فن و فلسفه متخصسلرینه حقیقی و استفاده لی
 درس ویره لک عاده و ذره لرنک حقیقت و جاهیتلرین آعلاتیسور، شعورسز و ادراکسز اولده بوسیط
 شیلرده ذی حیات و صاحب ادراک قوس قوجه عالم و دنیانک ناصل طوغدیغی و ناصل اولدغی کوسر و یروب
 اولدنک ادراکسز و بصیرتسز باشلرینه چار یور و لهر برینی عیدلره دوشور یورسک. و بو حقیقتلری
 ان اتمی و علمی برهوه و اختیار و هیچ مکتب و مدرسه کورمه سه طبله لریلده قولایجه
 ییلدیورسک.

لهام بردست غیبی طرفند، بسط بر ماده نك كمال انتظام و اعتنا یار جالیدیریدار و [بر نك شیده
بر هو و شیر یا یا یلمی کی] حقیقی تغییر و عیزه لرك، گوشلاره فرملو و انشراحه برابر، دگر در طولوی
معاونت و بریور. بو وضوح و وسعت و بگونشی کی یار لوه دلیله و بوضاحت و اشارت، لهب سكه
اثر کرامت علمیه و نوریه کدر. بنوه اللر و دیلاره کمال اشتراف و اشتیاقله دیکله نوب او قونلوه و یازیلوب
یا ییلار و ان طانی و ان علوانی، ان جاذبه دار و ان رونق دار یطانه اثر متیه و نور مبین
آنچه منسك.

حکمتلرك مدرسه و مدرسه لرك تکراره اویمایانه آیری و غیره علوم و فنونی یکنسور بر حاله کتیره لرك و
طالب علم و اسرار جهانی یکدل و یک زبان اید لرك، وحدت اسلام و انسانیه فی الیه طوب برك و برابر لرك
نورینی تیار اید هك سینه منسك. بنوه دنیایه علم خضر و باطن، سكه منبعك و معدنك اولاده
قرآنده طاغیلوب یا ییلار و، نظام عالم استقراری و وقت مرهونه قدر امتدادینه و عباد الله
الصالحینك استراحت و استعلا سینه مدار و مؤثر اولوب سینه منسك.

ای نور قرآن و ای حقیقت ایمان! مادامه بگویم اوج یوز الله میایوه اسلامک یسوالغنی قرآنه نامنه در عهد
ایدیورسك. او حالده عصر دینی اهل اسلام آرا سینه کبریه و بر شمس اولاده کوتواعتقاد و
افتلا فدی قالدیرار و حکم سور سخته و فادی، نفاق و شقاق دخی کولنده قور و تعجب،
سواد اعظم اولاده بوائت مرصوه محمدیه فی یول برکتله و بر فرقه ناهیه حالنده قرآنك جناح رافت
و رحمتی آتنده، ان شاء الله تا صبح محشره قدر نور قرآنك صادق باحقك.

نه ایتره گزینده سوریان، خبر و یره یم سزه. صورک بکا ماضیده، حالده و استقبالده، دیر اصحاب
عظام آرا سینه کنیزنی علامه اعلامه و لهر مشق ایضاح و بیانه و [انامدینه العلم و علی بابها] (۱)
حدیث شریفی اثبات و عیانه اید نه ناشر علم و عرفان و واقف اسرار قرآنه جناب حضرت عیدر ایل
[سألونی قبل ان تفقدونی فإنه لا یحدث احد بعدی] (۲) دیر باغیرانه مجتهد لر سر بی احام جعفر دینه
صوره اسلام دنیاسنده سكه. او ذلکون فیضنده حلوب بو عطرده تمثیل اید لرك [سألونی عما شئت] (۳)

دیده های قیامه و ترمیم های آیه، لهر هائی قالدیرانه و لهر مانع های آتیه اوج منادی به ای رساله نور،
بر او هنجی سته، شخصیت معنویه کدره. مظهر اولدیفک اسم رحیم و حکیم و بدیعک جاوه لری ایله
نور صافی و سرمدیله بو مرآت معلا و مصفا کدره عالیه نه جاوه و جنبش و نه لر سیر ایتدیروب،
نر کو تریورسک! قرآنک ایمانه حقیقتی قاشوننده پر یلریشکده، روحانی و مملک، بابا
اوغول، بای وکدا، یار و آغیار حلقه تدیس و انوار کده عینه صفده دیزدیزه او توروب
و لهپنی دیقله یوب، روحانه غذا و شفا و سروری سنده آلیور.

ایسته رساله نورک بر فادجی و ترجمانی اولده استادیم، اللهک عبیدی، امام علینک معنوی ولدی
و غوث اعظمک مریدیدر. حقک نفرتی، شاه ولایتک لهتی و عبده القادر کجی بر سلطانک معاونتی
ایله مؤید و ماکمدر. لهنوز خدمت قرآنیه و نوریه ده ایسی خنامه ایرمسه و لهنوز قلم قضا
بو جهان فانیده عالم باقییه سیر و سیاحتیه ماحده و یرمسه اولدیفکله، عالمک سندی، آنس و
جنک سیدی حضرت محمد علیه الصلوة و السلامک مددی ایلر، او لهر زهری شکر و لهر شادی کوثر یا سیور.
بو صورتله حزنه و ملال بلوطاری اریوب طانیلیور. نور قاشوننده طوروب جا اهل و عاله، امی و عارفه،
ظالم و مظلومه، منکر و مؤمنه، دوست و دشمنانه، ای و کوتویه، هیوانه و بشرانه و بتونه ذی رومه
نور صابانه قرآن و ایمانه خدمتده بولونوب، اصفیا و اتقیا نشانیرینی طاشیانه بومبارک و آینه مثال
نور شاکردلرک و معنوی شخصیتک ایچمه سزی، بتونه اهل ایمانه و اهل قرآنک تقدیر و تبریکه لایمه
وسزا کو ریورم.

ای قرآنک ترجمانی! نظردقت و امعانله سته بو مرآت مجدا اولده رساله نورله شخص معنویه باقانه
اهل عبرت و ارباب بصیرت، ایسته ده رسولکاهی علیه الصلوة و السلامی سیرایه بیلر. حتی
داها کسینه بر نظر باقه، او محبوب الهینک کو موسه آلتی، پارلاوه و کونش یوزینی کوروب وجهه بالنده
دست قدرته یازیلوب یارلایان (قُلْ هُوَ اللَّهُ^(۱)) سوره شریفه سی عالم دگل، بر امده اوله

او قویوب آقلار.

ای معجزه قرآنی و ای نور رحمانی! شیمی بنی برآزده ترجمان و سرطانتک، ناشرافکار و کُفرافرا اولاده
استادک حضور عالی و عرفانه حیقار. و اونقله قونوشدیر. ایسته یاشادیغی کوهک و متواضع بر
قولوبه. عادتا پیریل هییلاوه! برصودستی و برقوبه. کوهک برغاز او جاغی و برهینقو هاناوه.
ساده، بسط بر یاناوه. غایت لزومی و محدود بر قاج اشیا دمه ماعد برشی کور و غیسور. آنجه
برکیاوقدر اولاده بر آیلوه از زاتی و زاد و ذفیره سی، پالت هالنده طاعده صاریلی و برهینقوده اصلی
طوریور. بر سجاده و اجزای نوریه لری وار. ملک و مال، اولاد و عیالده لهج بر اثر و بر یوزنده تحت
تملک و تصرفنده بر قاریسه بر یووه. ایسته اونک زائل و فانی او طه و اشیا سی، ایسته اونک مجرد
و منزوی شخصیتی. و ایسته اونک آجی و الیم هیاتی. گرمی کور ییلدنبری و قتی منفی و محبوس کجیر مکرده
اولدیغی حال یرملاط. شواشلیجه و اُذا، تویاری تور پر توب جلد لری دلیور.

بوصبر و تحمّلک ندمه لهینه فائمه؟ لهانک امام معصومک و هانک مجتهد مطاومک اجر عظیمیه مقایسه
و موازنه ایدیلرک؟ بوجاوه و جمله لراولماسه ایدی، نور فایقه لری حرکت و فعالیتیه کیمیه حکمی ایدی؟
بو تعرضه و تسبیح یا بیلهماسه ایدی، بونفی و انزوا لراولماسه ایدی، عجب خزینه رحمت الهیه جوسه و غروشه
کلمه یه حکمی ایدی؟ استادک شوها ل المئالی، کوزر دمه قانک یاشار دو کمرک انسانی آغادیسور. فقط
او بو هالنده ممنوعه، متکلی دگل. او، ذره قدر فتور دگل، بالعل سرور و حضور دویور. او، بو قولوبه
ایچنده توکنیز بر وار لغه قاووشیور. او، ذاتاً وراثت طریقیله کنديسه و مملکنه موافقه کلیمین و علما
صنفه یا قیشمایانه، مالک کیری دیمک اولاده زکاتی قبول ایدوب اصلا آلدیغی کیم. ائذ و قبولده بر ضرر دینی
و بر محذور شرعی اولمایان و منون اولاده لهیده لهیه لری ده قبول ایتلده هاینمه و قاجینشد. حتی
حکومت جمهوریه نکه کنديسه تعصیه و تخصیص ایتلک ایسته دیگی معاشی. و بیطار لیره صرفیه شخصیه عا ئه یایدیرمه
قرارنده اولدیغی ماکمل اوی دخی ایسته مه مه، رد ایتلده. دها اول مختلف ستمارده تعلیف اولون،
مملکتک عمومی و اعطی و مبعوثلوه کیم یونک معاشی مأموریتلری ده قبول ایتلده امتناع و استنطاق
ایتلده. او، لهج دنیا و اهل دنیا یه و مال و متاعه با قما یور. او، لهج سیاست و اختلاف او غرا شمایور.

فرقه و فرقه پسنده قوشیور. و بویله اولانداری ده سوسیور. و آنجه قبر قابوسنده طوروب، [آنجه ده
آله بامور دنیا کور (۱) دییه رک ثروت ابدیه و سعادت سرمدیه اچومه هالیسیور. او، جهلک هادی و نورک
 هادیدر. اگر دنیای ایسته و دیرله ایدی، کندی نه صونولده هدیة لیه لری، زکات و صدقه لری و
 تبرع و تبرک لری آله ایدی، بکوره برمیاسوه ثروت صاهبی اولوردی. فقط او طبعی جناب عمرک دیر یلک لری،
 صیرمه فضل یولک آیرسم، نفسی ناطقه طائفة قلبی واللهک حبیبی محمد عربی علیه کفالة و کلامه
و یارانی اولده کامل و اصالده یتشعیم و یاری بولده قالیم دیور. بتوه اشیا و افلاک، سنک اچومه
 یار اتم حبیبیم! فرماتنه قارشو، به ده سنک اچومه اولارک لهسن ترک و فدا ایتدم! دیر ویریلنه جواب هفت
 رسالتینا لیه اتباع و امتثال، اوده دنیا و مافیها یی و محبت و سودا سنی ترک، هتی ترکی ده ترک ایدرک
 بتوه خدمت و لهتنی و شو عمر نازنینی انوار قرآنی نه انتشارینه صرف و هصر ایتدم.

ایسته بونک اچومه شیدیک کلریکی بتوه زحمت رحمت و یایدیغی خدمت رحمت اولش. [لطف و قهری شی واحد
 بیلیمین چلیدی عذاب، اول عذابدن قور تولوب سلطان اولان آشا لری] مصری نیازی کی دیرنه بوتربجان،
 هر شیئی خوسه کوره رک، قطره بی عمان، آدمی انسان و قرآنده آلیغی نویسی عالمه سلطان ایلد مدر. عالم
 انسانیت و اسلامیت و عرصه شریفینه عهده رک خدمت ایدنه بو قهرمان تورک ملتتی هوه سومنده
 و هیاتنه مهم برسنی لهی تو طرله ماکوه اولده هولیده کیرمنده یولک هکتار معنا و ملاحظه رک
 اوله کرکدر.

آب روی حبیب اکرم اچومه کربلا ده روانه اولده دم اچومه
 شب فرقتده آغیلده کوز اچومه راه عقلمده سورونه یوز اچومه
 رساله نوره و اساده و اسلامه ظفر ویر یارب! آمین.

ای رسالہ نور، سنی سوندیرمک ایستہ بد بختانک نجم استقبالی سونوہ۔
 عزت و اقبالی و سلام و شرفی علمنہ دونوہ۔
 سہ سونمز و ٹولمز بر نور سہ۔

بویک بالہ، کوزک شہد، کورہ مجنوبہ سنی لیدا!
 سوزک فرشدہ، کوزک عرشدہ، کوشل مفتوبہ سطا جانا!
 نقابک نور، نلاہک نور، کتابک نور، سنک ای نور!
 باغک نورس، فویک مونس، ٹوزک ادیس فردیلنا!
 آہلیکہ صل، اوتربیل، یوزلہ وار خریف بر تول!
 یازیلکہ اوستہ نوردہ قَاب قَوْسَینِ اَوَاذِیْ!^(۱)
 ط جانن خدا ایتزمی، سندہ لہم کورنار ہوہ!
 سوزک ہوہ، لہم مسلک ہوہ، لہم مقامک کعبۃ العلیا

یُرِيدُونَ لِيطْفِؤْا نُوْرَ اللّٰهِ بِاَقْوَالِهِمْ
 وَاللّٰهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ^(۲)

استادم اخندم حضرتاری،
 بر بویازیلدی رسالۃ النورک اُلی و قاسی و دیلی ایله و بو حقیر قلبہ اوندہ صحرایاہ بر قیولجیم
 یارہ سیلہ یازدم۔ قبولی رہا ایدر و حرمتلہ اللہ یزدہ اوپر و دعا لریازی بقادم اخندم۔

دعا کرہ محتاج طلبہ لڑ

ہمہ فیضی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا اللَّهُ يَا رَحْمَنُ يَا رَحِيمُ يَا فَرْدُ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ يَا حَكَمُ يَا عَدْلُ يَا قُدُّوسُ^(۱)

اسم اعظمك حقنه، قرآن معجز البیانك حرمتنه و رسول اکرم علیه الصلوة والسلامك شرفنه، بر قلم ایلہ بیقرار نسخ
یا زان **فسروی** و مبارک یار دیکھارینی و نورجی آرقداشارینی جنت الفردوسه سعادت ابدیه مظهر ایلہ. آمین!
و خدمت ایمانیہ و قرآنیہ ده دائماً موفقه ایلہ. آمین! و دفتر عناکارینہ بوجموعه نیک لهر بر حرفه مقابل، بیک
هنه یازدیر. آمین! و نور لک نشرنده نبات و دوام و اخلاص احسان ایلہ. آمین! آمین! آمین!

یا ارحم الراحمین! عموم ساله نور شاکردلرینی ایلی جهانده مسعود ایلہ. آمین! انسی و هنی شیطانلرک شرلرنده
محافظه ایلہ. آمین! و بوعاجز و بیچاره سعیدک قصوراتنی عفو ایلہ. آمین! آمین! آمین!
عموم نور شاکردلری نامنه

سعيد النورسی

يَا نُورُ يَا نُورَ النُّورِ يَا مُنَوَّرَ النُّورِ يَا مُصَوِّرَ النُّورِ يَا مُقَدِّرَ النُّورِ يَا مُدَبِّرَ النُّورِ يَا خَالِقَ النُّورِ^(۲)

بوجموعه یی یازانه
قولای خدمت ایمانیہ و قرآنیہ ده دائماً موفقه ایلہ! لهم کنیزیک هنات دفترینه،
بوجموعه ده یازدیغی حروفات قرآنیہ نیک لهر برینه مقابل، بیقراره ثواب آخرت و سیوه جنت احسانه ایلہ! لهم کنیزینی،
لهم نورجی آرقداشارینی انس و جن شرلرنده اسیه ایلہ! جمله سنه اخلاص تام احسانه ایلہ! جمله سنک بالجمله قصورلرینی
و کناهارینی مغفرت ایلہ! جمله سنی دنیا ده اعمال هنه ایچنده هسه فائزیه مظهر ایلہ! عقبا ده جنت الفردوسه
ساله ایتمقله مسعود ایلہ! آمین! آمین! آمین!

بِحَقِّ وَبِحُرْمَةِ وَسِيلَةِ خَلْقَةِ الْعَالَمِ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ وَبِحَقِّ وَبِحُرْمَةِ اسْمِكَ الْأَعْظَمِ
وَفَرْقَانِكَ الْأَحْكَمِ^(۳)